THEOGNIDIS RELIQUIÆ.

NOVO ORDINE DISPOSUIT,
COMMENTATIONEM CRITICAM ET NOTAS
ADIECIT

Fridericus Theophilus Welcker.

FRANCOFURTI AD MŒNUM
SUMPTIBUS ET TYPIS H. L. BRŒNNERI.
1826.

PROLEGOMENA.

SYNOPSIS.

I. De Theognide et de Megarensium illius aetate rebus, nobilitatis praesertim ratione habita.

1. Ipse, qui nomen Theognidis fert, liber in his quaestionibus caute adhibendus.

2. Theagenis tyrannis et conversiones rei publicae eam secutae.

3. Librum suum scripsit Theognis ab exilio redux.

4. In Sicilia antea commoratus.

5. In Sicilia ab eo scripta jam sene fuisse videtur elegia Ol. 73.

6. In patria urbe qualis status ejus fuerit.

7. Optimates Megarenses.

8. 9. *Ἀγαθοί* appellati, ut tenuiores *Κακοί*.

10. 11. De usu vocis *ἀγαθός* et *καλὸς κἀγαθός* civili.

12. Romanorum Boni, Optimi, Optimates.

13. Germanorum Boni homines.

14. De consimili vocis *ἀρετή* significatione.

15. *Οἱ Κακοί*.

16. Sensu morali vocabula ista apud Theognidem parum obvia.

17. Nobilium filiis scripsit poeta noster.

18. *Κύρνος* juvenem nobilem significat.

19. 20. Plebis quae Megaris fuisse videatur conditio.

21. Ingens rerum mutatio.

22. Permagni Theognis momenti ad historiam.

23. Nobilitatis in eo studium defenditur.

III. De priorum editorum in recensendo et explanando Theognide consiliis et rationibus.

Theognis quum per duo circiter secula honore habitus esset praecipuo, diu est cum negligi et aliquatenus adeo sperni, ut videtur, a longe plurimis coeptus est. Etenim antiquato Herteliorum et Camerariorum instituto, ut prae aliis Graecorum scriptoribus pueris in manus traderetur, quorum inde pectora virtutis ac sapientiae amore imbuerentur, mox, ut fit, magis magisque sepositus est; ita, ut etiam quibus Graecorum animi praeceptis sint ad virtutem instituti, mores temperati, et tota omnino vita recta, quod multum sane valet ad interiorem historiae cognitionem, qui ex eo discere vel maxime debuissent, parum plerique aut nihil eum curaverint. Sed hac mente quo minus tererentur hujus poetae reliquiae, obstitit fortasse misera earum conditio, quippe tam praepostere ab homine imperito compactarum et cum alienissimis quibusdam carminibus permixtarum, ut et gnomicae poeseos ratio offuscaretur ac perverteretur, et ipsius poetae, quae veterum animis designata et adumbrata haesisset, nobilissima species ac effigies nobis vel tanquam velo obtenderetur vel deformata appareret. Quare saepe miratus sum, et statim cum Theognidea primum legebam — legi autem admodum juvenis et singulari quadam jam tum temporis cum voluptate — mirari memini, neminem adhuc transponendis iis et in meliorem ordinem digerendis operam dedisse, quod dudum faciendum praecepisse C. Barthjum postea didici. Nuperi autem editores doctissimi cum Theognidi id praestare recusassent, neque alium quempiam de eo labore cogitare comperissem, negotium ego in me ante plures annos suscepi, non nimis illud expeditum, nec omnibus partibus jucundum, sed, ut speramus, profuturum iis, qui scriptores ipsos cognoscere studeant, nec ii sint, qui praeter verba sola et apices

nihil quicquam amplectantur. Atque in hac re administranda quomodo versatus sim, qualis mihi et totius farraginis et singulorum plerorumque carminum ratio esse videatur, jure a me requiri video, ut exponam ordine. Quod faciam non ita, ut vel nodi plurimi quomodo et ab aliis et a me ipso soluti sint indigitem ambitiose, vel novos studiose nectam post arte mea explicandos, sed expediam breviter, qua potero, ac simpliciter, judices exoptans eos, qui ad decreta mea ad rerum momenta atque pondera exigenda haud aegre careant explicationibus prolixis, ludo reservandis. Sed antea de poetae personà temporibusque et de Megarensium civitate paulo copiosius dicendum est.

I. De Theognide et de Megarensium illius aetate rebus, nobilitatis praesertim ratione habita.

1. De Theognidis vita temporibusque ante omnia quidem, ex ejus reliquiis quid extricari possit, investigandum. Inde autem quae proturbanda vel certe ambiguae fidei esse infra apparebit, eorum nullus in his quaestionibus usus esse potest. Quod si praeterea intrarunt, quae Theognidis non sunt, sed suspicione carent, non nostra culpa errabimus. Absit igitur epigramma in Cerinthi Lelantique excidium v. 1027, unde summus Scaliger, rem licet obscuram esse confessus, Fabricius et in Chronol. Herodotea Larcherus, quasi omnia expedita essent, aetatem poetae constituerunt; multo magis ejicienda duo alia prave ac perperam juncta v. 1103—10, quibus Sylburgius, mira in eo, qui Camerarii notas pertractasset, confidentia, cumque illo multi alii Theognidem Thebas cum uxore Argyri exsulatum abiisse putabant probari. Aeque vanum est, quod ob Simonidis et Onomacriti nomina memorata, proinde quasi hos poetas celeberrimos esse constaret, Fabricius Nostrum Ol. 59 natum, necdum clarum esse potuisse, Corsinius *F. A.* III, 110 usque ad Ol. 72 vitam produxisse contendunt: quod utut probabile, hinc tamen non evincitur. Heynius etiam erravit, qui ex Dioscurorum invocatione v. 837

poetam Spartae natum cogeret, quo ille in itineribus se venisse narrat v. 767.

2. Ordimur a *Theagene*, quem constat Megarensium tyrannidem exercuisse quo tempore Cylon Athenis regnum affectavit, Ol. 42; cui ille, quum filiam in matrimonium dedisset, copias in auxilium misit, [1]) ut consentaneum sit, ipso duce, ut tyranni erant ad bella proni, [2]) Megarenses post piaculum Cylonium in bello Salaminio de Atheniensibus triumphasse et portum Nisaeum cum insula Salamine occupasse. Rerum potitus est Theagenes eadem, qua Pisistratus ac Dionysius, astutia, quam Aristoteles exponit *Rhetor.* I, 2, 19, et plenius *Polit.* V, 4, 5 Schneid. [3]) *Ἔτι δὲ διὰ τὸ μὴ μεγάλας εἶναι τότε τὰς πόλεις, ἀλλ' ἐπὶ τῶν ἀγρῶν οἰκεῖν τὸν δῆμον ἄσχολον ὄντα πρὸς τοῖς ἔργοις, οἱ προστάται τοῦ δήμου, ὅτε πολεμικοὶ γένοιντο τυραννίδι ἐπετίθεντο. Πάντες δὲ τοῦτο ἔδρων ὑπὸ τοῦ δήμου πιστευθέντες· ἡ δὲ πίστις ἦν ἡ ἀπέχθεια ἡ πρὸς τοὺς πλουσίους. Οἷον Ἀθήνησί τε Πεισίστρατος στασιάσας πρὸς τοὺς Πεδιακούς, καὶ Θεαγένης ἐν Μεγάροις τῶν εὐπόρων τὰ κτήνη ἀποσφάξας, λαβὼν παρὰ τὸν ποταμὸν ἐπινέμοντας.* Qui Aristotelem exscripsit, *Alexander Aphrodiensis*, [4]) Theagenem in Theognidem, nomen notatione non diversum, mutavit, quo Fabricius inductus est, ut poetam tyrannidem occupasse existimaret. Quamdiu civitati Theagenes praefuerit,

---

1) *Thucyd.* I, 126. *Pausan.* I, 28, 1 cf. 41, 2.

2) *Plat. Rep.* VIII p. 566 E de tyranno: *Ὅταν δέ γε, οἶμαι, πρὸς τοὺς ἔξω ἐχθροὺς τοῖς μὲν καταλλαγῇ, τοὺς δὲ καὶ διαφθείρῃ, καὶ ἡσυχία ἐκείνων γένηται, πρῶτον μὲν πολέμους τινὰς ἀεὶ κινεῖ, ἵν' ἐν χρείᾳ ἡγεμόνος ὁ δῆμος ᾖ. Cic.* pro *P. Sextio* 23 *Ex bellica victoria non fere quemquam est invidia civium consecuta.*

3) *Τὸ δὴ τυραννικὸν αἴτημα τὸ πολυθρύλλητον ἐπὶ τούτῳ πάντες οἱ εἰς τοῦτο προβεβηκότες ἐξευρίσκουσιν, αἰτεῖν τὸν δῆμον φύλακάς τινας τοῦ σώματος, ἵνα σῶς αὐτοῖς ᾖ ὁ τοῦ δήμου βοηθός. Plat. Rep.* VIII p. 566 B.

4) In *Analyt. Aristot.* I. *Ὡς ὁ κωλύων Διονυσίῳ φυλακὴν διδόναι τοῦ σώματος Συρακουσίους αἰτοῦντι, ὡς εἰ λάβοι θησόμενον* (leg. *ἐπιθησόμενον*) *τῇ τυραννίδι, καὶ πιστούμενος τοῦτο διὰ τοῦ, ὅτι καὶ Πεισίστρατος αἰτήσας παρ' Ἀθηναίων λαβὼν ἐτυράννησε, καὶ Θέογνις παρὰ Μεγαρέων. Θέογνις* cum in edit. Ald. fol. 14 legitur, tum in Feliciani versione p. 26. Iuntina fol. 18 habet *Θεόγνους*. Et sic variae hujus nominis formae saepius confusae sunt. Ap. *Parthen.* 6 *Διογε-*

ignotum est; expulsum narrat Plutarchus *Quaest. Gr.* 18. *Μεγαρεῖς Θεαγένη τὸν τύραννον ἐκβαλόντες, ὀλίγον χρόνον ἐσωφρόνησαν κατὰ τὴν πολιτείαν· εἶτα πολλὴν (κατὰ Πλάτωνα)* [5]) *καὶ ἄκρατον αὐτοῖς ἐλευθερίαν τῶν δημαγωγῶν οἰνοχοούντων, διαφθαρέντες παντάπασι, τά τε ἄλλα τοῖς πλουσίοις ἀσελγῶς προςεφέροντο, καὶ παριόντες εἰς τὰς οἰκίας αὐτῶν οἱ πένητες, ἠξίουν ἑστιᾶσθαι καὶ δειπνεῖν πολυτελῶς, εἰ δὲ μὴ τυγχάνοιεν, πρὸς βίαν καὶ μεθ' ὕβρεως ἐχρῶντο πᾶσι.* [6]) *Τέλος δὲ δόγμα θέμενοι, τοὺς τόκους ἀνεπράττοντο παρὰ τῶν δανειστῶν, οὓς δεδωκότες ἐτύγχανον, παλιντοκίαν τὸ γινόμενον προςαγορεύσαντες.* Per Spartanos tyrannidem esse dissolutam, *Müllerus Dor.* II, 166 conjicit. Sed nobiles etiam ultro rebus suis recuperandis studuisse credere licet, et plebs fortasse non

---

νης ex Stephano mutandum in *Θεαγένης*, assentiente *Passovio* in nupera editione p. 54. De formis *Θεογένης* et *Θεαγένης* vel a librariis, vel ab ipsis auctoribus permutatis v. *Ducker.* ad *Thucyd.* IV, 27. Pancratiasta Thasius, in oraculis Pythicis ap. *Dion.* or. 31 p. 340 et *Pausan.* VI, 11 *Θειαγένης*, in ep. Posidippi *Append. Jacobs.* n. 65 est *Θευγένης*. Formam *Θεαγένης*, *Θεηγένης*, in nominibus propriis magis quam *Θεογένης* obviam esse monet *Lobeck. Phrynich.* p. 653. Hoc invenies ap. *Xenoph. H. Gr.* I, 3, 13. *Demosth. c. Neaer.* p. 1369. *Aristoph. Vesp.* 1183, in inscr. Atheniensi ap. *Fleetwood.* *θεογενους παιανιεως*, in alia ap. *Chandl. Inscr. App.* n. 4. *σωσικρατεαν θεογενους*. *Sophocles Antig.* 834 habet etiam *θεογεννής*, formatum id ut *ἀγεννής*, de quo argutior quam verior est Hemsterhusii observatio ad *Lucian. Prometh.* 9, *Ἀτλαγεννής*, *Hesiodus.* ap. *Gregor. Cor.* p. 578 *Ἀτλαγεννής*. Addo, quae in Londinensi Thesauri Stephan. ed. p. 2952 allata sunt, *ἀειγεννής*, *νοθογεννής*, *ἀῤῥητογεννής*, *Ἀσιαγεννής*. Praeterea in usu fuerunt *Θεόγονος*, *Pausan.* VI, 17, 4, *Θεόγνητος* (in marmore Sandvicensi), *Θεύγενις*, quo in poesi Noster utitur 862, et epigrammatista *Anthol. Pal.* VII, 543 aliique. *Θέογνις* etiam muliebre nomen fuit, *Clem. Al. Strom.* IV p. 523. Theagenis nomen ob celeberrimum pancratiastam Heliodorum in fabulam suam intulisse putat Coraes; sed satis notus etiam erat Theagenes Rheginus, rerum scriptor. Alii hujus nominis memorantur in *Schol. Ven. Iliad.* I, 381, a *Marino* in Vit. Procli, et a Duckero l. l.

5) *De Rep.* VIII p. 562 C. Expressit *Cic. de Rep.* I, 43. Imitati sunt *Aristoteles Polit.* II, 9, (8) 2. *ὀλιγαρχία λίαν ἄκρατος*, et *Plutarch. Arat.* 2 *ἄκρατος καὶ Δωρικὴ ἀριστοκρατία.* *Id. Lycurg.* 7. *ὅμως ἄκρατον ἔτι τὴν ὀλιγαρχίαν καὶ ἰσχυρὰν οἱ μετ' αὐτὸν ὁρῶντες, καὶ σπαργῶσαν καὶ θυμουμένην, ὥς φησιν ὁ Πλάτων.*

6) Hoc ipsum narrari memini factum esse Massiliae, quo tempore funesto populi furor contra veteres oppressores eruperat effrenus. In potentium aedes ingruentes homines de plebe singulis ut vini e Campania lagenae apponeretur, modeste petebant: minus porrigi civi Francogallico indignum esse. Vae autem illis, qui tales viros hospitio prohibere vellent.

constanter Theagenis imperium sustentavit. Democratia corrupta est per demagogos; namque hoc tempus spectare, si cum Theognide compares, vix dubitabis *Aristotelem Polit.* V, 4, 3 Schneid. *Παραπλησίως δὲ καὶ ἐν Μεγάροις κατελύθη δημοκρατία. οἱ γὰρ δημαγωγοί, ἵνα χρήματα ἔχωσι δημεύειν, ἐξέβαλον πολλοὺς τῶν γνωρίμων· ἕως πολλοὺς ἐποίησαν φεύγοντας.* Quibus subjungit: *Οἱ δὲ κατιόντες ἐνίκησαν μαχόμενοι τὸν δῆμον καὶ κατέστησαν τὴν ὀλιγαρχίαν.* Utramque rem, democratiae dissolutionem et oligarchiae restitutionem, denuo tangit V, 2, 6: *Διὰ καταφρόνησιν δὲ καὶ στασιάζουσι καὶ ἐπιτίθενται — οἷον ἐν ταῖς δημοκρατίαις οἱ εὔποροι, καταφρονήσαντες τῆς ἀταξίας καὶ ἀναρχίας· οἷον — καὶ ἡ Μεγαρέων δημοκρατία διεφθάρη δι' ἀταξίαν καὶ ἀναρχίαν ἡττηθέντων.* Nobilium reditum denique etiam IV, 12, 10. *Ἢ γὰρ πάντες οἱ πολῖται καθιστᾶσιν ἤ τινες καὶ ἢ ἐκ πάντων ἢ ἔκ τινων ἀφωρισμένων οἷον ἢ τιμήμασι ἢ γένει ἢ ἀρετῇ ἤ τινι τοιούτῳ ἄλλῳ· ὥςπερ ἐν Μεγάροις ἐκ τῶν συγκατελθόντων καὶ συμμαχεσαμένων πρὸς τὸν δῆμον.* Plebs postea denuo superior facta est, quum Ol. 89, 1 ex democratia iterum paucorum dominatum restitutum esse constet ex *Thucyd.* IV, 74 cf. V, 31; quam rerum mutationem non eandem esse posse, de qua Aristoteles loquatur, ob verba *ἐνίκησαν μαχόμενοι* (addo *συγκατελθόντων καὶ συμμαχεσαμένων*) Schneiderus annotavit. Tum enim ultro nobiles Pegis, ubi consederant, revocati sunt, qui quidem, promissis et pactionibus non stantes, centum viris e plebe trucidatis, populare imperium subverterunt. Ceterum saepe et aliarum urbium optimates expulsi pristinum statum recuperarunt, ut Syracusani sub Gelone (v. §. 5.), ut Corinthii, qui Lechaeum occupaverant (*Xenoph. Hell.* IV, 4, 6), reversi foedus Spartanum redintegrasse videntur. Aliis minus fortuna favit; ut Crotoniatarum exsules, qui Thuriis excepti fuerant, a civibus suis primum repulsi, tum omnes in pugna occisi sunt. (*Diod.* XIX, 10).

3. Jam Theognis, ut in libro suo abunde facit palam, inter exsules fuit optimates, et scripsit eo tempore, quo

principatus illorum, post victam pugna plebem restitutus, denuo populari statui cesserat, qui ad Ol. 89, 1 usque tenuit. Patrimonium si, cum reliquorum turba, quod valde dubium, una regressus, receperat poeta, nunc certe iterum ei demtum erat. Quo dum possessores de plebe gaudere, dum honores mandari hominibus a re publica antea prohibitis, et nobilem adeo sanguinem, victrici factioni sponte concesso connubiorum jure, 7) novorum hominum conjugiis contaminatum videbat, indignatio videtur versum fecisse. Certe quod tam gravi sententia in matrimonia inter nobiles jam ac plebejos promiscue juncta opus orditur, argumento est, nihil eum magis animo agitasse, nullum ei perditae aetatis malum funestius et imminentis ruinae evidentius indicium esse visum. Rem publicam tam tunc temporis transvorsum agi, tamque male administrari queritur, ut, tyrannidi licet ceteroquin minime favens (683. 685), invidendam prae illo rerum statu judicet sortem, quum uni alicui cura civitatis commissa fuerit, perito gubernatori, quem factio nunc obtinens ejecerit v. 735: nisi forte *κυβερνήτης* collective dictum fuit de optimatibus. Dominum si quem desiderat, Theagenem illum esse cogitari potest, qui nobiles subjecisset sibi quidem, sed non infra populum depressisset, et apud quem summa imperii fortasse diu et usque ad Ol. 50 fuisset, aut etiam ultra. Nam quod ait poeta *κυβερνήτην μὲν ἔπαυσαν ἐσθλόν*, non minus de factione quam de singulis, de patribus igitur eorum, qui tunc dominabantur, non minus ac de iis ipsis intelligere licet. Potest tamen et alius post Theagenem extitisse tyrannus, de quo nihil omnino proditum sit memoriae. Utut sit, nunc ambitiosi alicujus rem publicam praedam fore, corruptis civibus poeta auguratur v. 699. 703. 711, ut solita est ex populari imperio quasi sponte nasci tyrannis.

4. Per exilii tempus Theognidem in Sicilia, Euboea etiam Spartaeque commoratum indicant versus 765—70, suspicioni

---

7) *Πλοῦτος ἔμιξε γένος*, v. 8 cf. 11. 168.

non obnoxii. Et quod ad Siciliam attinet, *Plato Leg.* I p. 630 *civem* eum *Megarensium in Sicilia* vocat, unde varie certatum esse, num ex Megaris Atticis fuerit an Siculis, *Scholiastes* (p. 220 Ruhnk.) annotat. Illud quidem contra Platonem contendisse *Didymum*: — quem quidem fortasse exscripsit *Harpocration* v. *Θέογνις*, poetae verbis modo citatis usus, cumque eo facit etiam *Stephanus B.* v. *Μέγαρα* — non paucos tamen et Platoni accessisse. Ab horum parte praeter alios recentiorum stat Camerarius, Platonis auctoritatem Harpocrationi et versibus fortasse non genuinis postponere neque securum, neque sanctum esse ratus; oblitus autem, potuisse Theognidem ex Platonis sententia *θέσει* tantum sive *νόμῳ*, quo ipsa ducit vox *πολίτης τῶν ἐν Σικελίᾳ Μεγαρέων*, non *φύσει* seu ortu civem illorum fuisse. Camerarii sententiam non approbaverunt Jos. Scaliger, Sylburgius et Fabricius, et quidem etiam ob v. 755 ss. [8]). Verum viderunt *Hallius* in *Spec. nov. ed.* p. V et *Passovius* ap. Bekkerum ad v. 755 (773), quod certissima ratione constabiliemus. Platonem enim in Attica poetam natum novisse, ipsis Atheniensis, qui loquitur, verbis declaratur: *ποιητὴν δὲ καὶ ἡμεῖς μάρτυρα ἔχομεν Θέογνιν.* Si quaerendum videatur, quid fuerit, quod Plato, cui, quamvis plus centum annis post scribenti, Theognidis vita incognita fuisse nequit, illo quasi titulo usus fuerit, in promptu est ratio, indicare eum voluisse, Theognidem, quamquam in Siculam civitatem adscitum, Atticum tamen esse non desiisse, quum Tyrtaeus, quem in Attica ferebant natum, nunc pro Lacedaemonio habeatur atque illi opponatur. Afferri possent aliae, ut quod poeta majorem vitae partem aut aliquam certe in Sicilia degisset, atque inde *vir Siculus*, uti Aeschylum vocat *Macrobius* (*Sat.* V, 19), dici

---

8) Quam *Corsin. F. A.* III, 110 adjungit rationem, Hecatombas non a Siculis ineunte vere Delum esse missas, ei vereor, ut multum tribui possit. *Thucydides* VI, 3 Theoros memorat e Sicilia solventes. Sed tam Siculos quam Megarenses Theognidis ad Delphicum potius quam ad Deliacum Apollinem theoros mandasse putabam.

potuerit; aut quod illic memoria ejus maxime vigeret, ita ut Plato in Sicilia versatus saepe illo nomine eum appellatum audiverit; aut quod honorificentius illius civitatis, a qua sponte susceptus esset, quam ejus, quae expulisset, civis vocaretur. Sed magis vero simile est illud, magis etiam quam quod Scholiastes excogitavit. Nihili est, quod El. Vinetus opinabatur, ob Elegiam in Syracusanos scriptam pro Siculo Nostrum falso potuisse haberi.

5. Elegiam in eos, qui in Syracusarum obsidione servati essent, Theognidem scripsisse *Suidas* refert, quod a Fabricio et Corsinio de Gelone Ol. 72, 2 [vel potius 73, 4*)] Syracusas occupante acceptum est. Sed Gelon quum Geomoros seu principes, aliquot annis ante exterminatos, ex Casmenis illuc reduceret, non vi potitus est urbe, sed a populo sponte traditam in fidem accepit. Contra Megaram oppugnaverat indeque et nobiles et plebem Syracusas transduxerat 9). Quare *Müllerus* (*Dor.* II, 509) ap. *Suidam* *Θέογνις εἰς τοὺς σωθέντας τῶν Συρακουσίων ἐν τῇ πολιορκίᾳ* Megaram intelligit obsessam, ut *τῶν Συρακουσίων* genitivus subjecti sit. Sed ut Theognidem in cives suos elegiam istam scripsisse veri sane simile est, ita Suidam errasse potius, quam hoc dicere tali verborum positu voluisse statuam. Anno Ol. 72 tertio Marathone pugnatum est; Persarum autem Graeciae, rixis implicatae intestinis, Megaraeque formidabilium apud Nostrum v. 755 ss. fit mentio. 10) Haec si a Theognide scripta sunt, isque Ol. 72 superstes fuit (quod Corsinius ac plures

*) *Boeckh. Expl. ad Pind.* p. 100. *Reiskius* ad *Dionys. Hal.* p. 1311 Ol. 74, 1.

9) *Herod.* VII, 156 cf. *Goeller de situ et orig. Syrac.* p. 9. Müllerus *Dor.* I, 122 hoc non ante Ol. 74, 2 factum esse putat. Herodotus de tempore nihil prodit.

10) Hunc locum ut conciliaret ei, qui Cypselidas memorat, quum Periander etiam Ol. 58 mortuus sit, *de la Nauze* in Actis Acad. Inscript. T. XIV p. 374 contendit, jam tum temporis in Graecia de Persarum invasione sermonem fuisse. *On parloit des Perses dangereux pour la Grèce. Larcherus* Ol. 70, 1 Darium se praeparasse ait ad Graeciam aggrediendam. Usque ad pugnam Marathoniam Graecis vel nomen Medorum terrorem incussisse narrat *Herod.* VI, 112.

alii admiserunt), et etiam post,[10*]) probabile est, eum quo tempore Megara caperetur, quia istius modi Elegos Veteres non ad ingenium exercendum, sed prout res praesens flagitaret pangere solebant, adhuc in Sicilia fuisse, sed statim post, fortasse ob ipsam istius urbis cladem, in patriam reversum et in civitatem denuo adscitum fuisse: versus autem 755 ss. ad nova pericula spectare, novos et majores Darii post Marathoniam pugnam belli apparatus (*Herod.* VII, 1), vel ad Xerxem Ol. 74, 4 Graeciae imminentem et Graecos societatem contra Persas conciliantes. Sed utrumque scripserit, haec disticha et Elegiam, vel alterutrum duntaxat, aetate eum valde tum provectum fuisse oportet, ut ipsius personae accommodata sint verba v. 283 *γέροντι δὲ πείθεο ἀνδρί*, et v. 616. Positus est enim in *Chronico Hieronymi* ad Ol. 59, 1 ed. Vallars. 58, 1 ed. Scalig. his verbis: *Theognis poeta clarus habetur.* *Chron. Pasch.* p. 115 (144) Ol. 57 *Θέογνις ποιητὴς ἐγνωρίζετο.*[11]) Tum Ol. 60 sequuntur Phocylides et Simonides. Ergo, quod *Suidas* v. *Θέογνις* et v. *Φωκυλίδ.* scribit: *Θ. γεγονὼς ἐν τῇ νθ' Ὀλ.* hic non valet, ut in vita Stesichori, *natus*, quod Fabricius suspicabatur, sed *ἐγνωρίζετο*, ut circiter tricesimum tunc annum egerit, aut vicesimum, ut Simonides, qui Olympiadi 60 assignatur, natus erat Ol. 55, 2 aut 3, et mortuus est Ol. 77, 4 aut 78, 1. Minorem si statuimus numerum, vicesimum annum, qua aetate praecocem Pindarus comum Pythico victori composuit, et Olympiadis 59 annum ultimum, vel sic poeta noster Pindaro, Ol. 65, 1 nato, quadraginta annis fuit major, natus ipse non diu ante obitum Solonis, qui Ol. 55 attigisse fertur. Mirum autem, ni Simonidem cognovisset, Lasum aut Pindarum vidisset, Onomacritum atque Aeschylum. Propiores

---

10*) *Müller. Dor.* II, 497: Gelon erobert Megara — Theognis dichtet noch in hohem Alter.

11) Ita etiam *Syncellus* p. 190 (238), ubi Theognidem excipiunt Simonides, Phocylides, Xenophanes, praecedit Pisistratus iterum tyrannus; *Cyrillus* c. *Julian.* I p. 13 Spanh. Ol. 58 *Θέογνις ὠνομάζετο.* VII p. 225. *Φωκυλίδης καὶ Θ. ἐγενέσθην*, ut Pythagoram dicit Ol. 62 *γενέσθαι*, vixisse.

aetate illi fuerunt Pherecydes Syrius, Anacreon, Hipponax, Xenophanes, Pythagoras, Ibycus.

6. Haud vulgari dignitate Theognidem fuisse, simulque illius eum conscientia non caruisse ostendunt, quae de exilio suo narrat v. 768, ubique se amice exceptum esse, et quod in coronide legitur v. 863, Theognidis Megarensis nomen inter omnes homines, nimirum Graecos, celebre esse, quamvis civibus non omnibus placere possit cf. 865. Nec inter cives tamen, quamvis terris suis depulsus erat, quibus quam caruerint aegre, qui consilio et virtute rem publicam adjuvare studerent, nemo illo disertius declaravit, auctoritas ejus omnino nulla videtur fuisse, sed non tanta, quanta olim sua et parentum suorum. Et licet nullum in rem publicam et in civium animos movendos momentum habuerit, libere tamen poetari ei et magna cum vi in inimicos invehi concessum erat. Venit in mentem suspicari, Theori eum officio functum esse, quo ducit praeceptum v. 219; nam quum praeter hoc monita singulis hominum ordinibus scripta non adsint, de se autem poeta rebusque suis, pro hujusmodi poeseos ingenio, saepius loquatur, in illo etiam, quod in reliquis nusquam habet, quo se quomodocunque applicet, suam personam spectasse videri potest: et fuit fortasse Megaris quoque Thearium sive collegium Apollinis consulendi gratia publice constitutum.[12]) Tali hominis officio etiam gnoma v. 227, ex interiore disciplina sacra petita, apprime accommodata est.

---

12) V. *Dissenus* ad *Pind. Nem.* III, 122 et *Müller. Dor.* II, 18, ubi quod Pythii Spartani theoris annumerantur, mea quoque dudum opinio fuit. Idem Müllerus *Aeginet.* p. 135 *ϑεωρός* recte derivat ab *ὤρα*, *cura*, in quo praeiverunt Grammatici Graeci Harpocr. Hesych. Phot. Etym. M. et Gud. Arcad. p. 72 et *H. Steph.*; alterum vocabulum *ϑεωρός*, *spectator*, ab alio etymo, probe internoscentes; et frustra in hac voce illos oppugnat, qui de etymologia Graeca praeclare meritus est, *Riemerus* Cf. *Luzac Spec. Acad.* II p. 91 ss. *Θεός* similem in modum adhibetur in *ϑεουργός*, *ϑέσπιος*, *ϑεοπρόπος*. Vox *ὤρα* autem in compositis haud paucis occurrit, ut in *εὔωρος*, *ὀλίγωρος*, *οἰκουρός* (*Thes. Steph.* p. 6600), apud *Hesych.* *οἰχῶρος* (leg. *οἰχωρός*, $\overline{\chi}$ ut *ὀκτωκαιδεχέτης* in inscriptione), *σκευωρός*, *κηπωρός*, *κηπουρός*, *ὑληωρός*, *ὑλωρός*, *πυλωρό*, *νεωρός*, *ἰωρός*, *ϑυω-*

7. Optimates Megarensium Doricae gentis fuisse constat, ab iis oriundos, qui occupata Codri temporibus urbe, agros inter se partiti erant,[13]) Dorum instituta, mores, dialectum introduxerant. Quorum exemplum secuti et supergressi adeo, qui Megara profecti Heracleam coloniam condiderunt, Mariandynos, istius terrae incolas, in servitudinem redegerunt,[14]) ut Byzantii Bithynos, alii alios. Plebs rustica Caricae et

---

ρός (*ἡ τράπεζα, ἡ τὰ θύη καὶ θυμιάματα ὡροῦσα καὶ φυλάττουσα*, *Tzetz.* ad *Lycophr. Phavor.* *Θυωρίτης* cf. *Sturz.* ad *Pherecyd.* p. 38 (84 ed. alt.), denique *ἀρκτουρός*, male *ἀρκτοῦρος*, quasi esset ab *οὐρά*, cauda (Arkturos wie Arktophylax, Bärenhüter, ist der ältere Name des ganzen Gestirns, *J. H. Voss. Arat.* p. 19); fortasse etiam *τιμωρός* (ut *τιμαλφής, τιμοῦχος*) a *τιμάορος* diversum est (v. Schneid. Lex.) Ratione magis valida alius Megarensium magistratus iis, quae de hac civitate a viris doctissimis nuper scripta sunt, addi potest, is vero fortasse recentior. Agriculturae enim praefectorum mentio fit in inscriptione Megarensi ap. *Murat.* II, 571, 3. *γεοργεν εστωη.. σατυρος φιλιππου φιλοκρατης φιλιππου φωκιαδης τεισιου καλλενικος ευθυμου*. Inscriptio Heracleensis ap. *Reines.* p. 313 *ἐπιδημιουργόν* exhibet. Antiquis temporibus *aesymnorum* nomen Megaris in usu fuisse, probat inscriptio Chalcedone, Megarensium colonia, reperta, de qua cf. *Müllerus Dor.* II, 169: *βασιλευς ιερομναμων νομοφυλακες αισυμνωντες*. (Verbo *αἰσυμνᾷν* Euripides utitur *Med.* 19 ubi cf. Elmsl.) Certe *βασιλεύς* et *ἱερομνήμων* apud Megarenses etiam aliunde noti sunt. Accedit autem Aesymnii nomen, sepulchri in ipsa curia siti. *Pausan.* I, 43, 2. Nam quae de illius origine narratur fabula popularis, pessima ea nominis est explicatio, democratiae tempore facta, in qua annua magistratuum electio usque ad Agamemnonis filium adscendit, et oraculum tamen ambiguum, *Μεγαρέας εὖ πράξειν, ἢν μετὰ τῶν πλειόνων βουλεύσωνται*, quod huic ipsi statui favet, de mortuis accipitur, intra curiae parietes sepeliendis, vel dudum potius sepultis; antiquitus curia ipsa fuit *Αἰσύμνιον* ab *αἰσυμνῶσι*, i. e. imperantibus, dicta, quorum in ea esset inclusum *ἡρῷον πολυάνδριον*. *Οἱ πλείονες*, mortui, in epigrammatis sepulchralibus, ap. *Polyb.* VIII, 30 al.

13) *Herod.* V, 76. *Scymn.* 501:

> *Εἶτεν συνάπτει Μέγαρα Δωρικὴ πόλις·*
> *σύμπαντες αὐτὴν ἐπόλισαν γὰρ Δωριεῖς,*
> *πλεῖστοι Κορίνθιοί τε καὶ Μεσσήνιοι.*

Qui locus addendus est allatis a *Raoul Roch. Colonies Gr.* III, 56 et *Müllero Dor.* II, 88.

14) *Posidon.* ap. *Athen.* VI p. 263 D. *Strab.* XII p. 542. Strabo quidem Heracleam a Milesiis conditam esse refert: sed quod ait, *ὅτι πρῶτοι τὴν Ἡράκλειαν κτίσαντες Μιλήσιοι*, dubitare nos sinit, num de colonis Milesiorum Megarenses antecedentibus loquatur, quorum illam urbem coloniam fuisse testantur *Xenoph. Anab.* VI, 2, 1. *Arrian. Peripl. P. E.* p. 8 *Paus.* V, 26, 6. *Diodor.* XIV p. 413. *Justin.* XIV, 3, citati a *Raoul Roch.* III, 300. Cf. *Müller. Dor.* I, 122.

Ionicae stirpis, aequo jure privata et diu vexata, Theagene duce, ut videtur, dominorum potestatem nimiamque optimatium auctoritatem fractum iri speraverat, ut Sicyone per Clisthenem, Corinthi per Bacchiadarum gentem excussum est jugum a Doribus impositum; post ipsa in civitatem inque nobilium connubia ut adscisceretur, bonis direptis et ἀναδασμῷ facto (738) expresserat, primores civitatis viros, quorum se terris locupletaret, pulserat. Sic Argis, narrante *Aristotele Polit.* V, 2, 8, et alibi Perioeci in civium numerum admittendi fuerunt. Syracusis autem optimates Dorienses et advenae, *Γεώμοροι* illic (uti Argis, *Aesch. Suppl.* 608) dicti, Ol. 71, non ita multum fortasse post formam popularem Megaris constitutam, ejecti sunt a tribu rustica sive plebe, veteribus terrae incolis,[15]) quibus quum *πελάται*, i. e. *βουπελάται*, bubulci, vulgo appellarentur,[16]) tunc demum nomen inditum est *Κιλλικυρίων* a propulsis dominis.[17]) Sami

15) *Vales. et Wessel.* ad *Diod. Exc.* p. 549. *A. Arnold Geschichte von Syracus* 1816 p. 31.

16) *Schol. Apollon.* IV, 1382. *Trilogie Prometheus* p. 300. 610. *Dionys. Hal.* VI p. 388 in oratione Appii Claudii, *ἕως ἐκβάλωσιν ἡμᾶς τελευτῶντες ἐκ τῆς πόλεως· ὡς ἐν πολλαῖς ἄλλαις καὶ τὰ τελευταῖα ἐν Συρακούσαις, ἐν αἷς οἱ Γεώμοροι πρὸς τῶν πελάτων ἐξηλάθησαν.* *Herod.* VII, 155, *Timaeus* ap. *Phot.* et *Suid.* v. *Καλλικύριοι*, et *Hesychius* latiore voce *δούλους* vocant, ut alii ap. *Athen.* VI p. 263 E. F Clerotas, Penestas, Dorophoros, *οἰκέτας* et *δούλους*. Apud Herodotum *Κυλλυρίων* in *Κιλλικυρίων* aut *Καλλικυρίων* mutandum esse, consentiunt Wessel. et Valck. et in propatulo est. Ut *ἐλάτης*, *πελάτης* de bubus, ita *κιλλακτήρ* de asinis usurpatur, quod grammatici falso derivant a *κιλλός*, *asinus*. Asinus nomen ipse habet inde, quod fuste impellendus est, ut *κέλης* a proprio, quo impellitur, vigore et celeritate.

17) *Κίλλειν*, *cellere*. *Κιλλικύριοι* exaratum est ap. *Phot. Hesych.* et in Lex. rhet. ap. *Eustath.* ad *Il.* II p. 295 Rom. *Καλλικύριοι* legitur ap. *Photium* (altero loco), *Suidam*, *Zenobium*, *Plutarch. Proverb. Alexandrin.* 10, *Phot.* et *Suid.* *Καλλικύριοι*. — *ὠνομάσθησαν δὲ ἀπὸ τοῦ εἰς ταὐτὸ συνελθεῖν παντοδαποὶ ὄντες, ὡς Ἀριστοτέλης ἐν Συρακοσσίων πολιτείᾳ, ὅμοιοι τοῖς παρὰ Λακεδαιμονίοις Εἵλωσι καὶ παρὰ Θεσσαλοῖς Πενέσταις καὶ παρὰ Κρησὶ Κλαρώταις.* Sensu haec ita contracta et decurtata carent, sed vera nominis vi ratione habita facile possunt suppleri. *Phot.* *Κιλλικύριοι· ἐν Συρακόσσαις τινὲς ἐκλήθησαν· οἱ ἀντὶ τῶν γεωμόρων μέρος καταλαβόντες τοῦ πολιτεύματος· οἷον Εἵλωτες καὶ Πενέσται τινές.* Inepte *Zenob.* *Καλλικυρίων πλείους·* IV, 54 — *ἡ δὲ αἰτία τῆς κλήσεως αὐτῶν, διὰ τὸ παντο-*

diu ante illud tempus contra Geomoros servorum seditio exorta,[18]) et circa Ol. 45 illorum plurimi a plebe, sexcentis captivis Megarensibus opitulantibus, occisi erant;[19]) Sybari Ol. 68 quingenti ex optimatibus expulsi,[20]) Thuriis nobiles, quum agro universo praeter legem potiti essent, a plebe bellis exercitato, praesidiis (istorum) victis, depulsi sunt.[21]) Etiam Cnidi, Dorica civitate, optimates inter se discordantes a plebe oppressi.[22])

8. In Megarensium civitate quo nomine vel generosi appellati sint, vel inferior gens, memoriae non proditum est. Nobiles Aristoteles universaliore latioreque voce, qua et alias saepius utitur, *γνωρίμους* vocat, *les Notables* (ut *Xenophon H. Gr.* II, 2, 6, ubi cf. Mor. atque Zeun. Samiorum *Γεωμόρους*), et *πλουσίους*, ut Plutarchus etiam, reliquos *τὸν δῆμον*. Atque horum quidem Megaris peculiare fortasse nomen fuit *δωροφόροι*, quippe metropoli cum colonia Heraclea, ubi illud in usu fuisse refertur,[23]) commune. *Δωρο-*

δαπούς εἰς ταὐτὸ συνελθεῖν, ὥστε τοὺς κυρίους ἐγκεῖσθαι. Suid. *πλείους τῶν κυρίων ὥστε καὶ αὐτοὺς ἐξέβαλον. Καλλικύριος* et ipsum pro *κελλικύριος* dictum esse posset, quum Dores aliique Graecorum ε in ᾱ mutare solerent, modo credibile foret, utramque verbi formam, *κίλλειν* et *κέλλειν*, in tali compositione in eadem civitate usurpatam fuisse; potest autem et irrisionem continere in novos dominos, quibus rerum usus, gravitas et urbanae frontis praemia deessent, et quorum quasi ochlocratiam designat proverbium *Καλλικυρίων πλείους.* Multitudo enim eorum non per se, sed tanquam dominorum seu consilii publici principum insignis erat. Ludebant autem Graeci in variandis nominibus, ut *Τελέοντες* simul *Γελέοντες* et *Γεδέοντες* dicti sunt (*Trilogie Prometh.* p. 299), *Μενέσται*, non ut *κατὰ τὰς ὁμολογίας καταμείναντες*, uti putat *Athén.* VI p. 264 B, sed quod nos dicimus *an die Scholle gebunden*, qui et *Πενέσται* seu *πένητες*, *φειδίτια* Spartanorum a *φείδειν* mutata in *φιλίτια* a *φιλία*, Apollo *Ἑβδομαγένης* et *Ἑβδομαγέτης*, *Θεοδαίσια* et *Θεοδοσία* (*Philostr. Imag.* p. 355 ed. Jacobs.), *Ταυροπόλος* et *Ταυροβόλος* (*Trilogie* p. 282), *Περσεφόνη* et *Φερσέφασσα*, et id genus sexcenta alia.

18) *Athen.* VI p. 267 A.

19) *Plutarch. Qu. Gr.* 57.

20) *Heyne Opusc.* II, 135.

21) *Aristot. Polit.* V, 6 (7) 6.

22) Ibid. V, 5 (6), 3.

23) *Euphor.* ap. *Athen.* VI p. 262 D. (fr. 73) *Δωροφόροι καλεοίαθ' ὑποφρίσσοντες ἄνακτας.* Pergit Athenaeus: *Λέγει δὲ καὶ Καλλίστρατος ὁ Ἀριστοφάνειος, ὅτι τοὺς Μαριανδυνοὺς ὠνόμαζον μὲν δω-*

φόροι appellati sunt, ut Atheniensium ἑκτημόροι, a tributis agro impositis; δῶρα enim[24]) tum magis proprie dona regibus tanquam ultro offerenda, ῥητὰ γέρατα,[25]) tum tributa dicta sunt regibus aut optimatibus solvenda.[26]) Dorophoros aeque ac Helotes, Penestas, Clarotas, Gymnesios et Corynephoros μεταξὺ ἐλευθέρων καὶ δούλων fuisse ait *Pollux* III, 83, μὴ γόνῳ δούλους, ἀλλὰ πολέμῳ, *Lex. rhet.* ap. *Eustath.* l. supra l. κατὰ πόλεμον χειρωθέντας, *Ammon.* v. Πενέστης. Quod quanquam verum, distinguendi tamen Penestae, Clarotae, Dorophori ab Helotibus (not. 43). De his omnibus post Ruhnkenium docte disputavit *Hüllmannus* noster *Staatsrecht des Alterthums* p. 28 ss.

9. Theognis, qui totus in hac re est, omni utriusque ordinis appellatione aliunde nota abstinet, et eam utriusque frequentat, quam aliunde tanquam vulgo alicubi usurpatam non noveramus, nobiles ἀγαθοὺς plerumque aut ἐσθλοὺς etiam (v. 7. 883. 896) vocans, populum κακούς, et aliquoties (v. 206. 602. 884) δειλούς. Igitur moralis illarum vocum vis et civilis, quarum haec a lexicographis et commentatoribus plurimis fere neglecta est, probe discernendae erunt. Quod quo

---

ροφόρους, ἀφαιροῦντες τὸ πικρὸν τῆς ἀπὸ τῶν οἰκετῶν προσηγορίας· καθάπερ Σπαρτιᾶται μὲν ἐποίησαν ἐπὶ τῶν Εἱλώτων, Θετταλοὶ δ' ἐπὶ Πενέστων, Κρῆτες δ' ἐπὶ τῶν Κλαρωτῶν.

24) Egit de his donis *E. Platner Notion. juris et justitiae ex Hom. et Hes. carm expl.* p. 99.

25) *Thucyd.* I, 10. Similis Germanis erat mos, *ultro ac viritim conferre principibus vel armentorum vel frugum, quod pro honore acceptum etiam necessitatibus subvenit. Tacit. Germ.* 15. — Antiquissimis temporibus ἔρανος dicta est collecta a principibus exacta. *Trilogie Prometheus* p. 381.

26) Ad *Iliad.* XVII, 225 δώροισι κατατρύχω καὶ ἐδωδῇ λαούς, haud male Schol. B ἀναγκάζων παρέχειν δῶρα. Sed pro ἀναγκάζειν mitius sonat ἀγείρεσθαι κατὰ δῆμον, *Odyss.* XIII, 14. XIX, 197. *Pro honore* τὰ δῶρα accepta esse, ex *Iliad.* IX, 154. 297 liquet, ubi de septem urbibus Achilli promissis sermo:

Ἐν δ' ἄνδρες ναίουσι πολύῤῥηνες, πολυβοῦται,
οἵ κέ σε δωτίνῃσι, θεὸν ὥς, τιμήσουσιν,
καί τοι ὑπὸ σκήπτρῳ λιπαρὰς τελέουσι θέμιστας.

Cum miti *donorum* vocabulo comparem τῶν ξενίων nomen apud Philostratum *Imag.* I, 31. II, 26 p. 96, 1, quae sunt fruges dapesque campestres, rure ad praedii dominum in urbem deferendae.

facilius fieret, nescio an ubi posterior intellectus valet majuscula scribendum fuisset Ἀγαθοί et Κακοί. Camerarius ad v. 19 (53): Σημειωτέον, ὅτι τοὺς ἐσθλοὺς ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, καθάπερ οἱ ἄλλοι τοὺς ἀγαθούς, λέγει ὁ ποιητὴς τοὺς δυνάμει τε καὶ πλούτῳ περιβλέπτους καὶ ἐπ' ἀνδρίᾳ μάλιστα ἔπαινον καὶ τιμὴν ἐσχηκότας· ὥςπερ δειλοὺς καὶ κακοὺς τοὺς ταπεινοὺς καὶ ἀκτήμονας καὶ ἀτίμους, ἐν οἷς καὶ πλεῖστον τὸ πονηρὸν ἔνεστι. Paulo negligentius *Heynius* in Praef. infra typis describenda (post not. 5); perverse *Wassenberghius* *morum corruptelam in sua civitate a commixtis inter se bonorum ac malorum repetit nuptiis.* Non propria Theognidi haec fuisse videtur nominatio, forte casuque ab illo, sed vera et vulgaris, a Megarensibus tum temporis, et praesertim quidem a nobilibus usurpata, tum quod nomina ordinum qualiacunque deesse non poterant, tum quod utrorumque tam frequens tamque constans repetitio, nisi propria eorum vi ad usum civilem deflexa, mira, ne dicam insipida aut impudens dicenda foret. Extra Megaram eo fortasse, quod non usu vulgari mitigata essent et ex utroque nomine proprie intellecto ambiguitatis aliquid nasci potuisset, alia et communis rei designatio praelata est.

10. Ἀγαθοί ut generosi, potentiores ac divites dicantur, non insolens quidem, sed operae pretium fortasse faciam si exemplorum copiam afferam. *Iliad.* XV, 323 Οἷά τε τοῖς ἀγαθοῖσι παραδρώωσι χέρηες, ubi ἀγαθοί a *Dammio*, praeeunte Eustathio, vertuntur *primates*, *nobiliores*, *domini*; cf. Il. I, 275. XVIII, 382. ἀφνειός τ' ἀγαθός τε, XIII, 664. XVII, 576 cf. XVIII, 275. πατρὸς ἀγαθοῖο, XXI, 109, αἵματος ἐξ ἀγαθοῖο, *Odyss.* IV, 611. Eandem vim in Homerica poesi capiunt ἐΰς cf. *Buttmann. Lexilog.* I, 85, et ἄριστος, ἀριστεύς, ut *Iliad.* II, 404 septem γέροντες ἀριστῆες Παναχαιῶν, ἀριστῆες *Il.* V, 206. IX, 396. *Od.* VI, 34, ἄριστοι *Il.* II, 580. IV, 260. VI, 209. ἀριστεύειν *Od.* IV, 652. *Hermannus* quod ad *Eurip. Med. ab Elmslejo* ed. v. 5 optimates ἀρίστους appellari non potuisse contendit, fallitur, quamvis

in promptu est ratio, quare alterius formae ἀριστῆες, *optimates*, crebrior usus sit. Apud *Hesiod.* Ἔργ. 216 hoc sensu ἐσθλός et δειλός sibi opponuntur; ubi glossa Cod. Vindob. (*Act. Monac.* III, 405) δειλόν explicat ἀγενῆ. *Charondae* lex ad v. 51 in marg. enotata: προκεκριμένους ἄνδρας ἀγαθούς. Hippodamus Pythagoreus ap. *Stob. S.* XLI, 92 p. 249 e tribus civitatis partibus primam statuit τῶν ἀγαθῶν, κυβερνώντων τὰ κοινά. Cnidi imperium erat apud sexaginta Optimatium προκρίτους ἐκ τῶν ἀρίστων. *Plutarch. Qu. Gr.* 4. Vetus erat proverbium Αὐτόματοι δ' ἀγαθοὶ δειλῶν ἐπὶ δαῖτας ἴασιν. *Athen.* V p. 178 B. *Zenob.* II, 19 cf. *Thes. L. Gr.* I, 136 s. ed. Lond. In hunc sensum ἐσθλοί et ἀγαθοί etiam in Coronistarum carmine accipiendi, Ἐσθλοὶ κορώνῃ χεῖρα πρόςδοτε κριθῶν, — Δότ' ὦ 'γαθοί — Ἀλλ', ὦ 'γαθοί, ἀπορέξαθ', ὧν μύχος πλουτεῖ δόμου. Nec a *Pindari* quoque aliquot locis haec vocis potestas aliena esse videtur. *Pyth.* II fin. ποτὶ κέντρον δέ τοι λακτιζέμεν, τελέθει ὀλισθηρὸς οἶμος. ἀδόντα δ' εἴη με τοῖς ἀγαθοῖς ὁμιλεῖν. *Pyth.* III, 125 Hiero dicitur πραῢς ἀστοῖς, οὐ φθονέων ἀγαθοῖς, ξείνοις δὲ θαυμασιὸς πατήρ, ubi non solum τοῖς ἀστοῖς οἱ ἀγαθοί quodammodo opponuntur, sed verbum etiam φθονέων civili magis quam morali significatui accommodatum est: porro *Pyth.* IV, 506 de Damophilo Cyrenensi: ἔμαθε δ' ὑβρίζοντα μισεῖν, οὐκ ἐρίζων ἀντία τοῖς ἀγαθοῖς. Denique *Pyth.* X fin. de Aleuadis ἐν δ' ἀγαθοῖσι κεῖνται πατρωΐαι κεδναὶ πολίων κυβερνάσιες. *Aeschyl. Pers.* 306 Τενάγων τ' ἄριστος Βακτρίων ἰθαγενής, ubi ἰθαγενής subst. est ut *Odyss.* XIV, 203. *Soph. El.* 1081 τίς ἂν εὔπατρις ὧδε βλάστοι; οὐδεὶς τῶν ἀγαθῶν, ζῶν κακῶς, εὔκλειαν αἰσχῦναι θέλει νώνυμος. *Eurip. Alc.* 605 τὸ γὰρ εὐγενὲς ἐκφέρεται πρὸς αἰδῶ· ἐν τοῖς ἀγαθοῖσι δὲ πάντ' ἔνεστιν σοφίας. *Iph. Aul.* 625 ἀνδρὸς γὰρ ἀγαθοῦ κῆδος, αὐτὸς ἐσθλὸς ὢν λήψῃ. *Androm.* 768 ss. πατέρων ἀγαθῶν εἴην — ἐσθλῶν δωμάτων. Cf. *Troad.* 1254. Sic etiam ἀμείνονος πατρός *Electr.* 338. *Dict.* fr. X, 3, et πατέρων ἀρίστων *Suppl.* 1166, fragm. inc. Barnes. 2 p. 496 Lips. et ἀρι-

στεῖς, ut *Δελφῶν ἀριστεῖς*, *Jon.* 416, it. *Δαναῶν*, *Σπαρτῶν*, *Ἑλλήνων*.

11. Pertinet huc praeterea, quod *καλοὶ κἀγαθοί* optimates et antiquo genere orti dicti sunt. *Thucyd.* VIII, 48: *τούς τε καλοὺς κἀγαθοὺς ὀνομαζομένους οὐκ ἐλάσσω, αὐτοὺς νομίσειν, σφίσιν πράγματα παρέξειν τοῦ δήμου.* *Herodotus* II, 143, ubi Aegyptiorum reges non divinam prae se ferre originem narrat, sed a *piromis* se ortos confiteri, hanc vocem interpretatur *καλὸς κἀγαθός*, mortales claro genere natos (non simplices mortales) recte intelligens. *Aristoph. Ran.* 718: *τῶν πολιτῶν τοὺς καλούς τε κἀγαθούς — οὓς μὲν ἴσμεν εὐγενεῖς καὶ σώφρονας ἄνδρας ὄντας καὶ δικαίους*, quos cum vetere numismate comparat, recens in civitatem adscitos aere cum vili. Cf. etiam *Nub.* 101. 794. *Equ.* 735. *Plato Rep.* VIII p. 569 A. *ὑπὸ τῶν πλουσίων τε καὶ καλῶν κἀγαθῶν λεγομένων ἐν τῇ πόλει.* *Xenoph. H. Gr.* V, 3, 9 de primoribus inter Spartanorum perioecos hoc vocabulo utitur; *Plutarch. Lycurg.* 15 de Spartanis: *Ἐξῆν μὲν γὰρ ἀνδρὶ πρεσβυτέρῳ νέας γυναικός, εἰ δή τινα τῶν καλῶν καὶ ἀγαθῶν ἀσπάσαιτο νέων καὶ δοκιμάσειεν, εἰςαγαγεῖν παρ' αὐτήν.* Et Plutarchus quidem *Sympos.* IV, 1 extr. pro *ἀγαθός* substituit etiam *γενναῖος*. *Ποικιλίαν δὲ καὶ Πλάτων παρέχει τοῖς καλοῖς καὶ γενναίοις ἐκείνοις πολίταις.* *Demosth. c. Neaer.* p. 1385 R. *τὸν μὲν καὶ ἐκ γένους ὄντα τοῦ Εὐμολπιδῶν, καὶ προγόνων καλῶν κἀγαθῶν.* *Nicostratus* ap. *Stob.* 68 p. 426. *Ταυτὶ μὲν οὖν τὰ θρυλλούμενα σὺ οἶσθα, μήτε εὐγενείᾳ προςέχειν μήτε δόξῃ τῶν πατέρων, οὕτως γε ὡς αὐτῇ τῇ γυναικί. πολλαὶ γὰρ δὴ πάνυ καλῶν καὶ ἀγαθῶν πατέρων φαῦλαι ἐφωράθησαν καὶ οὐκ ἐσωφρόνησαν.* *Aristot. Pol.* IV, 6, (8) 2 civitates ad oligarchiam magis inclinantes *ἀριστοκρατίας* dici *διὰ τὸ μᾶλλον ἀκολουθεῖν παιδείαν καὶ εὐγένειαν τοῖς εὐπορωτέροις· ἔτι δὲ δοκοῦσιν ἔχειν οἱ εὔποροι, ὧν ἕνεκεν οἱ ἀδικοῦντες ἀδικοῦσιν· ὅθεν καὶ καλοὺς καὶ ἀγαθοὺς καὶ γνωρίμους* (i. e. aut *γνωρίμους*) *τούτους προςαγορεύουσι.* §. 3. *Σχεδὸν γὰρ παρὰ τοῖς πλείστοις οἱ εὔποροι τῶν καλῶν κἀγαθῶν δοκοῦσι κατέχειν*

χώραν. In his quod Schneiderus *γνωρίμους* respectu honoris et potentiae, *καλοὺς κἀγαθούς* propter virtutem dici statuit, et quae *Tittmannus* (*Griech. Staatsverfassungen* p. 584) contra intellectum, quem tot locis exscribendis stabiliendum duxi, objicit, minime persuadent. Non virtute, sed *παιδείᾳ* insignes esse nobiliores, ait Aristoteles (cf. V, 9, 2 *Rhet.* I, 8, 4), qui ab eadem alio tempore locoque dicti sunt *gentiluomini* (ut a vita agresti *i villani*; *les vilains*, rudes et inficeti.). Schneiderus ipse antea ad *Xenoph. H. Gr.* II, 2, 6 *τοὺς γνωρίμους* ab *Aristot. Pol.* IV, 3 et 8, qui est locus noster, *καλοὺς κἀγαθούς* vocari animadverterat. Sed evidentior etiam haec nominis potestas, de qua *Weiskius* ad *Xenoph. Mem.* I, 1, 16 quaedam annotavit lectu digna, fit illo loco, ubi de tribus civitatis Spartanae potestatibus Aristoteles loquitur II, 6, 15 *Οἱ μὲν οὖν βασιλεῖς διὰ τὴν αὐτῶν τιμὴν οὕτως ἔχουσιν· οἱ δὲ καλοὶ κἀγαθοὶ διὰ τὴν γερουσίαν· ὁ δὲ δῆμος διὰ τὴν ἐφορίαν· καθίσταται γὰρ ἐξ ἁπάντων.* Quae ut in desuetudinem abiret, per philosophiam Socraticam videtur effectum; uti *ἀγαθός* etiam et *ἐσθλός* Platoni et Xenophonti est vir probus, legi morali convenienter vivens. In Thaletis, Biantis et Solonis sententiis, quales descriptas hodie legimus, *καλοκἀγαθία* in hunc sensum accepta non est genuina. Quod *Sturzius* in *Lex. Xenophonteo* hoc verbum ait proprie dici sic, ut *ἀγαθός, τὸ ἀγαθόν* ad animi virtutem et probitatem pertineat, *καλός* autem ad actiones externas, etiam ad generis nobilitatem, divitias, valetudinem et alia talia referatur, nullis fultum est rationibus. *Ἀγαθός* quidem semel tantum apud Xenophontem (*Oecon.* XI, 5) ad genus spectat, et quidem equi, ut *ἵππους εὐγενέας* dicunt *Soph. El.* 20 ac *Pseudophocyl.* 189, et *nobilissimas equas* Cicero et Ovidius. Obvia autem apud illum *οἱ βελτίους, τὸ βέλτιστον, οἱ βέλτιστοι*, de optimatibus, quibus opponitur *ὁ δῆμος*. *Hist. Gr.* I, 4, 16. II, 3, 32. IV, 4, 3. V, 2, 6. *Cyrop.* II, 2, 1. *Resp. Athen.* I, 3. III, 10. Nec omittit denique hoc nomen *Pollux* VI, 48, ubi plura complecti-

tur. *Ἰδίως δὲ τοὺς μὲν πλουσίους καὶ τοὺς παχεῖς, καὶ τοὺς ἐνδόξους* (Noster v. 11, *εὔδοξος κακόδοξον*) *καὶ τοὺς βελτίους, καὶ τοὺς ὀλίγους, καὶ τοὺς χρηστούς* (Noster v. 497 *ἀχρήστοισι* pro *Κακοῖσι*), *καὶ τοὺς ἱππέας* (et *ἱπποβότους*) *ὠνόμαζον, τοὺς δὲ πένητας, τοὺς πολλούς, τοὺς δημοτικοὺς καὶ τὸν δῆμον.* Similem indicem, sed locupletiorem, fecit *F. Kortüm Hellenische Staatsverfassungen* p. 14 (add. *οἱ γενναῖοι*, *Xenoph. Rep. Ath.* I, 2. II, 18), in quem dubitanter quidem etiam *τοὺς ἀγαθούς*, confidenter autem ex Thucydide *τοὺς καλοὺς κἀγαθούς* recepit.

12. Non praetereundum hoc loco, quod magis tritum est, apud Romanorum etiam nobilitatem, inprimis eam priscis majorum imaginibus superbientem et acerbam, novorumque hominum virtuti et industriae infensam, [27]) eundem obtinuisse loquendi usum, ut nobiles et principes, populo, popularibus et hominibus de plebe, quantumvis fortibus ac justis, oppositi, promiscue iidem audirent *boni*, *optimi*, *optimates*. Qua de re *Sallustius* (*Hist.* fr. L. I p. 935 Cort.) et *Cicero de rep.* optime praecipiunt. Ille quidem: *Postquam, remoto metu Punico, simultates exercere vacuum fuit, plurimae turbae, seditiones et ad postremum bella civilia orta sunt; dum pauci potentes, quorum in gratia plerique concesserant, sub honesto patrum aut plebis nomine, dominationes affectabant, boni que et mali cives appellati, non ob merita in rem publicam, omnibus pariter corruptis; sed uti quisque locupletissimus et injuria validior, quia praesentia defendebat, pro bono ducebatur.* Ex libris de Rep. autem maxime huc pertinent: III, 14. *Quum autem certi propter divitias aut genus aut aliquas opes rem publicam teneant, est factio; sed vocantur illi optimates.* Cap. 35. *Sed errore quodam fallimur ita disputando: cum enim optimates appellantur, nihil potest videri praestabilius* cet. *Ibid.* I, 34. *Verum hunc optimum statum pravis hominum opinio-*

---

27) *Cic. Verr.* V, 71 cf. 70.

nibus eversum esse dicunt, qui ignoratione v i r t u t i s, *quae cum in paucis est, tum in paucis judicatur et cernitur, opulentos homines et copiosos, tum genere nobili natos, esse* o p t i m o s *putant. Hoc errore vulgi cum rem publicam opes paucorum, non virtutes, tenere coeperunt, nomen illi principes* o p t i m a t i u m *mordicus tenent, re autem carent eo nomine. Nam divitiae, nomen, opes vacuae consilio et vivendi atque aliis imperandi modo, dedecoris plenae sunt et insolentis superbiae: nec ulla deformior species est civitatis, quam illa, in qua opulentissimi* o p t i m i *putantur.* Cap. 30. *Nam optimates quidem quis ferat, qui non populi concessu, sed suis comitiis hoc sibi nomen adrogaverunt?* Ceterum vocabulo *B o n i* sensu civili *Sallustius Catil.* c. 19, 2. *Jug.* 42, 2 et Cicero frequenter utuntur. 28) *O p t u m a t e s* habent *Ennius* (*Med.* fr. 10. *Quae Corinthi altam arcem habetis, Matronae opulentae, optumates*), *Livius* XXIV, 2, 3, *Cicero* locis bene multis, quorum quidam non ubique recte accipiuntur. 29) Denique etiam *o p t i m u s q u i s q u e* de principibus et a *Livio* (XXXV, 34) usurpatur et a Cicerone. 30)

28) *Offic.* II, 12 fin. *Sext.* 48, 49. (§. 103) *Brut.* c. 27 pr. *T. Gracchum bonis iratum*, de quo *Vellejus* II, 2, 2 *descivit a bonis. ad Att.* VII, 7. *Illud omnibus exploratum, si boni victi sint, nec in caede principum clementiorem hunc fore quam Cinna fuerit. Leg.* III, 9 (ubi cf. Goerenz.) *Quid juris bonis viris T. Gracchi tribunatus reliquit?* Cap. 15. *Isti rationi* (legum tabellariarum) *neque lator quisquam est inventus, neque auctor unquam bonus.* Cap. 16. *Suffragandi nimia libido in* n o n b o n i s *causis eripienda fuit potentibus* (bonis); *non latebra danda populo, in qua* b o n i s *ignorantibus, quid quisque sentiret, tabella vitiosum occultaret suffragium.* Cap. 16. *Cassia a nobili homine lata, — sed dissidente a bonis atque omnes rumusculos populari ratione aucupante.* Cap. 17. *Istam libertatem ita largior populo, ut auctoritate et valeant et utantur boni. Sic enim a me recitata lex est de suffragiis: Optimatibus nota, plebi libera sunto. Ibid. in quo populo potestas honesta bonis gratificandi datur.*

29) *De Rep.* I, 26. 27. 29. 34. 35. 44. II, 12. III, 35. III, ap. *August. C. D.* II, 21 *aut injusti optimates, quorum consensum dixit esse factionem, aut injustus ipse populus,* l. VI ap. *Non.* v. *Triste*, porro Leg. III, 17. *Offic.* II, 23 (apud Lacedaemonios) *Tusc.* I, 45. *Flacc.* 23. *Div.* VII, 6. VIII, 16.

30) *Leg.* III, 17. *Habeat sane populus tabellam, quasi vindicem libertatis, dummodo haec optimo cuique et gravissimo civi ostendantur. Offi.* I, 25 §. 85. 28 §. 99. *Phil.* I, 12. *Sext.* 46. 49.

Et Cicero quidem in ipsa illa oratione pro Sextio, in qua optimatium vocabulo sophistice utitur, *oratorie et ut causae suae inserviat et optimatium nationem ab invidia liberet, qua apud populum laborabat* (quae verba sunt *Jacobi Facciolatii*), c. 45, *optimatium*, *qui voluntati*, *commodis*, *opinioni in re publica serviant*, *defensores optimatium*, qui *eorum sectam sequantur*, *ipsos optimates gravissimos esse*, i. e. quodammodo nobiles dici posse ait.

13. Ex antiquitate Teutonica cum Megarensi nobilium appellatione comparari par est *bonos homines* Gothorum et Francorum, horum quidem lingua Rachinburgos dictos (cujus vocis etymon *rek* nostro *reich* subesse videtur, ut *dives* etiam de potentia usurpatur, monente *Savignyo* in historia juris Rom. per medium aevum I, 184), et *probos homines*, in *Arii Froda Schedis* c. 9, *Häuptlinge und gute Männer*, tum (quod enotavit Kortüm) in *Koenigshoveni Chronica* p. 307 *Gudemänner*, uti et in alia Ditmarsorum ap. *Savignyum* (T. II p. XXII) *guden manne*, denique in carmine, cui titulus *Rosarium Wormacense* v. 48 *Herrn von Rechte* (*als eines Herrn von Rechte war alle sein Geländ.*) 31)

---

31) Hunc optimatium dignitatem in ipsius *Gothorum* nationis nomen abiisse, probabiliter prae aliis demonstravit *Savignyus* l. c. I, 194. Eandem esse rationem *Achaicae* gentis veri simile est, si modo alia etiam multa nomina populorum ex discrimine victae gentis et victricis in unam civitatem conjunctarum orta, sive ex nobilium classe in totam gentem translata esse, quod in libello de Colonia Cretensi et Cadmo p. 27 ss. ostendere conatus sum, non temere statuitur. Addi poterant *Ἴγνητες*, veterrimi Rhodi incolae (*Trilogie Prometheus* p. 128), et quidam alii. Achaeos fortasse primitus *Ἀγαθούς* sive *ἀριστηας* fuisse, nuper *Müllerus* monuit *Prolegom. zur Mythologie* p. 291. Apud *Hesych.* enim in *ἀχαῖα*, *Λάκωνες ἀγαθά* elementum primum non praecidendum, sed *ἀχαιός* idem est ac Laconum *χαός*, *χαιός*, *χάϊος* (*εὐγενής*, *εὐχαῖος*, *βαθυχαῖος*, et fortasse etiam *βουγάϊος*, in malam partem) ap. *Aristoph. Lys.* 90. 1159. *Theocr.* VII, 5, *εἴτι περ ἐσθλὸν Χαῶν τῶν ἐπάνωθεν*, cf. *Schol.* et *Toup.* Populus ipse *Chaonum* nomine ab Achaeis non videtur diversus, nec omnino leve, quod, quum diarchia, quam vocavi, Achaei usi fuerint (*Kretische Kolonie* p. 81), Chaones etiam duumviris ex gente regia imperium annuum, quod antea fortasse ad vitam datum fuit, commiserunt. *Thucyd.* II, 80.

14. Intellectui vocis *ἀγαθός* cognata est notio *τῇ ἀρετῇ* subjecta: quare hoc etiam verbum, quod apud Pindarum semper sensum moralem habet, a Theognide de potestate et opibus, dignitate et auctoritate usurpari non mirandum est. Hoc quoque vidit *Camerarius* ad v. 88 (30), 132 (654), ubi cf. etiam Neand. et Grot. In hunc sensum intelligendi praeterea v. 106. 499. 632. 634. 907. *Hesiod.* *Ἔργ.* 315 *πλούτῳ δ' ἀρετὴ καὶ κῦδος ὀπηδεῖ.* cf. *Iliad.* IX, 498. XX, 242. *Odyss.* XIII, 45, ubi grammatici interpretantur *ὄλβον*, *εὐδαιμονίαν*, XIV, 402 *ἐϋκλείη τ' ἀρετή τε*, *Simon.* ap. *Stob.* 117 p. 599. *Πάντα γὰρ μίαν ἱκνεῖται δασπλῆτα χάρυβδιν, Αἱ μεγάλαι τ' ἀρεταὶ καὶ ὁ πλοῦτος.* Idem ap. *Theophil. ad Autol.* II p. 74. *Οὔτις ἄνευτε θεῶν ἀρετὴν λάβεν, οὐ πόλις, οὔτις Οὐ βροτός.* Apud *Eurip.* etiam *Androm.* 768 ss. *ἀρετή* spectat ad *πατέρας ἀγαθούς.*

15. Denique, qui *τοῖς Ἀγαθοῖς* sive generosis (*den Edlen*) opponuntur, *κακούς* non *malos* esse, sed vulgus, tenuiores, populum genti dominanti subditum (*die Gemeinen, Geringen*), quamvis necessario consequitur, tamen, quum hinc tot Nostri sententiae lucem exspectent, aliorum ipsum etiam scriptorum locis aliquot illustrare non taedet. Hesiodum quidem pauperes vocare *δειλούς*, supra annotatum est. *Iliad.* XIV, 472 *οὐ μέν μοι κακὸς εἴδεται, οὐδὲ κακῶν ἐξ, Ἀλλὰ κασίγνητος Ἀντήνορος ἱπποδάμοιο.* *Odyss.* I, 411 *οὐ μὲν γάρ τι κακῷ εἰς ὦπα ἐῴκει*, VIII, 553 *οὐ κακός, οὐδὲ μὲν ἐσθλός* cf. VI, 187. XIV, 56, in quibus locis omnibus *Dammius* ignobilitatis, et in ultimo, cum Eustathio, paupertatis notionem agnoscit. *H. Stephanus* illius significationis ex solo Homero exempla se habere ait, et quidem *Odyss.* VI, 187. XIV, 56 et maxime IV, 63. *Ἀλλ' ἀνδρῶν γένος ἐστὲ Διοτρεφέων βασιλήων Σκηπτούχων, ἐπεὶ οὔ κε κακοὶ τοιούςδε τέκοιεν.* Comparat autem suae nationis usum, ex quo in tribuenda appellatione *un homme de bien* non virtus vulgo, ut olim, sed sola opulentia aut etiam solus cultus corporis elegantior spectetur. *Sophocl. Ant.* 38 *εἴτ' εὐγενὴς πέφυκας,*

εἴτ' ἐσθλῶν κακή. Id. *Tyron.* 11 πολλῶν δ' ἐν πολυπληθίᾳ οὔτ' ἀπ' εὐγενέων ἐσθλός, οὔτ' ἀχρείων ὁ λίαν κακός. *Eurip. Herc. fur.* 205 εἰ τῶν ἀρίστων τἄκρον, αὐτὸς ὢν κακός. *Heracl.* 298 ss. cum respectu ad Nostrum v. 427, ἡ εὐγένεια et κακοί sibi invicem opposita sunt. Cf. etiam not. 95. Apud Nostrum generis ordinisque κακότης tum pluribus aliis locis, tum v. 122. 528. 563. 1033 expressa est; et in hunc sensum etiam v. 329 et 337 δειλούς accipiendos esse, v. 340 prodere videtur.

16. Significatione morali ista vocabula raro quidem apud Theognidem occurrunt, si exceperis locos, ubi φρένες aut ἔργα adjectum est, ut v. 117. 158. 255 cet., sed non omnino exsulant. Hactenus quoque medii aevi dicendi usus dignus est, qui conferatur. Ita igitur, quo supra duce usi sumus, *Savignyus* p. 183: *Damit soll indessen nicht geläugnet werden, dass in manchen Stellen der Ausdruck boni homines ohne alle juristische Beziehung und im buchstäblichen Sinne für gute, wohlthätige Menschen gebraucht wird.* Sic apud Xenophontem τὸ βέλτιστον saepissime quidem optimates significat, hic illic tamen etiam optimos, et saepius οἱ καλοκἀγαθοί. Apud Nostrum ad animum ac vitam spectare videtur ἀρετή v. 501, ἀγαθός v. 262, ἐσθλός v. 265. 571, κακός v. 251. 257. 322. 668, δειλός v. 117. 438. 674. Aliquando huc an ad genus, cui quasi adhaeret aut virtus aut vitium, trahas, in suspenso relinques, ut v. 33. 199. 206 (et 602), 345. 565 ss. 463 (et 466) 640, etiam v. 104, ubi in justitia summam ait esse aut virtutem aut nobilitatem (sicuti e nostratibus dixit optimus vir: *Die erste Majestät auf Erden, die höchste heiſst Gesetz und Recht*); quamvis mihi quidem justitia illic, quae alienis abstineat (cf. 102), generosis tribui at plebs peti videtur, a qua diuturnis illi possessionibus moti essent.

17. Optimates etiam v. 60 intelligendi videntur, a quibus Theognis puerum se doctrinam accepisse ait, quam et

ipse solis optimatium filiis, ut olim personatus Chiron, [32]) tradit. [33]) Praeter pietatem nihil ille magis commendat quam constantiam et dignitatem cum probitate conjunctam (561—70. 591. 600. 87 — 90. 101 — 4), moderationem (642), ut ἀγαθὸς καὶ μέτριος ἀνήρ (33) notionibus intime junctis dici videatur, gravitatem, cujus quasi tessera sit τὸ μηδὲν ἀγὰν σπεύδειν (631. 633), atque hanc sententiam cum Chilone Spartano eoque Senatore [34]) Noster habet communem. Haec sunt, quae maxime deceant virum Ἀγαθόν; ex ipsa moderatione nascitur ἀρετή sive ἀξίωμα, quod divitiae non parent (632. 635. 907), et cui egregie conveniat optimatium nomen ap. *Aristot. Pol.* VI, 2 (4), 3, quo honorificentiore ornari non poterant, et quo non maxima quavis aetate pars re vera digna fuit, οἱ ἐπιεικεῖς (καὶ γνώριμοι.) Alienissimos Theognis quidem v. 565 ss. optimates a rapacitate esse existimat, qua plebs ipsorum terris potita sit; et in paupertate, quid inter utrosque intersit, ait manifestum fieri. Unum restat, quo suum ordinem a plebejis distingui (493) contendit; illos, quamvis opes nunc partim nactos, ἀΐδριας esse ait,

---

32) Heroicae sunt artes, quibus in fabulis Achilles a Chirone eruditur (*Pind. Nem.* III, 75. *Stat. Achill.* II, 383), unde joculariter Boettigerus *Vasengemälde* III, 143 *die Ritterakademie am Pelion*, neque personam omnino mutasse gnomologus Chiron, sed opus a veteris Hesiodi Operibus et Diebus in plerisque prorsus diversum condidisse existimandus est.

33) Quasi quoddam speculum equestre, *Ritterspiegel*, qui titulus est poematis MS. satis mediocris seculi 14. fine aut sequentis initio conditi. V. *Koppii Bilder und Schriften der Vorzeit* T. I. Auctor virum splendido genere natum questum narrat de rerum statu commutato, quum pejor sua nunc sors sit, quam patris olim servorum, et iratum vehementer, quod rustici pauperis filius opes et honores nactus fuerit *umme den dienst, den er hatte getan*, numinis adeo injustitiam accusasse, quod rusticum extollat, miseros generosos, quibus opes sibi conquirere non liceat, in perniciem delabi sinat. Se autem de tam diri fati caussis rogatum respondisse:

Warum tut ir nicht
Also wir eldirn haben getan?
Der toginde uch gar ser gebricht
Und nemt uch grosse hochfart an.

34) *Aristot. Rhet.* II, 12, 14. 23, 11.

nobiles *τὰ καλὰ ζητεῖν*, ingenia habere cultiora (cum quibus non pugnant v. 655 ss.) Apud *Solonem* etiam XVIII, 6 est *δῆμος ἄϊδρις*. Hinc nobiles dicti *οἱ χαρίεντες*, *politiores*, *) cum imperita multitudine, *τοῖς πολλοῖς*, *τοῖς φορτικωτάτοις* comparati. 35) Habent autem hi tales apud Theognidem Boni *λάτριας* suos (240), quos juxta *δμῶας* positos (ut *Odyss.* IV, 643 *θῆτές τε δμῶές τε*) non dubito esse rusticos seu *Κακούς*, agros illorum colentes. *Euripidi* (*Phrix.*) et *Athenaeo* (VI p. 264 C.) Penestae, *Soloni* (V, 47) Thetes Attici *λάτριες* sunt. *Dionys. A. R.* II, 9 *ἐκάλουν δὲ Ἀθηναῖοι μὲν θῆτας τοὺς πελάτας ἐπὶ τῆς λατρείας*. Quod ad ebrietatem cavendam poeta v. 313 juvenem nobilem *κακὸν λάτριν ἐφημέριον* spectare jubet, ventri servientem, Spartanorum, ut videtur, more, qui quidem admonitioni ipsum exemplum de ebriis servis sumendum adjunxisse feruntur (*Plutarch. Lyc.* 28), in his *ἐφημέριος* profecto non est mercede in diem conductus, 36) sed opponitur familiis, longa generationum serie cum heroibus diisque, Hercule, Dioscuris, aliisque copulatis, 37) fere ut hodie quodam discrimine dirimuntur et equi et homines, qui gentem habere, quique sine gente esse, familia omnino carere dicuntur. Illius nobilium tan-

---

*) *Plutarch. Sympos.* V prooem. *ἐν τοῖς πότοις οἱ ἀστεῖοι καὶ χαρίεντες εὐθὺς μετὰ τὸ δεῖπνον εἰς τοὺς λόγους — φερόμενοι* Cf. IV, 4, 1. *Athen.* I p. 1. C. *γραμματικῶν οἱ χαριέστατοι.*

35) De nobilium disciplina (*παιδείᾳ*) et elegantia v. *Aristot.* supra §. 11. Idem *Polit.* II, 7. *Οἱ μὲν γὰρ πολλοὶ διὰ τὸ περὶ τὰς κτήσεις ἄνισον, οἱ δὲ χαρίεντες περὶ τῶν τιμῶν, ἐὰν ἴσαι.* cf. *Eth.* I, 13 et *Eichstaedt.* in *Comment.* 1 *de Lygdami Carmin. Plutarch. Dion.* 28 *οἱ χαρίεντες καὶ γνώριμοι. Diod.* XIX, 6 *οἱ χαριέστατοι.* Aristoteles alio loco metaphorice *τὸ εὐγενὲς ἦθος* tum *τὸ μεγαλοπρεπὲς καὶ γενναῖον*, tum *τὸ ἀστεῖον καὶ πεπαιδευμένον καὶ ὄγκον ἔχον* significare ait. *Philo* etiam *V. M.* 1 *εὐγενῆ καὶ ἀστεῖον ὀφθῆναι.*

36) *μισθὸς ἐφημέριος Antiphil.* ep. 35.

37) Inscriptio Spartana ap. *Murat.* II, 548 *η πολις μ. αυρηλιον αριστοκρατη δαμαινετου ιερεα κατα γενος απο ηρακλεους μή* (48), *απο διοσκουρων μδ*. *Ibid.* p. 561, 2 *Mus. Veron.* p. 43 Titus Statilius, Epidaurius *περσεος και διοσκουρων απογονος*. Ap. *Osann. Inscr. Syll.* p. 266 Spartanus sacerdos creatus Neptuni *ἀπόγονος*. Hippocrates *Φοίβου ἀπὸ ῥίζης ἀθανάτου γεγαώς. Anthol. Pal.* VII, 135.

quam aeternitatis sibi conscius Antinous, eminens is inter principes apud Homerum (*Odyss.* XXI, 65) exclamat:

Νήπιοι ἀγροιῶται, ἐφημέρια φρονέοντες. [38]

18. Ipsum vocabulum *κύρνος* appellativum videtur, puellum generosum significans. Quam vocem licet Macedonicae linguae Graecae dialecto *Photius* adscribit, ex analogia tamen Graecae, non barbarae originis esse patet; et illam dialectum ab ipsa Dorica antiquissimis temporibus vel plane non, vel certe parum diversam fuisse existimatur (*Sturzius Dial. Maced. et Alexandr.* p. 27.). Jam Photio teste *κύρνοι* vocati sunt *οἱ σκότιοι; σκότιοι* autem sunt vel nothi, *λάθρα γεννηθέντες τῶν γονέων τῆς κόρης*, *Hesychius* ait, *παρθένιοι* ab his, *κοριναῖοι* dicti ab aliis, vel (quod *Scholiastae Eurip. Alc.* 992 debemus) *impuberes*. *Κρῆτες δὲ τοὺς ἀνήβους σκοτίους λέγουσι*, id, quod hinc ortum habere conjicio, quod in ista terra pueri, qui amatore gaudebant, *κλεινοί* dicebantur (*Strabone* teste X p. 483), ut qui huic splendori nondum succreverant, et *σκότιοι* dici possent et simpliciter *κύρνοι*, siquidem hoc idem erat atque *κόροι*. Nempe per $\bar{υ}$ ista vox effertur quum in diminutivis *κύρσιον* et, quo usos *Photius* in *Lex.* ait Lacedaemonios, *κυρσάνιον*, in affini *κύριος*, et in Atticorum *Κύρων*, *Κυρωνίδαι* (not. 60), tum, inserto digamma, in *Κύρβας*; [39]) uti etiam per $\bar{ω}$ in *κῶρος* et per $\overline{ου}$, in *κοίρανος*, quod significatione propius ad *κούρης* accedit, in *κύρανος* autem facile transire potuisset, ut ex *προῖτος*, *πρῶτος* fit *πρύτανις*, ex *κοῖλος*, *κῶλον* (intestinum), *Κύλων*. Jam ex *κύρος* fit adjectivum *κυρινός*, ut ex *παῖς παιδινός*, quod contrahitur in *κύρνος* (vel potius *κυρνός*) ut *παιδινός* in *παιδνός*, *Μύρινα* in *Σμύρνη*, *κυδνός*, *ψυδνός*, et pro substantivo usurpatur, ut illud ipsum etiam *παιδνός*. Spartae qui-

---

38) Cum his quod ad sensum verbi *φρονεῖν* conferendum *Aeschyli* fr. 288: *Τὸ γὰρ βρότειον σπέρμ' ἐφήμερα φρονεῖ, καὶ πιστὸν οὐδὲν μᾶλλον ἢ κάπνου σκία.*

39) *Κύρβας* et *κούρης* v. *Trilogie Prometheus* p. 191. 202. 212. cf. 608.

dem ephebos equestres, τοὺς ἱππεῖς, etiam παῖδας appellatos fuisse inde liquet, quod duces eorum, οἱ ἱππαγρέται, etiam παιδαγρετῶν nomine veniunt (*Ruhnk.* ad *Tim.* v. ἱππαγρ.) Sed κόροι magis proprie dicti fuisse videntur, quo utuntur *Archytas*, ἱππαγρέται καὶ κόροι, *Critias*, οἱ Λακεδαιμονίων κόροι, 40) et *Plutarchus* etiam (*Lyc.* 14), οὐδὲν ἧττον εἴθισε τῶν κόρων τὰς κόρας γυμνάς τε πομπεύειν. Hoc igitur germanam habet veri speciem κύρνος vetus esse appellativum Doriense, idque Megarae de filiis Nobilium in usu fuisse, quo a plebejorum pueris (παισίν) distinguerentur.

19. Vulgi rustici quae ante rerum conversionem conditio fuerit, num νεοπολῖται sive νεοδαμώδεις ex Perioecis, civibus non optimo jure, sive subditis (ὑπηκόοις), quo nomine Cretensium Perioeci a servitio tam publico quam privato discernebantur (*Athen.* VI p. 264 F), an ex tertia quadam classe magis servili prodierint, Theognis non declarat disertius; neque liquet saltem vel aliunde, quae Megaris tribuum ratio fuerit, num tribus intelligendae sint ap' *Plutarch.* *Qu. Gr.* 17 τὸ παλαιὸν ἡ Μεγαρὶς ᾠκεῖτο κατὰ κώμας, εἰς πέντε μέρη νενεμημένων τῶν πολιτῶν· ἐκαλοῦντο δὲ Ἡραεῖς καὶ Πιραεῖς καὶ Μεγαρεῖς καὶ Κυνοσουρεῖς καὶ Τριποδισκαῖοι, nec ne. 41) Aristoteles loco supra (§. 2) allato de Athenis loquens et Megara Pisistrati et Theagenis temporibus, duo tantum ponit, divites (gentes Doricae originis) et plebem rus colentem, δῆμον ἐπὶ τῶν ἄγρων οἰκοῦντα, ἄσχολον ὄντα πρὸς τοῖς ἔργοις. Quod pellibus amicti olim οἱ Κακοί rure degisse dicuntur, urbem haud minus fere quam cervi fugientes v. 19 ss. plus eorum sortem a Perioe-

---

40) Ille ap. *Stob.* S. 41 n. 134 p. 269; hic ap. *Athen.* X p. 432 v. 15.

41) In einer Inschrift Marm. Oxon. n. 24 finden wir — fünf Strategen, deren Zahl schliefsen läfst, dafs aus jeder der fünf Abtheilungen der Bürger einer genommen war. *Tittmann.* p. 374. Spartae quinque κώμας fuisse, Müllerus ostendit. Laconiam in sex μέρη distributam ab Eurysthene et Procle refert Ephorus ap. *Strab.* VIII p. 364 D.

cis, quam ab Helotibus Spartanorum distasse, nec absimilem fuisse Sicyoniorum servis quibusdam *κατωνακοφόροις* dictis indicio est. Catonaca (auctore *Pollace* VII, 68) ex lana fuit vestis densa, pelle juxta fimbriam assuta, qua Sicyoniorum tyranni, et in Attica Pisistratidae, homines agrestes, sed libertatis amantiores (ut *Ruhnkenius* ad *Tim.* p. 214 addit), quam faex plebis urbanae esse solet, uti cogebant, ut eos urbem frequentare et vili contemtoque vestimento urbanis ludibrio esse puderet. Ita igitur et hi cervorum instar urbem fugiebant. Simillimum est, et vel eo fide dignum, quod Myro (ap. *Athen.* XIV p. 657 D.) narrat, Spartanos Helotibus, quibus quodlibet ignominiosum opus injungerent, hoc etiam dedecus imposuisse, ut galerum eos e pelle (*κυνῆν*) et pelles (*διφθέραν*) pro veste gestare cogerent. Quod *Müllerus* (*Dor.*. II, 40) rusticum ac vetus hoc indumentorum genus esse monet, Arcadum inprimis et Boeotorum (de quibus cf. etiam *Hesiod.* *Ἔργ.* 546), verum est quidem; sed est aliquid tam singulis quam populis, galerum villosum et gestare posse et deponere; et ipse utique vir acutus aeque ac doctus p. 59 Corinthiorum *Κυνοφάλους* (ap. *Hesych.*) Helotes quosdam fuisse agnoscit. Ac horum nomen eo ignominiosius est, quod ad *τρυφάλειαν* (i. e. *τριφάλειαν*) 41*) equinis setis ornatam alludit. Ab eodem galero, cauda canina insigni, tum *Κυνοσουρεῖς*, et ipsorum Megarensium sive tribus rustica sive pagus, et *κώμη* Spartana (*Paus.* III, 16, 6) appellati sunt, tum *Κυνούριοι*, Peloponnesiaca gens, et *Κυνουρεῖς* Argolidis (*Paus.* III, 2, 2) ac Arcadum *Κυνουραῖοι* (VIII, 27, 3.). Superbius et petulantius est nomen, quo Epidaurii *θῆτας* suos appellare consueverunt, *Κονίποδες*, de opere rustico, 42) neque admodum

---

41*) *Quae τριφάλεια Hesychio nostro in Φάλος, eadem alibi deterius scripta τρυφάλη.* T. H. ad *Hesych.* I, 1418. Cf. *Trilogie Prometheus* p. 479.

42) Cf. *Wernsdorf.* ad *Plutarch. Quaest. Gr.* Comm. I p. 17. *Hesych.* *Κονιορτόποδες.*

humanum Atheniensium *Πελάται*, [43]) minus utique quam Cretensium *Κλάρωτης* et Thessalorum *Πενέστης*, quamvis et haec appellatio *Dionysio* (II, 9) ignominiosa videtur. *Ἐκάλουν δὲ Ἀθηναῖοι μὲν Θῆτας τοὺς πελάτας, ἐπὶ τῆς λατρείας, Θετταλοὶ δὲ Πενέστας, ὀνειδίζοντες αὐτοῖς ἐν τῇ κλήσει τὴν τύχην.* Sicyoniorum rustici etiam *Κορυνηφόροι* appellati sunt, Argivorum servi *Γυμνήσιοι*, utrique, quod armis eis uti non liceret, [44]) virorum decore. Ad armorum usum, quo nobiles gloriarentur, proxime spectare videtur Hybriae Cretensis scolion: illo se *δεσπότην μνωΐας* esse gaudet poeta. Servis enim sive *Μνωΐταις*, quum reliqua omnia concessa essent, armorum possessione et gymnasiis interdictum erat. [45]) Hinc Theognis etiam novis hominibus per anarchiae tempus opes nactis *αἰχμητήν* opponit v. 500, nobilem puta, [46]) cujus indelebilis sit dignitas (*ἀρετή.*). Eundem non dubito v. 842. 843, (*δούλιον, δουλείῃ κεφαλή*) tecte plebem carpere.

20. Rei publicae Megaris rusticae tribus, quantum quidem ex Theognide confici potest, antequam statum popula-

---

43) *βοηλάται.* V. not. 16. *Πελάται* restituendi sunt *Stephano B.* v. *Χῖος*. *Οὗτοι δὲ πρῶτοι ἐχρήσαντο θεράπουσιν ὡς Λακεδαιμόνιοι τοῖς Εἵλωσι καὶ Ἀργεῖοι τοῖς Γυμνησίοις καὶ Σικυώνιοι τοῖς Κορυνηφόροις καὶ Ἰταλιῶται τοῖς Πελασγοῖς* leg. *Πελάταις*. Apud *Cic. Fin.* II, 4 pro falso *de Pelasgis* (*Meinek.* ad *Euphor.* p. 142) Goerenzius et Schützius ex Cod. Eliensi revocarunt *de pagis*. *Dionys.* II, 10 Romanorum, X, 14 Sabinorum clientes *πελάτας*, non proprie vocat, ut Tyrrhenorum IX, 5 *πενέστας*. Ita etiam *Plutarch. Sympos.* III, 2, 2 *Βοιωτίου θεοῦ πελάτης καὶ παράσιτος*.

44) *Müller. Dor.* II, 55 ss.

45) *Aristot. Pol.* II, 2, 12. *Id.* de Milesiis II, 5, 5 — *οἱ μὲν γεωργοὶ οὐκ ἔχοντες ὅπλα, οἱ δὲ τεχνῖται οὔτε γῆν οὔτε ὅπλα· ὥστε γίνονται σχεδὸν δοῦλοι τῶν τὰ ὅπλα κεκτημένων.* Et IV, 3, 1 *Καὶ τῶν εὐπόρων δὲ καὶ τῶν ἀπόρων τὸ μὲν ὁπλιτικόν, τὸ δὲ ἄοπλον.*

46) Eadem vis esse videtur vocis *αἰχμητής* ap. *Simon. Anthol. Pal.* VII, 514 *πατρὸς δὲ κλεεννὸν Διφίλου αἰχμητὴς υἱὸς ἔθηκ' ὄνομα*, et ap. *Pind.* etiam *Ol.* IX, 80 *χαλκάσπιδες* non tam bellicam priscorum Locrorum gloriam spectat, quam gentis nobilitatem, de qua ipsa illic sermo est. Ita saepissime ex adjuncto altero adjectivo alterius pendet intellectus, ut Charondae loco infra p. 3. adscripto *οἱ προκεκριμένοι ἄνδρες ἀγαθοί* non sunt probi, sed nobiles. Cum fastu ap. *Tyrt.* IV, 3 nobiles dicuntur *αἰχμηταὶ πατέρων ἡμετέρων πατέρες*, ruricolae (VI, 1) omnis proventus dimidium solvere coacti contumeliose *ὥσπερ ὄνοι μεγάλοις ἄχθεσι τειρόμενοι.*

rem usurpaverant, participes omnino non fuerunt, et a civium tam syssitiis quam connubiis prohibiti. Syssitiorum vetus institutum et lex in iis observanda, quam etiam Spartani sibi statuisse feruntur, [47] v. 269, et ilapinae sive epulae deorum *κατ' ἴλας* v. 751.. 867 [48] memorantur. Syssitia etiam *Müllerus* (II, 55) concedit in Dorum civitatibus populó sive rusticae plebi non patuisse, cujus erat dona dominis suppeditare, unde syssitia appararentur. [49] Quod ad connubia attinet, *Tittmannus* (*Griech. Staatsverfass.* p. 635) si Theognidis memor fuisset, gravissimi ad hanc rem auctoris, aliter, opinor, de iis disputasset. In Doriensibus certe civitatibus, in quibus *ἄκρατος καὶ Δωρικὴ ἀριστοκρατία* esset (not. 5), tum in Attica antiquiore et in aliis pluribus, ubi populi diversi conjunctim viverent, non promiscua illa, sed lege diremta plerumque fuisse censenda sunt, et est ea res inter illas, quae, quum quasi complementum cum momentis notis ac gravibus cohaereant, vel sine scriptoris antiqui testimonio statuendae sunt. Sami quod plebs Geomoris exactis, ne connubia sibi cum istis, quibus nihil omnino

---

47) Animadvertit hanc convenientiam etiam *Müller*. II, 273. Noster *πάντα δέ μιν λήθειν ὡς ἀπέοντα δοκεῖ.* Spartani: *Ἀπὸ τῆς θύρας ταύτης λόγος οὐκ ἐξέρχεται*, *Schol. Plat. Leg.* I p. 568 D. p. 223 Ruhnk. (*Eurip. Or.* 213 *μισῶ μνημόνα συμπόταν* cf. *Plutarch.* fragm. XXII, 4.). Porro Noster *εἰς δὲ φέροι τὰ γελοῖα;* de Spartanis Critias ad v. 305 in ima pagina exscriptus: *εἰς δὲ φιλοφροσύνην γλῶτταν μέτριόν τε γέλωτα κ. τ. λ.* *Plutarch. Lyc.* 12. *Εἰς δὲ τὰ συσσίτια καὶ παῖδες ἐφοίτων ὥςπερ εἰς διδασκαλεῖα σωφροσύνης ἀγόμενοι καὶ λόγων ἠκροῶντο πολιτικῶν καὶ παιδευτὰς ἐλευθερίας ἑώρων, αὐτοί τε παίζειν εἰθίζοντο καὶ σκώπτειν ἄνευ βωμολοχίας καὶ σκωπτόμενοι μὴ δυςχεραίνειν.* Cf. *Symposiac.* II, 1, 4.

48) *Pind. Nem.* V, 68. *ὃς Αἰγᾶθεν ποτὶ κλειτὰν θαμὰ νίσσεται Ἴσθμον Δωρίαν· ἔνθα μιν εὔφρονες ἶλαι σὺν καλάμοιο βοᾷ θεὸν δέκονται.* Ubi *εἰλαπίνην* in honorem dei, sive *θεοδαίσια*, *δαῖτα θεοῦ θαλείην* intelligo, ut *Pyth.* X, 64, consentiens fere cum *Disseno* meo p. 399 ita judicante: *Vide igitur an praestet intelligere sacrificia et cantus, quibus ineunte solemnitate ludorum deum venientem exciperent et venerarentur pompae templum adeuntes.*

49) *Aristot. Pol.* II, 7 (8), 4. Quod apud Cretenses Perioeci tributa in commune penderent, unde pars conviviis publicis instruendis adhiberetur, Spartae civium quisque quantum praescriptum erat ad illa contribueret, quum singuli ex Perioecis singulis edulia exigerent (testimonia scriptorum collegit *Hüllmann. Staatsrecht* p. 37 not. 5), in eo leve est discrimen.

juris in civitate relinquebatur, intervenirent, lege constituit, nihil aliud nisi talionem fuisse conjicio, qua plebs contumeliam optimatium ulcisceretur, qui suum antea sanguinem necessitudinibus cum illa pollui cum fastu declarassent. 50) Heracleae Ponticae Clearchus tyrannide potitus (qui quidem *Justino* XVI, 5 teste *grassantem in populum senatum* coram illo ipso, et *pristinam senatus saevitiam crudelitatemque* fortasse non prorsus de nihilo accusabat) Mariandynos, servos optimatium (i. e. rusticos cf. not. 16), manumisit, et *ne quid mali afflictis honestissimis domibus deesset, uxores eorum filiasque nubere servis suis, proposita recusantibus morte, compulit; ut eos sibi fidiores et dominis infestiores redderet. — Sed matronae multae se ante nuptias, multae in ipsis nuptiis, occisis prius novis maritis, interficiunt.* Ita secundum *Ael.* V. H. (XII, 47) Dionysius Dionis uxorem satelliti cuidam suo (δορυφόρῳ) nubere coegit. Acceptum etiam et gratum in penuria exemplorum est quod *Plutarchus* (*de mul. virt. Τυῤῥην.*) narrat, Tyrrhenos inter Spartiatas civitatis et connubiorum participes, a magistratibus autem et senatu exclusos fuisse. Inter ejusdem civitatis demos ἐπιγαμίαν sublatam legimus *Plutarch. Thes.* 13. Civitatem plus esse quam connubia C. Canulejus ait apud *Livium* (IV 2), et *Cicero* (*de rep.* II, 37), *etiam quae disjunctis populis tribui soleant, connubia, haec ut ne plebi cum patribus essent, inhumanissima lege* a Decemviris sancitum esse. 51)

21. Haec olim Megaris. Post omnia mutata, v. 27; connubia sunt mista, ἀναδασμόν factum innuit v. 738, duo quodammodo sunt, quibus civitas continetur, populus et demagogi, inter quos mediam viam tenere optimum sit, οὔτ'

---

50) *Thucyd.* VIII, 21. Quo si solo teste *Kortüm Hellen. Staatsverfass.* p. 101, quasi pro certo affirmat: Die Geschlechter, in Samos Geomoren, — wufsten auch das Volk von dem durch gegenseitige Ehen verschwägerten Kaufmannsadel auszuscheiden und in ehrerbietiger Stellung zu halten: non recte interpretatur. Alia conjicit *Poppo* in Prolegom. ad *Thucyd.* P. II p. 32.

51) De Romanis v. *Niebuhr.* Hist. Rom. II, 166 s.

ἐπὶ δήμῳ τρέψαντα, οὔτ' ἀδίκοις ἀνδράσι πειθόμενον v. 693, cf. 676. 681. Injusti viri populum corrumpunt v. 709, variisque artibus irretiunt v. 893, consilio carentem (κενεοφρόνα 695. 717), quasi cupidum imperii (φιλοδέσποτον 719) et quavis vi dignum. Nobiles nunc pauperes negotia gerunt, quo victum quaerant v. 537. 344. Quam immanis res gentibus jure aliquo natalium praecipuo praeditis visa fuerit oporteat, quum ad popularem statum res publica temperari coepisset, ejus ad infimos e plebe homines transiens administratio, ex dictis quoque aliquot paulo serioris aetatis aestimandum. Quum enim Lacedaemonii Hermonem, qui cum Lysandro ducentas triremes ceperat, ad Megarenses misissent, ut in numerum civium eum adsciscerent, flagitantes, tum se id facturos responderunt, si Spartiatam ipsi eum creassent, tam digne suo statu superbientes, ut praedicat *Demosthenes*. 51*) Iidem Alexandro regi jure civitatis decreto, quum illum rem parum curare accepissent, nemini se nisi Herculi istum honorem indulsisse dixerunt (*Plutarch. de unius domin.* 2 p. 826 C.). Etiam inscriptiones sepulcrales quaedam Megarenses generis claritudinem extollunt, *Anthol. Pal. Epitymb.* n. 337 εὐγενίην ἐρατήν, *Append.* n. 163 Ἐκ γενεῆς περίβωτον ἀπ' ἀνθυπάτων καὶ ὑπάρχων Πλούταρχον), et Addend. p. XCV (γένος ἐσθλὸν — εὖ γεινάμενοι.).

22. Quae ex Theognide delibavimus, non minus ei ad historicam rationem pretium esse, quam ad ethicam poesin ostendunt. Et in praecipua hoc et mira quadam ejus laude ponendum videtur, quod, post Solonis elegiam perditum Atheniensis civitatis statum depingentem, primum et antiquissimum poesis ejus opus est, ex quo res ejusdem, quo scriptor vixit, et temporis et loci tanquam ex limpido fonte hauriri possint. Quamquam enim fragmenta ejus factorum seriem certam et distinctam non exhibeant, universe tamen

51*) *C. Aristocr.* p. 691 R. οὕτως εὖ τὰ παρ' αὐτοῖς σεμνύνοντες. Ita ap. *Plutarch. Sympos.* V, 3, 2 Corinthii χαλαιὸν στεμμάτων Ἰσθμίων σεμνύνοντες.

Megarensis rei publicae faciem, post legum omnium dissolutionem, possessiones, magistratus et sacerdotia a nobilibus ad plebem delapsa, rerum statum ita conversum, ut qui antea domini fuerant, nunc plebis loco essent (v. 13. 27. 883), tam luculenter adumbrant, ut melius eam, quam ullius alius formam et conditionem, per obscurum illud tempus, quod rerum scriptores nondum viderat, perspectam habere possimus. Aliud accedit, quo Theognis inter poetas Graecos prope singularis est. Quamvis enim singulis plurimá insunt ex civitatis, in qua vixerunt, et aetatis rationibus, et ex ipsorum etiam vita fatisque pendentia, quod aliter fieri nequit, nullus tamen eorum, qui servati sunt, quaestioni locum dat, num quid in ejus dictis inveniatur, quo civium classis, in qua natus sit, opiniones ac decreta quaedam peculiaria sese prodant ac priva. In reliquis legendis in poeticam tantummodo facultatem aut mentem philosopham intenti sumus, civilis obliti status; Theognidi auscultantes, civem Doriensem et generosum loqui nunquam obliviscimur. Qui humanam naturam ita comparatam esse secum reputaverit, ut similis civitatis constitutio diversissimis quamvis temporibus eandem fere vim in hominum ingenia, mores et affectus exerceat, non mirabitur, si Theognidem perscrutanti in memoriam saepe redeant, quae Anglorum et Francogallorum viros nobiles, post discordias civiles conversionesque rei publicae de hominibus ac temporibus conquestos legerit, dum privilegia ac praerogativas tanquam jura sacrosancta vindicarent. Sensu haec facilius percipiuntur, quam demonstrantur, et quibus maxime discrimen illud in singulis manifestetur, cuique pro sua et hominum in totum historiaeque et Theognidis cognitione persequendum erit. Interdum cavendum est, ne alienum dictum in errorem nos inducat, quasi illius quaedam gnoma, quum confinis tantum sit, idem prorsus exprimat. Ut quod Solon dixisse fertur (*Herodot.* I, 32) *τὸν πλούσιον ἐπιθυμίην ἐκτελέσαι καὶ ἄτην μεγάλην προςπεσοῦσαν ἐνεῖκαι δυνατώτερον εἶναι*, cum Nostri v. 527 compa-

rare quidem licet, at κακότης illic, quod sequentia demonstrant et v. 563, non infortunium est, sed obscurae originis onus. Non in iis maxime locis fastidium quoddam cum generosa stirpe conjunctum animadvertere nobis videmur, in quibus de irreverentia (ἀναιδείῃ) plebejorum (erga nobiles) poeta queritur (v. 29 cf. 643); vel (v. 211) generosos quidem vituperari ait ab his, laudari ab illis, ignobiles autem neminem curare; fere ut Cicero (Vat. 5): *Nobilium hominum vitia innotescunt omnibus, pauperum teguntur obscuritate*; vel novos homines conviciatur et irridet, ut quum bajulos vocat v. 739, φορτηγοὶ δ' ἄρχουσι, κακοὶ δ' ἀγαθῶν καθύπερθεν, quos alibi (v. 705, ut *Solon* XV, 7) δήμου ἡγεμόνας, et ἀδίκους ἄνδρας (694), quum credendum sit, rerum admiuistrandarum consuetudinem illos nondum nactos et moderatione destitutos fuisse; neque hoc moramur, quod v. 707, nullam unquam civitatem paucorum dominatu perditam esse contendit, quae Doriensium communis persuasio fuisse videtur, plebejos autem rei publicae administrandae omnino inhabiles esse v. 23; sed illam admiramur ingenuitatem, qua v. 529 opes ait par esse ut a nobilibus possideantur, aegre iis carentibus v. 531, paupertatem autem ferre plebejo homini apte convenire (σύμφορον εἶναι), qui quum dives factus fuerit (563), plebejam insaniam reprimere non possit. In gnomis ad Polypaedam v. 885 invisos homines se invicem decipere ait et ridere, neque eo animo jam nunc vivere, quo plebejum deceat, neque tamen nobiles induisse, οὔτε κακῶν γνώμας εἰδότας, οὔτ' ἀγαθῶν. Vereor adeo, ne v. 343 et 347 de plebejis cogitandum sit, quibus nobiles ne in itinere quidem negotiandi caussa suscepto comites se adjungere, cum quibus consilia consociare vetentur. Quod si talis erga populum mens plurimorum e principibus et antea fuit, Canulejus aliquis inter Megarenses ortus iisdem fere, quibus Romanus apud *Livium* (IV, 4) uti potuisset: *Cur non sancitis ne vicinus patricio sit plebejus? ne eodem itinere eat? ne idem convivium ineat? ne in foro eodem consistat?*

23. Sed ejusmodi accusationibus Canulejorum, quales Megaris quoque libertatis atque humanitatis vindices sine dubio extiterunt, non immoramur, ne Theognidem ipsi accusare videamur, quod ut facere velimus multum abest. Nullo aevo jugum victis per majorum vim et injustitiam inflígatum demere nepotes prompti fuerunt; nec posset quidem ut plurimum, si tantum unquam juris et aequi inter homines polleret conscientia (quam si qui simulant, non ideo verae justitiae reapse statim satisfaciunt), non posset semper et ubique sera posteritas, sine nova injustitia et novorum motuum periculo damna totis hominum classibus communia reparare et resarcire. Quo jure optimates sui ab omni memoria populo imperavissent, et num praeter potentium jura omnino extet jus aliquod et ἀνθρώπινον δίκαιον, de eo Theognidem ne cogitasse quidem credere licet; neque constat, num Megaris novae principum injuriae, ut erat id hominum genus in Graecis civitatibus saepe pronum ad cupiditatem et injustitiam, totius rei publicae commutationem proxime praecesserint, quibus ille secum reputandis odium mitigare potuisset, an, vel per pecuniae copiam mercatura partam, vel per auctam paulatim ac postremo non ultra tolerabilem nec ferendam rei familiaris inaequalitatem, et vicinorum etiam exemplum hi sint orti motus, qui civitatem everterent. Quare iniquius ne sentiamus de homine totam fere vitam per procellarum civilium furorem jactato, per victricis, duriter antea et injuste habitae, factionis vim paternis bonis fraudati, si injuriae, quam expertus esset, sensu gravissime motus de ipsa numinis justitia desperet, tam injustae ac dirae factioni non resistentis (v. 143. 149. 189) 52)

---

52) Pari animi aegritudine incitatus et injuriae acceptae sensu quasi perculsus *Ulricus ab Hutten* in eandem se effundit querelam, in distichis, quae in *Invectivarum in tyrannum* titulo leguntur Oper. T. II p. 5:

> Crede mihi, non sunt meritis sua praemia, casu
> volvimur: haud malus est, cui mala proveniunt.
> Sis miser et nulli miserabilis, omnia quisquis
> a diis pro merito cuique venire putas.

Cf. etiam not. 33.

neque in cive Doriensi, summo fortasse loco nato, Bonorum honestatem atque gravitatem admirabiliter adumbrante Socraticam desideremus *καλοκἀγαθίαν*.

24. Quantum jam Theognidis temporibus in familiarum vetustate et claritate aestimanda inter Dorienses poetas et Ionicos Atticosque, rebus pridem ex censu constitutis, interfuerit, vel sola *Phocylidis* sententia ostendere possit:

Καὶ τόδε Φωκυλίδεω· τί πλέον γένος εὐγενὲς εἶναι,
οἷς οὔτ' ἐν μύθοις ἕπεται χάρις, οὔτ' ἐνὶ βουλῇ;

Sed ad centum annos ante, quo tempore principum origo ab heroibus diisve res magni momenti etiam nunc fuit nec fortasse fide omnino caruit, [53] *Archilochus* avorum atavorumque (*τῶν πάππων καὶ προπάππων*) affectationem in fabula de simia et vulpe de nobilitate certantibus risisse videtur, siquidem probabilis est conjectura Huschkii, ex illo (Fr. 68) expressam esse fabulam Aesopeam Codicis Aug. a Schneidero editi nr. 14. [54] Non obstabat quidem Ephesi vel populare regimen vel ostracismus adeo, per quem Heracliti amicum cives urbe ejecerunt, eoque summam divino philosopho moverunt indignationem, [55] haec non obstabant, quo minus Basilidae, purpurae regiae et sceptri insignibus, sacerdotio Cereris et proedria ornati, veterem nominis claritatem conservarent. [56] Sed mutata tamen multo magis in

---

53) *Callin.* v. 12:

Οὐ γάρ κως θάνατόν γε φυγεῖν εἱμαρμένον ἐστὶν
ἄνδρ', οὐδ' ἢν προγόνων ᾖ γένος ἀθανάτων.

54) *Babr.* ap. *Suid.* *Πίθηκος*.

Κερδοῖ πίθηκος φησίν, ἣν ὁρᾷς στήλην
ἐμοὶ πατρῴη τ' ἐστὶ κἄτι παππῴη.

Libertorum servorumque monumenta ex Romanorum moribus desumta substituit enarrator iste.

55) *Heraclit.* fr. 46 Schleiermach. Per ostracismum Ephesios id egisse, ut in Hermodorum exilium statuerent, conjicere licebit ex ratione, qua usi sunt: *ἡμέων μηδὲ εἷς ὀνήϊστος ἔστω· εἰ δέ τις τοιοῦτος, ἄλλῃ τε καὶ μετ' ἄλλων*, cum praesertim etiam Mileti illud institutum viguisse legamus. *Schol. Aristoph. Equ.* 865 (851) *Phavor.* *Ὀστρακίνδα*.

56) *Strab.* XIV, 1, 3 p. 633.

istis partibus, quam in Dorum civitatibus, erat rerum facies ab illo tempore, quo hi ipsi Basilidae fere soli rem publicam occupaverant, sicuti Erythris quoque antiquis temporibus haec gens oligarchia moderata civitatem tenuerat, [57]) quo Apollonia ad mare Ionium apud eos solos, qui nobilitate praestabant (τοὺς διαφέροντας κατ' εὐγένειαν) quique primi coloniam occuparant, magistratus fuerant, reliquorum multitudine in servilem conditionem depressa, [58]) et in Chio paucorum dominatus crudus ac saevus, dominorum in servos imperii similis obtinuerat. [59]) Quod ad Athenas attinet, scolium (24) in Alcmaeonidarum cladem, in quo illi celebrantur ut εὐπατρίδαι, οἵ τότ' ἔδειξαν, οἵων πατέρων ἔσαν, non diu post Pisistratidarum aevum factum fuerit. Et *Eupolis* (ap. *Stob.* S. XLI, 9 p. 240) antehac (ante Periclis, optimatibus infensi, imperium) duces exercituum Athenis fuisse ait ἐκ τῶν μεγιστῶν οἰκιῶν, πλούτῳ γένει τε πρώτους. Inprimis nobilitas sacerdotalibus honoribus hereditariis (ἱερωσύναις πατρίαις) conspicua fuit. Ut ἰθαγενῶν γένεα memorantur Lycomidae, Κήρυκες (ἀπὸ Κήρυκος τοῦ Ἑρμοῦ), Thaulonidae, Hesychidae, Κονειδεῖς, a Conide seu Connida, Thesei praeceptore, orti, cui sacra erant instituta, tum porro Αἰγειροτόμοι, et hi quidem omnes ab *Hesychio* h. h. v. v. proferuntur; haud minus autem ἰθαγενεῖς erant aliae gentes sacrae, Κορωνίδαι et Κροκωνίδαι, [60]) Butadae et Eteobutadae, Buzyges, Eumolpidae, Poemaenidae, Phillidae. Lyricorum poetarum plurimos nobilitatis praecones fuisse personatns Plutarchus *de Nobil.* 2 observat. Ποσάκις παρὰ Σιμωνίδῃ, Πινδάρῳ (cf. c. 20), Ἀλκαίῳ, Ἰβύκῳ, Σστησιχόρῳ ἡ εὐγένεια ἐν λόγου

---

57) *Aristot. Pol.* V, 5, 4. Thales Milesius ἰθαγενὴς καὶ γένους λαμπροῦ fuisse dicitur *Diog. L.* I, 32.
58) *Aristot. Pol.* IV, 3, 8.
59) *Id.* V, 5, 11.
60) *Ruhnken. H. Cr. orat. Gr.* p. 153 Reisk. Add. *Phot.* v. Κυρωνίδαι, *Bekkeri Anecd.* p. 273. *Paus.* I, 38, 2. Κυρωνίδαι, ἀπὸ τοῦ Κύρωνος, non magis mutandum, quam Κοιρωνίδαι. Illam pronuntiationem vocis κόρος habemus etiam in Κύρνος, hanc in κοίρανος.

καὶ τιμῆς μέρει ἐστί; Sed evidentissimum hac etiam in re discrimen inter celeberrimas duas Graecorum nationes in philosophia comparet. Quum enim ethica scientia ad Pythagoram Socratemque auctores revocetur, [61]) ex hujus disciplina pendet Cynicorum secta, res civiles omnino et ordinum in civitate discrimina despiciens, [61*]) Pythagoram tanquam deum aliquem reveriti sunt optumates, qui Crotone aliisque per Magnam Graeciam civitatibus cum disciplina moribusque ex Dorica praesertim antiquitate petitis paucorum dominatum, ad quem istius gentis animus quam maxime vergebat, utcunque conflarunt. Quae quidem factiones quamvis avitum nomen philosopha ratione et Pythagorea virtute quasi denuo nobilitare propositum habuerint, at non magis tamen, quam alia quaeque coitio vel solo natalium privilegio vel alia re quacunque praevalens impotentiam et injustitiam semper defendere poterant; certe qui per hanc virtutem civium jure fere excludebantur, ipsius exsuperantiae haud immerito infensi fuerunt. Quam enim Cicero (*Leg.* I, 12) admiratur, lex Pythagoreorum, *τὰ τῶν φίλων κοινά, καὶ φιλίαν ἰσότητα,* [62]) ea cum inhumanitate erga reliquos conjuncta erat, ad trecenos, Crotone quidem, viros spectans,

---

61) *Aristot. Eth. magn.* I, 1 (cf. 2) *Metaph.* XII, 4 cf. *Schleiermacher* de Haraclito p. 354. Cicero quidem *Tusc.* V, 3, 4 Socrati soli, *principi illi philosophiae* (V, 16), hoc tribuit, ut *philosophiam de vita et moribus rebusque bonis et malis quaerere coegerit,* quum Pythagoras, *ceteris omnibus posthabitis, rerum naturam studiose intuitus sit.*

61*) Cf. not. 122. Non forte casuque ap. *Lucian. Vitar. Auct.* juxta Pythagoram collocatus est Diogenes, qui quidem *πανταπασιν ἐλεύθερος* illic dicitur, et *ἐλευθερώτης τῶν ἀνθρώπων, τοῦ κόσμου πολίτης, ἀληθείας καὶ παῤῥησίας προφήτης, γάμου (ἀμελήσας) καὶ παίδων καὶ πατρίδος.*

62) Timaeus ap. *Diog. L.* VIII, 10 *ἰσότης φιλότης. Aristot. Eth.* X, 8. Ita haec convenienter ad locum suppleri, dubitare non debuerat Davisius; nec potest substitui, quod novissimus editor putat, *φίλος ἄλλος ἐγώ* aut *μία ψυχὴ ἐν δυοῖν σώμασι φιλία,* quum Ciceronis verba *cum sint cuncta paria* Graeca manifesto repetant. *Benevolentiam tam late longèque diffusam* (ut cuncta paria sint) *quum vir sapiens in aliquem pari virtute praeditum contulerit, tum illud effici* ait Cicero, *ut nihilo sese plus, quam alterum diligat;*

qui claro genere nati ad virtutem (et aristocratiam) formati, imperium quodammodo tenebant. Apparet hoc ex his ipsius Ciceronis verbis: *cum hanc benevolentiam late longeque diffusum* *v i r s a p i e n s in aliquem p a r i v i r t u t e praeditum contulerit* cet. Quanta cum mira foederis (*τῆς ἑταιρείας*) sanctimonia et quam portentosa conjuncta fuerit arrogantia, cum multa alia arguunt apud Pythagoreorum defensorem ab Iamblicho excerpta, tum praesertim quod Ninon accusator hanc iis cantilenam exprobrare poterat, qua suam inhumanitatem in praeceptorem transferebant: 63)

Τοὺς μὲν ἑταίρους ἦγεν ἴσον μακάρεσσι θεοῖσι,
τοὺς δ' ἄλλους ἡγεῖτ' οὔτ' ἐν λόγῳ οὔτ' ἐν ἀριθμῷ·

et (*Iambl.* 259) quod liber illorum sacer similem contineat sententiam *amicos deorum instar colendos*, *reliquos ut bruta domandos esse et agendos ab iis*, *qui gregis pastores constituti sint* (aut ipsi se constituerint.). Neque haec simulata crimina; non obloquitur enim scriptor, cujus favor in Pythagoreos iniquus principalis fons esse videtur injusti ac inhumani recentiorum de oppressis judicii. 64) In re obscura haec ante omnia tenenda videntur: primum Crotone quum imperium esset apud mille viros, a Pythagoreis collegium

---

illud alterum nimirum, quod Pythagoras volebat in amicitia, ut *unus fiat ex pluribus*, ut amicus sit *alter ego*, ut sit *anima una in duobus corporibus*. Ita quod Goerenzius Ciceronem utrumque verbum, *cuncta paria* et *unum fieri ex pluribus* conjunxisse comparato loco *Offic.* I, 17, 57 conjiciebat, ipsius nostri loci ratione firmatur, et potest sane *illa vox Pythagorea* apud Ciceronem duo comprehendisse. Non necesse tamen est ut alterum, ad quod respicit orator, etiam expressum fuerit.

63) Abusi isti quidem fortasse erant Pythagorae doctrina (*Iambl.* 229 ss.) de communi omnium rerum vinculo, quum amicitiam civium (*τῶν πολιτῶν*) sana legislatione, reliquorum hominum (*τῶν ἑτεροφύλων*) physiologia niti dixisset, ita, ut priorem ad sectam, ut veros cives, traherent, alteram ad reliquas ipsius civitatis classes extenderent.

64) *Polybius* II, 39 quod ait primarios cujusque civitatis viros *οὕτω παραλόγως* oppressos esse, non ad proximam horum motuum caussam nec ad ea, quae Crotone gesta sunt, sed ad seditionem ultra grassantem spectat.

quoddam trecenorum constitutum esse, privatum id quidem, [65]) sed vel sic tanquam statum in statu, et quod magistratus plerosque sibi arriperet, mille virorum senatum, quem Pythagorae consiliis sponte usum legimus (*Val. Max.* XV, 1. *Diod.* XII, 9), suis consiliis regere studeret (*Iambl.* 260), ac in omnem rem publicam maximam auctoritatem acquireret; tum Crotoniatas Achaeorum fuisse colonos, [66]) quos ab

---

65) Non publicum fuisse consilium vel ex Ninonis accusatione apparet, ubi mille virorum mentio fit *Iambl.* 260. Fuit ista *ἑταιρεία*, sodalitas sive factio, *συνέδριον* dicta, quo nomine quidem etiam mille virorum consilium utebatur, atque ita Syracusis ante Agathoclis tyrannidem factio sexcentorum *συνέδριον* dicitur *Diod.* XIX, 5 cf. 6. 9, et *Plutarchus Sympos.* VII, 9 Cretensium *ἀνδρεῖα* et Spartanorum *φιλίτια βουλευτηρίων ἀποῤῥήτων καὶ συνεδρίων ἀριστοκρατικῶν τάξιν* habuisse ait. (*Συνεδρεύειν* de Pythagoreis usurpant *Iambl.* 249. *Plutarch.* de *Genio Socr.* 13.). At *senatum* Crotone fuisse Pythagoreorum sodalitium nemo scriptorum dicit. *Justin.* XX, 4 *Sed ccc ex juvenibus cum sodalitii juris sacramento quodam nexi, separatam a ceteris civibus vita exercerent, quasi coetum clandestinae conjurationis haberent, civitatem in se converterunt. Apollon.* ap. *Iambl.* 254. *Ἔπειτα καὶ τῶν νεανίσκων ὄντων ἐκ τῶν ἐν τοῖς ἀξιώμασι καὶ ταῖς οὐσίαις προεχόντων, συνέβαινε* (num Cretensium rogatu, an ipsorum machinatione?) *προαγούσης τῆς ἡλικίας μὴ μόνον αὐτοὺς ἐν τοῖς ἰδίοις οἴκοις πρωτεύειν* (ita, ut propinquis extra sodalitium manum dare detrectarent), *ἀλλὰ κοινῇ τὴν πόλιν οἰκονομεῖν, μεγάλην μὲν ἑταιρείαν συναγηοχότας· ἦσαν γὰρ ὑπὲρ τριακοσίους* (treceni tantum §. 260, uti et ap. *Lucian. Vitar. Auct.* 6 et ap. Athenag.), *μικρόν δὲ μέρος τῆς πόλεως οὖσι* (*οὖσαν*), *τῆς οὐκ ἐν τοῖς αὐτοῖς ἤθεσιν οὐδ' ἐπιτηδεύμασιν ἐκείνοις πολιτευομένης. Diogen. L.* VIII, 3. *Οἱ περὶ τοὺς τριακοσίους ὄντες ᾠκονόμουν ἄριστα τὰ πολιτικά, ὥστε σχεδὸν ἀριστοκρατίαν εἶναι τὴν πολιτείαν.*

66) Müllerus *Dor.* II, 178 quod Doricam Crotoni originem vindicat, certa auctorum fide non nititur; nam quod conditor Myscelos, *Argolico generatus Alemone* (seu errone, fictum enim est nomen), Herculis, Argivi, hospes et propinquus vocatur (*Metam.* XV, 8, 18. 48), id non tanti, quam quod Pythagoras ap. *Iambl.* 50 fabulae de Hercule in itinere Italico Crotonem condente auctor fuisse, et cultum adeo, ut videtur, Herculis instituisse dicitur (cf. 152), cui etiam §. 40 patrocinatur. Fabulas et commenta de urbium originibus tam cupide arripuerunt Graeculi, et de Hercule inprimis conditore et progenitore tanta fuit fingendi licentia et facilitas, ut ne numi quidem, in quibus Hercules *Κροτωνιάτας* et *οἰκίστας* celebratur, per se quidem, fidem rei facere possint. Ita Pythagoras etiam Apollinem coloniae Crotoniensis duci oraculum quoddam dedisse ap. *Iambl.* 52 primus docet. Pythagoreorum instituta moresque, quorum tanta cum Spartanis similitudo est, Mnesarchi filium habuerunt auctorem, quem Cretam Spartamque ad Doricas leges cognoscendas adiisse ferunt.

exactis inde regibus jus multitudinis cum jure optimatium liberaliter temperasse, et hoc solo exinde statu usos esse *Polybius* (II, 41 s.) ostendit, et sanioris democratiae, ut Heynius (*Opusc.* II,, 181) fatetur, unicum exemplum proponit; ergo acceptam a majoribus rei publicae formam a Pythagoreis non contra cives, quos novarum rerum studii reos agunt, defensam, sed violari coeptam esse; nec forte casuque factum est, quod post Pythagoreorum sodalitium dissolutum, »Achaeorum fide ac consiliis usae civitates composuere dissensiones et calamitates, quod *Polybius* II, 39 docet; 67) ut adeo Crotoniatiae, et tum originis suae et necessitudinis cum Achaeis memores, ceteros ad suum consilium et voluntatem traxerint,« quae iterum verba sunt *Heynii* (p. 188). Idem addit, et Pythagoreorum patronum, haud ambigua quamvis in re, pro me loqui e re mea est: »Rem inde eos publicam satis prospere administrasse credere licet,« et (p. 190): »Crotoniatae eodem tempore, quo ad Achaeorum exemplum rem publicam foederatam civitatum constituerant (nimirum ut antea quoque foedus quoddam civitatum per Pythagoreos rerum potitos compositum fuerat), mores quoque legesque Achaeorum adscivisse et suam civitatem ad eorum morem et exemplum administrasse a *Polyb.* II, 39 memorantur. 68) Quo facto meliorem fortunam experti iterum opibus ac viribus effloruerant.« Haec Heynius. Quod igitur tantum plebis, vel potius civium optimo suo jure et patrio exturbatorum scelus fuit? Philosophi optimates quum, Sybari capta, post Pythagorae discessum (quem tamen Dicaearchus cum aliis adfuisse ait ap. *Porphyr.* 56), agrum bello partum non inter novos colonos sorte divisissent (*Iambl.* 255; sed suae factioni et administrationi qualicunque sub titulo vindicassent), 69) iidem quum dudum eo usque,

---

67) Cf. *Iambl.* 263.

68) Cf. *Strab.* VIII p. 384.

69) Non satis mirari possum Heynium p. 188 haec prorsus pervertentem. Fabulam a se inventam narrat *Meiners* in hist. Pythagoreorum p. 475, cui quidem expediendae iste, si cui alii negotio, omnino impar erat.

nisi fastus insani, at tectae severaeque conciliationis et consociationis processissent, ut dextram non nisi amicis et suis quisque parentibus, non vero suis ipsorum consanguineis darent (*Iambl.* 257. 260), unde hi quidem duces fuerunt seditionis contra illos (255), Hippasus, Diodorus, Theagenes flagitant, ut novus magistratus (Ephororum similis) sorte creetur, cui ceteri in posterum muneris reddant rationem, tum ut cives omnes comitiorum et magistratuum participes fiant; quorum illud eo spectat, quod Pythagorei populi concionem, quam ne Dionysii quidem aliique tyranni abrogare ausi sunt, abolere studuerant, consilio mille viris non probato (*Iambl.* 260); quod ad magistratus attinet, non lege reliqui cives exclusi profecto fuerunt, sed factio tam numero, generis claritudine, opibus, rerum civilium peritia, ingenio artibus exculto et ipsa virtute valida erat, ut reliqui cives quasi vi opprimi viderentur (*κατεστασιασμένοι*, *Iambl.* 260.). Magnanimi autem illi nihil omnino concedentes, egregii viri et generosa indole nati, merito, quum cogi ad virtutem homines nefas sit, expulsi sunt, [70]) schola eorum a Cylone incensa, et res publica in integrum restituta; ulciscendi autem oppressis partibus copia per graves motus facta, ultra modum, ut fit, saevitum et in profugos, corruptis trium civitatum arbitris, eorumque adeo familias exsilium illatum, insuper (ut Megaris et alibi) ager divisus est et novae tabulae factae (*Iambl.* 262), mox, propagato raptim et aucto in immensum motu, omnia per Magnam Graeciam Pythagoreorum synedria conflagrata sunt (*Polyb.* II, 39.). Socratica philosophia tantum abfuit, ut arctis vinculis delectos quosdam sui cultores coercuerit, ut perruptis illa potius civitatis cancellis, humanitatem complecteretur, et aethera libero petens volatu majorum aucto-

70) *Justino* auctore XX, 4 in tumultu sexaginta periere, ceteri in exilium profecti. Aliter Dicaearch. ap. *Porphyr.* 56 et Aristox. ap. *Iambl.* 248 s. De urbe ipsa non consentit *Plutarch. de Genio Socr.* 13. Multa in hujus calamitatis historia in majus aucta esse *Heynius* p. 188 cum aliis viris doctis agnoscit.

ritatem scriptasque ex aliquot seculis leges et instituta, [71]) quorum tenacissima fuit gens Dorica, non ultra ipsius rationis animique aeterna decreta revereretur. Tum illa primum voce inclusa esse videtur *φιλανθρωπία*, benevolentia erga omnes homines promiscua, comitas et humanitas, a Doriensi honestate atque gravitate (*ἀρετῇ*) sane quam diversa, mitissimus is ac nobilissimus, quem inter Graecos animi cultus educavit, fructus, quo vel solo, nisi artes accederent nulli aevo assequendae et exaequandae, quas ipsa nutrivit, libertatis Ionicae Atticaeque mala atque damna, haud illa quidem levia, compensarentur. Namque summa bonorum non sine magnis sunt malis. [72]) Contra ex optimatum virtute progenitum est ipsorum jusjurandum abominabile, quo in catenam quandam multitudini injiciendam convalescere studebant, *ἐγὼ δὲ τῷ δήμῳ κακόνους ἔσομαι καὶ βουλεύσω πᾶν ὅτι ἂν ἔχω κακόν*, [73]) et immanis Pythagoreorum, quam vidimus, sententia. Socratem popularem ac humanum, *δημοτικὸν καὶ φιλάνθρωπον*, vocat Xenophon (*Mem.* I, 2, 60), qui quidem posteriore vocabulo saepius utitur, apud Demosthenem etiam et Aeschinem obvio, ad quod fortasse, ut ex Socratis familia profectum, alludit Aristophanis (*Ach.* 336) *φιλανθρακεύς*. [74])

25. Atheniensis Sapiens, solam animi generositatem suspiciens, nobilitati, cui quidem nec leges patriae singularem reverentiam praestandam praescripsissent, minime favit. *Mundanum se*, teste Cicerone (*Tusc.* V, 37), *totius mundi incolam et civem arbitrabatur*, et, quod alio loco (*Leg.* I, 12), ex Cle-

---

71) Cf. *Cic. Leg.* I, 15.
72) *Stob. S.* VII, 20 p. 88.
73) *Aristot. Pol.* V, 7, 19.
74) Alia est ratio vocabuli ap. *Aeschyl. Prom.* 11. 28, ubi Prometheus insignis est *φιλανθρώπῳ τρόπῳ*. Maxime huc pertinet, quod legis servos a verberibus et atrocitate dominorum vindicantis *φιλανθρωπίαν* praedicat *Demosthenes Mid.* p. 25 Buttm. *Aristot. Eth. Nicom.* VIII, 11 *ᾗ μὲν οὖν δοῦλος οὐκ ἔστι φιλία πρὸς αὐτόν, ᾗ δ' ἄνθρωπος.* Theseus, qui democratiae auctor ferebatur (*Paus.* I, 3, 2), servis etiam quasi deus erat benignus ac praesens.

anthe aut Panaetio expressum, Cicero huic sententiae, *jus esse natura omnibus datum, quia rectae rationis omnes participes sint*, adjungit, *exsecrari eum solebat, qui primus utilitatem a natura sejunxisset: id enim querebatur caput esse exitiorum omnium.* Idem nobiles ajebat esse bonorum filios;[75] et nobilitatem definiisse fertur bona animi corporisque temperie, *εὐκρασίᾳ ψυχῆς τε καὶ σώματος*, et cum frumento comparasse, quod laudetur, non quia ex pulcherrimo agro proveniat, sed quia ad victum aptum sit (*Stob.* 86 nr. 20. 23.). Apud Platonem (*Alcib.* I p. 120 D) bene natos, si bene etiam educentur, ita demum ad virtutem pervenire docet, et Alcibiadem, meliores gigni in nobili stirpe quam in ignobili, contendentem, et suum genus in Eurysacem, Jovis filium, referentem leniter ridet (*ὦ γενναῖε Ἀλκιβιάδη κ. τ. λ.*). In *Theaeteto* (p. 174) *vir facetus*, ut a Seneca (*Benef.* V, 6) vocatur, et *derisor omnium, maxime potentium*, eos facit delicias, qui, generis praestantiam semper in ore ferentes, septenos avos divites omnes (*πάππους πλουσίους*) enumerent, quasi perspicere non valeant, innumeros unumquemque nostrum avos proavosque antecessisse, quorum in numero divites et inopes, reges ac servi, barbari Graecique fuerint necesse sit. Septenarium proavorum numerum in civitate alicubi (ut hodie equorum summae nobilitatis idem est legitimus) decori fuisse docet *Hesychius* Ἐνδοιΐγεναι·[76] *οἱ ἀπὸ ἕπτα πατέρων καὶ μητέρων ἀστῶν κατάγοντες τὸ γένος*, eoque fortasse alludit Hipponactis (fr. 80) *ἑπτάδουλος*. Morem istum proavorum computandorum ridet Menander (fr. inc. 4.):

---

75) Aristidis igitur filiam propter patris virtutem nobilem (*γενναίαν*) esse. Pseudoaristot. ap. *Stob.* 86 n. 25. Acute *Luzac Lectt. Att.* p. 95 emendat *καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ γεγαμηκέναι*, pro *γενναίαν εἶναι.* Apud *Plat. Menex.* init. Socrates: *Δοκεῖ μοι χρῆναι κατὰ φύσιν, ὥςπερ ἀγαθοὶ ἐγένοντο, οὕτω καὶ ἐπαινεῖν· αὐτούς· ἀγαθοὶ δὲ ἐγένοντο διὰ τὸ φῦναι ἐξ ἀγαθῶν.*

76) i. e. indigenae (a quo non diversum *indigetes*, dii patri, male a Servio ab *ago* derivatum), *αὐθιγενεῖς* (*Dioscor.* ep. 36), *ἐγγενεῖς* (*Soph. El.* 430). De forma vocis *ἐνδοιΰγεναι* nunc non quaero, quam facilius respuas quam defendas.

Ἀπολεῖ με τὸ γένος. μὴ λέγ', εἰ φιλεῖς ἐμέ,
μῆτερ, ἐφ' ἑκάστῳ τὸ γένος. οἷς ἂν τῇ φύσει
ἀγαθὸν ὑπάρχῃ μηδὲν οἰκεῖον προσόν,
ἐκεῖσε καταφεύγουσιν, εἰς τὰ μνήματα[77])
καὶ τὸ γένος, ἀριθμοῦσίν τε τοὺς πάππους ὅσοι,
οὐδὲν δ' ἔχουσι πλεῖον· οὐδ' ἐρεῖς ὅτῳ
οὐκ εἰσὶ πάπποι κ. τ. λ.[78])

Simile ex Epicharmo dictum habet *Stob.* 88 p. 501.
Πνίγομ' ὅτ' ἂν εὐγένειαν, οὐδὲν ὤν, καλῶς
λέγῃ τις, αὐτὸς δυςγενὴς ὢν τῷ τρόπῳ·
τίς γὰρ κατόπτρῳ καὶ τυφλῷ κοινωνία;

Socratis ingenio congruum etiam, quod interrogatus, quinam plebeji (*βάναυσοι*) sint, respondisse fertur, aequalium contemtores, *οἱ τῶν ὁμοίων καταφρονοῦντες* (*Stob. S.* 22 n. 190.). Omnem ipse vitam ad istud Aeschyleum conformaverat, quod semper in ore ferebat, verbum:
Οὐ γὰρ δοκεῖν ἄριστος, ἀλλ' εἶναι θέλει.[79])

At hunc natalium spretorem, qui qualis civis fuerit, a Ioanne Luzac, viro prudentia civili eminente, in oratione erudita ac eloquente demonstratum est, plebeji ordinis contemtorem et democratiae inimicum esse calumniabantur accusatores,[80]) quia magistratuum per sortes electionem improbaverat,[81]) consentiens hac in re cum Pythagoreis, fabis abstinentibus. Utinam viri sanctissimi fabellae Aesopeae conservatae essent,

---

77) Fab. not. 54 cit. — *ὁ πίθηκος ἐπιδείξας αὐτῇ τὰ μνήματα κ. τ. λ.*

78) Cf. etiam *Menand.* Cnid. p. 98 Meinek. *Ἄπαππος*, nullis majoribus ortus. *Aeschyl. Ag.* 312 imagine faceta, *φάος τόδ' οὐκ ἄπαππον Ἰδαίου πυρός.*

79) *Xenoph. Memor.* I, 7, 1. *Ἀεὶ γὰρ ἔλεγεν, ὡς οὐκ εἴη καλλίων ὁδὸς ἐπ' εὐδοξίᾳ, ἢ δι' ἧς ἄν τις ἀγαθὸς τοῦτο γένοιτο, ὃ καὶ δοκεῖν βούλοιτο.* Ubi cf *Ernest.* It. II, 6. *Cic. Off.* II, 12.

80) *De Socrate cive* p. 77. Ibid. p. 123: *Socrates unus plus valuit ad tuendas conservandasque leges patriae, quam universus senatus et universa, si perpaucos exceperis, concio populi Attici.* p. 124: *Atque uti ante populo, sic et cum legibus tyrannidi paucorum adversatus est.*

81) *Xenoph. Mem.* I, 2, 9. *Aristot. Rhet.* II, 20, 4.

ut etiam ex ipso genere praeceptivo et elegiaco extaret, unde comparatio philosophi Attici cum optimate Megarensi institui posset.[82])

26. Optimatum opinioni et commodis Theognidis diu multumque serviit doctrina, in quem minime quadrat, quod nuperrime scripsit vir doctus, toti generi humano eum bene cupere, nihilque ardentius exoptare, quam ut omnia omnibus optime eveniant;[83]) doctrina autem ejus pro fundamento habet illud, quod vetus dictum (*παλαιὸν αἶνον*) Euripides (*Dict.* fr. 11) appellat:

---

82) Contra Platonem *Phaed.* p. 60 s. ubi Cebeti haec proferenti: *περὶ γὰρ τῶν ποιημάτων, ὧν πεποιήκας, ἐντείνας τοὺς τοῦ Αἰσώπου λόγους καὶ τὸ εἰς τὸν Ἀπόλλω προοίμιον, καὶ ἄλλοι τινές με ἤροντο ἤδη κ. τ. λ.* Socrates respondet: *οὓς προχείρους εἶχον καὶ ἠπιστάμην μύθους τοὺς Αἰσώπου τούτων ἐποίησα, οἷς πρώτοις ἐνέτυχον*, non video quid valeat Diogenis testimonium. Sed quod ille ait II, 42: *ἐποίησε δὲ καὶ μῦθον Αἰσώπειον, οὐ πάνυ ἐπιτετευγμένως, οὗ ἡ ἀρχή·*

Αἴσωπός ποτ' ἔλεξε Κορίνθιον ἄστυ νέμουσι·
μὴ κρίνειν ἀρετὴν λαοδίκῳ σοφίῃ,

ne significare quidem videtur, quod Bentlejo *Opusc.* p. 73 in mentem venit, unicam fabulam Socratem fecisse. Diogenes enim in eo est, ut quae supersint Socratis, non quae scripsisse feratur, recenseat; paeanem igitur memorat, non genuinum, et fabulam, suspicioni non obnoxiam. Quem tum exscripsit *Suidas: οὐδὲν καταλιπὼν ἤ, ὥς τινες βούλονται, ὕμνον εἰς Ἀπόλλωνα καὶ Ἄρτεμιν καὶ μῦθον Αἰσώπειον δι' ἐπῶν.* Fabulam illam prae aliis eo fortasse amici studiosius scripto mandarunt, quod ipsius sorti apprime apta esset, et recti, quae in eo viguerit, conscientiam indicare videretur. Plutarcho *Moral.* p. 16 *τοὺς δὲ Αἰσώπου τοῖς ἔπεσι μύθους ἐνόμισεν*, bene Wyttenb. p. 60 restituit *ἐνήρμοζεν*. Quod Cicero *Orat.* III, 16 ait *litteram nullam reliquit Socrates*, non magis ad litteram intelligendum, quam quod Apulejus in *Floridis* ait, *canit Socrates hymnos*, plurali numero. Fragmentum Socratis ap. *Athen.* XIV p. 628 F (ubi *ἐν τοῖς Ποιήμασι* non ad librum subdititium tum temporis exstantem spectare videtur, ad quem mox aliquis diceret referendum esse *Avieni* testimonium, quod nullum est, *has pro exemplo fabulas et Socrates divinis operibus indidit*, sed ex Platonis illis in Phaedone derivatum est):

Οἳ δὲ χοροῖς κάλλιστα θεοὺς τιμῶσιν, ἄριστοι
ἐν πολέμῳ·

Müllerus *Dor.* II, 329, Schweighaeusero dubitante, quis sit hic Socrates, quem Athenaeus pro satis antiquo habere videatur, ex ipsius Sapientis prooemio ad Apollinem desumtum censet. Ab hoc autem paean, quem pro subdititio habuit Dionysodorus, verendum est admodum, ne non fuerit diversus.

83) *Jacob* in Proleg. in *Luciani Toxarin* p. VII.

Οὐκ ἂν γένοιτο χρηστὸς ἐκ κακοῦ πατρός·
et *Alcmaeon.* 8:
Ἐσθλῶν ἀπ' ἀνδρῶν ἐσθλὰ γίγνεσθαι τέκνα,
κακῶν δ' ὅμοια τῇ φύσει τῇ τοῦ πατρός.[83*])
Pindarus, homo antiquus (*Pyth.* VIII, 62): *φυᾷ τὸ γενναῖον ἐπιπρέπει ἐκ πατέρων παισὶν λῆμα.* Homerus de Telemacho, *πατρὸς ἐνέστακται μένος ἠΰ.* Hinc tritum istud *εὐσεβεῖς κἀξ εὐσεβῶν, πονηροὶ κἀκ πονηρῶν* (*Soph. El.* 589 cf. 374. 384), *κάκιστος κἀκ κακῶν* (*Phil.* 386, *Aristoph. Ran.* 731.). Persuasum igitur habuit poeta noster, in ordinibus inferioribus et communis juris consiliique expertibus summas suas dotes naturam exserere non valere, fere ut Aristodemum Spartae dixisse Alcaeus refert,[83**]) pauperem nullum esse bonum nec honorabilem, *χρήματ' ἀνήρ, πενιχρὸς δ' οὐδεὶς πέλετ' ἐσλὸς οὔτε τίμιος:* virtutem autem et honestatem omnino niti in stirpis nobilitate et avita praediorum honorumque possessione, una cum generoso instillari sanguine et ab eo inseparabilem esse. De qua opinione verior simul et elegantior sententia ferri nequit, quam quae apud Aristotelem (*Polit.* I, 2, (4) 19) legitur, nobiles, quum se non domi tantum, sed ubique gentium nobiles esse arbitrentur, nulla alia re quam virtute et vitio servum et liberum nobilesque et ignobiles definiant, ut ex homine hominem et ex feris feram, sic ex bonis bonum nasci opinari. At naturam velle illam quidem id praestare saepenumero, sed non posse;[84]) quod enuclea-

83*) Cf. *Antiop.* fr. 18. *Antig.* fr. 11. Quamvis in hac etiam contraria sententia extabat fr. 10:
Ἡ γὰρ δόκησις πατράσι παῖδας ἐοικέναι
τὰ πολλὰ φαύλη γίνεται τέκνων πέρι.

83**) Ap. *Schol. Pind. I.* II, 17. Quo loco Pindarus ait Aristodemum hoc dixisse opibus simul ac amicis privatum, unde conjicias, eum Argis profugum (Argivum enim appellat Pindarus) Spartam venisse, ubi hoc usum verbo Alcaeus narrat (*ὅν φασιν οὐκ ἀπάλαμνον ἐν Σπάρτᾳ λόγον εἰπεῖν*). Quod a Grammaticis Spartiates dicitur, minus certum videtur et potest ex Alcaei verbo fluxisse. Aliter Boeckhius noster.

84) Imitatur *Pseudoplutarch.* c. 7. *Εἰ δὲ ἐξ ἀνθρώπων ἄνθρωποι φυόμενοι διὰ τοῦτο ἰσότιμοι καὶ ἐν τῷ αὐτῷ ἀριθμῷ καταλεκτέοι, οὐδ'*

tius alibi exponit.[85]) Tangunt hanc disputationem etiam Epicharmi et Democriti dicta a Stobaeo servata. Ille enim (*Serm.* XXIX, 54 p. 200), quem expressit Critias (ib. p. 199): *Ἁ δὲ μελέτα*, inquit, *φύσιος ἀγαθᾶς πλεῦνα δωρεῖται, φίλοι:* hic (p. 201) *πλέονες ἐξ ἀσκήσιος ἀγαθοὶ γίγνονται ἢ ἀπο φύσιος.*

27. Argumentum Theognis, quo utitur ad fidem sententiae suae faciendam, principale statim in operis fronte posuit, quod nescio an vetus fuerit optimatium locus communis. Usos hac imagine Pythagoreos ex Aristoxeno narrat *Iamblichus* (§. 212, non *κριούς* sed *κύνας* ponens), sed immistis aliis a Theognidea disciplina alienis. Geminum est, quod continet altera comparatio v. 845:

> *Οὔτε γὰρ ἐκ σκίλλης ῥόδα φύεται, οὐδ' ὑάκινθος,*
> *οὔ τέ ποτ' ἐκ δούλης τέκνον ἐλευθέριον.*

Quae per imagines de gravissimo hoc civilis disciplinae loco argumentandi ratio aliis quoque populis placuit. Sic in Indorum libro, cui titulus Hitopadesa, ex interpretatione Caroli Wilkins p. 9 legimus: *In a noble race levity without virtue is seldom found. In a mine of rubies, when shall we find pieces of glass?* Et in Saadi Rosario (Gulistan): *Comment pourroit on faire une bonne épée avec du fer de mauvaise qualité! L'homme de rien ne sauroit devenir un*

ὁ ἐξοχώτατος ἀρετῇ ἀπὸ τοῦ κακίστου καὶ ἀσελγεστάτου διαφέρων ἦν. τοῦτο γὰρ ἡ φύσις θάμα ἀποδοῦναι ἐπιθυμεῖ, θαμὰ δὲ ἐμποδίζεται ἀποτυγχάνουσα τῆς ἀποτελειώσεως.

85) *Rhetor.* II, 15. *Ἔστι δὲ εὐγενὲς μὲν κατὰ τὴν τοῦ γένους ἀρετήν· γενναῖον δὲ κατὰ τὸ μὴ ἐξίστασθαι ἐκ τῆς φύσεως·* (eadem verba leguntur *Hist. A.* I, 1, 14) *ὅπερ ὡς ἐπὶ τὸ πόλυ οὐ συμβαίνει τοῖς εὐγενέσιν, ἀλλ' εἰσὶν οἱ πολλοὶ εὐτελεῖς. φορὰ γάρ τις ἐστὶν ἐν τοῖς γένεσιν ἀνδρῶν, ὥςπερ ἐν τοῖς κατὰ τὰς χώρας γιγνομένοις· καὶ ἐνίοτε, ἂν ᾖ ἀγαθὸν τὸ γένος, ἐγγίγνονται διά τινος χρόνου ἄνδρες περιττοί· κἄπειτα πάλιν ἀναδίδωσιν. ἐξίσταται δὲ τὰ μὲν εὐφυᾶ γένη εἰς μανικώτερα ἤθη· οἷον οἱ ἀπ' Ἀλκιβιάδου καὶ οἱ ἀπὸ Διονυσίου τοῦ προτέρου· τὰ δὲ στάσιμα εἰς ἀβελτηρίαν καὶ νωθρότητα· οἷον οἱ ἀπὸ Κίμωνος καὶ Περικλέους καὶ Σωκράτους.* — I, 9, 33 *τὸ δ' ἐγκώμιον τῶν ἔργων ἐστί· τὰ δὲ κύκλῳ εἰς πίστιν· οἷον εὐγένεια καὶ παιδεία· εἰκὸς γὰρ ἐξ ἀγαθῶν ἀγαθὸν καὶ τὸν οὕτω τραφέντα τοιοῦτον εἶναι.*

homme par l'education, *qu'on lui donneroit* cet. quem locum a se versum alicubi profert *Silv. de Sacy.*

28. E Socraticis Xenophon, Spartanorum fautor et assentator, tantum Doriensibus institutis favet, ut etiam principalem Theognidis sententiam, in operis introitu propositam, approbet et defendat (ap. *Stob.*): *Ἡ οὖν ἀρχή μοι δοκεῖ τῆς ποιήσεως ὀρθῶς ἔχειν· ἄρχεται γὰρ πρῶτον ἀπὸ τοῦ εὖ γενέσθαι. ᾤετο γὰρ οὔτε ἄνθρωπον, οὔτε τῶν ἄλλων οὐδὲν ἂν ἀγαθὸν εἶναι, εἰ μὴ τὰ γεννήσαντα ἀγαθὰ εἴη.* Quamvis idem in *Memorabilibus* (IV, 4, 22) Socratis exponit sententiam, ex probis (*ἀγαθοῖς*) et aetate valentibus procreandos esse liberos. Sed immensa ingeniorum apparet diversitas, si cum illo ipso Theognidis placito circa connubia paria Platonis comparetur inventum *Politic.* p. 310, ubi quales conciliandae sint nuptiae, ut bona procreetur proles, disquirit. Nobilium Plato, secundum *Diog. L.* III, 88, quatuor distinxerat classes. Nobiles enim esse majoribus oriundos vel virtute, vel potentia praestantibus, vel ob victorias in bellis et agonibus partas claris et fama celebratis, denique eos, qui generoso ipsi animo praediti sint, quod quidem optimum esse genus ait, *καὶ τῆς εὐγενείας αὕτη κρατίστη*[86]). Sed hoc genus non proprie *εὐγένεια* dicitur, translato in id nomine ab altero, ad quod tres reliquae classes redeunt (not. 90.). Platonicos, tum Academicos, tum Peripateticos ita statuisse ait Cicero (*Acad. post.* I, 5), *hominem esse quasi partem quandam civitatis et universi generis humani*, *eumque esse conjunctum cum hominibus humana quadam societate. Cetera, ut divitias*, *ut opes*, *ut gloriam*, *ut gratiam pertinere ad summum illud atque naturale bonum aut adaugendum aut tuendum* (cf. *Parad.* 1. *Tusc.* V, 8. 12.). *Paupertatem, ignobili-*

---

86) Consentiunt Persarum philosophi. Ita enim liber, cui index *Cabus*, interprete *Diezio* p. 351. *Wisse*, *mein Sohn*, *dafs es besser ist sich der Tugend zu berühmen*, *als der Herkunft. — Wenn aber der Mensch keine Tugenden besitzt*, *so mufs er wenigstens Herkunft haben.*

tatem, *humilitatem* vix dici posse mala (c. 15); *divitias*, *honores*, *imperia*, *gloriam*, ad tertium quoddam bonorum genus pertinere (c. 14. 27. 30 *Fin.* III, 15, cf. 7 s.), quod sit in externis (cf. *Aristot. Rhet.* I, 5, 4.). Cynici nobilissimos esse contemtores divitiarum, claritatis (δόξης), voluptatis vitaeque docuerunt;[87] et Diogenis notum est dicterium, sed non recte vulgo intellectum, et a Plutarcho ipso (*de cupid. divit.* 7 p. 526) a sensu suo paullum deflexum, Megarensium praestare arietem esse, quam filium, quippe ἐμφυτευόντων τὴν αὐτῶν φιλαργυρίαν καὶ μικρολογίαν, quo ille procul dubio libri nostri τηλαυγὲς πρόςωπον suggillavit. Nempe hoc voluit, si verum doceat Theognis, filios omnino patrum mores referre, nec posse virtutem impetrari, sed ingenerandam esse, hoc si ita habeat, arietum apud Megarenses meliorem esse conditionem quam hominum, quatenus horum ibi genus sit pessimum, filiique, quod patribus desit generosa indoles, non nasci possint nisi abjectissimi. Megarenses Demosthenes etiam (*c. Neaer.* p. 1357 R.) ἀνελευθέρους καὶ μικρολόγους vocat, et καταράτους (*c. Aristocr.* p. 691.). In eosdem aliud exstat Diogenis dictum (ap. *Stob.* S. VII, 47 p. 90). Cujus quidem asseclis Theognidem valde displicuisse, quorum tum in eo castigando exemplum Stoici secuti sunt, infra videbimus, ubi de Bione sermo erit. Et vero haec sola caussa fuit, aliorum sententias circa pretium natalibus statuendum et jura inde proficiscentia succincte recensendi, ne quid ad justam, quantum quidem in nobis, Theognidis interpretationem deesset. Ad eam autem contrariae sententiae eo magis pertinere videntur, quo frequentius ad illum a plurimis respicitur. Ac labebar fortasse longius in illustrando loco ad ethicam Graecorum et politicam haud ultimo, nisi sperarem fore, ut quae obiter, ut res ferebat, hic affecta sunt a nobis, mox ab iis, qui his maxime rebus vacant, ex industria et luculentius multo uberiusque tractata perficiantur.

---

87) *Stob. Serm.* LXXXVI, 19 p. 494 et LXXXIX, 4 p. 500.

29. Ceterum in tanta Atticae philosophiae a Doriensi usu civili distantia non mirandum est, si quando Plato, Xenophon, Aristoteles, viri sapientissimi, sed qui ab interpretatione, quam vocamus, historico-critica alieni essent, aut posteriores etiam philosophi Theognidis dicta non vera semper ac propria sua sententia, sed in eam, quam ipsi ante conceptam ad Theognidem attulissent, acceperunt. Quod quum de Xenophonte manifestum sit, qui gnomologiae initio, rejecta, ut ait ipse, plurimorum interpretatione, unice ea sana, tam apertam vim facit, ut poetam *ἄγνοιαν κατηγορεῖν τῶν ἀνθρώπων περὶ τὸν αὑτῶν βίον* contendat, unum apponam Musonii coactae interpretationis exemplum,[88]) qui Theognidis v. 54 *καὶ ἅνδανε τοῖς, ὧν μεγάλη δ ύ ν α μ ι ς* (cf. v. 358. 650) de viris bonis,[89]) quorum magna sit ad hominum utilitatem potentia, accipit, idque sequ. disticho probari arbitratur. Ad ipsa, unde proficiscitur Theognis, initia quod attinet, Aristoteles dubitari potest num penitus ea perspecta habuerit, et, quae ex his similibusve in civitatibus Graecis manaverant res et instituta simultatesque ad fontes suos recte ubique revocaverit. Illius enim tempore in plerisque una civium conditio juris erat, et omnes ad summam rerum administrandarum adspirare poterant. Qua de re Niebuhrius haec olim (1813) judicavit: *In Aristoteles Zeitalter war der alte Begriff des Adels allerdings so erloschen, daſs er sichtbar damit immer verlegen ist: kann das befremden, da seit der Dorischen Einwanderung in den Peloponnes damals wohl* 800 *Jahre, und ein so groſser Theil davon in gewaltsamen Gährungen verflossen war? Damals mochten wohl nur sehr wenige Städte Reste ihrer alten Aristokratie erhalten haben, und wo dieſs der Fall war, hatten diese leicht im allerärgsten Grade den Charakter der Oligarchie angenommen.* Non ignorasse tamen Aristotelem juris antiquioris, Doriensium maxime, principia,

---

88) Ap. *Stob.* 56 p. 372. *Musonii fragm.* p. 286. ed. Peerlkamp.
89) Ut *Siracida* IX, 21 ait: *ἄνδρες δίκαιοι ἔστωσαν σύνδειπνοί σου.*

vel definitio nobilitatis supra (§. 26) laudata, cum prooemio Theognidis, qui istius juris Aristotelis aetate defensor et adjutor principalis fuisse videtur, composita docere potest, et alter locus, ubi nobilitatem generis virtute definit, *εὐγένεια γάρ ἐστιν ἀρετὴ γένους,*[90] et nobiles sibi primas in civitate adrogare observat eo ipso argumento, quo Theognis utitur, *διότι βελτίους εἰκὸς τοὺς ἐκ βελτιόνων.* Hinc patet, Plato quam apte in Menone in disceptatione de virtute, num doceri possit, quae ex parte ab altera, num sit hereditaria, pendet, et in scholas philosophorum ex re publica transitum fecisse videtur, Theognidem ad partes vocet, praesertim quum duo ejus afferri possent dicta, quae inter se repugnare viderentur (v. 53. 261.). Simul patefactus est virorum doctissimorum error, qui Platonis et Aristotelis philosophia comprobari crediderunt, virtutem generi innatam et sanguinis aviti claritatem res semper et omnino fuisse a Graecorum ingenio abhorrentes.[91] Ante Aristotelem Lycophron Sophista, quem

---

90) *Polit.* III, 7 (8), 7. cf. *Rhetor.* I, 5, 5 de nobilitate civitatum et populorum. Unde alibi dicit *εὐγενεῖς, ὧν ἡ πατρὶς περιφανὴς καὶ τὸ γένος.* Et *Soph. Oed. Col.* 728 *ἄνδρες χθονὸς τῆσδ' εὐγενεῖς οἰκήτορες. Plutarch. de Nobil.* 10 (ap. Stob. 86 p. 494) *τί γὰρ ἄλλο νομίζομεν εἶναι τὴν εὐγένειαν, εἰ μὴ παλαιὸν πλοῦτον* (ita Simonides) *ἢ παλαιὰν δόξαν, οὐδέτερον ἐφ' ἡμῖν ὂν κ. τ. λ.* Atque ita etiam Aristoteles alibi, *Polit.* IV, 6 (8), 5 *ἡ γὰρ εὐγένειά ἐστιν ἀρχαῖος πλοῦτος καὶ ἀρετή.* V, 1, 3. *εὐγενεῖς γὰρ εἶναι δοκοῦσιν, οἷς ὑπάρχει προγόνων ἀρετὴ καὶ πλοῦτος.* Proprio rei vocabulo utitur *Aeschyl. Ag.* 1045 *ἀρχαιοπλούτων δεσποτῶν πολλὴ χάρις,* et *Soph. El.* 1393 *ἀρχαιόπλουτα πατρὸς εἰς ἑδώλια, Lysias de bonis Aristoph.* I p. 652 *φαινόμεθα δὴ καὶ τῶν ἀρχαιοπλούτων πολὺ ἐψευσμένοι, καὶ τῶν νεωστὶ ἐν δόξῃ γεγενημένων.* Saepe ubi nude positum est *πλούσιοι,* intelligendi sunt *ἀρχαιόπλουτοι;* ita enim ap. Aristotelem et Plutarchum audiunt Megarensium *Ἀγαθοί,* apud *Thucyd.* I, 107 Opuntiorum Centumviri, quos *Boeckh. Expl. Pind.* p. 188 recte monet ex illis centum optimatium familiis, quarum nobilitas ex majoribus muliebribus deducebatur, electos fuisse. *Soph. Oed. R.* 1070 *ταύτην δ' ἐᾶτε πλουσίῳ χαίρειν γένει.* Saepius tamen, ne divitiae a majoribus profectae cum recens ex commercio aut alia re quacunque comparatis confundantur, aliud vocabulum adjicitur, ut *οἱ πλούσιοι καὶ εὐγενέστεροι* (*Aristot. Pol.* IV, 3, 8), *οἱ πλούσιοι καὶ γνώριμοι* (*Plutarch. Nic.* 2), *ἄνδρες οἱ πλούτῳ καὶ γένει δοκιμώτατοι τῶν ἀστῶν* (*Herod.* IX, 93). *Aesch. Prom.* 891 *μήτε τῶν πλούτῳ διαθρυπτομένων, μήτε τῶν γέννᾳ μεγαλυνομένων.*

91) *Tittmanns Griechische Staatsverfassungen* p. 632.

ille saepius citat,[92]) nobilitatem acriter impugnaverat, non solidum, sed opinatum et cassum bonum eam dicens: cujus disputatio ap. Plutarch. *de Nobil.* 18 excerpta est (*Ἀμφισβητεῖται) πότερον τῶν τιμίων ἐστὶ καὶ σπουδαίων (ἡ εὐγένεια), ἢ, καθάπερ Λυκόφρων ὁ Σοφιστὴς ἔγραψε, κενόν τι πάμπαν.*[93]) *ἐκεῖνος γάρ, ἀντιπαραβάλλων ἑτέροις ἀγαθοῖς αὐτήν, εὐγένειαν μὲν οὖν, ἧς* (leg. *φησί*) *ἀφανὲς τὸ κάλλος, ἐν λόγῳ δὲ τὸ σεμνόν ὡς πρὸς δόξαν οὖσαν τὴν αἵρεσιν αὐτῆς, κατὰ δὲ ἀλήθειαν οὐδὲν διαφέροντας τοὺς ἀγενεῖς τῶν εὐγενῶν.*

30. Librum de Nobilitate ediderat Theophrastus. Eodem indice exstitit liber sub Aristotelis nomine, ab Athenaeo et Diogene L. memoratus, sed quem genuinum esse dubitabat Plutarchus (*Aristid.* 27), et quidem optimo jure, censente etiam Ioanne Luzac (*Lect. Att.* p. 82 s. 85 s.), qui (p. 92) fortasse a juniore aliquo e Peripateticis illum conscriptum esse conjicit. Desumta ex hoc libro tria fragmenta servavit Stobaeus (*Serm.* 86 p. 494 s. et 88 p. 498 s.), quorum hoc etiam in libro Pseudoplutarcheo de nobilitate c. 14, duo altera c. 18 leguntur Et illa quidem hic, alterum Philoni (Academico, quem Cicero Romae audiverat), alterum Posidippo cum Tuberone disputanti, quamvis c. 7 ipse ille liber Aristoteleus memoratur, falso adscribuntur, quod Wyttenbachius (p. 970. 972) animadvertit, nimirum quo Lycophroni praeter Aristotelem aliorum quoque gravissimorum philosophorum auctoritas opponeretur; quod quanta veri specie fiat, non curavit homo obscurus. Quantum ad nobilitatem, fragmentorum auctor in Aristotelis, cujus nomen mentitur, definitione acquiescit, qua et c. 14 et in ea disputatione utitur, quae a Pseudoplutarcho data est Posidonio, ut sit

---

92) *Polit.* III, 5 (6) 11. *Rhet.* III, 3. et 9, et, indicante Fabricio, *Phys.* II. *Metaph.* VIII, 2, *Sophist. Elench.* I, 14.

93) Ita pro *ἔγραψε καινόν* legendum vidit I. Luzac. *Lectt. Att.* p. 87, et poterat hanc emendationem etiam ex cap. 11 adstruere: *τὸ δὲ τῆς εὐγενείας ὄνομα κενὸν εἶναι, μηδαμῶς συμφήσω.* Eidem Luzacio debetur *φησί.*

ἀρετῇ γένους. Et priore quidem loco Theognidis memor est in his: πολλοὶ γὰρ ἔσονται σπουδαῖοι ἄνθρωποι, ἄντε ἀνθρώπων ᾖ τὸ γένος, ἄντε ἵππων, ὁμοίως δὲ καὶ τῶν ἄλλων ζώων. ὥστ', εὐλόγως οὐχ οἱ πλούσιοι, οὐδ' οἱ ἀγαθοί, ἀλλ' οἱ ἔκπαλαι πλουσίων ἢ ἔκπαλαι ἀγαθῶν εὐγενεῖς εἶεν ἄν. In altero autem, ex quo etiam Socratis definitionem supra enotavimus, a Simonidis dicto, nobiles esse τοὺς ἔκπαλαι πλουσίους (cf. not. 90), quocum Aristoteli quodammodo convenit, quum latifundia inter generis virtutes non ultimum locum teneant, ab hoc igitur dicto profectus, cujus pessimum se praestat interpretem, Theognidem argumentatur immerito vituperare eos, qui, spretis nobilibus, divites in matrimonium ducant, quum qui ipse dives sit praestet eo, qui proavum habuerit divitem. Non vidit igitur, aut noluit videre, non τοὺς πλουσίους, sed τοὺς ἔκπαλαι πλουσίους ex Simonidis opinione nobiles esse gentes, et interesse aliquid inter veteris prosapiae claritatem, fundorum possessione diuturna, potentia, gratia partam, et opulentorum, sed obscuro loco natorum, et qui illos de possessione nuper dejecissent, novitatem. Locus ex Gaisfordi Codd. A et B ita scribendus: *Καί τοι κατὰ τοῦτον τὸν λόγον οὐκ ὀρθῶς ἐπιτιμῶσι ὁ Θέογνις, οὐδ' ὁ ποιητὴς ὁ ποιήσας*·[94]) (Euripides in Thyeste aut Cressis)[95]).

---

94) Ap. Pseudoplut. legitur *ὁ Θέογνις δ' ὁ ποιητὴς ὁ ποιήσας*, quem errorem non librario potius, quam exscriptori inepto imputem, qui etiam c. 15 Xenophontem Megarensem facit. *Ταῦτα μὲν Θεόγνιδος περιφέρεται, ὡς ὁ Μεγαρεὺς Ξενοφῶν λέγει*, ubi Wyttenb. quidem emendat *Θεόγνιδος περιφέρεται τοῦ Μεγαρέως, ὡς Ξ. λέγει*. Ob adversativam autem (*ὁ Θ. δὲ ὁ ποιητής*) post *ἐπιτιμῶσι* interpungendum erat, et senarii Theognidi dandi, quod fecit Kallius. Wyttenbachius, spreta Grotiana Codicis Parisini lectione *Θ. οὐδ' ὁ ποιητής*, vertit: *Tamen sunt qui dictum hoc vituperant; at minus recte. Theognis autem poeta hos edidit versus.* Quae si mens scriptoris fuisset, magis mire et contra legitimas structurae normas eam exprimere non potuisset. Optime locum interpretatus est Io. Luzac l. l. p. 89.

95) *Valcken. Diatr.* p. 12. Eadem sententia ap. Euripidem recurrit fr. inc. p. 479:

Δοῦναι δὲ μᾶλλον πλουσίῳ πᾶς τις κακῷ
πρόθυμός ἐστιν, ἢ πένητι κἀγαθῷ·
κακὸς δ' ὁ μὴ ἔχων, οἱ δ' ἔχοντες ὄλβιοι.

Ὡς τὴν μὲν εὐγένειαν αἰνοῦσι βροτοί,
μᾶλλον δὲ κηδεύουσι τοῖσι πλουσίοις.
ἦ, πρὸς Διός, οὐχ' αἱρετώτερος ὁ πλουτῶν αὐτός, ἢ οὗ ὁ πρόπαππος ἢ τῶν προγόνων τις πλούσιος ἦν, αὐτὸς δὲ πένης κ. τ. λ.

31. Apud tragicos utraque vocis *εὐγενής* notio, et propria et derivata, obvia est. Sophocles clarae prosapiae mentionem aliquando facit, ut *Antig.* 37 *καὶ δείξεις τάχα, Εἴτ' εὐγενὴς πέφυκας, εἴτ' ἐσθλῶν κακή*, *Alet.* fr. 4 *τὸ γὰρ καλῶς Πεφυκὸς οὐδεὶς ἂν μιάνειεν λόγος*, *Ajac.* 1093:

Οὐκ ἄν ποτ', ἄνδρες, ἄνδρα θαυμάσαιμ' ἔτι,
ὃς μηδὲν ὢν γοναῖσιν εἶθ' ἁμαρτάνει,
ὅθ' οἱ δοκοῦντες εὐγενεῖς πεφυκέναι
τοιαῦθ' ἁμαρτάνουσιν ἐν λόγοις ἔπη.

Cf. 1228. Sed aliis locis generosam indolem ista voce designat, ut *Aj.* 480. 524. *El.* 257; utramque significationem miscet *Phil.* 784 *εὐγενὴς γὰρ ἡ φύσις κἀξ εὐγενῶν, ὦ τέκνον, ἡ σή*, et suam ipsius persuasionem, cum Attica libertate conspirantem, his tradere videtur fragmentis, *Ter.* fr. 8 *οὐδεὶς ἔξοχος ἄλλος ἔβλαστεν ἄλλου*, et *Tyr.* fr. 11 *πολλῶν δ' ἐν πολυπληθίᾳ οὔτ' ἀπ' εὐγενέων ἐσθλός, οὔτ' ἀχρείων ὁ λίαν κακός· βροτῶν δὲ πιστὸν οὐδέν.* Euripidem Pseudoplutarchus quidem c. 16 nobilitatis praeconem praedicat: sed sententiis ille de hac re utitur pro loquentium ingenio ac loco diversissimis; et Plutarchus genuinus (ap. *Stob.* p. 498, in illo libello c. 14) eum ita statuisse refert, *οὐχὶ τῶν ἔκπαλαι σπουδαίων εὐγένειαν εἶναι, ἀλλ' ὅςτις ἀνὴρ ἀγαθὸς ἁπλῶς.* Luculentum inprimis est fragmentum *Alex.* 12:

Περισσόμυθος ὁ λόγος, εὐγένειαν εἰ
βρότειον εὐλογήσομεν.
τὸ γὰρ πάλαι καὶ πρῶτον ὅτ' ἐγενόμεθα,
διὰ δ' ἔκρινεν ἁ τεκοῦσα γᾶ βροτούς,

In quibus *ἀγαθός* est nobilis; praecedit enim *εὐγενεῖς βροτῶν πένητες.* Alibi (*In.* fr. 13) idem nobilem conjugem prae divite ac formosa expeti ait.

ὁμοίαν χθὼν ἅπασιν ἐξεπαίδευσεν ὄψιν.
Ἴδιον οὐδὲν ἔχομεν· μία δὲ γονὰ
τό τ' εὐγενὲς καὶ τὸ δυςγενές.
νόμῳ δὲ γαῦρον αὐτὸ κραίνει χρόνος.
τὸ φρόνιμον εὐγένεια· καὶ τὸ συνετὸν
ὁ θεὸς δίδωσιν, οὐχ ὁ πλοῦτος.

Ut hic in prudentia et intelligentia, ita in eodem dramate fr. 13:

Οὐκ ἔστιν ἐν κακοῖσιν εὐγένεια
παρ' ἀγαθοῖσι δ' ἀνδρῶν.

et *Aeg.* 7. *Dict.* 10. *Melan.* 14 nobilitatem in probitate, virtute, justitia positam esse ait, et *Electr.* 385 ex moribus judicandam cf. 550. Hino τὸ εὐγενὲς τῶν φρενῶν, *Hippol.* 1380, λῆμα εὐγενές, *Protes.* 3, et εὐγενῶς ἀλγεῖν κακοῖς, *Tr.* 722, εὐγενῶς τὰς χάριτας χαρίζεσθαι, *Erechth.* 1, εὐγενῶς θανεῖν, *Cycl.* 201. Aliis locis in opibus veram esse nobilitatem docemur, ut *Aeol.* 13, *Alcm.* 7, *Archel.* 22, *Belleroph.* 16: denique vero etiam, bono genere natum, etsi egenus fuerit, dignitatem habere et, laudum memorem patris, suis eam moribus augere, *Temen.* 13, cum in liberis generosorum virtus elucescat, *Archel.* 20 et Hec. 379:

Δεινὸς χαρακτὴρ κἀπίσημος ἐν βροτοῖς
ἐσθλῶν γενέσθαι, κἀπὶ πλεῖστον ἔρχεται
τῆς εὐγενείας οὔνομα τοῖσιν ἀξίοις.

Ne ad ejusmodi quidem locutiones adtendere piget, quales sunt εὐγενὴς πάρθενος εἶδος, *Hel.* 10, εὐγενὴς δέρη, ib. 135, et πρόςωπον εὐγενὲς τέκνων, *Med.* 1068.

32. Percurrendi restant, priusquam vela contrahamus, Stoicorum principes. Ac Hecatonem quidem, Apollodorum, Chrysippum quis nescit *sola bona*, *quae honesta, mala tantum*, *quae turpia*, *potentiam*, *nobilitatem*, *ceteraque extra animum*, quae Taciti (*Hist.* IV, 5) verba sunt, divitias, robur, venustatem, voluptatem, valetudinem adeo atque ipsam vitam, *neque bonis neque malis annumerasse*? [96]) Chrysippus,

96) *Diog. L.* VII, 102 cf. 104. *Stob. Ecl.* II p. 142. 154. 156 Heeren. *Cic. Acad.* I, 10 fin. III, 8, 15. III, 15 s. III, 17, 57. *Legg.* I, 21 p. 66.

Stoicorum princeps, duo post Euripidem secula integra florens, primus juris et aequi principia certissime demonstravit, non facticium id esse et arbitrarium et tralatitium, sed ex recta et summa ratione, ejusque quasi imagine sive interprete, hominis natura, profectum, eoque juris vinculum intercedere non posse nisi inter eos, qui ratione praediti sint, intercedere autem inter omnes rationis non expertes. 97) Nobilitatem is quidém (in libro de Virtutibus ap. Plutarchum de Nobil. 12) 98) aequalitatis jurium scoria et ramenta esse ajebat, et nihil referre, quo quis patre natus sit, generoso an ignobili; proprios autem nobilitati quosdam esse satellites jactantiam, facetiarum studium, vim, justitiae contemtum (*τὴν ἀλαζονείαν, τὸ κομψόν, τὴν βίαν, τὴν τοῦ ἀνθρωπίνου δικαίου καταφρόνησιν*). Eundem Homero usum esse (malum in his etiam, ut Stoicum, interpretem), ad suam contra nobilitatem argumentationem confirmandam, et Euripide discimus c. 13 et 16. In Posidonii animo jus naturae Chrysippeum tam alte radices egerat, ut ne veteres quidem Dorienses vi usos cogitare posset, sed Mariandynos, quum agros suos ab illis occupatos viderent, quasi nulla coactos vi, et eo tantum, quod se ipsos propter ingenii tarditatem gubernare non pos-

---

97) Cf. *Baguet* de *Chrysippi vita, doctrina et reliqu.* Lovanii 1822. p. 113.

98) Falso interpretatur Wyttenbachius: *Chrysippus eo loco, quo aequalitatem demonstrat virtutum;* sed recte scribit Baguet p. 257 *ὁ δὲ X. ἐν τῷ περὶ Ἀρετῶν, ἰσοτιμίας περίτηγμα καὶ διάξυσμα.* Cap. sequ. Plutarchus Stoicos multa nugari ait contra nobilium *τῦφον, ἀλαζονείαν, ἔρωτας, ἀθεμίστους συνουσίας, ὠμότητα,* vocare illos *ἀντιδίκων ἐπιθυμητικοὺς καὶ τῶν μὲν εὐεργεσιῶν ἀμνήμονας, ἀδικουμένους δὲ δριμυτάτους πρὸς τὸ ἀποτίειν.* Aristoteles *Rhet.* II, 15 nobilium mores ita describit. *Εὐγενείας μὲν οὖν ἦθός ἐστι τὸ φιλοτιμώτερον εἶναι τὸν κεκτημένον αὐτήν· πάντες γὰρ ὅταν ὑπάρχῃ τι, πρὸς τοῦτο σωρεύειν εἰώθασιν· ἡ δὲ εὐγένεια ἐντιμότης προγόνων ἐστί· καὶ καταφρονητικὸν καὶ τῶν ὁμοίων τοῖς προγόνοις τοῖς αὐτῶν· διότι πόῤῥω ταῦτα μᾶλλον, ἢ ἐγγὺς γιγνόμενα, ἐντιμώτερα καὶ εὐαλαζόνευτα.* Quibus adjungo, quae de divitibus ait 16, 3, *καὶ τὸ οἴεσθαι ἀξίους εἶναι ἄρχειν· ἔχειν γὰρ οἴονται, ὧν ἕνεκεν ἄξιον ἄρχειν,* et de potentibus 17, 4: *καὶ σεμνότεροι ἢ βαρύτεροι· ποιεῖ γὰρ ἐμφανεστέρους τὸ ἀξίωμα· διὸ μετριάζουσιν· ἔστι δὲ ἡ σεμνότης μαλακὴ καὶ εὐσχήμων βαρύτης. καὶ ἐὰν ἀδικῶσιν, οὐ μικραδικηταί εἰσιν, ἀλλὰ μεγαλόδικοι.*

ent, cum prudentioribus pactionem sponte iniisse credere mallet 99). Musonius, qui paulo post Posidonium floruit, (ap. *Stob.* 70 p. 428) in eligenda conjuge, quum praeter liberorum procreationem societas etiam vitae finis sit nuptiarum, neque genus, neque solam formam spectari, sed talem duci jubet, quae sano sit ac firmo corpore, animo vero ad omnem virtutem facto. Omnium autem hominum animis ingenerata esse docet 100) virtutis quasi semina, omnes ad honestam vitam ab ipsa natura satos atque creatos esse.

33. E Romanis Horatium *Od.* IV, 4, 29 hac stropha:

Fortes creantur fortibus et bonis,
est in juvencis, est in equis patrum
virtus; nec imbellem feroces
progenerant aquilae columbam,

Theognidis prooemium expressisse animadvertit Jo. Luzac p. 93. Sed hoc jam minus ad rem nostram. Neque magis urgendum, quod Cicero vel cum Theognide facit, ut *Phil.* III, 8: *Bonos cives primum natura efficit, adjuvat deinde fortuna; omnibus enim bonis expedit, salvam esse rem publicam, sed in iis, qui fortunati sunt, magis id apparet*, vel diversam sententiam profert *Agrar.* II, 35: *Non ingenerantur hominibus mores tam a stirpe generis ac seminis, quam ex iis rebus, quae ab ipsa natura loci nobis ad vitae consuetudinem suppeditantur, quibus alimur et vivimus.* Iste enim magnus homo duplicem omnino personam agit, inter veteris oligarchiae Romanae ac Platonis Stoicorumque studium fere suspensus, et, prout res ac tempora ferebant, Socrati addictus aut Catoni, Socratis osori, et earum, quas e Theognide cognoscimus, opinionum patronus, aut dissimulator, ut in ipso, memorabili exemplo, appareat, quam diverse

---

99) *Athen.* VI p. 263 C. *Bake de Posid.* p. 175. Similiter ap. *Senec. Epist.* 90 Posidonius somniat, seculo aureo penes sapientes fuisse imperium cet.

100) V. praeclara *Nieuwlandii* diss. in Musonii Reliquiar. ed. Peerlkampii p. 89. 95.

animus eadem re pro diversa hominum ei faventium persona ac tempore afficiatur. Theognis enim, venerabilis senex, ubi quid sententiarum ejus approbari nequeat, sacro, ut cum Heraclito loquar, opinionis morbo[101]) laborare potest videri; Ciceronem autem non sine indignatione philosophiae perceptis, quae cogitatione complexus esset, in senatu ac foro videmus renuntiantem. An quis patienter ferat, quod partium studio et ardore quodam abreptus, in oratione *pro Sextio* (c. 45) Atreorum duram et inhumanam legem *oderint dum metuant* Romanis optimatibus vindicat, quam dum *improbis civibus* dictam esse ait,[102]) non vere improbos solum, *quales tum* temporis rem publicam ibant perditum, quum *jam nihil esset, quod populus a delectis principibusque dissentiret*. (c. 49), sed omnes omnino populares mente comprehendit, eos etiam, qui olim, minus ipso admirati *divinam* illam *gravitatem*, *plenam antiquitatis* (c. 62), bonos illos, qui *sibi gubernacula patriae depoposcerant* (c. 46), *offenderant quidem apud graves et honestos homines, sed populi* (at qualis populi!) *judiciis atque omni significatione floruerant*, quorum *homines olim orationem, vultum, incessum amaverant*, qui *suffragiis, quod contenderant, consecuti erant* (c. 49), quibus (c. 46) *boni* hac de caussa *repugnaverant, quod et ab industria plebem ad desidiam avocari putaverant et aerarium exhauriri, visum erat* (ad quod ex suis ipsorum opibus aliquid conferri nefas scilicet existimabant), Gracchos denique illos, quos laudare Consul ipse *non, ut plerique, nefas esse arbitratus* erat, *utpote quorum consiliis, sapientia, legibus multas esse videret rei publicae partes constitutas,*

---

101) Fragm. 65 *οἴησιν ἱερὰν νόσον*. 66 *ματαίως ἐν δόξῃ γενόμενος*.

102) Longe aliter idem *Phil.* I, 14. *Carum esse civem, bene de re publica mereri, laudari, coli, diligi, gloriosum est; metui vero et in odio esse, invidiosum, detestabile, imbecillum, caducum. Quod videmus etiam in fabulis, ipsis illis, qui, oderint dum metuant, dixerint, perniciosum fuisse. Utinam, Antoni, avum tuum meminisses! — illa erat vita, illa secunda fortuna, libertate esse parem, ceteris principem dignitate.*

duos clarissimos, ingeniosissimos, amantissimos plebis Romanae viros (*Agrar.* II, 5 cf. *Rabir.* 5. *Offic.* II, 12 fin.). Quos autem graves et honestos homines vocat, inter eos erant, qui occisis indicta caussa tribus civium millibus, bonisque eorum publicatis, luctu mulieribus interdicere, quavis bellua tetriores, et templum Concordiae, quovis sacrilego scelestiores, dedicare ausi erant.[103]) In altera oratione, septem annos ante habita (*Agr.* II, 1), Quirites ipsum *perlongo intervallo prope memoriae temporumque suorum primum hominem novum*, — cujus *majores laude populari atque honoris Quiritium luce caruissent, consulem — fecisse* dixerat, et *eum locum, quem nobilitas praesidiis firmatum atque omni ratione obvallatum tenuerit, se duce rescidisse, virtutique in posterum patere voluisse*[104]). Nunc autem (*Sext.* 10), populi beneficio imagines familiae suae consecutus, *nobilitate ipsa, blanda conciliatricula, hominum opinioni* unumquemque commendari censet, et *omnes bonos semper nobilitati favere.*[105]) Favent vero, at non simul, nisi forte inepti aeque ac boni sunt, et si a partium studio alieni, cupiditatibus vitiisque[106]) adstupent, et arrogantiae, qua illa saepe labe insignis est, vel feritati, quae nonnunquam in veteribus civitatibus cum nobilitate consociata fuit, vel animi duritiei frequentius illi inhaerenti, eique continuae et magis magis-

---

103) *Plutarch. C. Gracch.* 17. *Compar. Agid. et Cleom.* 3. 4. Egregie *Sallustius Jug.* 42 de hisce bonis, *bono* (homini) *vinci satius esse ait, quam malo more injuriam vincere.*

104) Cap. 3. *Neque enim ullo modo facere possum, ut, quum me intelligam, non hominum potentium studio, non excellentibus gratiis paucorum, sed universi populi Romani judicio consulem ita factum, ut nobilissimis hominibus longe praeponerer, non et in hoc magistratu et in omni vita sim popularis.* - Pro *Muren.* 8. *Quum ego claustra ista nobilitatis refregissem, ut aditus ad consulatum — non magis nobilitati quam virtuti pateret.*

105) *Semper* se *studiosum nobilitatis* fuisse ait *Academ.* II, 40.

106) *Aristot. Polit.* V, 6 (7), 4. *Οἱ δ' ἐν τοῖς εὐποϱίαις, ἂν ἡ πολιτεία διδῷ τὴν ὑπεϱοχήν, ὑβϱίζειν ζητοῦσι καὶ πλεονεκτεῖν.* Optimates in seditionibus, quibus belli Peloponnesiaci tempore civitates commotae sunt, quales se plerumque praestiterint, ex Thucydide describit *Poppo* in Prolegom. ad *Thucyd.* P. 2 p. 30 s.

que ingravescenti, quum plebis ad extremas incitas interdum redactae prorumpens furor, febris instar, mox sedata restingui soleat, vel eorum etiam gravitati, qui, quod de multis sui temporis Romanorum optimatibus Cicero (*Acad. pr.* II, 2) queritur, *omnino Graecas non amant litteras, et philosophiam, aut qui, etiamsi haec non improbent, tamen earum rerum disputationem principibus civitatis non ita decoram putant* (cf. *Tusc.* V, 2). Sed mittamus orationem, in qua vir in quocunque scriptorum genere sui perpetuus admirator,[107]) de laudibus suis praedicando, male simulata earum ad rem necessitate, eloquentia foede abusus, suam ipsius superat vanitatem. Audiamus philosophum, qui (*Leg.* I, 23) verbis magnificentissimis *civem totius mundi, quasi unius urbis*, tanquam alter Socrates, *se agnoscit, in conspectu et cognitione naturae ipse se noscit, quod Apollo praecepit Pythius; et contemnit, despicit, pro nihilo putat ea, quae vulgo dicuntur amplissima:* quamvis ne tunc immemor (II, 1) *stirpe se ortum antiquissima,* nec liber ab illa *philosophorum vanitate* (*Arch.* 11), *qui in eo ipso, in quo praedicationem nobilitatemque despiciunt, praedicari de se et nominari volunt;* sed admiremur tamen, obliti ejus et inconstantiae et jactantiae, admiremur eloquentissimum Graecorum interpretem, qui (*Off.* II, 12) *jus semper quaesitum esse aequabile* statuit, *neque enim esse aliter jus*, cui (*Leg.* I, 15) *quod natura propensi sumus ad diligendos homines fundamentum juris est*, quique (*Fin.* V, 23) huic *justitiae*, quae est in *ipsa caritate generis humani, adjunctas esse novit pietatem, bonitatem, liberalitatem, benignitatem, comitatem, quaeque sunt ejusdem generis.*

34. Etiam sequioribus temporibus Theognidis prooemium locus communis fuisse videtur, quo uterentur, qui in controversia illa toties sublata nobilitatis partes susceperant de-

---

107) *Minime sui contemtor*, *Quinctil.* XII, 1, 16. Apertius *Plutarchus*, qui in *Comp. Demosth. c. Cic.* c. 2 ἀμετρίαν in Cicerone accusat τῆς περιαυτολογίας.

fendendas, ut Plutarchus, Stoicorum obtrectator, in Vita Lycurgi et in dialogo de Nobilitate (ap. *Stob.* 88 p. 498; v. annot. ad v. 1); et Pseudophocylides etiam v. 187 ss. quamvis non de nobili, sed de bona uxore loquitur, tamen obtrita illa utitur imagine. Plutarchus, quomodo simplicem Theognidis sapientiam ab arietibus equisque alendis derivatam explicet et philosopha ratione augeat, dignum est quod examinetur c. 10 (ap. *Stob.* 86 p. 494). Multo autem subtilius diu ante Pseudoaristoteles c. 14 (ap. *Stob.* 88 p. 499) *Ἡ γὰρ ἀρχὴ τοιαύτην ἔχει τὴν δύναμιν, πολλὰ παρασκευάζειν, οἷά περ αὐτή κ. τ. λ. Ὅταν μὲν οὖν αὐτὸς ἀγαθός, μὴ ἔχει δὲ τοιαύτην δύναμιν τῆς φύσεως, ὡς τίκτειν πολλοὺς ὁμοίους, οὐκ ἔχει τοιαύτην δύναμιν ἐν τούτοις ἀρχὴ τοῦ γένους κ. τ. λ.*[108]). Cum quibus comparetur compilator ipse c. 19. Sententia opposita defensorem nacta est magnum Boethium; atque is quidem nobilis homo summisque honoribus functus, qui tam Platonis Aristotelisque philosophiam quam Christianae religionis dogmata imbiberat, *nobilitatem favoremque popularem, quae videantur quamdam claritudinem comparare* (*Consol.* III, 2), *propriam dignitatis pulcritudinem non habere* et *veram illam reverentiam per has umbratiles dignitates non posse contingere* (III, 4) ostendit. *Ignis* quidem *ubique terrarum nunquam tamen calere desistit. Sed dignitatibus quoniam (officium suum) non propria vis, sed hominum fallax annectit opinio, vanescunt illico, cum ad eos venerint, qui dignitates esse non aestimant.* Cap. 5 inane nobilitatis nomen esse ait. *Quae si ad claritudinem refertur, aliena est. Videtur namque esse nobilitas quaedam de meritis veniens laus parentum. Quod si claritudinem praedicatio facit, illi sint clari necesse est, qui praedicantur. Quare splendidum te, si tuam non habes, aliena claritudo non efficit. Quod si quid est in nobilitate bonum, id esse arbitror solum, ut imposita nobilibus necessitudo videatur, ne a majorum virtute degenerent.*

108) Ultima scripsi ex emendatione Joannis Luzac p. 91.

35. Qui in locum sinceri Plutarchei libelli novum ficto nomine subdidit, eum istius locum, quo Theognidis prooemium adhibitum erat, in fronte et ipse posuit. Wyttenbachius (*Plutarch.* T. V P. 2 p. 915) spurium foetum Byzantinae aetatis extremae, compilatum ex Stobaeo censet, ab homine Latino (p. 970 cf. 962), Geographica c. 20. ex Plinio sumta esse; sententias Menandro, Heraclito, Epigeni, Diophanti attributas, unde habeat non statuit (p. 976.) Cap. 4 ex Herodoto, c. 8 ex Aristotelis Politicis III, 7, 2—12 longior locus exscriptus est. Ex iisdem I, 2, 19 auctor c. 6. 7 demonstrare conatur, Aristotelem in hoc libro, quem adversarii suae opinioni patrocinari putent, non tam iniquum esse, quam illum faciant, nobilitatis aestimatorem, sed eum adeo extulisse. De Byzantina aetate non litigo; inest (c. 6) disputatio de vi a virtute nunquam disjuncta[109]) et de benevolentia potentium (εὐνοίᾳ, *Gnade*) erga nationem natura servam (τὸ φύσει δοῦλον, τοὺς πανταχοῦ δούλους), ut summis juris et aequi rationibus, Byzantina et aetate et aula digna, et qua florentissimis nostri temporis Sophistis nisi acuminis, at saltem inventionis laurea praeripitur. Humile est etiam genus dicendi; ut quum c. 9 de Aristotele ait: *τί ἐκεῖνος οὐχ ἅλις ἐμφαίνει μὴ στυφελιζομένην τὴν εὐγένειαν;* aut c. 19 *sordidos* amplexus vocat *εἰ ἐξ εὐγενοῦς ἐπιθυμίας, εἰς δημοτικὸν πεπτωκυίας, ἀνὴρ εὔσημος ἐγένετο*, et *sordidos* homines, qui nobilitati invideant, ut c. 21 *οὕτως — οἱ ἀγενεῖς — βασκανέτωσαν τῇ εὐγενείᾳ.* Praeter Stobaeum tamen vel Plutarchi libellum de nobilitate vel alios similes adhuc superstites ad se convertere fortasse licuit homini inepto, quum quae ex Chrysippo dat excerpta c. 12. 13. 16. 17 apud Stobaeum quidem non extent. Etiam Vita decem oratorum ex genuino Plutarchi libro, quem Lampriae catalogus memorat, excerpta est, admistis alienis.

---

109) *Καί ἐστιν ἀεὶ τὸ κρατεῖν ἐν ὑπεροχῇ ἀγαθοῦ τινος· ὥστε δοκεῖν μὴ ἄνευ ἀρετῆς εἶναι τὴν βίαν.*

II. De prisca libelli nostri constitutione et conditione.

1. Tota, qua claruit Theognis, poesis, vel ea certe, quam in formam disciplinae cujusdam civilis atque moralis continua sententiarum serie ipse redegisse videtur, gnomica fuit, amatoriis et ludicris carminibus non intermixtis. Patet hoc ex loco Xenophontis a *Stobaeo Serm.* 88 p. 499 servato. *Θεόγνιδός εἰσιν ἔπη τοῦ Μεγαρέως. οὗτος ὁ ποιητὴς περὶ οὐδενὸς ἄλλου λόγον πεποίηται ἢ περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας ἀνθρώπων* (*περὶ ἀρετῶν καὶ κακιῶν* titulus erat libelli Aristotelici, aliorumque), *καί ἐστιν ἡ ποίησις σύγγραμμα περὶ ἀνθρώπων, ὥςπερ εἴ τις ἱππικὸς ὢν συγγράψειε περὶ ἱππικῆς.* Cui testimonio non nihil auctoritatis accedit ex *Plat. Leg.* I p. 630, ubi cum Tyrtaeo, fortitudinis praecone, comparatur Theognis. *Τοῦτον* (Theognidem) *δή φαμεν ἐν πολέμῳ χαλεπωτέρῳ ἀμείνονα ἐκείνου πάμπολυ γίγνεσθαι, σχεδὸν ὅσον ἀμείνων δικαιοσύνη καὶ σωφροσύνη καὶ φρόνησις, εἰς ταὐτὸν ἐλθοῦσαι μετ' ἀνδρίας, αὐτῆς μόνης τῆς ἀνδρίας.* Tangit h. l. Proclus *Commentar. ad Plat. Tim. et Remp. p.* 402. Audiamus porro Isocratem *ad Nicocl.* c. 12. *Κἀκεῖνό μοι πρόδηλον ἦν, ὅτι τὰ συμβουλεύοντα καὶ τῶν ποιημάτων καὶ τῶν συγγραμμάτων χρησιμώτατα μὲν ἅπαντες νομίζουσιν, ἀλλὰ ταὐτὸ πεπόνθασιν, ὅπερ πρὸς τοὺς νουθετοῦντας. καὶ γὰρ ἐκείνους ἐπαινοῦσι μὲν ἅπαντες, πλησιάζειν δ' οὐ βούλονται· ἀλλὰ μᾶλλον αἱροῦνται συνεῖναι τοῖς ἐξαμαρτάνουσιν, ἀλλ' οὐ τοῖς ἀποτρέπουσι. σημεῖον δ' ἄν τις ποιήσαιτο τὴν Ἡσιόδου καὶ Θεύγνιδος καὶ Φωκυλίδου ποίησιν. καὶ γὰρ τούτους φασὶ μὲν ἀρίστους συμβούλους γεγενῆσθαι τῷ βίῳ τῷ τῶν ἀνθρώπων·* (cf. *Theogn.* 58) *ταῦτα δὲ λέγοντες, αἱροῦνται συνδιατρίβειν ταῖς ἀλλήλων ἀνοίαις μᾶλλον ἢ ταῖς ἐκείνων ὑποθήκαις. ἔτι δ' εἴ τις ἐκλέξειε καὶ τῶν προεχόντων ποιητῶν τὰς καλουμένας γνώμας, ἐφ' αἷς ἐκεῖνοι μάλιστα ἐσπούδασαν, ὁμοίως ἂν καὶ πρὸς ταύτας διατεθεῖεν.* Vides, haud magis Theognidis libro, quam Hesiodi et Phocylidis gnomo-

logiis ea immixta fuisse, quae lasciviae hominum velificarentur; sed similem et reliquorum et istius librum habuisse speciem, ac si Homeri aliorumque summorum poetarum gnomas excerptas et in unum collectas haberemus. Hinc non mirandum est, si tum Antisthenes, Socratis discipulus, operis exhortatorii parti secundae indicem fecit *περὶ Θεόγνιδος;*[110]) tum Xenophon super nostro poeta librum scripsit, in deperditorum ejus operum catalogum (ad quadraginta eum libros composuisse *Diogenes* II, 56 testatur) inserendum, siquidem fides merito est Stobaei lemmati l. l. *Ξενοφῶντος ἐκ τοῦ περὶ Θεόγνιδος.* At quantum in hoc sit momenti, quod Socraticos philosophos, de virtutibus disputantes, Nostri libello quasi enchiridio quodam, in quod commentaria conscriberent, usos videmus, uberiore non eget explicatióne. Neque id mirum, quum Theognidem inter eos fuisse, quos Atheniensium pueri memoriter addiscerent,[111]) vix ac ne vix quidem dubitari possit. Hinc saepe presse eum sequitur Sophocles (v. ad v. 169. 419. 543. 881. 939 in ima pagina et ad v. 655 in Commentario), quo vel solo Theognis de meliore nota nobis commendari possit; nec minus in eo imitando creber est Euripides, et jam fortasse Aeschyli scribentis animo aliquando ille obversatus est (v. ad v. 287. 397 in ima pag.). Hoc modo totam fere antiquitatem Theognis peragravit, juventutis optimus praeceptor atque consiliator; et Julianus Imperator (ap. *Cyrill.*

---

110) *Diogen. Laert.* VI, 16. *Περὶ δικαιοσύνης καὶ ἀνδρείας προτρεπτικὸς πρῶτος, δεύτερος, τρίτος. περὶ Θεόγνιδος, τέταρτος, πέμπτος.*

111) *Aeschines c. Ctesiph.* p. 525. Reisk. (73) *Διὰ τοῦτο γὰρ οἶμαι ἡμᾶς παῖδας ὄντας, τὰς τῶν ποιητῶν γνώμας ἐκμανθάνειν, ἵν᾽ ἄνδρες ὄντες αὐταῖς χρώμεθα.* Et diu ante *Isocr.* ad *Nicocl.* init. *Πρὸς δὲ τούτοις, τινὲς καὶ τῶν ποιητῶν τῶν προγεγενημένων ὑποθήκας, ὡς χρὴ ζῆν, καταλελοίπασιν· ὥστ᾽ ἐξ ἁπάντων τούτων εἰκὸς αὐτοὺς (τοὺς ἰδιώτας) βελτίους γίνεσθαι.* Obiter exscribo locum ex *F. H. Jacobi* Operibus T. V p. 199. *Was die wirklich grofsen und tugendhaften Männer aus den übrigen Staaten Griechenlands angeht, so hatten diese sicher ihre Vortrefflichkeit nicht allein der bürgerlichen Verfassung, worin sie lebten, und den öffentlichen Sitten zu verdanken, sondern eben so sehr, und vielleicht in merklich höherem Grade, den Lehren der Weisheit, wovon sie durchdrungen waren.*

c. *Jul.* *l.* VII p. 224 Spanh.) ipsum cum Phocylide et Isocrate Salomonis proverbiis praefert. Ad quod Cyrillus, cujus hic liber scriptus est circa annum 433, reponens (ibid. p. 225), Theognidem et Phocylidem fatetur conscripsisse quidem et ipsos *χρηστομαθῆ, ψιλὰ καὶ κεκομψευμένα, ὁποῖα περ ἂν καὶ τίτθαι κορίοις, καὶ μὴν καὶ παιδαγωγοὶ φαῖεν ἂν νουθετοῦντες τὰ μειράκια.* Hic vero scriptor Theognidi, si obscoena aderant carmina, amoris infamiam profecto objeturus fuisset. Sed quid attinet ad alios advertere animum, quum ex Theognidis ipsius verbis *Κύρνε, σοφιζομένῳ μὲν ἐμοὶ σφρηγὶς ἐπικείσθω τοῖσδ' ἔπεσιν*, appareat, *philosophum* eum egisse ab initio operis ad finem usque? Hi loci, si quem hodieque fugiat, quam quodque poeseos genus apud Graecos suis fuerit legibus adstrictum, quam sint omnia intemerata atque sincera servata, vel invitum fateri cogunt, falsa esse, certe non in vetus et genuinum Theognidis opus valere, quae apud Suidam leguntur, amatoria et obscoena carmina ethicis esse interspersa; et novo exemplo ostendunt, quanti errores, centies saepe recocti, hinc orti sint, quod qui historiam litterariam texerent non ab iis, quae veteres probatique auctores memorassent, et a contemplanda ac ponderanda argumenti ipsius ratione, sed a Suida vel Scholiastae alicujus notula quaestionem instituere exorsi sunt.

2. De scriptis Theognidis Suidas haec habet. *Ἔγραψεν ἐλεγείαν εἰς τοὺς σωθέντας τῶν Συρακουσίων ἐν τῇ πολιορκίᾳ. γνώμας δι' ἐλεγείας εἰς ἔπη βώ* (*δισχίλια ὀκτακόσια* legitur ap. Eudociam) — *καὶ πρὸς Κύρνον, τὸν αὐτοῦ ἐρώμενον, γνωμολογίαν δι' ἐλεγείων, καὶ ἑτέρας ὑποθήκας παραινετικάς, τὰ πάντα ἐπικῶς. — Καὶ παραινέσεις μὲν ἔγραψε Θέογνις· ἀλλ' ἐν μέσῳ τούτων παρεσπαρμέναι εἰσὶ μιαρίαι καὶ παιδικοὶ ἔρωτες καὶ ἄλλα ὅσα ὁ ἐνάρετος ἀποστρέφεται βίος.* De Elegia vidimus supra I, 5. Reliqua quomodo sint expedienda, quum Suidae lexicon ita compilatum esse constet, ut modo auctores *ὁμώνυμοι* confundantur, modo de uno eodemque variorum scriptorum annotationes cumulentur, atque adeo interdum

ita separatim insertae sint, quasi plures nomine, patria, aetate, scriptorum genere conjuncti vixissent, facile apparet. Sunt enim et hi loci e diversis membranis excerpti, quos, quo id facilius intelligeretur, virgulis distinxi. Sic nimis ambigua Cl. Franckii (*Callin.* p. 87) emendatione carere possumus. Ac prima quidem, γνώμας δι' ἐλεγείας εἰς ἔπη βω', optimae sunt notae, ex vetere scriptore desumta, ac libri et argumentum mere sententiosum atque morale, et mensuram vere declarare videntur. Quod sequitur scholion, de eodem opere loquitur ita, ut de argumento non discrepet, sed pro versuum numero formam libri indicet. Parum autem apte idem voce ἐπικῶς utitur; quum ἔπη quidem elegiaci versus vulgo et a Theognide ipso appellentur, sed adverbium non nisi de poesi epica usurpari soleat. Reliqua cum scriberentur, liber iste deperditus erat, eaque ad nostram spectant farraginem. Tertio igitur eadem res perhibetur. Gnomas vocat primus, alter Gnomologiam, quo nomine Theognidea etiam a Plutarcho (*de aud. poet.* 2) citantur, tertius Paraeneses, uti etiam apud Stephanum Byz. et Aphthonium appellantur. Plato (*Men.* 36) ἐλεγεῖα nuncupat, quae vulgaris variorum carminum, tam gnomicorum quam cujuscunque generis hoc metro scriptorum appellatio est; Schol. Thucydidis ὑποθήκας. Non indices hi sunt libro alicui peculiares, sed varia gnomicae poeseos vocabula, ut παραγγέλματα quoque (apud Plutarchum de Chilone), λήξεις, ut Hesiodi in Operibus et Diebus, qui θεῖοι λόγοι vocantur a Maximo Tyrio XVI (XXXII p. 380). Voce παραίνεσις de iisdem utuntur Xenophon (*Memor.* I, 3, 3) et Lucianus (*Dissert. c. Hesiodo*); ὑποθῆκαι citantur Chironis, Hesiodo adscripti, Tyrtaei, Periandri, Solonis, εἰς ἑαυτόν, Draconis, Pythagorae, et omnino veterum Gnomicorum ab Isocrate, Isocratis ipsius ab Harpocratione cet. Quidam ὑποθήκας παραινετικάς dixerunt. In Anacreonte ap. Suidam similem in modum discernendum est, ubi verba βίος δὲ ἦν αὐτῷ κ. τ. λ. recentioris sunt, qui τὰ καλούμενα Ἀνακρεόντεια noverat. Tan. Faber et Harlesius (*Bibl.*

Graec. T. I p. 704) juniorem Theognidem, poetam Megarensem, inducunt, ex Eudocia (p. 227.) *Ἔστι δὲ καὶ ἕτερος Μεγαρεὺς ἄλλος τις Θέογνις.* Qui error fluxit ex Suida, ita pergente: *Θέογνις τραγῳδοποιητὴς ἐκ τῶν λ'* (*τυράννων*) — *Ἔστι δὲ καὶ ποιητὴς* (*ἐπῶν*, cui opponitur *τραγῳδοποιός*) *ὁ Θέογνις. οὗτος δ' ἦν Μεγαρεύς.* Scilicet quartum hoc est scholion de ipso nostro Theognide agens, separatim olim habitum et loco non suo appictum, quo decepta Eudocia duo poetas Megarenses posuit.[112])

3. Ne seorsum quidem, si in gnomologia locum non habebant, edita esse a Theognide, vel ejus nomine ferri poterant epigrammata amatoria et potoria. Unde enim esset, quod veterum auctorum nemo usquam ejuscemodi carmina memoret, quae, si famam nacta essent, et a Meleagro in coronam inserta fuissent, nec potuisse ab omnibus, quibus seriores librorum heluones usi sunt, sileri, facile credas, si reputes hominis celebritatem et singularem argumenti a gnomica poesi discrepantiam, quae multos advertere debuisse videtur, et simul observes, in Solone quidem, quod ad puerorum amorem proclivior fuerit et in carminibus de mollitiis deliciisque multo plura quam philosophum deceat jactaverit, nequaquam praeteriri silentio. (V. *Plutarch. Solon.* 1. 3). Quod contra Theognis ab amatoriorum itemque convivalium carminum poetis aperte discernitur a Dione, scriptore perito, in orationis secundae initio, ubi narratur, Alexandrum, rogatum a patre, quid esset, quod solum e poetis Homerum legeret, respondisse, non omnem poesin regem decere. *Τὰ μὲν οὖν ἄλλα ποιήματα, ἔγωγε ἡγοῦμαι, τὰ μὲν συμποτικὰ αὐτῶν, τὰ δὲ ἐρωτικά, τὰ δὲ ἐγκώμια ἀθλητῶν τε καὶ ἵππων νικώντων, τὰ δ' ἐπὶ τοῖς τε-*

---

112) Grammaticum Theognidem cognoscimus ex *Etym. M.* v. *Ἀμβρόσιος. — Ὁ δὲ Θέογνις γράφει τὸ σι δίφθογγον* (*ἀμβρόσειος*)· *σημαίνει δὲ τὸν εὐδαίμονα;* nisi *Θεόγνωτος* legere malis, quum hujus nominis Grammaticus saepius ab Etym. laudetur. Certe Nostri metrum non fert *ἀμβρόσειος*.

θνεῶσι θρήνους· τὰ δὲ γέλωτος ἕνεκεν ἢ λοιδορίας πεποιημένα· ὥςπερ τὰ τῶν κωμῳδιοδιδασκάλων, καὶ τὰ τοῦ Παρίου ποιητοῦ, ἴσως δή τινα αὐτῶν καὶ δημοτικὰ λέγοιτ' ἄν, συμβουλεύοντα καὶ παραινοῦντα τοῖς πολλοῖς καὶ ἰδιώταις, καθάπερ οἶμαι τὰ Φωκυλίδου καὶ Θεόγνιδος· ἀφ' ὧν τί ἂν ὠφεληθῆναι δύναιτο ἀνὴρ ἡμῖν ὅμοιος; (Ultima petita sunt ex Isocratis ad Nicoclem introitu). Uti possumus et Plutarchi loco *de aud. poet.* 2, ubi de Empedoclis et Parmenidis versibus, Nicandri Thériacis, Theognidis gnomologiis haec sententia fertur, a poesi talia non nisi ornatum quendam metri et dictionis mutuari, argumento ad pedestria opera accedere; nam hoc judicium ad bonam Theognideorum, qualia feruntur, partem non quadrat. Nec non et Athenaeus, seculi tertii initio florens, rei nostrae favet. Quamvis enim jam tum in Theognidem aliorum lusus quosdam irrepsisse et cum genuinis coaluisse videmus, perquam tamen a nostro diversam fuisse oportet istius libri formam, quia Athenaeus, qui id studiose saepe agit, ut si qua labes esset in summorum virorum operibus moribusque, in lucem eam protrahat, in Theognide nihil habuisse videtur, quod arriperet praeter v. 917 et 1057. Plura si adfuissent, et quae melius probarent, Theognidem fuisse in voluptates pronum, his puto, usus fuisset. Ἦν δὲ, ait ille, *καὶ ὁ Θέογνις περὶ ἡδυπάθειαν, ὡς αὐτὸς περὶ αὐτοῦ φησι διὰ τούτων·* (917—22) οὐδὲ τὸ παιδεραστεῖν ἀπαναίνεται ὁ σοφὸς οὗτος (1057—60). Praeterea aenigma v. 1111 s. Theognidi ab Athenaeo adscribitur. Hactenus igitur eo redit ratiocinatio nostra, ut, si quaedam Theognidis fortasse fuerint carmina hilariora, neque in gnomologiam ea recepta, nec lasciva aut indecora, et admodum pauca fuisse contendamus.

4. Atque hic, antequam ulterius progrediamur, de eo verbo monendum, quod Cyrnum, quem toties poeta per gnomologiam ipsam nuncupat, delicias ejus (ἐρώμενον) cum Suida vocant Photius atque Hesychius; unde suspicio facile oriri possit, amorem ab illa poesi non adeo alienum fuisse. Ca-

merarius ad v. 859 (19) Cyrnum ἑταῖρον vocari jubet; οὕτω γὰρ εἰπεῖν εὔλογον; atque ita etiam C. Barthius (*Advers.* XXVII, 9) prudenter: *Theognis quanta simplicitate amatorem Cyrno mentitur, ut pectus ipsius imbuat vera sapientia. — Ipse vero se et sanum semper fatetur et detestatur injusta facta. Unde liquet amorem nominare, sapientiam Cyrni quaerere.* Cyrni allocutionem ad solam adeo libri formam pertinere demonstrari potest. Primum didascalico carmini communi usu antiquitus inhaerebat apostrophe. Ac profecto, qui apud lyricos quoque poetas obtinuit mos, ut amico blande compellando speciem quandam rei non fictae, sed verae efficerent, qua maxime movetur affectus, vel, quo vellent animo sensa sua excipi, significarent, quasi non alienissimo cuique, sed amicis tantum penetralia pectoris aperientes, is gnomicae poesi magis etiam conveniebat. Mitigata enim per paternae benivolentiae significationem praeceptorum severitate, facilius illa se in juvenum animos insinuabant. De apostrophe in universum disputat Buttmannus in *Comment. Acad. Scient. Berol.* 1815 Class. Hist. p. 23. *Die sinnvolle Art der Alten war, über einen Gegenstand, der dem Herzen nah war, so zu sprechen, daſs man dabei eine geliebte, geachtete Person, an welche man seine Gedanken gleichsam gesprächweise richtete, vor Augen hatte. Nicht edler und gemüthlicher konnte dieſs ausgesprochen werden, als durch den einfachen Vocativ, den man an schicklicher Stelle anbrachte. — Wenn Horaz ein schönes Griechisches Original, wie Μηδὲν ἄλλο φυτεύσῃς πρότερον δένδρεον ἀμπέλω, wörtlich so übersetzt:* Nullam, Vare, sacra vite prius severis arborem, *so sieht man deutlich, daſs er seiner Nachbildung durch diese Anrede nur ein gemüthlicheres Gepräge geben wollte.* In orientalium linguarum gnomis simpliciter filii, amici, fratris appellationes sine proprio nomine usurpari solent, quibus omnibus promiscue utitur Ferid-Eddin Attar in admirabili illo a Viro ill. Silvestri de Sacy eleganter edito Consiliorum libro. Hesiodus fratrem affatur, non magis nomine vero, quam per-

sona, quamvis de hoc veteribus longe aliter visum (ut *Plutarcho* fragm. XI, 7), Chiron in poemate Hesiodeo Achillem (*Paus.* IX, 31, 3), Amphiaraus in Gnomis, ad quarum unam in sua quadam respexit Pittacus,[113]) filium Amphilochum, Orpheus Eumolpum et Musaeum, Eumolpus Musaeum, filium suum, gnomae duae inter Homerica epigrammata Thestoridam et Glaucum. Quod autem Theognis simul patris, simul amatoris affectum erga Cyrnum hic illic profiteri videtur, hoc ad vetus Dorum institutum puri verecundique puerorum amoris existimandum est, de quo nuperrime egit O. Müllerus noster (*Dor.* T. II p. 292 ss. cf. liber meus, cui titulus *Trilogie Prometheus* p. 356 ·419). Poeta igitur et veteres gnomologos, Chironem maxime puero Achilli sapientiae praecepta instillantem et suae gentis morem ab Eleorum, Thebanorum aliorumque levitate et licentia probe discernendum, imitatur, qui in Herculem etiam, divinum gentis exemplar, translatus est. Hylam enim ille ap. *Theocr.* XIII, 8:

— *πάντ' ἐδίδαξε, πατὴρ ὡσεὶ φίλον υἷα,*
ὅσσα μαθὼν ἀγαθὸς καὶ ἀοίδιμος αὐτὸς ἐγέντο.

Megarenses quidem, ob festum Philesii Apollinis nequitiam[114]) et Eleorum juvenilia venustatis certamina[115]) imitans ap. *Theocr.* XII, 27, erit qui dicat a vetere Dorum more in lasciviam degenerasse. Sed *Νισαῖοι Μεγαρεῖς* Theocriti non esse videntur, quos vult Scholiastes, Megarenses Nisaei cognominati, sed Nisaei, Megarensis civitatis, cujus pars erant, titulo ornati, et in hos, quamvis *ἀριστεύοντες ἐρετμοῖς* Me-

---

113) *Aristot. Rhet.* II, 12, 6. Amphiaraus docuisse videtur spernendas esse divitias, fugiendam avaritiam, quod contra Pittacum, juvenes aeris prodigos, dum, qualis opum usus sit, nondum experientia docti noverint, taxasse conjicio. *Φιλοχρήματοι δὲ ἥκιστα (οἱ νέοι), διὰ τὸ μήπω ἐνδείας πεπειρᾶσθαι· ὥσπερ τὸ Πιττάκου ἔχει ἀπόφθεγμα εἰς Ἀμφιάραον.* Amphiarai gnomologiam, veterem poesin, imitatus carmine quodam videtur Pindarus. Vid. Boeckh. in fragm. p. 647 s.

114) *Lutat.* ad *Stat. Theb.* VIII, 198.

115) *Theophr.* ap. *Athen.* XIII p. 609 F.

garenses in universum dici poterant, ex Minoia inde aetate nautae, propius tamen illud quadrat, maritimae quippe urbis, quae totius civitatis navale esset, incolas. Illic igitur, in Atticae confinio, ludum amatorium actum esse conjicio, et memorabile est, quod Athenis Diocles, cui festum institutum, profugus advenisse ferebatur. Ita Corinthi etiam et in aliis Graecorum emporiis negotiatores peregrini puellarum Venerearum instituti, a patriis moribus alieni, auctores fuerunt. Theognidem autem quo minus illa in re poesis ejus cum Solonis aut Pindari, divini alioquin viri, laudibus puerorum confundatur, non obliviscendum est, senem gnomas ad Cyrnum scripsisse, quod historicae probant rationes, accedente etiam unius loci v. 283 testimonio diserto. Quamvis hunc quidem versum nolumus urgere, ob apostrophen *παῖ*, apud Nostrum alias non obviam, qui pro ea *Κύρνε*, non proprium, ut videtur, nomen, sed vetus appellativum, quo ipso fictio proditur, frequentet. *Κύρνε* enim, ut supra (I, 18) ostendimus, sonat fere *fili*, non absimile Hesiodeo fratris alloquio.

5. Iam hoc si tenemus, didascalicam sive praeceptivam fuisse Theognidis poesin, de virtute hominum et pravitate, ut Xenophon ait, et, quantum id nunc ex disturbatis et discerptis membris fieri licet, perquirere cupimus, qualis integri corporis habitus fuerit et genuina forma, inde faciendum erit initium, ut, quae vel ab operis ratione, etiamsi a Theognide, sed alio tempore et consilio, scripta fuissent, vel omnino a nostro poeta aliena et perverse intrusa esse certo sciri possit, excludamus. Quibus expunctis supererunt fortasse quaedam non a Theognide, sed ab imitatoribus profecta, et posteriore aetate, colligendi, quae ad idem poeseos genus pertinerent, studio, ipsi adscripta, quae discerni non possint, vel si aliqua specie veri possint, non debeant certe a reliquis separari, quia major est comparationis instituendae, quam disjunctionis nimis sedulae utilitas. Varii generis sunt, quae in eliminandorum censum veniant, et maxime quidem huc pertinent:

a) Quae *aliis poetis*, Tyrtaeo, Mimnermo, Soloni, Eueno, tribuuntur in libris veterum, contra quorum testimonium collectioni nostrae ne tum quidem, si omnia multo majorem integritatis et unitatis speciem haberent, fides adjungi posset, tum disticha quaedam ex Hesiodi Eoeis expressa, quibus addidimus eclogam incerti auctoris, sed, si quid aliud, non Theognideam.

b) *Parodiae*, quas, ut furcillis expellantur, designasse sufficit, quamvis quaedam huc traxi, de quibus diversae fortasse erunt doctorum virorum sententiae. Parodiarum lusibus Graecorum poesis dicam an tota vita, sermones, convivia litterata insignita erant. Ipsa autem parodicae poeseos natura ferebat, ut in gnomis inprimis sedem haberet, quas miror neglexisse, qui de parodiis docte disputavit, Moserum.[116] Gravitas enim facillime provocat ludibrium, et morum praecepta si cui taediosa veniunt non serio oppugnando, sed cavillorum facetiis declinari vel procaciter propelli solent: longe maximam autem ad illud genus vim habet jocandi ingeniolique ostentandi innata homini cupido atque voluptas. Hinc omnino factum est, ut, quo quaeque paraeneses majorem nactae essent auctoritatem, eo facilius in deteriorem et jocularem sensum detorquerentur. Quid mirum si Theognidi hoc obtigisse videamus, cujus sententiae pueris omnibus inculcarentur, unde proverbium ortum est, quod ex Comico quodam affert Plutarchus: *τουτὶ μὲν ᾔδειν πρὶν Θέογνιν γεγονέναι*[117]). Praeter eas, quas in hac editione indagatas composuimus parodias unius servavit vestigium *Hesych.* v. *Πολυπαίδης· Παρῳδηται ἐκ τῶν Θεόγνιδος· Βόμβον ἐπαινήσαι,*

---

116) *Studien herausgeg. von Daub u. Creuzer* Vol. VI p. 267. *Parodiarum Graecarum exempla ex Aristophane, Plutarcho et Luciano excerpt. Ulmae* 1819.

117) *Pyth. orac.* 2. Id. *Cum princip. vir. esse disp.* 2. *Lucilius* apud *Gell.* I, 3 (fragm. inc. 102). Hunc Theognidem Fabricius a nostro diversum facit, secutus fortasse *Erasmum*, qui in *Adagiis* p. 135 ed. 1656 senarium proverbialem, ob metrum, opinor, iambicum, ex Theognide tragico sumptum putabat, falsa adjecta ejus interpretatione.

[*Πολυπαίδη*.]. Non exstat gnoma tam inficete *παρῳδουμένη*; male enim interpretatur Heinsius. Apud Philostr. *Vit. Soph.* I, 5 p. 486, quod Noster praecipit v. 419:

Πουλύπου ὀργὴν ἴσχε πολυπλόκου, ὃς ποτὶ πέτρῃ,
τῇ προσομιλήσῃ, τοῖος ἰδεῖν ἐφάνη·

traduxit quidam ad Philostratum Academicum:

Πανσόφου ὀργὴν ἴσχε Φιλοστράτου, ὃς Κλεοπάτρᾳ
νῦν προσομιλήσας, τοῖος ἰδεῖν ἐφάνη. 118)

Ita quod Hesiodus *Op.* 267 ait:

Οἷ αὐτῷ κακὰ τεύχει ἀνὴρ ἄλλῳ κακὰ τεύχων,
ἡ δὲ κακὴ βουλὴ τῷ βουλεύσαντι κακίστη,

Democritus Chius, musicus, in Melanippidem accomodavit, pro antistrophis anabolis utentem, *Aristot. Rhet.* III, 9:

Οἷ τ' αὐτῷ κακὰ τεύχει ἀνὴρ ἄλλῳ κακὰ τεύχων,
ἡ δὲ μακρ' ἀναβολὴ τῷ ποιήσαντι κακίστη.

Aristophanes *Thesm.* 528 in veterem gnomam rhetorem facete infert; incertus ap. *Gell.* II, 6 in sententiam p. 37 a nobis allatam: *Πολλάκι τοι καὶ μωρὸς ἀνὴρ κατακαίριον εἶπεν, κηπωρόν.* Tetrastichon ab Athenaeo exscriptum v. 1057 — 60 paulo jactantius dictum ejusmodi fere, quale legimus v. 1205 — 8, ironice imitari videtur. Theognidis gnomam ap. eundem Athenaeum per parodiam corruptam esse, in Notis v. 919 conjecimus. Singulas ejus locutiones versusque haud raro imitantur et mutuantur amatoriorum lusuum auctores (vid. ad v. 1276. 1293. 1347). Cyrni et fortasse

---

118) Etiam v. 730:

Σοὶ μὲν τοῦτο, θεά, μικρόν, ἐμοὶ δὲ μέγα,

dicto subesse videtur, quod legimus ap. *Aristot. Eth. Eud.* VII, 10: *Ἐνδέχεται γὰρ καὶ τἀναντία γενέσθαι, ὥςπερ ἐν τῷ λόγῳ, σοὶ μὲν παιδίαν τοῦτο εἶναι, ἐμοὶ δὲ θάνατον,* quae ad istum typum facile in hunc versum restituas:

Σοὶ μὲν παιδία τοῦτ', αὐτὰρ ἐμοὶ θάνατος.

Ultima in *παιδία* in tali lusu corripi posse videtur, ut in *ὡρία*, v. *Jacobs.* ad *Anthol. Pal.* p. 56 cf. 926. Similis ad formam est Eueni pentameter, *λόγος παλαιός·*

Σοὶ μὲν ταῦτα δοκοῦντ' ἐστιν, ἐμοὶ δὲ τάδε.

etiam aliorum, qui in gnomologiis celebrati essent, nominibus cum irrisione abusi sunt joculatores versificantes. Quia enim juvenes, a poetis, tanquam praeceptoribus suis, benigne toties compellati, ipsi quoque aures semper arrigere videbantur, ut normae quaedam obedientiae et omnium virtutum exempla evaderent, gnomas in κώμους, morum praecepta in corruptelarum illecebras convertere obvium erat. Hoc modo quum epigrammati impuro Cyrni nomen v. 1116 illatum esse meridiana luce clarius sit, eosdem mihi videor sentire sales et v. 1129 s. quod quidem dist. solo Cyrni nomine parodia esse videtur, et v. 1141, quia ad Simonidem etiam gnomas scriptas fuisse constat (cf. ad 1197). Pro eo, quod v. 69 vulgo legitur *Σοὶ δέ τοι, οἷά τε παιδὶ φίλῳ, ὑποθήσομαι*, quo Sylburgius in praefat. probaturum se putabat, Cyrnum amasium fuisse, Cod. Mutin. praebet *οἷά τε παιδὶ πατήρ*, et oritur suspicio, non forte casuque, sed per petulantiam introductam esse vulgatam. Sed longe petulantissimum est, quod eleganti carmini v. 865 — 80, quod quamvis genuinum esse nequeat praestari, antiquum certe et Theognideum habet colorem, quasi coronidis loco subjicitur clausula epigrammatis amatorii (1125 s.), qua quidem, quae poeta elato sensu et gloria accensus canit, ἀπροςδοκήτως deprimuntur et delentur, feré ut pium sepulchrale votum (*Anthol. Pal.* p. 538):

Εἴη σοι κατὰ γῆς κούφη κόνις, οἰκτρὲ Νέαρχε,

annexo pentametro perditur:

ὄφρα σε ῥηϊδίως ἐξερύσωσι κύνες.

Praecipua parodiarum gnomicarum fabrica fuit Comoedia. Aristophanem ἐν *Δαιταλεῦσι*, in quibus juvenem sobrium introduceret aliumque male moratum (*Schol. Nub.* 529), Hesiodi ὑποθήκας lusisse docet *Phrynichus* (*Eclog.* p. 91 Lob.). Chironis in his Convivantibus partes fuisse conjicio, vel suis ὑποθήκαις, quibus Hesiodi nomen praefixum esset (*Schol. Pind. P.* VI, 19), vel aliis Hesiodeis utentis. Certe Pherecrates in Chirone, de qua comoedia nuper

acute disputavit *A. Meineke* in *Commentationum miscellanearum* fasc. I 1822 c. 1, gnomologum veterem in scenam produxerat, dactylico, quod res ferebat, metro suo more praecipientem, et quidem ea, quae ad convivia pertinerent. Atque hic non ex opere suo ipsius nomine instructo, sed ex aliis Hesiodeis quaedam immiscet (cf. ad v. 1197). Epicharmi etiam fuit Chiron; sed iste poeta, qui sententias ad vitam utiles in comoediis suis frequentare solebat,

Πολλὰ γὰρ ποττὰν ζοὰν τοῖς παισὶν εἶπε χρήσιμα,

alio fortasse, quam veteris comoediae Attici poetae, consilio Chironem induxit; quamvis etiam in Epicharmi cujusdam personati comoedia, Gnomis dicta, haec immiscendi gnomas et cumulandi consuetudo traducta fortasse fuit. [119] Aliqua ex parte huc pertinent etiam ὑποθῆκαι Archestrati de piscibus et re coquinaria, quem catillonum (τῶν ὀψοφάγων) Hesiodum sive Theognidem vocat *Athenaeus* (VII p. 310 A), ut Hesiodi nomen etiam poemati didactico de salsamentis salse inditum est. [120]

A parodiis differunt, quae inde a v. 1143 gnomico veteri serio obloqui videntur, non forte casuque sententiam suae oppositam enuntiantia, sed dictum quoddam, cui reclament, spectantia. Neque potuit fieri, quum haec poesis in memoria et ore hominum versaretur, quin aliorum effata saepe ab aliis respicerentur. Sic, ut paucis aliquot exemplis defungar, Solon epigramma fecit πρὸς Μίμνερμον εἰπόντα· Ἑξηκονταέτη μοῖρα κίχοι θανάτου. Ejusdem votis V, 1 — 12 Br. quae Crates *Anal.* I, 187, 6 opponit, parum a gnomica parodia differunt. Simonides *Anal.* p. 122 Cleobuli epigramma sepulchrale vituperat. Chrysippus in vetere proverbio:

Τίς πατέρ' αἰνήσει, εἰ μὴ κακοδαίμονες υἱοί;

---

119) *Athen.* XIV p. 648. De Chirone Epicharmi cf. *Schweigh.* Ind. p. 104.

120) Ibid. III p. 116 A. Id. III p. 104 B de Archestrati Gastrologia loquitur, ἥν πάντες οἱ τῶν φιλοσόφων γαστρίμαργοι Θεογονίαν τινὰ αὐτῶν εἶναι λέγουσιν, τὴν καλὴν ταύτην ἐποποιΐαν, ubi nondum correctum esse a quoquam Θέογνιν mireris sane.

substituit εὐδαίμονες (*Plutarch. Vit. Arat.*, 1). Idem tritum est quae reposuerit ad Sardanapali inscriptionem sepulchralem. [120*]) Posidippi carmen apud Brunckium in *Gnomicis* (p. 135) ἐκ τοῦ ἐναντίου expressit Metrodorus. Plura gnomicae epanorthoseos exempla affert Plutarchus *de aud. poet.* ut (c. 12) quod Sophoclis:

Ὅςτις γὰρ ὡς τύραννον ἐμπορεύεται,
κείνου 'στι δοῦλος κἂν ἐλεύθερος μόλῃ·

Zeno ita emendavit:

οὐκ ἐστὶ δοῦλος ἂν ἐλεύθερος μόλῃ.

Idem in *Commentariis ad Hesiodum* fragm. XI, 9 Hesiodi Op. 295:

Οὗτος μὲν πανάριστος, ὃς αὐτὸς πάντα νοήσῃ·
ἐσθλὸς δ' αὖ κἀκεῖνος, ὃς εὖ εἰπόντι πίθηται,·

Zenonem mutasse refert:

Οὗτος μὲν πανάριστος, ὃς εὖ εἰπόντι πίθηται·
ἐσθλὸς δ' αὖ κἀκεῖνος, ὃς αὐτῷ πάντα νοήσῃ.

Quae contra dictum Μηδὲ δίκην δικάσῃς πρὶν ἀμφοῖν μῦθον ἀκούσῃς, disputaverit, *Plut. de Stoic. repugn.* 8 exponit. Theognidis verbum v. 419 Pseudophocylides v. 43, qui ejus in aliis locis amplectitur sententiam, invertit:

Μηδ' ἕτερον κεύθοις κραδίῃ νόον, ἄλλ' ἀγορεύων·
μηδ', ὡς πετροφυὴς πολύπους, κατὰ χῶραν ἀμείβου.

Librarii etiam interdum censura non abstinuerunt. Bacchylidis versus ad v. 543 transcriptos Ursinus in Cod. Stobaei ita in contrarium commutatos invenit: Θνατοῖς μὲν φῦναι φέριστον καὶ δ' ἀελίου φάος ἔρος προςιδεῖν. Non nunquam lasciviam corrumpendorum poetarum caussam fuisse, exemplis aliquot ostendit *Handius Obss. crit. ad Catull.* p. 21.

Ipsi Theognidi, etiam praeter nobilitatis assertionem, de qua supra vidimus, insunt et alia, quae, quum nulla verbis

---

120*) V. *Naekii Choeril. Sam.* p. 196. *Baguet de Chrysippo* p. 263.

vi facienda (cf. I, 29) eis absolvi posset, a Stoicis aperte oppugnata esse constet. Quod v. 533 dixerat:

Χρὴ πενίην φεύγοντα καὶ ἐς μεγακήτεα πόντον
ῥίπτειν καὶ πετρῶν, Κύρνε, κατ' ἠλιβάτων,

quasi de homine in universum, non de civium ordine dictum esset, omnino ignobilem eum et pusillum vocabant, contra ipsi docentes, *ὅτι χρὴ νόσον φεύγοντα μεγάλην καὶ ἀλγηδόνα σύντονον, ἐὰν μὴ παρῇ ξίφος ἢ κώνειον, εἰς θάλατταν ἀφεῖναι καὶ κατὰ πετρῶν ῥίπτειν ἑαυτόν.* Ita *Plutarch. adv. Stoic.* 22. Alios Stoicorum pro *πενίην* subjecisse *κακίαν*, idem Plutarchus tradit de *Stoic. repugn.* 10; quo efficitur sententia, quam plures expresserunt philosophi Graeci (v. *Gatack.* ad *Anton.* IX, 2 p. 323). Haud minus sapientissimi viri praeceptum de ulciscendis inimicis *Theogn.* 431 respuebant; et quum in proverbio esset *τὸν δακόντα δακεῖν,* [121]) Musonius (ap. *Stob.* 19 p. 170) ita scribit: *Καὶ γὰρ δὲ τὸ μὲν σκοπεῖν, ὅπως ἀντιδήξηταί τις τὸν δακόντα καὶ ἀντιποιήσῃ κακῶς τὸν ὑπάρξαντα, θηρίων τινός, οὐκ ἀνθρώπου ἐστίν.* Et nimirum Socrates ap. Platonem (ad v. 431 ad marg.) docuerat, ne injuriam quidem passus licere ut injuriam rependat, ut vulgus credat: nullo enim modo injuriam esse faciendam.

Proxime tamen ad rem nostram pertinet, quod *de aud. poet.* 4 narratur: *Χαρίεν δὲ καὶ τὸ τοῦ Βίωνος πρὸς τὸν Θέογνιν λέγοντα·* (537)

Πᾶς γὰρ ἀνὴρ πενίῃ δεδμημένος οὔ τέ τι εἰπεῖν
οὔθ' ἔρξαι δύναται, γλῶσσα δὲ οἱ δέδεται·

Πῶς οὖν σὺ πένης ὢν φλυαρεῖς τοσαῦτα καὶ καταδολεσχεῖς ἡμῶν; *Bionem* hunc esse *Borysthenitam*, vidit Camerarius; et mirus est *Baylii* in vita Bionis (not. L.) circa h. l. scrupulus. Floruit Bion circa Ol. 120, Cyrenaicae, post Cynicae sectae addictus. [121*]) Quaedam ejus exstant

---

121) Philodem. ep. 20. *Anal.* II, 88.
121*) *Diog. L.* IV, 46. *Fabric. Bibl. Gr.* T. III p. 165. 616; praesertim autem *Wyttenb.* ad *Plutarch.* p. 22 A. 59 A. 82 E.

sententiae cum apostrophe illa ad Theognidem congruentes, quae eam facile possunt praecessisse: ut ap. *Stob. S.* 93 p. 511: *Βίων ἔλεγε, καταγελάστους εἶναι τοὺς σπουδάζοντας περὶ πλοῦτον, ὃν τύχη μὲν παρέχει, ἀνελευθερία δὲ φυλάττει, χρηστότης δὲ ἀφαιρεῖται.* cf. 91 p. 504. Tum S. 105 p. 563: *Βίων ἔφη, τὰ χρήματα τοῖς πλουσίοις ἡ τύχη οὐ δεδώρηται, ἀλλὰ δεδάνεικεν.* Secundum *Theonem* (*Progymn.* 5 p. 72) avaritiam *μητρόπολιν πάσης κακίας* dixerat, alludens fortasse ad *κακίαν*, in quam Theognis invehitur, generis sordes, quum vera demum *κακία* (ita impugnaverit Bion) in poetae ipsius divitiarum amore posita sit. Paupertatis commoda Xenophon etiam (*Sympos.* IV, 29), ex Charmidis persona, praedicat.

Sed maneamus in ea, quae ex Plutarcho constat, Bionis querelarum de opum jactura censura. Quacum si 1077 – 80 (coll. 535. 819), quos versus inter epigrammata posuimus, comparentur, confiteamur necesse est, nisi ipsius Bionis et hi sint, ovum ovo non esse similius, quam et compellandi genus in utroque dicto, et convicii ipsius materiam. Bion Theognidis librum non minus quam Antisthenes et Xenophon (§. 1) trivisse videtur. Nam etiam quod Plutarchus (de *S. N. V.* 19) ait: *Ὁ γὰρ Βίων τὸν θεὸν κολάζοντα τοὺς παῖδας τῶν πονηρῶν γελοιότερον εἶναί φασιν ἰατροῦ, διὰ νόσον πάππου καὶ πατρὸς ἔκγονον ἢ παῖδα φαρμακεύοντος*, quis non statim ad Nostri v. 143 s. referri intelligit? Proprius autem Bioni fuit paradoxorum amor, unde Sophista, teste Acrone, cognominatus erat, [122]) et a Wyttenbachio *nobilissimus inter philosophos sophista et inter sophistas philosophus* fuisse dicitur, *plane factus ad vanas opiniones pravasque cupiditates mordaci dicacitate confutandas.* Et sane scurram etiam interdum egit. *Diogenes* IV, 52: *Ἦν δὲ καὶ θεατρικὸς καὶ*

---

122) Notabilis de hoc viro sententia est *Plutarchi* adv. *Colot.* 32. *Εἰ γὰρ πρὸς Ἀντίδωρον ἢ Βίωνα τὸν σοφιστὴν γράφων ἐμνήσθη νόμων καὶ πολιτείας καὶ διατάξεως, οὐκ ἄν τις εἶπεν αὐτῷ· Μέν', ὦ ταλαίπωρε, ἀτρέμας σοῖς ἐν δεμνίοις.*

πολὺς ἐν τῷ γελοίῳ διαφορῆσαι, φορτικοῖς ὀνόμασι κατὰ τῶν πραγμάτων χρώμενος. διὰ δὴ οὖν τὸ παντὶ εἴδει λόγου κεκρᾶσθαι, φασὶ λέγειν ἐπ' αὐτοῦ τὸν Ἐρατοσθένην, ὡς πρῶτος Βίων τὴν φιλοσοφίαν ἀνθινὰ ἐνέδυσεν. εὐφυὴς γὰρ ἦν καὶ παρῳδῆσαι· οἷά ἐστιν αὐτοῦ καὶ ταῦτα·

Ὦ πέπον Ἀρχύτα, ψαλληγενές, ὀλβιότυφε,

τῆς ὑπάτης ἔριδος πάντων ἐμπειρότατ' ἀνδρῶν·

(quibus festive inflectit Homeri *Iliad.* III, 182. I, 146:

Ὦ μάκαρ, Ἀτρείδη, μοιρηγενές, ὀλβιόδαιμον.

Ἠὲ σύ, Πηλείδη, πάντων ἐκπαγλότατ' ἀνδρῶν.

Archytas Pythagoreus περὶ παιδεύσεως ἠθικῆς scripserat librum) καὶ ὅλως καὶ μουσικὴν καὶ γεωμετρίαν διέπαιζεν. [123])

Inopinata lux in Bionis librum ex hoc Eratosthenis dicto spargitur, cujus sensum, paulo quidem in pejus detortum, sed simillima imagine exprimas, si illum dicas fuisse *bunt wie ein Hanswurstenanzug*, interspersis dicteriis, jocis et aculeatis dictis, parodiis et cujuscunque dicendi generis flosculis. Simili comparatione usus quidem erat et Plato (*Rep.* VIII p. 557 C.) Παντοδαποὶ δὴ ἂν οἶμαι ἐν ταύτῃ τῇ πολιτείᾳ μάλιστα ἐγγίγνοιντο ἄνθρωποι. πῶς γὰρ οὔ; κινδυνεύει, ἦν δ' ἐγώ, καλλίστη αὕτη τῶν πολιτειῶν εἶναι· ὥσπερ ἱμάτιον ποικίλον, πᾶσιν ἄνθεσι πεποικιλμένον, οὕτω καὶ αὕτη πᾶσιν ἤθεσι πεποικιλμένη, καλλίστη ἂν φαίνοιτο. τί μήν; ἔφη. καὶ ἴσως μέν, ἦν δ' ἐγώ, καὶ ταύτην, ὥσπερ οἱ παῖδές τε καὶ αἱ γυναῖκες τὰ ποικίλα θεώμενοι, καλλίστην ἂν πολλοὶ κρίνειαν. Sed reconditius quid Eratosthenis judicio subest. Plato enim ad vestes pictas vel theatrorum [124]) vel mulierum respicit. Et muliebria quidem

123) Astronomos ridiculos esse ajebat, qui quum pisciculos in ripa non videant, coelestes geminos noscere se putent. *Stob.* 80 p. 466. Geometras et Astronomos lusit etiam Menippus. *Lucian. Icaromenipp.* 6.

124) Tunica tragica ipso nomine erat ποικίλον, *Poll.* IV, 116, quod absolute dictum est ut τὰ ποικίλα ap. *Aeschyl. Ag.* 900. 910 de variegatis tapetibus. *Aelian. H. A.* II, 11. Θρυπτικῶς δὲ τὸ σῶμα πᾶν διαχέοντες καὶ ἠμπείχοντο χορευτικὰς στολὰς καὶ ἀνθινάς. *Plutarchus S. N. V.* 9 χιτῶνας vocat διαχρύσους καὶ χλαμύδια ἁλουργᾶ, regum puta. *Lucian. Icaromenipp.* 29 χρυσόπαστον στολήν.

ἀνθινά seu ποικίλα meretricum fere erant, quas ἀνθινὰ φορεῖν, quo ab ingenuis feminis distinguerentur, lex erat, [125])

---

125) *Suid.* et *Phot.* Ἑταιρῶν· νόμος Ἀθήνησι τὰς ἑταίρας ἀνθινὰ φορεῖν. cf. *Petit. L. A.* p. 576. Ita et Locrensium mulieribus Zaleuci lege (*Diod.* XII, 22. *Suid.* Ζάλευκος), itemque Syracusanorum (*Phylarch.* ap. *Athen.* XII p. 521 B) ἀνθινοῖς et aureo ornatu nullam aliam ob caussam, nisi quod illo se ornatu meretriculae ostenderent, lege interdictum erat. Spartae quoque utrumque mundum non nisi scortis permissum fuisse, *Clemens Paedag.* II, 10 p. 199 (233) narrat (*Heraclid. Pont.* c. 2: τῶν ἐν Λακεδαίμονι γυναικῶν κόσμος ἀφῄρηται, οὐδὲ κομᾷν ἔξεστι οὐδὲ χρυσοφορεῖν), et urbe ejectos esse, cum unguentariis, lanarum infectores, τῶν ἀνθινῶν ἐρίων βαφεῖς, *ibid.* II, 8 p. 177 (208) *Strom.* I p. 294 (344) cf. *Athen.* XV p. 686 F. *Iamblichus V. Pyth.* c. 31 p. 388 Kiesl. ad Pythagoram etiam hoc institutum transfert. Τὸ χρυσὸν ἐλευθέραν μηδεμίαν φορεῖν, μόνον δὲ τὰς ἑταίρας. cf. *Justin.* XX, 4. Quibuscum conferenda sunt Pythagorearum admonitiones, Melissae, Perictiones, Phintyos, Theanus, *Wolf. Mulier. Graec. fragm.* p. 130. 194. 198. 248. Parrhasiorum mulieres in Cereris Eleusiniae festo aureo ornatu de pulchritudine certantes et χρυσοφόρους dictas (*Athen.* XIII p. 609 F), cum in istis festis multa mulieribus licita fuerint, non curo. Gnosiorum Venus, *Hesychio* teste Ἄνθεια dicta, Venus Ἑταίρα fuit procul dubio, florida veste induta. Lenones ipsi tincta tunica et ἀνθινῷ περιβολαίῳ induebantur. *Poll.* IV, 120, ubi v. Kühn. *Leno pallio varii coloris utitur. Donat. de Com. et Trag. Institut.* X tab. 6. *Aurum et pictas vestes matronae non gestent, sed meretrices.* Quod aliter apud Romanos habuit antiquis temporibus. *Valer. Max.* II, 1, 5. *Ceterum ut non tristis feminarum et horrida pudicitia, sed honesto comitatis genere temperata esset, indulgentibus maritis, et auro abundanti et multa purpura usae sunt.* — *Clemens Paedag.* III, 2: ὡς τὸν δραπέτην τὰ στίγματα, οὕτως τὴν μοιχαλίδα τὰ ἀνθίσματα. Musicam effeminatam II, 4 ἀνθοφοροῦσαν καὶ ἑταιροῦσαν appellat. *Artemid.* II, 3 pictam vestem in somniis faustam esse meretrici διὰ τὴν ἐργασίαν, opulentae διὰ τὴν τρυφήν. Viris, quod *T. H.* ad *Lucian. Nigrin.* 14, collato *Spanhemio* ad *Julian. Caes.* p. 127 s. et *Wesselingius* ad *Diod.* IV, 4 monuerunt, pictis uti vestibus dedecori erat, quibus qui ornabantur, ut purpureis etiam aut croceis, mollitiem et luxuriem palam profitebantur, Sybaritae, Cumani, Siritae, Ephesii, *Athen.* XII p. 518 E. 519 C. 522 A. 523 D. 525 C. 528 D. Hinc non miranda eunuchis data *varia vestis. Terent. Eun.* IV, 4, 16. Ita etiam mos erat, ut effusius comissantes muliebri se et picta veste inducrent. cf. ad *Philostr. Imag.* p. 210 s. Jacobs. Tibicines Romae quod Idibus Januarii muliebri vestiti veste per urbem circumibant, narratione a Graeculo, ut videtur, ficta, inde derivatur, quod totam noctem olim perbacchati essent ἐν ἐσθῆσιν ἀνθιναῖς καὶ γυναικείαις ὄντες. *Plutarch. Quaest. Rom.* 55. Gemella fabula est de origine moris, ut apud Coos Herculis sacerdos στολὴν ἀνθίνην ἐνδεδυμένος et mitra caput cinctus sacrificaretur. *Plutarch. Qu. Gr.* 58.

eaque vel *βαπτά*, [126]) vel *κατάστικτα* seu *ζωωτά*. [127]) A muliebribus munditiis toto genere diversum est floridi habitus ornatusque genus Baccho, Silenis ac Satyris proprium, in quorum quidem honorem illud demum in theatra etiam receptum esse non dubitamus. Etenim laeto tempore, quando cum vere terris redduntur flores, quando in Nysa sua sive irriguo prato sacro (unde Dionysus est appellatus) Bacchus celebrabatur, florum dator, *Ἄνθιος* [128]) sive *Εὐάνθης*, [129]) *Φιλανθής*, [130]) *floridus Iacchus* Catulli (*Epithal.* 252), cui eidem *Ἀνθεστήρια* sacra erant, quique colebatur in antris floribus ornatis, [131]) tum deus ipse floribus suis amictus repraesentabatur, prorsus ut Flora est *cultu versicolore decens*. [132]) Haec est illius *εὐανθὴς στολή, σκευὴ ἠνθισμένη*. [132*]). *Τὸ δὲ ποικίλον, Διονύσου χιτὼν Βακχικός* (i. e. in festis adhibitus.) [133]) Cum deo Silenis Satyrisque commune fuit vestimentum floribus conspicuum. Satyricam vestem *Pollux* (IV, 118) memorat *χλα-*

---

126) *Hesych.* *Ἀνθινόν, ἀνθηρόν, βαπτόν. Ἄνθη, χρώματα. Ἀνθοβαφὴς ἐσθής*, *Sext. Emp. Pyrrh. H.* I, 148. *Ἄνθος* inprimis de colore rubro usurpatur, cf. ad *Philostr. Imag.* p. 11, 14. *Antip. Sid. Anthol. Pal.* VI, 206 *βαπτὸν ἁλὸς πολιῆς ἄνθεσι*. *Antiphil.* ib. n. 250 *εὐανθεῖ πορφύρῃ. φοινικῷ ἄνθει βεβαμμένος*. *Schol.* ad Homericum *φοινῖκι φαεινόν*.

127) *Poll.* VII, 55. *Ὁ δὲ κατάστικτος, χιτών ἐστιν ὁ ἔχων ζῶα* (cave *animalia* vertas, errore in sexcentis libris commisso, sed *figuras*, humanis non exclusis) *ἢ ἄνθη ἐνυφασμένα, καὶ ζωωτὸς δὲ χιτὼν ἐκαλεῖτο καὶ ζωδιωτός*.

128) *Pausan.* I, 31, 2 cf. Siebel.

129) *Phanodem.* ap. *Athen.* XI p. 465 A, ubi perquam mira est Schweighaeuseri critica.

130) *Eurip.* fr. inc. 169. *Bacchus amat flores*. *Ovid. Fast.* V, 345.

131) *ἐν ἄντροις ὕλῃ καὶ χλωρότητι καὶ χλόαις ἀνθέων ἁπάσαις διαπεποικιλμένοις*. *Plutarch. S. N. V.* 22.

132) Hinc *Ovid. Fast.* V, 356 factum, ut meritricia turba, quippe *ἀνθινοῖς* ornari solita, ludos Floreales celebrare suum putaret. *Fast.* l. l. 349.

132*) *Strab.* XV p. 688. *Philostr. Imag.* I, 15 p. 26, 21 cf. *Phurnut.* 30.

133) *Poll.* VII, 47. Tunicam hanc etiam ad mollitiem Bacchi a poetis transmutati tractam esse, nil miri, quum praeterea hujus dei fabulis plura insint, quae muliebri speciei faveant. Cf. *Ovid. Metam.* III, 557. *Diod.* IV, 4, ubi Wesselingius de effeminato tantum deo loquitur, antiquiorem tunicae Bacchicae rationem non noverat.

νίδα ἀνθινήν, de qua bene annotat *Casaubonus* (*S. P.* p. 107 Ramb.) non a varietate solum colorum eam dictam fuisse floridam, sed ex floribus fuisse contextam, qui fuerit proprius Silenorum amictus. Hos enim vetustatem florum amantissimos finxisse — τὸ φίλανθον inter Sileni symbola ponit *Porphyrius* (ap. *Euseb. Pr. ev.* III), cujus rei ratio non est obscura — ideoque tribuere illis περιβόλαια ἐκ παντὸς ἄνθους, teste *Dionysio* (VII, 72). Accedit *Clemens Al.* (*Paedagog.* II, 10 p. 233) αἱ δὲ τοῖς ἄνθεσιν ἐοικυῖαι ἐσθῆτες Βακχικοῖς καὶ τελεστικοῖς καταληπτέαι λήροις, in quibus τελεστικοῖς non de mysteriis, sed de festis publicis intelligendum, ut τελετή ap. *Synesium* (*Encom. Calv.* p. 68 Petav.) aliosque Christianos. Eadem prorsus est significatio et origo τοῦ χιτῶνος Silenorum χορταίου, quum apud Graecos tum apud Italos. Quippe herbida vestiti tunica revirescente terra laetantur. [134]) *Euripidis* Cyclops 505 ὑπάγει μ' ὁ χόρτος εὔφρων ἐπὶ κῶμον ἦρος ὥραις, ad Bacchi chorum vernum. Sileni autem Satyrique floridi et graminei non ab agricolis demum acti, sed in scenam etiam producti sunt. De phallophoris scenicis *Athenaeus* XIV p. 622: προςωπεῖον μὲν οὐ λαμβάνουσι, προπόλιον δὲ (leg. προβόλιον) [135]) ἐξ ἑρπύλλου καὶ παιδέρωτας ἐπάνω τούτου ἐπιτίθενται, στέφανόν τε ἴων καὶ κιττοῦ. Praeter hos tamen scenicos id genus omnes vestes acu pictas aut quocunque artis genere flores imitantes gestasse, tam est probabile, quam quod maxime. Ita etiam Ithyphallorum scurrile genus, quos Athenaeus χειρίσι ἀνθιναῖς usos narrat.

Jam utram pictae tunicae speciem Eratosthenes, quum Bionem ea primum philosophiam amixisse diceret, in mente habuerit, dubium esse nequit. Meretricii enim aut effeminati argumenti Bionis libri profecto non fuerunt, at cum Satyris ob jocandi et irridendi studium comparari poterant,

---

134) *Casaub.* l. l. p. 107 *Zeitschrift für alte Kunst* I, 535.

135) Emendatio haec certa nostram hujus vocabuli explicationem ap. *Philostr. Imag.* I, 2 p. 207 egregie confirmat.

cum versicolore veste Satyrica, quia poetarum flosculis, parodiarum lusibus, dicteriis passim sparsis et disseminatis quasi contecti erant. Satyricum illud indumentorum genus ex multorum colorum laciniis consutum fuisse, locus *Strabonis* (I p. 15) indicat, qui interpretes frustra torsit, quia tunicam illam, quam Strabo, faceta cum irrisione et amphibolia, cum alio ejusdem Eratosthenis dicto componit, non exploratam habebant. [136]) Eratosthenis mentem Strabo ait ad philosophiam minus fuisse aptam; nam quos solos Athenis se audivisse et quos *floruisse* dicat, Arcesilai et Aristonis sectatores, Apellem adeo et Bionem, qui scilicet homuncio (ex ipsius Eratosthenis sententia) *floridam* (pannis assutis) tunicam philosophiae primus induerit, eos longe inferiores esse adversariis eorum, Zenonis Citiensis asseclis, cujus ille, quamvis Athenis noverit, ne mentionem quidem fecerit. Sed transcribendus est locus et macula levi, ad sensum tamen gravi, purgandus. *Ἐγένοντο γάρ φησιν ὁ Ἐρατοσθένης ὡς οὐδέ ποτε κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ὑφ' ἕνα περίβολον καὶ μίαν πόλιν οἱ κατ' Ἀρίστωνα καὶ Ἀρκεσίλαον ἀνθήσαντες φιλόσοφοι. οὐχ' ἱκανὸν δ' οἶμαι τοῦτο, ἀλλὰ τὸ κρίνειν καλῶς, οἷς μᾶλλον προςιτέον. ὁ δὲ Ἀρκεσίλαον καὶ Ἀρίστωνα τῶν καθ' ἑαυτὸν ἀνθησάντων κορυφαίους τίθησιν, Ἀπελλῆς τε αὐτῷ πολύς ἐστι* [137]) *καὶ Βίων, ὅν φησι* (alio, puta, loco) *πρῶτον ἀνθινὰ περιβαλεῖν φιλοσοφίαν. ἀλλ' ὁμῶς* (ita lego pro *ὅμως*) [138]) *πολλάκις εἰπεῖν ἂν ἐπ' αὐτοῦ* (ita corrigo pro

---

136) *Friedemannus* ad Strab. p. 39 Siebenk. locos subministrat, in quibus *τῶν ἀνθινῶν* muliebrium mentio fit: sed non tam in his, quam in tropo per se, quem *περιβολὴν τοῦ λόγου*, *vestitum orationis*, *Einkleidung* appellari monet, principalis dicti vis posita ei visa fuerit oportet. Cf. etiam *God. Bernhardy Eratosthenica* p. 187 s.

137) Multum apud eum valet. *Aristoph. Av.* 487. *Οὕτω δ' ἴσχυσε τε καὶ μέγας ἦν τότε καὶ πολύς.* Ubi Berglerus confert *Herod.* VII, 14 *μέγας καὶ πολλὸς ἐγένεο ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ.* *Suid. πολύς, σφοδρός.*

138) *Ὁμῶς, peraeque, pariter*, quod adv. in Theognidis poesi frequens esse *Brunckius* ad v. 75 annotat. *Solon* XIV, 12. *οὐδ' ἔρδειν ἔθ' ὁμῶς ἔργ' ἀπάλαμνα θέλει.*

αὐτό, de ipso Eratosthene ejusque libris philosophicis) [139]) τοῦτο·

Οἵην ἐκ ῥακέων ὁ Βίων.

Quod expressum ex Homerico (*Odyss.* XVIII, 74):

Οἵην ἐκ ῥακέων ὁ γέρων ἐπιγουνίδα φαίνει,

num ipsius Strabonis, an aliena et vulgo nota imitatio dicti Eratosthenei in Bionem fuerit, incertum est. Sed *ῥάκεα* liquet *pannos esse facetiarum philosophicis Bionis disputationibus assutos.*

Aliam Bionis parodiam forte oblitteratam emendando restituemus. Euripides enim quum scripsisset (*Hippol.* 424):

Δουλοῖ γὰρ ἄνδρα, κἂν θρασύσπλαγχνός τις ᾖ,

ὅταν συνειδῇ πατρὸς ἢ μητρὸς κακά·

Bionem *Diogenes* (c. 51) dixisse ait, τὴν δυσσέβειαν πονηρὸν εἶναι σύνοικον τῇ παῤῥησίᾳ·

δουλοῖ γὰρ ἄνδρα, κἂν θρυσύστομός τις ᾖ.

In quibus *δυσσέβεια* verum esse nequit, quia haec Euripidis imitatio non dico otiosa et frigida, sed prorsus inepta foret: nam qui impius ipse est, timiditate et verecundia non solet laborare, nec impietatis conscientia perturbatur. Sed haud minus falsum est, quod propositum ab aliis Wyttenbachio quoque (ad *Plutarch. de lib. educ.* c. 1) placuit, *δυςγένεια*, quum talis nobilitatis aestimatio in Bionis ingenium omnino non conveniat. Mihi quidem et ad Bionis ingeniosam impietatem [140]) et ad locum Euripidis unice accommodatum esse videtur *εὐσέβεια*, quod librarius aliquis cordatus, Bionis tamen minus gnarus, in *δυσσέβεια* facile possit mutasse. Metro hoc dictum non fuit adstrictum, uti nec quod Cicero (*Tusc.* III, 26) et Seneca (*de Tranqu. an.* VIII, 2) in Agamemnonem Homericum facetum censent Bionis verbum, *perinde stultissimum regem in luctu capillum sibi evellere, quasi calvitio*

---

139) Casaubonus olim voluerat *εἴποις ἂν ἐπ' αὐτοῦ τούτου*, ut ad Bionem referrentur haec verba, de quo dicat *Οἵην ἐκ ῥακέων.*

140) De atheismo Bionis non temere pronuntiandum esse, Bruckerus monuit. Pari prudentia paradoxon ejus de sacrilegis ap. *Senec. de Benef.* VII, 7 tractavit Baylius not. H.

moeror levaretur. Plures alias ejus sententias pedestri oratione, scriptas afferunt Teles ap. *Stob. Serm.* 5 n. 67 et Diogenes Laertius.

Primum Bionem florida veste in philosophia usum esse, eo etiam notandum, quod hinc, quatenus Menippus Cynicus Satirae Varronianae auctor habendus sit, existimari potest. [141]) Nam Menippi etiam et Varronis libros, pedestres illos et vario versuum genere, parodiarum dicteriorumque emblematis, quasi flosculis, variegatos Bioneo disputandi generi admodum similes fuisse oportet. Unde perquam apte hujus quoque scripta ab Horatio (*Epist.* II, 2, 60) *Sermones* vocantur (*sale nigro conditi*); ubi Acro, mordacissimis Bionem *versibus* usum esse annotat, quasi totum opus carmine fuis-

---

141) Varro ap. Cic. Acad. Qu. II extr. *illa vetera sua, Menippum se imitatum ait, non interpretatum, quadam hilaritate conspersisse, multis admistis ex intima philosophia, multis dialectice dictis.* Quint. X, 1, 95: *Alterum illud et prius satirae genus, quod non sola carminum varietate mistum condidit T. V. vir Romanorum eruditissimus. Id.* I, 4, 4 Varronem *praecepta sapientiae versibus tradidisse* ait, ubi cf. *Spalding.* Probus in *Virg. Ecl.* VI: *Varro Menippeus, non a magistro, cujus aetas longe praecesserat, nominatus, sed a societate ingenii, quod is quoque omnigeno carmine satiras suas expoliverat.* Apud Quinctilianum *prius* non eliminandum, ad Menippum illud, Lucilio multo antiquiorem, pertinens, cujus operibus, quum generis proprietas nomine nondum instructa fuisset, Latina appellatio applicatur. Eadem ratione Probus, contra quem frustra disputat *Casaubonus S. P.* p. 206, Menippo et, quod ipse monet magnus Francogallus, Apulejus Xenocrati Academico dant satiras (quod de Xenophane ejusque sillis ille cogitat, non felicem esse emendationem censeo); quo nomine etiam *Schweighaeuserus* in Athenaei indice p. 146 de Meleagri Gadarensis disputationibus utitur, qui Menippi civis et coaevus consimili scribendi genere claruit (*Diog. L.* VI, 99). Menippi scripta Homero Euripideque scatebant, quod Luciani imitatio in Necyomantia (et in Icaromenippo), Casaubono monente, docet; *σπουδογέλοιος* is erat (*Strab.* XVI p. 760), *φιλόκαλος* i. e. elegantiarum poeseosque studiosus (*Lucian. Necyom.* 2), *παλαιῶν κυνῶν μάλα ὑλακτικὸς καὶ κάρχαρος* (Id. *Bis accus.* 33), *τοὺς ἀγεννεῖς καὶ ὀλεθρίους — ἀνιῶν καὶ κατάδων καὶ καταγελῶν* (Id. *Dial. M.* 2), ejusque simillimus Meleager.

— ὁ σὺν Μούσαις Μελέαγρος
πρῶτα Μενιππείαις συντροχάσας Χάρισιν.

Meleag. *Anthol. Pal.* VII, 417. Idemque sequ. epigr. in quo H. *Boschius* (T. V. p. 237) Brunckii emendationem non debebat rejicere:

Μοῦσαι δ' εἰν ὀλίγοις με, τὸν Εὐκράτεω Μελέαγρον
παῖδα, Μενιππείοις ἠγλάϊσαν Χάρισιν.

set conceptum; alius Schol. Vet. *disputationes* vocat, *quibus stultitiam* ille *arguerit vulgi*, quibus *pene consentiant carmina Luciliana.* [142]) Uti autem sermonum seu Satirarum titulus Bioni cum Menippo communis est, ita Bioneorum etiam scriptorum comparatio cum florida chlanide Satirica ab hoc ad nobiles Gadarenses transferri potest. Eadem imagine *Apulejus* in eclogarum miscellarum inscriptione usus videtur (cujus quot exstant explicationes, ab Oudendorpio et J. Bosscha in altero Apuleji volumine collectae, parum satisfaciunt); nisi quod ille fortasse de quacunque potius tunica versicolore, quam de Silenorum Satyrorumque *Floridis* seu *Ἀνθινοῖς* cogitavit. [143])

Exponenda haec fuerunt, quo magis constaret, quam sit veri haud absimile, Theognidem a Bione et prosa et versibus tum serio castigatum fuisse, tum comice sugillatum. Et quoniam haec via semel patefacta est, ad hunc auctorem, et qui ejus inter Cynicos illius aetatis satiris scribendis fuerunt similes, referri debere conjicimus, non disticha tantum v. 1143 — 50 Nostri aliquot sententias perstringentia, sed facetias etiam quasdam tectiores. Sic v. 847 — 52 (quamvis e gnomologia relegare non ausus sum), in quibus nimia in primo disticho offendit simplicitas, imitator lepida quadam cavillatione poetam, integritatis suae assertorem, laude hac comice augenda, irridere videtur. In quo ad hoc etiam attendi velim, quod hi versus, quos in solam internam, quae vocari solet, rationem intenti non meram antiquitatem spirare, sed ironice dictos esse animadvertera-

---

142) Dialogos satiricos Bioni, ratione non adjecta, tribuit vir accurati et subacti judicii *Groddeckius* in *Historiae Gr. litterariae initiis* T. II p. 119 ed. alt. Ita Menippo dialogos vel epistolas *Casaubonus* p. 207.

143) Oudendorpius quidem sibi placere ait *sententiam Maussaci, haec ἀνθηρὰ χρήσιμα esse ipsius Appuleji, more oratorum florida quaedam et exculta loquendi genera verborumque emblemata parata habentium, quibus uti possent, cum tempus dicendi veniebat, adeoque et integras periodos, exordia, epilogos et omnigena dictionum schemata.*

mus, cum iis cohaerent (1077 — 80), quos ex Bionis in Theognidem satira excerptos esse maximam habet, ut supra vidimus, speciem veritatis. Ex eadem Sophistarum schola derivanda videtur Cyrni irrisio et ficti in eum lusus amatorii. Atque hoc facetiarum genus fortasse Aristippus etiam, Cyrenaicorum caput, exercuerat, quamvis non cum Ficino in Vita Platonis pro certo statuo, omnino fictum ab eo esse, quod Xenophontem sub Critobuli persona in Symposio suum ipsius in Cliniam amorem expressisse significaverat, [144] aut Platoni ab ipso subjectum, quod in eodem libro protulerat Platonicum epigramma in Stellam. [145] Empedoclis etiam amicum, Pausaniam, medicum doctissimum, cui opus dedicasset, Aristippus amasium vocaverat. [146]

c) *Epigrammata*, quae quod certas quasdam personas, locos, casus, tempora spectant, a gnomis necessario ablegantur. Theognidis nomen apud Athenaeum gerunt v. 1057 et 1111; praeterea nullum ei a scriptore quoquam vindicatur. In farraginem ut ingererentur, si singula lustres, variae cogitari possunt caussae; plura, quod gnomae naturam non omnino exuissent, dum in epigrammata transmutarentur, ut v. 1031. 1035. 1037. 1063. 1073. 1075. Quod factum etiam videtur v. 365. Est hoc genus epigrammatum sententiosum, ad quod multa pertinere in Theognidis elegis et in fragmnentis Solonis Jacobsius monuit (*Anthol.* T. XIII p. 835.). Neque tamen omnia statim pro epigrammatis habenda, in

---

144) In libro quarto de Antiquis deliciis, *Diogen. L.* II, 49; ipse *ἀποπνέων μύρου*, *Lucian. M. D.* XX, 5.

145) *Diogen.* III, 29. Genuinum certe non videtur. V. *Jul. Aem. Wernicke* docte disserentem *de epigrammatis quae vulgo Platoni philosopho adscribuntur.* Thorun. 1824. 8.

146) *Diogen.* L. VIII, 60. Operae pretium faciat, si quis in totum hoc genus parum ex nimis dissitis fragmentis cognitum, quod fuit in Cynicorum acuminibus salibusque, *παιγνίοις* et dialogis, novum id novisque istius sectae rationibus ac moribus constitutum, at cunjunctum tamen cum Socraticorum, Academicorum atque Peripateticorum suavitate et lepore, penitius inquirat, historiam litteraturae Graecae loco non ultimo locupletaturus, immo cujus splendore non exspectato oculi praestringantur unius alteriusve.

quibus poeta suam immiscet personam, ut v. 280. 303. 395. 399. 403. 405. 526. 649. 651. 577. 601. 811. 821 etiam et 815, aut secunda etiam utitur pro tertia, ad variandam orationem, ut 365. Ita *Solon* (V, 7) tecte hortatur: Χρήματα δ' ἱμείρω μὲν ἔχειν, ἀδίκως δὲ πεπᾶσθαι Οὐκ ἐθέλω. Et quoties in hunc modum Pindarus admonet suadetque! [147]) Quaedam in ordinem recepta esse possunt, quod inest aliquid eorum, quae apud Theognidem maxime obvia sunt, ut epigramma primum ob Ἀγαθούς et Κακούς, aut quartum, quod paupertatem prae se fert; sic etiam tres Solonis eclogae v. 1169 ss. quia de divitiis agunt, et v. 1205 — 8 ad Simonidem, quia paupertatem eodem, quo Theognis solet, modo accusant; [148]) epigramma quintum autem (uti et 917 — 22) quia Theognis Spartae se hospitio exceptum fuisse (767) narraverat. Poterant et antiquitus quaedam ipsius Theognidis ferri epigrammata, et sunt fortasse nonnulla ex genuinis (ut 755. 773) in ipsa gnomologia, quae huic a poeta non fuerant intexta, sed singulatim habebantur.

d) Tum avulsimus etiam *convivalia carmina*, vel juvenilem hilaritatem spirantia vel licentiosa, quorum indoles a gnomicis omnino abhorret, neque ita comparata est, ut eadem poesis illa caperet, in qua legeretur v. 69 s. 231 — 34, 265 — 68, 283 (si modo hoc dist. Theognidis est) et 291, quaeque magnam partem adolescentem poetam repraesentant

---

147) Hanc formam gnomae habes in Goethii sententia ex poesi Orientali translata:

Wenn Gott so schlechter Nachbar wäre,
als ich bin und als du bist,
wir hätten beyde wenig Ehre:
der läſst einen jeden wie er ist.

148) Ipsa Apollinis verba:

Ὑμεῖς δ' ὦ Μεγαρεῖς οὔτε τρίτοι, οὔτε τέταρτοι,
οὔτε δυωδέκατοι, οὔτ' ἐν λόγῳ οὔτ' ἐν ἀριθμῷ,

quae in proverbium abierunt (*Theocr.* XIV, 48. *Callim.* ep. 9. *Suid.* T. III p. 529. *Olympiod. in Plat. Alcib.* I p. 8 Creuz.), Theognidi a Clemente *Strom.* VII p. 766, fortasse quod ille in Megarenses invehitur, tribuuntur, nisi cum *Meinekio* ad *Theocr.* ap. Teubner. 1825 p. 148 pro Θέογνις legendum ὁ θεός.

(ut 955. 995. 1001) atque divitem (v. 988), cum gnomologia ab aetate provecto scripta sit ac inopia laborante, et unum sub adspectum haec quoque subjecimus, quo affinia et inter se similia faciliori comparationi paterent. At vero his convivalis poeseos fines et usus non terminantur: carmina nihil nisi vinum, amorem, juventutem sonantia in gnomologia locum non habent; gnomae contra ab epulis non exulabant, quae, quo quodque aevum simplicius est et vetustius, eo magis hymnos et laudes heroum, admonitiones virtutum, consilia, seria, laeta omnia complecti et ad se vindicare solent; sed canebantur in iis, quae loco maxime convenirent, proverbiales, vitam ac mores hominum pingentes, affectum suaviter moventes.

Scoliorum, quae ad nos pervenerunt, maxima pars moralis est. Notissimus est locus Dicaearchi (apud *Schol. Aristoph. Ran.* 1327 et alios): *Τρία γένη ᾠδῶν· τὸ μὲν ὑπὸ πάντων ᾀδόμενον, τὸ δὲ καθ' ἕνα ἑξῆς, τὸ δ' ὑπὸ τῶν συνετωτάτων, ὡς ἔτυχε τῇ τάξει, ὃ δὴ καλεῖσθαι διὰ τὴν τάξιν σκολιόν.* 149) Rem antiqui testis fide nisam, certam atque expeditam Plutarchus (*Sympos. Qu.* I, 1, 5), quia non usu cognitam haberet, sed ex libris grammaticorum tractaret, 150) quomodo explicet haesitat. Contra Artemon (ap. *Athen.* XV p. 694 A) Dicaearchi tradita bene exponit. Aristoxenus et Phyles ap. *Suid.* v. *Σκόλιον· Ὅτι ἐν τοῖς γάμοις περὶ μίαν τράπεζαν πολλὰς κλίνας τιθέντες παρὰ μέρος ἑξῆς μυρσίνας ἔχοντες ᾖδον γνώμας καὶ τὰ ἐρωτικὰ σύντονα. ἡ δὲ περίοδος σκολιὰ ἐγένετο διὰ τὴν θέσιν τῶν κλινῶν.* Eustathius (ad *Odyss.* VIII p. 1574, 14) trifariam dispertit argumentum: *τὰ μὲν σκωπτικά, τὰ δὲ πρὸς ἔρωτα, πολλὰ δὲ καὶ σπουδαῖα.* 151) Haec igitur fuit quasi scena, ubi quae in ludis

---

149) Prius *τὸ δέ* inserui cum *F. Astio*, *Grundriss der Philologie* p. 105, quo omnis difficultas facillime et certissime tollitur.

150) Sic etiam *συμποσιαρχίας — ἔθος ἐκλειφθὲν παντάπασιν. Ibid.* I, 4, 1.

151) Quo jure Biantis *Ἀστοῖσιν ἄρεσκε πᾶσιν, ἐν πόλει αἴ κε μένῃς*, et Solonis *Πεφυλαγμένος ἄνδρα ἕκαστον* in Scoliis ponuntur,

ex Hesiodo, Theognide, Phocylide memoriae mandassent pueri, agebant juvenes. Justis modulis decantata esse (μελῳδηθῆναι) non Homerica tantum (cum Archilochi et Mimnermi poematis), sed Hesiodi etiam et Phocylidis, tradit Chamaeleon (ap. *Athen.* XIV p. 620 C; inepta est annotatio p. 632 D), Hesiodi gnomica etiam sine dubio haud minus quam Phocylidis; et memoratur etiam (ap. *Plutarch. Symp.* IX, 1, 2), Operum et Dierum exordium lyra sumta cani inter coenam, tum inter mensas secundas (ib. 14, 1) ex iisdem de Musarum ortu carmen. Quin etiam leges Charondae Athenis aut Catanae, quae Heynii (*Opusc.* II, 166) conjectura est, inter pocula decantatae sunt (*Hermipp.* de legumlatoribus ap. *Athen.* XIV p. 619 B.). Ita convivia etiam gryphis quibusdam litteratis propositis ea lege, ut postquam aliquis versum recitasset, sequentem versum vel similem sententiam dicere quisque teneretur, scholasticae cuidam exercitationi patefacta erant, teste *Clearcho* (apud *Athen.* X p. 457 C.). Quod ad elegos gnomicos attinet, ex hac gnomicae et symposiacae Musae affinitate magis quam ex quotidianae vitae usu derivandae sunt διττογραφίαι istae infinitum quantum frequentiores, quam in Homeri et aliorum poetarum versibus ab antiquis scriptoribus allatis (*Wolf. Proleg.* p. VII), et fluxa omnino et

---

eodem iis accenseas *Chilonis* cantilenam ap. *Diog. L.* I, 71, quae ita in versus describatur:

> *Ἐν λιθίναις ἀκόναις ὁ χρυσὸς*
> *ἐξετάζεται, διδοὺς βάσανον φανεράν·*
> *ἐν χρυσῷ δ' ἀνδρῶν ἀγαθῶν τε κακῶν τε*
> *νοῦς ἔδωκ' ἔλεγχον.*

V. 3 in impressis est *ἐν δὲ χρυσῷ.* Adversativam transposui, quae saepe rejicitur. *Theocr.* XIII, 68 *τῶν παρεόντων ἱστία δ' ἤϊθεοι.* cf. VI, 38. *Hom. H. in Cer.* 13 *ὀδμῇ πᾶς δ' οὐρανός.* *Antiph.* ap. *Athen.* X p. 449 C. *ξουθῆς μελίσσης νάμασιν δὲ συμμιγῆ.* *Alexis* ap. eund. VI p. 224 F. *οὐ πάνυ τι θαυμάζω δέ* cf. *Horrei Anim.* I, 15 p. 67. *Poppo Obss. critic. in Thucyd.* p. 30. Cleobuli qui dicuntur versus ap. *Diogenem* I, 91 ex vetere illius sententia a tragico aut comico poeta expressi videntur:

> *Ἀμουσί' ἐν βροτοῖσι τὸ πλέον μέρος*
> *λόγων τε πλῆθος· ἀλλ' ὁ καιρὸς ἀρκέσει.*

Opponuntur *λόγων* (*ἀκρίτων*) *πλῆθος* et *καιρός*, qui quidem in omni re plurimum valet. *Aesch. Prom.* 1035 *ἡμῖν μὲν Ἑρμῆς οὐκ ἄκαιρα φαίνεται λέγειν.* Longe aliter Menagius.

instabilis hujus poeseos, fere ut cantilenarum nostrarum popularium, ratio: neque variationes tantum multiplices hoc modo illos experiri, sed quae sententiarum quarundam vaga est natura vel hominum de multis rebus judicandi diversitas, saepe adeo transformari oportuit, ut poetae manus vix agnosci posset, nisi extrinsecus commonefieremus. Sic dist. v. 981:

Εἴη μοι πλουτεῦντι κακῶν ἀπάτερθε μεριμνέων
ζώειν ἀβλαβέως, μηδὲν ἔχοντι κακόν·

quod a Stobaeo Theognidi assignatum, a me ad convivia tractum est, non quod omnino abhorreat a Theognidis ingenio, sed quod in gnomicis aliud distichon legitur v. 129:

Οὐκ ἔραμαι πλουτεῖν οὐδ' εὔχομαι, ἀλλά μοι εἴη
ζῆν ἀπὸ τῶν ὀλίγων, μηδὲν ἔχοντι κακόν·

cujus illud est palinodia potius quam imitatio. Sic v. 613—16, quos Stobaeus item Theognidi dat, scoliorum usui levi mutatione adaptatos esse conjicio, posito tantum in fronte *εἰ πίομαι* sive *ἐμπίομαι*. Eadem fortasse origo fuit lectionis *ἥκω*, *ἥξω* v. 305, pro *δείξω*. Gnoma v. 279 s. in symposio aliquis utitur ad inimicum vel aemulum suum conversus v. 1009 s. Poterat etiam v. 277 spectare aut alloquium, quale est v. 1011 — 14. Magis huc faciunt 965 — 68, in quibus versibus, quae patres sive magistri pueros hortari solent, et quae juvenibus ex illorum disciplina egressis animi hilaritas suadet, suavi cum ironia conflata esse videntur; et joculari huic seriae rei cum laeta consortio ipsorum verborum *ἀλλὰ τόδ' αἰὲν ἔχων*, quibus diversorum dicta copulantur, scabrities documento est. Cogitandum autem, praeivisse aliquem canendo v. 1151 — 54 aut simile scolium. (V. etiam ad 1131 ss.) Juxta v. 965 — 68 remittere fortasse debueram eos, qui etiam in codd. proxime sequuntur, 207 — 10, Mimnermi distichon cum sententia Theognidea combinatum. Simili modo scolium v. 1155 — 60 eo formatur, quod excerptis ex Tyrtaei Elegia in fortitudinem aliquot distichis pulchritudo immiscetur. Codicum enim

lectio *κάλλος* neutiquam est inepta. Ejusmodi autem conviviorum foetus eo facilius Theognidis libro inferri poterant, quod cum ejus sententiis dum in iisdem conviviis cantu frequentabantur quasi societatem coiverant. Neque metro saltem separabantur. Elegiacum enim scoliis etiam adhibitum fuisse, quis dubitet? Unum huic metro reddiderunt demum Porsonus et Friedemannus (*de med. syll. pentam.* p. 327):

Ἔγχεε δὴ κώθωνι, διάκονε, μηδ' ἐπιλήθου,
εἰ χρὴ τοῖς ἀγαθοῖς ἀνδράσιν οἰνοχοεῖν.

Alia quaedam ex Anthologia proferri possent. Carmen populare Messeniacum servavit *Pausanias* (IV, 16, 4):

Ἔς τε μέσον πεδίον Στενυκλήριον, ἔς τ' ὄρος ἄκρον
εἵπετ' Ἀριστομένης τοῖς Λακεδαιμονίοις.

Laconicum p. 54 exscripsimus. Theognidi tamen praeter eas, quas memoravi, nullae aliae gnomicae poesi repugnantes eclogae a veteribus, quod sciam, adscribuntur. Epigramma Deliacum v. 939, quod Stobaeus ei tribuit, Aristoteles autem ad ipsum non retulisse videtur, poterat etiam inter gnomas locum invenire.

Paroeniis etiam aenigmata, quae ad epigrammata retuli, adjungere potueram, quae ad carmina quidem non pertinent, sed recitari inter pocula solebant.[151*)]

e) Quae *Polypaedae* nomen prae se ferunt sententiae, conveniunt eae quidem et dictione et argumento majorem in modum cum Theognideis quibusdam ad Cyrnum, et vidimus etiam supra versum ad Polypaedam ap. Hesychium pro Theognideo agnitum esse, sicuti Themistius v. 899 s. eidem poetae tribuit. Sed ad plures deinceps juvenes orationem

151*) *Plutarch. Sympos.* V prooem. — *μετὰ τὸ δεῖπνον — αἰνίγματα καὶ γρίφους καὶ θέσεις ὀνομάτων ἐν ἀριθμοῖς ὑποσύμβολα προβάλλοντες.* *Etymol. M.* p. 241, 38: *Ἴστων γὰρ φιάλην γέμουσαν οἴνου καὶ ἔλεγον αἰνίγματα ἐν τοῖς συμποσίοις ἀλλήλοις· καὶ εἰ ἐπέλυεν ὁ ἀπορηθεὶς ἔπινε τὴν φιάλην.* *Hesych.* *Γρίφος — συμποτικὴ ζήτησις αἰνιγματώδης. καὶ πρόστιμον τῷ μὴ λύσαντι γρίφον ἐκπιεῖν τὸ συγκείμενον ἤτοι ἄκρατον ὕδωρ.* *Diphilus* ap. *Athen.* X p. 451 *B.* *γριφεύειν παρὰ πότον.* cf. *Antiphanes* p. 448 F. et de poena *idem* p. 459 A.

in ejusdem poematis tenore conversam fuisse, non persuadeor; nedum ut in eodem ambitu seu periodo fieri potuerit, quod visum est Camerario ad v. 53 et 191 vet. ed. Sylburgio, Wassenberghio *de Transpos.* p. 22, aliis. Et posteriore quidem loco Bekkerus hanc offensionem vitare voluit, sed quartum dist. non poterat omnino divelli a prioribus, cum quibus illud conjungit Xenophon. Hanc difficultatem jam Scaliger sensit, cum eo J. A. Fabricius et Jacobsius meus;[152]) ideoque Polypaedam ipsius Cyrni nomen patronymicum fuisse statuerunt. Sed utrumque nomen semper, quantum scio, et in deorum invocationibus et in hominum alloquiis, conjunctum invenitur, ut *Γλαῦκε Λεπτίνεω παῖ*, *Ἐρασμονίδη Χαρίλαε* apud Archilochum, *Γλαῦκ' Ἐπικυδείδη* in oraculo apud *Herodotum* VI, 86, *Στροίβου παῖ, τόδ' ἄγαλμα, Λεώκρατες* ap. Anacreontem, *Αἰσχυλίδα Θεόδωρε* in *Anthol. Pal.* (p. 507, 2). Ita etiam Empedocles *Παυσανία, σὺ δὲ κλῦθι, δαΐφρονος Ἀγχίτου υἱέ.* Quare eo recurrimus, ut alteram Theognidis gnomologiam, qua affatus esset Polypaedam, argumenti quam maxime similis extitisse ponamus, ex qua multa depromta esse possunt, ea maxime, quae eundem fere sensum verbis simillimis exprimunt, ut v. 31 s. cll. 29 s. et v. 169 ss. cll. quae antecedunt, quae nobis in gnomologiam principalem, deficientibus indiciis, recipienda fuerunt. Semel duntaxat versus aliquot, Polypaedae nomine non insignitos (903—6), nec recte quidem, ut mihi videtur, a compilatore cum aliis ad Polypaedam junctos, quum simile quid v. 27 ss. dictum esset, ob hanc argumenti parilitatem illic relictos volui; sed nollem factum. Ad alteram et

152) *Vermischte Schriften* T. II, 2 p. 335. Jacobsius quidem antea *Poetische Blumenlese für Schulen* p. 2 Polypaedam a Cyrno diversum esse statuit. Non me fugit, Archestratum Gastrologiam ad amicos duos, Moschum et Cleandrum, misisse (*Athen.* VII p. 278 E), quorum illum in fragmentis (ibid. C et III p. 111 F) bis solum alloquitur; et Empedoclem, qui in Physicis Pausaniam, medicum et amicum, auditorem suum facit, apostrophe uti ad Telaugen, Pythagorae filium. Sed diversae in his videntur fuisse rationes.

si quae fuit similis poesis trahi potest, quod ap. Suidam legitur, scripsisse Theognidem praeter Gnomologiam ad Cyrnum καὶ ἑτέρας ὑποθήκας παραινετικάς. Miranda est non sententiarum modo, sed ipsorum verborum in utroque poemate frequens repetitio: sed multo magis mirandum foret, si in eodem opere tot tamque similes gnomae repeterentur, ut v. 13—18 et 883—86 aliaeque.

f) *Musa puerilis.* Collectio hujus argumenti epigrammatum, in quam unum tantum a reliquis abhorrens v. 283 (1351 Bekk.) aberravit, in solo Codice Mutinensi servata, a librario quodam Theognideis annexa esse potest vel quia Cyrni nomen in eis (in parodia v. 1115) invenisset, vel ob solum titulum ἐλεγείων, quem et illis et suis epigrammatis praefixum invenisset, ac non ad solam formam, sed ad argumentum etiam spectare opinatus esset. Et Cod. quidem iste titulum habet Θεόγνιδος ἐλεγεῖον (corrupte pro ἐλεγείων), tum ἐλεγείων β' inscripti sunt elegi annexi. Utcunque res sit, hoc manifestum est, magis idoneum locum his epigrammatis amatoriis, quae quidem haud infimum in impuro suo genere locum tenent, dari potuisse juxta similem Stratonis delectum, quam ad calcem Theognidis. Ex Theognidea farragine octo tantum dist. illis in fronte addidi. Pertinet huc praeterea dist. v. 1127, quo inter parodias carere non poteramus. Haec cum quibusdam aliis obscoenis, quae aliorsum jam revocaram (1097—1104. 1137), noverat, qui ap. *Suidam* haec annotat: Ἀλλ' ἐν μέσῳ τούτων παρεσπαρμέναι εἰσὶ μιαρίαι καὶ παιδικοὶ ἔρωτες.

6. Libro hoc modo perlustrato et recensito, et de medio sublatis omnibus, quae in istas sex classes incidant, videndum est, an cetera utique, pristino non ulterius turbato ordine, intacta possint relinqui. Atqui duplicem rationem instituere potuit qui has copias redegit, vel ut ex pleniore opere seu integra adhuc gnomarum compagine enotaret quaedam et breviorem inde summam concinnaret, vel ut, deperdito jam tum Theognide, loca dissoluta ex aliis scriptoribus

in unum congereret. Prius factum esse videbatur Sylburgio et Heynio in praef. infra typis repetenda, hoc eidem Heynio in censura ad illam praef. not. 7*) transcripta, Wassenberghio et Epkemae (not. 166. 167); et hoc quidem factum esse re vera, his maxime rationibus demonstrari potest: 1) Disticha quatuor, quae librum aperuisse fidem certissimam facit Xenophon, nunc post v. 182 vet. ed. demum leguntur. 2) Plato *Men.* 36 (p. 95 E) Theognidem post v. 33—36 vet. ed. mox (*ὀλίγον μεταβάντα*) adjecisse ait eos, quos illic habemus v. 435—438; (unde nobis etiam quae v. 261—64 sunt statim post v. 58 ponenda fuissent). 3) Qui vero clausulae imponendae unice apti sunt versus, eos, qui Theognideum librum reconcinnare studuit, ut operi ab ipso condito quodammodo pro lemmate essent, in fronte posuit statim post epigrammata, quibus invocationem deorum in epica poesi solennem imitari voluisse videtur. 4) Tot intextae sunt gnomarum Theognidearum repetitiones paulum variatae, tot etiam aliorum poetarum elegiacorum versus, ut multo minus probabile sit, haec omnia paulatim ab aliis appicta, quam primitus a librario undecunque coacta et corrasa esse. 5) Plurium sententiarum argumentum eas in genuina gnomologia multas alias, quas nunc pone sequuntur, longe antecessisse arguit. Omnino nexus inter plurima eorum, quorum jam denuo, reliquis expulsis, census habendus est, adeo non tantum est solutus, sed continuatio sententiarum in plerisque prorsus nulla, imo tanta indigestae molis confusio, tam ei, qui singula penitus perspecta habet, ingrata et intolerabilis ferme, ut hinc etiam colligere debeamus libri nostri auctorem non poematis alicujus contextum excerpendo secutum, sed e variis scriptoribus collecta fragmenta vel temere coacervasse, vel pessima plurima ratione junxisse. 6) Contra loci sunt haud pauci, ubi litteratum agit anonymus noster, quae luxata et lacerata viderentur internectere et integritati restituere conatur, in fragmenta quantivis pretii grassatus libere. Hinc factum est, ut versus ad Polypaedam scripti 881. 883. 895

annexi sint gnomis ad Cyrnum 864. 22. 8, aut praepositi, ut v. 899 factum videtur. Alia prava copulandi ratio cernitur aliquoties, ubi sententiam sententiae oppositam fuisse homo iste quicunque fuerit falso conjecit, ut quum legisset (411) τοιοῦτός τοι ἑταῖρος ἀνὴρ φίλος οὔ τι μαλ' ἐσθλός, et alibi invenisset (413) ἀλλ' εἴη τοιοῦτος ἐμὸς φίλος, gnomas commisit, quarum illa amicum recusat, qui alia ore jactet, alia tecta in animo gerat, haec vero eum probat sodalem, qui amici veri iracundiam etiam aequo animo ferat. Ita quae diversis locis a Theognide de paupertate dicta fuerunt, ille conjunxisse videtur ob similitudinem in verbis (533): ἣν δὴ χρὴ φεύγοντα καὶ ἐς βαθυκήτεα πόντον Ῥίπτειν et (537): χρὴ γὰρ ὁμῶς ἐπὶ γῆν τε καὶ εὐρέα νῶτα θαλάσσης Δίζησθαι — λύσιν πενίης, quamvis sententia illic expressa est, necem paupertati praeferendam, hic, paupertatis remedium quomodocunque comparandum esse; quorum utrumque a Theognide prolatum esse potest, sed loco quodque suo. Posteriorem autem gnomam si demas, dist. proxime sequens ad antecedentia optime quadrat. Arte haud meliore dist. v. 303 interpositum. Ob formae et argumenti quandam similitudinem admotum est epigramma v. 1069 epigrammati v. 1063, gnoma v. 345 epigrammati v. 1075. Prava commissura, quod Camerarius etiam animadvertit, v. 133 ss. post v. 190 positi sunt. Vetus distichon v. 241 longe aliud quid de re familiari administranda praecipit, quam incertus v. 1209—36, cujus elegiam illud subsequitur. Disticha duo opes (πλοῦτον) diverse aestimantia v. 981 et 129 excipit tetrastichon v. 65, Πλοῦτος καὶ σοφίη. At in hoc opes comparationi tantum sunt, de sapientia agitur. Magis dubium et reconditum est malum artificium v. 1085 ss. Bekkerus v. 389 (299 suae ed.) lectionem quandam, qui duo fragmenta vellet commissurâ jungere, excogitasse conjicit. Simili nectendi singula ratione usus jam videtur qui Hesiodeas gnomas in codicem retulit; quae de eadem re quamvis diverse agerent, copulavit, ut statim in operis fronte carmini de aemulatione et ambitione gnoma

de pravo litium studio annexa est, quia illud incipit ab utraque Eride, hoc μηδέ σ' ἔρις.

7. Sed quo intentius per totum libri ambitum inquirimus, quodnam in adornanda dispositione consilium fuisse possit, eo gravior oritur suspicio, interiore poetae cognitione atque recta singulorum locorum aestimatione, qui ea consarcinavit, caruisse, et haud raro externa quadam neque vera similitudinis specie inductum, verba inhiantem, eorumque falsam congruentiam, non rerum tenorem probabilem spectantem, perverse pleraque colligasse, quod pejus est malum, quam si abrupta esset ac minime cohaerens sententiarum series, et omnia casu tantum regerentur. In hujus assertionis fidem elenchum dabo locorum, quos sciolus ob inanem aliquam speciem, verbum aliquod aut formulam dicendi, vel in fine unius sententiae et initio alterius, vel in binorum initio communem copulasse videtur. Quod si in pluribus, nisi in omnibus locis liquebit, certissimum erit indicium futilissimae juncturae, qua, si aliqua unquam in his reliquiis exstiterit oeconomia commendabilis, funditus omnia everti debuerint. Utinam ille maluisset elementari ordine uti, vel in singulis sententiis disponendis, ut Meleager et Philippus in Anthologiis suis, vel capita quaedam ponere, ut Planudes in capitibus Anthologiae disponendis, Jacobsius in epigrammatum Appendice, [155]) librarii quidam in gnomis monostichis et etiam in sententiis pedestri oratione scriptis (ut Sylburg. Bibl. Palat. p. 106) collocandis. Iis igitur, qui in libri nostri compaginem penetrare volent, versus apponam editionis Bekkerianae comparandos hosce:

79 Παύρους εὑρήσεις. 83 Τοὺς οὐχ εὑρήσεις. (cf. not. ad 903).

---

155) Ex litterarum serie Catalogi dramatum a Grammaticis dispositi sunt, quorum extant Aeschyleus unus itemque unus Euripideorum, eâdem Plauti ipsae fabulae descriptae, ex *Niebuhrii* conjectura ad *Cicer. orat. fragm.* p. 67 etiam orationum pars; eodem ordine, quo pejore ista quidem non poterant, a Bentlejo Callimachi fragmenta edita, ceteroquin divinitus tractata.

189 Χρήματα. 197 Χρήματα.
261 Οὔ μοι πίνεται. 263 Ψυχρόν μοι — πίνουσι.
283 Ἀστῶν μηδενί. 287 Ἐν πόλει.
309 Ἐν μὲν συσσίτοισιν. 313 Ἐν μὲν μαινομένοις.
317 ἐπεὶ τὸ μὲν ἔμπεδον αἰεί. 319 γνώμην ἔχει ἔμπεδον αἰεί.
337 Ζεύς μοι δοίη. 341 Ἀλλὰ Ζεῦ τέλεσόν μοι — δὸς δέ μοι.
409 Οὐδένα θησαυρὸν — ἀμείνω. 411 Οὐδενὸς — ἀνθρώπων κακίων.
425 φῦναι. 429 φῦσαι.
515 ἢν δέ τις ἔλθῃ. 519 ἢν δέ τις εἰρωτᾷ.
518 σῆς ἕνεκα ξενίης. 521 ὥσθ' ἕνα μὲν ξεῖνον (cf. not. ad 1045).
530 δούλιον. 535 δουλείη.
535 Οὔ ποτε δουλείη κεφαλή. 539 Οὔ τις ἀνήρ, φίλε Κύρνε, πέδας.
555 Χρὴ τολμᾶν. 557 κίνδυνος.
558 ἄλλοτε παυρότερα. 559 Ὥς τέ σε μήτε λίην ἀφνεόν.
579 Ἐχθαίρω κακὸν ἄνδρα. 581 Ἐχθαίρω δὲ γυναῖκα.
614 μέτρον. 615 μέτριον.
625 Ἀργαλέον φρονέοντα παρ'. 627 Αἰσχρόν τοι μεθύοντα παρ'.
637 Ἐλπὶς καὶ κίνδυνος. 639 παρ' δόξαν τε καὶ ἐλπίδα.
642 σπουδαίου πρήγματος. 644 ἐν σπουδαίῳ πρήγματι.
718 πλοῦτος. 719 πλουτοῦσιν.
749 ἀτάσθαλος. 754 Ταῦτα μαθὼν — ἐκτὸς ἀτασθαλίης.
760 Ἀπόλλων ἀρθρῶσαι γλῶσσαν. 761 φόρμιγγ' αὖ φθέγγοισθε. 769 Μουσῶν θεράποντα. 773 Φοῖβε ἄναξ.
788 οὐδὲν ἄρ' ἦν φίλτερον. 789 Μή ποτέ μοι μελέδημα νεώτερον.
791 τερποίμην φόρμιγγι. 795 τὴν σαυτοῦ φρένα τέρπε.
831 Πίστει χρήματ' ὄλεσσα. 833 Πάντα τάδ' ἐν κοράκεσσι.
857 Τῶν δὲ φίλων. 861 Οἵ με φίλοι.
873 Οἶνε, τὰ μέν σ' αἰνῶ. 879 Πῖν' οἶνον. Distichon intermedium Ἥβώοις, φίλε θυμέ, deest in codd. unde editiones antiquae expressae sunt.

915 *ἐφείδετο.* 931 *φείδεσθαι.* (Sententiae adversantes sibi invicem.)

941 *αὐλητήν.* 943 *αὐλητῆρος* (cf. not. ad 923).

981 *παρὰ κρητῆρσι.* 983 *ἐν θαλίῃσι.*

1005 *Ξυνόν.* 1007 *Ξυνόν.*

1025 s. *κακότητι — πρήξιες.* 1027 *πρῆξις κακότητος.*

1043 *Εὕδωμεν.* 1045 *εὕδει.*

1049 *Σοὶ δέ τοι — ὑποθήσομαι ἐσθλά.* 1055 *Ἀλλὰ λόγον μὲν τοῦτον ἐάσομεν.*

1153 *Εἴη μοι πλουτεῦντι.* 1155 *Οὐκ ἔραμαι πλουτεῖν.* 1157 *πλοῦτος καὶ σοφίη* et de hac quidem hic agitur).

1187 *Οὔτις, ἄποινα διδοὺς θάνατον φύγοι.* 1191 *Οὐκ ἔραμαι κλισμῷ βασιληΐῳ ἐγκατακεῖσθαι τεθνεώς.*

1223 *Οὐδέν, Κύρν', ὀργῆς ἀδικώτερον.* 1225 *Οὐδέν, Κύρν', ἀγαθῆς γλυκερώτερον.*

1226 *μάρτυς ἐγώ, σὺ δ' ἐμοὶ γίγνου ἀληθοσύνης.* 1227 *Ἀληθείη δὲ παρέστω Σοὶ καὶ ἐμοί.*

1241 *Χαιρήσεις τῇ πρόσθε παροιχομένῃ φιλότητι.* 1243 *Δὴν δὴ καὶ φίλοι ὦμεν.*

1257 *ἰκτίνοισι* (uti legendum pro *κινδύνοισι.*) 1261 *ἰκτίνου.*

1282 *ἀδικῶν.* 1283 *ἀδίκει.*

1382 *Κυπρογενοῦς.* 1382 *Κυπρογενοῦς.*

8. Haec sententiarum nectendarum ratio quamlibet mirabilis videri possit, tamen exemplo non omnino caret. Pindari Nemeorum altera suum post primam locum fortasse nacta est ob metaphoram in utriusque carminis introitu communem *Ἀρχαὶ δὲ βέβληνται* et *καὶ ὅδ' ἀνὴρ καταβολὰν ἱερῶν ἀγώνων νικαφορίας δέδεκται.* Ac nescio an Grammaticus, qui Theocriti dispersa carmina colligeret,[154]) Daphnidem a Pharmaceutria ob initium *Πᾷ μοι ταὶ δάφναι* excipi voluerit. Sic in libro minime spernendo *Meinerts Alte Deutsche Volkslieder in der Mundart des Kuhländchens* T. I p. XI obser-

154) Artemidorus fortasse, cui tribuitur epigramma, quod pro titulo esse possit, *Athen.* IV p. 182 D cf. IX p. 387 D. I p. 5 B.

vatum est, diversorum carminum partes haud raro falso et parum apte copulatas esse ob metri congruentiam et quia idem puellae alicujus nomen in utroque obvium esset. Cf. p. 448. 449. 456. 458. Haec olim perscripta similis rei notatione firmantur, in quam diu post incidi in *F. Handii Obss. crit. in Catullum* p. 18. *Ordo carminum*, ait, *ita constitutus est, ut non modo eaedem sententiae in vicinis occurrant vel res similes exponantur, sed vel sola quorundam verborum similitudo spectetur. Sic, ut rem exemplis probem, carmen* 97 *sequitur* 98 *ob verba crepidas lingere carbatinas et culum lingere carnificis; sic c.* 76 *excipit* 77, *ob verba eripere et pestem,* 24 *et sic alia.* Cf. etiam p. 17 et 93.

9. Quae quum ita sint, non cum eo, qui fragmenta congregavit, sed cum ipsis fragmentis novo editori rem èsse existimavimus, eique licere, fere ut Sturzio Empedoclea administranti, ut ad suum unice arbitrium illa digerat, haud minus ac si nunc demum tanquam quaedam Sibyllae folia longe lateque disseminata undecunque collecta essent. Quippe quum nullo prorsus modo definiri et exputari possit, qualis sincera fuerit perfecti olim et integri operis forma et habitus, et cum nexus, qui hinc inde apparet, ob reliquae seriei inconcinnitatem incertus sit neque unquam explorandus, quidni collectas copias melius disponere, opus prudenti consilio omnino diffingere, et quasi reficere atque recreare conemur, ita ut ne lectori rerum maxime inter se disparium commistura auctoris recte percipiendi difficultatem augeat, sed omnia potius invicem sese illustrent similium consociatione et haud nimis quaesita, at apta tamen conjunctione? Id tantum summopere erit cavendum, ne obliviscamur unquam, fragmenta nos tractare, neque eo novas juncturas tentari, ut fallaci quadam integritatis et continuitatis specie in novam inducamur fraudem, sed eo tantummodo, ut, transpositis plurimis, junctis aliis, aliis diremptis, via minus impedita et quasi ruderibus purgata pateat ad singula pernoscenda, et loca quaedam, unde facillime possint omnia singulatim percenseri, designen-

tur; quo fragminum talium illustrandorum artis, si qua est, haud minima pars continetur. Liber gnomis non aperitur, sed anteposita sunt quaedam rei publicae statum adumbrantia, partim quia ab initio operis, quod ex Xenophonte constat, penderent; tum quod introitus aliquis etiam in Hesiodea Gnomologia non defuisse videtur, neque deest in Isocratea ad Demonicum.[155]) Minoris gnomologiae exemplum extat ex Euripidis Erechtheo, temporibus quidem adaptatum:

Ὀρθῶς μ' ἐπήρου, βούλομαι δέ σοι, τέκνον, —
φρονεῖς γὰρ ἤδη κἀποσώσαις ἂν πατρὸς
γνώμας φράσαντος, ἂν θάνω — παραινέσαι
κειμήλι' ἐσθλὰ καὶ νέοισι χρήσιμα κ. τ. λ.

In prolixiore opere orationem ita variari par erat, ut breves gnomas identidem exciperent sermones quidam de civitatis rebus et poetae ipsius, fere ut in Hesiodeo poemate etiam antiquitus sententiis proverbialibus quaedam immista fuerunt tenuiore deducta filo, mythica etiam et fabellae. Quod ad ipsa praecepta attinet, praemittenda secundum morem Graecorum videbantur, quae ad deorum cultum et parentes pertinent. Ita Archytas (ap. *Stob. S.* XLI, 134 p. 269): *Δεῖ τὸν νόμον τὰ περὶ θεοὺς καὶ δαίμονας καὶ γονέας καὶ ὅλως τὰ καλὰ καὶ τίμια πρᾶτα τίθεσθαι, δεύτερον δὲ τὰ συμφέροντα· τὰ γὰρ μήονα τοῖς μείζοσιν ἀκολουθεῖν προςήκει.* A parentibus colendis etiam Pythagorae oratio ad juvenes incipit ap. *Iambl.* 37 s. Ceterum in digerendis singulis varia tentavi et diversis temporibus, omnia circumspexi, et ut, in quorundam collocatione non mihi satisfacio ipse, ita ordinem absolutum et ab omni parte tutum, et qui iisdem cras, quorum hodie habuerit assensum, ubique placeat, nullum a quoquam institui posse spondeo. Rem omnino lubricam esse sentimus et plurimorum obnoxiam vel suspicioni vel invidiae, quos tamen identidem reputare jubemus, quantum intersit

155) Juniorem Isocratem hujus libelli auctorem esse ostendit *Ruhnken. hist. cr. oratt. Graecor.* p. LXXXIV s.

inter antiquissima poemata veneranda antiquitate ex fragmentis ad arbitrium concinnata et versuum congeriem ultimis temporibus debitam. In ipsa autem, quam vindicamus, universi libri refingendi licentia, caussa continetur, quam ob rem singulorum quorundam distichorum rationes in suspenso relinquendae sint.

10. De tempore, quo (Constantinopoli fortasse) vixerit Graecus, cujus nos Theognidis instaurandi muneri, non rationibus, successimus, conjecturam non addo. Suidae aetate, seculo undecimo et forsitan duodecimi initio, nostrum Theognidem non nimis fuisse recentem, inde, quod tanquam de libro vetere loquitur tertius, quem ille exscripsit, Grammaticus, colligi posset, nisi constaret, a librariis Suidam saepe interpolatum esse. Codicum Theognidis non tanta est vetustas, ut hinc argumentum peti possit. Ex Stobaeo, seculi quinti scriptore, compilatorem, quum et tanta sit in tot versibus lectionis varietas et tot disticha aliter juncta et disposita, non hausisse patet. Accedit, quod plura, quae Stobaeus habet, disticha (v. 203. 231. 459) in Nostri codicibus desunt, a Vineto demum assumta, et unum adeo (v. 65 s.), quo avulso illud, quod sequitur, sensu suo privatur, et ei, quod praecedit in libris et apud nos est v. 129, contradicit. Tum ex Stobaeo certe compilator non pro Theognideis arripuit, quae ille Mimnermo et Soloni adscribit (v. 1167 s. 1169—80). Ad v. 1181 ss. quae Solonis sunt, Theognidis nomen falso ex Nostri codicibus appictum videtur; neque aliter fortasse v. 1185 (v. Elenchus p. 78), nisi tamen ipsa carmina, quod Ioanni haud semel accidit, in codicum margine ab eruditis possessoribus adscripta sunt, post a librariis in ordinem recepta. Stobaeus ipse an vel integro vel certe non interpolato Theognide usus fuerit, dubium est. *Serm.* 18 v. 285—88 jungitur cum v. 1131—36. Sed nondum seculo quinto prorsus dilapsam vel obscoenis carminibus temeratam fuisse Theognidis poesin ex Juliano patet supra (II, 1) citato. Etiam quae ab aliis auctoribus, et quidem ubi eadem sententia

plures utuntur, diversis plerumque modis ex memoria proferuntur loca, a Theognidis codicibus magis pleraque recedunt, quam ut illinc fluxisse veri simile sit. Ceterum quanta Stobaei aetate Theognidis auctoritas fuerit, ex ipso satis liquet; et plures ab aliis etiam et ante et post Stobaeum per longum eclogariorum, epitomatorum et compilatorum aevum chrestomathias ex Theognide excerptas fuisse oportet, quos Noster rivulos in suum hortum deduxerit. 155*) Nam singulatim eum omnia ex Platone, Aristotele, Plutarcho, aliis, apud quos hodie Theognidis quaedam forte transcripta legimus, et ex deperditis illum eadem ratione obiter citantibus collegisse, pro magno versuum, qui a nemine superstitum memorantur, numero minus est probabile; quamvis haud magis praefracte negare, quam cupide affirmare libet, potuisse sententias omnes, quae conservatae sunt, sparsim haberi in libris, qui Constantinopoli demum perierint, maximeque in Stoicorum aliorumque philosophorum libris, et iis praesertim, qui περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας conscripti essent. Quod Heerenius (*Gesch. des Stud. der classischen Litter.* I, 126 cf. 176) conjicit, philosophorum opera diu ante historicos et oratores periisse, pluribus, quibus utitur ipse, et quibusdam aliis rationibus oppugnare licet. Si vero sumimus, non epitomen ex integro nos tenere Theognide, sed compilatorem tum ex variis scriptoribus, quae Theognidis nomen ferrent, legendo mutuatum esse, tum plurima fortasse ex chrestomathiis quibusdam gnomicis excerpsisse, minus mirandum, quod tot sententiae paulum variatae repetuntur, quippe in pluribus libris obviae ut v. 417 et 423, 721 et 723, 649 et 1207, 699 et 703 et aliae, quam si tot additamenta a librariis profecta statuas. Seculo nono Babrii choliambos ab Ignatio Diacono in tetrasticha iambica contractos

155*) Potest Helladius in eo Chrestomathiarum iambico metro scriptarum libro, qui *Προτρεπτικός* nominatus erat, ipsas veterum gnomas intexuisse, fere ut Tzetzes varios poetarum locos profert in Chiliadibus. Cf. supra p. 77. Nota sunt excerpta ex 800 dramatis mediae comoediae ab Athenaeo confecta (VIII p. 336 D).

esse, Bentleji conjectura est; aetate Byzantina, ut supra vidimus, dialogus de nobilitate procusus videtur. Seculo decimo Jacobsius (in Prolegomenis p. LXXIV) Cephalam Anthologiam suam ex veteribus Anthologiis in capita descriptis concinnasse cum Heerenio (l. l. I, 154) conjicit, »quo tempore, ut ipse ait, sub regno Constantini Porphyrogenetae literarum amor novum vigorem et incrementum ceperat, ipso Augusto magnum undique librorum numerum conquirente, ex quibus, ne tanta mole obrueruntur homines, excerpta a doctis viris conficerentur.« Cephalae volumen seculo decimo quarto a Maximo Planude ad minorem molem redactum est, epigrammatis per locos communes in capita digestis (p. LXXXIII.) Qui quidem quanta libertate usus sit in reliquiis simili ex genere concinnandis observatu dignum, quum nec antecedentibus seculis ejusmodi artes doctis hominibus religioni fuisse credendum sit. Multa enim ille monachus (p. LXXXIX) »exhibuit mutila, resectis iis, quae emendare non poterat, multa pro sui ingenii modulo emendavit et interpolavit.«

III. De priorum editorum in recensendo et explanando Theognide consiliis et rationibus.

1. Examinata libri nostri origine et conditione restat, ut qualem ille hucusque expertus fuerit fortunam disquiramus, lustremus editiones praecipuas atque exigamus eas cum in universum ad boni critici officium tum ad nostrum, quod de farragine exposuimus, judicium qualecunque, quo facilius de hoc ipso alii, comparatione instituta, judicare possint. Justam tamen textus historiam scribere nec volumus nunc nec possumus; sed carptim adumbrabimus principalia, quibus ea continetur, capita. Ac statim, quae Aldinam subsequutae sunt editiones (ex quibus eam praesertim, quae ab Aleandro, viro erudito, curata est 1512, denuo vellem collatam) nec a recentiorum editorum quoquam consultae sunt, nec mihi copia fuit eas usurpandi. Memorabile est *J. Frobenii* in Praef. editionis Basileensis a. 1521 judicium: *Con-*

tiguus Hesiodo est Theognis, poeta Megarensis, qui quidem antiquitatis auctoritate non video cui cedat, brevitate conspicuus, sententiis insignis, elegantia praecipuus. Quid paraeneticis illis Elegiis felicius? quid in condendo carmine divinius? Quantum rectius hic et acutius quam plus seculo post *Tan. Faber* in *Vitis poet. Gr. Inter praecipuos Graeciae poetas hic non numerandus; ejus in compositionibus nullum acumen, nullus vigor, omne ibi simplex et absque ornatu.* Interpretando emendandoque, tam ex veterum libris quam ex ingenio, primus de Theognide bene meritus est *Vinetus* 1543, quem vero longe superavit septem annos post *Camerarii* solertia, doctrina, diligentia. Fuit ille quidem a supellectili critica bene instructus, quinque usus codicibus, de quibus in praefatione loquitur. Manu scriptos fuisse, quum Glandorfus recte intellexisset, *Seyboldus* in Additamentis ad Fabricii Bibl. Graecam, Prolusione 1791 Buxovillae scripta, p. 5 de primis editionibus Italicis cogitat. Sed tres tantum Italia viderat, nec extiterunt omnino tum temporis quinque editiones, quas *exempla vetera* Camerarius appellare potuisset. Paulo injustius est, praesertim si ceterorum illius aetatis Criticorum morem, in consulendis Codicibus multo minus diligentium, compares, 155**) *A. Kallii* judicium in *Specimine novae editionis* p. XI: *Perplurima poetae loca feliciter emendavit Camerarius, sed in MSS. codicibus allegandis magna fuit, quod seculi tamen istius mori tribuas, summi viri oscitantia. Plerisque in locis, an codicum auctoritati, an ipsius viri ingenio nova, quam in textu adhibuerit, lectio debeatur, prorsus reticet, quodsi aliquando in hypomnematibus ad codices provocaverit, an unus alterve horum codicum, an omnes sint intelligendi, nunquam tamen declarat.* Immo saepissime et nescio an ubicunque ab editis recedit, nisi vitia et levissima essent et aperta, ad codices

---

155**) Cf. Schweighaeus. Praef. ad *Athen.* p. LXVIII. LXI. XXXIV.

provocat, distinguit etiam *τοὺς παλαιοὺς τῶν ἀντιγράφων* (ad v. 595), et numerum, *ἔν τινι τῶν ἀντιγράφων*, vel *ἐν ἅπασιν οἷς ἐνετύχομεν ἀντιγράφοις*, ut ad v. 1055, quamvis plerumque simpliciter citat *ἐν ἐνίοις* (qua quidem formula etiam Stobaeus editus comprehenditur). Plurimum autem contulit Camerarius ad difficiliorum, qui haud pauci huic poetae insunt, locorum explicationem, de qua recentiores editores non magnopere laborarunt. Primus intellexit, non unius poetae genuinum opus se tractare; [156] locum autem nullum, in quo aliquid esset offensionis, intactum reliquit; sed difficultates si tollere nequiret, indicavit saltem, et omnino tam prudenter diligenterque interpretis officio functus est, ut quantum ad hanc provinciam Theognidis editorum nemo ullus cum eo comparandus sit, et ut commentarii ejus, ad poetae aditum in scholas patefaciendum conscripti, etiamnum ab omnibus et ad ea adeo loca, quae rectius nunc intelliguntur, cum fructu legi possint. Primum in lucem prodiit Theognis Camerarii cura illustratus eodem anno 1551, quo *Melanchthon* scholas Vitebergae in hunc poetam habuit, plures annos

---

156) Proleg. p. 83 ed. prioris, ubi de Harpocratione loquitur Theognidis testimonio 765 utente: *Νῦν δὲ φανερόν, ὅτι τὰ Θεόγνιδος ἐπιγραφὴν ἔχοντα ἔπη συναθροισμός τις ἐστὶ ποιημάτων διαφόρων, περιαιρεθέντων δηλαδὴ ἐκ τῶν ἐκείνου ὅσα τινὸς αἰσχρολογίας ἔχεσθαι ἔδοξεν, καὶ ἀντὶ τούτων ἐμβληθέντων ἄλλων· διὸ καὶ ἀσυνάρμοστά ἐστι τὰ πλεῖστα, καὶ τὰ αὐτὰ ἀναπολητικῶς παλιλλογεῖται. ὅτι δὲ καὶ Σόλωνος καὶ Εὐήνου καὶ Τυρταίου ἔπη κατεμέμικτο τοῖς Θεογνιδείοις, σαφῶς ἐνδείξομεν ἐν τοῖς ὑπομνήμασι. καὶ ὑπολάβοι ἄν τις οὐκ ἀλόγως ἐκ τούτων, ὅτι καὶ ἄλλα παντοῖα παρενεβλήθη.* Pag. 84. *Τὰ δὲ τῶν γνωμῶν καὶ παραινέσεων καὶ ὑποθηκῶν διὰ τὰς παρεσπαρμένας μιαρίας, ἃς αἱ τῶν ἐπιεικῶν ἀκοαὶ παντάπασιν ἀποστρέφονται, πῆ μὲν ὀβελισθέντα τελέως ἀπεβλήθη, πῆ δὲ ἀσυντάκτως καὶ συγκεχυμένως, παρεμπεποιημένων ἀλλοτρίων τινῶν πλείστων ὅσων, οὕτως ἐξεδόθη. καὶ πρὸς ἡμᾶς διεσώθη πάνυ τοι ἀδιορθώτως καὶ ἐλλειπῶς ἔχοντα, καὶ τῇ τῶν βιβλιογράφων ἀπειρίᾳ λελωβημένα, ὥστε μηδὲν οἷόν τε σχεδὸν γενέσθαι προὔργου νῦν ἄλλο περὶ ταῦτα, πλὴν τοῦ χρηστόν τι καὶ ὠφέλιμον ἐκλέξασθαι, καθάπερ ῥόδον τῶν ἀκανθῶν ἀποδρέποντας, καὶ λιπεῖν ἄψαυστα τἄλλα, οἷς θ' ὁ χρόνος καὶ ἡ τῶν ἀνθρώπων ἀμέλεια καὶ ἀμουσία λυμηναμένη φθοράν τε καὶ εἰδέχθειαν τοιαύτην προσετρίψατο.* cf. p. 130. 140. 157. 162. 170. 175. 179. 192. 195. 199 ad v. 472. 579. 753. 819. 897. 947. 993. 1123. 1161. 1209 ed. Bekk.

post a Io. Majore editas.[157]) Sed multum a liberali Camerarii interpretatione distant Germaniae praeceptoris, qui vix ullo alio familiarius quam ipso usus est, dictata, in quibus Theognidis praecepta ad decalogi ordinem revocantur. Camerarium ducem omnino sequuntur *Turnebus* 1553 in edendo et *Iac. Schegkius* in vertendo Theognide, quorum hic in Epist. dedic. ait: *Adjuvit me hoc in conatu plurimum D. Camerarii labor et industria; qui non solum complures versus corruptos et mutilos restituit in Graeco exemplari; sed suis etiam eruditissimis Commentariis Graecis obscura quaedam loca sic illustravit, ut interpretem alium non desiderarem. In plerisque secutus sum ipsius sententiam: nonnulla cum haberent ambiguam interpretationem, alias ipsius, interdum meam conjecturam sum secutus.* Camerarii vero quanto luculentiora et eminentiora sunt de Theognide merita, eo magis demiror, quid sit, quod memoria eorum tamdiu, si minus oblivione deleta, attamen silentio obscurata est. Post illum quantum Theognidis exstiterit studium, tum increscens in Germania editionum multitudo, quum apud exteras nationes admodum paucae imprimerentur, tum imitatio popularium scriptorum satis crebra ostendit. Hinc dictum illud: *Τουτὶ μὲν ᾔδειν πρὶν Θέογνιν γεγονέναι* denuo locum habuit, quo versificator quidam Meissnerus de Commenthau in libro *Politisches Schatzkaestlein* 1628, in quo etiam v. 1 et duo alii Theognidis loci expressi sunt, tanquam recenti proverbio utitur: *Ich hab es gewuſst, glaubs zuvorn, Eh Theognis*

---

157) A. 1560, quo eodem Vitebergae prodierunt *Theognidis Sententiae cum versione Phil. Melanchthonis.* Qui quidem liber Lipsiae 1566 et aliis locis saepe repetitus est hoc sub indice: *Theognidis sententiae cum vers. Lat. ita ut verbum verbo conferri possit, addita earundem explicatione a Ph. M. in schola Witeberg.* Eodem titulo instructa est editio Viteb. excusa a *L. Schvenck.* 1561, Kallio, Fabricio et Harlesio incognita, cujus asservantur exempla in Goettingensi bibliotheca et Bonnensi. Paginae sunt 46; explicatio non inest. Videtur igitur non iterata editio esse, sed novus titulus ad libros separatim editos accommodatus.

ward geborn. Ceterum jam diu ante, seculo decimo quinto nondum elapso, una Theognidis locutio v. 904 *οὓς νηῦς μὴ μία πάντας ἄγοι* *Sebastiano Brant*, homini veterum auctorum studioso, ansam dedisse videtur tituli *navigii* satiris suis in varias hominum stultitias et perversitates imponendi. [158])

2. Inter editiones, quae Camerarianam exceperunt, duae excellunt, *Neandri* ac *Sylburgii*, illa, quae seorsim prodiit 1559, postea in *Opere aureo et scholastico* 1577 repetita est, largo annotationum apparatu instructa, haec illustri exercitatissimi critici nomine ornata. Ac Neander quidem textum Camerarii se exhibere fatetur in Opere aureo p. 149; praeterea Camerarii explicationes et locos tantum non omnes ab eo ad illustrandas Theognidis sententias ex auctoribus antiquis eleganti plerumque judicio selectas in notas suas transtulit. In quibus notis quod Camerarium nunquam auctorem laudat, praeterquam quod in margine aliquoties interpretem Graecum ex codd. unum alterumve distichon inserere

---

158) Ein Schiff möcht die all nit getragen,
Die jetzt sind in der Narren Zahl.

Et paulo ante:

All Strafsen Gassen sind voll Narren,
Die thun dann mit Thorheit umgahn,
Wöllen doch nit den Namen han.
Defs hab ich gedacht zu dieser Frist,
Wie ich der Narren Schiff aufrist.

Ad quem lusum aliquoties recurrit. Adscriptus quidem est super praefatione locus ex *Psalmis:* Das sind die sich wagen auf das Meer in Schiffen, thuende ihr werk in viel Wassern. Sie steigen auf bis gen den Himmel und fallen wieder ab bis zu dem Abgrund, ihr Seele was versunken in Narrheit. Sie sind betrübt worden und bewegt gleich wie trunken und all ihr Weisheit ist verschluckt cet. Unde *Eschenburgius Denkmäler der Deutschen Poesie* p. 298 hinc conjicit Brantium libri formam mutuatum esse. Die Veranlassung zur Hauptideé dieses Gedichts scheint aus der Stelle des 106 *Psalms* genommen zu seyn, welche nach der Lateinischen Uebersetzung der vulgata als Motto über der kurzen Vorrede in Prosa steht, und am Schlufs in Deutscher Uebersetzung. Eine andere Stelle aus *B. der Weisheit* XIV, 3 wird jener beygefügt. Mihi utraque sententia post inventam libri formam, quam neutra suppeditare poterat, suggesta videtur.

annotat, bona fide factum est. Nam in disputatione de Theognide p. 143 hunc poetam profitetur *quasi amissum et mortuum luci ac vitae tandem restitutum esse a J. Camerario de re litteraria longo tempore praeclarissime merito.* Et in praefatione p. 127: *In eo Theognide*, ait, *multa fuerunt obscura, intricata et perplexa, quae quantum quidem in nobis fuit, a bonis ac eruditis viris de eo admoniti plana studuimus facere.* In sequentibus quidem a se quoque quaedam explanata esse indicat: *Nostram vero conjecturam tum vertendo tum exponendo auctore coacti etiam quandoque sumus secuti, existimantes, licere in dubiis divinare cuique. — Multa adhuc in Theognide passim reperi, quae et adolescentes perturbarent et lectorem remorarentur, dubium ac suspensum tenerent ac expositionem desiderarent.* Verum enim vero in hoc vel vanitas surrepsit bono viro, vel in fraudem se induit ipse. Nam ne unicum quidem invenies locum, qui Neandri ope, quamvis nonnullas explicationes novas tentavit, lucem adeptus sit, et ei si detraxeris omnia non sua, quae supererunt, frugis expertia esse intelliges, partim etiam ridicula, et quaedam eorum adeo, quae Camerarius probe jam intellexerat, ut v. 257. 261. 543. 719. 1207 Bekk. prave accepta. Homo fuit Neander laboriosus et multae lectionis, sed impar discernendo, quid ad rem esset, quid non, ita, ut nihil sit absurdius, nihil putidius, quam bona pars celeberrimi olim commentarii, in quo quae ex quacunque antiquitatis parte forte in mentem veniunt temere et loquaciter effutit, et proverbia, quorum quasi quodam furore agitur, postquam ex Erasmo suo Vinetus hoc genere prudenter aliquoties usus erat, non manu, sed toto sacco disseminat. Ego vero multum abfuissem ab iniquiore ferendo de hoc viro judicio, cujus praeclara in munere scholastico fuerunt merita, nisi falsis hic illic laudibus eum extolli et umbraticam ejus taediique plenam eruditionem cum vasta et exquisita Camerarii litteratura atque adeo illius tenuitatem et mediocritatem hujus viri summo cum ingenio et magno animo confundi

animadvertissem. [159]) Ita Koeppen in *Biblioth. der alt. Litter. u. Kunst* T. I p. 169 *magnos illos viros*, Camerarium et Neandrum, Theognidis textum restituisse ait. Groddeckius autem bonae interpretationis laude inprimis commendabilem dicit Neandri editionem, Camerario ne in partem quidem hujus laudis admisso. Quid vultis amplius? Brunckius Neandri editionem in notis passim citat eamque minime omnium contemnendam esse contendit (ad v. 480 suae ed.); Camerarii autem nomen frustra apud eum quaesiveris, nec dubito, Brunckium, cum Theognidem edebat, ne inspexisse quidem vel veterem Camerarii editionem, vel recentiorem *Seberi*, Schleusingensis scholae rectoris eruditi, qui scholia illius bis recudi curavit, adjuncta lectionis varietate ex MSS. duobus Bibliothecae Palatinae, uno Augustanae notisque diligentibus. Itaque Neandro Brunckius ubique tribuit, quae ex Camerario ille compilaverat. [160]) Hunc vero Brunckius, quamvis istius singulari in hac re levitati patrocinari nolo, prorsus negligere non potuisset nisi Camerarium Sylburgius debita laude fraudasset. Is enim illius editionem diligenter excerpere maluit, ita quidem, ut notarum ipsius longe maxima pars

---

159) Reliqui etiam Camerarii libri a nostris hominibus hodie fere negliguntur. Quod nescio an inde sit, quod philologi plurimi, ex quo partes quaedam artis criticae severioribus regulis adstrictae sunt, veterum omnino incuriosiores esse solent, — *παλαιὰ γὰρ εὕδει χάρις, ἀμνάμονες δὲ βροτοί* — sed multis partibus augetur incuria eo, quod exemplaria rarescunt. Quare cepi olim necdum abjeci consilium magni istius viri, quem Phoenicem Germaniae appellat I. A. Fabricius, quae nimis sparsa sunt et minus obvia, opuscula minora et praefationes omnes, una cum selectis quibusdam ex majoribus libris uno volumine edendi.

160) Harlesius jam monuit *Bibl. Gr.* II, 714, *Camerarii, H. Stephani, et Seberi editiones neglectas a Brunckio videri, in quibus tamen variae rescriptae fuissent lectiones, quae ab illo ex codicibus Paris. notatae sint.* Cf. *Goetting. Gelehrte Anzeig.* 1784 p. 947. Fabricius quoque (p. 715) Camerarii non fuerat memor, de Sylburgio haec scribens: *Codd. MSS. uti non potuit. Latinam vero versionem multis in locis reddidit meliorem. In notis calci subjunctis de lectionis sede apud alios Gr. scriptores et varietate a* V*ineto ipsoque collecta, nec non de sensu verborum et sententiarum breviter ac dilucide docteque disputat.*

Camerario transcribenda sit, quam usquam commemorare nominatim. Uno tantum loco (v. 1085) *interpretis* lectionem quandam ut metro adversantem excitat. Quae reticentia cum non in plagii crimen adducenda sit, haud magis quidem, quam quod illo ipso tempore H. Stephanus Cornarium non nominat dum emendationibus in versione ejus expressis utitur, tamen invidiae aliquid habet ob hunc praefationis in fine locum: *Quae partim a Vineto jam pridem congesta, partim a me ipso recens collecta sunt, deinceps exponam: quibus additurus eram, quae a Dav. Hoeschelio his diebus communicata fuerant, nisi ea mihi nescio quo casu nec opinanti periissent.* Videlicet *quae Dav. Hoeschelius a se animadversa* (ex codicibus enotata) *ad Sylburgium miserat, in alienas devenerant manus*, ut in altera Sylburgii editione, quae sex annis post priorem 1597 comparuit, Commelinus narrat. Seberi illas manus fuisse oportet: is enim in praefatione secundae suae ed. a. 1620, quae de varietate lectionis e Mss. Codd. illic annotata sint, ea D. Hoeschelio deberi ait; Hoeschelium autem Theognidis editionem meditatum fuisse ad tres Codd. quot sunt, quorum Seberus lectiones usurpat, emendatam, Fabricius (p. 719) ex epistolis Gudianis enotat. Sylburgius, quae recens collegerit, dum iis, quae a Vineto et Hoeschelio ex codicibus scilicet congesta sint, interponit, lectorem facile in eum errorem inducere potest, ut credat, ab ipso quoque in altera hac editione (nam in prioris praefatione liquido negatum est) codices excussos esse, cum tamen non nisi ex libris editis collegisset, ut collatae Camerarii et Stephani editiones docent. Ceterum Sylburgius Theognidis versus esse *plerosque omnes, quos vulgati libri nobis exhibeant*, opinatur, et in aliis quoque Camerarii judicium multo illud acutius et prudentius in praefatione improbat, neque vero magis hac occasione mentionem ejus facere dignatur. Cum Camerarius monuisset, de Cyrno ne quid sinistre statueretur, ille contra amasium eum fuisse contendit, nixus versus 69 vulgata lectione *olu*

παιδὶ φίλῳ, quam parodiam redolere, quum Cod. Mut. habeat πατὴρ, supra indicavimus.

3. Quaestiones istas non diu post Sylburgium saepius cum animo agitasse videtur *Caspar Barthius*, homo ingeniosus. Qui quidem *Theognidis poema nec caput nec calcem suo loco agnoscere, perturbatissimum esse et Aristarchi alicujus opera ordini restituendum*, recte intelligebat, eamque ipse operam in eo fuisse alio loco ait, ut poetae commodaret, [161]) sed a vero longius tamen et ipse aberat, quam fuerat Camerarius. Nam perturbata quamvis, Theognidea tamen habuit omnia. Atque ita etiam, ut videtur, *Hugo Grotius*, qui in Prolegomenis ad Stobaei Florileg. Theognidem sine ordine et ἀφοριστικῶς scripsisse ait, cum libro Sapientiae Salomonis eum componens.

Seberus, cujus editio primum prodiit 1603, sententias certis titulis in margine distinxit *ad mentem commentationum Ph. Melanchthonis, J. Camerarii et Mich. Neandri, quantum ejus fieri potuit, conformatis.* Hanc quae secutae sunt editiones satis multae de nexu sententiarum nihil afferunt. Sed in excerptis ex Theognide annexis Callimachi editioni Londinensi a. 1741, quam *Thomam Bentlejum*, Richardi ex

---

161) *Advers.* XV, 4. *Illud quoque addendum arbitror, universum, quod Theognidis restat, truncatis sententiis et hiantibus a variis compactum videri in unum codicem, nec plane difficulter ordini alicui restitui posse si quis laborare non abnuat. Interpretatio nostra, cum ab alio describeretur, multis locis ex literariis tabulis mutata in pejus est: nec aderant tum typi Graeci Latinis respondentes, alioquin ordine alio pro nostro captu cum auctore suo collocata lucem cepisset.* Paulo jactantius alio loco, qui posterius scriptus est, XXVII, 9 haec addit: *Quae res sane non difficilis nobis fuisset, cum sex diebus id poema Latinitati donaremus.* Idem IX, 16. *Apud Theognidem finis gnomologiae hodie contextae quamquam ita cohaereat, ut minime cohaereat.* Non penetrasse altius Barthium, probant quae XXVII, 9 de amore Cyrni allegorice accipiendo et de voce παῖς in Theognide non puerum, sed puellam significante profert. De versione metrica, quae in Barthii *Opusculis variis* 1612 typis descripta est, auctor inverecunde ut plurima alia in isto Epilogo, p. 241: *Non pudet me dicere, conscium diligentiae, poetam Latina interpretatione in paucis meliorem esse, Latinam vero phrasin ipso non in paucioribus.*

fratre nepotem, auctorem habere, praeter eos, quos F. A. Wolfius in *Analectis Litterariis* I, 43 laudat, Anglus ostendit in *Museo Critico Cantabrigiensi* seu *Critical Researches* II, 150, sententiae plurimae in carminum longiorum formam, partim pessime, distinctae sunt. Haud melioris notae est Theognidis editio in *Kretschmari* libello scholastico *Plutarchus de puerorum educatione et de aud. p. Isocr. orationes tres* cet. Dresd. 1750, sententiis in sectiones divisis et argumento singulis capitibus praemisso. *Abrahami Hallii*, Dani, novae editionis Specimen, diligentia magis quam critica facultate conspicuum, et separatim et in *Nov. Actis Eruditorum* 1765 p. 401. 1766 p. 40 excusum, hanc rem non tangit.

4. Novam opinionem, nisi quod simile quid Frobenio diu ante in mentem venerat, *Valckenaerius* concepit, quae vero sanam criticen Theognideam diu multumque remorata est. Is enim, cum alibi (ad *Eurip. Phoen.* p. 164) *male consarcinatas Theognidis reliquias* esse dixisset, quem (ad *Ammon.* p. 108) *cultissimum scriptorem* appellat, *sed mirabiliter saepe vitiosum*, ad *Xenoph. Memor.* ab Ernestio edit. p. 239 *quae nobis supersint, Theognidea ex variis Elegiis conflata sibi videri* professus est. Quibus verbis signum quasi datum est, dum ἐλεγεῖα, *elegi*, versus elegiaci, ex poemate unius tenoris olim excerpti, post male consuti, cum *Elegiis*, ἐλεγείαις, carminibus separatis et integris, confundebantur, ut Elegiarum novum genus componi inciperetur. Quod negotium pessime quidem cessit *F. J. Barthio* in Praefatione libri *Vorlesungen über einige Elegieen des Properz* 1775; tum obiter ab *Heynio* (a. 1776) tentatum, [162])

162) V. infra Praef. ejus not. 8. Ad *Homerum Heynius* Vol. VII p. 720 Theognidea farraginem esse ex pluribus ac diversis poetis, quae tamen ad Cyrnum scripta sint, pro antiquioribus haberi posse judicat.

majore studio a *Brunckio* (1784) susceptum, [163]) qui majuscularum quarundam in codicibus suis indicia, incertum qua fide, secutus, [164]) sententias singulas et integra poematia etiam spatiis intermediis secernere coepit; postremo administratum est a Batavis *Wassenberghio* [165]) et *Epkema.* [166]) *Groddeckius* etiam elegiarum quandam seriem Theognidem condidisse ait. Atque hinc est, quod in poesi Graeca genus compositum, *Elegia gnomica*, a multis hodie statuitur, ipsis

---

163) Verba ejus sunt in Praefatione: *Nempe Theognidis poesis, quae superest, non est continuum opus, sed ex fragmentis constat e variis illius hominis elegiis aut poematibus excerptis.*

164) Librariorum in hac re ne cui major videatur auctoritas, comparandus est codex Hesiodeus, de quo *Thierschius* in *Actis Monac.* III, 413: »Ceterum mirum esset, ni jam veteres sensissent diversas Ἔργων partes aut male aut non cohaerere. Ducit eo, quod in codice, quem supra memoravi, Vindobonensi, ex vetustissimo libro haud dubie descripto, non tanquam continuum opus Ἔργα scribuntur, sed, ut factum a pluribus librariis in Theognideis describendis, ita, ut in singulis particulis paullo majoribus novum initium capiatur. Apertum hoc est eo, quod versus 210. 246. 272. 291. 381 al. a maxima litera initiali incipiunt, quali in pluribus Hesiodi manuscriptis saltem versus 381 insignitur, ut novum jam carmen incipere lectori pateat.«

165) *De Transpositione* 1786 p. 17. *Theognidis quae nobis supersunt γνῶμαι e variis Elegiis sunt conflatae, ut scribit Valckenaerius ad Xen. Mem. ita tamen, ut e laceris illis fragminibus, nullo ordine e diversis scriptoribus, qui illa usurpaverant, recentiori demum aevo, ut equidem suspicor, congestis, etiam hodie integrae possint componi Elegiae, e quibus* (nunc demum?) *constet in poetis excellentissimis ac venustissimis habendum esse Theognidem. Quod, ne alia nunc memoremus, eximie probat Elegia ejus nuper in integrum restituta in Notis ad Vitas Homeri p.* 6, *qua nihil dari potest venustius.*

166) *In Actis litter. Societ. Rheno-Traject.* Vol. IV p. 339. *Brunckiana editione velut filo Ariadneo ductus non emendando tantum textui, sed et digerendis melius coagmentandisque male dilaceratis sententiarum reliquiis, Wassenberghii exemplo excitatus operam dedi.* Cf. ap. Bekk. ad v. 237. 257. 371. 963. Lusus hos non nimis ingeniosos impugnare et exagitare nolo. Ceterum Wassenberghii, quam modo vidimus, conjectura de libri nostri origine Epkemae probatur. Pag. 318: *Gratiam quidem illi, quisquis fuit, magnam debemus, qui primus sparsa per varios auctores fragmina, quasi tabulas e naufragio servatas, collegit et quodammodo coagmentavit; majorem vero, me quidem judice, viris doctissimis, qui laceris poetae reliquiis pristino nitori restituendis egregiam prorsus operam navarunt, Camerario, Vineto, Neandro, Sylburgio.*

Graecis inauditum, [167]) apud quos Elegia, quamvis ad argumenta moralia et politica ipsa quoque apta fuit, unitate tamen nunquam et proprietate caruisse videtur, Gnomae autem, majorum hereditate acceptae, non in sectiones quasdam sive capita, sed ab Hesiodo ad Isocratem usque, qui et ipse vetustas repetit et retractat, novis raro admistis, in unam poesin sive unum aliquod corpus continua serie redigi solitae sunt. Hujusmodi poesin etiam Theognidem condidisse, a cujus forma recentiorum editionum species distinctis sententiis excusarum abhorreat, persuasum habeo.

5. Brunckii descriptionem versuum Gaisfordus retinuit et probavit etiam *Im. Bekkerus*, cujus hac de re judicium his verbis continetur: *distingui coepta fragmenta a Brunckio;* sed passim novis distinctionibus et dissolutionibus emendavit. Neque tamen hoc sejungendi, intelligentiae juvandae gratia, negotium absolvit Vir eruditissimus, quod, si hoc agas, praeterea v. 83. 97. 235. 265. 475. 477. 559. 671. 943 Bekk. locum habere mihi visum est, et aliquot insuper locis, in quibus vel versus ad Cyrnum et ad Polypaedam scripti conflati, vel aliena admista fuerunt. In codicibus suis sententias majusculis miniatis distinctas invenisse non videtur. Bekkerus autem quum Sylburgii et Brunckii notas omnes, Camerarii selectas dederit, suisque etiam et aliorum editionem passim ornaverit, nostram illi editioni, supplemento quodam notarum instructam, tanquam comitem subjungere constituimus: nostra certe Bekkerianae consortio non poterit carere. Scripturae contextum a Bekkero concinnatum et multis vitiis repurgatum plerumque, ut par erat, reddidi, et quoties ab eo recedebam, rationes apposui. Ex notis *Gaisfordi*, *Schaeferi*, in Brunckiana Gnomicorum editione ipsius opera iterata Lips. 1817, et *Boissonadii*, in Poetis Gr. gnomicis Parisiis 1824, excerpsi quas-

---

167) *Fr. Schlegel Gesch. der Poesie der Griechen u. Roemer* p. 220. *C. Schneider* de elegiaca Graecorum poesi in *Creuzeri et Daubii Studiis* T. IV p. 23. 44, qui quidem quantum ad Theognidem (p. 28) Valckenaerii sententiam amplectitur, aliique.

dam, et vellem nunc Gaisfordi et Schaeferi, virorum praestantissimorum, omnes locis suis inseruissem; cum ex illis, quae doctissimus Gallus paulo festinantius adspersit, nihil, quod magnopere desideretur, reliquerim.

De codicibus MSS. in quibus cum Phocylidis gnomis vulgo leguntur Theognidea, notitiam adhuc parum exploratam nos habere, praestantiores tamen esse Bibliothecae Regiae Parisinos (quatuor), quibus Brunckius, Mutinensem et Vaticanum, quibus Bekkerus usus est, verissime observavit Groddeckius (*Hist. Gr. litt.* I, 46). Praeter eos, quos *Fabricius* (p. 706 s.) recenset, partim nondum excussos, hi mihi innotuerunt libri manuscripti.

1. 2. Codd. Palatini duo ab Hoeschelio collati, quorum nescio an alter sit idem ac ap. Fabricium n. 11: »In bibliotheca quondam Heidelberg. teste Sylburgio in Monumentis pietatis cet. *Theognis* n. 102.« (I. e. in *Catal. Codd. Graecorum MSS. olim. in bibl. Palat. nunc Vatic. asservat.* Alter Cod. illic est n. 139, inscriptus *Θ. γνῶμαι πρὸς Κύρνον τὸν ἑαυτοῦ φίλον.*) Neutrum nunc tenet bibliotheca Heidelbergensis.

3. Excerpta ex Theognide in Cod. Palat. qui hodie inter Heidelbergenses numeratur 129. Versus sunt 64, e quibus *Creuzeri* jussu in meos usus descriptis nihil percepi fructus.

4. Cod. Augustanus, cujus collationem Seberus ab Hoeschelio accepit.

5. Cod. Monacensis n. 495, olim Augustanus, qui desinit v. 277 Bekk. Scripta est haec pars charactere minimo et difficili lectu. Comparationem instituit *Jacobsius*, lectionesque mecum ultro communicavit, e quibus quasdam enotavi: plurimas, utpote perquam vitiosas, omisi. Is vero liber num ab Hoeschelii Augustano fortasse non diversus sit, cum Seberi editionem, nunc, quod non una de causa doleo, non ad manus habeam, disquirere nequeo. *Kallius* p. XX: *Au-*

gustanus codex multo rarius quam Palatini excitantur, quare collationem non tanta cum cura Hoeschelium instituisse suspicor.

6. 7. Vaticanus et Hamburgensis a Bekkero collati, cujus v. praef.

Hamburgensem quidem ex lectionibus a Bekkero allatis ex Aldina exscriptum olim suspicatus, ut ejus mihi copiam faceret, per literas adii Gurlittum, Virum clarissimum, qui Goettingam eum meis oculis perlustrandum ad me transmisit. Vidi tum, suspicionem non vanam fuisse. Nam quod *Boeckhius* Not. crit. ad *Pind.* p. 580 de Pindari quodam codice ait, *non transcriptum eum ex Aldina editione, sed plurima ex ea quasi depicta videri*, itidem de illo Theognideo dici possit. Habes in eo pariter ac in Aldina v. 164 Bekk. δ' ἔρμασιν pro ἔργμασιν, v. 212 πύνῃ pro πίνῃ, quae quidem in Cod. postmodum correcta sunt, habes v. 223 ποικκίλον, v. 1204 γῆν, v. 1219 δυσμενῇ. In aliis tamen locis typothetae vitia librarius sprevit, ut quod v. 189 excusum est ἄσθλός, v. 191 πελυπαίδῃ, v. 216 προςομιλίσει, pro quo Cod. habet προςομιλήσει, v. 488 κοτύλης, in Cod. κοτύλλεις. Discrepant etiam hinc inde in formis dialectorum, ut v. 22 Ald. dat Θεόγνιδος, Cod. Θεύγνιδος, v. 116 Ald. πρήγματι, Cod. πράγματι.

8. Cod. Harlejanus recentissimus Musei Britannici a Gaisfordo inspectus.

9. Cod. Salmanticae, ex quo *A. Schottus Obss. humanar.* II, 28 quaedam profert, suis locis a me notata.

10. Excerpta quaedam in florilegio sententiarum, *Gaisfordi Catal. MSS. qui ab E. D. Clarkio comparati in Bibl. Bodl. adserv.* P. prior. 1812 p. 21.

Denique *Matthaeius* in *Lectionibus Mosquensibus* poetas Gnomicos scriptoribus, quibus ex istis thesauris instrumentum peti possit, annumerat.

Cod. Paris. a Dorvillio collatus, cujus mentionem facit Gaisfordus ad v. 1060 suae ed. unus fuerit ex septem Parisiensibus ap. Fabricium. Ejusdem Dorvillii collatio citatur

ad v. 22. 66. 894. 953, desumta ea vel ex Juntino exemplari cum var lectt. in 7 pp. priores inter libros Dorvillianos in bibliothecam Oxoniensem illatos, *Cod. mss. et impressi olim Dorvilliani* 1806 p. 56, vel ex alio collato cum MS. bibliothecae Regiae n. 2103 ibid. p. 65.

Ex libris scriptis futuro editori ut aliquid praesidii quaerendum erit, ita etiam veteres aliquot editiones restant excutiendae, quas sicubi invenero nec ipse negligam. Ceterum non defuit labori nostro prolixus amicorum animus: et quorundam virorum eruditissimorum atque humanissimorum officia jam memoravi gratus. Sed praeterea Jacobsius pro eximia sua erga me voluntate et amicitia, quibus nihil mihi gratius exoptatiusque, et Passovius, Vir clarissimus et Theognidis in paucis gnarus, notarum symbolas ad me miserunt, et Passovius quidem ad eam partem, quae ex Cod. Mutinensi accessit. Magnam a me gratiam iniit etiam Weberus, Gymnasii Francofurtani Professor doctissimus et optime meritus, cujus mihi amicitiam hoc ipsum Theognidis adornandi studium, nova mox ipsi ornamenta debituri, peperit, plagulis antequam prelo subjicerentur diligentissime corrigendis.

ELIAS VINETUS SANCTO LECTORI.

Cum otii plurimum anno superiore apud Franciscum Sangelasium Engulismensis Ecclesiae Decanum virum cum generis splendore tum ingenii dexteritate apprime nobilem nactus fuissem, id totum, quantum per adversam fortunam licuit, in jucundissima Graecorum poetarum lectione a me contritum est. Qua quidem in re consilium eorum lubens secutus sum, qui antiquos scriptores eo legendos ordine censent quo et vixerunt et scripserunt, quod recentiores a vetustioribus semper habeant quidpiam, quod non facile intelligas, nisi prius illos diligenter legeris. Perlectis igitur, quorum fuit copia vetustissimis quibusque, cujusmodi sunt Homerus et Hesiodus, Theognidem tandem in manus sumsi, cujus sententias licet graves esse non dubitarem, eo tamen intellectu mihi faciles fore sperabam quod crederem nil esse illic, quod a posterioribus, quos aliquando legeram, non fuisset luculentius tractatum. Verum vix dum e portu solveram, cum tot subito emergunt scopuli, tot statim obortae nubes coelumque diemque eripiunt oculis, ut a proposito facile his deterritus fuissem, nisi cupido hujus conficiendi aequoris me plane obstinata jam inde cepisset, ex quo primum a praeceptoribus meis Aristotelis aliorumque veterum scripta praelegi mihi coepta fuerant, quae hujus poetae sententiis veluti suavissimis flosculis inspersa essent.

Cum igitur pergere obfirmato prorsus animo certum esset, quae ad tam difficilem periculosamque rem conficiendam conducere visa sunt ea diligenter omnia adhibui, cujusmodi sunt cum variorum codicum locorumque ex eodem auctore ab aliis scriptoribus citatorum diligens collatio, tum sincerum et acre amicorum meorum virorum doctorum una cum meo judicium: inter quos Petrus Panaetius et Jacobus Gupylus facile principes. Qua quidem diligentia, abscissis, adjectis, transpositis multis, effectum tandem est, ut instituto satisfecerim meo, perlegerim bonum poetam, eorumque, quae in eo corrupta erant, bonam magnamque partem obiter castigaverim.

Caeterum cum in eo totus essem, Ioanni Lodoico Tiletano, typographo diligentissimo, rem patefeci, cum in ejus bibliopolium quaerendi ex eo exemplaris gratia aliquando me contulissem: quam ubi intellexisset, rogavit vehementer, ut si quid haberem in eum aucto-

rem, quem esset brevi excusurus, communicarem: me sibi studiosisque omnibus gratum facturum. Id autem perfacile impetravit ille, quando ineunte hac aestate huc veni, candide lector, cui in tuam gratiam publicandum tradidi quicquid fuit nostri in Theognidem laboris, quem auctorem utinam tam totum restituere omnino potuissem, quam cupiebam. Is enim tam depravatus fuit, tam lacer, tam mancus, ut nulla diligentia, nullo labore, nullis denique quantislibet vigiliis id praestare potuerim. Quae res in causa est, ut in Latinum sermonem a me cônversum non habueris *). Quod reliquum igitur hic desiderabitur, id ab alio interim dum felicius exspectabis, nostro hoc labore quantuluscunque est fruaris, eumque boni consulas velim. Vale. Lutetiae Cal. Sext. 1543.

EX
JOACHIMI CAMERARII
EPISTOLA NUNCUPATORIA,
scripta illa Cal. Sept. 1550.

Cum multis annis Theognidis lectio mihi cordi fuerit, quod hunc libellum in ludis litterariis proponi ad ediscendum pueris valde cuperem: tandem a me impetravi, ut illum a nobis explicatum emittere auderem. Quo autem libellus melior et ad institutionem puerilem accommodatior esset, sive orationem, seu sententias spectares, eo reperiebamus depravatiorem scripturam, non uno aut altero quidem sed innumerabilibus in locis. Itaque olim Eobanus Hessus, cum unâ in litterarum studio conjunctissime et suavissime Norimbergae viveremus, impatiens considerationis perpetuae, quae incitationem divinam animi et carminum cursus impediret, hujus libelli conversionem, ut luculente inchoarat, ita cum detrimento studii litterarum maximo abjecit ac reliquit. Etiam ego, cui ille tribuebat primas partes scientiae Graecae, debilitabam in eo animi contentionem, cum toties haesitans, tandem desperationem interpretandi hunc tam mendosum libellum prae me ferrem manifestam. Postea tamen non

---

*) Theognidem se latinitate donasse claris his verbis negat] Vinetus, adest tamen in ipsa hac Vineto curante promulgata editione Latina poetae versio. Vineto hanc tribuerunt J. Crispinus et Jac. Hertelius in praef. suis Gnomic. collectis praefixis, itemque J. A. Fabricius. Kall.

destitimus et ipsi, assidue legendo quaedam corrigere et aliorum conjecturas sciscitari, et auxilio amicorum in exemplis veteribus perquirendis uti. Atque nuper quinque conferre nobis concessum fuit, cum quidem eruditissimus et humanissimus juvenis Sigemundus Gelous Pannonius incredibili diligentia perfecisset, ut tria Venetiis exempla nancisceretur, quorum scripturas a vulgata discrepantes studiose et fideliter annotatas mihi transmisit. Etsi autem neutiquam integritati suae restituebatur hac etiam advocatione libellus iste: tamen quod jam certum et indubitatum mihi esset, nihil melius neque accuratius fieri eruive posse, ita ad editionem hanc accessimus. De qua jam et opera quoque nostra, quam in explicando posuimus, nihil me dicere oportet: sed legentium esse judicium debet. Opto autem, secundum Agamemnonis Homerici votum, ut existat quam primum

— ὅστις τῆςδ' ἀμείνονα μῆτιν ἐνίσποι,
ἢ νέος ἠὲ παλαιός, ἐμοὶ δέ κεν ἄσμενον εἴη.

Hanc opellam studii et in edendo hoc auctore et in explicando mei, viri clarissimi ac prudentissimi, peculiariter mitto ad ludum civitatis vestrae, quem institutum liberalitate majorum vestra benignitas per difficultates horum temporum plurimas non solum conservare ac fovere, sed augere etiam et ornare non desinit.

FRIDERICI SYLBURGII PRAEFATIO 1591.

Theognidis versus esse plerosque omnes, quos vulgati libri nobis exhibent, non tantum Stobaei, sed etiam graviorum vetustiorumque philosophorum testimonio cognoscimus; Platonis, inquam, Xenophontis, Plutarchi, Athenaei, a quibus horum versuum multi passim citantur. Tum magnam ejus omnibus omnino seculis auctoritatem fuisse, Plato declarat, dum honorifico elogio testem eum citet libro I de Legibus, his verbis: *Ποιητὴν δὲ καὶ ἡμεῖς μάρτυρα ἔχομεν Θέογνιν πολίτην τῶν ἐν Σικελίᾳ Μεγάρων.* Et Xenophon apud Stobaeum Sermone 86, qui est de Nobilitate, *Οὗτος δὲ ὁ ποιητής* (inquit) *περὶ οὐδενὸς ἄλλου λόγον πεποίηται, ἢ περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας ἀνθρώπων· καί ἐστιν ὁ ποιητὴς* (pro *ἡ αὐτοῦ ποίησις*) *σύγγραμμα περὶ ἀνθρώπων· ὥςπερ εἴ τις ἱππικὸς ὢν συγγράψειε περὶ ἱππικῆς.* Quibus verbis ostendit, speculum quoddam humanae vitae hanc poësin esse, in quo virtutum vitiorumque luculenta descriptio proponatur. Sed an integra haec ad nos pervenerit poësis, et an eodem

ab auctore conscripta sit ordine, ea de re non immerito dubitaverimus. Xenophon enim eo quem modo citavi loco, ἡ οὖν ἀρχή μοι δοκεῖ τῆς ποιήσεως, inquit, ὀρθῶς ἔχειν —— et quae sequuntur. Quibus verbis significat, post prooemium, hoc est, post versum 28 in sui temporis editionibus collocatum fuisse locum illum modo citatum, qui est hodiernarum editionum versu 183. Deinde cum Suidas tradat, Theognidem scripsisse γνώμας δι' ἐλεγείας εἰς ἔπη βώ· καὶ πρὸς Κύρνον τὸν αὐτοῦ ἐρώμενον, γνωμολογίαν δι' ἐλεγείων, καὶ ἑτέρας ὑποθήκας παραινετικάς, de tribus hisce poëmatiis exiguam superesse partem videmus: immo ea ipsa λείψανα mire inter se confusa esse. In reliquiis enim hodiernis passim quidem Cyrnus ab eo compellatur, sed nonnusquam etiam Polypaedes; rarius Simonides, Onomacritus, Clearistus, Democles, Academus, Timagoras: ut clarum sit, quae Suidae temporibus in tres tomos distincta fuere, nostro seculo in unam farraginem absque omni ordine congesta esse. Praeterea non pauci versus in his vulgatis editionibus repetiti sunt: idque nunc iisdem plane verbis, ut 799 et 1033: 441 et 1159; nunc verbis paulum mutatis, ut 115 et 643: 351 et 648: 591 et 1163; et alii complures. Nec mulier tantum hic loquens inducitur v. 581 et 859; sed etiam equa v. 257, quanquam allegorice. Tum quaedam in hac farragine leguntur, quae a Plutarcho et Basilio tribuuntur Soloni: qua de re infra in fragmentis Solonis. Ut necesse sit, vel Theognidem a Solone quaedam mutuatum esse, vel consarcinatores hujus vulgati centonis Solonica pro Theognideis supposuisse. Sed et qui apud Phocylidem versus est 87, apud Theognidem est 115; et qui apud Theognidem est 472, legitur etiam in Eueni Parii fragmentis. Jam quod attinet ad sententiarum ipsarum pondus, non negligendum, quod Suidas notat, interspersas eis esse nonnusquam impuritates et puerorum illicitos amores, et alia quae a virtutis norma sint aliena: cujusmodi est etiam quod magis Epicuream licentiam quam Socraticam ἐγκράτειαν plerisque in locis spirat, ut non absque cautione piae juventuti haec legenda sint. Patriam vero Theognidi Plato tribuit Megara Siciliae, ut e loco paulo ante citato planum est: sed verior est Harpocrationis et Stephani sententia, qui, ut Elias Vinetus adnotavit, Megara inter Atticam et Corinthium agrum sita patriam ei fuisse tradunt. Quod ipse quoque Theognis confirmat, cum se v. 782 praeter alias Graeciae regiones, etiam in Siciliam venisse ait, nec in omni peregrinatione ista ullum solum patrio dulcius invenisse: ubi de adventu in Siciliam non meminisset, si Siciliam patriam habuisset. Deinde cum v. 771 ab Apolline petit, ut urbem quam Alcathoo, Pelopis filio, pro sua benignitate arce ac turribus muni-

vit, eandem etiam a Medorum insolentia tueatur, eandem quoque in Graecorum dissidiis custodiat, Graeciae Megara satis luculenter intelligenda praebet: ut ex Pausania prolixe idem Vinetus adstruit. Ad haec, cum idem Theognis v. 890 a Jove petit, ut τὸ κυψέλλιζον γένος perdat, Cypselidarum tyrannidem apud Corinthios vicinos suos ita perstringere videtur, ut Solon passim in suis elegiis Pisistrati apud Athenienses tyrannidem taxat. Quamquam et exulasse illum patet e fine hujus rhapsodiae, v. 1209, Thebas scilicet migratione facta; non tamen conditione servili. Ac licet passim de fortunarum suarum tenuitate conqueratur, ut quae genio suo minus respondeat; tamen et vineam in Taygeti clivis (qui Peloponnesi mons est in Laconia) se habuisse testatur v. 875. Forsan autem vel negotiationis vel peregrinationis amore incensus, contracto aere alieno grandiore, agros et bona relinquere solumque vertere coactus est, ut e v. 1199 conjicere est. Qui vero Siculum eum fuisse tradiderunt, inde fortasse conjecturam ceperunt, quod (Suida teste) in Syracusanos ex obsidione servatos elegiam conscripsit. Amasium ei Cyrnum qui fuisse tradiderunt, ut Suidas, inter caetera documenta tueri se possunt v. 1045: quamquam ibi Cyrni nomen diserte expressum non est. Nomen ipsum Θέογνις, deminutionis specie quadam factum e Θεογένης.

PRAEFATIO A. KALLII AD SPECIM.
NOV. ED. 1766.

Cum pluribus abhinc annis Theognideas sententias primum perlegerem, maximo antiquissimi hujus et ἠθικωτάτου poetae amore captus fui, tum ob materiae, quam tractat, dignitatem, tum ob sententiarum gravitatem. Legendo et saepius relegendo sententiarum illius syllogen prorsus mihi cognitam reddidi, atque hinc, si quae inter aliorum scriptorum lectionem occurrebant, quae huic poetae illustrando inservire poterant, facilius ea animadverti, animadversaque chartis sedulo mandavi. Schedulis deinde perlustratis, cum in iis varia invenirem, quibus poetae lectionem adiuvari posse credebam, de tentanda nova hujus poetae editione consilium agitare coepi. Theognideas sententias hunc in finem curatius evolvens, ad prosodiae regulas singulos versus examinavi, locaque assiduo notavi, quae vel aperte corrupta, vel suspecta mihi videbantur. Multis adhuc mendis, etiam

post egregias Vineti, Camerarii, Seberi aliorumque emendationes, laborat Theognis, manu exaratorum codicum auxilio optime forsan emaculandus, sed cum ejusmodi subsidiis uti nondum licuerit, aliam medicinam locis male sanis parare studui. Plurima ex Theognide citata cum in aliis veteris Graeciae scriptorum libris superesse viderem, diligenter ea excerpsi, atque tanta hoc in labore usus sum felicitate, ut Theognideos *plus trecentos versus* invenerim, quibus, tanquam totidem gemmis, scripta sua ornare voluerunt antiquissimi auctores. Harum allegationum ope quamvis haud paucae scribarum maculae feliciter abstergi possunt, non omnem tamen, quae sperari potuit, exinde percipere licuit utilitatem; saepius enim ab hodierna textus Theognidei lectione nimis adeo recedunt, quae ab aliis scriptoribus excitantur, loca, ut soli lectionis varietati vix tantus eorum dissensus tribui possit: *) imo si forte unum idemque poetae dictum a pluribus simul excitetur, diversis tamen plerumque modis eandem sententiam singuli proferunt. Atque hanc ob causam de vera loci cujusdam lectione (saepius etiam de locis haud ita pridem suspectis) instituta collatione incertior multo, quam antea sum factus. MSS. codicum opem tanto ardentius desideravi, Theognidisque editionem per aliquod tempus differre decrevi. Frustulum futurae aliquando hujus poetae editionis jam exhibeo, hancque opellam, ut omnibus et singulis eruditionis amatoribus, sic iis praesertim commendatam exopto, qui in bibliothecis vel privatis, vel, suae curae commissis publicis scripta asservant Theognidis exempla. Vos igitur, Viri optimi, conatibus nostris favete, et quo consilio in nova hac editione concinnanda utamur, paucis accipite.

Historicam praemittemus de Theognide ejusque aetate scriptisque variis dissertationem. Cum autem pauca de poetae nostri vita apud probatae antiquitatis scriptores memorata reperiantur, fabulas quoque, quas de Theognide temere confinxerunt recentiores quidam, refutare conabimur. Megara Attica, non Sicula, nostri patriam fuisse demonstrabimus, Harpocrationemque turpiter falli, qui Platonem alteri sententiae favisse credidit. Contextus inprimis historiam componere, plenamque codicum tam manuscriptorum quam impressorum notitiam dare conabimur. Ὁμωνύμους etiam viros foeminasque illustres recensebimus circiter triginta. Dissertationem sequentur, quae

*) Dissidii hujus causam praecipuam esse credo, quod, cum in scholis juniorum memoriae mandari solerent Theognidis aliorumque gnomica praecepta, haec deinde memoriter, nec inspectis libris, citarunt, scriptisque suis interseruerunt.

praecipuis hujus poetae editionibus praemittuntur praefationes. Graecum Theognidis textum ad Wittebergensem anni 1620 editionem excudi curabo, variantisque scripturae notationem e caeteris editionibus studiose instituam. Textui in hoc specimine apposita est latina versio, ex eadem Seberi editione hausta paucisque tantum in locis emendata, sed novam prorsus melioremque futurae editioni adiungemus interpretationem. Subjicientur graeca Ioach. Camerarii scholia; Wolfg. Seberi et Ioach. Weitzii notas integras exhibebimus, quod tanto majori cum eruditorum assensu factum iri credimus, cum in rarissima et caeteris omnibus longe meliori edit. Witteb. a. 1620 unice exhibeantur. Sylburgii et Commelini notulas omnes quoque dabimus, sed e Vineti et Neandri commentariis tantum praecipua seligemus. Justi (1701) et Fischeri (1739) annotatis, cum ceteros tantum compilaverint, bonae frugis pauca adtulerint, parcius utemur. Nostras denique addemus notas, quibus ea quoque intersererentur, quae a Barthio in Adversariis, Wopkensio in Lectionibus Tullianis, Piersonio in Verisimilibus multisque aliis ad poetam nostrum annotata inveniuntur. Fragmenta Theognidea, nondum edita, tria exhibebimus, ex Clem. Alex. Stromatibus, Stobaei Florilegio, libroque de interpretatione qui Demetrio Phalereo adscribitur, desumta. *) Agmen claudat vocum Theognidearum copiosissimus index.

Ut melius perspiciatur, quibus subsidiis instructi ad novam editionem adornandam accessimus, catalogum subjicere lubet editionum Theognidearum, ordine chronologico digestum. — — —

CHR. G. HEYNII PRAEF. AD GLANDORFI SENTENTIOSA VET. GNOMICORUM POETARUM OPERA. 1776.

Quantam vim ad hominum animos habeant morum officiorumque praeceptiones brevibus sententiis inclusae, cum et suo unusquisque usu perspectum habere possit, et alii passim declaratum id dederint, a me ut nunc doceatur, nemo facile expectet. Nec vero eas acute semper et argute dictas esse necesse est; quam nostra aetate praeci-

*) De primo v. not. 148, de altero not. 94; tertium ap. *Demetr.* 85 *φόρμιγγ' ἄχορδον*, de arcu, haud magis nostri Theognidis est, sed tragici poetae (non dithyrambici), frigidissimi. Est aliquid similitudinis inter arcum et lyram; quippe tum arcus cornibus instructus erat, unde proverbium ἡ *αἶξ καθ' ἑαυτῆς τὰ κέρατα*, tum lyra ex iis fabricabatur (*Philostr. Imag.* I, 10.) WELCKER.

puam sententiarum dotem vulgo haberi novimus; verum satis est, ut perspicuitate, brevitate et gravitate eae se commendent. Utinam essent modo multi, qui ita se mature compararent, ut sententias ejusmodi ex optimis scriptoribus haustas infixas haberent animis, quas in memoriam revocare possent, quoties in tanta hac rerum vicissitudine et in his perturbationum affectuumque fluctibus jactata vel abrepta mens aut continenda aut erigenda est. Credi enim vix potest, quod rerum tamen experimentis me ipsum didicisse profiteri non piget, quantopere animum aut prava cupidine inflammatum, aut ira exasperatum vel dolore saucium, aut ad vitae quotidianae humiles curas depressum pungat ac percutiat sententia gravis et generosa casu oblata seu in animum revocata.

Valere itaque ad virtutis studium commendarique adolescentibus potest ea res eodem modo, quo sanctioris doctrinae interpretes loca ac sententias e sacris libris memoria comprehendere jubent, ut earum retractatione et tempestiva recordatione retineantur animi aut confirmentur; quod recte eos facere nemo negat; modo plura ad vitae utilitatem quam ad subtilitatem doctrinae tenellis animis infigerent et inculcarent. Ita Siracidae sententiarum dilectu facto et idonea interpretatione proposita institutionem plurimum iri adjutum mecum putabunt multi. Non equidem ignoro, in sententiis enotandis multa et fieri posse praepostere ac ridicule, ac facta esse, inprimis superioribus aetatibus, cum ex veterum scriptorum lectione, cum ingenium esset excolendum, sensusque acuendus et oratio polienda, hunc unum fructum capere vellent multi, ut sententiis conquirendis et aucupandis unice esset intenti, nulloque cum dilectu vulgares ac jejunas quasque exciperent, et seu sermonibus seu scriptis infercirent parum tempestive. Enimvero quae prave fiunt, ea non, ne omnino fiant, sed ut recte fiant, praecipiendum est.

Ceterum nullum facile est sententiarum genus, quod magis delectet, quam earum, quas veteris Graeciae ingenia carmine comprehenderunt: seu eas antiquitatis auctoritate, seu monentium gravitate, seu simplicitate et candore orationis seu numerorum suavitate commendare se dixeris. Habent eae praeterea hanc singularem dotem, ut tradant multa e vita communi, quae per se sunt gravissima et identidem animis inculcanda, vulgaria tamen, quae sine reprehensione nunc quidem nemo recocta apponere possit; ut adeo aut iis omissis alia exquisitiora, quae minoris aut rarioris usus esse solent, praecipere, aut ea verbis ornare, in acumen convertere et a veritate ac simplicitate deflectere necesse sit; quae ipsa res efficit, ut nostra aetas acute et ingeniose dicta veris et utilibus praeferre malit. At

vetus aetas, quae primum illa ad vitam regendam maxime necessaria et salubria monebat, recte utique vulgaria quaeque tradere, eaque proprie enuntiare poterat, nec verendum erat, ne verborum simplicitate offenderet, modo oratio perspicuitate ac vi sua ne careret. Delectat porro mirifice vitae priscae simplicitas in istis sententiis proposita, ad quam cum voluptate optimi cujusque redit animus, vitae hujus nostrae inter tot ornamenta, quae aetas ipsa attulit, tot falsis pigmentis inductae, tot aerumnis molestiisque vexatae pertaesus. Ita enim, nisi prava institutio indolem ingenuam corruperit, omnes nos vulgo comparatos esse puto, ut eum demum vitae usum verum ac desiderabilem esse judicemus, cum ad puritatem, innocentiam ac simplicitatem se quisque composuit, et cum bonis et innocentibus hominibus inter mutuas amoris et benevolentiae significationes vivere nobis contigit. Nec inficior me spem hanc fovere longe jucundissimam, vitae quoque melioris aliquando, si modo, quod credere licet, natura ejus et ratio ad animorum nostrorum habitus moresque comparata fore putanda est, delicias et jucunditates magnam partem ex hoc fonte esse profecturas, ut ad suam puritatem redeat animus, detersis his pigmentis, hoc fuco, quem vitae usus, hae artes, ipsa necessitas allinere solet: cum sine ista simplicitate, cujus vestigia aliqua seu aurea aetas seu prisca vita retinuisse narratur, nulla nec professio sensuum nostrorum ingenua et sincera, nec animorum conjunctio mutuusque amor esse queat. E contraria parte in aliis istorum gnomicorum poetarum locis jucundum est cognoscere, humanum genus jam illa aetate eundem, quem nos, versasse lapidem, iisdem studiis incubuisse, eadem consilia agitasse, vana et inania non minus, ac nos, captasse, iisdem erroribus, morbis mentium ac fraudibus laborasse. Delectant itaque hac rerum comparatione facta haud raro ea quoque, quae sunt admodum vulgaria et obvia; inprimis si eadem vitae usu rerumque experimentis, nostris quoque damnis seu commodis, comprobata meminimus. [1]) Praeceptorum

---

1) Ut in Simonidis fragm. *Οὐδὲν ἐν ἀνθρώποισι* etc. nos vitae spes plerumque quam longissime extendere. Ut illa in Theognideis v. 1137 sqq. unicum vitae hujus praesidium in bona spe esse positum; 1073 sqq. incertum esse omnium coeptorum eventum: 767 — 770 non decere virum doctum, doctrinae suae copias et fructum invidere aliis, nec (v. 221 — 224) sibi soli sapere quenquam debere: *Ἴσως γὰρ πάντες ποικίλ' ἐπιστάμεθα.* Et illud v. 429 sqq. procreare et educare hominem esse facilius, quam bonam mentem inserere, et sic porro. Inprimis placent ea, in quibus nec illo tempore hominibus persuasionem defuisse videas, providentia divina omnia geri et curari; quod unum si teneant, non omnino misera esse potest hominum vita. Jam vide v. 141. 142 et 171. 172. Inter haec tamen interpretem nolim aliis persuadere velle, omnia omnino in his gnomicis esse praeclara. Occurrunt enim non pauca jejune et parum numerose, alia parum sapienter parumque explorate dicta. De his non minus bonus interpres adolescentes monebit, quam de iis, quae pulchra sunt.

utilitate summa aut exquisito animi judicio se commendant alia loca. Ita Naumachii versus plus quam sexaginta servati nobis sunt, in quibus futurae matronae ac matrifamilias salubria monita ac consilia proponuntur, tam eleganti carmine, ut illud vulgo ignorari saepe aegre tulerim. Ita praeter multorum iambos praeclari extant elegi, nec non Mimnermi et Panyasidis particulae; ex quibus sane bene intelligere mihi videor, quantum praesidii ad bonam mentem virtutemque animi ac probitatem habuerint homines, inter quos ea carmina integra extarent, et quam recte poetae prisci inter sapientes haberentur. [2]) Juvat in aliis locis videre, quomodo istis aetatibus, cum recti justique esset sensus acrior forte quam in his vitae nostrae expolitae ludibriis, et in hoc mimo, quem agimus omnes, quomodo, inquam, summa ingenia usserunt et exercuerunt eaedem illae quaestiones, quae nunc non minus nostra aetate sapientissimum quemque ad incitas redigere solent (ut scilicet in gravissimis quidem rebus post tot saeculorum decursum homines non plus sapere quam anilem vetustatem, intelligi possit); cujusmodi est illa dubitatio de successu consiliorum et votorum exitu, quae improbi suscipiunt; de divitiis ingentibus, quae sine malis artibus vix parari possunt; de obscuritate fatorum (ut apud Theogn. v. 377 sq. 729 sq.), de ultione divina, quae in liberos et nepotes expetere creditur (v. c. 729 sq.). Suave quoque est videre poetas tribuere gravissimas sententias deo, plerumque Apollini, vel heroi, vel priscis hominibus: quale illud est, quod statim in principio Theogn. v. 16 sqq. occurrit; aut quemadmodum ex Homero sententiae a Pindaro, Simonide et aliis excitari solent in ipso carmine. Affert tandem miram voluptatem antiqui sermonis character passim iis sententiis impressus, ductaeque a rebus vulgaribus similitudines, et inprimis symbolica notionum animi declaratio [3]).

Ad liberalem itaque juvenilis aetatis institutionem sententiarum illarum usus videtur esse posse non contemnendus. Neque aliter visum viris de erudienda bonis litteris juventute ante hacc duo saecula meritissimis, Camerario ac Neandro, qui in his sententiis illustrandis egregiam operam posuere. Etsi enim rerum gestarum scriptores in ipsis linguarum addiscendarum initiis accommodatiores

---

2) Quantum horum poetarum numerum habuerit antiquitas, vel ex Neandri praefatione ad Opus aureum cognoscere in promtu est.

3) Ex quo genere vel in solis Theognideis multa occurrunt observatu digna: vid. v. 84. 125. 152. 217. 233. 234. 257. 347. 371. 447. 457. 471. 513. 671. 813 etc. Et statim in princ. 71: *ad bonum virum, cujus consiliis uti possis, longa quamvis via contende.*

ceteris esse putem, cum ipsa narrationis varietas recreet animum grammaticis minutiis fatigatum; sunt tamen nec minus sententiae illae simplicitate et brevitate commendabiles, inprimis dilectu cum judicio facto, saltem idonea interpretatione adhibita. Quam quidem et ipsam multum saepe difficultatis habere, equidem non ignoro. Fatendum enim est, Gnomicorum editiones nos habere nec doctas satis nec bonas, interpretationem autem recte institutam multo minus. Postulat autem hoc genus recensendorum poetarum majorem fere doctrinam, studiique assiduitatem, quam ullum aliud, cum a codicibus auxilii expectandum sit parum aut nihil; fragmenta autem ex diversissimis scriptoribus conquirenda et colligenda sint, in quibus diversae plerumque esse soleant rationes criticae, quae sint sequendae. Laudari enim solent a scriptoribus loca illa seu versus memoriter parumque accurate, omissis aliis, aliis insertis, interdum sic, ut ad certum consilium certumque sensum accommodent vel deflectant versus saepe metro ac numeris solutos; eundem versum ad plures auctores referunt, dialecto mutata; interdum eandem sententiam aliter verbis enunciatam ac versu quoque comprehensam opponi videas, ut arduum sit ad diiudicandum, poetane sententias similes cumulaverit, an alii interpolarint. Quod in Theognideis saepe usu venit, inprimis in locis de divitiis et de paupertate. Accidit porro, nescio quo fato, ut auctores, a quibus maxima sententiarum copia petenda est, sint ii, qui virorum doctorum artem et operam criticam omnium minime experti sunt. Ea enim omnino Graecorum scriptorum est fortuna, ut summi ingenii et doctrinae viri haeserint haud raro in parvis et obscuris libellis, principes vero auctores, unice dignos, in quibus ingenia exercerent et vigilias consumerent, intactos omiserint. Ita multo minus mirari licet, si nullum Plutarchum, nullum Stobaeum, quem vulgo vocant, habemus criticis curis probe expolitum; quanquam nunc melior fortuna hactenus affulsit, ut spes sit facta a viris doctis novae utriusque auctoris recensionis. Theognidei carminis edendi expectationem moverunt alii viri docti, in quo critica arte pertractando larga adhuc laudis comparandae messis proposita videtur; etsi Camerarii et Neandri diligentia non pauca occupasse videri debet. In interpretatione autem qui recte versari vult, eum cum omnino genus hoc praecipiendi, quod non nimis subtile est,[4]) nec argutias

4) Eloquuntur poetae gnomici, quod et in Salomone et Siracida tenendum, multa parum definite, quae ad certos fines revocanda: alia definite nimis, quae paullo liberius accipienda. Ita si Theogn. v. 305 malos ait non nasci, sed fieri, id aliter dictum videri non debet, quam de eo, quod plerumque fit. Ita v. 313 *inter insanos insanio*, *inter bonos bonum virum ago.*

nostrorum systematum ac compendiorum admittit, tenere, tum ad mores et opiniones priscae aetatis totum se comparare, iis se insinuare, cum poetis vivere, sentire necesse est. Redeundum est ad simplicitatem et paupertatem illius aevi; induenda sunt ingenia, qualia tum erant; exhibendus quasi est ad animum totus poeta cum bonis malisque, de quibus laetatur vel tristatur. Restabunt vel sic loca obscura, in quibus ignoramus vitae usum, qui illo tempore fuit; erunt tamen alia, quorum sensum assequi licebit ei, qui se ita paraverit, ut cum illis hominibus vivere videatur. Ita is, qui cogitet, poetam Theognidem in civitate libera vixisse, in qua juris aequalitas perpetua contentione conflictari solet cum inaequalitate fortunarum, perspectiora habebit, quae adversus ὕβριν ille tot locis (v. c. vs. 38 sqq. 1175) disputat, aut quoties σωφροσύνην requirit, aut in divitum mores invehitur. Ita perjuria nimis crebro pro nostris moribus execrantur veteres poetae; sed petendum hoc a jure privato male descripto, quale in civitatibus antiquioribus, ante hanc jurium et actionum subtilitatem inventam, esse necesse erat. Bene observatum vidi a Theognide v. 191. 192 [5]), cum, divitiarum studio, connubia promiscue jungerentur, adeoque gentes ac familiae diversorum ordinum permiscerentur, optimatum cum plebejis ac deterioribus, inde esse factum, ut mores totius civitatis corrumperentur. In illa quaestuum, quos ingenui facere possent, paucitate, cum agro colendo victum sibi quaererent plerique omnes, ad morum probitatem multum intererat, haberetne aliquis rem familiarem necne; itaque ut apud Romanos boni viri, ita apud Graecos χρηστοί, ἀγαθοί, ἐσθλοί, de divitibus, saltem bonis patribusfamilias, frequentantur. Ad veterum civitatum instituta spectant similiter, quae in Theognideis de exulibus v. 333, de servili capite v. 535 memorantur; et quod tyrannum occidere jubet quocumque modo (v. c. vs. 1183.).

Ut mores et instituta istarum aetatum, ita sermonis prisci proprietas et indoles inprimis est attendenda, cum in symbolicis formulis de quibus jam supra memini, tum in singulis formis ac vocabulis. Ita ἀρετή in Gnomicis significatus habet plures, quos nondum vidi accurate digestos ac definitos. Ita δαίμων occurrit, qui ex veterum hominum notione parum subtiliter constituta malos ad perniciem adducit (v. c. Theogn. 403). Eleganter Aten substituit Rhianus in praeclaro fragmento, quod ex eo apud Io. Stobensem superest. Manet tamen in hoc genere, quod symbolice effert animi notionem, nonnunquam obscuritas, quae dispelli vix satis potest. Ita

5) Quod nostri quoque sapientes viderunt. Conf. *Machiavell. Disc. in Liv.* lib. III. c. 43 et 46.

difficile dictu videtur, quod in Theognideis est v. 54. 55, corruptos esse civitatis mores, pellibus caprinis esse cives indutos, administrare tamen civitatem tanquam cervos. Quae autem personam et fortunam poetae respiciunt, omnino non satis ad liquidum perduci posse, nemo facile mirabitur (v. c. Theogn. 261 sq. 543 sq. 823 sq.).

Ad nostras itaque rerum notiones et opiniones ne interpretatio Gnomarum deflectatur, diligenter cavendum est. Tenendum quoque bono interpreti hoc: non modo praecepta virtutis et monita ac consilia his carminibus contineri; verum etiam alia, quae poeta vitae usu observata et animadversa meminerat. Discernenda adeo haec ab illis, nec poeta ea probasse semper putandus est, quae prout vulgo fiant ac gerantur narrat; non magis ac Machiavellus, quoties ea, quae principum pravitate ac fraude sceleste illo tempore gerebantur, exponit. Quod monendi non minus sunt illi, qui Salomoneas sententias interpretandas suscipiunt. Uti omnino in utroque genere nunquam dimittendum est animo, versari nos in scriptoribus ex aetatibus humani generis rudioribus, necdum ad subtiliorem hanc sapientiam et disciplinam perfectam expolitis, quam etsi non vita exprimere, praeceptione tamen et disputatione celebrare solemus. Ex eo genere sunt ea, quae de ulciscenda injuria et persequendis inimicis occurrunt,[6]) etsi et haec in civitate libera ad alias rationes referri possunt, quam in nostra hac vita, quam ipsae leges et reip. forma ad inertiam revocarunt. Ex sanctioris nostrae doctrinae monitis haud magna virtus habenda esset ejus hominis, qui nihil aliud haberet, quo se jactaret, quam quod non pejeravit neo amicum aut socium prodidit; atqui illa aetate laus haec haberi debuit satis praeclara (cf. Theogn. v. 529), cum nondum humana ingenia, uti ad virtutem, ita nec ad vitia sensum haberent tam elaboratum et subtilem.

Difficultates in interpretandis Gnomicis multo magis accumulant difficultates criticae, quas in nullo adhuc auctore hujus generis satis expeditas esse, et multa adhuc vitiis et corruptelis laborare, supra meminimus. Quae enim aliunde excerpta sunt, variis modis sunt corrupta, interpolata, luxata. Tum, quandoquidem versus singuli aut plures e media oratione sunt petiti, sententia saepe est truncata, saltem impedita. Nec aliter res se habet in iis carminibus, quae continua oratione contexta ad nos pervenere. Accessere vero in his, inprimis in Theognideis, aliae nec minores molestiae, ut aliena car-

6) Ut Theogn. v. 363. 364 et 337 sq. *Da, Deus, ut inimicos meos superem* etc. non dissimilia Davidicis precibus, a vita et aetate Davidica non alienis. Generosius v. 1077. 1078, ubi si inimicus bonus vir sit, se ejus laudi detrectare nolle, profitetur; et v. 89. 90 sodalem jubet aut sincero amore aut manifesto se odio prosequi.

mina e margine sint inserta, aut plura inter se diversa e diversis carminibus seu carminum locis descripta, nullo inter versus intervallo relicto continuata, alia alieno loco posita; 7) ut adeo difficillimum sit, cum, in tanta codicum paucitate et novitate, parum auxilii e libris sperare liceat, vera a suppositis ubique discernere. Quod vero in Theognide interpretando inprimis crucem figit, est hoc, quod, etsi Camerarius ac Neander, mox et alii viri docti subodorati sint, nondum tamen ullius cura et studio satis exploratum est, quod carmen illud e pluribus, iisque diversi argumenti forte, et diversorum auctorum, fragmentis est compositum. Ita enim mihi habeo persuasum, nos non tam Theognidem, quam excerpta alicujus viri docti e Theognide habere, adjunctis et insertis passim aliis, quae idem vir doctus in suum librum retulerat, sive ejusdem Theognidis sive aliorum poetarum elegiacorum essent. 7*) Certe plures elegias integras, aliarum autem fragmenta, intexta esse Theognideis, facile intelligat is, qui sensum non prorsus obtusum habeat. Atqui horum magna pars ad amores et compotationes spectat. Eorum igitur exordia observata et notata esse velim ab eo, qui novam Theognidis recensionem moliturus sit. 8)

---

7) v. c. Theogn. v. 131. 132. 165 et 166. 207 et 8; item 9 et 10. Luxatio manifesta v. 293, aliena inmixta v. 691. 692 et al.

7*) In censura editionis Brunckianae *Göttingische Gel. Anzeigen* 1784 p. 948 similem opinionem Heynius his verbis exponit: Es läſst sich leicht im Lesen bemerken, daſs was wir unter des Theognis Namen haben eine Sammlung zusammengeraffter einzelner Stellen, Sprüche und Fragmente elegischer Poesieen ist, wovon die Grundlage von Theognis ist; aber es sind viele fremde Stücke hinzugekommen, viele Verse wegen ähnlichen Inhalts oder vom Rande dazu eingetragen, gegen das Ende sind auch Trinklieder oder Fragmente daraus angehängt, mit andern Sentenzen, die später bemerkt und beygeschrieben worden. Was wir also haben, ist eigentlich eine Anthologie vormaliger Poesieen, oder *ein Excerptenbuch, das sich ein Gelehrter vor langen Zeiten gemacht hatte.* Die Handschriften, die wir haben, sind alle Copeyen von jenem. — Der Recensent gesteht gern, daſs er gewohnt ist, sich nicht mit einzelnen Theilen der Rede zu begnügen, sondern Stellen im Zusammenhang zu fassen und die Gedankenfolge aufzusuchen, daſs er eine Menge Stellen im Theognis nicht versteht, welche Brunck nicht berührt, selbst einige nicht, die er emendirt hat: ein paar gut gewählte Worte können doch oft einem Leser viel Mühe sparen: z. B. 172. 293. 392. 555. 593. 803. 479. 1043 (Br.) — Huic praeceptoris sui judicio assensit *Groddeckius* in Commentatione *Vergleichung der alten mit der Deutschen neueren Litteratur* 1788 p. 14, ubi nostrum librum vocat *ein Excerptenbuch aus den Paraenesen des Theognis*, et in Hist. Graecor. litt. ed. prior. p. 49. F. G. Welcker.

8) Cum animo in aliis occupato nuper Theognidea perlegerem, visus mihi sum exordia seu fragmenta novarum Elegiarum deprehendere in his locis: vss. 237. 260. 261. 266. 373 sq. 467 s. 511. 531. 549. 679. 755. 771. 871. 932. 967. 996. 1115. 1128. 1191. 1197. Nonnulla horum carminum ad alios, quam ad Cyrnum, scripta sunt, nominibus quoque expressis, uti Elegia v. 467 sq. ita scripta, ut inter compotationem decantari videatur, ad Simonidem: alia v. 667 porro hilarioris argumenti; alia v. 503 ad Onomacritum, et ad Academum 987 sq. Similis argumenti elegia incipit a v. 1035, quam ad Timagoram scriptam esse v. 1055 apparet. Diversum a Theognide auctorem prodit quoque v. 875 vinum ex Taygeto; uti et ad poetam e Laconica ortum spectare potest invocatio Dioscurorum v. 1083. De extremis a v. 1209 nihil certi statui potest; apparet tamen auctorem fuisse e Magnesia Ioniae, nam Lethaeum fluvium memorat, ad quem urbs illa sita fuit. Obscura quoque sunt v. 887 sq. sed ad poetam Euboeensem spectare videntur. Damoclem alloquitur v. 919.

Cum in vitae brevitate hac multa passim animo occurrant factu utilia et salubria, quae tamen ipse perficere nequeas; professoris autem bonarum litterarum partes sint, quo ipse pervenire nequeat, eos aliis viam monstrare, et adolescentes ingenuos non modo institutione, verum consilio quoque adjuvare: auctor fui juvenibus aliquot ingenio ac doctrina conspicuis, ut ad Gnomas veterum Graecorum interpretandas et recensendas animos ac studia converterent; inprimis cum illi e rationibus suis esse viderent, ut suae doctrinae specimina publice proponerent, iisque se ad majora et elaboratiora accingerent. Prodeunt itaque nunc Carmen Pythagoreum et Solonis Elegi ac fragmenta, emendata et illustrata; prior quidem particula a V. Cl. E. G. Glandorf, qui cum bibliothecae nostrae Regio-academicae a litteris sit, multa in promptu habuit subsidia, inprimis litteraria; altera vero a V. Cl. F. A. Fortlage, qui ad Osnabrugenses migravit inter Collegas Gymnasii, quod apud eos floret, adscriptus, vir doctrina, diligentia et modestia mihi inprimis probatus. Quod virorum doctorum par si lectori commendo, facere mihi videor id, quod in liberis suis, curae aliorum commendandis, sine reprehensióne faciat bonus paterfamilias, ut, ne aliorum benevolentia et officio indigni illi sint, se saltem providisse profiteatur. Scr. Goettingae d. VII. Sept. MDCCLXXVI.

EX BRUNCKII PRAEFATIONE AD GNOMICOS 1784.

Poetarum, quos Gnomicos vocant, editionem accuratam et venustam nullam videram. Veteris sapientiae, Graecaeque elegantiae studiosis gratum me facturum quid putavi, si eis enchiridion nitidius politiusque ornatum traderem. Theognidem, qui agmen hic ducit, primus in lucem edidit *Aldus Manutius*, cujus liber instar est veteris apographi, quo ipse usus est. Codicis illius vitium, ut in principem editionem, sic ex ea in ceteras omnes permanavit, quod quale sit, cuivis hanc novam cum aliis conferenti statim in oculos incurret. Nempe Theognidis poesis quae superest, non est continuum opus, sed ex fragmentis constat e variis illius hominis elegiis aut poematibus excerptis. Illam ad *quatuor codices* Bibliothecae Regiae contuli, quorum in tribus sententiae fere ad eundem modum distinctae sunt, quo in hoc libello. Singulae vel in capite habent literam majusculam miniatam, vel litera illa carent, vacuo relicto spatio, ubi peritioris calligraphi manu pingenda erat. Praeterea qui

primus farraginem illam coagmentavit, Theognideis versus plurimos immiscuit aliorum auctorum, Tyrtaei, Mimnermi, et maxime Solonis. Poterant quidem illi inter Theognideos relinqui, si Theognis seorsim et sine ullo comitatu excuderetur; sed quum adjunctos habeat illos ipsos scriptores, quorum possessionem invaserat, interdicto adversus eum agi, tum aequitatis, tum concinnitatis ratio postulabat; qua de re in notis dixi. — —

Latinam versionem plerisque horum carminum adjungi solitam, ut tironibus damnosam, doctoribus inutilem, consulto omisi. Ne tamen hic libellus omni utilitatis aut voluptatis fructu careret, quem capere possent qui litteris Graecis haud fuerunt imbuti, sententias et fragmenta ab Hugone Grotio aliisque summis viris eleganti carmine Latino reddita singulis Graecis subjeci. Notas addidi breves, criticas fere et Graecae lectionis constitutionem spectantes. Anthologiam sententiarum parallelarum e Graecis Latinisque poetis facere perfacile fuisset; sed inutili mole librum onerare nolui. Stobaeum adeant et florilegia Latinorum poetarum, qui, quot diversis modis res eadem possit enuntiari, perpendere amant.

EX THOMAE GAISFORDI PRAEFATIONE

AD POET. MIN. GR. VOL. I 1814. *)

Quanquam in hac Poetarum Minorum Graecorum editione parum vel potius nihil quod memoratu quidem dignum sit, effecerim, interit tamen lectoris, ut de instituti mei ratione, et de subsidiis quibus usus sim, in ipso operis limine certior fiat. — —

Quod ad rationem criticam spectat, satis erit in universum monuisse, me in contextu, uti vocant, constituendo, semper illaesam servare voluisse optimorum et vetustissimorum exemplarium fidem. Manuscriptorum itaque et edd. antiquarum, quotquot ad manum erant, collationibus diligenter usus, lectiones, quae vulgatis anteferendae videbantur, exinde haud dubitanter recepi. Emendationes ex conjectura rarissime (nunquam certe inconsulto lectore) admisi: quod sane saepius factum debuerat, si omnia ad accurate scribendi leges exigere mihi propositum esset. Ecquis enim nescit vitia, quae reliquias veterum deformant, codicibus hodiernis magnam partem esse antiquiora?

---

*) Volumini alteri 1815 praemissum est supplementum ex Bekkeri ed. Repeti hanc Poetarum Minorum editionem multis cum auctariis curavit G. Dindorf Lips. 1823.

In brevibus cuilibet paginae subjectis annotationibus, praeter MSStorum et edd: vett. lectiones a receptis diversas, quae ullius quidem videbantur momenti, adjeci, quotquot in adversariis enotaveram, veterum auctorum loca Hesiodum ceterosque poetas laudantium. Deinde Indices tres verborum locupletissimos addidi: quorum — — secundum, in Theognidem, post Blackwallum a Sebero mutuum sumsi. In Theognide adhibiti sunt:

Harl. MS. recentissimus Musei Britannici Harl. n. 6301.

Turneb. *ΓΝΩΜΟΛΟΓΙΑΙ ΠΑΛΑΙΟΤΑΤΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ* Parisiis MDLIII. apud Adrianum Turnebum typographum regium 4to.

Vinetus. Theognidis, Phocylidis, Pythagorae, Solonis, aliorumque veterum poetarum gnomica apud Crispinum 1569. 12.

Neander. Opus aureum et scholasticum etc. studio Mich. Neandri Soraviensis. Lipsiae 1577. in 4to.

Sylburgius. Theognidis, Phocylidis, Pythagorae, Solonis, et aliorum Poemata Gnomica — opera F. Sylburgii — Traj. ad Rhenum 1592. 12.

Seberus. Theognidis etc. cum indice duplici, etc. Ed. secunda, quae seorsim, praeter Graeca Ioachimi Camerarii Scholia, peculiares quoque notas exhibet, etc. et var. lect. e MSS. Aug. et Palat. opera M. Wolfgangi Seberi. Lipsiae 1620. 8vo.

Blackwall. Theognidis etc. etc. notis et emendationibus explanatae et exornatae opera Antonii Blackwall. A. M. Londini 1706. 12.

Epkema. Observata in Theognidem apud Acta Societatis Rheno-Trajectinae T. IV.

[Camerarium igitur Gaisfordus quoque neglexit.]

IMM. BEKKERI PRAEFATIO 1815.

Theognidem edo paene invitus. Quum enim probe nossem multa post Brunckium et propter Brunckium superesse in eum poetam conferenda, quae a me jam conferri non possent, malebam, si quid ei vel emendando vel supplendo utile reperissem, seorsim id proponere. Tutissimum consilium tentavi frustra. Itaque susceptis editoris partibus ut aliquatenus satisfacerem, orationem poetae et ipse passim emendavi et post me emendaturis instrumentum collegi quam potui maximum. In quo principem locum tenent codices manu scripti. Eos affero tres, Mutinensem 115, Vaticanum 915, Hamburgensem, hunc a literatissimo humanissimoque Gurlitto, illos a me, quum Parisiis essem, excussos. Et Mutinensis quidem membranaceus est, formae quadratae minimae, foliorum 112, insigni scripturae et elegan-

tia et antiquitate: quo praeter Theognidem, multo quam in ceteris libris integriorem, continetur Homeroçento, Phocylides, Coluthus, Dionysius Periegeta. Vaticanus formae est maximae, foliorum bombycinorum 258, complexus simul Homerum, Hesiodum, Theocritum, Lycophronem, Phocylidem, alios, recensendos Hasio in Catalogo suo codicum ex Vaticano Parisios translatorum. Quem tertio loco posui, Gurlittus narrat bibliothecae Hamburgensi donatum esse ab Io. Mich. Dilherro, professore Jenensi, mox Norimbergensi: scriptum in charta pergamena formae octonariae, literis iis quae aetatem referant inventae jam artis typographicae: et poterit videri recentior Aldo. Continet et ipse multa multorum: Ajacis Sophoclei partem postremam, Apollonii Rhodii libros 3 et 4, Phocylidem, Gregorii Nazianzeni sententias, Versus Sibyllinos, Theocriti idyllia sex, de re metrica commentariolos tres.

EX IO. FR. BOISSONADII PRAEFATIONE

AD POETAS GR. GNOMICOS PARIS. 1823 ED.

In edendis hisce poetis non mihi repetendam sumsi Brunckianam editionem; quod consilium, qui viro doctissimo et *κριτικωτάτῳ* placuerit, vix intelligere possum. Brunckiana, in Theognide praesertim, recensio prorsus fuit negligenda, adeo pro libitu fragmentorum lectionem mutavit. Recensionem superiorum editorum praecipue exhibui, usus insuper optima Bekkeri editione, qui Theognidem versibus CLIX e codice Mutinensi auxit. Nam Bekkerus, homo summae industriae et eximiae diligentiae, cui scriptores egregii, Oratores scilicet Graeci et Thucydides, plurimum debent, minores etiam auctores, nec non minimos, Coluthum, Tzetzem, Theognidem, copiis collatorum a se codicum adhibitis, correxit et supplevit; criticorum quorumdam superba fastidia perosus, qui splendida adorant nomina non sine superstitione, et quidquid auctorum non intra classica tempora nituit ut sordidos et capite censos despuunt ac proculcant. Supplementum illud, quod in Gallia primus edo, Suidae firmat testimonium referentis *παρεσπαρμένας* esse Theognideis *μωρίας καὶ παιδικοὺς ἔρωτας*. Sunt enim hi novi versus ut plurimum directi ad amasium, verbis tamen modestis.

ΘΕΟΓΝΙΔΟΣ

ΓΝΩΜΑΙ ΠΡΟΣ ΚΥΡΝΟΝ.

Κριοὺς μὲν καὶ ὄνους διζήμεθα, Κύρνε, καὶ ἵππους
  εὐγενέας, καί τις βούλεται ἐξ ἀγαθῶν
βήσεσθαι· γῆμαι δὲ κακὴν κακοῦ οὐ μελεδαίνει 185
  ἐσθλὸς ἀνήρ, ἤν οἱ χρήματα πολλὰ διδῷ.
5 οὐδὲ γυνὴ κακοῦ ἀνδρὸς ἀναίνεται εἶναι ἄκοιτις
  πλουσίου, ἀλλ' ἀφνεὸν βούλεται ἀντ' ἀγαθοῦ.
χρήματα γὰρ τιμῶσι· καὶ ἐκ κακοῦ ἐσθλὸς ἔγημεν,
  καὶ κακὸς ἐξ ἀγαθοῦ· πλοῦτος ἔμιξε γένος. 190

Αὐτός τοι ταύτην εἰδὼς κακόπατριν ἐοῦσαν 193
10 εἰς οἴκους ἄγεται, χρήμασι πειθόμενος,
εὔδοξος κακόδοξον, ἐπεὶ κρατερή μιν ἀνάγκη
  ἐντύει, ἥ τ' ἀνδρὸς τλήμονα θῆκε νόον.

Κύρν', οἱ πρόσθ' ἀγαθοὶ νῦν αὖ κακοί, οἱ δὲ κακοὶ πρὶν
  νῦν ἀγαθοί. τίς κεν ταῦτ' ἀνέχοιτ' ἐσορῶν, 1110
15 τοὺς ἀγαθοὺς μὲν ἀτιμοτέρους, κακίους δὲ λαχόντας
  τιμῆς; μνηστεύει δ' ἐκ κακοῦ ἐσθλὸς ἀνήρ.
ἀλλήλους δ' ἀπατῶντες ἐπ' ἀλλήλοισι γελῶσιν,
  οὔτ' ἀγαθῶν μνήμην εἰδότες οὔτε κακῶν.

Κύρνε, πόλις μὲν ἔθ' ἥδε πόλις, λαοὶ δὲ δὴ ἄλλοι,
20 οἳ πρόσθ' οὔτε δίκας ἤδεσαν οὔτε νόμους,

---

1. Ἐξ εὐγενῶν γέννα. Sosiad. Sept. sap. dict. ap. Stob. S. 3.

ἀλλ' ἀμφὶ πλευρῆσι δορὰς αἰγῶν κατέτριβον, 55
ἔξω δ' ὥςτ' ἔλαφοι τῆςδ' ἐνέμοντο πόλεος.

Εἰκὸς τὸν κακὸν ἄνδρα κακῶς τὰ δίκαια νομίζειν,
μηδεμίαν κατόπισθ' ἀζόμενον νέμεσιν. 280
25 δειλῷ γάρ τ' ἀπάλαμνα βροτῷ πάρα πόλλ' ἀνελέσθαι
πὰρ ποδός, ἡγεῖσθαί θ' ὡς καλὰ πάντα τιθεῖ.

Νῦν δὲ τὰ τῶν ἀγαθῶν κακὰ γίγνεται ἐσθλὰ κακοῖσιν
ἀνδρῶν· ἡγέονται δ' ἐκτραπέλοισι νόμοις. 290
αἰδὼς μὲν γὰρ ὄλωλεν· ἀναιδείη δὲ καὶ ὕβρις
30 νικήσασα δίκην, γῆν κατὰ πᾶσαν ἔχει.

Ἤδη νῦν αἰδὼς μὲν ἐν ἀνθρώποισιν ὄλωλεν, 647
αὐτὰρ ἀναιδείη γαῖαν ἐπιστρέφεται.

Οὐδένα παμπήδην ἀγαθὸν καὶ μέτριον ἄνδρα 615
τῶν νῦν ἀνθρώπων ἠέλιος καθορᾷ.

35 Ἐλπὶς ἐν ἀνθρώποισι μόνη θεὸς ἐσθλὴ ἔνεστιν, 1135
ἄλλοι δ' Οὔλυμπόνδ' ἐκπρολιπόντες ἔβαν.
ᾤχετο μὲν Πίστις, μεγάλη θεός· ᾤχετο δ' ἀνδρῶν
Σωφροσύνη· Χάριτές τ', ὦ φίλε, γῆν ἔλιπον.
ὅρκοι δ' οὐκέτι πιστοὶ ἐν ἀνθρώποισι δίκαιοι,
40 οὐδὲ θεοὺς οὐδεὶς ἅζεται ἀθανάτους. 1140
εὐσεβέων δ' ἀνδρῶν γένος ἔφθιτο, οὐδὲ θέμιστας
οὐκέτι γιγνώσκουσ' οὐδὲ μὲν εὐσεβίας.
ἀλλ' ὄφρα τις ζώει καὶ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο,
εὐσεβέων περὶ θεούς, Ἐλπίδα προςμενέτω·

---

31. Δίκη δ' ἐν χερσὶ καὶ αἰδὼς
οὐκ ἔσται· βλάψει δ' ὁ κακὸς τὸν ἀρείονα φῶτα
μύθοισι σκολιοῖς ἐνέπων, ἐπὶ δ' ὅρκον ὀμεῖται.
Hesiod. O. et D. 194. Spohn.

35. Καὶ τότε δὴ πρὸς Ὄλυμπον ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης
λευκοῖσιν φαρέεσσι καλυψαμένω χρόα καλόν,
ἀθανάτων μετὰ φῦλ' ἴτην, προλιπόντ' ἀνθρώπους,
Αἰδὼς καὶ Νέμεσις. Id. 199.

45 εὐχέσθω δὲ θεοῖσι κατ' ἀγλαὰ μηρία καίων, 1145
'Ελπίδι τε πρώτῃ καὶ πυμάτῃ θυέτω.
φραζέσθω δ' ἀδίκων ἀνδρῶν σκολιὸν λόγον αἰεί,
οἳ θεῶν ἀθανάτων μηδὲν ὀπιζόμενοι
αἰὲν ἐπ' ἀλλοτρίοις κτεάνοις ἐπέχουσι νόημα,
50 αἰσχρὰ κακοῖς ἔργοις σύμβολα θηκάμενοι. 1150

Ταῦτα μὲν οὕτως ἴσθι. κακοῖσι δὲ μὴ προςομίλει
ἀνδράσιν, ἀλλ' αἰεὶ τῶν ἀγαθῶν ἔχεο·
καὶ μετὰ τοῖσιν πῖνε καὶ ἔσθιε, καὶ παρὰ τοῖσιν
ἵζε, καὶ ἅνδανε τοῖς, ὧν μεγάλη δύναμις.
55 ἐσθλῶν μὲν γὰρ ἀπ' ἐσθλὰ μαθήσεαι· ἢν δὲ κακοῖσιν 35
συμμίσγῃς, ἀπολεῖς καὶ τὸν ἐόντα νόον.
ταῦτα μαθὼν ἀγαθοῖσιν ὁμίλεε, καί ποτε φήσεις
εὖ συμβουλεύειν τοῖσι φίλοισιν ἐμέ.

Σοὶ δ' ἐγὼ εὖ φρονέων ὑποθήσομαι, οἷά περ αὐτός, 27
60 Κύρν', ἀπὸ τῶν ἀγαθῶν παῖς ἔτ' ἐὼν ἔμαθον.

Χρὴ Μουσῶν θεράποντα καὶ ἄγγελον, εἴ τι περισσὸν
εἰδείη σοφίης, μὴ φθονερὸν τελέθειν, 770
ἀλλὰ τὰ μὲν μῶσθαι, τὰ δὲ δεικνύναι, ἄλλα δὲ ποιεῖν.
τί σφιν χρήσηται, μοῦνος ἐπιστάμενος;

---

51. *Μηδὲ κακῶν ἕταρον, μηδ' ἐσθλῶν νεικεστῆρα.*
Hesiod. 718.

Τοὺς δὲ προκεκριμένους ἄνδρας ἀγαθοὺς ἀγαπᾶν, καὶ ἐντυγχάνειν αὐτοῖς. Charondas in Prooemio leg. ap. Stob. S. 42. *Ἔγραψε δὲ ὁ Χαρώνδας καὶ περὶ τῆς κακομιλίας νόμον — ἀπηγόρευσε τῇ τῶν πονηρῶν φιλίᾳ τε καὶ συνηθείᾳ χρήσασθαι.* Diod. XII, 12.

Μὴ κακοῖς ὁμίλει. Solon. ap. Diog. L. I, 60. Demetr. Phal. Septem Sap. dict. ap. Stob. 3. *Εὐγένειαν ἄσκει. κακίας ἀπέχου. Ἀγαθοὺς τίμα.* Sosiad. Sept. Sap. dict. ibid.

Ὁμιλίας τε τὰς γεραιτέρας φίλει.
Eurip. Erechth. II, 21.

59. *Σοὶ δ' ἐγὼ ἐσθλὰ νοέων ἐρέω.* Hesiod. 288.
Παῖδ' ἔτ' ἐόντα χρεὼν δὴ καλὰ διδάσκεμεν ἔργα.
Phocylides ap. Plutarch. de puer. educ. p. 3.

65 Πλοῦτος καὶ σοφίη θνητοῖς ἀμαχώτατον αἰεί·
οὔτε γὰρ ἂν πλούτου θυμὸν ὑπερκορέσαις,
ὡς δ' αὔτως σοφίην ὁ σοφώτατος οὐκ ἀποφεύγει,
ἀλλ' ἔραται, θυμὸν δ' οὐ δύναται τελέσαι. 1160

Σοὶ δέ τοι, οἷά τε παιδὶ πατήρ, ὑποθήσομαι αὐτὸς
70 ἐσθλά· σὺ δ' ἐν θυμῷ καὶ φρεσὶ ταῦτα βάλευ. 1050

Οὐδὲν ἐν ἀνθρώποισι πατρὸς καὶ μητρὸς ἄμεινον 131
ἔπλετο, τοῖς ὁσίη, Κύρνε, μέμηλε δίκη.

Οἳ δ' ἀπογηράσκοντας ἀτιμάζουσι τοκῆας, 821
τούτων τοι χώρη, Κύρν', ὀλίγη τελέθει.

---

66. Πλούτου δ' οὐδὲν τέρμα πεφασμένον ἀνδράσι κεῖται.
Solon. V, 71. Br.

70. Ὦ Πέρση, σὺ δὲ ταῦτα τεῷ ἐνικάτθεο θυμῷ.
Ὦ Πέρση, σὺ δὲ ταῦτα μετὰ φρεσὶ βάλλεο σῇσι.
Hesiod. 27. 277.

Εὖ νῦν μοι τάδ' ἕκαστα μετὰ φρεσὶ πευκαλίμῃσιν
φράζεσθαι· πρῶτον μὲν, ὅτ' εἰς δόμον εἰςαφίκηαι,
ἔρδειν ἱερὰ καλὰ θεοῖς ἀειγενέτῃσιν.
Chironis Gnom. Hesiodo adscr. ap. Schol. Pind. P. VI. 19.

Τοὔνεκά τοι ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο καί μευ ἄκουσον.
Odyss. XVIII, 128.

75. Ὅς τε γονῆα γέροντα κακῷ ἐπὶ γήραος οὐδῷ
νεικείῃ χαλεποῖσι καθαπτόμενος ἐπέεσσιν·
τῷ δή τοι Ζεὺς αὐτὸς ἀγαίεται, ἐς δὲ τελεύτην
ἔργων ἀντ' ἀδίκων χαλεπὴν ἐπέθηκεν ἀμοιβήν.
Hesiod. 333.

— Σχέτλιοι, οὔτε θεῶν ὄπιν εἰδότες· οὐδέ κεν οἵ γε
γηράντεσσι τοκεῦσιν ἀπὸ θρεπτήρια δοῖεν.
Hesiod. 189.

— Οὐδὲ τοκεῦσιν
θρέπτρα φίλοις ἀπέδωκε, μινυνθάδιος δὲ οἱ αἰὼν
ἔπλετο. Iliad. IV, 478. XVII, 302.

Γονεῖς τιμᾶν. Primum inter tria, quae ferebantur, Triptolemi praecepta, alterum in Hesiodea Chironis Gnomologia. V. *Trilogie Prometheus* p. 101.

Οἵους ἂν ἐράνους ἐνέγκῃς τοῖς γονεῦσι, τούτους αὐτὸς ἐν τῷ γήρᾳ παρὰ τῶν τέκνων προςδέχου. Pittac, ap. Demetr.

Ἔστω δὲ μέγιστα ἀδικήματα θεῶν καταφρόνησις καὶ γονέων κάκωσις ἑκούσιος κ. τ. λ. Charondas.

Ἐάν τις μὴ τρέφῃ τοὺς γονέας, ἄτιμος ἔστω. Lex Solonis.

Νόμος γονεῦσιν ἰσοθέους τιμὰς νέμειν.
Menand. fr. inc. 114.

74. Πολλάκι γὰρ σύμπασα πόλις κακοῦ ἀνδρὸς ἀπηύρα.
Hesiod. 242.

75 *Κύρνε, θεοὺς αἰδοῦ καὶ δείδιθι. τοῦτο γὰρ ἄνδρα*
εἴργει μήθ' ἔρδειν μήτε λέγειν ἀσεβῆ. 1180

Αἰδεῖσθαί τε φίλους, φεύγειν τ' ὀλεσήνορας ὅρκους·
ἐντρέπε' ἀθανάτων μῆνιν ἀλευάμενος. 400

Μή τι θεοὺς ἐπίορκον ἐπόμνυθι· οὐ γὰρ ἀνεκτὸν 1195
80 *ἀθανάτους κρύψαι χρεῖος ὀφειλόμενον.*

Ἀρχῇ ἔπι ψεύδους μικρὴ χάρις· ἐς δὲ τελευτὴν
αἰσχρὸν δὴ κέρδος καὶ κακόν, ἀμφότερον,
γίγνεται· οὐδέ τι καλόν, ὅτῳ ψεῦδος προσομαρτῇ
ἀνδρί, καὶ ἐξέλθῃ πρῶτον ἀπὸ στόματος. 610

85 *Εἴθ' εἴης ἔργων αἰσχρῶν ἀπαθὴς καὶ ἀεργός,* 1177
Κύρνε! μεγίστην κεν πεῖραν ἔχοις ἀρετῆς.

Πέπνυσο, μηδ' αἰσχροῖσιν ἐπ' ἔργμασι μηδ' ἀδίκοισιν
τιμὰς μηδ' ἀρετὰς ἕλκεο μηδ' ἄφενος. 30

Ἀμφ' ἀρετῇ τρίβου, καί σοι τὰ δίκαια φίλ' ἔστω, 465
90 *μηδέ σε νικάτω κέρδος, ὅτ' αἰσχρὸν ἔῃ.*

---

75. *Εὖ δ' ὄπιν ἀθανάτων μακάρων πεφυλαγμένος εἶναι.*
Hesiod. 708.
Ἀθανάτους μὲν πρῶτα θεοὺς νόμῳ ὡς διακεῖται
τίμα, καὶ σέβου ὅρκον, ἔπειθ' ἥρωας ἀγαύους.
Aur. carm. Pythag. 1.
Εἴς τε δικαιοσύνην θνητῶν γένος ἤγαγε, δείξας
ὅρκον καὶ θυσίας ἱλαρὰς καὶ σχήματ' Ὀλύμπου.
Titanomach. ap. Clem. Alex. Str. I. p. 306, de Chirone Gnomologo.

77. *Χρῶ τοῖς θεοῖς. φίλους εὐσέβει· γονεῖς αἰδοῦ.* Solon.
Τὸν μὲν θεὸν φοβοῦ. τοὺς δὲ γονεῖς τίμα. τοὺς δὲ φίλους αἰσχύνου. τοῖς δὲ νόμοις πείθου. Isocr. ad Demon. p. 6. Wolf.
Ὅρκῳ μὴ χρῶ. Sosiad. Sept. Sap. dict ap. Stob. 3. p. 47.

81. *Καλοκαγαθίαν ὅρκου πιστοτέραν ἔχε. μὴ ψεύδου.* Solon ap. Apollod. de sectis philosoph. Diog. L. I, 60.

87. *Μνῆμα τόδ' Ἱππάρχου, στεῖχε δίκαια φρονῶν.*
Ap. Plat. Hipparch. p. 229.

89. *Μὴ κακὰ κερδαίνειν· κακὰ κέρδεα ἶσ' ἄτησιν.*
Hesiod. 354.
Ζημίαν αἱρεῖσθαι μᾶλλον ἢ κέρδος αἰσχρόν. Chilo.
Κέρδος αἰσχρὸν φύσεως κατηγορία. Periander ap. Stob. 3.
Κέρδος αἰσχρὸν βαρὺ κειμήλιον. Id. ibid. 3. *Μηδὲν χρημάτων ἕνεκα πράττειν· δεῖν γὰρ κερδαντὰ κερδαίνειν.* Id. ap. Diog. L. I, 97.

Οὐδείς, Κύρν', ἄτης καὶ κέρδεος αἴτιος αὐτός,
ἀλλὰ θεοὶ τούτων δώτορες ἀμφοτέρων.
οὐδέ τις ἀνθρώπων ἐργάζεται, ἐν φρεσὶν εἰδὼς 135
ἐς τέλος εἴτ' ἀγαθὸν γίγνεται εἴτε κακόν.
95 *πολλάκι γὰρ δοκέων θήσειν κακόν, ἐσθλὸν ἔθηκεν·*
καί τε δοκῶν θήσειν ἐσθλόν, ἔθηκε κακόν.
οὐδέ τῳ ἀνθρώπων παραγίγνεται, ὅσσ' ἐθέλῃσιν·
ἴσχει γὰρ χαλεπῆς πείρατ' ἀμηχανίης. 140
ἄνθρωποι δὲ μάταια νομίζομεν, εἰδότες οὐδέν·
100 *θεοὶ δὲ κατὰ σφέτερον πάντα τελοῦσι νόον.*

Βούλεο δ' εὐσεβέων ὀλίγοις σὺν χρήμασιν οἰκεῖν, 145
ἢ πλουτεῖν, ἀδίκως χρήματα πασάμενος.

Ἐν δὲ δικαιοσύνῃ συλλήβδην πᾶσ' ἀρετή 'στιν,
πᾶς δέ τ' ἀνὴρ ἀγαθός, Κύρνε, δίκαιος ἐών.

105 *Χρήματα μὲν δαίμων καὶ παγκάκῳ ἀνδρὶ δίδωσιν,*
Κύρν'· ἀρετῆς δ' ὀλίγοις ἀνδράσι μοῖρ' ἕπεται. 150

Ὕβριν, Κύρνε, θεὸς πρῶτον κακῷ ὤπασεν ἀνδρί,
οὗ μέλλει χώρην μηδεμίαν θέμεναι.

Ὁ πλούτῳ καὶ χρήμασι δουλεύων καταφρονείσθω. Charondas ap. Stob. 42. *Μὴ πλούτει κακῶς.* Pittacus. *Δικαίως πλούτει.* Sosiad.
Ἐς τὸ πᾶν δέ τοι λέγω βωμὸν αἰδέσαι δίκας
μηδέ νιν
κέρδος ἰδὼν ἀθέῳ ποδὶ λὰξ ἀτίσῃς.
Aeschyl. Eum. 541.

95. *Ἀλλ' οὐ Ζεὺς ἄνδρεσσι νοήματα πάντα τελευτᾷ.*
Iliad. XVIII, 328.

103. *Αὕτη μὲν οὖν ἡ δικαιοσύνη ἀρετὴ μέν ἐστι τελεία, ἀλλ' οὐχ ἁπλῶς, ἀλλὰ πρὸς ἕτερον· καὶ διὰ τοῦτο πολλάκις κρατίστη τῶν ἀρετῶν εἶναι δοκεῖ ἡ δικαιοσύνη· καὶ οὔθ' ἕσπερος οὔθ' ἑῷος οὕτω θαυμαστός· καὶ παροιμιαζόμενοί φαμεν· Ἐν δὲ δ. συλλήβδην κ. τ. λ.* Aristot. Eth. Nicom. V, 1. *Una excellentissima virtus justitia.* Cicero N. D. I, 2.
Δικαιοσύνης τὸ χρυσοῦν πρόσωπον.
Pind. Fragm. p. 114.
Δικαιοσύνης τηλαυγὲς χρυσοῦν πρόσωπον.
Eurip. Melanippe in Cod. Paris. (Wolfii Anal. IV, 537.).

107. *Ὦ Πέρση, σὺ δ' ἄϊε δίκης, μηδ' ὕβριν ὄφελλε κ. τ. λ.*
Hesiod. 215.

Τίκτει τοι κόρος ὕβριν, ὅταν κακῷ ὄλβος ἕπηται
110 *ἀνθρώπῳ, καὶ ὅτῳ μὴ νόος ἄρτιος ᾖ.*

Μή ποτέ τοι πενίην θυμοφθόρον ἀνδρὶ χολωθείς, 155
μηδ' ἀχρημοσύνην οὐλομένην πρόφερε.
Ζεὺς γάρ τοι τὸ τάλαντον ἐπιῤῥέπει ἄλλοτε ἄλλως,
ἄλλοτε μὲν πλουτεῖν, ἄλλοτε δ' οὐδὲν ἔχειν.

115 *Μή ποτε, Κύρν', ἀγορᾶσθαι ἔπος μέγα. οἶδε γὰρ οὐδεὶς*
ἀνθρώπων, ὅ τι νὺξ χἠμέρη ἀνδρὶ τελεῖ. 160

Πολλοί τοι χρῶνται δειλαῖς φρεσί, δαίμονι δ' ἐσθλῷ,
οἷς τὸ κακὸν δοκέον γίγνεται εἰς ἀγαθόν.
εἰσὶν δ' οἳ βουλῇ τ' ἀγαθῇ καὶ δαίμονι δειλῷ
120 *μοχθίζουσι, τέλος δ' ἔργμασιν οὐχ ἕπεται.*

Οὐδεὶς ἀνθρώπων οὔτ' ὄλβιος οὔτε πενιχρός, 165
οὔτε κακὸς νόσφιν δαίμονος οὔτ' ἀγαθός.

Ἄλλ' ἄλλῳ κακόν ἐστι, τὸ δ' ἀτρεκὲς ὄλβιος οὐδεὶς
ἀνθρώπων, ὁπόσους ἠέλιος καθορᾷ.

Οἷς δ' ὕβρις τε μέμηλε κακὴ καὶ σχέτλια ἔργα,
τοῖς δὲ δίκην Κρονίδης τεκμαίρεται εὐρύοπα Ζεύς.
Hesiod. 240.
Βαῖνε δίκης ἄσσον· μάλα τοι κακὸν ἀνδράσιν ὕβρις.
Ap. Plutarch. S. N. V. 10 et Vit. Cim. 6.
111. *Μηδέ ποτ' οὐλομένην πενίην θυμοφθόρον ἀνδρὶ*
τέτλαθ' ὀνειδίζειν, μακάρων δόσιν αἰὲν ἐόντων.
Hesiod. 719.
113. *Καὶ τότε δὴ χρύσεια πατὴρ ἐτίταινε τάλαντα.*
Iliad. VIII, 69. XXII, 209.
115. *Ζεῦ πάτερ, οὐ μὲν καλὸν ὑπέρβιον εὐχετάασθαι.*
Iliad. XVII, 19.
123. *Οὐδὲ μάκαρς οὐδεὶς πέλεται βροτός, ἀλλὰ πονηροὶ* *)
πάντες, ὅσους θνητοὺς ἠέλιος καθορᾷ.
Solon. VI.
Πάντεσι θνατοῖσι δαίμων ἐπέταξε πόνους ἄλλοισιν ἄλλους.
Bacchyl. fr. 19. cf. 1.

*) *Miseri;* contra *δύστηνος* aliquando sonat *detestabilis, omnium odio dignus*, ut *infelix* et *miser* apud Latinos. *Ruhnk. Ep. crit. alt.* p. 226. Pravam accentus distinctionem refutat Trypho ap. *Ammon.* v. *πονηρός*.

125 Ὃν δὲ θεοὶ τιμῶσιν, ὁ καὶ μωμεύμενος αἰνεῖ·
ἀνδρὸς δὲ σπουδὴ γίγνεται οὐδεμία. 170

Θεοῖς εὔχου, οἷς ἐστὶ μέγα κράτος. οὔ τι ἄτερ θεῶν 171
γίγνεται ἀνθρώποις, οὔτ' ἀγαθ' οὔτε κακά.

Οὐκ ἔραμαι πλουτεῖν οὐδ' εὔχομαι, ἀλλά μοι εἴη 1155
130 ζῆν ἀπὸ τῶν ὀλίγων, μηδὲν ἔχοντι κακόν.

Εὐδαίμων εἴην καὶ θεοῖς φίλος ἀθανάτοισιν, 653
Κύρν'· ἀρετῆς δ' ἄλλης οὐδεμιῆς ἔραμαι.

Ταῦτα μαθών, φίλ' ἑταῖρε, δικαίως χρήματα ποιοῦ,
σώφρονα θυμὸν ἔχων ἐκτὸς ἀτασθαλίης,
135 αἰεὶ τῶνδ' ἐπέων μεμνημένος. ἐς δὲ τελευτὴν 755
αἰνήσεις μύθῳ σώφρονι πειθόμενος.

---

125. *Θεοὶ δ' ὅταν τιμῶσιν* *) *οὐδὲν δεῖ φίλων.*
Euripid. Herc. F. 1373.

126. *Πόλλ' ἀπατηθῆναι διζήμενον ἔμμεναι ἐσθλόν.*
Phocylides **).

127. *Ζεὺς δ' ἀρετὴν ἄνδρεσσιν ὀφέλλει τε μινύθει τε,*
ὅππως κεν ἐθέλῃσιν· ὁ γὰρ κάρτιστος ἁπάντων.
Iliad. XX, 242.

Ζεὺς δ' αὐτὸς νέμει ὄλβον Ὀλύμπιος ἀνθρώποισιν,
ἐσθλοῖς ἠδὲ κακοῖσιν, ὅπως ἐθέλῃσιν, ἑκάστῳ.
Odyss. VI, 188.

Οὔτις ἄνευθε θεῶν ἀρετὴν λάβεν, οὐ πόλις, οὔτις
οὐ βρότος ***), *οὐ θεος κ. τ. λ.*
Simonid. ap. Theophil. ad Autol. II, p. 74.

Ζεῦ βασιλεῦ, τὰ μὲν ἐσθλὰ καὶ εὐχομένοις καὶ ἀνεύκτοις
ἄμμι δίδου, τὰ δὲ δεινὰ καὶ εὐχομένοις ἀπαλέξειν.
Ap. Plat. Alcib. II, c. 9. ****).

129. *Οὔ μοι τὰ Γύγεω τοῦ πολυχρύσου μέλει.*
Archilochus.

135. *Ἀλλὰ σύ γ' ἡμετέρης μεμνημένος αἰὲν ἐφετμῆς —*
Hesiod. 300.

*) Iacobs. ad Athen. p. 60 conjicit *θεοὶ δ' ὃν ἂν τ. — φωτὶ — ὄν κε θεὸς τιμᾷ.* Odyss. XVII, 98. cf. Solon. V, 11.

**) Phocylidis sententia a Plutarcho de recta aud. rat. 18. (p. 47 F.) servata vide num ab hoc Theognidis loco lucem accipiat. Aliena certe sunt, quae cum illa Wyttenbachius componit.

***) Ita ap. Aeschyl. Eum. 518 *ἢ πόλις βροτός θ' ὁμοίως.*

****) Procl. in Tim. et remp. p. 402 *τά τε λυγρὰ καὶ εὐχομένων ἀπερύκοις.*

75 *Κύρνε, θεοὺς αἰδοῦ καὶ δείδιθι. τοῦτο γὰρ ἄνδρα*
εἴργει μήθ' ἔρδειν μήτε λέγειν ἀσεβῆ. 1180

Αἰδεῖσθαί τε φίλους, φεύγειν τ' ὀλεσήνορας ὅρκους·
ἐντρέπε' ἀθανάτων μῆνιν ἀλευάμενος. 400

Μή τι θεοὺς ἐπίορκον ἐπόμνυθι· οὐ γὰρ ἀνεκτὸν 1195
80 *ἀθανάτους κρύψαι χρεῖος ὀφειλόμενον.*

Ἀρχῇ ἔπι ψεύδους μικρὴ χάρις· ἐς δὲ τελευτὴν
αἰσχρὸν δὴ κέρδος καὶ κακόν, ἀμφότερον,
γίγνεται· οὐδέ τι καλόν, ὅτῳ ψεῦδος προσομαρτῇ
ἀνδρί, καὶ ἐξέλθῃ πρῶτον ἀπὸ στόματος. 610

85 *Εἴθ' εἴης ἔργων αἰσχρῶν ἀπαθὴς καὶ ἀεργός,* 1177
Κύρνε! μεγίστην κεν πεῖραν ἔχοις ἀρετῆς.

Πέπνυσο, μηδ' αἰσχροῖσιν ἐπ' ἔργμασι μηδ' ἀδίκοισιν
τιμὰς μηδ' ἀρετὰς ἕλκεο μηδ' ἄφενος. 30

Ἀμφ' ἀρετῇ τρίβου, καί σοι τὰ δίκαια φίλ' ἔστω, 465
90 *μηδέ σε νικάτω κέρδος, ὅτ' αἰσχρὸν ἔῃ.*

---

75. *Εὖ δ' ὄπιν ἀθανάτων μακάρων πεφυλαγμένος εἶναι.*
Hesiod. 708.
Ἀθανάτους μὲν πρῶτα θεοὺς νόμῳ ὡς διακεῖται
τίμα, καὶ σέβου ὅρκον, ἔπειθ' ἥρωας ἀγαύους.
Aur. carm. Pythag. 1.
Εἴς τε δικαιοσύνην θνητῶν γένος ἤγαγε, δείξας
ὅρκον καὶ θυσίας ἱλαρὰς καὶ σχήματ' Ὀλύμπου.
Titanomach. ap. Clem. Alex. Str. I. p. 306, de Chirone Gnomologo.

77. *Χρῶ τοῖς θεοῖς. φίλους εὐσέβει· γονεῖς αἰδοῦ.* Solon.
Τὸν μὲν θεὸν φοβοῦ. τοὺς δὲ γονεῖς τίμα. τοὺς δὲ φίλους αἰσχύνου. τοῖς δὲ νόμοις πείθου. Isocr. ad Demon. p. 6. Wolf.
Ὅρκῳ μὴ χρῶ. Sosiad. Sept. Sap. dict. ap. Stob. 3. p. 47.

81. *Καλοκαγαθίαν ὅρκου πιστοτέραν ἔχε. μὴ ψεύδου.* Solon ap. Apollod. de sectis philosoph. Diog. L. I, 60.

87. *Μνῆμα τόδ' Ἱππάρχου, στεῖχε δίκαια φρονῶν.*
Ap. Plat. Hipparch. p. 229.

89. *Μὴ κακὰ κερδαίνειν· κακὰ κέρδεα ἶσ' ἄτησιν.*
Hesiod. 354.
Ζημίαν αἱρεῖσθαι μᾶλλον ἢ κέρδος αἰσχρόν. Chilo.
Κέρδος αἰσχρὸν φύσεως κατηγορία. Periander ap. Stob. 3. *Κέρδος αἰσχρὸν βαρὺ κειμήλιον.* Id. ibid. 3. *Μηδὲν χρημάτων ἕνεκα πράττειν· δεῖν γὰρ κερδαντὰ κερδαίνειν.* Id. ap. Diog. L. I, 97.

ἀλλὰ τάδ' ἀνθρώπων ἀπατᾷ νόον· οὐ γὰρ ἔτ' αὐτοὺς
 τίνονται μάκαρες πρήγματος ἀμπλακίης.
145 ἀλλ' ὁ μὲν αὐτὸς ἔτισε κακὸν χρέος, οὐδὲ φίλοισιν — 205
 ἄτην ἐξοπίσω παισὶν ἐπεκρέμασεν·
ἄλλον δ' οὐ κατέμαρψε δίκη· θάνατος γὰρ ἀναιδὴς
 πρόσθεν ἐπὶ βλεφάροις ἕζετο, κῆρα φέρων.

Ζεῦ φίλε, θαυμάζω σε. σὺ γὰρ πάντεσσιν ἀνάσσεις,
150 τιμὴν αὐτὸς ἔχων καὶ μεγάλην δύναμιν·
ἀνθρώπων δ' εὖ οἶσθα νόον καὶ θυμὸν ἑκάστου· — 375
 σὸν δὲ κράτος πάντων ἔσθ' ὕπατον, βασιλεῦ.
πῶς δή σευ, Κρονίδη, τολμᾷ νόος ἄνδρας ἀλιτροὺς
 ἐν ταὐτῇ μοίρῃ τόν τε δίκαιον ἔχειν,
155 ἤν τ' ἐπὶ σωφροσύνην τρεφθῇ νόος, ἤν τε πρὸς ὕβριν
 ἀνθρώπων ἀδίκοις ἔργμασι πειθομένων; — 380
οὐδέ τι κεκριμένον πρὸς δαίμονός ἐστι βροτοῖσιν,
 οὐδ' ὁδὸς ἥν τις ἰὼν ἀθανάτοισιν ἅδοι.

Ἔμπης δ' ὄλβον ἔχουσιν ἀπήμονα. τοὶ δ' ἀπὸ δειλῶν
160 ἔργων ἴσχονται θυμόν, ὅμως πενίην
μητέρ' ἀμηχανίης ἔλαβον, τὰ δίκαια φιλεῦντες, — 385
 ἥ τ' ἀνδρῶν προάγει θυμὸν ἐς ἀμπλακίην,
βλάπτουσ' ἐν στήθεσσι φρένας κρατερῆς ὑπ' ἀνάγκης·
 τολμᾷ δ' οὐκ ἐθέλων αἴσχεα πολλὰ φέρειν,
165 χρημοσύνῃ εἴκων, ἣ δὴ κακὰ πολλὰ διδάσκει,
 ψεύδεά τ' ἐξαπάτας τ' οὐλομένας τ' ἔριδας, — 390
ἄνδρα καὶ οὐκ ἐθέλοντα· κακὸν δὲ οἱ οὐδὲν ἔοικεν·
 ἡ γὰρ καὶ χαλεπὴν τίκτει ἀμηχανίην.

Ζεῦ πάτερ, εἴθε γένοιτο θεοῖς φίλα, τοῖς μὲν ἀλιτροῖς
170 ὕβριν ἁδεῖν· καί σφιν τοῦτο γένοιτο φίλον

---

169. *Ζεῦ πάτερ, ἦ τέ σέ φασι περὶ φρένας ἔμμεναι ἄλλων,*
ἀνδρῶν ἠδὲ θεῶν· σέο δ' ἐκ τάδε πάντα πέλονται.
οἷον δὴ ἄνδρεσσι χαρίζεαι ὑβριστῇσιν,
Τρωσίν κ. τ. λ. — **Iliad. XIII, 631.**
Νῦν δὴ ἐγὼ μήτ' αὐτὸς ἐν ἀνθρώποισι δίκαιος
εἴην, μήτ' ἐμὸς υἱός· ἐπεὶ κακὸν ἄνδρα δίκαιον
ἔμμεναι, εἰ μείζω γε δίκην ἀδικώτερος ἕξει.
ἀλλὰ τάγ' οὔπω ἔολπα τελεῖν Δία τερπικέραυνον.
Hesiod. 272.

θυμῷ, σχέτλια ἔργα μετὰ φρεσὶν ὥς τις ἀπηνὴς
ἐργάζοιτο, θεῶν μηδὲν ὀπιζόμενος,

Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥα ἔτ' ἐστὲ θεοὶ κατὰ μακρὸν Ὄλυμπον,
εἰ ἐτεὸν μνηστῆρες ἀτάσθαλοι ὕβριν ἔτισαν.

Odyss. XXIV, 350.

Εἴκε πάθοι τά κ' ἔρεξε, δίκη δ' ἰθεῖα γένοιτο.
Rhadamanthi sententia ap. Aristot. Eth. Nicom. V, 8. Eudem. IV, 3. Secundum Julian. in Caes. p. 314 Apollinis Pythii effatum.

Τοιαύτη Ζηνὸς πέλεται τίσις, οὐδ' ἐφ' ἑκάστῳ,
ὥσπερ θνητὸς ἀνήρ, γίγνεται ὀξύχολος.
αἰεὶ δ' οὔ τι λέληθε διαμπερές, ὅς τις ἀλιτρὸν
θυμὸν ἔχει· πάντως δ' ἐς τέλος ἐξεφάνη.
ἀλλ' ὁ μὲν αὐτίκ' ἔτισεν, ὁ δ' ὕστερον· ἢν δὲ φύγωσιν
αὐτοί, μηδὲ θεῶν Μοῖρ' ἐπιοῦσα κίχῃ,
ἤλυθε πάντως, αὖτις ἀναίτιοι ἔργα τίνουσιν
ἢ παῖδες τούτων ἢ γένος ἐξοπίσω.

Solon. V, 25.

Μίμνει δὲ μίμνοντος ἐν χρόνῳ Διός,
παθεῖν τὸν ἔρξαντα.

Aeschyl. Ag. 1585.

Δεινόν γε τοὺς μὲν δυσσεβεῖς κακῶν ἄπο
βλαστόντας, εἶτα τούσδε μὲν πράσσειν καλῶς·
τοὺς δ' ὄντας ἐσθλοὺς ἔκ τε γενναίων ἅμα
γεγῶτας εἶτα δυστυχεῖς πεφυκέναι.
οὐ χρῆν τάδ' οὕτω δαίμονας θνητῶν πέρι
πράσσειν. ἐχρῆν γὰρ τοὺς μὲν εὐσεβεῖς βροτῶν
ἔχειν τι κέρδος ἐμφανὲς θεῶν πάρα·
τοὺς δ' ὄντας ἀδίκους, τούσδε τὴν ἐναντίαν
δίκην κακῶν τιμωρὸν ἐμφανῆ τίνειν.
κοὐδεὶς ἂν οὕτως εὐτυχεῖ κακὸς γεγώς.

Sophocl. Alet.

Τὰ τῶν τεκόντων σφάλματ' εἰς τοὺς ἐκγόνους
θεοὶ τρέπουσι.

Eurip. Alcmaeon. 7. cf. Plutarch. S. N. V. 12.

Φησίν τις, εἶναι δῆτ' ἐν οὐρανῷ θεούς;
οὐκ εἰσίν, οὐκ εἰσ'. εἴ τις ἀνθρώπων λέγει,
μὴ τῷ παλαιῷ μωρὸς ὢν χρήσθω λόγῳ.
σκέψασθε δ' αὐτά, μὴ 'πὶ τοῖς ἐμοῖς λόγοις
γνώμην ἔχοντες. φημ' ἐγώ, τυραννίδα
κτείνειν τε πολλούς, κτημάτων τ' ἀποστερεῖν,
ὅρκους τε παραβαίνοντας, ἐκπορθεῖν πόλεις.
καὶ ταῦτα δρῶντες μᾶλλόν εἰσ' εὐδαίμονες
τῶν εὐσεβούντων ἡσυχῇ καθ' ἡμέραν.
πόλεις τε μικρὰς οἶδα τιμώσας θεούς,
αἳ μειζόνων κλύουσι δυσσεβεστέρων,
λόγχης ἀριθμῷ πλείονος κρατούμεναι κ. τ. λ.

Eurip. Belleroph. 25.

Ego deum genus esse semper dixi et dicam coelitum;
sed eos non curare opinor, quid agat humanum genus.
nam si curent, bene bonis sit, male malis, quod nunc abest.

Ennius p. 224 Hessel.

αὐτὸν ἔπειτα πάλιν τῖσαι κακά, μηδέ τ' ὀπίσσω 735
πατρὸς ἀτασθαλίαι παισὶ γένοιντο κακόν·
175 παῖδας δ', οἵ τ' ἀδίκου πατρὸς τὰ δίκαια νοεῦντες
ποιῶσιν, Κρονίδη, σὸν χόλον ἁζόμενοι,
ἐξ ἀρχῆς τὰ δίκαια μετ' ἀστοῖσιν φιλέοντες,
μή τιν' ὑπερβασίην ἀντιτίνειν πατέρων. 740
ταῦτ' εἴη μακάρεσσι θεοῖς φίλα· νῦν δ' ὁ μὲν ἔρδων
180 ἐκφεύγει, τὸ κακὸν δ' ἄλλος ἔπειτα φέρει.
καὶ τοῦτ', ἀθανάτων βασιλεῦ, πῶς ἐστὶ δίκαιον,
ἔργων ὅς τις ἀνὴρ ἐκτὸς ἐὼν ἀδίκων,
μή τιν' ὑπερβασίην κατέχων μηδ' ὅρκον ἀλιτρόν, 745
ἀλλὰ δίκαιος ἐών, μὴ τὰ δίκαια πάθῃ;
185 τίς δή κεν βροτὸς ἄλλος, ὁρῶν πρὸς τοῦτον, ἔπειτα
ἅζοιτ' ἀθανάτους; καὶ τίνα θυμὸν ἔχων,
ὁππότ' ἀνὴρ ἄδικος καὶ ἀτάσθαλος, οὔ τέ τι ἀνδρῶν
οὔ τέ τι ἀθανάτων μῆνιν ἀλευόμενος, 750
ὑβρίζῃ πλούτῳ κεκορημένος, οἱ δὲ δίκαιοι
190 τρύχωνται, χαλεπῇ τειρόμενοι πενίῃ;

Μηδένα πω κακότητι βιάζεο. τῷ δὲ δικαίῳ 547
τῆς εὐεργεσίης οὐδὲν ἀρειότερον.

Οὐ χρὴ πημαίνειν, ὅ τι μὴ πημαντέον εἴη·
οὐδ' ἔρδειν, ὅ τι μὴ λώϊον ᾖ τελέσαι. 690

195 Εὖ ἔρδων εὖ πάσχε. τί κ' ἄγγελον ἄλλον ἰάλλοις; 573
τῆς εὐεργεσίης ῥηδίη ἀγγελίη.

---

191. *Οἷ αὐτῷ κακὰ τεύχει ἀνὴρ ἄλλῳ κακὰ τεύχων.*
Hesiod. 267. Democrito Chio tribuit Aristot. Rhet. III, 9.
— *Ὄφρα γνῷς κατὰ θυμόν, ἀτὰρ εἴπῃσθα καὶ ἄλλῳ,*
ὡς κακοεργεσίης εὐεργεσίη μέγ' ἀμείνων.
Odyss. XXII, 373.
Βίᾳ μηδὲν πράττειν. Cleobulus. *Πείσας λάβε, μὴ βιασάμενος.* Bias. *Βίας μὴ ἔχου.* Sosiad. Sept. Sap. dict.

Εὖ μὲν κείμενον ἄνδρα κακῶς θέμεν εὐμαρές ἐστιν, 845
εὖ δὲ θέμεν τὸ κακῶς κείμενον ἀργαλέον.

Δειλοί τοι κακότητι ματαιότεροι νόον εἰσίν, 1025
200 τῶν δ' ἀγαθῶν αἰεὶ πρήξιες ἰθύτεραι.

Ῥηϊδίη τοι πρῆξις ἐν ἀνθρώποις κακότητος· 1027
τοῦ δ' ἀγαθοῦ χαλεπή, Κύρνε, πέλει παλάμη.

Οὐδέν, Κύρν', ὀργῆς ἀδικώτερον, ἣ τὸν ἔχοντα 1223
πημαίνει, θυμῷ δειλὰ χαριζομένη.

205 Ἴσχε νόον, γλώσσῃ δὲ τὸ μείλιχον αἰὲν ἐπέστω· 365
δειλῶν τοι τελέθει καρδίη ὀξυτέρη.

Μή τέ τινα ξείνων δηλεύμενος ἔργμασι λυγροῖς,
μή τέ τιν' ἐνδήμων, ἀλλὰ δίκαιος ἐὼν
τὴν σαυτοῦ φρένα τέρπε. δυσηλεγέων δὲ πολιτῶν 795
210 ἄλλος τίς σε κακῶς, ἄλλος ἄμεινον ἐρεῖ.

Τοὺς ἀγαθοὺς ἄλλος μάλα μέμφεται, ἄλλος ἐπαινεῖ· 797
τῶν δὲ κακῶν μνήμη γίγνεται οὐδεμία.

Ἀνθρώπων δ' ἄψεκτος ἐπὶ χθονὶ γίγνεται οὐδείς·
ἀλλ' ὡς λώϊον, οὗ μὴ πλεόνεσσι μέλει. 800

215 Οὐδεὶς ἀνθρώπων οὔτ' ἔσσεται οὔτε πέφυκεν, 801
ὅς τις πᾶσιν ἁδὼν δύσεται εἰς Ἀΐδεω.
οὐδὲ γὰρ ὃς θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀνάσσει,
Ζεὺς Κρονίδης, θνητοῖς πᾶσιν ἁδεῖν δύναται.

Τόρνου καὶ στάθμης καὶ γνώμονος ἄνδρα θεωρὸν 805
220 εὐθύτερον χρὴ μιν, Κύρνε, φυλασσέμεναι,

---

197. Ῥάδιον μὲν γὰρ πόλιν σεῖσαι καὶ ἀφαυροτέροις·
ἀλλ' ἐπὶ χώρας αὖτις ἕσσαι δυςπαλὲς δὴ γίγνεται.
Pind. P. IV, 485.

205. Νομιζέσθω δὲ πολίτης ἀμείνων ὁ τῆς ὀργῆς κρείττων, μᾶλλον τοῦ διὰ ταύτην πλημμελοῦντος. Charondas ap. Stob. S. 42.

215. Πάμπαν δ' ἄμωμος οὔτις, οὐδ' ἀκήριος.
Simonides.

Οὐδείς, Κύρν', ἄτης καὶ κέρδεος αἴτιος αὐτός,
ἀλλὰ θεοὶ τούτων δώτορες ἀμφοτέρων.
οὐδέ τις ἀνθρώπων ἐργάζεται, ἐν φρεσὶν εἰδὼς — 135
ἐς τέλος εἴτ' ἀγαθὸν γίγνεται εἴτε κακόν.
95 πολλάκι γὰρ δοκέων θήσειν κακόν, ἐσθλὸν ἔθηκεν·
καί τε δοκῶν θήσειν ἐσθλόν, ἔθηκε κακόν.
οὐδέ τῳ ἀνθρώπων παραγίγνεται, ὅσσ' ἐθέλῃσιν·
ἴσχει γὰρ χαλεπῆς πείρατ' ἀμηχανίης. — 140
ἄνθρωποι δὲ μάταια νομίζομεν, εἰδότες οὐδέν·
100 θεοὶ δὲ κατὰ σφέτερον πάντα τελοῦσι νόον.

Βούλεο δ' εὐσεβέων ὀλίγοις σὺν χρήμασιν οἰκεῖν, — 145
ἢ πλουτεῖν, ἀδίκως χρήματα πασάμενος.

Ἐν δὲ δικαιοσύνῃ συλλήβδην πᾶσ' ἀρετή 'στιν,
πᾶς δέ τ' ἀνὴρ ἀγαθός, Κύρνε, δίκαιος ἐών.

105 Χρήματα μὲν δαίμων καὶ παγκάκῳ ἀνδρὶ δίδωσιν,
Κύρν'· ἀρετῆς δ' ὀλίγοις ἀνδράσι μοῖρ' ἕπεται. — 150

Ὕβριν, Κύρνε, θεὸς πρῶτον κακῷ ὤπασεν ἀνδρί,
οὗ μέλλει χώρην μηδεμίαν θέμεναι.

Ὁ πλούτῳ καὶ χρήμασι δουλεύων καταφρονείσθω. Charondas ap. Stob. 42. *Μὴ πλούτει κακῶς.* Pittacus. *Δικαίως πλούτει.* Sosiad.
Ἐς τὸ πᾶν δέ τοι λέγω βωμὸν αἰδέσαι δίκας
μηδέ νιν
κέρδος ἰδὼν ἀθέῳ ποδὶ λὰξ ἀτίσῃς.
Aeschyl. Eum. 541.

95. *Ἀλλ' οὐ Ζεὺς ἄνδρεσσι νοήματα πάντα τελευτᾷ.*
Iliad. XVIII, 328.

105. *Αὕτη μὲν οὖν ἡ δικαιοσύνη ἀρετὴ μέν ἐστι τελεία, ἀλλ' οὐχ ἁπλῶς, ἀλλὰ πρὸς ἕτερον· καὶ διὰ τοῦτο πολλάκις κρατίστη τῶν ἀρετῶν εἶναι δοκεῖ ἡ δικαιοσύνη· καὶ οὔθ' ἕσπερος οὔθ' ἑῷος οὕτω θαυμαστός· καὶ παροιμιαζόμενοί φαμεν· Ἐν δὲ δ. συλλήβδην κ. τ. λ.* Aristot. Eth. Nicom. V, 1. *Una excellentissima virtus justitia.* Cicero N. D. I, 2.
Δικαιοσύνης τὸ χρυσοῦν πρόσωπον.
Pind. Fragm. p. 114.
Δικαιοσύνης τηλαυγὲς χρυσοῦν πρόσωπον.
Eurip. Melanippe in Cod. Paris. (Wolfii Anal. IV, 537.).

107. *Ὦ Πέρση, σὺ δ' ἄϊε δίκης, μηδ' ὕβριν ὄφελλε κ. τ. λ.*
Hesiod. 215.

Τίκτει τοι κόρος ὕβριν, ὅταν κακῷ ὄλβος ἕπηται
110 ἀνθρώπῳ, καὶ ὅτῳ μὴ νόος ἄρτιος ᾖ.

Μή ποτέ τοι πενίην θυμοφθόρον ἀνδρὶ χολωθείς, 155
μηδ' ἀχρημοσύνην οὐλομένην πρόφερε.
Ζεὺς γάρ τοι τὸ τάλαντον ἐπιῤῥέπει ἄλλοτε ἄλλως,
ἄλλοτε μὲν πλουτεῖν, ἄλλοτε δ' οὐδὲν ἔχειν.

115 Μή ποτε, Κύρν', ἀγορᾶσθαι ἔπος μέγα. οἶδε γὰρ οὐδεὶς
ἀνθρώπων, ὅ τι νὺξ χἠμέρη ἀνδρὶ τελεῖ. 160

Πολλοί τοι χρῶνται δειλαῖς φρεσί, δαίμονι δ' ἐσθλῷ,
οἷς τὸ κακὸν δοκέον γίγνεται εἰς ἀγαθόν.
εἰσὶν δ' οἳ βουλῇ τ' ἀγαθῇ καὶ δαίμονι δειλῷ
120 μοχθίζουσι, τέλος δ' ἔργμασιν οὐχ ἕπεται.

Οὐδεὶς ἀνθρώπων οὔτ' ὄλβιος οὔτε πενιχρός, 165
οὔτε κακὸς νόσφιν δαίμονος οὔτ' ἀγαθός.

Ἄλλ' ἄλλῳ κακόν ἐστι, τὸ δ' ἀτρεκὲς ὄλβιος οὐδεὶς
ἀνθρώπων, ὁπόσους ἠέλιος καθορᾷ.

Οἷς δ' ὕβρις τε μέμηλε κακὴ καὶ σχέτλια ἔργα,
τοῖς δὲ δίκην Κρονίδης τεκμαίρεται εὐρύοπα Ζεύς.
Hesiod. 240.
Βαῖνε δίκης ἆσσον· μάλα τοι κακὸν ἀνδράσιν ὕβρις.
Ap. Plutarch. S. N. V. 10 et Vit. Cim. 6.

111. *Μηδέ ποτ' οὐλομένην πενίην θυμοφθόρον ἀνδρὶ*
τέτλαθ' ὀνειδίζειν, μακάρων δόσιν αἰὲν ἐόντων.
Hesiod. 719.

113. *Καὶ τότε δὴ χρύσεια πατὴρ ἐτίταινε τάλαντα.*
Iliad. VIII, 69. XXII, 209.

115. *Ζεῦ πάτερ, οὐ μὲν καλὸν ὑπέρβιον εὐχετάασθαι.*
Iliad. XVII, 19.

123. *Οὐδὲ μάκαρς οὐδεὶς πέλεται βροτός, ἀλλὰ πονηροὶ* *)
πάντες, ὅσους θνητοὺς ἠέλιος καθορᾷ.
Solon. VI.
Πάντεσι θνατοῖσι δαίμων ἐπέταξε πόνους ἄλλοισιν ἄλλους.
Bacchyl. fr. 19. cf. 1.

*) *Miseri;* contra *δύστηνος* aliquando sonat *detestabilis, omnium odio dignus*, ut *infelix* et *miser* apud Latinos. *Ruhnk. Ep. crit. alt.* p. 226. Pravam accentus distinctionem refutat Trypho ap. *Ammon.* v. *πονηρός*.

125 Ὃν δὲ θεοὶ τιμῶσιν, ὁ καὶ μωμεύμενος αἰνεῖ·
    ἀνδρὸς δὲ σπουδὴ γίγνεται οὐδεμία. 170

Θεοῖς εὔχου, οἷς ἐστὶ μέγα κράτος. οὔ τι ἄτερ θεῶν 171
    γίγνεται ἀνθρώποις, οὔτ' ἀγαθ' οὔτε κακά.

Οὐκ ἔραμαι πλουτεῖν οὐδ' εὔχομαι, ἀλλά μοι εἴη 1155
130 ζῆν ἀπὸ τῶν ὀλίγων, μηδὲν ἔχοντι κακόν.

Εὐδαίμων εἴην καὶ θεοῖς φίλος ἀθανάτοισιν, 653
    Κύρν'· ἀρετῆς δ' ἄλλης οὐδεμιῆς ἔραμαι.

Ταῦτα μαθών, φίλ' ἑταῖρε, δικαίως χρήματα ποιοῦ,
    σώφρονα θυμὸν ἔχων ἐκτὸς ἀτασθαλίης,
135 αἰεὶ τῶνδ' ἐπέων μεμνημένος. ἐς δὲ τελευτὴν 755
    αἰνήσεις μύθῳ σώφρονι πειθόμενος.

---

125. Θεοὶ δ' ὅταν τιμῶσιν *) οὐδὲν δεῖ φίλων.
Euripid. Herc. F. 1375.

126. Πόλλ' ἀπατηθῆναι διζήμενον ἔμμεναι ἐσθλόν.
Phocylides **).

127. Ζεὺς δ' ἀρετὴν ἄνδρεσσιν ὀφέλλει τε μινύθει τε,
ὅππως κεν ἐθέλησιν· ὁ γὰρ κάρτιστος ἁπάντων.
Iliad. XX, 242.

Ζεὺς δ' αὐτὸς νέμει ὄλβον Ὀλύμπιος ἀνθρώποισιν,
ἐσθλοῖς ἠδὲ κακοῖσιν, ὅπως ἐθέλῃσιν, ἑκάστῳ.
Odyss. VI, 188.

Οὔτις ἄνευθε θεῶν ἀρετὴν λάβεν, οὐ πόλις, οὔτις
οὐ βρότος ***), οὐ θεος κ. τ. λ.
Simonid. ap. Theophil. ad Autol. II, p. 74.

Ζεῦ βασιλεῦ, τὰ μὲν ἐσθλὰ καὶ εὐχομένοις καὶ ἀνεύκτοις
ἄμμι δίδου, τὰ δὲ δεινὰ καὶ εὐχομένοις ἀπαλέξειν.
Ap. Plat. Alcib. II, c. 9. ****).

129. Οὔ μοι τὰ Γύγεω τοῦ πολυχρύσου μέλει.
Archilochus.

135. Ἀλλὰ σύ γ' ἡμετέρης μεμνημένος αἰὲν ἐφετμῆς —
Hesiod. 300.

*) Iacobs. ad Athen. p. 60 conjicit θεοὶ δ' ὃν ἂν τ. — φωτί — ὅν κε θεὸς τιμᾷ. Odyss. XVII, 98. cf. Solon. V, 11.

**) Phocylidis sententia a Plutarcho de recta aud. rat. 18. (p. 47 F.) servata vide num ab hoc Theognidis loco lucem accipiat. Aliena certe sunt, quae cum illa Wyttenbachius componit.

***) Ita ap. Aeschyl. Eum. 518 ἢ πόλις βροτός θ' ὁμοίως.

****) Procl. in Tim. et remp. p. 402 τά τε λυγρὰ καὶ εὐχομένων ἀπεργάκοις.

Εὖ μὲν κείμενον ἄνδρα κακῶς θέμεν εὐμαρές ἐστιν, 845
εὖ δὲ θέμεν τὸ κακῶς κείμενον ἀργαλέον.

Δειλοί τοι κακότητι ματαιότεροι νόον εἰσίν, 1025
200 τῶν δ' ἀγαθῶν αἰεὶ πρήξιες ἰθύτεραι.

Ῥηϊδίη τοι πρῆξις ἐν ἀνθρώποις κακότητος· 1027
τοῦ δ' ἀγαθοῦ χαλεπή, Κύρνε, πέλει παλάμη.

Οὐδέν, Κύρν', ὀργῆς ἀδικώτερον, ἣ τὸν ἔχοντα 1223
πημαίνει, θυμῷ δειλὰ χαριζομένη.

205 Ἴσχε νόον, γλώσσῃ δὲ τὸ μείλιχον αἰὲν ἐπέστω· 365
δειλῶν τοι τελέθει καρδίη ὀξυτέρη.

Μή τέ τινα ξείνων δηλεύμενος ἔργμασι λυγροῖς,
μή τέ τιν' ἐνδήμων, ἀλλὰ δίκαιος ἐὼν
τὴν σαυτοῦ φρένα τέρπε. δυσηλεγέων δὲ πολιτῶν 795
210 ἄλλος τίς σε κακῶς, ἄλλος ἄμεινον ἐρεῖ.

Τοὺς ἀγαθοὺς ἄλλος μάλα μέμφεται, ἄλλος ἐπαινεῖ· 797
τῶν δὲ κακῶν μνήμη γίγνεται οὐδεμία.

Ἀνθρώπων δ' ἄψεκτος ἐπὶ χθονὶ γίγνεται οὐδείς·
ἀλλ' ὡς λώϊον, οὗ μὴ πλεόνεσσι μέλει. 800

215 Οὐδεὶς ἀνθρώπων οὔτ' ἔσσεται οὔτε πέφυκεν, 801
ὅς τις πᾶσιν ἁδὼν δύσεται εἰς Ἀΐδεω.
οὐδὲ γὰρ ὃς θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀνάσσει,
Ζεὺς Κρονίδης, θνητοῖς πᾶσιν ἁδεῖν δύναται.

Τόρνου καὶ στάθμης καὶ γνώμονος ἄνδρα θεωρὸν 805
220 εὐθύτερον χρή μιν, Κύρνε, φυλασσέμεναι,

---

197. Ῥάδιον μὲν γὰρ πόλιν σεῖσαι καὶ ἀφαυροτέροις·
ἀλλ' ἐπὶ χώρας αὖτις ἕσσαι δυςπαλὲς δὴ γίγνεται.
Pind. P. IV, 485.

205. Νομιζέσθω δὲ πολίτης ἀμείνων ὁ τῆς ὀργῆς κρείττων, μᾶλλον τοῦ διὰ ταύτην πλημμελοῦντος. Charondas ap. Stob. S. 42.

215. Πάμπαν δ' ἄμωμος οὔτις, οὐδ' ἀκήριος.
Simonides.

ἀλλὰ τάδ' ἀνθρώπων ἀπατᾷ νόον· οὐ γὰρ ἔτ' αὐτοὺς
    τίνονται μάκαρες πρήγματος ἀμπλακίης.
145 ἀλλ' ὁ μὲν αὐτὸς ἔτισε κακὸν χρέος, οὐδὲ φίλοισιν   205
    ἄτην ἐξοπίσω παισὶν ἐπεκρέμασεν·
ἄλλον δ' οὐ κατέμαρψε δίκη· θάνατος γὰρ ἀναιδὴς
    πρόσθεν ἐπὶ βλεφάροις ἕζετο, κῆρα φέρων.

Ζεῦ φίλε, θαυμάζω σε. σὺ γὰρ πάντεσσιν ἀνάσσεις,
150 τιμὴν αὐτὸς ἔχων καὶ μεγάλην δύναμιν·
ἀνθρώπων δ' εὖ οἶσθα νόον καὶ θυμὸν ἑκάστου·   375
    σὸν δὲ κράτος πάντων ἔσθ' ὕπατον, βασιλεῦ.
πῶς δή σευ, Κρονίδη, τολμᾷ νόος ἄνδρας ἀλιτροὺς
    ἐν ταὐτῇ μοίρῃ τόν τε δίκαιον ἔχειν,
155 ἤν τ' ἐπὶ σωφροσύνην τρεφθῇ νόος, ἤν τε πρὸς ὕβριν
    ἀνθρώπων ἀδίκοις ἔργμασι πειθομένων;   380
οὐδέ τι κεκριμένον πρὸς δαίμονός ἐστι βροτοῖσιν,
    οὐδ' ὁδὸς ἥν τις ἰὼν ἀθανάτοισιν ἅδοι.

Ἔμπης δ' ὄλβον ἔχουσιν ἀπήμονα. τοὶ δ' ἀπὸ δειλῶν
160 ἔργων ἴσχονται θυμόν, ὅμως πενίην
μητέρ' ἀμηχανίης ἔλαβον, τὰ δίκαια φιλεῦντες,   385
    ἥ τ' ἀνδρῶν προάγει θυμὸν ἐς ἀμπλακίην,
βλάπτουσ' ἐν στήθεσσι φρένας κρατερῆς ὑπ' ἀνάγκης·
    τολμᾷ δ' οὐκ ἐθέλων αἴσχεα πολλὰ φέρειν,
165 χρημοσύνῃ εἴκων, ἣ δὴ κακὰ πολλὰ διδάσκει,
    ψεύδεά τ' ἐξαπάτας τ' οὐλομένας τ' ἔριδας,   390
ἄνδρα καὶ οὐκ ἐθέλοντα· κακὸν δὲ οἱ οὐδὲν ἔοικεν·
    ἣ γὰρ καὶ χαλεπὴν τίκτει ἀμηχανίην.

Ζεῦ πάτερ, εἴθε γένοιτο θεοῖς φίλα, τοῖς μὲν ἀλιτροῖς
170 ὕβριν ἁδεῖν· καί σφιν τοῦτο γένοιτο φίλον

---

169. *Ζεῦ πάτερ, ἦ τέ σέ φασι περὶ φρένας ἔμμεναι ἄλλων,*
ἀνδρῶν ἠδὲ θεῶν· σέο δ' ἐκ τάδε πάντα πέλονται.
οἷον δὴ ἄνδρεσσι χαρίζεαι ὑβριστῇσιν,
Τρωσίν κ. τ. λ. Iliad. XIII, 631.
Νῦν δὴ ἐγὼ μήτ' αὐτὸς ἐν ἀνθρώποισι δίκαιος
εἴην, μήτ' ἐμὸς υἱός· ἐπεὶ κακὸν ἄνδρα δίκαιον
ἔμμεναι, εἰ μείζω γε δίκην ἀδικώτερος ἕξει.
ἀλλὰ τάγ' οὔπω ἔολπα τελεῖν Δία τερπικέραυνον.
Hesiod. 272.

θυμῷ, σχέτλια ἔργα μετὰ φρεσὶν ὥς τις ἀπηνὴς
ἐργάζοιτο, θεῶν μηδὲν ὀπιζόμενος,

Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥα ἔτ' ἐστὲ θεοὶ κατὰ μακρὸν Ὄλυμπον,
εἰ ἐτεὸν μνηστῆρες ἀτάσθαλοι ὕβριν ἔτισαν.
Odyss. XXIV, 350.
Εἴκε πάθοι τά κ' ἔρεξε, δίκη δ' ἰθεῖα γένοιτο.
Rhadamanthi sententia ap. Aristot. Eth. Nicom. V, 8.
Eudem. IV, 3. Secundum Julian. in Caes. p. 314
Apollinis Pythii effatum.
Τοιαύτη Ζηνὸς πέλεται τίσις, οὐδ' ἐφ' ἑκάστῳ,
ὥςπερ θνητὸς ἀνήρ, γίγνεται ὀξύχολος.
αἰεὶ δ' οὔ τι λέληθε διαμπερές, ὅς τις ἀλιτρὸν
θυμὸν ἔχει· πάντως δ' ἐς τέλος ἐξεφάνη.
ἀλλ' ὁ μὲν αὐτίκ' ἔτισεν, ὁ δ' ὕστερον· ἢν δὲ φύγωσιν
αὐτοί, μηδὲ θεῶν Μοῖρ' ἐπιοῦσα κίχῃ,
ἤλυθε πάντως, αὖτις ἀναίτιοι ἔργα τίνουσιν
ἢ παῖδες τούτων ἢ γένος ἐξοπίσω.
Solon. V, 25.
Μίμνει δὲ μίμνοντος ἐν χρόνῳ Διός,
παθεῖν τὸν ἔρξαντα.
Aeschyl. Ag. 1585.
Δεινόν γε τοὺς μὲν δυσσεβεῖς κακῶν ἄπο
βλαστόντας, εἶτα τούςδε μὲν πράσσειν καλῶς·
τοὺς δ' ὄντας ἐσθλοὺς ἔκ τε γενναίων ἅμα
γεγῶτας εἶτα δυςτυχεῖς πεφυκέναι.
οὐ χρῆν τάδ' οὕτω δαίμονας θνητῶν πέρι
πράσσειν. ἐχρῆν γὰρ τοὺς μὲν εὐσεβεῖς βροτῶν
ἔχειν τι κέρδος ἐμφανὲς θεῶν πάρα·
τοὺς δ' ὄντας ἀδίκους, τούςδε τὴν ἐναντίαν
δίκην κακῶν τιμωρὸν ἐμφανῆ τίνειν.
κοὐδεὶς ἂν οὕτως εὐτύχει κακὸς γεγώς.
Sophocl. Alet.
Τὰ τῶν τεκόντων σφάλματ' εἰς τοὺς ἐκγόνους
θεοὶ τρέπουσι.
Eurip. Alcmaeon. 7. cf. Plutarch. S. N. V. 12.
Φησίν τις, εἶναι δῆτ' ἐν οὐρανῷ θεούς;
οὐκ εἰσίν, οὐκ εἴσ'. εἴ τις ἀνθρώπων λέγει,
μὴ τῷ παλαιῷ μωρὸς ὢν χρήσθω λόγῳ.
σκέψασθε δ' αὐτά, μὴ 'πὶ τοῖς ἐμοῖς λόγοις
γνώμην ἔχοντες. φημ' ἐγώ, τυραννίδα
κτείνειν τε πολλούς, κτημάτων τ' ἀποστερεῖν,
ὅρκους τε παραβαίνοντας, ἐκπορθεῖν πόλεις.
καὶ ταῦτα δρῶντες μᾶλλόν εἰσ' εὐδαίμονες
τῶν εὐσεβούντων ἡσυχῇ καθ' ἡμέραν.
πόλεις τε μικρὰς οἶδα τιμώσας θεούς,
αἳ μειζόνων κλύουσι δυσσεβεστέρων,
λόγχης ἀριθμῷ πλείονος κρατούμεναι κ. τ. λ.
Eurip. Belleroph. 25.
Ego deum genus esse semper dixi et dicam coelitum;
sed eos non curare opinor, quid agat humanum genus.
nam si curent, bene bonis sit, male malis, quod nunc abest.
Ennius p. 224 Hessel.

αὐτὸν ἔπειτα πάλιν τῖσαι κακά, μηδέ τ' ὀπίσσω 735
πατρὸς ἀτασθαλίαι παισὶ γένοιντο κακόν·
175 *παῖδας δ', οἵ τ' ἀδίκου πατρὸς τὰ δίκαια νοεῦντες*
ποιῶσιν, Κρονίδη, σὸν χόλον ἁζόμενοι,
ἐξ ἀρχῆς τὰ δίκαια μετ' ἀστοῖσιν φιλέοντες,
μή τιν' ὑπερβασίην ἀντιτίνειν πατέρων. 740
ταῦτ' εἴη μακάρεσσι θεοῖς φίλα. νῦν δ' ὁ μὲν ἔρδων
180 *ἐκφεύγει, τὸ κακὸν δ' ἄλλος ἔπειτα φέρει.*
καὶ τοῦτ', ἀθανάτων βασιλεῦ, πῶς ἐστὶ δίκαιον,
ἔργων ὅς τις ἀνὴρ ἐκτὸς ἐὼν ἀδίκων,
μή τιν' ὑπερβασίην κατέχων μηδ' ὅρκον ἀλιτρόν, 745
ἀλλὰ δίκαιος ἐών, μὴ τὰ δίκαια πάθῃ;
185 *τίς δή κεν βροτὸς ἄλλος, ὁρῶν πρὸς τοῦτον, ἔπειτα*
ἅζοιτ' ἀθανάτους; καὶ τίνα θυμὸν ἔχων,
ὁππότ' ἀνὴρ ἄδικος καὶ ἀτάσθαλος, οὔ τέ τι ἀνδρῶν
οὔ τέ τι ἀθανάτων μῆνιν ἀλευόμενος, 750
ὑβρίζῃ πλούτῳ κεκορημένος, οἱ δὲ δίκαιοι
190 *τρύχωνται, χαλεπῇ τειρόμενοι πενίῃ;*

Μηδένα πω κακότητι βιάζεο. τῷ δὲ δικαίῳ 547
τῆς εὐεργεσίης οὐδὲν ἀρειότερον.

Οὐ χρὴ πημαίνειν, ὅ τι μὴ πημαντέον εἴη·
οὐδ' ἔρδειν, ὅ τι μὴ λώϊον ᾖ τελέσαι. 690

195 *Εὖ ἔρδων εὖ πάσχε. τί κ' ἄγγελον ἄλλον ἰάλλοις;* 573
τῆς εὐεργεσίης ῥηδίη ἀγγελίη.

---

191. *Οἷ αὐτῷ κακὰ τεύχει ἀνὴρ ἄλλῳ κακὰ τεύχων.*
Hesiod. 267. Democrito Chio tribuit Aristot. Rhet. III, 9.
— *Ὄφρα γνῷς κατὰ θυμόν, ἀτὰρ εἴπησθα καὶ ἄλλῳ,*
ὡς κακοεργεσίης εὐεργεσίη μέγ' ἀμείνων.
Odyss. XXII, 373.
Βίᾳ μηδὲν πράττειν. Cleobulus. *Πείσας λάβε, μὴ βιασάμενος.* Bias. *Βίας μὴ ἔχου.* Sosiad. Sept. Sap. dict.

Εὖ μὲν κείμενον ἄνδρα κακῶς θέμεν εὐμαρές ἐστιν, 845
εὖ δὲ θέμεν τὸ κακῶς κείμενον ἀργαλέον.

Δειλοί τοι κακότητι ματαιότεροι νόον εἰσίν, 1025
200 τῶν δ' ἀγαθῶν αἰεὶ πρήξιες ἰθύτεραι.

Ῥηϊδίη τοι πρῆξις ἐν ἀνθρώποις κακότητος· 1027
τοῦ δ' ἀγαθοῦ χαλεπή, Κύρνε, πέλει παλάμη.

Οὐδέν, Κύρν', ὀργῆς ἀδικώτερον, ἣ τὸν ἔχοντα 1223
πημαίνει, θυμῷ δειλὰ χαριζομένη.

205 Ἴσχε νόον, γλώσσῃ δὲ τὸ μείλιχον αἰὲν ἐπέστω· 365
δειλῶν τοι τελέθει καρδίη ὀξυτέρη.

Μή τέ τινα ξείνων δηλεύμενος ἔργμασι λυγροῖς,
μή τέ τιν' ἐνδήμων, ἀλλὰ δίκαιος ἐὼν
τὴν σαυτοῦ φρένα τέρπε. δυςηλεγέων δὲ πολιτῶν 795
210 ἄλλος τίς σε κακῶς, ἄλλος ἄμεινον ἐρεῖ.

Τοὺς ἀγαθοὺς ἄλλος μάλα μέμφεται, ἄλλος ἐπαινεῖ· 797
τῶν δὲ κακῶν μνήμη γίγνεται οὐδεμία.

Ἀνθρώπων δ' ἄψεκτος ἐπὶ χθονὶ γίγνεται οὐδείς·
ἀλλ' ὡς λώϊον, οὗ μὴ πλεόνεσσι μέλει. 800

215 Οὐδεὶς ἀνθρώπων οὔτ' ἔσσεται οὔτε πέφυκεν, 801
ὅς τις πᾶσιν ἁδὼν δύσεται εἰς Ἀΐδεω.
οὐδὲ γὰρ ὃς θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀνάσσει,
Ζεὺς Κρονίδης, θνητοῖς πᾶσιν ἁδεῖν δύναται.

Τόρνου καὶ στάθμης καὶ γνώμονος ἄνδρα θεωρὸν 805
220 εὐθύτερον χρή μιν, Κύρνε, φυλασσέμεναι,

---

197. Ῥάδιον μὲν γὰρ πόλιν σεῖσαι καὶ ἀφαυροτέροις·
ἀλλ' ἐπὶ χώρας αὖτις ἔσσαι δυςπαλὲς δὴ γίγνεται.
Pind. P. IV, 485.

205. Νομιζέσθω δὲ πολίτης ἀμείνων ὁ τῆς ὀργῆς κρείττων, μᾶλλον τοῦ διὰ ταύτην πλημμελοῦντος. Charondas ap. Stob. S. 42.

215. Πάμπαν δ' ἄμωμος οὔτις, οὐδ' ἀκήριος.
Simonides.

ᾧ τινί κεν Πυθῶνι θεοῦ χρήσασ' ἱέρεια
 ὀμφὴν σημήνῃ πίονος ἐξ ἀδύτου.
οὔ τέ τι γὰρ προςθεὶς οὐδέν κ' ἔτι φάρμακον εὕροις,
 οὔ τ' ἀφελὼν πρὸς θεῶν ἀμπλακίην προφύγοις. 810

225 Οὐδένα, Κύρν', αὐγαὶ φαεσιμβρότου ἠελίοιο 1185
 ἄνδρ' ἐφορῶσ', ᾧ μὴ μῶμος ἐπικρέμαται.

Χρή με παρὰ στάθμην καὶ γνώμονα τήνδε δικάσσαι,
 Κύρνε, δίκην, ἶσόν τ' ἀμφοτέροισι δόμεν,
μάντεσιν οἰωνοῖς τε καὶ αἰθομένοις ἱεροῖσιν, 545
230 ὄφρα μὴ ἀμπλακίης αἰσχρὸν ὄνειδος ἔχω.

Οὐδέν, Κύρν', ἀγαθῆς γλυκερώτερόν ἐστι γυναικός. 1225
 μάρτυς ἐγώ, σὺ δ' ἐμοὶ γίγνου ἀληθοσύνης.

Ἐχθαίρω δὲ γυναῖκα περίδρομον ἄνδρα τε μάργον, 581
 ὃς τὴν ἀλλοτρίην βούλετ' ἄρουραν ἀροῦν.

235 Οὔ τοι σύμφορόν ἐστι γυνὴ νέα ἀνδρὶ γέροντι·
 οὐ γὰρ πηδαλίῳ πείθεται ὥςτ' ἄκατος,

---

227. *Μαντικὴν μὴ ἐχθαίρειν.* Chilo. *Χρῶ τοῖς θεοῖς.* Solon. *Χρησμοὺς θαύμαζε.* Sosiad. septem Sap. dicta.

231. — *Οὐ μὲν γὰρ τοῦγε κρεῖσσον καὶ ἄρειον,*
ἢ ὅθ' ὁμοφρονέοντε νοήμασιν οἶκον ἔχητον
ἀνὴρ ἠδὲ γυνή· πόλλ' ἄλγεα δυςμενέεσσι,
χάρματα δ' εὐμενέτῃσι· μάλιστα δέ τ' ἔκλυον αὐτοί.
Odyss. VI, 182.

Οὐ μὲν γάρ τι γυναικὸς ἀνὴρ ληΐζετ' ἄμεινον
τῆς ἀγαθῆς· τῆς δ' αὖτε κακῆς οὐ ῥίγιον ἄλλο κ. τ. λ.
Hesiod. 704.

Γυναικὸς οὐδὲν χρῆμ' ἀνὴρ ληΐζεται
ἐσθλῆς ἄμεινον, οὐδὲ ῥίγιον κακῆς.
Simonides.

οὐδ' ἄγκυραι ἔχουσιν· ἀποῤῥήξασα δὲ δεσμά,
πολλάκις ἐκ νυκτῶν ἄλλον ἔχει λιμένα. 460

Πικρὸς καὶ γλυκὺς ἴσθι καὶ ἀργαλέος καὶ ἀπηνὴς 301
240 λάτρισι καὶ δμωσὶν γείτοσί τ' ἀγχιθύροις.

Φείδεσθαι μὲν ἄμεινον, ἐπεὶ οὐδὲ θανόντ' ἀποκλαίει 931
οὐδείς, ἢν μὴ ὁρᾷ χρήματα λειπόμενα.

Ἴσως τοι τὰ μὲν ἄλλα θεοὶ θνητοῖς ἀνθρώποις,
γῆρύς τ' οὐλόμενον καὶ νεότητ' ἔδοσαν.
245 τῶν πάντων δὲ κάκιστον ἐν ἀνθρώποις, θανάτου τε
καὶ πασέων νούσων ἐστὶ πονηρότατον,
παῖδας ἐπεὶ θρέψαιο καὶ ἄρμενα πάντα παράσχῃς, 275
χρήματα δ' ἐγκαταθῇς, πόλλ' ἀνιηρὰ παθών,
τὸν πατέρ' ἐχθαίρουσι, καταρῶνται δ' ἀπολέσθαι,
250 καὶ στυγέουσ' ὥςπερ πτωχὸν ἐςερχόμενον.

Οἱ κακοὶ οὐ πάντως κακοὶ ἐκ γαστρὸς γεγόνασιν, 305
ἀλλ' ἄνδρεσσι κακοῖς συνθέμενοι φιλίην,
ἔργα τε δείλ' ἔμαθον καὶ ἔπη δύςφημα καὶ ὕβριν,
ἐλπόμενοι κείνους πάντα λέγειν ἔτυμα.

255 Φῦσαι καὶ θρέψαι ῥᾷον βροτόν, ἢ φρένας ἐσθλὰς
ἐνθέμεν· οὐδείς πω τοῦτό γ' ἐπεφράσατο, 430
ὅς τις σώφρον' ἔθηκε τὸν ἄφρονα, καὶ κακὸν ἐσθλόν.
εἰ δ' Ἀσκληπιάδαις τοῦτό γ' ἔδωκε θεός,
ἰᾶσθαι κακότητα καὶ ἀτηρὰς φρένας ἀνδρῶν,
260 πολλοὺς ἂν μισθοὺς καὶ μεγάλους ἔφερον.

---

239. *Μήτε κακὴ δμώεσσι τεοῖς ἔσο· μήτε μάλ' ἐσθλὴ
φαίνεο· ῥηΐτεραι γὰρ ἀεί που πῆμα φέρονται.*
Naumach. 48.
Τοῖς σεαυτοῦ πρᾶος ἴσθι. Solon. *Τραχὺς ὢν ἥσυχον σεαυτὸν πάρεχε, ὅπως σε αἰσχύνωνται μᾶλλον ἢ φοβῶνται.* Chilo. *Μήτε εὐήθης ἴσθι, μήτε κακοήθης.* Bias.

241. *Φειδόμενον κρεῖττον ἀποθανεῖν ἢ ζῶντα ἐνδεῖσθαι.* Periander. *Φειδόμενος μὴ λεῖπε.* Sosiad. Sept. Sap. dict.

Εἰ δ' ἦν ποιητόν τε καὶ ἔνθετον ἀνδρὶ νόημα, 435
οὔ ποτ' ἂν ἐξ ἀγαθοῦ πατρὸς ἔγεντο κακός,
πειθόμενος μύθοισι σαόφροσιν· ἀλλὰ διδάσκων
οὔ ποτε ποιήσεις τὸν κακὸν ἄνδρ' ἀγαθόν.

265 *Κεκλῆσθαι δ' ἐς δαῖτα, παρέζεσθαι δὲ παρ' ἐσθλὸν*
ἄνδρα χρεών, σοφίην πᾶσαν ἐπιστάμενον.
τοῦ συνιεῖν, ὁπόταν τι λέγῃ σοφόν, ὄφρα διδαχθῇς, 565
καὶ τοῦτ' εἰς οἶκον κέρδος ἔχων ἀπίῃς.

Ἐν μὲν συσσίτοισιν ἀνὴρ πεπνυμένος ἴσθι,
270 *πάντα δέ μιν λήθειν ὡς ἀπεόντα δοκεῖ.* 310
εἰς δὲ φέροι τὰ γελοῖα, θύρηφι δὲ καρτερὸς εἴη,
γιγνώσκων ὀργήν, ἥν τιν' ἕκαστος ἔχει.

Κωτίλῳ ἀνθρώπῳ σιγᾶν χαλεπώτατον ἄχθος, 295
φθεγγόμενος δ' ἀδαής, οἷσι παρῇ, μέλεται.
275 *ἐχθαίρουσι δὲ πάντες, ἀναγκαίη δ' ἐπίμιξις*
ἀνδρὸς τοιούτου συμποσίῳ τελέθει.

Πῖν', ὁπόταν πίνωσιν. ὅταν δέ τι θυμὸν ἀσηθῇς,
μηδεὶς ἀνθρώπων γνῷ σε βαρυνόμενον. 990

Οἶνος ἐμοὶ τὰ μὲν ἄλλα χαρίζεται, ἓν δ' ἀχάριστος, 841
280 *εὖτ' ἂν θωρήξας μ' ἄνδρα πρὸς ἐχθρὸν ἄγῃ.*

Αἰσχρόν τοι μεθύοντα παρ' ἀνδράσι νήφοσιν εἶναι· 627
αἰσχρὸν δ' εἰ νήφων πὰρ μεθύουσι μένῃ.

---

270. *Γλώττης κρατεῖν, καὶ μάλιστα ἐν συμποσίῳ.* Chilo.
277. *Ἔτι γὰρ οὖν εἴπωμεν πλείω περὶ ἁπάσης μέθης· οὐ γὰρ σμικρόν ἐστι τὸ ἐπιτήδευμα, οὐδὲ φαύλου διαγνῶναι νομοθέτου.* Plat. Leg. I. p. 637. cf. p. 649. II. p. 673 s.
Πίνων, μὴ πολλὰ λάλει, ἁμαρτήσεις γάρ. Chilo.
279. *Οὐ φίλος, ὃς κρατῆρι παρὰ πλέῳ οἰνοποτάζων*
νείκεα καὶ πόλεμον δακρυόεντα λέγει·
ἀλλ' ὅςτις Μουσέων τε καὶ ἀγλαὰ δῶρ' Ἀφροδίτης
συμμίσγων, ἐρατῆς μνήσκεται εὐφροσύνης.
Anacreon.
281. *Ἐν πᾶσιν μεθύουσιν Ἀκίνδυνος ἤθελε νήφειν,*
τοὔνεκα καὶ μεθύειν αὐτὸς ἔδοξε μόνος.
Lucianus ep. 16.

Ὦ παῖ, μὴ κώμαζε, γέροντι δὲ πείθεο ἀνδρί· 1351
οὔ τοι κωμάζειν σύμφορον ἀνδρὶ νέῳ.

285 Ἄφρονος ἀνδρὸς ὁμῶς καὶ σώφρονος οἶνος, ὅταν δὴ 497
πίνῃ ὑπὲρ μέτρον, κοῦφον ἔθηκε νόον.

Ἐν πυρὶ μὲν χρυσόν τε καὶ ἄργυρον ἴδριες ἄνδρες
γιγνώσκουσ', ἀνδρὸς δ' οἶνος ἔδειξε νόον,
καὶ μάλα περ πινυτοῦ, τὸν ὑπὲρ μέτρον ἤρατο πίνω.
290 ὥςτε καταισχῦναι καὶ πρὶν ἐόντα σοφόν.

Οἶνος πινόμενος πουλὺς κακόν. ἢν δέ τις αὐτὸν
πίνῃ ἐπισταμένως, οὐ κακόν, ἀλλ' ἀγαθόν.

Οἶνόν τοι πίνειν πουλὺν κακόν. ἢν δέ τις αὐτὸν 211
πίνῃ ἐπισταμένως, οὐ κακός, ἀλλ' ἀγαθὸς.

295 Οἶνε, τὰ μέν σ' αἰνῶ, τὰ δὲ μέμφομαι· οὐδέ σε πάμπαν
οὔ τέ ποτ' ἐχθαίρειν οὔ τε φιλεῖν δύναμαι.

---

285. *Πιτταχὸς Περιάνδρῳ τῷ Κορινθίῳ παρῄνει μὴ μεθύσκεσθαι μηδὲ κωμάζειν.* Athen. X p. 427.

287. *Οἶνος γὰρ ἀνθρώποις δίοπτρον.*
Alcaeus fr. 16.
Κάτοπτρον εἴδους χαλκός ἐστ', οἶνος δὲ νοῦ.
Aeschyl. fr. 13.
Οἶνος, ὦ φίλε παῖ, λέγεται καὶ ἀλάθεα.
Theocrit. XXIX, 1.
Ἴων ἀγαθῶν βασιλεὺς οἶνος ἔδειξε φύσιν.
Ion Chius ap. Athen. X p. 447.
Δοκίμαζε τοὺς φίλους ἔκ τε τῆς περὶ τὸν βίον ἀτυχίας, καὶ τῆς ἐν τοῖς κινδύνοις κοινωνίας. τὸ μὲν γὰρ χρυσίον ἐν τῷ πυρὶ δοκιμάζομεν, τοὺς δὲ φίλους ἐν ταῖς ἀτυχίαις διαγινώσκομεν. Isocr. ad Demon. pag. 12.

291. *Οἶνός σε τρώει μελιηδής, ὅςτε καὶ ἄλλους
βλάπτει, ὃς ἄν μιν χανδὸν ἕλῃ μηδ' αἴσιμα πίνῃ.*
Odyss. XXI, 293.
Ἀνδρὶ δὲ κεκμηῶτι μένος μέγα οἶνος ἀέξει.
Iliad. VI, 261.
*Οἷα Διώνυσος δῶκ' ἀνδράσι χάρμα καὶ ἄχθος,
ὅςτις ἄδην πίνει, οἶνος δέ οἱ ἔπλετο μάργος,
σὺν δὲ πόδας χεῖράς τε δέει, γλῶσσάν τε νόον τε
δεσμοῖς ἀφράστοισι· φιλεῖ δέ ἑ μαλθακὸς ὕπνος.*
Hesiod. in Eoeis ap. Athen. X. p. 428. Primus v. etiam in Scut. H. 400.

ἐσθλὸν καὶ κακόν ἐασι. τίς ἄν σέ γε μωμήσαιτο; 875
τίς δ' ἂν ἐπαινήσαι, μέτρον ἔχων σοφίης;

Δισσαί τοι πόσιος κῆρες δειλοῖσι βροτοῖσιν,
300 δίψα τε λυσιμελὴς καὶ μέθυσις χαλεπή.
τούτων δ' ἂν τὸ μέσον στρωφήσομαι, οὐδέ με πείσεις
οὔ τέ τι μὴ πίνειν οὔτε λίην μεθύειν. 840

Αὐτὰρ ἐγώ — μέτρον γὰρ ἔχω μελιηδέος οἴνου — 475
ὕπνου λυσικάκου μνήσομαι οἴκαδ' ἰών.

305 Δείξω δ' ὡς οἶνος χαριέστατος ἀνδρὶ πεπόσθαι·
οὔ τέ τι γὰρ νήφω οὔτε λίην μεθύω.
ὃς δ' ἂν ὑπερβάλλῃ πόσιος μέτρον, οὐκέτι κεῖνος
τῆς αὐτοῦ γλώσσης καρτερὸς οὐδὲ νόου· 480

---

303. Ἀλλὰ, πέπον, μέτρον γὰρ ἔχεις γλυκεροῖο ποτοῖο,
στεῖχε παρὰ μνηστὴν ἄλοχον, κοίμιζε δ' ἑταίρους·
δείδια γάρ, τριτάτης μοίρης μελιηδέος οἴνου
πινομένης, μή σ' ὕβρις ἐνὶ φρεσὶ θυμὸν ἀέρσῃ,
ἐσθλοῖς τε ξενίοισι κακὴν θήσειε τελευτήν.
ἀλλ' ἄπιθι καὶ παῦε πολὺν πότον.
Panyasis ap. Athen. II, p. 36.

305. Οὐχ ὕβρις πίνειν δ' ὁπόσον κεν ἑλὼν ἀφίκοιο
οἴκαδ' ἄνευ προπόλου, μὴ πάνυ γηραλέος.
ἀνδρῶν δ' αἰνεῖν τοῦτον, ὃς ἐσθλὰ πιὼν ἀναφαίνει,
ὡς οἱ μνημοσύνη, καὶ τὸν ὃς ἀμφ' ἀρετῆς.
οὔ τι μάχας διέπειν Τιτήνων, οὐδὲ Γιγάντων,
οὐδέ τε Κενταύρων, πλάσματα τῶν προτέρων,
ἀσπασίας φλεδόνας, τοῖς οὐδὲν χρηστὸν ἔνεστι,
τῶν δὲ προμηθείην αἰὲν ἔχειν ἀγαθῶν.
Xenophanes ap. Athen. XI, p. 462.

Οἶνος δὲ θνητοῖσι θεῶν πάρα δῶρον ἄριστον,
ἀγλαός, ᾧ πᾶσαι μὲν ἐφαρμόζουσιν ἀοιδαί,
πάντες δ' ὀρχηθμοί, πᾶσαι δ' ἐραταὶ φιλότητες·
πάσας δ' ἐκ κραδίης ἀνδρῶν ἀλαπάζει ἀνίας
πινόμενος κατὰ μέτρον· ὑπὲρ μέτρον δὲ χερείων.
Panyasis ap. Athen. II, p. 37.

Βάκχου μέτρων ἄριστον, ὃ μὴ πολὺ μηδ' ἐλάχιστον·
ἔστι γὰρ ἢ λύπης αἴτιος ἢ μανίης κ. τ. λ.
Euenus.

Οἱ Λακεδαιμονίων δὲ κόροι πίνουσι τοσοῦτον,
ὥστε φρέν' εἰς ἱλαρὰν ἀσπίδα πάντ' ἀπάγειν,
εἴς τε φιλοφροσύνην γλῶτταν μέτριόν τε γέλωτα.
τοιαύτη δὲ πόσις σώματι τ' ὠφέλιμος,
γνώμῃ τε κτήσει τε κ. τ. λ.
Critias ap. Athen. X, p. 432.

μυθεῖται δ' ἀπάλαμνα, τὰ νήφοσι γίγνεται αἰσχρά·
310 *αἰδεῖται δ' ἔρδων οὐδέν, ὅταν μεθύῃ,*
τὸ πρὶν ἐὼν σώφρων, τότε νήπιος. ἀλλὰ σὺ ταῦτα
γιγνώσκων, μὴ πῖν' οἶνον ὑπερβολάδην,
ἀλλ' ἢ πρὶν μεθύειν ὑπανίστασο, μή σε βιάσθω 485
γαστὴρ ὥςτε κακὸν λάτριν ἐφημέριον,
315 *ἢ παρεὼν μὴ πῖνε. σὺ δ' Ἔγχεε τοῦτο μάταιον*
κωτίλλεις αἰεί· τοὔνεκά τοι μεθύεις.
ἡ μὲν γὰρ φέρεται φιλοτήσιος, ἡ δὲ πρόκειται,
τὴν δὲ θεοῖς σπένδεις, τὴν δ' ἐπὶ χειρὸς ἔχεις.
ἀρνεῖσθαι δ' οὐκ οἶδας. ἀνίκητος δέ τοι οὗτος,
320 *ὃς πολλὰς πίνων μή τι μάταιον ἐρεῖ.*

Τίς δ' ἀρετὴ πίνοντ' ἐπιοίνιον ἆθλον ἑλέσθαι; 971
πολλάκι τοι νικᾷ καὶ κακὸς ἄνδρ' ἀγαθόν.

Μή ποτε τὸν κακὸν ἄνδρα φίλον ποιεῖσθαι ἑταῖρον, 113
ἀλλ' αἰεὶ φεύγειν ὥςτε κακὸν λιμένα.

325 *Μηδείς σ' ἀνθρώπων πείσῃ κακὸν ἄνδρα φιλῆσαι,* 101
Κύρνε· τί δ' ἔστ' ὄφελος δειλὸς ἀνὴρ φίλος ὤν;
οὔ τ' ἄν σ' ἐκ χαλεποῖο πόνου ῥύσαιτο καὶ ἄτης,
οὔ τέ κεν ἐσθλὸν ἔχων τοῦ μεταδοῦν' ἐθέλοι.

Δειλοὺς δ' εὖ ἔρδοντι ματαιοτάτη χάρις ἐστίν· 105
330 *ἶσον καὶ σπείρειν πόντον ἁλὸς πολιῆς.*

---

321. *Ξεῖν' ἄγε δὴ καὶ πῖν'· ἀρετή νύ τις ἔστι καὶ αὕτη,*
ὅς κ' ἀνδρῶν πολὺ πλεῖστον ἐν εἰλαπίνῃ μέθυ πίνῃ
εὖ καὶ ἐπισταμένως, ἅμα τ' ἄλλον φῶτα κελεύῃ κ. τ. λ.
Panyasis ap. Stob. 18.

325. *Ἀδμήτου λόγον, ὦ 'ταῖρε, μαθών, τοὺς ἀγαθοὺς φίλει,*
τῶν δειλῶν δ' ἀπέχου, γνοὺς ὅτι δειλοῖς ὀλίγη χάρις.
Scol. 14.

330. *Μὴ κακὸν εὖ ἔρξῃς· σπείρειν ἶσον ἔστ' ἐνὶ πόντῳ.*
Pseudophocyl. 141.

οὔτε γὰρ ἂν πόντον σπείρων βαθὺ λήϊον ἀμῷς,
οὔτε κακοὺς εὖ δρῶν εὖ πάλιν ἀντιλάβοις.
ἄπληστον γὰρ ἔχουσι κακοὶ νόον. ἢν δ' ἓν ἁμάρτῃς,
τῶν πρόσθεν πάντων ἐκκέχυται φιλότης. 110
335 οἱ δ' ἀγαθοὶ τὸ μέγιστον ἐπαυρίσκουσι παθόντες,
μνῆμα δ' ἔχουσ' ἀγαθῶν καὶ χάριν ἐξοπίσω.

Δειλοὺς εὖ ἔρδοντι δύω κακά· τῶν τε γὰρ αὐτοῦ 955
χήρωσις κτεάνων, καὶ χάρις οὐδεμία.

Ἤιδεα μὲν καὶ πρόσθεν, ἀτὰρ πολὺ λώϊον ἤδη, 853
340 οὕνεκα τοῖς δειλοῖς οὐδεμί' ἔστι χάρις.

Εἴ τι παθὼν ἀπ' ἐμεῦ ἀγαθὸν μέγα μὴ χάριν οἶδας, 957
χρήζων ἡμετέρους αὖτις ἵκοιο δόμους.

Τοῖς ἀγαθοῖς σύμμισγε, κακοῖσι δὲ μή ποθ' ὁμάρτει, 1165
εὖτ' ἂν ὁδοῦ τελέῃς τέρματ' ἐπ' ἐμπορίην.

345 Τῶν ἀγαθῶν ἀγαθὴ μὲν ἀπόκρισις, ἐσθλὰ δὲ ἔργα· 1167
τῶν δὲ κακῶν ἄνεμοι δειλὰ φέρουσιν ἔπη.

Μή ποτε, Κύρνε, κακῷ πίσυνος βούλευε σὺν ἀνδρί,
εὖτ' ἂν σπουδαῖον πρῆγμ' ἐθέλῃς τελέσαι, 70
ἀλλὰ μετ' ἐσθλὸν ἰὼν βουλεύεο πολλὰ μογήσας
350 καὶ μακρὴν ποσσίν, Κύρν', ὁδὸν ἐκτελέσας.

Πρῆξιν μηδὲ φίλοισιν ὅλως ἀνακοινέο πᾶσιν·
παῦροί τοι πολλῶν πιστὸν ἔχουσι νόον.

Παύροισιν πίσυνος μεγάλ' ἀνδράσιν ἔργ' ἐπιχείρει, 75
μή ποτ' ἀνήκεστον, Κύρνε, λάβῃς ἀνίην.

355 Πιστὸς ἀνὴρ χρυσοῦ τε καὶ ἀργύρου ἀντερύσασθαι 77
ἄξιος ἐν χαλεπῇ, Κύρνε, διχοστασίῃ.

---

355. *Μὴ πᾶσι πίστευε.* Cleobulus.

Οὐδενὸς ἀνθρώπων κακίων δοκεῖ εἶναι ἑταῖρος, 411
ᾧ γνώμη θ' ἕπεται, Κύρνε, καὶ ᾧ δύναμις.

Μή ποτ' ἐπαινήσῃς, πρὶν ἂν εἰδῇς ἄνδρα σαφηνῶς,
360 ὀργὴν καὶ ῥυθμὸν καὶ τρόπον ὅς τις ἂν ᾖ.
πολλοί τοι κίβδηλον ἐπίκλοπον ἦθος ἔχοντες, 965
κρύπτουσ', ἐνθέμενοι θυμὸν ἐφημέριον.
τούτων δ' ἐκφαίνει πάντως χρόνος ἦθος ἑκάστου.
καὶ γὰρ ἐγὼ γνώμης πολλὸν ἄρ' ἐκτὸς ἔβην.
365 ἔφθην αἰνήσας, πρίν σου κατὰ πάντα δαῆναι
ἤθεα· νῦν δ' ἤδη νηῦς ἅθ' ἑκὰς διέχω. 970

Κιβδήλου δ' ἀνδρὸς γνῶναι χαλεπώτερον οὐδέν, 117
Κύρν', οὐδ' εὐλαβίης ἐστὶ περὶ πλέονος.

Χρυσοῦ κιβδήλοιο καὶ ἀργύρου ἄνσχετος ἄτη,
370 Κύρνε, καὶ ἐξευρεῖν ῥάδιον ἀνδρὶ σοφῷ. 120
εἰ δὲ φίλου νόος ἀνδρὸς ἐνὶ στήθεσσι λελήθῃ
ψυδρὸς ἐών, δόλιον δ' ἐν φρεσὶν ἦτορ ἔχῃ,
τοῦτο θεὸς κιβδηλότατον ποίησε βροτοῖσιν,
καὶ γνῶναι πάντων τοῦτ' ἀνιηρότατον.
375 οὐ γὰρ ἂν εἰδείης ἀνδρὸς νόον οὐδὲ γυναικός, 125
πρὶν πειρηθείης ὥςπερ ὑποζυγίου·

---

357. — Ἐπεὶ οὐ μέν τι κασιγνήτοιο χερείων
γίγνεται, ὅς κεν ἑταῖρος ἐὼν πεπνυμένα εἰδῇ.
Odyss. VIII, 585.
— Ἀγαθὴ δὲ παραίφασίς ἐστιν ἑταίρου.
Iliad. XI, 793. XV, 404.
369. Θεστορίδη, θνητοῖσιν ἀνωΐστων πολέων περ,
οὐδὲν ἀφραστότερον πέλεται νόου ἀνθρώποισιν.
Homer. ep. 6.
Εἴθ' ἐξῆν, ὁποῖός τις ἦν ἕκαστος,
τὸ στῆθος διελόντ', ἔπειτα τὸν νοῦν
ἐσιδόντα κλείσαντα πάλιν
ἄνδρα φίλον νομίζειν ἀδόλῳ φρενί.
Scol. 6.
Ἡγοῦμαι σοφίας εἶναι μέρος οὐκ ἐλάχιστον
ὀρθῶς γιγνώσκειν, οἷος ἕκαστος ἀνήρ.
Zeni (num Zenodoti?) ap. Gaisf. in Append.
ad Stob. p. 10.

οὐδέ κεν εἰκάσσαις ὥς πέρ ποτ' ἐς ὥριον ἐλθών·
πολλάκι γὰρ γνώμην ἐξαπατῶσ' ἰδέαι.

Δόξα μὲν ἀνθρώποισι κακὸν μέγα, πεῖρα δ' ἄριστον· 571
580 πολλοὶ ἀπείρητοι δόξαν ἔχουσ' ἀγαθῶν.

Οὔ τοί κ' εἰδείης οὔτ' εὔνουν οὔτε τὸν ἐχθρόν, 641
εἰ μὴ σπουδαίου πρήγματος ἀντιτύχοις.

Πολλοὶ πὰρ κρητῆρι φίλοι γίγνονται ἑταῖροι, 643
ἐν δὲ σπουδαίῳ πρήγματι παυρότεροι.

585 Πολλοί τοι πόσιος καὶ βρώσιός εἰσιν ἑταῖροι, 115
ἐν δὲ σπουδαίῳ πρήγματι παυρότεροι.

Παύρους κηδεμόνας πιστοὺς εὕροις κεν ἑταίρους, 645
κείμενος ἐν μεγάλῃ θυμὸν ἀμηχανίῃ.

Οὐδεὶς δὴ φίλος εἶναι, ἐπὴν κακὸν ἀνδρὶ γένηται,
590 οὐδ' ἣν ἐκ γαστρός, Κύρνε, μιῆς γεγόνῃ. 300

Τῶν δὲ φίλων εἰ μέν τις ὁρᾷ μέ τι δεινὸν ἔχοντα,
αὐχέν' ἀποστρέψας οὐδ' ἐσορᾷν ἐθέλει·
ἢν δέ τί μοί ποθεν ἐσθλόν, ἃ παυράκι γίγνεται ἀνδρί,
πολλοὺς ἀσπασμοὺς καὶ φιλότητας ἔχω. 860

595 Εὖ μὲν ἔχοντος ἐμοῦ πολλοὶ φίλοι· ἢν δέ τι δεινὸν
συγκύρσῃ, παῦροι πιστὸν ἔχουσι νόον. 697

Σύν τοι, Κύρνε, παθόντι κακῶς ἀνιώμεθα πάντες· 655
ἀλλά τοι ἀλλότριον κῆδος ἐφημέριον.

---

579. *Πεῖρά τοι μαθήσιος ἀρχά.* Alcm. fr. 59.
585. *Μηδὲ τραπεζοκόρους κόλακας ποιεῖσθαι ἑταίρους.*
πολλοὶ γὰρ πόσιος καὶ βρώσιός εἰσιν ἑταῖροι κ. τ. λ.
Pseudophocyl. 85.
Ἐπὶ τὰ δεῖπνα τῶν φίλων βραδέως πορεύου, ἐπὶ δὲ τὰς ἀτυχίας ταχέως. Chilo.
Φίλοις εὐτυχοῦσι καὶ ἀτυχοῦσιν ὁ αὐτὸς ἴσθι. Periander.
597. *Τῷ δυςπραγέοντι δ' ἐπιστενάχειν*

Μή μοι ἀνὴρ εἴη γλώσσῃ φίλος, ἀλλὰ καὶ ἔργῳ·
400 χερσίν τε σπεύδοι χρήμασί τ', ἀμφότερα· 80
μηδὲ παρὰ κρητῆρσι λόγοισιν ἐμὴν φρένα θέλγοι,
ἀλλ' ἔρδων φαίνοιτ', εἴ τι δύναιτ' ἀγαθόν.

Μή μ' ἔπεσιν μὲν στέργε, νόον δ' ἔχε καὶ φρένας ἄλλῃ, 87
εἴ με φιλεῖς καί σοι πιστὸς ἔνεστι νόος.

405 Ἤ με φίλει καθαρὸν θέμενος νόον, ἤ μ' ἀποειπὼν
ἔχθαιρ', ἀμφαδίην νεῖκος ἀειράμενος. 90
ὃς δὲ μιῇ γλώσσῃ δίχ' ἔχει νόον, οὗτος ἑταῖρος
δεινός, Κύρν', ἐχθρὸς βέλτερος ἢ φίλος ὤν.

Ἤν τις ἐπαινήσῃ σε τόσον χρόνον ὅσσον ὁρῴη,
410 νοσφισθεὶς δ' ἄλλῃ, γλῶσσαν ἵησι κακήν,
τοιοῦτός τοι ἑταῖρος ἀνὴρ φίλος οὔ τι μάλ' ἐσθλός, 95
ὅς κ' εἴπῃ γλώσσῃ λῷστα, φρονῇ δ' ἕτερα.

Ἀλλ' εἴη τοιοῦτος ἐμὸς φίλος, ὃς τὸν ἑταῖρον
γιγνώσκων ὀργὴν καὶ βαρὺν ὄντα φέρει,

πᾶς τις ἕτοιμος· δῆγμα δὲ λύπης
οὐδὲν ἐφ' ἧπαρ προσικνεῖται.
Aeschyl. Ag. 799.

— τὸ γὰρ οἰκεῖον πιέζει πάνθ' ὁμῶς·
εὐθὺς δ' ἀπήμων κραδία κᾶδος ἀμφ' ἀλλότριον.
Pind. N. I, 82.

407. Ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος ὁμῶς Ἀΐδαο πύλῃσιν,
ὅς χ' ἕτερον μὲν κεύθει ἐνὶ φρεσίν, ἄλλο δὲ εἴπῃ.
Iliad. IX, 312.

— Πιστὸν γὰρ οὐδὲν γλῶσσα διὰ στόματος λαλέει,
διχόμυθον ἔχουσα καρδίῃ νόημα.
Scol. 30.

— Ὄφιν μὲν ἐν οὔρεσιν ἠδὲ λέοντα
θηρητὴρ αἴων τε καὶ εἰςορόων ἀλέοιτο·
γνωστὴ μὲν τούτων βουλή, γνωστὸν δὲ νόημα,
ἀνὴρ δ' ἄλλα κέκευθεν ἐνὶ φρεσίν, ἄλλα δὲ βάζει,
μῦθοι μὲν λεῖοι καὶ μείλιχοι, ἔχθρα δὲ ἔργα.
Ap. Themist. Or. p. 238.

Οὐδὲν ἐν ἀνθρώποισι φύσις χαλεπώτερον εὗρεν
ἀνθρώπου καθαρὰν ψευδομένου φιλίην·
οὐ γὰρ ἔθ' ὡς ἐχθρὸν προφυλασσόμεθ', ἀλλ' ἀγαπῶντες
ὡς φίλον, ἐν τούτῳ πλείονα βλαπτόμεθα.
Lucianus Anthol. Pal. p. 495. Cf. Lucillius p. 562 n. 390
et incertus poeta p. 506 n. 121.

415 ἀντὶ κασιγνήτου. σὺ δέ μοι, φίλε, ταῦτ' ἐνὶ θυμῷ
φράζεο, καί ποτέ μου μνήσεαι ἐξοπίσω. 100

Κύρνε, φίλους κάτα πάντας ἐπίστρεφε ποικίλον ἦθος,
ὀργὴν συμμίσγων ἥν τιν' ἕκαστος ἔχει.
πουλύπου ὀργὴν ἴσχε πολυπλόκου, ὃς ποτὶ πέτρῃ, 215
420 τῇ προσομιλήσῃ, τοῖος ἰδεῖν ἐφάνη.
νῦν μὲν τῇδ' ἐφέπου, τοτὲ δ' ἀλλοῖος χρόα γίγνου.
κρεῖσσόν τοι σοφίη γίγνεται ἀτροπίης.

Κύρνε, φίλους πρὸς πάντας ἐπίστρεφε ποικίλον ἦθος 1071
συμμίσγων ὀργὴν οἷος ἕκαστος ἔφυ.
425 νῦν μὲν τῷδ' ἐφέπου, τοτὲ δ' ἀλλοῖος πέλευ ὀργήν·
κρεῖσσόν τοι σοφίη καὶ μεγάλης ἀρετῆς.

Μή ποτε πὰρ κλαίοντα καθεζόμενοι γελάσωμεν, 1217
τοῖς αὐτῶν ἀγαθοῖς, Κύρν', ἐπιτερπόμενοι.

Ζεὺς ἄνδρ' ἐξολέσειεν Ὀλύμπιος, ὃς τὸν ἑταῖρον 851
430 μαλθακὰ κωτίλλων ἐξαπατᾶν ἐθέλει.

---

419. — Σὲ δὲ μή τι νόον κατελεγχέτω εἶδος.
Hesiod. 716.

Πουλύποδός μοι, τέκνον, ἔχων νόον, Ἀμφίλοχ' ἥρως,
τοῖσιν ἐφαρμόζου, ὧν ἂν κατὰ δῆμον ἵκηαι.
Amphiarai verba sunt ad filium Amphilochum ap. Athen. VII, p. 317 et paulo mutata ap. Antig. Caryst. 29, ex Thebaide fortasse servata, quae Boeckhii conjectura est ad Pind. fr. 173.

Ποντίου θηρὸς πετραίου χρωτὶ μάλιστα νόον
προσφέρων πάσαις πολίεσσιν ὁμίλει· τῷ παρεόντι δ' ἐπαινήσαις ἑκὼν
ἄλλοτ' ἀλλοῖα φρόνει.
Pind. fr. 173 Boeckh.

Νόει πρὸς ἀνδρὶ σῶμα πουλύπους ὅπως
πέτρᾳ τραπέσθαι γνησίου φρονήματος.
Sophocl. Iphig.

427. Ἀπραγοῦντα (l. κακοπραγοῦντα) μὴ ὀνείδιζε· ἐπὶ γὰρ τούτοις νέμεσις θεῶν κάθηται. Thales ap. Stob. 3. p. 46. Ἀτυχοῦντι μὴ ἐπιγέλα· κοινὴ γὰρ ἡ τύχη. Chilo ap. eund. 111, p. 583 et ap. Diog. L. Ἀτυχίαν μὴ ὀνειδίζειν νέμεσιν αἰδούμενον. Pittacus. Ἀτυχοῦντι συνάχθου. Sosiad. Sept. Sap. dict.

429. Μνῆμα τόδ' Ἱππάρχου, μὴ φίλον ἐξαπάτα.
Ap. Plat. Hipparch. p. 229.

Εὖ κώτιλλε τὸν ἐχθρόν· ὅταν δ' ὑποχείριος ἔλθῃ, 363
τῖσαί νιν, πρόφασιν μηδεμίαν θέμενος.

Ἄλλοτέ τοι πάσχων ἀνιήσεαι, ἄλλοτε δ' ἔρδων 991
χαιρήσεις· δύναται ἄλλοτε ἄλλος ἀνήρ.

435 Κύρνε, παροῦσι φίλοισι κακοῦ καταπαύσομεν ἀρχήν, 1133
ζητῶμεν δ' ἕλκει φάρμακα φυομένῳ.

Μή ποτε τὸν παρεόντα μεθεὶς φίλον, ἄλλον ἐρεύνα, 1151
δειλῶν ἀνθρώπων ῥήμασι πειθόμενος.

---

431. *Μηδὲ ψεύδεσθαι γλώσσης χάριν· εἰ δὲ σέ γ' ἄρχῃ,*
ἤ τι ἔπος εἰπὼν ἀποθύμιον, ἠὲ καὶ ἔρξας·
δὶς τόσα τίννυσθαι μεμνημένος. εἰ δέ κεν αὖτις
ἡγῆτ' ἐς φιλότητα, δίκην δ' ἐθέλῃσι παρασχεῖν,
δέξασθαι· δειλός τοι ἀνὴρ φίλον ἄλλοτε ἄλλον
ποιεῖται· σὲ δὲ μή τι νόον κατελεγχέτω εἶδος.
Hesiod. 711.

Ἓν δ' ἐπίσταμαι μέγα
τὸν κακῶς τι δρῶντα ἀνταμείβεσθαι κακοῖς.
Archil. fr. 75.

Εἶναι δὲ γλυκὺν ὧδε φίλοις, ἐχθροῖσι δὲ πικρόν,
τοῖσι μὲν αἰδοῖον, τοῖσι δὲ δεινὸν ἰδεῖν.
Solon. V, 5.

Τὸν φίλον δεῖ εὐεργετεῖν, ὅπως ᾖ μᾶλλον φίλος, τὸν δὲ ἐχθρὸν φίλον ποιεῖν. Cleobulus. *Ἀδικούμενος διαλλάσσου· ὑβριζόμενος δὲ τιμωροῦ.* Chilo. *Ἐχθροὺς ἀμύνου. Ὕβριν ἀμύνου.* Sosiad. Septem Sap. dicta. *Ἔχθρας διάλυε* Id. *Λοιδόρει ὡς τάχυ φίλος ἐσόμενος.* Periander.

Ὁμοίως αἰσχρὸν νόμιζε, τῶν ἐχθρῶν νικᾶσθαι ταῖς κακοποιΐαις καὶ τῶν φίλων ἡττᾶσθαι ταῖς εὐεργεσίαις. Isocr. ad Demon. p. 12.

Οὐδαμῶς ἄρα δεῖ ἀδικεῖν. οὐδ' ἀδικούμενον ἄρα ἀνταδικεῖν δεῖ, ὡς οἱ πολλοὶ οἴονται, ἐπειδή γε οὐδαμῶς δεῖ ἀδικεῖν κ. τ. λ. Plat. Criton. c. 10. cf. de Rep. 1. p. 332. Men. p. 71. E. Musonius ap. Stob. 19. p. 170, alii ap. Hug. Grot. in Proleg. ad Stob. p. LII Gaisf.

433. *Ἀρχὴν ἰᾶσθαι πολὺ λώϊον ἠὲ τελευτήν.*
Ap. Suid. I, 344.

Ἀρχόμενον τὸ κακὸν κόπτειν ἕλκος τ' ἀκέσασθαι.
Pseudophocyl. 135.

Συνετῶν ἀνδρῶν ἐστι πρὶν γενέσθαι τὰ δυσχερῆ προνοῆσαι, ὅπως μὴ γένηται· ἀνδρείων δὲ γενόμενα εὖ θέσθαι. Pittacus.

437. *Φίλους μὴ ταχὺ κτῶ, οὓς δ' ἂν κτήσῃ, μὴ τάχυ ἀποδοκίμαζε.* Solon. *Μή σε διαβαλλέτω λόγος πρὸς τοὺς πίστεως κεκοινωνηκότας.* Pittacus.

Μή ποτ' ἐπὶ σμικρῇ προφάσει φίλον ἄνδρ' ἀπολέσσαι,
440 πειθόμενος χαλεπῇ, Κύρνε, διαβολίῃ.
εἴ τις ἁμαρτωλῇσι φίλων ἐπὶ παντὶ χολῷτο, 325
οὔ ποτ' ἂν ἀλλήλοις ἄρθμιοι οὐδὲ φίλοι
εἶεν. ἁμαρτωλαὶ γὰρ ἐν ἀνθρώποισιν ἕπονται
θνητοῖς, Κύρνε· θεοὶ δ' οὐκ ἐθέλουσι φέρειν.

445 Οὕτω χρὴ τόν γ' ἐσθλὸν ἐπιστρέψαντα νόημα 1083
ἔμπεδον αἰὲν ἔχειν ἐς τέλος ἀνδρὶ φίλῳ.

Μή ποτ' ἐπειγόμενος πρήξῃς κακόν, ἀλλὰ βαθείῃ 1051
σῇ φρενὶ βούλευσαι σῷ ἀγαθῷ τε νόῳ·
τῶν γὰρ μαινομένων πέτεται θυμός τε νόος τε,
450 βουλὴ δ' εἰς ἀγαθὸν καὶ νόον ἐσθλὸν ἄγει.

Ἥβη καὶ νεότης ἐπικουφίζει νόον ἀνδρός,
πολλῶν δ' ἐξαίρει θυμὸν ἐς ἀμπλακίην. 630

Ὧι τινὶ μὴ θυμοῦ κρέσσων νόος, αἰὲν ἐν ἄταις, 631
Κύρν', ὅγε καὶ μεγάλαις κεῖται ἐν ἀμπλακίαις.

---

447. Ἀλλ', Ἀχιλεῦ, δάμασον θυμὸν μέγαν· οὐδέ τί σε χρὴ
νηλεὲς ἦτορ ἔχειν· στρεπτοὶ δέ τε καὶ θεοὶ αὐτοί.
Iliad. IX, 496.

451. Αἰεὶ δ' ὁπλοτέρων ἀνδρῶν φρένες ἠερέθονται.
Iliad. III, 108.
Οἶσθ', οἷαι νέου ἀνδρὸς ὑπερβασίαι τελέθουσιν·
κραιπνότερος μὲν γάρ τε νόος, λεπτὴ δέ τε μῆτις.
Iliad. XXIII, 589.
Εἰς σὲ καὶ ἀψευδὴς ἐψεύσατο βίβλος Ὁμήρου,
ὁπλοτέρων ἐνέπουσα μετήορα δήνεα φωτῶν.
Anthol. Pal. p. 156. *)

453. Θυμοῦ κράτει. Chilo.

*) Locus Homeri deperditus: nam ad Iliad. III, 108. poetam spectare, non crediderim cum Heynio.

Βουλεύου δὶς καὶ τρίς, ὅ τοι κ' ἐπὶ τὸν νόον ἔλθῃ· 633
ἀτηρὸς γὰρ ἀεὶ λάβρος ἀνὴρ τελέθει.

Καὶ βραδὺς εὔβουλος εἷλεν ταχὺν ἄνδρα διώκων,
Κύρνε, σὺν εὐθείῃ θεῶν δίκῃ ἀθανάτων. 330

Πολλὰ φέρειν εἴωθε λόγος θνητοῖσι βροτοῖσιν 1221
460 πταίσματα, τῆς γνώμης, Κύρνε, ταρασσομένης.

Γνώμης δ' οὐδὲν ἄμεινον ἀνὴρ ἔχει αὐτὸς ἐν αὑτῷ, 895
οὐδ' ἀγνωμοσύνης, Κύρν', ἀνιηρότερον.

Ἀνδράσι τοῖς ἀγαθοῖς ἕπεται γνώμη τε καὶ αἰδώς, 635
οἳ νῦν ἐν πολλοῖς ἀτρεκέως ὀλίγοι.

465 Οὐδένα θησαυρὸν παισὶν καταθήσῃ ἀμείνω
αἰδοῦς, ἥ τ' ἀγαθοῖς ἀνδράσι, Κύρν', ἕπεται. 410

Ὀφθαλμοὶ καὶ γλῶσσα καὶ οὔατα καὶ νόος ἀνδρῶν 1163
ἐν μέσσῳ στηθέων ἐν συνετοῖς φύεται.

Νοῦς ἀγαθὸς καὶ γλῶσσα, τά τ' ἐν παύροισι πέφυκεν 1183
470 ἀνδράσιν, οἳ τούτων ἀμφοτέρων ταμίαι.

Γνώμην, Κύρνε, θεοὶ θνητοῖσι διδοῦσιν ἀρίστην·
ἀνθρώπου γνώμη πείρατα παντὸς ἔχει.

---

455. Φράζεο, Δαρδανίδη, φραδέος νόου ἔργα τέτυκται.
Iliad. XXIV, 354.
Δηρὸν βουλεύειν, ἵν' ἔχῃ καὶ πολλὸν ἄμεινον.
Panyasis V. Poet. min. Gr. ed. Lips. T. III, p. 270.
Βουλεύου δὲ πρὸ ἔργου, ὅπως μὴ μῶρα πέληται κ. τ. λ.
Pythag. 27.
Ἡ βραδύπους βουλὴ μέγ' ἀμείνων· ἡ δὲ ταχεῖα
αἰὲν ἐφελκομένη τὴν μετάνοιαν ἔχει.
Lucianus, Anthol. Pal. p. 495.
Βραδέως ἐγχείρει· ὃ δ' ἂν ἄρξῃ διαβεβαίου. Bias ap. Demetr.
cf. Stob. 3 p. 38. Βουλεύου χρήσιμα. Sosiad.

457. Οὐδ' ἀρετᾷ κακὰ ἔργα· κιχάνει τοι βραδὺς ὠκύν.
Odyss. VIII, 329.

472. Γνωμοσύνης —
μέτρον, ὃ δὴ πάντων πείρατα μοῦνον ἔχει.
Solon. fr. 8.

ὦ μάκαρ, ὅς τις δή μιν ἔχει φρεσίν. ἦ πολὺ κρείσσων
ὕβριος οὐλομένης λευγαλέου τε κόρου
475 ἐστι. κακὸν δὲ βροτοῖσι κόρος, τῶν οὔ τι κάκιον· 1175
πᾶσα γὰρ ἐκ τούτων, Κύρνε, πέλει κακότης.

Πολλούς τοι κόρος ἄνδρας ἀπώλεσεν ἀφραίνοντας· 695
γνῶναι γὰρ χαλεπὸν μέτρον, ὅτ' ἐσθλὰ παρῇ.

Πολλῷ τοι πλέονας λιμοῦ κόρος ὤλεσεν ἤδη 605
480 ἄνδρας, ὅσοι μοίρης πλεῖον ἔχειν ἔθελον.

Ἐλπὶς καὶ κίνδυνος ἐν ἀνθρώποισιν ὁμοῖοι· 637
οὗτοι γὰρ χαλεποὶ δαίμονες ἀμφότεροι.

Πολλάκι πὰρ δόξαν τε καὶ ἐλπίδα γίγνεται εὑρεῖν
ἔργ' ἀνδρῶν, βουλαῖς δ' οὐκ ἐπέγεντο τέλος. 640

485 Οὐδ' ὀμόσαι χρὴ τοῦθ', ὅτι μή ποτε πρῆγμα τόδ' ἔσται·
θεοὶ γάρ τε νεμεσῶσ', οἷσιν ἔπεστι τέλος. 660

Πρήγματος ἀπρήκτου χαλεπώτατόν ἐστι τελευτὴν 1075
γνῶναι, ὅπως μέλλει τοῦτο θεὸς τελέσαι.
ὄρφνη γὰρ τέταται· πρὸ δὲ τοῦ μέλλοντος ἔσεσθαι
490 οὐ ξυνετὰ θνητοῖς πείρατ' ἀμηχανίης.

---

485. Ἔλπεσθαι χρὴ πάντ', ἐπεὶ οὐκ ἔστ' οὐδὲν ἄελπτον·
ῥᾴδια πάντα θεῷ τελέσαι καὶ ἀνήνυτον οὐδέν.
Linus.
Ἄνθρωπος ἐὼν μήποτε φήσῃς ὅ, τι γίγνεται κ. τ. λ.
Simon. Scol.
Τελεῖ θεῶν δύναμις καὶ τὰν παρ' ὅρκον καὶ παρὰ ἐλπίδα κούφαν κτίσιν.
Pind. O. XIII, 116.

487. Πᾶσίν τοι κίνδυνος ἐπ' ἔργμασιν, οὐδέ τις οἶδεν,
ποῖ σχήσειν μέλλει πρήγματος ἀρχομένου.
Solon infra 1169.
Ἀσφαλὲς τὸ γενόμενον, ἀσαφὲς τὸ μέλλον. Thales. Νόει τὸ πραττόμενον. Bias. Τὰ ἀφανῆ τοῖς φανεροῖς τεκμαίρου. Solon. ap. Demetr. Idem Theobulo (vel ut leg. vid. Cleobulo) tribuitur ap. Stob. 3. p. 38.

Ἀλλὰ τὰ μὲν προβέβηκεν, ἀμήχανόν ἐστι γενέσθαι 583
ἀργά· τὰ δ' ἐξοπίσω τῇ φυλακῇ μελέτω.

Πολλοὶ πλοῦτον ἔχουσιν ἄϊδριες· οἱ δὲ τὰ καλὰ
ζητοῦσιν, χαλεπῇ τειρόμενοι πενίῃ.
495 ἔρδειν δ' ἀμφοτέροισιν ἀμηχανίη παράκειται· 683
εἴργει γὰρ τοὺς μὲν χρήματα, τοὺς δὲ νόος.

Πολλοῖς ἀχρήστοισι θεὸς διδοῖ ἀνδράσιν ὄλβον 865
ἐσθλόν, ὃς οὔτ' αὐτῷ βέλτερος οὐδὲν ἐών,
οὔτε φίλοις. ἀρετῆς δὲ μέγα κλέος οὔ ποτ' ὀλεῖται·
500 αἰχμητὴς γὰρ ἀνὴρ γῆν τε καὶ ἄστυ σαοῖ.

Πλήθει δ' ἀνθρώπων ἀρετὴ μία γίγνεται ἥδε,
πλουτεῖν· τῶν δ' ἄλλων οὐδὲν ἄρ' ἦν ὄφελος, 700
οὐδ' εἰ σωφροσύνην μὲν ἔχοις Ῥαδαμάνθυος αὐτοῦ,
πλείονα δ' εἰδείης Σισύφου Αἰολίδεω,
505 ὅς τε καὶ ἐξ Ἀΐδεω πολυϊδρείῃσιν ἀνῆλθεν,
πείσας Περσεφόνην αἱμυλίοισι λόγοις,
ἥ τε βροτοῖς παρέχει λήθην, βλάπτουσα νόοιο — 705
ἄλλος δ' οὔ πώ τις τοῦτό γ' ἐπεφράσατο,
ὅν τινα δὴ θανάτοιο μέλαν νέφος ἀμφικαλύψῃ,
510 ἔλθῃ δ' ἐς κρυερὸν χῶρον ἀποφθιμένων,
κυανέας τε πύλας παραμείψεται, αἵ τε θανόντων
ψυχὰς εἴργουσιν, καί περ ἀναινομένας· 710
ἀλλ' ἄρα καὶ κεῖθεν πάλιν ἤλυθε Σίσυφος ἥρως
ἐς φάος ἠελίου σφῇσι πολυφροσύναις· —

---

495. Οὔτ' ἀρετῆς ἄτερ ὄλβος ἐπίσταται ἄνδρας ἀέξειν,
οὔτ' ἀρετὴ ἀφένοιο.

Callim. in Jov. 95.

497. Πιστὸν φάσομεν
κῦδος ἔχειν ἀρετάν· πλοῦτος δὲ καὶ δειλοῖσιν ἀνθρώπων ὁμιλεῖ.

Bacchyl. fr. 4.

515 οὐδ' εἰ ψεύδεα μὲν ποιοῖς ἐτύμοισιν ὁμοῖα,
γλῶσσαν ἔχων ἀγαθὴν Νέστορος ἀντιθέου,
ὠκύτερος δ' εἴησθα πόδας ταχεῶν Ἁρπυιῶν — 715
καὶ παίδων Βορέω, τῶν ἄφαρ ἶσι πόδες.
ἀλλὰ χρὴ πάντας γνώμην ταύτην καταθέσθαι,
520 ὡς πλοῦτος πλείστην πᾶσιν ἔχει δύναμιν.

Γνωτή τοι πενίη, καὶ ἀλλοτρίη περ ἐοῦσα·
οὔτε γὰρ εἰς ἀγορὴν ἔρχεται οὔτε δίκας·
πάντη γὰρ τοὔλασσον ἔχει, πάντη δ' ἐπίμυκτος,
πάντη δ' ἐχθρὴ ὁμῶς γίγνεται, ἔνθα περ ᾖ. — 270

525 Πλοῦτε, θεῶν κάλλιστε καὶ ἱμεροέστατε πάντων, — 1117
σὺν σοὶ καὶ κακὸς ὢν γίγνομαι ἐσθλὸς ἀνήρ.

Οὔ σε μάτην, ὦ Πλοῦτε, βροτοὶ τιμῶσι μάλιστα·
ἦ γὰρ ῥηϊδίως τὴν κακότητα φέρεις.
καὶ γάρ τοι πλοῦτον μὲν ἔχειν ἀγαθοῖσιν ἔοικεν, — 525
530 ἡ πενίη δὲ κακῷ σύμφορος ἀνδρὶ φέρειν.

Ἄνδρ' ἀγαθὸν πενίη πάντων δάμνησι μάλιστα,
καὶ γήρως πολιοῦ, Κύρνε, καὶ ἠπιάλου,
ἣν δὴ χρὴ φεύγοντα καὶ ἐς βαθυκήτεα πόντον — 175
ῥίπτειν, καὶ πετρέων, Κύρνε, κατ' ἠλιβάτων.
535 καὶ γὰρ ἀνὴρ πενίῃ δεδμημένος οὔ τέ τι εἰπεῖν
οὔθ' ἔρξαι δύναται, γλῶσσα δέ οἱ δέδεται.

Χρὴ γὰρ ὁμῶς ἐπὶ γῆν τε καὶ εὐρέα νῶτα θαλάσσης
δίζησθαι χαλεπῆς, Κύρνε, λύσιν πενίης. — 180

---

521. — Βιότοιο μὲν ὅς κ' ἐπιδευὴς
στρωφᾶται, μακάρεσσιν ἐπὶ ψόγον αἰνὸν ἰάπτει,
ἀχνύμενος· σφετέρην δ' ἀρετὴν καὶ θυμὸν ἀτίζει,
οὐδέ τι θαρσαλέος νοέειν ἔπος, οὐδέ τι ῥέξαι,
ἐρριγώς, ὅταν ἄνδρες ἐχεκτέανοι παρέωσι·
καὶ οἱ θυμὸν ἔδουσι κατηφείη καὶ ὀϊζύς.
Rhianus ap. Stob. 4.

527. Τὸ δυςτυχὲς γὰρ ηὑγένει' ἀμύνεται
τῆς δυςγενείας μᾶλλον.
Eurip. Heraclid. 303.

Τεθνάμεναι, φίλε Κύρνε, πενιχρῷ βέλτερον ἀνδρί, 181
540 ἢ ζώειν χαλεπῇ τειρόμενον πενίῃ.

Φροντίδες ἀνθρώπων ἔλαχον πτερὰ ποικίλ' ἔχουσαι,
μυρόμεναι ψυχῆς εἵνεκα καὶ βιοτῆς.

Πάντων μὲν μὴ φῦναι ἐπιχθονίοισιν ἄριστον, 425
μηδ' ἐςιδεῖν αὐγὰς ὀξέος ἠελίου·
545 φύντα δ' ὅπως ὤκιστα πύλας Ἀΐδαο περῆσαι,
καὶ κεῖσθαι πολλὴν γῆν ἐπαμησάμενον.

Καὶ πρῆξαι μέν τοί τι. καὶ ἐκ κακοῦ ἐσθλὸν ἔγεντο, 661
καὶ κακὸν ἐξ ἀγαθοῦ. καί τε πενιχρὸς ἀνὴρ
αἶψα μάλ' ἐπλούτησε· καὶ ὃς μάλα πολλὰ πέπαται,
550 ἐξαπίνης πάντ' οὖν ὤλεσε νυκτὶ μιῇ.

Φράζεο· κίνδυνός τοι ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται ἀκμῆς· 557
ἄλλοτε πόλλ' ἕξεις, ἄλλοτε παυρότερα.

Ὥς τέ σε μήτε λίην ἀφνεὸν κτεάτεσσι γενέσθαι,
μήτε σέ γ' ἐς πολλὴν χρημοσύνην ἐλάσαι. 560

---

543. *Οὐ μὲν γάρ τί που ἔστιν ὀϊζυρώτερον ἀνδρὸς*
πάντων, ὅσσα τε γαῖαν ἔπι πνείει τε καὶ ἕρπει.
Iliad. XVII, 446.
Οὐδὲν ἀκιδνότερον γαῖα τρέφει ἀνθρώποιο,
πάντων, ὅσσα τε γαῖαν ἔπι πνείει τε καὶ ἕρπει.
Odyss. XVIII, 129.
Πλείη μὲν γὰρ γαῖα κακῶν, πλείη δὲ θάλασσα.
Hesiod. 101.
Μὴ φῦναι τὸν ἅπαντα νι-
κᾷ λόγον· τὸ δ' ἐπεὶ φανῇ,
βῆναι κεῖθεν ὅθεν περ ἥ-
κει, πολὺ δεύτερον, ὡς τάχιστα.
Soph. Oed. Col. 1225.
Θνατοῖσι μὴ φῦναι φέριστον
μηδ' ἀελίου προςιδεῖν φέγγος·
ὄλβιος δ' οὐδεὶς βροτῶν πάντα χρόνον.
Bacchyl. fr. 3.
Τὸν τετελευτηκότα μακάριζε. Chilo. *Ζῶν μὲν ἐπαινοῦ. ἀποθανὼν δὲ μακαρίζου.* Periander.

555 Οὐ χρὴ κιγκλίζειν ἀγαθὸν βίον, ἀλλ' ἀτρεμίζειν, 505
τὸν δὲ κακὸν κινεῖν, ἔςτ' ἂν ἐς ὀρθὰ λάβῃς.

Μή ποτε φεύγοντ' ἄνδρα ἐπ' ἐλπίδι, Κύρνε, φιλήσῃς· 333
οὐδὲ γὰρ οἴκαδε βὰς γίγνεται αὐτὸς ἔτι.

Οὐδείς τοι φεύγοντι φίλος καὶ πιστὸς ἑταῖρος·
560 τῆς δὲ φυγῆς ἐστιν τοῦτ' ἀνιηρότερον. 210

Κύρν', ἀγαθὸς μὲν ἀνὴρ γνώμην ἔχει ἔμπεδον αἰεί,
τολμᾷ δ' ἔν τ' ἀγαθοῖς κείμενος ἔν τε κακοῖς. 320
εἰ δὲ θεὸς κακῷ ἀνδρὶ βίον καὶ πλοῦτον ὀπάσσῃ,
ἀφραίνων κακίην οὐ δύναται κατέχειν.

565 Ἐν πενίῃ δ' ὅ τε δειλὸς ἀνὴρ ὅ τε πολλὸν ἀμείνων
φαίνεται, εὖτ' ἂν δὴ χρημοσύνη κατέχῃ.
τοῦ μὲν γάρ τ' ἄδικα φρονέει νόος, οὐδέ οἱ αἰεὶ 395
ἰθεῖα γνώμη στήθεσιν ἐμπέφυεν·
τοῦ δ' αὖτ' οὔτε κακοῖς ἕπεται νόος οὔτ' ἀγαθοῖσιν.
570 τὸν δ' ἀγαθὸν τολμᾶν χρὴ τά τε καὶ τὰ φέρειν.

Οὐδείς τοι πάντ' ἐστὶ πανόλβιος. ἀλλ' ὁ μὲν ἐσθλὸς
τολμᾷ ἔχων τὸ κακόν, κοὐκ ἐπίδηλος ὅμως·
δειλὸς δ' οὔτε κακοῖσιν ἐπίσταται οὔτ' ἀγαθοῖσιν
θυμὸν ὁμῶς μίσγειν. ἀθανάτων δὲ δόσεις
575 παντοῖαι θνητοῖσιν ἐπέρχοντ'. ἀλλ' ἐπιτολμᾶν 445
χρὴ δῶρ' ἀθανάτων, οἷα διδοῦσιν, ἔχειν.

---

555. *Οὐ καλῶς βιοῖς παράμενε, κεὐτυχεῖς τὰ πάντα.*
Sotades (aut incertus, Sotadeo usus metro) ap. Stob. 3. p. 38.
Νήπιος, ὃς τὰ ἕτοιμα λιπὼν ἀνέτοιμα διώκει.
Ap. Plutarch. de garrul. 7.

575. *Τλητὸν γὰρ Μοῖραι θυμὸν θέσαν ἀνθρώποισιν.*
Iliad. XXIV, 49.
— *Ἀλλὰ θεοὶ γὰρ ἀνηκέστοισι κακοῖσιν*
ὦ φίλ', ἐπὶ κρατερὴν τλημοσύνην ἔθεσαν
φάρμακον.
Archil. fr. 48.

Οὐ δύναμαί σοι, θυμέ, παρασχεῖν ἄρμενα πάντα· 695
τέτλαθι· τῶν δὲ καλῶν οὔ τι σὺ μοῦνος ἐρᾷς.

Οὔ τι μάλ' ἀνθρώποις καταθύμια πάντα τελεῖται· 617
580 *πολλὸν γὰρ θνητῶν κρέσσονες ἀθάνατοι.*

Οὐκ ἔστιν θνητοῖσι παρ' ἀθανάτους μαχέσασθαι, 687
οὐδὲ δίκην εἰπεῖν· οὐδενὶ τοῦτο θέμις.

Τολμᾶν χρή, τὰ διδοῦσι θεοὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν, 591
ῥηϊδίως δὲ φέρειν ἀμφοτέρων τὸ λάχος,
585 *μήτε κακοῖσιν ἀσῶντα λίην φρένα, μήτ' ἀγαθοῖσιν*
τερφθέντ' ἐξαπίνης, πρὶν τέλος ἄκρον ἰδεῖν.

Μηδὲν ἄγαν χαλεποῖσιν ἀσῶ φρένα, μηδ' ἀγαθοῖσιν 657
χαῖρ', ἐπεί ἐστ' ἀνδρὸς πάντα φέρειν ἀγαθοῦ.

Οὔ τις ἄποινα διδοὺς θάνατον φύγοι, οὐδὲ βαρεῖαν
590 *δυστυχίην, εἰ μὴ μοῖρ' ἐπὶ τέρμα βάλοι.*
οὐδ' ἂν δυςφροσύνας, ὅτε δὴ θεὸς ἄλγεα πέμπει,
θνητὸς ἀνὴρ δώροις βουλόμενος προφύγοι. 1190

Κύρν', ἔμπης δ' ὅ τι μοῖρα παθεῖν, οὐκ ἔσθ' ὑπαλύξαι· 817
ὅ ττι δὲ μοῖρα παθεῖν, οὔ τι δέδοικα παθεῖν.

---

579. *Ἀνθρώποις γίγνεσθαι ὁκόσα θέλουσιν, οὐκ ἄμεινον.* Heraclit. ap. Stob. Serm. 3 p. 48.

581. *Ὅττι μάλ' οὐ δηναιός, ὃς ἀθανάτοισι μάχηται κ. τ. λ.*
Iliad. V, 407.
Οὐκ ἂν ἔγωγε θεοῖσιν ἐπουρανίοισι μαχοίμην.
Iliad. VI, 129. 141.
Ἄφρων δ' ὅς κ' ἐθέλῃ πρὸς κρείσσονας ἀντιφερίζειν.
Hesiod. 212.
Κοὔ τοι νόσον γ' ἐπακτὸν ἐξαιρούμεθα,
θεοῖσι δυςμαχοῦντες.
Soph. Fr. 490.

585. *Τοῖς θεοῖς τιθεῖν ἅπαντα· πολλάκις μὲν ἐκ κακῶν*
ἄνδρας ὀρθοῦσιν μελαίνῃ κειμένους ἐπὶ χθονί·
πολλάκις δ' ἀνατρέπουσι κ. τ. λ.
Archilochus.

595 Χρὴ τολμᾶν χαλεποῖσιν ἐν ἄλγεσι κείμενον ἄνδρα, 555
πρός τε θεῶν αἰτεῖν ἔκλυσιν ἀθανάτων.

Μηδὲ λίην ἐπίφαινε. κακὸν δέ τι, Κύρν', ἐπιφαίνειν.
παύρους κηδεμόνας σῆς κακότητος ἔχεις. 560

Ἀνδρός τοι κραδίη μινύθει μέγα πῆμα παθόντος, 561
600 Κύρν'· ἀποτινυμένου δ' αὔξεται ἐξοπίσω.

Τόλμα, θυμέ, κακοῖσιν, ὅμως ἄτλητα πεπονθώς·
δειλῶν τοι κραδίη γίγνεται ὀξυτέρη. 1030
μηδὲ σύ γ' ἀπρήκτοισιν ἐπ' ἔργμασιν ἄλγος ἀέξων
ἔχθει, μηδ' ἄχθου, μηδὲ φίλους ἀνία,
605 μηδ' ἐχθροὺς εὔφραινε. θεῶν δ' εἱμαρμένα δῶρα
οὐκ ἂν ῥηϊδίως θνητὸς ἀνὴρ προφύγοι,
οὔτ' ἂν πορφυρέης καταδὺς ἐς πυθμένα λίμνης, 1035
οὔθ' ὅταν αὐτὸν ἔχῃ Τάρταρος ἠερόεις.

Τόλμα, Κύρνε, κακοῖσιν, ἐπεὶ κἀσθλοῖσιν ἔχαιρες, 555
610 εὖτέ σε καὶ τούτων μοῖρ' ἐπέβαλλεν ἔχειν·
ὡς δέ περ ἐξ ἀγαθῶν ἔλαβες κακόν, ὣς δὲ καὶ αὖτις
ἐκδῦναι πειρῶ, θεοῖσιν ἐπευχόμενος.

---

595. Ὅσσα δὲ δαιμονίῃσι τύχαις βροτοὶ ἄλγε' ἔχουσιν,
ὧν ἂν μοῖραν ἔχοις, ταύτην ἔχε, μηδ' ἀγανάκτει.
Pythagorei ap. Plut.. Consol. 29 (p. 116 E. cf. Wyttenb.)
Εὐτυχῶν μὲν μέτριος ἴσθι· δυστυχῶν δὲ φρόνιμος. Periander.
597. . . . Ἀλλοτρίοισιν μὴ προφαίνειν τις φέρεται
μόχθος ἄμμιν· τοῦτό γέ τοι ἐρέω·
καλῶν μὲν ὦν μοῖράν τε τερπνῶν ἐς μέσον χρὴ παντὶ λαῷ
δεικνύναι· εἰ δέ τις ἀνθρώποισι θεόσδοτος ἀτλάτα κακότας
προστύχῃ, ταύταν σκότει κρύπτειν ἔοικεν.
Pind. fr. 171. Boeckh. ex carm. ad 419 l.
Δυστυχῶν κρύπτε, ἵνα μὴ τοὺς ἐχθροὺς εὐφρανῇς. Periander. Τὴν εὐτυχίαν κρύπτε φθόνου χάριν· μὴ οἰκτείρου. Pittacus. *)
599. Αἶψα γὰρ ἐν κακότητι βροτοὶ καταγηράσκουσιν.
Hesiod. 93. Odyss. XIX, 360.
Τέτλαθι δή, κραδίη· καὶ κύντερον ἄλλο ποτ' ἔτλης.
Odyss. XX, 18.

*) Gaisfordius Stob. 3 p. 46 edidit τὴν εὐτυχίαν κρύπτε. Φθόνου χάριν μὴ οἰκτείρου.

Οὔτε γε μὴν πενίης θυμοφθόρου, οὐ μελεδαίνω,
οὔτ' ἀνδρῶν ἐχθρῶν, οἵ με λέγουσι κακῶς. 1130
615 *ἀλλ' ἥβην ἐρατὴν ὀλοφύρομαι, ἥ μ' ἐπιλείπει,*
κλαίω δ' ἀργαλέον γῆρας ἐπερχόμενον.

Ὤ μοι ἐγὼν ἥβης καὶ γήραος οὐλομένοιο, 527
τοῦ μὲν ἐπερχομένου, τῆς δ' ἀπονισσομένης.

Ἄφρονες ἄνθρωποι καὶ νήπιοι, οἵ τε θανόντας
620 *κλαίουσ', οὐδ' ἥβης ἄνθος ἀπολλύμενον.* 1070

Ξυνὸν δ' ἀνθρώποις ὑποθήσομαι, ὄφρα τις ἥβης
ἀγλαὸν ἄνθος ἔχων καὶ φρεσὶν ἐσθλὰ νοῇ,
τῶν αὐτοῦ κτεάνων εὖ πασχέμεν. οὐ γὰρ ἀνηβᾶν
δὶς πέλεται πρὸς θεῶν, οὐδὲ λύσις θανάτου 1010
625 *θνητοῖς ἀνθρώποισι. κακὸν δ' ἐπὶ γῆρας ἐπείγει*
οὐλόμενον, κεφαλῆς δ' ἅπτεται ἀκροτάτης.

Μή ποτ' ἐπ' ἀπρήκτοισι νόον ἔχε, μηδὲ μενοίνα 461
χρήμασι τῶν ἄνυσις γίγνεται οὐδεμία.

---

621. *Οὐδὲν ἐν ἀνθρώποισι μένει χρῆμ' ἔμπεδον αἰεί·*
ἓν δὲ τὸ κάλλιστον Χῖος ἔειπεν ἀνήρ·
οἵη περ φύλλων γενεή, τοιήδε καὶ ἀνδρῶν.
παῦροί μιν θνητῶν οὔασι δεξάμενοι
στέρνοις ἐγκατέθεντο. πάρεστι γὰρ ἐλπὶς ἑκάστῳ,
ἀνδρῶν ἥ τε νέων στήθεσιν ἐμφύεται.
θνητῶν δ' ὄφρα τις ἄνθος ἔχει πολυήρατον ἥβης,
κοῦφον ἔχων θυμόν, πόλλ' ἀτέλεστα νοεῖ.
οὔτε γὰρ ἐλπίδ' ἔχει γηρασσέμεν, οὔτε θανεῖσθαι,
οὐδ', ὑγιὴς ὅταν ᾖ, φροντίδ' ἔχει καμάτου.
νήπιοι, οἷς ταύτῃ κεῖται νόος, οὐδέ τ' ἴσασιν,
ὡς χρόνος ἔσθ' ἥβης καὶ βιότου ὀλίγος
θνητοῖς. ἀλλὰ σὺ ταῦτα μαθὼν βιότου ποτὶ τέρμα
ψυχῇ τῶν ἀγαθῶν τλῆθι χαριζόμενος.
Simonides.

623. *Τοῖς ἐπιτηδείοις χρῶ.* Thales. *Κτώμενος ἥδου. Χρῶ χρήμασιν. Σεαυτὸν εὖ ποίει.* Sosiad. Sept. Sap. dict.

627. *Νόσος ψυχῆς τὸ τῶν ἀδυνάτων ἐρᾶν, ἀλλοτρίων δὲ κακῶν ἀμνημόνευτον εἶναι.* Bias ap. Diog. L. *Μὴ ἐπιθυμεῖν ἀδυνάτων.* Chilo ibid.

Εὐμαρέως τοι χρῆμα θεοὶ δόσαν οὔ τέ τι δειλὸν   463
630   οὔτ' ἀγαθόν· χαλεπῷ δ' ἔργματι κῦδος ἔπι.

Μηδὲν ἄγαν σπεύδειν. πάντων μέσ' ἄριστα. καὶ οὕτως   335
ἕξεις, Κύρν', ἀρετήν, ἥν τε λαβεῖν χαλεπόν.

Μηδὲν ἄγαν σπεύδειν· καιρὸς δ' ἐπὶ πᾶσιν ἄριστος
ἔργμασιν ἀνθρώπων. πολλάκι δ' εἰς ἀρετὴν
635 σπεύδει ἀνήρ, κέρδος διζήμενος, ὅν τινα δαίμων
πρόφρων ἐς μεγάλην ἀμπλακίην παράγει,
καί οἱ ἔθηκε δοκεῖν, ἃ μὲν ᾖ κακά, ταῦτ' ἀγάθ' εἶναι   405
εὐμαρέως, ἃ δ' ἂν ᾖ χρήσιμα, ταῦτα κακά.

Οὐ χαλεπὸν ψέξαι τὸν πλησίον, οὐδὲ μὲν αὐτὸν   611
640   αἰνῆσαι· δειλοῖς ἀνδράσι ταῦτα μέλει·
σιγᾶν δ' οὐκ ἐθέλουσι, κακοὶ κακὰ λεσχάζοντες·
οἱ δ' ἀγαθοὶ πάντων μέτρον ἴσασιν ἔχειν.

Πολλοῖς ἀνθρώποις γλώσσῃ θύραι οὐκ ἐπίκεινται   421
ἁρμόδιαι, καὶ σφιν πόλλ' ἀμέλητα μέλει.
645 πολλάκι γὰρ τὸ κακὸν κατακείμενον ἔνδον ἄμεινον,
ἐσθλὸν δ' ἐξελθὸν λώϊον ἢ τὸ κακόν.

---

629. *Τὴν μέν τοι κακότητα καὶ ἰλαδὸν ἔστιν ἑλέσθαι*
ῥηϊδίως· λείη μὲν ὁδός, μάλα δ' ἐγγύθι ναίει·
τῆς δ' ἀρετῆς ἱδρῶτα θεοὶ προπάροιθεν ἔθηκαν κ. τ. λ.
Hesiod. 289.
Πάντα πόνος τεύχει θνητοῖς μελέτη τε βροτείη.
Archilochus.
Οὐδὲν ἄνευ καμάτου πέλει ἀνδράσιν εὐπετὲς ἔργον.
Pseudophocyl. 150.
631. *Μέτρα φυλάσσεσθαι, καιρὸς δ' ἐπὶ πᾶσιν ἄριστος.*
Hesiod. 696.
— *καλὸν δ' ἐπὶ μέτρον ἅπασι.* *)
Pseudophocyl. 12.
Μέτρον ἄριστον. Cleobulus. *Μέτρῳ χρῶ.* Pittacus.
635. *Ἦν Λακεδαιμόνιος Χείλων σόφος, ὃς τάδ' ἔλεξε·*
μηδὲν ἄγαν, καιρῷ πάντα πρόσεστι καλά.
Diog. L. I, 41.

*) Ita legendum. Br. *ἐπίμετρον*. Praecedit enim *μέτρα φυλάσσεσθαι*.

Νήπιος, ὃς τὸν ἐμὸν μὲν ἔχει νόον ἐν φυλακῇσιν,
τὸν δ' αὐτοῦ ἴδιον οὐδὲν ἐπιστρέφεται. 440

Πολλά με καὶ συνιέντα παρέρχεται· ἀλλ' ὑπ' ἀνάγκης
650 σιγῶ, γιγνώσκων ἡμετέρην δύναμιν. 420

Βοῦς μοι ἐπὶ γλώσσης κρατερῷ ποδὶ λὰξ ἐπιβαίνων, 815
ἴσχει κωτίλλειν καί περ ἐπιστάμενον.

Ἀργαλέον φρονέοντα παρ' ἄφροσι πόλλ' ἀγορεύειν 625
καὶ σιγᾷν αἰεί· τοῦτο γὰρ οὐ δυνατόν.

655 Ὅς τίς τοι δοκέει τὸν πλησίον ἴδμεναι οὐδέν,
ἀλλ' αὐτὸς μοῦνος ποικίλα δήνε' ἔχειν,
κεῖνός γ' ἄφρων ἐστί, νόου βεβλαμμένος ἐσθλοῦ.
ἴσως γὰρ πάντες ποικίλ' ἐπιστάμεθα,
ἀλλ' ὁ μὲν οὐκ ἐθέλει κακοκερδείῃσιν ἕπεσθαι, 225
660 τῷ δὲ δολοπλοκίαι μᾶλλον ἄπιστοι ἅδον.

Μὴ πάντ' ἀνδράσι, Κύρνε, καταθνητοῖς χαλεπαίνειν,
γιγνώσκων ὡς νοῦν οἷον ἕκαστος ἔχει
αὐτὸς ἐνὶ στήθεσσι, καὶ ἔργματα, τῷ τε δικαίῳ
τῷ τ' ἀδίκῳ μέγα κεν πῆμα βροτοῖσιν ἐπῆν. 900
665 ἔστιν ὁ μὲν χείρων, ὁ δ' ἀμείνων ἔργον ἕκαστον·
οὐδεὶς δ' ἀνθρώπων αὐτὸς ἅπαντα σοφός.

---

649. *Νοῦν ἡγεμόνα ποιοῦ· ὃ δ' ἂν ἴδῃς μὴ λέγε. εἰδὼς σίγα.* Solon. *Ἡ γλῶσσά σου μὴ προτρεχέτω τοῦ νοῦ.* Chilo. *Γλώττης κρατεῖν.* Cleobulus.

665. *Ἀλλ' οὔπως ἅμα πάντα θεοὶ δόσαν ἀνθρώποισι.*
Iliad. IV, 320.

Ἀλλ' οὔπως ἅμα πάντα δυνήσεαι αὐτὸς ἑλέσθαι.
ἄλλῳ μὲν γὰρ ἔδωκε θεὸς πολεμήϊα ἔργα,
ἄλλῳ δ' ἐν στήθεσσι τιθεῖ νόον εὐρύοπα Ζεύς κ. τ. λ.
Iliad. XIII, 729.

Οὕτως οὐ πάντεσσι θεὸς χαρίεντα δίδωσιν
ἀνδράσιν, οὔτε φυήν, οὔτ' ἂρ φρένας, οὔτ' ἀγορητύν. κ. τ. λ.
Odyss. VIII, 167.

Ἦ ἄρα δὴ μάλα πάντες ἁμαρτίνοοι πελόμεσθα
ἄνθρωποι, φέρομεν δὲ θεῶν ἑτερόῤῥοπα δῶρα
ἀφραδέϊ κραδίῃ κ. τ. λ.
Rhianus ap. Stob. 4.

Πολλάκι τοι καὶ μωρὸς ἀνὴρ κατακαίριον εἶπεν.
Poet. inc. ap. Stob. ib. cf. Gaisf.

Καὶ σώφρων ἥμαρτε, καὶ ἄφρονι πολλάκι δόξα 665
ἕσπετο, καὶ τιμῆς καὶ κακὸς ὢν ἔλαχεν.

Οὐδὲ λέων αἰεὶ κρέα δαίνυται, ἀλλά μιν ἔμπης 293
670 *καὶ κρατερόν περ ἐόνθ' αἱρεῖ ἀμηχανίη.*

Παντοῖαι κακότητες ἐν ἀνθρώποισιν ἔασιν, 623
παντοῖαι δ' ἀρεταὶ καὶ βιότου παλάμαι.

Οὐδένα τῶν ἐχθρῶν μωμήσομαι ἐσθλὸν ἐόντα,
οὐδὲ μὲν αἰνήσω δειλὸν ἐόντα φίλον. 1080

675 *Μηδὲν ἄγαν ἄσχαλλε ταρασσομένων πολιητέων,*
Κύρνε, μέσην δ' ἔρχευ τὴν ὁδόν, ὥσπερ ἐγώ. 220

Μηδὲ λίην κήρυκος ἀν' οὖς ἔχε μακρὰ βοῶντος· 887
οὐ γὰρ πατρῴας γῆς πέρι μαρνάμεθα.

Ἀλλ' αἰσχρὸν παρεόντα καὶ ὠκυπόδων ἐπιβάντα
680 *ἵππων, μὴ πόλεμον δακρυόεντ' ἐσιδεῖν.* 890

Ἥσυχος, ὥσπερ ἐγώ, μέσσην ὁδὸν ἔρχεο ποσσίν, 331
μηδ' ἑτέροισι διδούς, Κύρνε, τὰ τῶν ἑτέρων.

---

673. — — *Ἀληθείη δὲ παρέστω*
σοὶ καὶ ἐμοί, πάντων χρῆμα δικαιότατον.
Mimnermus infra 1167.
Κεῖνος αἰνεῖν καὶ τὸν ἐχθρὸν
παντὶ θυμῷ σύν γε δίκᾳ καλὰ ῥέζοντ' ἔννεπεν.
Pind. P. IX, 169.

Φίλον μὴ λέγειν κακῶς, ἀλλὰ μηδὲ ἐχθρόν. Pittacus. *Τὸν φίλον κακῶς μὴ λέγε, μηδ' εὖ τὸν ἐχθρόν· ἀσυλλόγιστον γὰρ τὸ τοιοῦτον.* Thales.

681. *Πολλὰ μέσοισιν ἄριστα, μέσος θέλω ἐν πόλει εἶναι.*
Phocyl. ap. Aristotel.
Καλὸν ἡσυχία. ἐπισφαλὲς προπέτεια. Periander.

Μή τέ τιν' αὖξε τύραννον ἐπ' ἐλπίδι, κέρδεσιν εἴκων· 823
μήτε κτεῖνε, θεῶν ὅρκια συνθέμενος.

685 Οὐκ εἰμ', οὐδ' ὑπ' ἐμοῦ κεκλήσεται, οὐδ' ἐπὶ τύμβῳ
οἰμωχθεὶς ὑπὸ γῆν εἶσι τύραννος ἀνήρ·
οὐδ' ἂν ἐκεῖνος ἐμοῦ τεθνηότος οὔτ' ἀνιῷτο, 1205
οὔτε κατὰ βλεφάρων θερμὰ βάλοι δάκρυα.

Οὔ τις ἀνήρ, φίλε Κύρνε, πέδας χαλκεύεται αὐτῷ,
690 εἰ μὴ ἐμὴν γνώμην ἐξαπατῶσι θεοί. 540

Εἶμι παρὰ στάθμην ὀρθὴν ὁδόν, οὐδετέρωσε 945
κλινόμενος· χρὴ γάρ μ' ἄρτια πάντα νοεῖν.

Πατρίδα κοσμήσω, λιπαρὴν πόλιν, οὔτ' ἐπὶ δήμῳ 947
τρέψας, οὔτ' ἀδίκοις ἀνδράσι πειθόμενος.

695 Ἀκρόπολις καὶ πύργος ἐὼν κενεόφρονι δήμῳ, 233
Κύρν', ὀλίγης τιμῆς ἔμμορεν ἐσθλὸς ἀνήρ.

Οὐδὲν ἐπιπρέπει ἧμιν ἅτ' ἀνδράσι σωζομένοισιν, 235
ἀλλ' ὡς πάγχυ πόλει, Κύρνε, ἁλωσομένῃ.

Κύρνε, κύει πόλις ἥδε, δέδοικα δὲ μὴ τέκῃ ἄνδρα
700 εὐθυντῆρα κακῆς ὕβριος ἡμετέρης. 40
ἀστοὶ μὲν γὰρ ἔθ' οἵδε σαόφρονες, ἡγεμόνες δὲ
τετρόφαται πολλὴν ἐς κακότητα πεσεῖν.

Κύρνε, κύει πόλις ἥδε, δέδοικα δὲ μὴ τέκῃ ἄνδρα 1081
ὑβριστήν, χαλεπῆς ἡγεμόνα στάσιος.

---

685. Τῶν γὰρ ἂμ πόλιν εὑρίσκων τὰ μέσα μακροτέρῳ
ὄλβῳ τεθαλότα, μέμφομ' αἶσαν τυραννίδων.
Pind. P. XI, 79.

689. Εὐνομία δ' εὔκοσμα καὶ ἄρτια πάντ' ἀποφαίνει,
καὶ θαμὰ τοῖς ἀδίκοις ἀμφιτίθησι πέδας.
Solon XV, 32.

705 Πολλάκις ἡ πόλις ἥδε δι' ἡγεμόνων κακότητα 855
ὥςπερ κεκλιμένη ναῦς παρὰ γῆν ἔδραμεν.

Οὐδεμίαν πω, Κύρν', ἀγαθοὶ πόλιν ὤλεσαν ἄνδρες·
ἀλλ' ὅταν ὑβρίζειν τοῖσι κακοῖσιν ἅδῃ,
δῆμόν τε φθείρωσι, δίκας τ' ἀδίκοισι διδῶσιν, 45
710 οἰκείων κερδῶν εἵνεκα καὶ κράτεος,
ἔλπεο μὴ δηρὸν κείνην πόλιν ἀτρεμέεσθαι,
μηδ' εἰ νῦν κεῖται πολλῇ ἐν ἡσυχίῃ,
εὖτ' ἂν τοῖσι κακοῖσι φίλ' ἀνδράσι ταῦτα γένηται,
κέρδεα δημοσίῳ σὺν κακῷ ἐρχόμενα. 50
715 ἐκ τῶν γὰρ στάσιές τε καὶ ἔμφυλοι φόνοι ἀνδρῶν.
μούναρχος δὲ πόλει μή ποτε τῇδε ἅδοι.

Λὰξ ἐπίβα δήμῳ κενεόφρονι, τύπτε δὲ κέντρῳ
ὀξέϊ, καὶ ζεύγλην δύςλοφον ἀμφιτίθει.
οὐ γὰρ ἔθ' εὑρήσεις δῆμον φιλοδέσποτον ὧδε
720 ἀνθρώπων ὁπόσους ἠέλιος καθορᾷ. 850

Τοιάδε καὶ Μάγνητας ἀπώλεσεν ἔργα καὶ ὕβρις, 605
οἷα τὰ νῦν ἱερὴν τήνδε πόλιν κατέχει.

Ὕβρις καὶ Μάγνητας ἀπώλεσε καὶ Κολοφῶνα 1103
καὶ Σμύρνην. πάντως, Κύρνε, καὶ ὔμμ' ἀπολεῖ.

725 Ἐς πολυάρητον κακὸν ἥκομεν, ἔνθα μάλιστα,
Κύρνε, συναμφοτέρους μοῖρα λάβοι θανάτου. 820

Ἄρτεμι θηροφόνη, θύγατερ Διός, ἣν Ἀγαμέμνων 11
εἵσαθ', ὅτ' ἐς Τροίην ἔπλεε νηυσὶ θοῇς,
εὐχομένῳ μοι κλῦθι, κακὰς δ' ἀπὸ κῆρας ἄλαλκε.
730 σοὶ μὲν τοῦτο, θεά, μικρόν, ἐμοὶ δὲ μέγα.

---

715. Ἀνδρῶν δ' ἐκ μεγάλων πόλις ὄλλυται· εἰς δὲ μονάρχου
δῆμος ἀϊδρίῃ ἐὼν δουλοσύνην ἔπεσε.
Solon XVIII, 5.

Οὕνεκα νῦν φερόμεσθα καθ' ἱστία λευκὰ βαλόντες,
Μηλίου ἐκ πόντου νύκτα διὰ δνοφερήν·
ἀντλεῖν δ' οὐκ ἐθέλουσιν· ὑπερβάλλει δὲ θάλασσα
ἀμφοτέρων τοίχων. ἦ μάλα τις χαλεπῶς
735 *σώζεται. οἱ δ' εὕδουσι. κυβερνήτην μὲν ἔπαυσαν* 675
ἐσθλόν, ὅτις φυλακὴν εἶχεν ἐπισταμένως·
χρήματα δ' ἁρπάζουσι βίῃ, κόσμος δ' ἀπόλωλεν,
δασμὸς δ' οὐκέτ' ἴσως γίγνεται ἐς τὸ μέσον·
φορτηγοὶ δ' ἄρχουσι, κακοὶ δ' ἀγαθῶν καθύπερθεν.
740 *δειμαίνω μή πως ναῦν κατὰ κῦμα πίῃ.* 680
ταῦτά μοι ἠνίχθω κεκρυμμένα τοῖς ἀγαθοῖσιν·
γιγνώσκοι δ' ἄν τις καὶ κακός, ἂν σοφὸς ᾖ.

Ἄγγελος ἄφθογγος πόλεμον πολύδακρυν ἐγείρει,
Κύρν', ἀπὸ τηλαυγέος φαινόμενος σκοπιῆς. 550
745 *ἀλλ' ἵπποις ἔμβαλλε ταχυπτέρνοισι χαλινούς·*
δήων γάρ σφ' ἀνδρῶν ἀντιάσειν δοκέω.
οὐ πολλὸν τὸ μεσηγύ· διαπρήξουσι κέλευθον,
εἰ μὴ ἐμὴν γνώμην ἐξαπατῶσι θεοί.

Πῶς ὑμῖν τέτληκεν ὑπ' αὐλητῆρος ἀείδειν 325
750 *θυμός; γῆς δ' οὖρος φαίνεται ἐξ ἀγορῆς,*
ἥτε τρέφει καρποῖσιν ἐν εἰλαπίναις φορέοντας
ξανθῇσίν τε κόμαις πορφυρέους στεφάνους.

---

731. *Γλαῦχ', ὅρα, βαθὺς γὰρ ἤδη κύμασιν ταράσσεται*
πόντος, ἀμφὶ δ' ἄκρα γυρεὸν ὀρθὸν ἵσταται νέφος,
σῆμα χειμῶνος, κιχάνει δ' ἐξ ἀελπτίας φόβος.
Archilochus.

Τὸ μὲν γὰρ ἔνθεν κῦμα κυλίνδεται,
τὸ δ' ἔνθεν· ἄμμες δ' ἂν τὸ μέσσον
ναΐ φορήμεθα σὺν μελαίνᾳ,
χειμῶνι μοχθεῦντες μεγάλῳ κάλων·
πὲρ μὲν γὰρ ἄντλος ἱστοπέδαν ἔχει,
λαῖφος δὲ πᾶν ζάδηλον ἤδη,
καὶ λακίδες μεγάλαι κατ' αὐτό,
χαλᾶσι δ' ἄγκυραι.
Alcaeus (cf. Horat Od. I, 14.).

ἀλλ' ἄγε δή, Σκύθα, κεῖρε κόμην, ἀπόπαυε δὲ κῶμον,
πένθει δ' εὐώδη χῶρον ἀπολλύμενον. 830

755 Φοῖβε ἄναξ, αὐτὸς μὲν ἐπύργωσας πόλιν ἄκρην,
Ἀλκαθόῳ Πέλοπος παιδὶ χαριζόμενος·
αὐτὸς δὲ στρατὸν ὑβριστὴν Μήδων ἀπέρυκε 775
τῆςδε πόλευς, ἵνα σοι λαοὶ ἐν εὐφροσύνῃ
ἦρος ἐπερχομένου κλειτὰς πέμπωσ' ἑκατόμβας,
760 τερπόμενοι κιθάρῃ καὶ ἐρατῇ θαλίῃ,
παιάνων τε χοροῖς, ἰαχαῖσί τε σὸν περὶ βωμόν.
ἦ γὰρ ἔγωγε δέδοικ', ἀφραδίην ἐςορῶν 780
καὶ στάσιν Ἑλλήνων λαοφθόρον· ἀλλὰ σύ, Φοῖβε,
ἵλαος ἡμετέρην τήνδε φύλασσε πόλιν.

765 Ἦλθον μὲν γὰρ ἔγωγε καὶ ἐς Σικελήν ποτε γαῖαν,
ἦλθον δ' Εὐβοίης ἀμπελόεν πεδίον,
Σπάρτην τ', Εὐρώτα δονακοτρόφου ἀγλαὸν ἄστυ· 785
καί μ' ἐφίλευν προφρόνως πάντες ἐπερχόμενον.
ἀλλ' οὔ τίς μοι τέρψις ἐπὶ φρένας ἦλθεν ἐκείνων.
770 οὕτως οὐδὲν ἄρ' ἦν φίλτερον ἄλλο πάτρης.

Μή με κακῶν μίμνησκε. πέπονθά τοι οἷά τ' Ὀδυσσεύς,
ὅς τ' Ἀΐδεω μέγα δῶμ' ἤλυθεν ἐξαναδύς,
ὃς δὴ καὶ μνηστῆρας ἀνείλετο νηλέϊ χαλκῷ 1125
Πηνελόπης ἔμφρων, κουριδίης ἀλόχου,

---

755. Ἡμετέρη δὲ πόλις κατὰ μὲν Διὸς οὔ ποτ' ὀλεῖται
αἶσαν, καὶ μακάρων θεῶν φρένας ἀθανάτων.
τοίη γὰρ μεγάθυμος ἐπίσκοπος ὀβριμοπάτρη
Παλλὰς Ἀθηναίη χεῖρας ὕπερθεν ἔχει.

Solon XV.

769. Ὡς οὐδὲν γλύκιον ἧς πατρίδος οὐδὲ τοκήων
γίγνεται, εἴπερ καί τις ἀπόπροθι πίονα οἶκον
γαίῃ ἐν ἀλλοδαπῇ ναίει ἀπάνευθε τοκήων.

Odyss. IX, 34.

Πόλιν δὲ φιλαιτέραν μηδεὶς ἄλλην ποιείσθω τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος, ὡς θεῶν πατρώων νεμεσώντων. ἀρχὴ γὰρ προδοσίας φύεται τοῖς ταῦτα βουλομένοις. ἔτι δὲ χαλεπώτερον τῆς οἰκείας γῆς στερόμενον ζῆν ἐπ' ἀλλοτρίας· οὐδὲν γάρ ἐστιν οἰκειότερον πατρίδος. Zaleucus.

775 ἥ μιν δήθ' ὑπέμεινε, φίλῳ παρὰ παιδὶ μένουσα,
ὄφρα τε γῆς ἐπέβη δειμαλέους τε μυχούς.

Ἀλλά, Ζεῦ, τέλεσόν μοι, Ὀλύμπιε, καίριον εὐχήν·
δὸς δέ μοι ἀντὶ κακῶν καί τι παθεῖν ἀγαθόν.
τεθναίην δ', εἰ μή τι κακῶν ἄμπαυμα μεριμνέων
780 εὑροίμην, δοίης δ' ἀντ' ἀνιῶν ἀνίας.
αἶσα γὰρ οὕτως ἐστί. τίσις δ' οὐ φαίνεται ἡμῖν 345
ἀνδρῶν, οἳ τἀμὰ χρήματ' ἔχουσι βίῃ
συλήσαντες. ἐγὼ δὲ κύων ἐπέρησα χαράδρην,
χειμάρρῳ ποταμῷ πάντ' ἀποσεισάμενος.
785 τῶν εἴη μέλαν αἷμα πιεῖν· ἐπί τ' ἐσθλὸς ὄροιτο
δαίμων, ὃς κατ' ἐμὸν νοῦν τελέσειε τάδε. 350

Πάντα τάδ' ἐν κοράκεσσι καὶ ἐν φθόρῳ. οὐδέ τις ἡμῖν
αἴτιος ἀθανάτων, Κύρνε, θεῶν μακάρων,
ἀλλ' ἀνδρῶν τε βίη καὶ κέρδεα δειλὰ καὶ ὕβρις 835
790 πολλῶν ἐξ ἀγαθῶν ἐς κακότητ' ἔβαλον.

Ὤ μοι ἐγὼ δειλός! καὶ δὴ κατάχαρμα μὲν ἐχθροῖς, 1107
τοῖς δὲ φίλοισι πόνος, δεινὰ παθών, γενόμην.

Οὔ ποτε τοῖς ἐχθροῖσιν ὑπὸ ζυγὸν αὐχένα θήσω 1023
δύςλοφον, οὐδ' εἴ μοι Τμῶλος ἔπεστι κάρῃ.

795 Ἔν μοι ἔπειτα πέσοι μέγας οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθεν,
χάλκεος, ἀνθρώπων δεῖμα παλαιγενέων, 870
εἰ μὴ ἐγὼ τοῖσιν μὲν ἐπαρκέσω, οἵ με φιλεῦσιν,
τοῖς δ' ἐχθροῖς ἀνίη καὶ μέγα πῆμ' ἔσομαι.

Χρῆμ' ἔπαθον θανάτου μὲν ἀεικέος οὔ τι κάκιον, 811
800 τῶν δ' ἄλλων πάντων, Κύρν', ἀνιηρότατον.

---

785. *Αἲ γάρ πως αὐτόν με μένος καὶ θυμὸς ἀνείη*
ὤμ' ἀποταμνόμενον κρέα ἔδμεναι, οἷα μ' ἔοργας.
Iliad. XXII, 346. Cf. IV, 35. XXIV, 212.

οἵ με φίλοι προὔδωκαν. ἐγὼ δ' ἐχθροῖσι πελασθείς,
εἰδήσω καὶ τῶν ὅν τιν' ἔχουσι νόον.

Ἆ μάκαρ εὐδαίμων τε καὶ ὄλβιος, ὅς τις ἄπειρος
ἄθλων εἰς Ἀΐδεω δῶμα μέλαν καταβῇ,
805 πρίν γ' ἐχθροὺς πτῆξαι καὶ ὑπερβῆναί περ ἀνάγκῃ, 1015
ἐξετάσαι τε φίλους, ὅν τιν' ἔχουσι νόον.

Ἀστῶν μηδενὶ πιστὸς ἐὼν πόδα τόνδε πρόβαινε,
μήθ' ὅρκῳ πίσυνος μήτε φιλημοσύνῃ,
μηδ' εἰ Ζῆν' ἐθέλῃ παρέχειν βασιλῆα μέγιστον 285
810 ἔγγυον ἀθανάτων, πιστὰ τιθεῖν ἐθέλων.

Πίστει χρήματ' ὄλεσσα, ἀπιστίῃ δ' ἐσάωσα· 831
γνώμη δ' ἀργαλέη γίγνεται ἀμφοτέρων.

Οἵ με φίλοι προδιδοῦσιν, ἐπεὶ τόν γ' ἐχθρὸν ἀλεῦμαι, 575
ὥςτε κυβερνήτης χοιράδας εἰναλίας.

815 Ἐχθρὸν μὲν χαλεπὸν καὶ δυςμενῆ ἐξαπατῆσαι,
Κύρνε· φίλον δὲ φίλῳ ῥᾴδιον ἐξαπατᾶν. 1220

Πόλλ' ἐν ἀμηχανίῃσι κυλίνδομαι, ἀχνύμενος κῆρ·
ἄκρην γὰρ πενίην οὐχ ὑπερεδράμομεν. 620

Πᾶς τις πλούσιον ἄνδρα τίει, ἀτίει δὲ πενιχρόν· 621
820 πᾶσιν δ' ἀνθρώποις αὐτὸς ἔνεστι νόος.

Ἆ δειλὴ πενίη, τί ἐμοῖς ἐπικειμένη ὤμοις
σῶμα καταισχύνεις καὶ νόον ἡμέτερον; 650

---

807. Καί τε κασιγνήτῳ γελάσας ἐπὶ μάρτυρα θέσθαι.
Hesiod. 373.

819. Χρήματα γὰρ ψυχὴ πέλεται δειλοῖσι βροτοῖσιν.
Hesiod. 688.

Ὡς γὰρ δή ποτά φαισιν Ἀριστόδαμον
ἐν Σπάρτᾳ λόγον οὐκ ἀπάλαμνον εἰπῆν·
χρήματ' ἀνήρ· πενιχρὸς γὰρ οὐδεὶς
πέλετ' ἐσλὸς οὐδὲ τίμιος.
Alcaeus fr. 28. Cf. Pind. I. II. 17.

αἰσχρὰ δέ μ' οὐκ ἐθέλοντα βίῃ καὶ πολλὰ διδάσκεις,
ἐσθλὰ παρ' ἀνθρώπων καὶ κάλ' ἐπιστάμενον.

825 Ἆ δειλὴ πενίη, τί μένεις προλιποῦσα παρ' ἄλλον 351
ἄνδρ' ἰέναι; τί δὲ δή μ' οὐκ ἐθέλοντα φιλεῖς;
ἀλλ' ἴθι καὶ δόμον ἄλλον ἐποίχεο, μηδὲ μεθ' ἡμέων
αἰεὶ δυστήνου τοῦδε βίου μέτεχε.

Ζεύς μοι τῶν τε φίλων δοίη τίσιν, οἵ με φιλεῦσιν,
830 τῶν τ' ἐχθρῶν μεῖζον, Κύρνε, δυνησόμενον.
χοὔτως ἂν δοκέοιμι μετ' ἀνθρώποις θεὸς εἶναι,
ἤν ἀποτισάμενον μοῖρα κίχῃ θανάτου. 340

Οὐδέν' ὅμοιον ἐμοὶ δύναμαι διζήμενος εὑρεῖν 415
πιστὸν ἑταῖρον, ὅτῳ μή τις ἔνεστι δόλος·
835 ἐς βάσανον δ' ἐλθὼν παρατρίβομαι ὥςτε μολίβδῳ
χρυσός, ὑπερτερίης δ' ἄμμιν ἔνεστι λόγος.

Κάστορ καὶ Πολύδευκες, οἳ ἐν Λακεδαίμονι δίῃ
ναίετ' ἐπ' Εὐρώτα καλλιρόῳ ποταμῷ,
εἴ ποτε βουλεύσαιμι φίλῳ κακόν, αὐτὸς ἔχοιμι·
840 εἰ δέ τι κεῖνος ἐμοί, δὶς τόσον αὐτὸς ἔχοι. 1090

Οὔ τέ τινα προὔδωκα φίλον καὶ πιστὸν ἑταῖρον,
οὔτ' ἐν ἐμῇ ψυχῇ δούλιον οὐδὲν ἔνι. 530

Οὔ ποτε δουλείη κεφαλὴ ἰθεῖα πέφυκεν, 535
ἀλλ' αἰεὶ σκολιή, καὐχένα λοξὸν ἔχει.

---

833. Γνήσιός εἰμι φίλος, καὶ τὸν φίλον ὡς φίλον οἶδα,
τοὺς δὲ κακοὺς διόλου πάντας ἀποστρέφομαι.
οὐδένα θωπεύω πρὸς ὑπόκρισιν· οὓς δ' ἄρα τιμῶ,
τούτους ἐξ ἀρχῆς μέχρι τέλους ἀγαπῶ.
Phocylides.

841. Ὅςτις ἄνδρα φίλον μὴ προδίδωσιν, μεγάλην ἔχει
τιμὰν ἔν τε βροτοῖς, ἔν τε θεοῖσιν κατ' ἐμὸν νόον.
Scol. 25.

843. Ἥμισυ γάρ τ' ἀρετῆς ἀποαίνυται εὐρύοπα Ζεὺς
ἀνέρος, εὖτ' ἄν μιν κατὰ δούλιον ἦμαρ ἕλῃσιν.
Odyss. XVII, 322.

845 οὔτε γὰρ ἐκ σκίλλης ῥόδα φύεται οὐδ' ὑάκινθος,
οὔ τέ ποτ' ἐκ δούλης τέκνον ἐλευθέριον.

Εἴ μ' ἐθέλεις πλύνειν, κεφαλῆς ἀμίαντον ἀπ' ἄκρης
αἰεὶ λευκὸν ὕδωρ ῥεύσεται ἡμετέρης·
εὑρήσεις δέ με πᾶσιν ἐπ' ἔργμασιν ὥςπερ ἄπεφθον
850 χρυσόν, ἐρυθρὸν ἰδεῖν τριβόμενον βασάνῳ, 450
τοῦ χροιῆς καθύπερθε μέλας οὐχ ἅπτεται ἰὸς
οὐδ' εὐρώς, αἰεὶ δ' ἄνθος ἔχει καθαρόν.

Ἀστῶν δ' οὐ δύναμαι γνῶναι νόον ὅν τιν' ἔχουσιν· 367
οὔτε γὰρ εὖ ἕρδων ἁνδάνω οὔτε κακῶς.

855 Μωμεῦνται δέ με πολλοί, ὁμῶς κακοὶ ἠδὲ καὶ ἐσθλοί·
μιμεῖσθαι δοὐδεὶς τῶν ἀσόφων δύναται. 370

Ἐν γάρ τοι πόλει ὧδε κακοψόγῳ ἁνδάνει οὐδέν· 287
ὧσθ' οἱ σῶες ἀεὶ πολλὸν ἀνολβότεροι.

Κύρνε, σοφιζομένῳ μὲν ἐμοὶ σφρηγὶς ἐπικείσθω
860 τοῖςδ' ἔπεσιν, λήσει δ' οὔ ποτε κλεπτόμενα. 20
οὐδέ τις ἀλλάξει κάκιον, τοῦ 'σθλοῦ παρεόντος.
ὧδε δὲ πᾶς τις ἐρεῖ· Θεύγνιδός ἐστιν ἔπη
τοῦ Μεγαρέος· πάντας δὲ κατ' ἀνθρώπους ὀνομαστοῦ.
ἀστοῖσιν δ' οὔ πω πᾶσιν ἁδεῖν δύναμαι.

865 Σοὶ μὲν ἐγὼ πτέρ' ἔδωκα, σὺν οἷς ἐπ' ἀπείρονα πόντον
πωτήσῃ, κατὰ γῆν πᾶσαν ἀειρόμενος

---

845. Ὡς ἀν' ἐχινόποδας καὶ ἀνὰ τρηχεῖαν ὄνωνιν
φύονται μαλακῶν ἄνθεα λευκοΐων.
Incertus ap. Plutarch. de recta aud. rat. 13 (p. 45 D. ubi cf. Wyttenb.).

ῥηϊδίως· θοίνης δὲ καὶ εἰλαπίνησι παρέσσῃ
  ἐν πάσαις, πολλῶν κείμενος ἐν στόμασιν. 240
καί σε σὺν αὐλίσκοισι λιγυφθόγγοις νέοι ἄνδρες
870 εὐκόσμως ἐρατοὶ καλά τε καὶ λιγέα
ᾄσονται· καὶ ὅταν δνοφεροῖς ὑπὸ κεύθμασι γαίης
  βῇς πολυκωκύτους εἰς Ἀΐδαο δόμους,
οὐδέ ποτ' οὐδὲ θανὼν ἀπολεῖς κλέος, ἀλλὰ μελήσεις 245
  ἄφθιτον ἀνθρώποις αἰὲν ἔχων ὄνομα,
875 Κύρνε, καθ' Ἑλλάδα γῆν στρωφώμενος ἠδ' ἀνὰ νήσους,
  ἰχθυόεντα περῶν πόντον ἐπ' ἀτρύγετον,
οὐχ ἵππων νώτοισιν ἐφήμενος· ἀλλά σε πέμψει
  ἀγλαὰ Μουσάων δῶρα ἰοστεφάνων. 250
πᾶσι γὰρ οἶσι μέμηλε καὶ ἐσσομένοισιν ἀοιδή,
880 ἔσσῃ ὁμῶς, ὄφρ' ἂν γῆ τε καὶ ἠέλιος.

ΘΕΟΓΝΙΔΟΣ

ΓΝΩΜΑΙ ΠΡΟΣ ΠΟΛΥΠΑΙΔΗΝ.

Οὐδὲν θαυμαστόν, Πολυπαίδη· οὐδὲ γὰρ ὁ Ζεὺς 25
οὔθ' ὕων πάντεσσ' ἁνδάνει οὔτ' ἀνέχων.

Καὶ νῦν εἴσ' ἀγαθοί, Πολυπαίδη· οἱ δὲ πρὶν ἐσθλοὶ
νῦν δειλοί. τίς κεν ταῦτ' ἀνέχοιτ' ἐσορῶν;
885 *ἀλλήλους δ' ἀπατῶσιν ἐπ' ἀλλήλοισι γελῶντες,*
οὔτε κακῶν γνώμας εἰδότες οὔτ' ἀγαθῶν. 60

Μηδένα τῶνδε φίλον ποιεῦ, Πολυπαίδη, ἀστῶν
ἐκ θυμοῦ, χρείης εἵνεκα μηδεμιῆς·
ἀλλὰ δόκει μὲν πᾶσιν ἀπὸ γλώσσης φίλος εἶναι,
890 *χρῆμα δὲ συμμίξῃς μηδενὶ μηδ' ὁτιοῦν*
σπουδαῖον. γνώσῃ γὰρ ὀϊζυρῶν φρένας ἀνδρῶν, 65
ὥς σφιν ἐπ' ἔργοισιν πίστις ἔπ' οὐδεμία,
ἀλλὰ δόλους τ' ἀπάτας τε πολυπλοκίας τ' ἐφίλησαν
οὕτως, ὡς ἄνδρες μηκέτι σωζόμενοι.

895 *Οὕτω μὴ θαύμαζε γένος, Πολυπαίδη, ἀστῶν* 191
μαυροῦσθαι· σὺν γὰρ μίσγεται ἐσθλὰ κακοῖς.

Δειμαίνω μὴ τήνδε πόλιν, Πολυπαίδη, ὕβρις, 541
ἥπερ Κενταύρους ὠμοφάγους, ὀλέσῃ.

---

881. *Ἔργμασιν ἐν μεγάλοις πᾶσιν ἁδεῖν χαλεπόν.*
Solon VII.

Ἐπείγ' ὁ κρείσσων Ζεὺς ἐμοῦ τυραννίδι
οὔτ' ἐξ ἐπομβρῶν, οὔτ' ἐπαυχμήσας φίλος
βρότοις ἂν ἔλθοι, εἰ δίκην λόγων ὄφλοι κ. τ. λ.
Sophocl. Polyx.

Καὶ τῷ Διῒ ἀγανακτεῖν οὐ διότι ὕει, ἀλλὰ διότι ὕστερον. Theophr. Char. 18.

Παύρους εὑρήσεις, Πολυπαίδη, ἄνδρας ἑταίρους
900 πιστοὺς ἐν χαλεποῖς πρήγμασι γιγνομένους, 80
οἵ τινες ἂν τολμῷεν, ὁμόφρονα θυμὸν ἔχοντες,
ἶσον τῶν ἀγαθῶν τῶν τε κακῶν μετέχειν.

Τοὺς οὐχ εὑρήσεις διζήμενος οὐδ' ἐπὶ πάντας
ἀνθρώπους, οὓς νηῦς μὴ μία πάντας ἄγοι,
905 οἷσιν ἐπὶ γλώσσῃ τε καὶ ὀφθαλμοῖσιν ἔπεστιν 85
αἰδώς, οὐδ' αἰσχρὸν χρῆμ' ἔπι κέρδος ἄγει.

Μήτ' ἀρετὴν εὔχου, Πολυπαίδη, ἔξοχος εἶναι,
μήτ' ἄφενος· μοῦνον δ' ἀνδρὶ γένοιτο τύχη. 130

Οὐδείς πω ξεῖνον, Πολυπαίδη, ἐξαπατήσας 143
910 οὐδ' ἱκέτην θνητῶν ἀθανάτους ἔλαθεν.

Ὄρνιθος φωνήν, Πολυπαίδη, ὀξὺ βοώσης
ἤκουσ', ἥ τε βροτοῖς ἄγγελος ἦλθ' ἀρότου
ὡραίου· καί μοί κραδίην ἐπάταξε μέλαιναν,
ὅττι μοι εὐανθεῖς ἄλλοι ἔχουσιν ἀγρούς, 1200
915 οὐδέ μοι ἡμίονοι κύφων' ἕλκουσιν ἀρότρου,
τῆς αἰειμνήστης εἵνεκα ναυτιλίης.

---

903. Ὡς δ' ἅπαξ εἰπεῖν φρένα καὶ πυκινὰν κέρδος ἀνθρώπῳ βιᾶται.
Bacchylides.

909. Ἶσον δ', ὅς θ' ἱκέτην, ὅς τε ξεῖνον κακὸν ἔρξῃ,
ὅς τε κασιγνήτοιο ἑοῦ ἀνὰ δέμνια βαίνῃ κ. τ. λ.
Hesiod. 329.

Ἀντὶ κασιγνήτου ξεῖνος ἱκέτης τε τέτυκτο.
Odyss. VIII, 546.

Ζεύς τ' ἐπιτιμήτωρ ἱκετάων τε ξείνων τε,
ξείνιος, ὃς ξείνοισιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ.
Odyss. IX, 270.

Μηδ' ἱκέτας ἀδικεῖν· ἱκέται δ' ἱεροί τε καὶ ἁγνοί.
Orac. Dodon. ap. Pausan. VII, 25.

911. Φράζεσθαι δ' εὖτ' ἂν γεράνου φωνὴν ἐπακούσῃς
ὑψόθεν ἐκ νεφέων ἐνιαύσια κεκληγυίης,
ἥ τ' ἀρότοιό τε σῆμα φέρει, καὶ χείματος ὥρην
δεικνύει ὀμβρηροῦ· κραδίην δ' ἔδακ' ἀνδρὸς ἀβούτεω.
Hesiod. 450.

ΣΥΜΠΟΤΙΚΑ.

Ἦμος δ' ἠέλιος μὲν ἐν αἰθέρι μώνυχας ἵππους
ἄρτι παραγγέλλει μέσσατον ἦμαρ ἔχων,
δείπνου δὴ λήγοιμεν, ὅσου τινὰ θυμὸς ἀνώγοι,
920 παντοίων ἀγαθῶν γαστρὶ χαριζόμενοι. 1000
χέρνιβα δ' αἶψα θύραζε φέροι, στεφανώματα δ' εἴσω
εὐειδὴς ῥαδινῇς χερσὶ Λάκαινα κόρη.

Ἐγγύθεν αὐλητῆρος ἀείσομαι ὧδε καταστὰς 943
δεξιός, ἀθανάτοις θεοῖσιν ἐπευχόμενος.

925 Ὦ ἄνα, Λητοῦς υἱέ, Διὸς τέκος, οὔ ποτε σεῖο
λήσομαι ἀρχόμενος οὐδ' ἀποπαυόμενος,
ἀλλ' αἰεὶ πρῶτόν τε καὶ ὕστατον ἔν τε μέσοισιν
ἀείσω· σὺ δέ μοι κλῦθι καὶ ἐσθλὰ δίδου.

---

923. *Βωμὸς δ' ἄνθεσιν αὐτόμεσον*) πάντη πεπύκασται,*
μολπὴ δ' ἀμφὶς ἔχει δώματα καὶ θαλίη.
χρὴ δὲ πρῶτον μὲν θεὸν ὑμνεῖν εὔφρονας ἄνδρας
εὐφήμοις μύθοις καὶ καθαροῖσι νόοις
σπείσαντάς τε καὶ εὐξαμένους τὰ δίκαια δύνασθαι
πρήσσειν· ταῦτα γὰρ ὦν ἐστὶ προχειρότερον.
Xenophanes ap. Athen. X, p. 462.

925. — *Σὲ δ' ἀοιδὸς ἔχων φόρμιγγα λίγειαν*
ἡδυεπὴς πρῶτόν τε καὶ ὕστατον αἰὲν ἀείδει.
Hom. H. in Phoeb. XXI, 3.
Ἐν Δήλῳ πότ' ἔτικτε παῖδα Λατώ,
Φοῖβον χρυσοκόμαν, ἄνακτ' Ἀπόλλων',
ἐλαφηβόλον τ' ἀγροτέραν
Ἄρτεμιν, ἃ γυναικῶν μέγ' ἔχει κράτος.
Scol. 5.

*) Ita scripsi pro *αὐτὸ μέσον*, quamvis insolita compositione. Eichstaedtius in *Quaest. philol. spec. novo* 1804 p. 35 proponebat *χλοεροῖς*. Viro Cl. debetur *νόοις* pro *λόγοις*, comparanti *Plutarch. de Is. et Os.* p. 378, *ὅσια φρονεῖν, εὔφημα λέγειν.*

Φοῖβε ἄναξ, ὅτε μέν σε θεὰ τέκε πότνια Λητώ, 5
930 φοίνικος ῥαδινῆς χερσὶν ἐφαψαμένη,
ἀθανάτων κάλλιστον, ἐπὶ τροχοειδέϊ λίμνῃ,
πᾶσα μὲν ἐπλήσθη Δῆλος ἀπειρεσίη
ὀδμῆς ἀμβροσίης, ἐγέλασσε δὲ γαῖα πελώρη,
γήθησεν δὲ βαθὺς πόντος ἁλὸς πολιῆς. 10

935 Μοῦσαι καὶ Χάριτες, κοῦραι Διός, αἵ ποτε Κάδμου 15
ἐς γάμον ἐλθοῦσαι καλὸν ἀείσατ' ἔπος,
ὅττι καλόν, φίλον ἐστί· τὸ δ' οὐ καλὸν οὐ φίλον ἐστίν.
τοῦτ' ἔπος ἀθανάτων ἦλθε διὰ στομάτων.

Κάλλιστον τὸ δικαιότατον· λῷστον δ' ὑγιαίνειν· 255
940 πρῆγμα δὲ τερπνότατον, τοῦ τις ἐρῷτο τυχεῖν.

Εἰρήνη καὶ πλοῦτος ἔχοι πόλιν, ὄφρα μετ' ἄλλων 885
κωμάζοιμι. κακοῦ δ' οὐκ ἔραμαι πολέμου.

Ζεὺς μὲν τῆςδε πόληος ὑπειρέχοι, αἰθέρι ναίων,
αἰεὶ δεξιτερὴν χεῖρ' ἐπ' ἀπημοσύνῃ,

---

929. Ἀμφὶ δὲ φοίνικι βάλε πήχεε, γοῦνα δ' ἔρεισεν
λειμῶνι μαλακῷ· μείδησε δὲ γαῖ' ὑπένερθεν·
ἐκ δ' ἔθορεν πρὸ φόωςδε· θεαὶ δ' ὀλόλυξαν ἅπασαι.
Hom. H. in Apoll. 118.

939. Ἥδιστον τὸ ἐπιθυμίας τυχεῖν. Thales ap. Diogen. I, 36.
Κάλλιστόν ἐστι τοὔνδικον πεφυκέναι·
λῷστον δὲ τὸ ζῆν ἄνοσον· ἥδιστον δ' ὅτῳ
πάρεστι λῆψις ὧν ἐρᾷ καθ' ἡμέραν.
Sophocl. Creusa.

Ὑγιαίνειν μὲν ἄριστον ἀνδρὶ θνατῷ,
δεύτερον δὲ καλὸν φυὰν γενέσθαι·
τὸ τρίτον δὲ πλουτεῖν ἀδόλως·
καὶ τὸ τέταρτον ἡβᾶν μετὰ τῶν φίλων.
Scol. 7.

943. — Μάλα γάρ ἕθεν εὐρύοπα Ζεὺς
χεῖρα ἑὴν ὑπερέσχε.
Iliad. IX, 419. 686.

Παλλὰς Τριτογένει', ἄνασσ' Ἀθάνα,
ὄρθου τήνδε πόλιν τε καὶ πολίτας κ. τ. λ.
Scol. 1. cf. 2.

945 ἄλλοι τ' ἀθάνατοι μάκαρες θεοί· αὐτὰρ Ἀπόλλων
ὀρθρώσαι γλῶσσαν καὶ νόον ἡμέτερον. 760

Φόρμιγγ' αὖ φθέγγοισθ' ἱερὸν μέλος ἠδὲ καὶ αὐλῷ,
ἡμεῖς δὲ σπονδὰς θεοῖσιν ἀρεσσάμενοι
πίνωμεν, χαρίεντα μετ' ἀλλήλοισι λέγοντες,
950 μηδὲν τὸν Μήδων δειδιότες πόλεμον.
ὧδ' εἶναι. καὶ ἄμεινον ἔΰφρονα θυμὸν ἔχοντας 765
νόσφι μεριμνάων εὐφροσύνως διάγειν
τερπομένους, τηλοῦ δὲ κακὰς ἀπὸ κῆρας ἀμῦναι,
γῆράς τ' οὐλόμενον καὶ θανάτοιο τέλος.

955 Ἥβῃ τερπόμενος παίζω. δηρὸν γὰρ ἔνερθεν
γῆς, ὀλέσας ψυχήν, κείσομαι ὥςτε λίθος
ἄφθογγος· λείψω δ' ἐρατὸν φάος ἠελίοιο·
ἔμπης δ' ἐσθλὸς ἐὼν ὄψομαι οὐδὲν ἔτι. 570

Ἡμεῖς δ' ἐν θαλίῃσι φίλον καταθώμεθα θυμόν,
960 ὄφρ' ἔτι τερπωλῆς ἔργ' ἐρατεινὰ φέρῃ.
αἶψα γὰρ ὥςτε νόημα παρέρχεται ἀγλαὸς ἥβη· 985
οὐδ' ἵππων ὁρμὴ γίγνεται ὠκυτέρη,
αἵ τε ἄνακτα φέρουσι δορυσσόον ἐς πόνον ἀνδρῶν
λάβρως, πυροφόρῳ τερπόμεναι πεδίῳ.

965 Μή ποτέ μοι μελέδημα νεώτερον ἄλλο φανείη
ἀντ' ἀρετῆς σοφίης τ'. ἀλλὰ τόδ' αἰὲν ἔχων 790
τερποίμην φόρμιγγι καὶ ὀρχηθμῷ καὶ ἀοιδῇ,
καὶ μετὰ τῶν ἀγαθῶν ἐσθλὸν ἔχοιμι νόον.

Αἰεί μοι φίλον ἦτορ ἰαίνεται, ὁππότ' ἀκούσω 531
970 αὐλῶν φθεγγομένων ἱμερόεσσαν ὄπα·

---

955. *Πίνωμεν, παίζωμεν, ἴτω διὰ νυκτὸς ἀοιδή.*
Ion Chius ap. Athen. XI, p. 463 B.
Χαῖρε, δίδου δ' αἰῶνα καλῶν, ἐπιήρανε ἔργων·
πίνειν καὶ παίζειν καὶ τὰ δίκαια φρονεῖν.
Idem in praeclara elegia ad Bacchum ibid. X. p. 447. dist. ult.
969. *Οὐ γάρ ἔγωγέ τί φημι τέλος χαριέστερον εἶναι,*
ἢ ὅταν εὐφροσύνη μὲν ἔχῃ κατὰ δῆμον ἅπαντα,

χαίρω δ' αὖ πίνων καὶ ὑπ' αὐλητῆρος ἀείδων,
χαίρω δ' εὔφθογγον χερσὶ λύρην ὀχέων.

Νῦν μὲν πίνοντες τερπώμεθα, καλὰ λέγοντες· 1047
ἅσσα δ' ἔπειτ' ἔσται, ταῦτα θεοῖσι μέλει.

975 Ἀλλὰ λόγον μὲν τοῦτον ἐάσομεν, αὐτὰρ ἐμοὶ σὺ 1055
αὔλει, καὶ Μουσῶν μνησόμεθ' ἀμφότεροι.
αὗται γὰρ τάδ' ἔδωκαν ἔχειν κεχαρισμένα δῶρα
σοὶ καὶ ἐμοὶ καὶ μὴν ἀμφιπερικτίοσιν.

Ἄφρονες ἄνθρωποι καὶ νήπιοι, οἵ τινες οἶνον
980 μὴ πίνουσ' ἄστρου καὶ κυνὸς ἐρχομένου. 1040

Εἴη μοι πλουτεῦντι κακῶν ἀπάτερθε μεριμνέων 1153
ζώειν ἀβλαβέως, μηδὲν ἔχοντι κακόν.

Εἴη μοι τὰ μὲν αὐτὸν ἔχειν, τὰ δὲ πόλλ' ἐπιδοῦναι 561
χρήματα τῶν ἐχθρῶν τοῖσι φίλοισιν ἔχειν.

δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δώματ' ἀκουάζωνται ἀοιδοῦ,
ἥμενοι ἑξείης· παρὰ δὲ πλήθωσι τράπεζαι
σίτου καὶ κρειῶν· μέθυ δ' ἐκ κρητῆρος ἀφύσσων
οἰνοχόος φορέῃσι καὶ ἐγχείῃ δεπάεσσι·
τοῦτό τί μοι κάλλιστον ἐνὶ φρεσὶν εἴδεται εἶναι.
Odyss. IX, 5.

979. *Τέγγε πνεύμονας οἴνῳ· τὸ γὰρ ἄστρον περιτέλλεται·*
ἁ δ' ὥρα χαλεπά· πάντα δὲ διψᾷ ὑπὸ καύματος.

Πίνωμεν, τὸ γὰρ ἄστρον περιτέλλεται.
Alcaeus.

Εἴκοσι τὰς πρὸ κυνὸς καὶ εἴκοσι τὰς μετέπειτα
οἴκῳ ἐνὶ σκιερῷ Διονύσῳ χρᾶσθαι ἰητρῷ.
Oracul. Pyth. ap. Athen. I, p. 22. cf. Hesiod. 591. Iliad. XXII, 30.

981. *Εἴθε λύρα καλὴ γενοίμην κ. τ. λ.*
Εἴθ' ἐξῆν, ὁποῖός τις ἦν ἕκαστος κ. τ. λ.
Scol. 17. 6.

Ὤφελες, ὦ τυφλὲ Πλοῦτε,
μήτ' ἐν γῇ, μήτ' ἐν θαλάσσῃ,
μήτ' ἐν ἠπείρῳ φανήμεναι κ. τ. λ.
Scol. Timocr.

985 Ἥβης μέτρον ἔχοιμι, φιλοῖ δέ με Φοῖβος Ἀπόλλων
Λητοΐδης καὶ Ζεύς, ἀθανάτων βασιλεύς, 1120
ὄφρα βίον ζώοιμι κακῶν ἔκτοσθεν ἁπάντων,
ἥβῃ καὶ πλούτῳ θυμὸν ἰαινόμενος.

Ἐν δ' ἥβῃ πάρα μὲν ξὺν ὁμήλικι πάννυχον εὕδειν,
990 ἱμερτῶν ἔργων ἐξ ἔρον ἱέμενον·
ἔστι δὲ κωμάζοντα μετ' αὐλητῆρος ἀείδειν· 1065
τούτων οὐδέν τοι ἄλλ' ἔπι τερπνότερον
ἀνδράσιν ἠδὲ γυναιξί. τί μοι πλοῦτός τε καὶ αἰδώς;
τερπωλὴ νικᾷ πάντα σὺν εὐφροσύνῃ.

995 Ἡβώοις, φίλε θυμέ· τάχ' αὖ τινὲς ἄλλοι ἔσονται 877
ἄνδρες, ἐγὼ δὲ θανὼν γαῖα μέλαιν' ἔσομαι.

Οὐδεὶς ἀνθρώπων, ὃν πρῶτ' ἐπὶ γαῖα καλύψῃ
εἴς τ' Ἔρεβος καταβῇ, δώματα Περσεφόνης,
τέρπεται οὔτε λύρης οὔτ' αὐλητῆρος ἀκούων, 975
1000 οὔτε Διωνύσου δῶρ' ἐπαειράμενος.
ταῦτ' ἐσορῶν κραδίῃ εὖ πείσομαι, ὄφρα τ' ἐλαφρὰ
γούνατα καὶ κεφαλὴν ἀτρεμέως προφέρω.

Οὐκ ἔραμαι κλισμῷ βασιληΐῳ ἐγκατακεῖσθαι 1191
τεθνεώς, ἀλλά τί μοι ζῶντι γένοιτ' ἀγαθόν.
1005 ἀσπάλαθοί γε τάπησιν ὁμοῖον στρῶμα θανόντι·
τὸ ξύλον ἢ σκληρὸν γίγνεται ἢ μαλακόν.

Ἐν μὲν μαινομένοις μάλα μαίνομαι, ἐν δὲ δικαίοις 313
πάντων ἀνθρώπων εἰμὶ δικαιότατος.

---

995. Νῦν ἄμμες, πρόσθ' ἄλλοι ἐθάλλεον, αὐτίκα δ' ἄλλοι,
ὧν ἄμμες γενεὰν οὐκέτ' ἐποψόμεθα.
Laconicum carmen ap. Plutarch. Consol. ad Apollon. 15.

1007. Σύν μοι πῖνε, συνήβα, συνέρα, συστεφανηφόρει,
σύν μοι μαινομένῳ μαίνεο, σὺν σώφρονι σωφρόνει.
Scol. 19.

Πίνων δ' οὐχ οὕτω θωρήξομαι, οὐδέ με οἶνος 413
1010 *ἐξάγει, ὥςτ' εἰπεῖν δεινὸν ἔπος περὶ σοῦ.*

Ὑμεῖς δ' ευ μυθεῖσθε παρὰ κρητῆρι μένοντες,
ἀλλήλων ἔριδας δὴν ἀπερυκόμενοι,
ἐς τὸ μέσον φωνεῦντες, ὁμῶς ἑνὶ καὶ συνάπασιν· 495
χοὔτως συμπόσιον γίγνεται οὐκ ἄχαρι.

1015 *Ἀλλ' ὁπόταν καθύπερθεν ἐὼν ὑπένερθε γένηται,*
τουτάκις οἴκαδ' ἴμεν, παυσάμενοι πόσιος. 844

Οὐ δύναμαι φωνῇ λιγύρ' ᾀδέμεν, ὥςπερ ἀηδών·
καὶ γὰρ τὴν προτέρην νύκτ' ἐπὶ κῶμον ἔβην. 940
οὐδὲ τὸν αὐλητὴν προφασίζομαι· ἀλλά μ' ἑταῖρος
1020 *ἐκλείπει, σοφίης οὐκ ἐπιδευόμενος.*

Εὕδωμεν. φυλακὴ δὲ πόλευς φυλάκεσσι μελήσει 1043
ἀστυφέλης ἐρατῆς πατρίδος ἡμετέρης.

Οὔ τέ σε κωμάζειν ἀπερύκομαι, οὔ τε καλοῦμαι· 1207
ἀργαλέος παρεών, καὶ φίλος εὖτ' ἂν ἀπῇς.

1025 *Ναὶ μὰ Δί', εἴ τις τῶνδε καὶ ἐγκεκαλυμμένος εὕδει,* 1045
ἡμέτερον κῶμον δέξεται ἁρπαλέως.

1011. *Ἡδὺ γάρ ἐστ', ἐν δαιτὶ καὶ εἰλαπίνῃ τεθαλυίῃ*
τέρπεσθαι μύθοισιν, ἐπὴν δαιτὸς κορέσωνται.
Hesiod. in Melampodia ap. Athen. II, p. 40.

Χρὴ δ' ἐν συμποσίῳ κυλίκων περινισσομενάων
ἡδέα κωτίλλοντα καθήμενον οἰνοποτάζειν.
Phocylides.

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ.

Οἴ μοι ἀναλκείης! ἀπὸ μὲν Κήρινθος ὄλωλεν, 891
Ληλάντου δ' ἀγαθὸν κείρεται οἰνόπεδον,
οἱ δ' ἀγαθοὶ φεύγουσι, πόλιν δὲ κακοὶ διέπουσιν·
1030 ὡς δὴ κυψελίζον Ζεὺς ὀλέσειε γένος.

Τιμαγόρα, πολλῶν ὀργὴν ἀπάτερθεν ὁρῶντι 1059
γιγνώσκειν χαλεπόν, καί περ ἐόντι σοφῷ.
οἱ μὲν γὰρ κακότητα κατακρύψαντες ἔχουσιν
πλούτῳ, τοὶ δ' ἀρετὴν οὐλομένῃ πενίῃ.

1035 Δημῶναξ, σοὶ πολλὰ φέρειν βαρύ. οὐ γὰρ ἐπίστῃ 1085
τοῦθ' ἔρδειν, ὅ τί σοι μὴ καταθύμιον ᾖ.

Ἦλθες δή, Κλεάριστε, βαθὺν διὰ πόντον ἀνύσσας, 511
ἐνθάδ' ἐπ' οὐδὲν ἔχοντ', ὦ τάλαν, οὐδὲν ἔχων.
νηός τοι πλευρῇσιν ὑπὸ ζυγὰ θήσομεν ἡμεῖς,
1040 Κλεάρισθ', οἷ' ἔχομεν χοἷα διδοῦσι θεοί.
τῶν δ' ὄντων τἄριστα παρέξομεν. ἢν δέ τις ἔλθῃ 515
σεῦ φίλος ὤν, κατάκεισ' ὡς φιλότητος ἔχεις.
οὔ τέ τι τῶν ὄντων ἀποθήσομαι, οὔ τέ τι μεῖζον
σῆς ἕνεκα ξενίης ἄλλοθεν οἰσόμεθα.
1045 ἢν δέ τις εἰρωτᾷ τὸν ἐμὸν βίον, ὧδέ οἱ εἰπεῖν·
ὡς εὖ μὲν χαλεπῶς, ὡς χαλεπῶς δὲ μάλ' εὖ. 520
ὥσθ' ἕνα μὲν ξεῖνον πατρώϊον οὐκ ἀπολείπειν,
ξείνια δὲ πλεόνεσσ' οὐ δυνατὸς παρέχειν.

1047. Μήτε πολύξεινον, μήτ' ἄξεινον καλέεσθαι.
Hesiod. 717.

Πῖν' οἶνον, τὸν ἐμοὶ κορυφῆς ἀπὸ Τηϋγέτοιο
1050 ἄμπελοι ἤνεγκαν, τὰς ἐφύτευσ' ὁ γέρων 880
οὔρεος ἐν βήσσῃσι, θεοῖσι φίλος Θεότιμος,
ἐκ πλατανιστοῦντος ψυχρὸν ὕδωρ ἐπάγων.
τοῦ πίνων ἀπὸ μὲν χαλεπὰς σκεδάσεις μελεδῶνας,
θωρηχθεὶς δ' ἔσεαι πολλὸν ἐλαφρότερος.

1055 Χαίρων εὖ τελέσειας ἰδὸν μεγάλου διὰ πόντου, 691
καί σε Ποσειδάων χάρμα φίλοις ἀγάγοι.

Εἴ θείης, Ἀκάδημε, ἐφίμερον ὕμνον ἀείδειν,
ἆθλον δ' ἐν μέσσῳ παῖς καλὸν ἄνθος ἔχων
σοί τ' εἴη καὶ ἐμοί, σοφίης πέρι δηρισάντοιν· 995
1060 γνοίης χὕσσον ὄνων κρέσσονες ἡμίονοι.

Φίλτατος ὢν ἥμαρτες· ἐγὼ δέ τοι αἴτιος οὐδέν, 407
ἀλλ' αὐτὸς γνώμης οὐκ ἀγαθῆς ἔτυχες.

Ἄνθρωπ', ἀλλήλοισιν ἀπόπροθεν ὦμεν ἑταῖροι· 595
πλὴν πλούτου παντὸς χρήματός ἐστι κόρος.
1065 δὴν δὴ καὶ φίλοι ὦμεν. ἀτάρ τ' ἄλλοισιν ὁμιλεῖν
ἀνδράσιν, οἳ τὸν σὸν μᾶλλον ἴσασι νόον.

Δὴν δὴ καὶ φίλοι ὦμεν· ἔπειτ' ἄλλοισιν ὁμιλεῖν, 1245
ἦθος ἔχων δόλιον, πίστεος ἀντίτυπον.

Οὔ μ' ἔλαθες φοιτῶν κατ' ἀμαξιτόν, ἣν ἄρα καὶ πρὶν
1070 ἠλάστρεις, κλέπτων ἡμετέρην φιλίην. 600
ἔρρε, θεοῖσίν τ' ἐχθρὲ καὶ ἀνθρώποισιν ἄπιστε,
ψυχρὸν ὃς ἐν κόλπῳ ποικίλον εἶχες ὄφιν.

1053. Οἰνόν τοι, Μενέλαε, θεοὶ ποίησαν ἄριστον
θνητοῖς ἀνθρώποισιν ἀποσκεδάσαι μελεδῶνας.
Cyprior. auct. ap. Athen. II, p. 35.

1055. Πομπίλε, ναύτῃσιν πέμπων πλόον εὔπλοον ἰχθύς,
πομπεύσαις πρύμναθεν ἐμὰν ἀδεῖαν ἑταῖραν.
Erinna ap. Athen. VII, p. 283.

Χρήματ' ἔχων πενίην μ' ὠνείδισας. ἀλλὰ τὰ μέν μοι 1115
ἔστι, τὰ δ' ἐργάσομαι θεοῖσιν ἐπευξάμενος.

1075 Ἐκ καχεταιρίης κακὰ γίγνεται. εὖ δέ καὶ αὐτὸς
γνώσῃ, ἐπεὶ μεγάλους ἤλιτες ἀθανάτους. 1170

Ὤνθρωπ', εἰ γνώμης ἔλαχες μέρος ὥςπερ ἀνοίης,
καὶ σώφρων οὕτως ὥςπερ ἄφρων ἐγένου,
πολλοῖς ἂν ζηλωτὸς ἐφαίνεο τῶνδε πολιτῶν, 455
1080 οὕτως ὥςπερ νῦν οὐδενὸς ἄξιος εἶ.

Ἵππος ἐγὼ καλὴ καὶ ἀεθλίη, ἀλλὰ κάκιστον
ἄνδρα φέρω, καί μοι τοῦτ' ἀνιηρότατον.
πολλάκι δ' ἠμέλλησα διαῤῥήξασα χαλινὸν
φεύγειν, ὠσαμένη τὸν κακὸν ἡνίοχον. 260

1085 Οὔ μοι πίνεται οἶνος, ἐπεὶ παρὰ παιδὶ τερείνῃ 261
ἄλλος ἀνὴρ κατέχει πολλὸν ἐμοῦ κακίων.

Ψυχρόν μοι παρὰ τῇδε φίλοι πίνουσι τοκῆες,
ὥς θάμα θ' ὑδρεύει, καί με γοῶσα φέρει.
ἔνθα μέσην περὶ παῖδα βαλὼν ἀγκῶν', ἐφίλησα 265
1090 δειρήν, ἡ δὲ τέρεν φθέγγετ' ἀπὸ στόματος.

Ἐχθαίρω κακὸν ἄνδρα, καλυψαμένη δὲ πάρειμι,
σμικρῆς ὄρνιθος κοῦφον ἔχουσα νόον. 580

Οἵ με φίλοι προδιδοῦσι, καὶ οὐκ ἐθέλουσί τι δοῦναι 861
ἀνδρῶν φαινομένων· ἀλλ' ἐγὼ αὐτομάτη

1075. Οὐκ ἐμέ, τὴν πενίην δὲ καθυβρίσας· εἰ δὲ καὶ ὁ Ζεὺς
ἦν ἐπὶ γῆς πτωχός, καὐτὸς ἔπασχεν ὕβριν.
Palladas 81.

1095 ἑσπερίη τ' ἔξειμι καὶ ὀρθρίη αὖθις ἔςειμι,
ἦμος ἀλεκτρυόνων φθόγγος ἐγειρομένων.

Νεβρὸν ὑπὲξ ἐλάφοιο λέων ὣς ἀλκὶ πεποιθώς,
ποσσὶ καταμάρψας, αἵματος οὐκ ἔπιον· 950
τειχέων δ' ὑψηλῶν ἐπιβάς, πόλιν οὐκ ἀλάπαξα·
1100 ζευξάμενος δ' ἵππους, ἅρματος οὐκ ἐπέβην·
πρήξας δ' οὐκ ἔπρηξα, καὶ οὐκ ἐτέλεσσα τελέσσας·
δρήσας δ' οὐκ ἔδρησ', ἤνυσα δ' οὐκ ἀνύσας.

Αἴθων μὲν γένος εἰμί, πόλιν δ' εὐτείχεα Θήβην
οἰκῶ, πατρῴας γῆς ἀπερυκόμενος. 1210

1105 Μή μ' ἀφελῶς παίζουσα φίλους δένναζε τοκῆας,
Ἄργυρι. σοὶ μὲν γὰρ δούλιον ἦμαρ ἔπι,
ἡμῖν δ' ἄλλα μέν ἐστι, γύναι, κακὰ πόλλ', ἐπεὶ ἐκ γῆς
φεύγομεν, ἀργαλέη δ' οὐκ ἔπι δουλοσύνη,
οὐδ' ἡμᾶς περνᾶσι· πόλις γε μέν ἐστι καὶ ἡμῖν 215
1110 καλή, Ληθαίῳ κεκλιμένη πεδίῳ.

Ἤδη γάρ με κέκληκε θαλάσσιος οἴκαδε νεκρός,
τεθνηκὼς ζωῷ φθεγγόμενος στόματι. 1230

ΠΑΡΩΙΔΙΑΙ.

Οὐδένα θησαυρὸν παισὶν καταθήσῃ ἀμείνω
αἰδοῦς, ἥ τ' ἀγαθοῖς ἀνδράσι, Κύρν', ἕπεται. (465)

Οὐδένα θησαυρὸν καταθήσειν παισὶν ἄμεινον· 1161
αἰτοῦσιν δ' ἀγαθοῖς ἀνδράσι, Κύρνε, δίδου.

Πικρὸς καὶ γλυκὺς ἴσθι καὶ ἀργαλέος καὶ ἀπηνής
λάτρισι καὶ δμωσὶν γείτοσι τ' ἀγχιθύροις. (239)

1115 Πικρὸς καὶ γλυκύς ἐστι καὶ ἁρπαλέος καὶ ἀπηνής,
ὄφρα τέλειος ἔῃ, Κύρνε, νέοισιν ἔρως.
ἢν μὲν γὰρ τελέσῃ, γλυκὺ γίγνεται· ἢν δὲ διώκων 1355
μὴ τελέσῃ, πάντων τοῦτ' ἀνιηρότατον *).

Δημῶναξ, σοὶ πολλὰ φέρειν βαρύ· οὐ γὰρ ἐπίστῃ
τοῦθ' ἔρδειν, ὅ τί σοι μὴ καταθύμιον ᾖ. (1034)

Ὦ παῖ, ἄκουσον ἐμεῦ, δαμάσας φρένας. οὔ τοι ἀπειθῆ 1235
1120 μῦθον ἐρῶ τῇ σῇ καρδίῃ, οὐδ' ἄχαριν.
ἀλλὰ τλῆθι νόῳ συνιδεῖν ἔπος. οὔ τοι ἀνάγκη
τοῦθ' ἔρδειν ὅ τί σοι μὴ καταθύμιον ᾖ.

Σοὶ δέ τοι, οἷά τε παιδὶ πατήρ, ὑποθήσομαι αὐτός
ἐσθλά· σὺ δ' ἐν θυμῷ καὶ φρεσὶ ταῦτα βάλευ. (69)

Ὦ παίδων κάλλιστε καὶ ἱμεροέστατε πάντων, 1365
στῆθ' αὐτοῦ, καί μου παῦρ' ἐπάκουσον ἔπη.

---

*) — πάντων τοῦτ' ἀνιηρότατον 374. 800.

Σοὶ μὲν ἐγὼ πτέρ' ἔδωκα, σὺν οἷς ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν
πωτήσῃ, κατὰ γῆν πᾶσαν ἀειρόμενος —
πᾶσι γὰρ οἷσι μέμηλε καὶ ἐσσομένοισιν ἀοιδή,
ἔσσῃ ὁμῶς, ὄφρ' ἂν γῇ τε καὶ ἠέλιος. (865 — 880)

1125 αὐτὰρ ἐγὼν ὀλίγης παρὰ σεῦ οὐ τυγχάνω αἰδοῦς, 253
ἀλλ' ὥςπερ μικρὸν παῖδα λόγοις μ' ἀπατᾷς *).

Οὐδέν ὅμοιον ἐμοὶ δύναμαι διζήμενος εὑρεῖν
πιστὸν ἑταῖρον, ὅτῳ μή τις ἔνεστι δόλος·
ἐς βάσανον δ' ἐλθὼν παρατρίβομαι ὥστε μολίβδῳ
χρυσός, ὑπερτερίης δ' ἄμμιν ἔνεστι λόγος. (833)

Εἰς βάσανον δ' ἐλθών, παρατριβόμενός τε μολίβδῳ, 1105
χρυσὸς ἄπεφθος ἐών, καλὸς ἅπασιν ἔσῃ.

Μή μ' ἀέκοντα βίῃ κεντῶν ὑπ' ἄμαξαν ἔλαυνε, 371
1130 εἰς φιλότητα λίην, Κύρνε, προςελκόμενος.

Οἰνοβαρέω κεφαλήν, Ὀνομάκριτε, καί με βιᾶται
οἶνος, ἀτὰρ γνώμης οὐκέτ' ἐγὼ ταμίης
ἡμετέρης, τὸ δὲ δῶμα περιτρέχει. ἀλλ' ἄγ' ἀναστὰς 505
πειρηθῶ, μή πως καὶ πόδας οἶνος ἔχει
1135 καὶ νόον ἐν στήθεσσι. δέδοικα δὲ μή τι μάταιον
ἔρξω θωρηχθείς, καὶ μέγ' ὄνειδος ἔχω.

Παιδοφιλεῖν δέ τι τερπνόν, ἐπεί ποτε καὶ Γανυμήδους 1345
ἤρατο καὶ Κρονίδης, ἀθανάτων βασιλεύς·

---

*) *Ὦ παῖ, ὅς εὖ ἔρδοντι κακὴν ἀπέδωκας ἀμοιβήν,*
οὐδέ τις ἀντ' ἀγαθῶν ἐστὶ χάρις παρὰ σοί·
οὐδὲν πώ μ' ὤνησας· ἐγὼ δὲ σὲ πολλάκις ἤδη
εὖ ἔρδων αἰδοῦς οὐδεμιῆς ἔτυχον.
Infra 1277.

Αἰδέο μ', ὦ παῖ καλέ, δίδους χάριν, εἴ ποτε καὶ σὺ
ἕξεις Κυπρογενοῦς δῶρον ἰοστεφάνου.
Infra 1345.

1131. *Σφάλλομαι ἀκρήτῳ μεμεθυσμένος· ἀλλὰ τίς ἄρα*
σώσει μ' ἐκ Βρομίου γυῖα σαλευόμενον. κ. τ. λ.
Argentar. Anthol. Pal. p. 510.

ἁρπάξας δ' ἐς Ὄλυμπον ἀνήγαγε, καί μιν ἔθηκεν
1140 δαίμονα, παιδείης ἄνθος ἔχοντ' ἐρατόν.
οὕτω μὴ θαύμαζε, Σιμωνίδη, οὕνεκα κἀγὼ
ἐξεδάμην, καλοῦ παιδὸς ἔρωτι δαμείς. 1350

Εὖ μὲν κείμενον ἄνδρα κακῶς θέμεν εὐμαρές ἐστιν,
εὖ δὲ θέμεν τὸ κακῶς κείμενον ἀργαλέον. (107)
Ῥήδιον ἐξ ἀγαθοῦ θεῖναι κακὸν ἢ 'κ κακοῦ ἐσθλόν· 577
μή με δίδασκ'· οὔ τοι τηλίκος εἰμὶ μαθεῖν.

Ἐχθρὸν μὲν χαλεπὸν καὶ δυςμενῆ ἐξαπατῆσαι,
Κύρνε· φίλον δὲ φίλῳ ῥάδιον ἐξαπατᾶν. (815)
1145 Ἄνδρα τοί ἐστ' ἀγαθὸν χαλεπώτατον ἐξαπατῆσαι, 1037
ὡς ἐν ἐμῇ γνώμῃ, Κύρνε, πάλαι κέκριται.

Μή ποτε πὰρ κλαίοντα καθεζόμενοι γελάσωμεν,
τοῖς αὐτῶν ἀγαθοῖς, Κύρν', ἐπιτερπόμενοι. (427)
Δεῦρο σὺν αὐλητῆρι παρὰ κλαίοντι γελῶντες 1041
πίνωμεν, κείνου κήδεσι τερπόμενοι.

Μή τε τιν' αὖξε τύραννον ἐπ' ἐλπίδι, κέρδεσιν εἴκων·
μήτε κτεῖνε, θεῶν ὅρκια συνθέμενος. (683)
Δημοφάγον δὲ τύραννον, ὅπως ἐθέλεις, κατακλῖναι 1181
1150 οὐ νέμεσις πρὸς θεῶν γίγνεται οὐδεμία.

ΤΥΡΤΑΙΟΥ.

Ἡ δ' ἀρετή, τό τ' ἄεθλον ἐν ἀνθρώποισιν ἄριστον,
κάλλιστόν τε φέρειν γίγνεται ἀνδρὶ σοφῷ.
ξυνὸν δ' ἐσθλὸν τοῦτο πόληΐ τε παντί τε δήμῳ, 1005
ὅς τις ἀνὴρ διαβὰς ἐν προμάχοισι μένῃ.

1155 Παύροις ἀνθρώπων ἀρετὴ καὶ κάλλος ὀπηδεῖ·
ὄλβιος ὃς τούτων ἀμφοτέρων ἔλαχεν.
πάντες μιν τιμῶσιν· ὁμᾶς νέοι οἵ τε κατ' αὐτὸν 935
χώρης εἴκουσιν, τοί τε παλαιότεροι.
γηράσκων ἀστοῖσι μεταπρέπει, οὐδέ τις αὐτὸν
1160 βλάπτειν οὔτ' αἰδοῦς οὔτε δίκης ἐθέλει.

ΜΙΜΝΕΡΜΟΥ.

Αὐτίκα μοι κατὰ μὲν χροιὴν ῥέει ἄσπετος ἱδρώς,
πτοιοῦμαι δ' ἐσορῶν ἄνθος ὁμηλικίης
τερπνὸν ὁμῶς καὶ καλόν, ἐπεὶ πλέον ὤφελεν εἶναι.
ἀλλ' ὀλιγοχρόνιον γίγνεται, ὥςπερ ὄναρ, 1020
1165 ἥβη τιμήεσσα· τὸ δ' οὐλόμενον καὶ ἄμορφον
αὐτίχ' ὑπὲρ κεφαλῆς γῆρας ὑπερκρέμαται.

Ἀληθείη δὲ παρέστω 1227
σοὶ καὶ ἐμοί, πάντων χρῆμα δικαιότατον.

ΣΟΛΩΝΟΣ.

Πᾶσίν τοι κίνδυνος ἐπ' ἔργμασιν, οὐδέ τις οἶδεν, 585
1170 ποῖ σχήσειν μέλλει πρήγματος ἀρχομένου.
ἀλλ' ὁ μὲν εὐδοκιμεῖν πειρώμενος, οὐ προνοήσας
ἐς μεγάλην ἄτην καὶ χαλεπὴν ἔπεσεν·

τῷ δὲ καλῶς ποιεῦντι θεὸς περὶ πάντα τίθησιν,
συντυχίην ἀγαθήν, ἔκλυσιν ἀφροσύνης. 590

1175 Πλούτου δ' οὐδὲν τέρμα πεφασμένον ἀνθρώποισιν·
οἳ γὰρ νῦν ἡμέων πλεῖστον ἔχουσι βίον,
διπλάσιον σπεύδουσι. τίς ἂν κορέσειεν ἅπαντας;
χρήματά τοι θνητοῖς γίγνεται ἀφροσύνη. 230
ἄτη δ' ἐξ αὐτῆς ἀναφαίνεται, ἣν ὁπόταν Ζεὺς
1180 πέμψῃ τειρομένοις, ἄλλοτε ἄλλος ἔχει.

Πολλοί τοι πλουτεῦσι κακοί, ἀγαθοὶ δὲ πένονται· 315
ἀλλ' ἡμεῖς τούτοις οὐ διαμειψόμεθα
τῆς ἀρετῆς τὸν πλοῦτον, ἐπεὶ τὸ μὲν ἔμπεδον αἰεί,
χρήματα δ' ἀνθρώπων ἄλλοτε ἄλλος ἔχει.

1185 Ἶσόν τοι πλουτεῦσιν, ὅτῳ πολὺς ἄργυρός ἐστιν
καὶ χρυσός, καὶ γῆς πυροφόρου πεδία, 720
ἵπποι θ' ἡμίονοί τε, καὶ ᾧ τὰ δέοντα πάρεστιν,
γαστρί τε καὶ πλευραῖς καὶ ποσὶν ἁβρὰ παθεῖν
παιδός τ' ἠδὲ γυναικός· ὅταν κεν τῶν ἀφίκηται
1190 ὥρη, σὺν δ' ἥβη γίγνεται ἁρμοδία.
ταῦτ' ἄφενος θνητοῖσι. τὰ γὰρ περιώσια πάντα 725
χρήματ' ἔχων οὐδεὶς ἔρχεται εἰς Ἀΐδεω,
οὐδ' ἂν ἄποινα διδοὺς θάνατον φύγοι, οὐδὲ βαρείας
νούσους, οὐδὲ κακὸν γῆρας ἐπερχόμενον.

1195 Ὄλβιος ᾧ παῖδές τε φίλοι καὶ μώνυχες ἵπποι 1255
θηρευταί τε κύνες καὶ ξένοι ἀλλοδαποί.

ΓΝΩΜΑΙ ΑΔΕΣΠΟΤΟΙ.

Μηδένα τῶνδ' ἀέκοντα μένειν κατέρυκε παρ' ἡμῖν,
μητὲ θύραζε κέλευ' οὐκ ἐθέλοντ' ἰέναι.
μήθ' εὕδοντ' ἐπέγειρε, Σιμωνίδη, ὅν τιν' ἂν ἡμῶν
1200 θωρηχθέντ' οἴνῳ μαλθακὸς ὕπνος ἕλῃ, 470
μήτε τὸν ἀγρυπνέοντα κέλευ' ἀέκοντα καθεύδειν·
πᾶν γὰρ ἀναγκαῖον χρῆμ' ἀνιηρὸν ἔφυ.
τῷ πίνειν δ' ἐθέλοντι παρασταδὸν οἰνοχοείτω·
οὐ πάσας νύκτας γίγνεται ἁβρὰ παθεῖν.

1205 Εἰ μὲν χρήματ' ἔχοιμι, Σιμωνίδη, οἶά περ ᾔδειν,
οὐκ ἂν ἀνιῴμην τοῖς ἀγαθοῖσι συνών.
νῦν δέ με γιγνώσκοντα παρέρχεται, εἰμὶ δ' ἄφωνος
χρημοσύνῃ, πολλῶν γνούς περ ἄμεινον ἔτι. 670

Ὅς τις ἀνάλωσιν τηρεῖ κατὰ χρήματα τηρῶν,
1210 κυδίστην ἀρετὴν τοῖς συνιεῖσιν ἔχει.
εἰ μὲν γὰρ κατιδεῖν βιότου τέλος ἦν, ὁπόσον τις 905
ἤμελλ' ἐκτελέσας εἰς Ἀΐδαο περᾶν,
εἰκὸς ἂν ἦν, ὃς μὲν πλείω χρόνον αἶσαν ἔμιμνεν,
φείδεσθαι μᾶλλον τοῦτον ὃν εἶχε βίον·

1197. Τηλέμαχ', οὔτι σ' ἔγωγε πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἐρύξω
ἱέμενον νόστοιο· νεμεσσῶμαι δὲ καὶ ἄλλῳ
ἀνδρὶ ξεινοδόκῳ, ὅς κ' ἔξοχα μὲν φιλέῃσιν,
ἔξοχα δ' ἐχθαίρῃσιν· ἀμείνω δ' αἴσιμα πάντα.
Odyss. XV, 68.

Αὐτοθελὴς ἥδιστος ἀεὶ πότος· ὃς δὲ κ' ἀνάγκῃ,
ὑβριστῇς οἴνῳ τ' ἐστὶ καὶ οἰνοπότῃ κ. τ. λ.
Onest. Anthol. Pal. p. 514.

1199. Ὑπνώεις, ὦ 'ταῖρε· τὸ δὲ σκύφος αὐτὸ βοᾷ σε·
ἔγρεο, μὴ τέρπου μοιριδίῃ μελέτῃ. κ. τ. λ.
Apollonid. Anthol. Pal. p. 510.

1215 νῦν δ' οὐκ ἔστιν. ὃ δὴ καὶ ἐμοὶ μέγα πένθος ὄρωρεν,
καὶ δάκνομαι ψυχήν, καὶ δίχα θυμὸν ἔχω, 910
ἐν τριόδῳ δ' ἕστηκα. δύ' εἰσὶν πρόσθεν ὁδοί μοι·
φροντίζω τούτων ἥν τιν' ἴω προτέρην·
ἢ μηδὲν δαπανῶν τρύχω βίον ἐν κακότητι,
1220 ἢ ζώω τερπνῶς, ἔργα τελῶν ὀλίγα.
εἶδον μὲν γὰρ ἔγωγ' ὃς ἐφείδετο, κοὔ ποτε γαστρὶ 915
σῖτον ἐλευθέριον πλούσιος ὢν ἐδίδου·
ἀλλὰ πρὶν ἐκτελέσαι κατέβη δόμον Ἄϊδος εἴσω,
χρήματα δ' ἀνθρώπων οὑπιτυχὼν ἔλαβεν,
1225 ὥςτ' ἐς ἄκαιρα πονεῖν, καὶ μὴ δόμεν ὥς κ' ἐθέλοι τις.
εἶδον δ' ἄλλον ὃς ἧν γαστρὶ χαριζόμενος· 920
χρήματα μὲν διέτριψεν, ἔφη δ', ὑπάγω φρένα τέρψας·
πτωχεύει δὲ φίλους πάντας, ὅπου τιν' ἴδῃ.
οὕτω, Δημόκλεις, κατὰ χρήματ' ἄριστον ἁπάντων
1230 τὴν δαπάνην θέσθαι, καὶ μελέτην ἐχέμεν.
οὔτε γὰρ ἂν προκαμὼν ἄλλῳ κάματον μεταδοίης, 925
οὔτ' ἂν πτωχεύων δουλοσύνην τελέοις.
οὐδ' εἰ γῆρας ἵκοιο, τὰ χρήματα πάντ' ἀποδραίη·
ἐν δὲ τοιῷδε γένει χρήματ' ἄριστον ἔχειν.
1235 ἢν μὲν γὰρ πλουτῇς, πολλοὶ φίλοι· ἢν δὲ πένηαι,
παῦροι· οὐκέθ' ὁμῶς αὐτὸς ἀνὴρ ἀγαθός. 930

ΠΑΙΔΙΚΗ ΜΟΥΣΑ.

Ἔστε μὲν αὐτὸς ἔπινον ἀπὸ κρήνης μελανύδρου,
ἡδύ τί μοι ἐδόκει καὶ καλὸν εἶμεν ὕδωρ· 960
νῦν δ' ἤδη τεθόλωται, ὕδωρ δ' ἀναμίσγεται ὕδει.
1240 ἄλλης δὴ κρήνης πίομαι ἢ ποταμοῦ.

Ἀργαλέως μοι θυμὸς ἔχει περὶ σῆς φιλότητος· 1091
οὔτε γὰρ ἐχθαίρειν οὔτε φιλεῖν δύναμαι,
γιγνώσκων χαλεπὸν μὲν, ὅταν φίλος ἀνδρὶ γένηται,
ἐχθαίρειν, χαλεπὸν δ' οὐκ ἐθέλοντα φιλεῖν.

1245 Σκέπτεο δὴ νῦν ἄλλον· ἐμοί γε μὲν οὔ τις ἀνάγκη 1095
τοῦθ' ἔρδειν, τῶν μοι πρόσθε χάριν τίθεσο.
ἤδη καὶ πτερύγεσσιν ἐπαίρομαι, ὥστε πετεινὸν
ἐκ λίμνης μεγάλης, ἄνδρα κακὸν προφυγών,
βρόχον ἀποῤῥήξας. σὺ δ' ἐμῆς φιλότητος ἁμαρτών,
1250 ὕστερον ἡμετέρην γνώσῃ ἐπιφροσύνην. 1100

Ὅς τίς σοι βούλευσεν ἐμεῦ πέρι, καί σ' ἐκέλευσεν 1101
οἴχεσθαι προλιπόνθ' ἡμετέρην φιλίην.

Σχέτλι' Ἔρως, Μανίαι σ' ἐτιθηνήσαντο λαβοῦσαι, 1231
ἐκ σέθεν ὤλετο μὲν Ἰλίου ἀκρόπολις,
1255 ὤλετο δ' Αἰγείδης Θησεὺς μέγας, ὤλετο δ' Αἴας,
ἐσθλὸς Ὀϊλιάδης, σῇσιν ἀτασθαλίαις.

1237. *Μισῶ καὶ περίφοιτον ἐρώμενον, οὔτ' ἀπὸ κρήνης
πίνω· σικχαίνω πάντα τὰ δημόσια.*
Callim. Anthol. Pal. p. 575.

1241. *Εἰ μισεῖν πόνος ἐστί, φιλεῖν πόνος, ἐκ δύ' ὀλέθρων
αἱροῦμαι χρηστῆς ἕλκος ἔχειν ὀδύνης.*
Euenus Anthol. Pal. p. 595.

Πολλάκι τοι παρ' ἐμοὶ κατὰ σοῦ λέξουσι μάταια,
καὶ παρὰ σοὶ κατ' ἐμοῦ· τῶν δὲ σὺ μὴ ξύνιε. 1240

Χαιρήσεις τῇ πρόσθε παροιχομένῃ φιλότητι, 1241
1260 τῆς δὲ παρερχομένης οὐκέτ' ἔσῃ ταμίης.

Οὔποθ' ὕδωρ καὶ πῦρ συμμίξεται· οὐδέ ποθ' ἡμεῖς 1245
πιστοὶ ἐπ' ἀλλήλοις καὶ φίλοι ἐσσόμεθα.

Φρόντισον ἔχθος ἐμὸν καὶ ὑπέρβασιν· ἴσθι δὲ θυμῷ 1247
ὥς σ' ἐφ' ἁμαρτωλῇ τίσομαι, ὡς δύναμαι.

1265 Παῖ, σὺ μὲν αὔτως ἵππος, ἐπεὶ κριθῶν ἐκορέσθης,
αὖθις ἐπὶ σταθμοὺς ἤλυθες ἡμετέρους, 1250
ἡνίοχόν τε ποθῶν ἀγαθὸν λειμῶνά τε καλὸν,
κρήνην τε ψυχρὴν, ἄλσεά τε σκιερά.

Ὅς τις μὴ παῖδάς τε φιλεῖ καὶ μώνυχας ἵππους 1255
1270 καὶ κύνας, οὔ ποτέ οἱ θυμὸς ἐν εὐφροσύνῃ.

Ὦ παῖ, ἰκτίνοισι πολυπλάγκτοισιν ὁμοῖος
ὀργὴν, ἄλλοτε τοῖς, ἄλλοτε τοῖσι φιλεῖν.

Ὦ παῖ, τὴν μορφὴν μὲν ἔφυς καλός, ἀλλ' ἐπίκειται
καρτερὸς ἀγνώμων σῇ κεφαλῇ στέφανος· 1260
1275 ἰκτίνου γὰρ ἔχεις ἀγχιστρόφου ἐν φρεσὶν ἦθος,
δειλῶν ἀνθρώπων ῥήμασι πειθόμενος.

Ὦ παῖ, ὅς εὖ ἔρδοντι κακὴν ἀπέδωκας ἀμοιβὴν,
οὐδέ τις ἀντ' ἀγαθῶν ἐστὶ χάρις παρὰ σοί·
οὐδέν πώ μ' ὤνησας· ἐγὼ δὲ σὲ πολλάκις ἤδη 1265
1280 εὖ ἔρδων αἰδοῦς οὐδεμιῆς ἔτυχον.

Παῖς τε καὶ ἵππος ὁμοῖον ἔχει νόον. οὔτε γὰρ ἵππος
ἡνίοχον κλαίει κείμενον ἐν κονίῃ,
ἀλλὰ τὸν ὕστερον ἄνδρα φέρει, κριθαῖσι κορεσθείς·
ὥς δ' αὔτως καὶ παῖς τὸν παρεόντα φιλεῖ. 1270

1285 Ὦ παῖ, μαργοσύνης ἀπὸ μὲν νόον ὤλεσας ἐσθλόν,
αἰσχύνη δὲ φίλοις ἡμετέροις ἐγένου,
ἄμμε δ' ἀνέψυξας μικρὸν χρόνον· ἐκ δὲ θυελλῶν
ἧκά γ' ἐνωρμίσθην νυκτὸς ἐπειγομένης.

Ὡραῖος καὶ Ἔρως ἐπιτέλλεται, ἡνίκα περ γῆ 1275
1290 ἄνθεσιν εἰαρινοῖς θάλλει ἀεξομένη.
τῆμος Ἔρως προλιπὼν Κύπρον, περικαλλέα νῆσον,
εἶσιν ἐπ' ἀνθρώπους, σπέρμα φέρων κατὰ γῆς.

Οὐκ ἐθέλω σε κακῶς ἔρδειν, οὐδ' εἴ μοι ἄμεινον
πρὸς θεῶν ἀθανάτων ἔσσεται, ὦ καλὲ παῖ. 1280
1295 οὐ γὰρ ἁμαρτωλαῖσιν ἔπι σμικραῖσι κάθημαι,
τῶν δὲ καλῶν παίδων οὔτις ἔτ' οὐκ ἀδικῶν.

Ὦ παῖ, μή μ' ἀδίκει· ἔτι σόι καταθύμιος εἶναι
βούλομαι, εὐφροσύνῃ τοῦτο συνεὶς ἀγαθῇ.
οὐ γάρ τοί με δόλῳ παρελεύσεαι οὐδ' ἀπατήσεις· 1285
1300 νικήσας γὰρ ἔχεις τὸ πλέον ἐξοπίσω.
ἀλλά σ' ἐγὼ τρώσω φεύγοντά με, ὥς ποτέ φασιν
Ἰασίου κούρην, παρθένον Ἰασίην,
ὡραίην περ ἐοῦσαν, ἀναινομένην γάμον ἀνδρῶν,
φεύγειν· ζωσαμένη δ' ἔργ' ἀτέλεστα τελεῖ, 1290
1305 πατρὸς νοσφισθεῖσα δόμων, ξανθὴ Ἀταλάντη·
ᾤχετο δ' ὑψηλὰς ἐς κορυφὰς ὀρέων,
φεύγουσ' ἱμερόεντα γάμον, χρυσῆς Ἀφροδίτης
δῶρα· τέλος δ' ἔγνω καὶ μάλ' ἀναινομένη.

Ὦ παῖ, μή με κακοῖσιν ἐν ἄλγεσι θυμὸν ὀρίνης, 1295
1310 μηδέ με σὴ φιλότης δώματα Περσεφόνης
οἴχηται προφέρουσα. θεῶν δ' ἐποπίζεο μῆνιν
βάξιν τ' ἀνθρώπων, ἤπια νωσάμενος.

Ὦ παῖ, μέχρι τίνος με προφεύξεαι; ὥς σε διώκων
δίζημ'· ἀλλά τί μοι τέρμα γένοιτο κιχεῖν 1300
1315 σῆς ὀργῆς. σὺ δὲ μάργον ἔχων καὶ ἀγήνορα θυμὸν
φεύγεις, ἰκτίνου σχέτλιον ἦθος ἔχων.

ἀλλ' ἐπίμεινον, ἐμοὶ δὲ δίδου χάριν· οὐκέτι δηρὸν
ἕξεις Κυπρογενοῦς δῶρον ἰοστεφάνου.

Θυμῷ γνοὺς ὅτι παιδείας πολυηράτου ἄνθος 1305
1320 ὠκύτερον σταδίου, τοῦτο συνεὶς χάλασον
δεσμοῦ, μή ποτε καὶ σὺ βιήσεαι, ὄβριμε παίδων,
Κυπρογενοῦς δ' ἔργων ἀντιάσεις χαλεπῶν,
ὥςπερ ἐγὼ νῦν ὧδ' ἐπὶ σοί. σὺ δὲ ταῦτα φύλαξαι,
μηδέ σε νικήσῃ παιδαΐδη κακότης. 1310

1325 Οὐκ ἔλαθες κλέψας, ὦ παῖ. καὶ γάρ σε δίωμαι
τούτοις οἵςπερ νῦν ἄρθμιος ἠδὲ φίλος
ἔπλευ, ἐμὴν δὲ μεθῆκας ἀτίμητον φιλότητα·
οὐ μὲν δὴ τούτοις γ' ἦςθα φίλος πρότερον.
ἀλλ' ἐγὼ ἐκ πάντων σ' ἐδόκουν θήσεσθαι ἑταῖρον 1315
1330 πιστόν· καὶ δὴ νῦν ἄλλον ἔχοιςθα φίλον.
ἀλλ' ὁ μὲν εὖ ἔρδων κεῖμαι· σὲ δὲ μή τις ἁπάντων
ἀνθρώπων ἐςορῶν παιδοφιλεῖν ἐθέλοι.

Ὦ παῖ, ἐπεί τοι δῶκε θεὰ χάριν ἱμερόεσσαν
Κύπρις, σὸν δ' εἶδος πᾶσι νέοισι μέλει, 1320
1335 τῶνδ' ἐπάκουσον ἐπῶν, καὶ ἐμὴν χάριν ἔνθεο θυμῷ
γνοὺς ἔρος ὡς χαλεπὸν γίγνεται ἀνδρὶ φέρειν.

Κυπρογενές, παῦσόν με πόνων, σκέδασον δὲ μερίμνας
θυμοβόρους, στρέψον δ' αὖθις ἐς εὐφροσύνας,
μερμήρας δ' ἀπόπαυε κακάς, δὸς δ' εὔφρονι θυμῷ 1325
1340 μέτρ' ἥβης τελέσαντ' ἔργματα σωφροσύνης.

Ὦ παῖ, ἕως ἂν ἔχῃς λείαν γένυν, οὔ ποτε σαίνων
παύσομαι, οὐδ' εἴ μοι μόρσιμόν ἐστι θανεῖν.

Σοί τε διδόντ' ἔτι καλόν, ἐμοί τ' οὐκ αἰσχρὸν ἐρῶντι
αἰτεῖν. ἀλλὰ γονέων λίσσομαι ἡμετέρων· 1330
1345 αἰδέο μ', ὦ παῖ [καλέ], διδοὺς χάριν, εἴ ποτε καὶ σὺ
ἕξεις Κυπρογενοῦς δῶρον ἰοστεφάνου,

χρηΐζων καὶ ἐπ' ἄλλον ἐλεύσεαι· ἀλλά σε δαίμων
  δοίη τῶν αὐτῶν ἀντιτυχεῖν ἐπέων.

Ὄλβιος, ὅς τις ἐρῶν γυμνάζεται, οἴκαδε δ' ἐλθὼν 1335
1350 εὕδει σὺν καλῷ παιδὶ πανημέριος.

Οὐκέτ' ἐρῶ παιδός, χαλεπὰς δ' ἀπελάκτισ' ἀνίας,
  μόχθους τ' ἀργαλέους ἄσμενος ἐξέφυγον,
ἐκλέλυμαι δὲ πόθου πρὸς ἐϋστεφάνου Κυθερείης·
  σοὶ δ', ὦ παῖ, χάρις ἔστ' οὐδεμία πρὸς ἐμοῦ. 1340

1355 Αἲ αἴ, παιδὸς ἐρῶ ἁπαλόχροος, ὅς με φίλοισιν 1341
  πᾶσι μάλ' ἐκφαίνει, κοὐκ ἐθέλοντος ἐμοῦ.
τλήσομαι οὐ κρύψας ἀεκούσια πολλὰ βίαια·
  οὐ γὰρ ἐπ' αἰκελίῳ παιδὶ δαμεὶς ἐφάνην.

Αἰεὶ παιδοφίλησιν ἐπὶ ζυγὸν αὐχένι κεῖται 1357
1360 δύςμορον, ἀργαλέον μνῆμα φιλοξενίης.

Χρὴ γάρ τοι περὶ παῖδα πονούμενον εἰς φιλότητα,
  ὥςπερ κληματίνῳ χεῖρα πυρὶ προςάγειν. 1360

Ναῦς πέτρῃ προςέκυρσας, ἐμῆς φιλότητος ἁμαρτών, 1361
  ὦ παῖ, καὶ σαπροῦ πείσματος ἀντελάβου.

1365 Οὐδαμά σ', οὐδ' ἀπεὼν, δηλήσομαι· οὐδέ με πείσε 1363
  οὐδεὶς ἀνθρώπων, ὥςτε με μή σε φιλεῖν.

Παιδός τοι χάρις ἐστί, γυναικὶ δὲ πιστὸς ἑταῖρος 1367
  οὐδείς, ἀλλ' αἰεὶ τὸν παρεόντα φιλεῖ.

Παιδὸς ἔρως καλὸς μὲν ἔχειν, καλὸς δ' ἀποθέσθαι·
1370 πολλὸν δ' εὑρέσθαι ῥήτερον ἢ τελέσαι. 1370
μυρία δ' ἐξ αὐτοῦ κρέμαται κακά, μυρία δ' ἐσθλά·
  ἀλλ' ἔν τοι ταύτῃ καί τις ἔνεστι χάρις.

Οὐδαμά πω κατέμεινας ἐμὴν χάριν, ἀλλ' ὑπὸ πᾶσαν
  αἰεὶ σπουδαίην ἔρχεαι ἀγγελίην.

1375 Ὄλβιος, ὅς τις παιδὸς ἐρῶν οὐκ οἶδε θάλασσαν, 1375
οὐδέ οἱ ἐν πόντῳ νὺξ ἐπιοῦσα μέλει.

Καλὸς ἐὼν κακότητι φίλων δειλοῖσιν ὁμιλεῖς
ἀνδράσι, καὶ διὰ τοῦτ' αἰσχρὸν ὄνειδος ἔχεις,
ὦ παῖ· ἐγὼ δ' ἀέκων τῆς σῆς φιλότητος ἁμαρτὼν,
1380 ὠνήμην ἔρδων οἷά τ' ἐλεύθερος ὤν. 1380

Ἄνθρωποί σ' ἐδόκουν χρυσῆς παρὰ δῶρον ἔχοντα
ἐλθεῖν Κυπρογενοῦς.

Κυπρογενοῦς δῶρον ἰοστεφάνου
γίγνεται ἀνθρώποισιν ἔχειν χαλεπώτατον ἄχθος,
1385 ἂν μὴ Κυπρογενὴς δῷ λύσιν ἐκ χαλεπῶν. 1385

Κυπρογενὲς Κυθέρεια δολοπλόκε, σοί τι περισσὸν
Ζεὺς τόδε τιμήσας δῶρον ἔδωκεν ἔχειν.
δαμνᾷς δ' ἀνθρώπων πυκινὰς φρένας· οὐδέ τίς ἐστιν
οὕτως ἴφθιμος καὶ σοφὸς ὥςτε φυγεῖν.

ELENCHUS

VERSUUM THEOGNIDEORUM AB ANTIQUIS AUCTORIBUS EXSCRIPTORUM.

Ad Cyrnum et Polypaedam.

1 — 8. Xenophon ap. Stob. Serm. 86 p. 499 Gesn. (88 p. 361 Grot.) — 1 — 4. Stob. 68 p. 425 (70 p. 299.) Ad philosophiae studium sententiam accomodat Themist. Or. 21 p. 248 Hard.

31. 32. Stob. 32 p. 213 (139).

35. Stob. 109 p. 580 (111 p. 463). In ed. Trincav. deest lemma.

53 — 56. Plat. Men. p. 95 D. c. 36. Musonius ap. Stob. 54 p. 371 p. 148 ed. Perlkamp. — 53 auctore non nominato Nicostrat. ap. Stob. 72 p. 446. — 55. 56. Xenoph. Symp. II, 5 et sine auctoris nomine Memor. I, 2, 20. Clem. Alex. Str. V p. 677 (572). *Γένοιτο δ' ἂν καὶ ἄσκησίς τις τῆς ἀρετῆς ἐκ τοῦ συζῆν τοῖς ἀγαθοῖς· καθάπερ καὶ Θέογνίς φησιν.* Aristot. Ethic. Nicom. IX, 9 cf. Casaubon. — *Ἡ δὲ τῶν ἐπιεικῶν φιλία ἐπιεικής, συναυξανομένη ταῖς ὁμιλίαις. δοκοῦσι δὲ καὶ βελτίους γίγνεσθαι ἐνεργοῦντες καὶ διορθοῦντες ἀλλήλους. ἀπομάττονται γὰρ παρ' ἀλλήλων, οἷς ἀρέσκονται· ὅθεν τὸ Ἐσθλῶν μὲν γὰρ ἀπ' ἐσθλά.*

65 — 68. Stob. 89 p. 503 (91 p. 371), unde prius distichon, quo Theognidis Codd. carent, primus Vinetus recepit.

71. 72. Stob. 77 p. 454 (79 p. 335).

81 — 84. Stob. 12 p. 140 (p. 81).

101. 2. Schol. Ms. Eth. Nicom. V, 1. vid. not.

103. Aristot. Eth. Nicom. V, 1. *παροιμιαζόμενοί φαμεν.* Michael Ephesius in Comment. ad h. l. p. 61 Theophrastum in primo *περὶ ἠθῶν* hoc distichon Theognidi, in primo autem *τῶν ἠθικῶν* Phocylidi tribuere docet.

109. Clem. Alex. Str. VI p. 620 Theognidem ait Solonis versum, *Τίκτει γὰρ κόρος ὕβριν ὅταν πόλυς ὄλβος ἕπηται*, ita ut in libris nostris legitur, immutasse.

111—14. Stob. 93 p. 518 (96 p. 387) Basil. in fronte Stob. Grot. p. 91. Stob. subjungit 537 s. Tum sub novo lemmate sequuntur 533 s.

129. 30. Stob. 101 p. 552 (103 p. 427) Basil. or. ad juv. ante Grotii Floril. p. 107 et ex eo Jo. Damascen. Parall. sacra T. II p. 364 ed. Le Quien. Anthol. Planud. I, 12, 8. In Anthol. Pal. p. 505, 113 hoc dist. legitur inter *ἀδέσποτα*.

131. 32. Stob. 101 p. 552 (103 p. 427).

203. 4. Stob. 20 p. 171 (p. 103).

209. 10. Ut Mimnermi est in Anthol. Planud. p. 120 Steph. et Pal. T. II p. 20 A quo si profectum est, a Theognide arreptum et cum alia sententia sua conglutinatum esse potest. Cf. ad 1155.

231. 32. Stob. 65 p. 411 (67 p. 275).

235—38. Athen. XIII, p. 560 A. Eustath. ad Il. XXIV, p. 1345, 56 (1496, 50). Stob. 69 p. 429 (71 p. 291). — 235. 36. Clem. Alex. Str. VI p. 623. Theognidem praeter Theophilum Comicum (non Theognetum, quem ex notis Grotii mss. adscribit Gaisford.) ap. Athen. ante oculos habuit etiam Automedon, Anthol. Pal. p. 511 ep. 29, 5. 6:

Πόλλ' ἐπὶ σοὶ γελάσουσιν, ἀνάρμενος ἂν παραβάλλῃ
πλώειν, τὴν κώπην μηκέτ' ἔχων ἐρέτου.

258. Dio Chrys. I p. 2. *Ἀλλὰ γὰρ οὐ πᾶσαν ἴασιν οὐδὲ ὠφέλειαν ὁλόκληρον ἠθῶν, ἱκανὴ παρασχεῖν, ἡ μουσικῆς ἐπιστήμη τε καὶ ἕξις. οὐ γὰρ οὖν, ὥς φησιν ὁ ποιητής·*

Οὐδ' Ἀσκληπιάδαις τοῦτο γ' ἔδωκε θεός.

Clearch. ap. Athen. VI p. 256. C. — *καθάπερ τινες εἰρήκασιν, ὧν ἰατρεῦσαι τὴν ἄγνοιαν οὐδ' Ἀσκληπιάδαις τοῦτό γε νομίζω δεδόσθαι.* Plutarch. Plat. Quaest. p. 1000 C: *Οὐ γὰρ μικρὸν ἦν ὄφελος ἀλλὰ μεγίστου τῶν κακῶν ἀπάτης καὶ κενοφροσύνης ἀπαλλάττων λόγος· Οὐδ' Ἀσκληπιάδαις τοῦτό γ' ἔδωκε θεός.*

261. 60. Plat. Men. l. l. *Ἐν ἄλλοις δέ γε ὀλίγον μεταβάς·*

Εἰ δ' ἦν ποιητὸν (φησὶν) καὶ ἔνθετον ἀνδρὶ νόημα,
λέγει πως, ὅτι
πολλοὺς ἂν μισθοὺς καὶ μεγάλους ἔφερον.

281. 82. Stob. 18 p. 165 (p. 97).

285—90. Stob. 18 p. 165 (p. 99).

291. 92. Galen. ὅτι τὰ τῆς ψυχῆς ἤθη T. I fol. 168, 41 Ald. Clem. Al. Str. VI p. 622. Artemid. I, 66. Stob. 18 p. 163 (p. 97).

305—14. Athen. X p. 428. — 307 — 14 Stob. 18 p. 164. (p. 99).

337. 38. I. Damascenus Parallelorum s. ex Cod. Ms. in App. Stob. Gaisf. p. 31.

355. 56. Plat. Legg. I p. 630 A (567 B). Hinc Euseb. Pr. Ev. p. 574 C. Theodor. Therap. T. IV p. 712 (I p. 13). Denique, quod Jacobsius me monet, et quod vidit etiam Morell. haec verba obversata sunt Philostrato V. A. II, 26 p. 78: μακάριε τοῦ θησαυροῦ, εἰ χρυσοῦ τε καὶ ἀργύρου ἀντερύῃ τοὺς φίλους.

359—64. Stob. 3 p. 38 (p. 23).

369—74. Clem. Al. Str. VI p. 625, ubi comparat Euripidem Med. 516 huc respicientem:

Ὦ Ζεῦ, τί δὴ χρυσοῦ μέν, ὃς κίβδηλος ᾖ,
τεκμήρι᾽ ἀνθρώποισιν ὤπασας σαφῆ,
ἀνδρῶν δ᾽ ὅτῳ χρὴ τὸν κακὸν διειδέναι,
οὐδεὶς χαρακτὴρ ἐμπέφυκε σώματι;

375. 76. Aristot. Eth. Eud. VII, 2.

419. 20. Plutarch. de amicor. multit. extr. p. 96 F. Qu. nat. 19 p. 916 C. de sol. anim. 27 p. 978 E. Athen. VII p. 317. XII p. 513 D. Cf. Lucian. de saltat. 67 c. Schol. Julian. Misop. p. 349.

437. 38. Anthol. Pal. p. 495, 14 inter incerta.

451. 52. Stob, 50 p. 358 (52 p. 201).

459. 60. Stob. 8 p. 97 (p. 53).

463. 64. Stob. 37 p. 220 (p. 147).

465. 66. Stob. 31 p. 212 (p. 137).

467. 68. Stob. 3 p. 36 (p. 19).

477. 78. Stob. 4 p. 55 (p. 35).

479. 80. Stob. 18 p. 163 (p. 97). 479 Teles ap. Stob. 93 p. 516.

481. 82. Stob. 109 p. 580 (111 p. 463).

483. 84. Stob. 110 p. 582 (112 p. 465).

493—96. Stob. 90 p. 505 (92 p. 375).

497—500. Stob. 104 p. 566 (106 p. 445).

501—4. Stob. 89 p. 501 (91 p. 365).

519. 20. Stob. 89 p. 502 (91 p. 367).

527. 28. Stob. 89 p. 501 (91 p. 365).

329. 30. Ibid. junctim cum 501—4.

533. 34. Plutarch. de comm. notit. 12 (T. II, p. 1079 F.) de Stoic. contrad. 14 (p. 1069 C.) adv. Stoic. c. 22. Clem. Al. Str. IV p. 483 (574.) Aphth. Progymn. 8 p. 14. Stob. 94 p. 518 (96 p. 387.) Cf. Lucian. pro merc. cond. 5. 10. Tim. 26. Eustath. ad Iliad. XIV, 78 p. 998, 25. Expressit etiam Ammianus XXI, 1, 21. Thucyd. II, 43. *Οὐ γὰρ οἱ κακοπραγοῦντες δικαιότερον ἀφειδοῖεν ἂν τοῦ βιοῦ, οἷς ἐλπὶς οὐκ ἔστ' ἀγαθοῦ, ἀλλ' οἷς ἡ ἐναντία μεταβολὴ ἐν τῷ ζῆν ἔτι κινδυνεύεται, καὶ ἐν οἷς μάλιστα μεγάλα τὰ διαφέροντα, ἤν τι πταίσωσιν.* Ad quae Schol. *Τὸ νόημα παράδοξον καὶ ἐναντίον τῇ κοινῇ συνηθείᾳ. Θέογνις γὰρ ὁ ποιήσας τὰς ὑποθήκας φησί· Χρὴ πενίην κ. τ. λ. τούτῳ οὖν ἐναντίως ὁ Περικλῆς ἀποφαίνεται. καὶ σκόπει τὴν ἀκρίβειαν τῆς ἑρμηνείας, ὅτι καὶ τῆς εἰρημένης τοῦ Θεόγνιδος ὑποθήκης λανθανόντως ἐμνήσθη καὶ ἠνίξατο, εἰπὼν τὸ δικαιότερον.*

535. Aristot. Eth. Eud. III, 1.

535. 36. Artemid. I, 32. Plutarch. de aud. poet. p. 22 Stob. 93 p. 517 (96 p. 387) junctim cum 821 — 24. (Sequuntur 111 — 14. 537. 38. 533. 34.)

537. 38. Stob. 94 p. 518 (96 p. 387) ante 533 s. Junctim cum 111 — 14 editum est non bene a Gaisfordo, sejunxerat Grotius.

543—46. Clem. Al. Str. III p. 517 (432) Theodor. Therap. V p. 71. Stob. 119 p. 602 (121 p. 491). Quod ibidem uterque hexameter exscriptus est ex Alcidamantis Museo, Gaisfordus in Ind. lemmatum recte monet, versus procul dubio Theognidis esse, ab Alcidamante citatos. Iisdem sine pentametris usus est auctor Certaminis Homeri et Hesiodi, ubi Homero tribuuntur. Auctore non nominato omnes quatuor versus profert Sext. Empir. Pyrrh. Hyp. III, 24, 231, primum Schol. Soph. Oed. Col. 1225. Procop. Sophista Epist. 47 memoriter citat *ὅς τίς ποτε ἦν ὁ τοῦ λόγου πατήρ.*

556. Imitatur Isocr. ad Nicocl. p. 38 Wolf. *τῶν προσταγμάτων καὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων κίνει καὶ μετατίθει τὰ μὴ καλῶς καθεστῶτα.*

559. 60. Clem. Al. Strom. VI, p. 620.

561—64. Stob. 37 p. 219 (p. 145).

577. 78. Stob. 19 p. 168 (p. 103).

579. 80. Stob. 96 p. 532 (98 p. 411).

601 — 6. Stob. 123 p. 615 (125 p. 507).

613—16. Stob. 115 p. 590 (117 p. 470).

617. 18. Stob. ibid. In ed. Trinc. deest lemma, uti etiam 281. 533. 821. 1169. Theognidi tribuit etiam Anthol. Planud. I, 16, 3. Palat. autem p. 375, 118 Besentino (fort Besautinoo, i. e. Helladio in Chrestomathiis, qui ex Theognide exscripsisse potest).

643—46. Stob. 36 p. 216 (p. 143).

653. 54. Stob. 3 p. 37 (p. 21) et 34 p. 215.

655—60. Stob. 4 p. 53 (p. 29).

667. 68. Stob. 104 p. 565 (106 p. 445).

681. 82. Stob. 15 p. 152 (p. 89).

693. 94. Stob. 29 p. 226 (p. 157).

730. Aristot. Eth. Eud. VII, 10 p. 205 (359).

765. Harpocr. *Θέογνις*.

817—20. Stob. 95 p. 519 (97 p. 391). — 819, auctore non nominato, ap. Aelium Dionys. *περὶ ἀκλίτων ῥημάτων* in Hort. Adon. et ap. Etymol. v. *Τιμή*.

821—24. Stob. 93 p. 517 (96 p. 387) Annexum est 535 s.

843. 44. Stob. 60 p. 384 62 p. 237) et sine auctoris nomine Philo Quod omnis probus liber T. II p. 469 Mang.

862. *Θεόγνιδός ἐστιν ἔπη τοῦ Μ.* ex Xenoph. de Theognide Stob. 87 p. 499.

899. 900. Themist. Or. 22 p. 265.

Carmina convivalia.

917—22. Athen. VII p. 310 B.

939. 40. Aristot. Eth. Nicom. I, 9. Eth. Eudem. I, 1 Deliacum vocat epigramma, quod Deli in propylaeo aedium Latonae inscriptum esset, Theognidis mentione non facta, cui illud a Stobaeo 101 p. 552 (103 p. 425) attribuitur.

981. 82. Stob. 101 p. 552 (103 p. 427) ubi adjuncta est paulo diversa sententia 129 s.

Epigrammata.

1033. 34. Stob. 95 p. 519 (97. p. 391) sine dist. antecedente ad Timagoram.

1057—60. Athen. VII p. 310 B.

1111. 12. Athen. X p. 457 B.

1131—36. Stob. 18 p. 164 (p. 99).

1167. 68. Stob. 11 p. 136 (77) *Μενάνδρου Ναννοῦς*, l. cum Passovio *Μιμνέρμου*.

1169—74. Ex elegia *Solonis* ap. Stob. 9 p. 102 v. 65—70, iterumque separatim 90 p. 582 (92 p. 465), ubi antecedente Theognidis disticho, Gesnerus, fortasse ex Codicum Theognideorum auctoritate, appinxit *ejusdem*. Grot. recte Solonis adstruxit nomen. In Trincav. deest lemma.

1175—80. ex eadem elegia v. 71—76. Ut *Solonis* laudat etiam Basil. M. or. ad adol. p. 127, primum v. etiam Aristot. Pol. I, 3 (5) et Plutarch. de divit. cup. p. 524 E.

1181—84. *Soloni* dat Plutarch. Vit. Sol. 3, ex quo Grotius p. 8 Solonis nomen margini allevit; Theognidi tribuit Stob. 1 p. 2. Gaisfordus in Mss. et Trincav. deesse annotat.

1185—94. Plutarchus Solone 2 tribuit *Soloni*, Stob. 95 p. 519 (97 p. 389) Theognidi.

1202. Aristot. Rhet. I, 11 auctore non nominato. Eth. Eudem. II, 7 et Metaph. IV, 5. Eueno tribuit. Ita etiam Plutarch. Non posse suav. vivi sec. Epic. c. 21.

VERSUS EDITIONIS
BEKKERIANAE ET WELCKERIANAE
INTER SE COLLATI.

Ed. Bekk.	Ed. Welck.
1 — 10	925 — 34
11 — 14	727 — 30
15 — 18	935 — 38
19 — 24	859 — 64
25. 26	881. 82
27. 28	59. 60
29. 30	87. 88
31 — 38	51 — 58
39 — 42	699 — 702
43 — 52	707 — 16
53 — 56	19 — 22
57 — 68	883 — 94
69 — 78	347 — 56
79 — 86	899 — 906
87 — 100	403 — 16
101 — 12	325 — 36
113. 14	323. 24
115. 16	385. 86
117 — 28	367 — 78
129. 30	907. 8
131. 32	71. 72
133 — 42	91 — 100
143. 44	909. 10
145 — 72	101 — 28
173 — 82	531 — 40
183 — 90	1 — 8
191. 92	895. 96
193 — 96	9 — 12
197 — 208	137 — 48
209. 10	559. 60
211. 12	293. 94
213 — 18	417 — 22
219. 20	675. 76
221 — 26	655 — 60
227 — 32	1175 — 80
233 — 36	695 — 98
237 — 52	865 — 80
253. 54	1125. 26
255. 56	939. 40
257 — 66	1081 — 90
267 — 70	521 — 24
271 — 78	243 — 50
279 — 82	23 — 26
283 — 86	807 — 10
287. 88	857. 58
289 — 92	27 — 30
293. 94	669. 70
295 — 98	373 — 76
299. 300	389. 90
301. 2	239. 40
303. 4	555. 56
305 — 8	251 — 54
309 — 12	269 — 72
313. 14	1007. 8
315 — 18	1181 — 84
319 — 22	561 — 64
323 — 28	439 — 44
329. 30	457. 58

Ed. Bekk.	Ed. Welck.
331. 32	681. 82
333. 34	557. 58
335. 36	631. 32
337 — 40	829 — 32
341 — 50	777 — 86
351 — 54	825 — 28
355 — 58	609 — 12
359 — 62	597 — 600
363. 64	431. 32
365. 66	205. 6
367 — 70	853 — 56
371. 72	1129. 30
373 — 92	149 — 68
393 — 98	565 — 70
399. 400	77. 78
401 — 6	633 — 38
407. 8	1061. 62
409. 10	465. 66
411. 12	357. 58
413. 14	1009. 10
415 — 18	833 — 36
419. 20	649. 50
421 — 24	643 — 46
425 — 28	543 — 46
429 — 38	255 — 64
439. 40	647. 48
441 — 46	571 — 76
447 — 52	847 — 52
453 — 56	1077 — 80
457 — 60	235 — 38
461 — 64	627 — 30
465. 66	89. 90
467 — 74	1197 — 1204
475 — 92	303 — 20
493 — 96	1011 — 14
497 — 502	285 — 90
503 — 3	1131 — 36
509. 10	291. 92
511 — 22	1037 — 48
523 — 26	527 — 30

Ed. Bekk.	Ed. Welck.
527. 28	617. 18
529. 30	841. 42
531 — 34	969 — 72
535 — 38	843 — 46
539. 40	689. 90
541. 42	897. 98
543 — 46	227 — 30
547. 48	191. 92
549 — 54	743 — 48
555. 56	595. 96
557 — 60	551 — 54
561. 62	983. 84
563 — 66	265 — 68
567 — 70	955 — 58
571. 72	379. 80
573. 74	195. 96
575. 76	813. 14
577. 78	1143. 44
579. 80	1091. 92
581. 82	233. 34
583. 84	491. 92
585 — 90	1169 — 74
591 — 94	583 — 86
595 — 98	1063 — 66
599 — 602	1069 — 72
603. 4	721. 22
605. 6	479. 80
607 — 10	81 — 84
611 — 14	639 — 42
615. 16	33. 34
617. 18	579. 80
619 — 22	817 — 20
623. 24	671. 72
625. 26	653. 54
627. 28	281. 82
629 — 34	451 — 56
635. 36	463. 64
637 — 40	481 — 84
641 — 44	381 — 84
645. 46	387. 88

Ed. Bekk.	Ed. Welck.	Ed. Bekk.	Ed. Welck.
647. 48	31. 32	847 — 50	717 — 20
649 — 52	821 — 24	851. 52	429. 30
653. 54	131. 32	853. 54	339. 40
655. 56	397. 98	855. 56	705. 6
657. 58	587. 88	857 — 60	391 — 94
659. 60	485. 86	861 — 64	1093 — 96
661 — 64	547 — 50	865 — 68	497 — 500
665. 66	667. 68	869 — 72	795 — 98
667 — 70	1205 — 8	873 — 76	295 — 98
671 — 82	731 — 42	877. 78	995. 96
683 — 86	493 — 96	879 — 84	1049 — 54
887. 88	581. 82	885. 86	941. 42
689. 90	193. 94	887 — 90	677 — 80
691. 92	1055. 56	891 — 94	1027 — 30
693. 94	477. 78	895. 96	461. 62
695. 96	577. 78	897 — 902	661 — 66
697. 98	395. 96	903 — 30	1209 — 36
699 — 718	501 — 20	931. 32	241. 42
719 — 28	1185 — 94	933 — 38	1155 — 60
729. 30	539. 40	939 — 42	1023 — 26
731 — 52	169 — 90	943. 44	923. 24
753 — 56	133 — 36	945 — 48	691 — 94
757 — 68	943 — 54	949 — 54	1097 — 1102
769 — 72	61 — 64	955. 56	337. 38
773 — 88	755 — 70	957. 58	341. 42
789 — 92	965 — 68	959 — 62	1237 — 40
793 — 810	207 — 24	963 — 70	359 — 66
811 — 14	799 — 802	971. 72	321. 22
815. 16	651. 52	973 — 78	997 — 1002
817. 18	593. 94	979 — 82	399 — 402
819. 20	725. 26	983 — 88	959 — 64
821. 22	73. 74	989. 90	277. 78
823. 24	683. 84	991. 92	433. 34
825 — 30	749 — 54	993 — 96	1057 — 60
831. 32	811. 12	997 — 1002	917 — 22
833 — 36	787 — 90	1003 — 6	1151 — 54
837 — 40	299 — 302	1007 — 12	621 — 26
841. 42	279. 80	1013 — 16	803 — 6
843. 44	1015. 16	1017 — 22	1161 — 66
845. 46	197. 98	1023. 24	793. 94

Ed. Bekk.		Ed. Welck.	
1025 —	28	199 —	202
1029 —	36	601 —	8
1037.	38	1145.	46
1039.	40	979.	80
1041.	42	1147.	48
1043.	44	1017.	18
1045.	46	1021.	22
1047.	48	973.	74
1049.	50	69.	70
1051 —	54	447 —	50
1055 —	58	975 —	78
1059 —	62	1031 —	34
1063 —	68	989 —	94
1069.	70	619.	20
1071 —	74	423 —	26
1075 —	78	487 —	90
1079.	80	673.	74
1081.	82	703.	4
1083.	84	445.	46
1085.	86	1035.	36
1087 —	90	837 —	40
1091 —	1102	1241 —	52
1103.	4	723.	24
1105.	6	1127.	28
1107.	8	791.	92
1109 —	14	13 —	18
1115.	16	1073.	74
1117.	18	525.	26
1119 —	22	985 —	88
1123 —	28	771 —	76
1129 —	32	613 —	16
1133.	34	435.	36
1135 —	50	35 —	50
1151.	52	437.	38
1153.	54	981.	82
1155.	56	129.	30
1157 —	60	65 —	68

Ed. Bekk.		Ed. Welck.	
1161.	62	1113.	14
1163.	64	467.	68
1165 —	68	343 —	46
1169.	70	1075.	76
1171 —	76	471 —	76
1177.	78	85.	86
1179.	80	75.	76
1181.	82	1149.	50
1183.	84	469.	70
1185.	86	225.	26
1187 —	90	589 —	92
1191 —	94	1003 —	6
1195.	96	79.	80
1197 —	1202	911 —	16
1203 —	6	685 —	88
1207.	8	1019.	20
1209 —	16	1103 —	10
1217.	18	427.	28
1219.	20	815.	16
1221.	22	459.	60
1223.	24	203.	4
1225.	26	231.	32
1227.	28	1167.	68
1229.	30	1111.	12
1231 —	34	1253 —	56
1235 —	38	1119 —	22
1239 —	42	1257 —	60
1243.	44	1067.	68
1245 —	52	1261 —	68
1253.	54	1195.	96
1255 —	1344	1269 —	1358
1345 —	50	1137 —	42
1351.	52	283.	84
1353 —	56	1115 —	18
1357 —	64	1359 —	66
1365.	66	1223.	24
1367 —	89	1367 —	89

VERSUS EDITIONIS WELCKERIANAE ET BEKKERIANAE INTER SE COLLATI.

Ed. Welck.	Ed. Bekk.	Ed. Welck.	Ed. Bekk.
1 — 8	183 — 90	149 — 68	373 — 92
9 — 12	193 — 96	169 — 90	731 — 52
13 — 18	1109 — 14	191. 92	547. 48
19 — 22	53 — 56	193. 94	689. 90
23 — 26	279 — 82	195. 96	573. 74
27 — 30	289 — 92	197. 98	845. 46
31. 32	647. 48	199 —202	1025 — 28
33. 34	615. 16	203. 4	1223. 24
35 — 50	1135 — 50	205. 6	365. 66
51 — 58	31 — 38	207 — 24	793 —810
59. 60	27. 28	225. 26	1185. 86
61 — 64	769 — 72	227 — 30	543 — 46
65 — 68	1157 — 60	231. 32	1225. 26
69. 70	1049. 50	233. 34	581. 82
71. 72	131. 32	235 — 38	457 — 60
73. 74	821. 22	239. 40	301. 2
75. 76	1179. 80	241. 42	931. 32
77. 78	399. 400	243 — 50	271 — 78
79. 80	1195. 96	251 — 54	305 — 8
81 — 84	607 — 10	255 — 64	429 — 38
85. 86	1177. 78	265 — 68	563 — 66
87. 88	29. 30	269 — 72	309 — 12
89. 90	465. 66	273 — 76	295 — 98
91 —100	133 — 42	277. 78	989. 90
101 — 28	145 — 72	279. 80	841. 42
129. 30	1155. 56	281. 82	627. 28
131. 32	653. 54	283. 84	1351. 52
133 — 36	753 — 56	285 — 90	497 —502
137 — 48	197 —208	291. 92	509. 10

Ed. Welck.	Ed. Bekk.	Ed. Welck.	Ed. Bekk.
293. 94	211. 12	463. 64	635. 36
295 — 98	873 — 76	465. 66	409. 10
299 —302	837 — 40	467. 68	1163. 64
303 — 20	475 — 92	469. 70	1183. 84
321. 22	971. 72	471 — 76	1171 — 76
323. 24	113. 14	477. 78	693. 94
325 — 36	101 — 12	479. 80	605. 6
337. 38	955. 56	481 — 84	637 — 40
339. 40	853. 54	485. 86	659. 60
341. 42	957. 58	487 — 90	1075 — 78
343 — 46	1165 — 68	491. 92	583. 84
347 — 56	69 — 78	493 — 96	683 — 86
357. 58	411. 12	497 —500	865 — 68
359 — 66	963 — 70	501 — 20	699 —718
367 — 78	117 — 28	521 — 24	267 — 70
379. 80	571. 72	525. 26	1117. 18
381 — 84	641 — 44	527 — 30	523 — 26
385. 86	115. 16	531 — 40	173 — 82
387. 88	645. 46	541. 42	729. 30
389. 90	299. 300	543 — 46	425 — 28
391 — 94	857 — 60	547 — 50	661 — 64
395. 96	697. 98	551 — 54	557 — 60
397. 98	655. 56	555. 56	303. 4
399 —402	979 — 82	557. 58	333. 34
403 — 16	87 —100	559. 60	209. 10
417 — 22	213 — 18	561 — 64	319 — 22
423 — 26	1071 — 74	565 — 70	393 — 98
427. 28	1217. 18	571 — 76	441 — 46
429. 30	851. 52	577. 78	695. 96
431. 32	363. 64	579. 80	617. 18
433. 34	991. 92	581. 82	687. 88
435. 36	1133. 34	583 — 86	591 — 94
437. 38	1151. 52	587. 88	657. 58
439 — 44	323 — 28	589 — 92	1187 — 90
445. 46	1083. 84	593. 94	817. 18
447 — 50	1051 — 54	595. 96	555. 56
451 — 56	629 — 34	597 —600	359 — 62
457. 58	329. 30	601 — 8	1029 — 36
459. 60	1221. 22	609 — 12	355 — 58
461. 62	895. 96	613 — 16	1129 — 32

Ed. Welck.	Ed. Bekk.	Ed. Welck.	Ed. Bekk.
617. 18	527. 28	777 — 86	341 — 50
619. 20	1069. 70	787 — 90	833 — 36
621 — 26	1007 — 12	791. 92	1107. 8
627 — 30	461 — 64	793. 94	1023. 24
631. 32	335. 36	795 — 98	869 — 72
633 — 38	401 — 6	799 — 802	811 — 14
639 — 42	611 — 14	803 — 6	1013 — 16
643 — 46	421 — 24	807 — 10	283 — 86
647. 48	439. 40	811. 12	831. 32
649. 50	419. 20	813. 14	575. 76
651. 52	815. 16	815. 16	1219. 20
653. 54	625. 26	817 — 20	619 — 22
655 — 60	221 — 26	821 — 24	649 — 52
661 — 66	887 — 902	825 — 28	351 — 54
667. 68	665. 66	829 — 32	337 — 40
669. 70	293. 94	833 — 36	415 — 18
671. 72	623. 24	837 — 40	1087 — 90
673. 74	1079. 80	841. 42	529. 30
675. 76	219. 20	843 — 46	535 — 38
677 — 80	887 — 90	847 — 52	447 — 52
681. 82	331. 32	853 — 56	367 — 70
683. 84	823. 24	857. 58	287. 88
685 — 88	1203 — 6	859 — 64	19 — 24
689. 90	539. 40	865 — 80	237 — 52
691 — 94	945 — 48	881. 82	25. 26
695 — 98	233 — 36	883 — 94	57 — 68
699 — 702	39 — 42	895. 96	191. 92
703. 4	1081. 82	897. 98	541. 42
705. 6	855. 56	899 — 906	79 — 86
707 — 16	43 — 52	907. 8	129. 30
717 — 20	847 — 50	909. 10	143. 44
721. 22	603. 4	911 — 16	1097 — 1102
723. 24	1103. 4	917 — 22	997 — 1002
725. 26	819. 20	923. 24	943. 44
727 — 30	11 — 14	925 — 34	1 — 10
731 — 42	671 — 82	935 — 38	15 — 18
743 — 48	549 — 54	939. 40	255. 56
749 — 54	825 — 30	941. 42	885. 86
755 — 70	773 — 88	943 — 54	757 — 68
771 — 76	1125 — 28	955 — 58	567 — 70

Ed. Welck.	Ed. Bekk.	Ed. Welck.	Ed. Bekk.
959 — 64	983 — 88	1093 — 96	861 — 64
965 — 68	789 — 92	1097 — 1102	949 — 54
969 — 72	531 — 34	1103 — 10	1209 — 16
973. 74	1047. 48	1111. 12	1229. 30
975 — 78	1055 — 58	1113. 14	1161. 62
979. 80	1039. 40	1115 — 18	1353 — 56
981. 82	1153. 54	1119 — 22	1235 — 38
983. 84	561. 62	1123. 24	1365. 66
985 — 88	1119 — 22	1125. 26	253. 54
989 — 94	1063 — 68	1127. 28	1105. 6
995. 96	877. 78	1129. 30	371. 72
997 — 1002	973 — 78	1131 — 36	503 — 8
1003 — 6	1191 — 94	1137 — 42	1345 — 50
1007. 8	313. 14	1143. 44	577. 78
1009. 10	413. 14	1145. 46	1037. 38
1011 — 14	493 — 96	1147. 48	1041. 42
1015. 16	843. 44	1149. 50	1181. 82
1017 — 20	939 — 42	1151 — 54	1003 — 6
1021. 22	1043. 44	1155 — 60	933 — 38
1023. 24	1207. 8	1161 — 66	1017 — 22
1025. 26	1045. 46	1167. 68	1227. 28
1027 — 30	891 — 94	1169 — 74	585 — 90
1031 — 34	1059 — 62	1175 — 80	227 — 32
1035. 36	1085. 86	1181 — 84	315 — 18
1037 — 48	511 — 22	1185 — 94	719 — 28
1049 — 54	879 — 84	1195. 96	1253. 54
1055. 56	691. 92	1197 — 1204	467 — 74
1057 — 60	903 — 96	1205 — 8	667 — 70
1061. 62	407. 8	1209 — 36	903 — 30
1063 — 66	595 — 98	1237 — 40	959 — 62
1067. 68	1243. 44	1241 — 52	1091 — 1102
1069 — 72	599 — 602	1253 — 56	1231 — 34
1073. 74	1115. 16	1257 — 60	1239 — 42
1075. 76	1169. 70	1261 — 68	1245 — 52
1077 — 80	453 — 56	1269 — 1358	1255 — 1344
1081 — 90	257 — 66	1359 — 66	1357 — 64
1091. 92	579. 80	1367 — 89	1367 — 89

ADNOTATIONES.

GNOMAE AD CYRNUM.

1. (183). Stobaeus 68 p. 425 *Κύνας μὲν δὴ νῶϊ*, quod corruptum esse putat Grotius. Mutatio autem jam Plutarchi aetate facta erat, ut ex duobus locis apparet, *Vit. Lycurg.* 15: *Ἔπειτα πολλὴν ἀβελτερίαν καὶ τύφον ἑνεώρα τοῖς περὶ ταῦτα τῶν ἄλλων νομοθετήμασιν· οἳ κύνας μὲν καὶ ἵππους ὑπὸ τοῖς κρατίστοις τῶν ὀχείων βιβάζουσι, χάριτι πείθοντες ἢ μισθῷ τοὺς κυρίους κ. τ. λ.* et *de Nobil.* ap. Stob. 86 p. 498: *Ἄπιστος ἡ τῶν σοφιστῶν συκοφαντία κατὰ τῆς εὐγενείας, εἰ μηδὲ τὰ ἐν μέσῳ καὶ πᾶσι γνώριμα σκοποῦσιν, ὅτι πρὸς τὰς ὀχείας τοὺς εὐγενεῖς ἵππους καὶ κύνας ὠνοῦνται καὶ κιχρῶνται, καὶ ἀμπέλων εὐγενῆ σπέρματα καὶ ἐλαιῶν καὶ τῶν ἄλλων δένδρων· ἀνθρώπου δὲ οὐδὲν ὄφελος νομίζουσιν εὐγένειαν εἰς τὰς μελλούσας διαδοχάς.* Lectionem *κύνας* agnoscit etiam *Pseudophocyl.* 190, hos versus imitans. Sed *κριούς* audiverat Diogenes, de cujus dicto in Megarenses monitum est in Prolegomenis.

2. (184). Stob. *καίτοι* et *ἀγαθοῦ.* — *Πᾶς τις ἐθέλει ἐπιβήσε-σθαι ἀγαθοὺς τῶν ἀῤῥένων (ἐξ ἀγαθῶν ὄντας) ταῖς αὐτοῦ θήλεσι* CAMER. igitur *ἐπιβήσεσθαι*, vi Medii, ut apud Arrianum *βαίνεται καθάπερ βοῦς*. Poterat etiam futurum Medii passive accipere. *Valcken.* et *Kiessl.* ad *Theocr.* I, 26. Cod. Aug. *βήσασθαι*, quod et Grotius semel habet pro *βήσεσθαι.* Sed *βήσεσθαι* hic verbum (ut ita dicam) factitivum esse videtur, ut *βιβάζειν* et nostrum etiam *eine Stute, Hündin belegen* pro *belegen lassen*; addendum igitur iis, quae congessit Matthiae *Gramm. Gr.* §. 492, c. Ita lenior est structura. Quod ap. Stob. ex Xenophonte legitur *κτήσασθαι*, e quo solo loco illud inter variantes enotasse videtur Camerarius, glossa est, vel ob verecundiam illata, vel ob insolentiam futuri cum *βούλεται* conjuncti; quamvis de hoc recte *Schaeferus:* „Latissime patet usus infinitivorum futuri temporis, ut qui conjungantur cum plurimis verbis, quorum legitimos comites vulgo habent praesentis aoristorumque infinitivos." Infra 1113 *καταθήσειν.*

4. (186). Stob. 68. *φέρῃ.* Xenoph. ap. eundem *διδῷ.*

5. (187). Aug. *μία* pro *γυνή.*

7. (189). Aug. etiam *μέν*. Pro quo *γάρ* ex Xenophonte recepi; illud enim ut poneretur distichum temere insertum in causa fuisse videtur.

8. (190). *πλοῦτος* ex Stob. emendavit Vinetus. Codd. Seberi tres et Ald. *πλούτου*. — Quod ad sensum totius loci attinet, Plutarchus ap. Stob. 86 p. 498 cum illis facit, quorum interpretationem reprobat Xenophon; nec minus Pseudoplutarchus de Nobilitate, qui cum locum istius genuinum in fronte libelli sui posuisset, c. 15 Xenophontis fragmentum compilavit, neque tamen ultima verba recte assecutus. Inspexit autem cum haec exscriberet Theognidis codicem: nam quae de suo addit: *καὶ διὰ τοῦτο συμβαίνειν τοὺς ἐνδόξους οἴκους ἀμαυροῦσθαι*, fluxerunt ex v. 895 s. (191) a Xenophonte non transcripto.

18. (1114) Pro *μνήμην* infra 886 melius legitur *γνώμας*.

19—22. (53—56). Camer. Seb. et Neander de antiquis temporibus cogitabant, cum *κῶμαι* in civitatis formam redactae sint; quod quam falsum sit, vidimus in Prolegomenis. Admodum idonea est cervi imago, qui urbem haud magis fugere dicitur, quam agricolae olim fugerint, jura civica non curantes vel aucupantes. Schaeferi explicatio aliena. *Νέμονται*, imagine cum re ipsa confusa, ut 783 *ἐγὼ δὲ κύων ἐπέρησα χαράδρην*, et 835. 1265. 1363. *Soph. Aj.* 169 *μέγαν αἰγυπιὸν δ' ὑποδείσαντες τάχ' ἄν, ἐξαίφνης εἰ σὺ φανείης, σιγῇ πτήξειαν ἄφωνοι*. *Aristoph. Ran.* 730 *τοῖς δὲ χαλκοῖς (νομίσμασι) καὶ ξένοις καὶ πυῤῥίαις καὶ πονηροῖς κἀκ πονηρῶν εἰς ἅπαντα χρώμεθα*. *Horat. Epist.* I, 3, 18 et passim. *Juven.* XIV, 246. *Nec tibi parcetur misero, trepidumque magistrum In cavea magno fremitu leo tollet alumnus.*

20. (54). Aug. *οὔτε νόμον*. 22. Id. *ἔξω τήνδε πόλιν*.

22. (56). De forma *ἔξωθε* pro *ἔξωθεν* v. quae de similibus dixi ad *Anthol. Pal.* Add. p. XCI. IACOBS. Copula tamen non posse deesse videtur commode.

25. (281). *Ἀπάλαμνα*, scelerata, ut ap. *Pind.* Ol. II, 105 *ἀπάλαμνοι φρένες*. — *Πόλλ' ἀνελέσθαι*, ut dicitur *πόλεμον ἀνελέσθαι*.

26. (282). *Παρ' ποδός*, quod redditum est *e vestigio, ad pedem i. e. ad amussim*, videtur esse *celeri passu, raptim, temere* ut nostrum *von der Faust weg*.

28. (290). Quamvis ingeniosa est T. Fabri explicatio, quam laudat filia ad *Callim. in Del.* 304 et ad *Fest.* v. *Nomus*, nec opus quidem emendatione, quam ille proponebat, *εὐτραπέλοισι*, si vere Camer. judicavit, *ἐκτραπέλους* esse *τοὺς ἐκτετραμμένους*, *τουτέστιν ὑπερ-*

βεβηκότας τὴν τῆς φύσεως συμμετρίαν, ἤτοι κατὰ τὸ ἦθος καὶ τὴν γνώμην ἢ κατὰ τὸ σῶμα καὶ τὰς ἡλικίας, praeferenda tamen est lectio Cod. Mutin.

32. (648) *γαῖαν ἐπιστρέφεται. Anacr.* fr. 29 *ἐπιστρέφεται δ' ὑψηλῶν κορυφὰς ὀρέων.*

35. (1135). Stob. *ἀνθρώποις μούνη.* — Spe, quae agricolas alit (*Tibull.* II, 6, 21), exsules etiam et oppressae in civitatibus factiones pasci ferebantur, ut proverbium docet ad 557 explicatum. Hinc jam liquet, cur ab hac dea praedicanda transitum poeta v. 47 faciat ad inimicos, bonorum suorum direptores. *Soph. Antig.* 897 *ἐλπίσι τρέφω.* 1246 *ἐλπίσιν δὲ βόσκομαι.*

37. (1137). *Πίστις*, *cana Fides*, *Aeneid.* I, 292. *casta*, *Colum.* X, 229. *Jam Fides et Pax et Honor Pudorque priscus et neglecta redire Virtus Audet*, *Horat.* C. sec. 57 *Pudor et Justitiae soror Incorrupta Fides*, Od. I, 24, 6 cf. 35, 22.

41. (1141). Malim *ἔφθιται* SCHAEF. Fort. *ἔφθιτο δ' εὐσ. ἀνδρῶν γένος.* IACOBS.

45. (1145). Cum Schaefero pro *καί* posui *κατ'*. *Iliad.* XV, 373 *ἢ βόος ἢ ὄϊος κατὰ πίονα μηρία καίων.*

51. (31). *Ταῦτα μὲν οὕτως ἴσθι.* Ita etiam *Pythagor. C. A.* 9. *Hesiod.* 762 autem *Ὧδ' ἔρδειν, δεινὴν δὲ κ. τ. λ. Simon.* ep. 104. *Ἀλλὰ σὺ ταῦτα μαθών.* Noster 311 *ἀλλὰ σὺ ταῦτα Γιγνώσκων.*

53. (33). Plato *καὶ παρὰ τοῖσιν πῖνε καὶ ἔσθιε, καὶ μετὰ τοῖσιν.* Musonius *καὶ μετὰ τῶν γε σὺ πῖνε καὶ ἔσθιε, καὶ μετὰ τ.* Aug. *μετὰ τοῖσι.*

56. (46). Clem. et Stob. *συμμιγῇς*, Sylburgio emendante *συμμιγεῖς*. Esse autem ait, qui *συμμίξῃς* legant, et mox *ἐνόντα* pro *ἐόντα*. *Ἐνόντα*, quod legitur ap. Aristot. verum esse judicat *Blomfieldius* ad *Eurip. Hippol.* 920 *οἷς οὐκ ἔνεστι νοῦς* in ed. Monkii, collato Nostro 404; sed neque *ἐόντα* falsum, quod binis locis habent Xenophontis editiones. De quaestione, Virtutem doctrina paret, naturane donet, disputavit vir egregius, litteris praemature ereptus, *Ewers Fragment der Aristotelischen Erziehungskunst* p. 57 ss.

57. (37) *ταῦτα μαθών.* 135 *αἰεὶ τῶνδ' ἐπέων μεμνημένος.*

58. (38) *συμβουλεύειν. Plat. Leg.* XI p. 930 *γονέων δὲ ἀμελεῖν οὔτε θεὸς οὔτ' ἄνθρωπος ξύμβουλος νοῦν ἔχων ποτὲ γένοιτ' ἂν οὐδεὶς οὐδενί.* Idem legitur ap. Pythagoreum Pempelum, *Stob.* 77 p. 460.

59. (27). Aug. junctim *εὐφρονέων.*

61. (769). *Μουσῶν θεράποντα*, v. *Naek.* ad *Choeril.* p. 106.

63. (771) *μῶσθαι*, usu loquendi minime vulgari, *quaerere* apud Latinos, ut *Propert.* I, 7, 6. *Atque aliquid duram quaerimus in dominam. Plaut. Pseudol.* I, 4, 8. *Sed quasi poeta, tabulas quom cepit sibi, Quaerit quod nusquam est gentium, reperit tamen:* quem locum illic cum aliis pluribus affert Lachmannus. — *δεικνύναι.* Ita Ald. Camer. Seb. Aliae edd. *δεικνύν'.*

65. (1157). Res ad comparationem advocata rei, de qua agitur, praemissa, ut ap. *Pind. Ol.* IX, 74 *Αἴνει δὲ παλαιὸν μὲν οἶνον ἄνθεα δ' ὕμνων Νεωτέρων.*

66. (1158) *οὔτε. Ferd. Hand. de partic. τε diss.* I p. 11 *τε* trahit ad *ὡς, οὕτως.*

69. (1049). Fort. *σοὶ δὲ δή*, ut 19 *λῷοὶ δὲ δή*, 826 *τί δὲ δή.* IACOBS.

72. (132). Stob. *ἔπλεθ', ὅσοις ὁσίης, Κύρνε, μέμηλε δίκης*, quod praefert Camer. atque ita ediderunt etiam Ald. et Turneb. — Aug. *οἷς.*

74. (822). Clausulae gravitate atque sanctitate cum decalogi praecepto quarto aequiparandae vim eximit aut valde comminuit Corais conjectura *κ' ὤρῃ*, probata ea in *Diario Classico* XIII, 392. Camer. *τοῖς τοιούτοις οὐκ αὐξάνεται ὁ οἶκος, ἀλλὰ μειοῦται, ὡς ἐν τοῖς ἄνω* (108 ap. nos) *χώρην μηδεμίαν θέμεναι, παντάπασιν ἐκκόψαι.* Is autem locus eo etiam nostro similis est, quod a singulorum hominum peccatis labem ad civitatem redundare docet, ut justorum urbes florere *Hesiodus* *Ἔργ.* 227 canit.

78. (400). Libri *ΕΝΤΡΕΠΕΔ*; quare *ἐντρέπεο*, forma imperativi apud Nostrum etiam consueta, ut *ἔχεο, φράζεο, βούλεο, βιάζεο, ἕλκεο, ἐποίχεο, ἀνακοινέο* (89 *τρίβου*), scriptum fuisse conjicio per synizesin, qui mos fuit veterum, v. *Brunck.* ad *Ran.* 221, *Boeckh. Pind.* T. I p. XXXVI, *Schneid. de dial. Soph.* 1822 p. 54, Archilochus passim. Genitivus *ἀθανάτων* imperativo et nomine *μῆνιν* communis est, ut 347 *κακῷ ἀνδρί* ad *πίσυνος* refertur et ad *βούλευε* cf. 353. Mutinensem lectionem *ἐντράπελ'* posthabuit etiam Boissonadius. In fine versus *Moschopolus* ad Hesiod. p. 34 legit *ἀλευόμενος.*

81. (607) *ἀρχῇ ἔπι*, ut *ἐφ' ἡμέρᾳ, ἐπὶ μηνί, toto die, mense.*

82. (608). Stob. *ἀμφότερα.*

83. (609) *προςαμαρτεῖ* Ald. Cam. Neand. Stobaei Codd. Schowiani omnes et Gaisfordi A. B. *προςομαρτεῖ.* Duo Schowii *καὶ ἐξῆλθε*, duo *κἂν ἐξέλθῃ.*

84 (610). Male Neand. et Seber. *etiamsi id primum sit ejus mendacium.*

87. (29). Structura est *μηδ' ἐπ' αἰσχροῖσιν, μηδ' ἐπ' ἀδίκοισιν ἔργμασιν ἕλκεο* (*μηδὲ*) *τίμας, μηδ' ἀρετάς, μηδ' ἄφενος. Aeschyl. Eum.* 69

αἷς οὐ μίγνυται (οὐδὲ) θεῶν τις, οὐδ' ἄνθρωπος, οὐδὲ θήρ ποτε. *Pind. P.* VI, 48 ἄδικον οὔθ' ὑπέροπλον ἥβαν, ubi similia ex Pindaro Boeckhius apponit in notis criticis. *Eurip. Troad.* 481 οὓς (οὔτε) Τρῳὰς, οὐθ' Ἑλληνὶς οὐδὲ βάρβαρος γυνὴ τεκοῦσα κομπάσειεν ἄν. *Aristoph. Av.* 693 (οὐδὲ) γῆ δ' οὐδ' ἀὴρ οὐδ' οὐρανὸς ἦν. De οὐ ante οὐδὲ, μὴ ante μήτε omisso v. *Schaef. ad L. Bos.* p. 777. *Heind. Dial. Plat.* T. II p. 337. *Blomf.* et *Wellauer* ad *Aesch. Agam.* 518. *Herm.* ad *Soph. Aj.* 239 cf. 616. Non absimile omissum alterum εἴτε, ut *Aesch. Agam.* 1324 σὺ δ' αἰνεῖν εἴτε με ψέγειν θέλεις. itemque παρά, ut ῥεέθροισι τε Δίρκας — καὶ παρ' Εὐρώτᾳ. *Pind.* I. I 39.

89. (465) ἔστω Vinetus dedit ex conjectura; defuit enim in omnibus, quos ei licuit videre, libris.

90. (466). ἔη volebat etiam *Thiersch. Act. Monac.* I, 208. νικάτω, *Soph. Aj.* 1334 μηδ' ἡ βία σε μηδαμῶς νικησάτω Τοσόνδε μισεῖν.

98. (140) πεῖραρ' ἀμηχανίης 490. Jacobs. in elegantissima Anthologiae Graecae translatione altera: *Sondern mit mächtigem Damm wehrt die Unmöglichkeit ihm.*

101. (145). βούλεο, subaudito μᾶλλον, ut *Iliad.* I, 117 βούλομ' ἐγὼ λαὸν σόον ἔμμεναι ἢ ἀπολέσθαι, quem locum nostro confert *L. Bos.* p. 769 Schaef. *Aesch. Sept.* 619 φιλεῖ δὲ σιγᾶν ἢ λέγειν τὰ καίρια. Cf. *Valcken. Sel. ad N. T.* ed. Wassenb. I, 224 s. — Schol. Aristot. Eth. Nicom. V, 1 in Cod. Paris. 2023 a *Fr. Osanno* coll. in *F. A. Wolfii Analect.* IV, 537: Βούλομαι δ' εὖ μάλα σεμνός, quod manifesto corruptum est ex βούλομαι εὐσεβέων.

103. (147). *Polus* Pythagoreus ap. *Stob.* S. IX, 54 p. 106. Δοκεῖ μοι τῶν ἀνδρῶν τὰν δικαιοσύναν ματέρα τε καὶ τιθανὰν τᾶν ἄλλαν ἀρετᾶν προςειπέν· ἄτερ γὰρ ταύτας οὔτε σώφρονα, οὔτε ἀνδρεῖον, οὔτε φρόνιμον οἷόν τε ἦμεν.

109. (153). Oraculum ap. *Herod.* VIII, 77, ubi vid. Wessel. et *Pindarus Ol.* XIII, 12 ὕβριν vocant κόρου μητέρα; *Diog.* L. I, 59 ex Solonis dicto refert τὸν μὲν κόρον τοῦ πλούτου γεννᾶσθαι, τὴν δ' ὕβριν ὑπὸ τοῦ κόρου. *Procl.* in Cratyl. p. 59 Boisson. ὕβριν γάρ φασιν (οἱ ποιηταὶ) τίκτει κόρος. Noster 189 ὑβρίζειν πλούτῳ κεκορημένον.

111 (155). Cf. *Pallad.* ep. 81.

112 (156). Γράφεται δὲ καὶ μηδὲ χρημοσύνην, τουτέστι χρημάτων ἔνδειαν, καὶ δοκεῖ εἶναι ἀληθές (v. ad 496, nisi malis χρημοσύνην esse vocem mediam, *Geldwesen*), καὶ ἐν ἄλλοις· Κύρνε κακὴν πρόφερε, καὶ μετὰ ταῦτα ἄλλοτε ἄλλως. CAMER. Κύρνε omittit Trincav. Cod. Voss. κυκακήν.

113. (157). Stob. *Ζεὺς μὲν γάρ* A. B. Gesn. marg. Pro *ἄλλοτε ἄλλως* Gesn. marg. *ἄλλῳ*. Voss. *τ' ἄλλως*. Trinc. *ἄλλος* GAISF. *παλιγκλίναντα τάλαντα*, Append. *Anthol. Jacobs.* n. 276.

114. (158). Stob. et Basil. *ἄλλοτε μηδέν.*

121. (165). *Eurip. Heracl.* 608. *Οὔ τινά φημι θεῶν ἄτερ ὄλβιον, Οὐ βαρύποτμον ἄνδρα γενέσθαι.*

125. (169). Quod. Vin. et Neand. posuerunt, nemo correxit, *et invidus illum laudat*, *τοῦτον καὶ ὁ μωμεύμενος αἰνεῖ*, verum esse nequit ob particulae *καί* positum. Alium sensum, haud quidem meliorem, excuderunt librarius Vat. et Mut. *ὃν* mutando in *ὅ*, cui metrum obstat. Ut stet sententia, *αἰνεῖ* intransitive intelligendum est, laudem (*αἶνον*) consequitur, habet, pro solito profert, tribuit. *Phocylides* fr. 4 *πόλις κατὰ κόσμον οἰκεῦσα* pro *οἰκεομένη*. *Plaut.* ap. *Gell.* XVIII, 12 *pulverare* non, *pulvere implere*, sed *ipsum pulveris plenum esse.* Ad sensum cf. infra 1169 — 72.

129. (1155). *Οὔτ' ἔραμαι.* Stob. habet *οὐκ ἔρ. κλ. οὐδ'*. Alii citant ex Theognide *οὐκ ἐθέλω πλουτεῖν*. VINET. Vulgo *οὔτ' ἔραμαι κλ. οὔτ'*. Brunck. e Stob. et uno Theognidis Cod. *οὐκ* et *οὐδ'*.

143. (203). *TINONTAI*, pro quo et *τίννυνται* legi Camer. adnotat, corruptum est in *ΓΙΝΟΝΤΑΙ*. Aug. etiam *ἔτ' αὐτούς*, *πρήγματος* et *ἀμπλακίης*. *Jacobsius* conjicit *ἐπ' αὐτοῦ πρήγματος*, et in hunc sensum vertit *Griechische Blumenlese* II, 224, *dafs die Bestrafung Nicht von den Göttern sogleich nach dem Vergehen erfolgt.* Brunckii conjecturam expressit *Passovius* in libro menstruo *Pantheon* T. II p. 102. Sed vulgata optimum praebet sensum, *τίνονται* ut *Iliad.* III, 366 *τίσασθαι Ἀλέξανδρον κακότητος*, ut etiam *τιμωρεῖσθαί τινά τινος*. *Πρῆγμα ἀμπλακίης*, non *peccatum negotii cujusdam*, uti redditum est, sed *pravum facinus*, per periphrasin, ut *κακότητος ἀναγκαί*, in oraculo ap. *Herod.* VII, 140, *πείρατ' ἀμηχανίης* ap. Nostrum et similia. Non pertinent huc *πρήξιες ἀγαθῶν*, *κακότητος* 200. 201, et mira est, sive sententiarum nexum spectes, sive linguam, Hermanni emendatio.

146. (206). Vat. *ὑπεκρέμασεν*, voluit *ὑπερκρέμασεν*, idque a *Boeckhio* Explic. Pind. p. 109 praefertur. *Eichstaedtius* in *Quaest. philol. spec. nov.* p. 24 ex ipso quin adeo *Pindaro Ol.* I, 91 expressum credidit hoc distichon, quasi non esset genuinum. Infra 1166 Mimnermus *γῆρας ὑπερκρέμαται.*

149 — 58. (373). Philosophos super hac sententia disputantes citat Neander. Cf. etiam *Babrii* fab. 29 et 4 Schneid.

155. (379) τρέπεσθαι ἐπί τι, *Wyttenb. Ep. crit.* p. 235 Schaef. *Schaef.* ad *Soph. Antig.* 1107.

157. (381). Hoc distichon *Heynius* in Recensibus litteratorum Goettingensium 1784 p. 952 ex margine illatum esse censebat; Camer. cum antecedente junxit, ut ab ἦν penderet, sensu minus concinno. Mihi interrogatio continuari videtur *Οὐδέ τι κεκριμένον πρὸς δαίμονός ἐστι, τοῦτο πῶς δή σευ τολμᾷ νόος;* Particula non repetita est, ut *Mosch.* IV, 1: *Μῆτερ' ἐμή, τίφθ' ὧδε φίλον κατὰ θυμὸν ἰάπτεις, Ἐκπάγλως ἀχέουσα; τὸ πρὶν δέ τοι οὐκ ἔτ' ἔρευθος Σώζετ' ἐπὶ ῥεθέεσσι;*

158. (382). Ms. Par. ὁδόν. ἦν τις ἰών, ante Br. etiam Wopkens.

161. (385). ἀμηχανίης in aliquot Codd. extare monet Camer. Idem τὴν ἀμηχανίαν paupertatis sororem ab Alcaeo dici. *Aeschylo Sept. c. Th.* 210 πειθαρχία τῆς εὐπραξίας μήτηρ dicitur, ubi similia confert Blomfield.

164. (388). Subaudiendum subjectum, quod vocant, ex χρημοσύνῃ εἴκων, aut τις, ut infra 1015. 1117. 1203, ubi v. not. et 503 ex scriptura Stobaei. *Odyss.* XXIV, 107 οὐδέ κεν ἄλλως κρινάμενος λέξαιτο κατὰ πτόλιν ἄνδρας ἀρίστους. *Callin.* 14. *Πολλάκι δηϊότητα φυγών, — ἔρχεται. Pind. Ol.* VI, 4 εἰ δ' εἴη μὲν Ὀλυμπιονίκας. *Aesch. Prom.* 117 ἵκετο τερμόνιον ἐπὶ πάγον, πόνων ἐμῶν θεωρός. *Agam.* 69 οὔθ' ὑποκλαίων, οὔθ' ὑπολείβων, οὔτε δακρύων, ἀπύρων ἱερῶν ὀργὰς ἀτενεῖς παραθέλξει. *Eurip. Ion.* 1388 τὰ γὰρ πεπρώμεν' οὐδ' ὑπερβαίη ποτ' ἄν, ubi non cum Barnesio et Matthaeo scribendum ὑπερβαίην. *Xenoph. de Rep. Athen.* I, 10 εἰ νόμος ἦν τὸν δοῦλον ὑπὸ τοῦ ἐλευθέρου τύπτεσθαι — πολλάκις ἄν — ἐπάταξεν ἄν (τις sive ὁ ἐλεύθερος). Cf. *Jacobs. Anim. in Athen.* p. 59. *Meinek. Cur. cr. in Comic. fragm.* p. 68. *Franck. Callin.* p. 180. *Siebel.* Adnot. ad *Pausan.* T. II p. 255.

169—78. (731—740). Remota plena post 174 distinctione et revocata 175 lectione παῖδας, lato periodi ambitu sibi respondent τοῖς μὲν ἀλιτροῖς ὕβριν ἀδεῖν καὶ πάλιν τῖσαι αὐτοὺς τὰ κακά et τοὺς δὲ παῖδας μήτιν' ὑπερβασίην ἀντιτίνειν πατέρων. Tunc quasi colophon additur: ταῦτ' εἴη μακάρεσσι θεοῖς φίλα. In priori membro denuo opponuntur ὕβριν ἀδεῖν et πάλιν τῖσαι, omissis, ut ingrata repetitio vitaretur, particulis disjunctivis, unde votum εἴθε, ex quo tota suspensa est sententia, non ad prius illud trahendum (quod visum est Camerario, scilicet ut superbia sua vindictam provocarent divinam), sed sensus hic est: utinam *non* gaudeant *solum* injuria, *sed* poenas *etiam* dent contumeliarum, luant libidinem. Brunckius quam primus invenisse sibi visus est distinctionem, eandem Camer. et in textu et

in scholiis occupaverat, nec Seberus, ut ex ejus interpretatione apparet, sed typotheta ab ea discessit. Retinuit eam etiam Blackwallus. Nominativum παῖδες Brunckius tacite contra Aldi, Vineti, Turnebi, et, qui Camerarium sequuntur, Neandri Seberique auctoritatem invexit, id quod Bekkerus non animadvertisse potius, quam non monito lectore ex codicibus suis firmare voluisse videtur. Sequentia 181—190 Brunckius et Bekkerus diremerunt.

Ad sententiam prae caeteris comparasse juvabit *Plutarchum* de S. N. V. *Pausan.* VIII, 2, 2: καὶ ἀδίκοις μὲν τὸ μήνιμα τὸ ἐκ τῶν θεῶν ὀψέ τε καὶ ἀπελθοῦσιν ἐντεῦθεν ἀπόκειται. Majorem doctrinae de justitia divina lucem affudit Plato, de quo *Aristoteles* in Elegia ad Eudemum ap. *Olympiodorum* Ms. ad Gorgiam:

Ὃς μόνος ἢ πρῶτος θνητῶν κατέδειξεν ἐνεργῶς
οἰκείῳ τε βίῳ καὶ μεθόδοισι λόγων,
ὡς ἀγαθός τε καὶ εὐδαίμων ἅμα γίγνεται ἀνήρ·
οὐ νῦν δ' ἐστὶ λαβεῖν οὐδενὶ ταῦτά ποτε.

Quos versus Latinos fecit Mars. Ficinus in Vita Platonis.

188. (750). Utitur hoc v. *Moschopulus* ad *Hesiod.* ἔργ. 105.

193. (689). πημαίνειν, πημαντέον conjecit Camer. neque tamen in textum recepit.

195. (537). Cam. et Neand. ἔρδων. Verte: *bene fac et bene tibi fiet.* Male Vin. et Seb. *bene habes, bene habe.*

211. (797). Inter hoc et sequens proverbium plus interest, quam ut a poeta adunata credi possint; sed quod eandem rem contingunt sententiae diversae, fuit nuper, qui unam ab altera ne sejungi quidem debuisse a Bekkero censeret.

214. (800). ὡς λώϊον pro ὡς λῷστον, ut ὡς τάχιστα. Weberus olim conjecit ὡς λώϊον, ὡς μὴ πλέονεσσι μέλει. οὗ, per inversionem, *si quem* (non curant), ut οἷς *Soph. Antig.* 579 οἷς γὰρ ἂν σεισθῇ θεόθεν δόμος, ἄτας οὐδὲν ἐλλείπει. — Similiter formata est sententia diversa: *Nam vitiis nemo sine nascitur; optimus ille, Qui minimis urgetur.*

219. (805). θεωρόν emendatio est Vineti, cujus exemplaria omnia habebant θεωρῶν. Utitur hoc versu *Dorvill.* ad *Charit.* VI, 4 p. 536 ad emend. Aristaenetum.

220. (806.) Camer. in textu et in notis φυλασσέμεναι.

225. (1185). φαεσιμβρότου ἠελίοιο Homericum est.

229. (545). μάντεσιν οἰωνοῖς τε per ἓν διὰ δυοῖν ignispiciis opponi monet Camer.

234. (582) ὃς τὴν ἀλλοτρίην βούλετ' ἄρουραν ἀροῦν. *Thus men, who have no marital property in whomen, but sow in the fields owned by others. Ordinances of Menu* I, 51. *Aesch. Sept.* 753 ὅςτε μὴ πρὸς ἁγνὰν σπείρας ἄρουραν. *Soph. Oed.* R. 1485 πατὴρ ἐφάνθην ἔνθεν αὐτὸς ἠρόθην cf. 1497. *Antig.* 569.

235. (457). Eustath. σύμφορος. Pal. 129 οὔτι σύμφρων ἔνεστι. Clemens σύμφρον ἔνεστι.

236. (458). Athen. ὡς.

237. (459) ἄγκυραι Trinc. *A.* ἄγκυρα ἔχοι νιν Grotius, ἄγκυρ' ἂν ἔχοι νιν Scaliger, frustra uterque. Mox ἀποῤῥήξασαι Trinc. GAISF. Athen. habet ἄγκυραν, inveteratum vitium. In eadem imagine ludit Sophron ap. *Demètr.* 151, lusitque Epicharmus in loco deperdito, ad quem pertinet glossa *Hesych.* et Lexicon rhetorici ap. *Bekk. Anecd. Gr.* v. Ἄγκυρα.

238. (460) ἐκ νυκτῶν, ut ἐκ θαλάσσης *per mare. Viger. Idiot.* IX, 3, 4.

239. (301). Non mutandum esse ἀπηνής, demonstrat parodia 1115. Quod ad vicinos attinet, diversum est *Hesiodi* consilium Ἔργ. 345 ss. *Μέγα γείτονι γείτων. Alcm.* fr. 60.

246. (274) πονηρότατον non mutandum; etiam 800 ἀνιηρότατον vim habet comparativi, uti et 532 πάντων μάλιστα, καὶ γήρως πολιοῦ. *Philemon.* fr. inc. 109 θανεῖν ἄριστόν ἐστιν ἢ ζῆν ἀθλίως, ubi v. Meinek. *Aesch. Pers.* 184 τῶν νῦν ἐκπρεπεστάτα, ubi cf. Lange et Pinzger. βρωτικώτατον ἕκαστον αὐτὸν αὐτοῦ περὶ τὸ φθινόπωρον εἶναι *Plut. Symp.* II, 2,1. *Tac. Agric.* 34 *Ceterorum Britannorum fugacissimi.* Contra poeta tragicus ap. *Cic. Divin.* I, 51: *mater optuma, tum multo mulier melior mulierum.*

249. (277). Anacoluthon, οὗτοι εἰ τὸν πατέρα ἐχθαίρουσι.

251. (305). *Anthol. Lat.* I, 113:

Qui mali sunt, non fuere matris ab alvo mali;
Sed malos faciunt malorum falsa contubernia.

257. (431). Ald. καὶ κακοῦ. Vinet. κὰκ κακοῦ ἐσθλόν.

258. (432). τοῦτο γ' ἔδωκε *Pors. Advers.* p. 313 cum Dione et Athenaeo. Sic etiam Plutarch.

261. (435) ποιητόν et ἔνθετον, significatione potentiali, ut ἀπόβλητος *Iliad.* II, 361, ἄρρηκτος, II, 376 et ap. Nostrum, ἀνίκητος et ἀμέλητα ap. eund. 319. 644. ἀλύτοις δεσμοῖς, *Aesch. Prom.* 154. μέριμν' ἄφραστος, *infanda cura Pers.* 165. κατιδεῖν ἄφραστοι, *Suppl.* 97 ἄτρυτος *Theocr.* XV, 7. *Inexhausta pubertas, Tac. Germ.* 20.

inaccessus ibid. 1. *Nunquam satis coercitum*, *Annal.* IV, 30. Cf. *Hemsterh.* ad *Lucian.* *Halcyon.* 2. et ad *Thom. M.* v. Ἀθέατος.

263. (437) πειθόμενος, *sed patri obsecuturus fuisset.* Adversativa omissa est cum vi; simul ne iterum in eodem versu recurreret. Argumento horum versuum usus est etiam *Plato Protag.* p. 324 D. Non repugnare illos iis, quae supra 51 legimus, quod Socrati videtur in Menone, Camerarius animadvertit.

267 ss. Etiam philosophi quaerere solebant ἐν ταῖς διατριβαῖς περὶ συμποτικῶν καθηκόντων, καὶ τίς ἀρετὴ συμπότου, καὶ πῶς οἴνῳ χρηστέον. *Plutarch. Sympos. Qu.* I, 1, 2.

267. (565) συνιεῖν habet etiam Camer. quem ubique fere sequitur Neander. Infinitivus pro imperativo, πρόςεχε, ausculta. Male Vinet. et Neand. *intelligendi caussa*, *ut sapiens fiat.*

270. (310). Camer. et Neand. δ' ὁμιλήθην, Camer. in Schol. et Turneb. in Corrig. δ' ὁμιλήτην. — Δοκεῖ, δόκιμον φαίνεται, ἀρέσκει *Schol. Philostr. Her.* p. 597 BOISS.

271, (311) εἶδε nunquam non significare *vidit*, observat Schaeferus. Εἰςφέροι autem alludere videtur ad conviviorum morem, de quo *Athen.* VIII p. 362 E. Ἔρανοι δέ εἰσιν αἱ ἀπὸ τῶν συμβαλλομένων εἰςαγωγαί, ἀπὸ τοῦ συνερᾶν καὶ συμφέρειν ἕκαστον.

274. (296). Cam. Neand. Seb. Turneb. πέλεται, quo admisso Brunckii emendatio ἀαδής pro ἀδαής elegans est, quamvis non necessaria. Sed praeferenda est altera lectio μέλεται, a librariis quibusdam fortasse non intellecta, quae lucem accipit ex *Iliad.* X, 51:

Ἔργα δ' ἔρεξ', ὅσα φημὶ μελήσεμεν Ἀργείοισιν
δηθά τε καὶ δολιχόν· τόσα γὰρ κακὰ μήσατ' Ἀχαιούς,

et 281. Ita ἀδαής jungitur cum φθεγγόμενος.

275. (297) ἀναγκαίη, molesta ut quae obtruditur; πᾶν γὰρ ἀναγκαῖον χρῆμ' ἀνιηρὸν ἔφυ. 1202, quibus dum utitur *Aristot. Met.* IV, 5 τὸ γὰρ βίαιον, inquit, ἀναγκαῖον λέγεται· διὸ καὶ λυπηρόν. *Aesch. Ag.* 904 τερπνὸν δὲ τἀναγκαῖον ἐκφυγεῖν ἅπαν.

279. (841) χαρίζεται, placet (gratum facit), nove dictum.

281. (627) ἐχθρόν in utroque versu Gesneri margo. A. Arsen. Voss. τι pro τοι Trinc. νήφοσιν Gesn. margo, A. Voss. GAISFORD. qui pro νήφουσιν recepit νήφοσιν. J. H. Vossius hanc suam mecum olim amice communicavit emendationem: Αἰσχρόν γ' εἰ μεθύων νήφουσι παρ' ἀνδράσιν εἴης. Ad sensum Neand. conferri jubet, quae a *Cornario* disputantur in Praef. in Symp. Plat. et Xenoph. a se conversa. — Nomen Ἀκίνδυνος in Luciani ep. ad marginem adscripto fictum ex re videtur (*Herr Vorsicht*, *Herr Sicher*), quamvis etiam

ut verum obvium est in inscriptionibus ap. *Walpol. Travels.* p. 514 l. 43 et in ejusdem *Memoirs.* p. 103.

282. (628) δ' om. Voss. μένει. A. pro μένῃ (idque praetulit) GAISF. Conjunctivus ex usu Homerico.

286. (498) κοῦφον. In Solonis pentametro XIX, 5 Ὕμμι δὲ σύμπασιν κοῦφος ἔνεστι νόος. Diog. L. I, 52 et Plutarchus in Sol. legunt χαῦνος. *Aesch. Prom.* 383 κουφονοῦν εὐήθίαν. Ad *Choeph.* 601 ὑπόπτερος φροντίσιν δαείς, Schol. ὁ μὴ κοῦφος, ἀλλ' ἀληθῶς μαθεῖν θέλων. *Simon.* ep. 104, 8: Θνητῶν δ' ὄφρα τις ἄνθος ἔχει πολυήρατον ἥβης, κοῦφον ἔχων θυμόν, πόλλ' ἀτέλεστα νοεῖ. Noster 451 ἥβη καὶ νεότης ἐπικουφίζει νόον ἀνδρός. Ap. Pausaniam τὸ κοῦφον τοῦ νοῦ, vecordia.

289. (501). Stob. κακότητα δὲ πᾶσαν ἐλέγχει, Ὥστε καταισχύνειν καὶ τὸν ἐόντα σοφόν.

291. (509). Artemid. κακός· ἢν δέ τις αὐτῷ χρῆται. Hoc dist. in Aug. etiam iterum legitur 210 Bekk.

299. (837). Duplices Κῆρες, senectutis atque mortis, *Mimn.* II, 5.

303. (475). Dist. e medio, quod hucusque ferebatur, longiore carmine evulsum.

305. (477). Ap. Athen. haec ita leguntur:

Ἥκω δ' ὡς οἶνος χαριέστατος ἀνδρὶ πεπόσθαι,
οὔτε τι νήφων εἰμ', οὔτε λίαν μεθύων.

Vat. Mut. Harlej. et Paris. ἥξω. *Hesiod. Op. et D.* 646 δείξω δή τοι.

307. (479). Stob. οὐκ' ἔτ' ἐκεῖνος.

308. (480). Stob. οὐδὲ Athenaei Ms. A. et Epit. Ms. pro γλώσσης habet γνώμης.

309. (481). Stob. νήφουσ' εἴδεται αἰσχρά. Codd. Schowii p. 355 B. C. E. τὰ νήφοσι γίγνεται αἰσχρά; ita et Gaisf. A. B. m. sec. νήφοσ γίνεται, Voss. νήφουσι γίνεται. Athen. Ms. A. νηφούσιν γίγνεται ά. Noster 627 νήφοσι. Vocis ἀπάλαμνος alia hic est potestas quam 25. *Solon.* XIV, 12: Τῇ δ' ἕκτῃ περὶ πάντα καταρτύεται νόος ἀνδρός, Οὐδ' ἔρδειν ἔθ' ὁμῶς ἔργ' ἀπάλαμνα θέλει, ubi Clemens habet ἔργα μάταια. *Alcaeus* ap. *Schol. Pind.* I. II, 17 λόγον οὐκ ἀπάλαμνον. Posteriore loco una cum Theognideo usus est T. H. in Annotatt. ad Hesiod. Ἔργ. 20 in Gaisf. Poet. min. Gr. ubi vertit *sermonem seu potius dictum non iners sed acutum ac sapiens.*

313. (485). Stob. μεθύων. Sed Schowii Codd. plurimi μεθύειν, et ita etiam Gaisf. Isocrates ad Demon. ἐξανίστασο πρὸ μέθης, ad quem *Coraes* T. II p. 9 ap. Nostrum conjicit ἀπανίστασο. Athenaeus: πρὶν μεθύειν δ' ἄρξῃ γ' ἀπανίστασο.

314. (486). Hoc disticho ap. Athen. et Stob. absolvitur sententia. Sequens una cum duobus aliis ei annexis interpolatori videtur deberi, legis illius ignaro, quae teste *Cicerone Tusc.* V, 40 in Graecorum conviviis obtinebat: *aut bibat aut abeat*, *πῖθι ἢ ἄπιθι*, et eorum adeo immemori, quae Noster 281 in hanc sententiam profert. Ipse, qui in his notatur, poculis certandi mos a Doriensibus alienus erat. Atque hoc emblema cum reliquis junctum est particulis, quae et ipsae hoc modo adhibitae gnomico orationis generi minus quam pedestri convenire videntur.

315. (487). *Ἐστὶ δὲ τοῦτο τὸ χωρίον τῶν οὐκ ἀσφαλῶν καὶ μᾶλλον τῶν ὑπόπτων κ. τ. λ.* CAMER. Turneb. *σὺ δ' ἔσχες, σὺ δ' αὖ ἔχε, σὺ δ' οὖν ἔχε, δ' ἀλλ' ἔχε.* Mutinensis lectio unice vera est, ad cantilenas potorias ea referenda, quales sunt *Scol.* 23 *Ἔγχεε δὴ κώθωνι*, *Alcaei* ap. *Athen.* X p. 430 *Ἔγχεε κιρναῖς ἕνα καὶ δύο*, ad eas maxime, quibus in amicorum, amasiorum, propinquorum salutem, vel in deorum, heroum, hominum fama celebratorum nomen bibere solebant, ut *Meleag. Anthol. Palat.* p. 107 n. 136: *Ἔγχει καὶ πάλιν εἰπέ· πάλιν, πάλιν Ἡλιοδώρας*, et n. 137 *Ἔγχει τᾶς Πειθοῦς καὶ Κυπρίδος Ἡλιοδώρας. Callim.* ibid. p. 576 n. 51 *Ἔγχει καὶ πάλιν εἰπέ, Διοκλέος*, *Posidipp.* ibid. p. 595 n. 168 *Ναννοῦς καὶ Λύδης ἐπίχει δύο, καὶ φιλεράστου Μιμνέρμου καὶ τοῦ σώφρονος Ἀντιμάχου κ. τ. λ. Marci Argent.* ibid. p. 103 n. 110 *Ἔγχει Λυσιδίκης κυάθους δέκα κ. τ. λ. Theocr.* XIV, 18. *Ἤδη δὲ προϊόντος, ἔδοξ' ἐπιχεῖσθαι ἄκρατον Ὥτινος ἤθελ' ἕκαστος· ἔδει μόνον ᾧτινος εἰπῆν*, ubi cf. Schol. et Casaub. *Ἐπιχεῖσθαι*, *ἐπίχυσις* hac in re solennia esse, Toupius docet ad *Theocr.* II, 151 add. Kiesling. *Ἦσαν δὲ τῶν ἀκρατοποτῶν ἐπιχύσεις, ὥς φησι Θεόφραστος ἐν τῷ περὶ μέθης, οὐ παλαιαί. Athen.* X p. 427 (Quocum loco componendus est *Athen.* V p. 192 B. *Πᾶσα δὲ συμποσίου συναγωγὴ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις τὴν αἰτίαν εἰς θεὸν ἀνέφερε· καὶ στεφάνοις ἐχρῶντο τοῖς οἰκείοις τῶν θεῶν καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς. καὶ δοῦλος οὐδεὶς ἦν ὁ διακονήσων, ἀλλ' οἱ νέοι τῶν ἐλευθέρων ᾠνοχόουν· ὡς ὁ τοῦ Μενελάου υἱός, καίτοι νυμφίος ὑπάρχων καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς γάμοις.*) *Plaut. Pers.* V, 1, 20 *Paegnium, tarde cyathos mihi das: cedo sane. Bene mihi, bene vobis, bene amicae meae — bene omnibus nobis. Stich.* V, 4, 27 *Bene vos, bene nos, bene te, bene me, bene nostram etiam Stephanium.* Cf. *Hor. Od.* I, 27, 11. III, 19, 9. *Tib.* II, 1, 31. *Mart.* I, 72. IX, 95. XI, 37, quibus locis plures usi sunt, ut et Ciceronis illo *Verr.* I, 26. *Graeco more bibere* et *Asconii* ad eum annotatione: *Grandibus, inquiunt, poculis et meracis potionibus qui non intelligunt dictum Ciceronis.*

Est autem Graecus mos, ut Graeci dicunt, συμπιεῖν κυαθιζομένους, cum merum cyathis libant, salutantes primo deos, deinde amicos nominatim. Nam toties merum bibebant, quoties deos et caros suos nominabant. Plaut. Mostell. I, 1, 21. *Dies noctesque bibite, pergraecamini.* Ad quem l. *Köpke* in vernacule Plauti versione Asconii interpretationem probat, quum Valcken. ad *Callim. Eleg.* p. 261 alteram praeferat. In veterum poetarum etiam et philosophorum nomen potare solebant. Σήμερον Ἀρχιλόχοιο καὶ ἄρσενος ἦμαρ Ὁμήρου Σπένδομεν. *Antipater* in *Anthol. Pal.* p. 510. Ut Athenis die Platonis natali canebant: Ἤματι τῷδε Πλάτωνα θεοὶ δόσαν ἀνθρώποισι. *Vit. Plat.* inc. auct. in *Bibl. der alten. Litt. und Kunst* fasc. V. Inedit. p. 19.

316. (488). Camer. Turn. Neand. κωτίλλεις δ' αἰεὶ. Lectio κοτύλη ex depravato ἔσχες, ἔχες, ἔχε orta est. *Rhode de vet. poet. sapientia gnom.* p. 281 conjecerat lepide τῆς κοτύλης αἰεὶς. *Tu vero spretis hujusmodi monitis* (σὺ δ' ἔσχες τοῦτο μάταιον) *aures praebes poculo.*

317. (489) ἡ μὲν γὰρ (omisso nomine κύλιξ) φέρεται φιλοτήσιος, ut *Alexis* ap. *Athen.* VI p. 254 A. Παῖ τὴν μεγάλην δός, ἐπιχέας Φιλίας κυάθους τῶν παρόντων τέτταρας· Τοὺς τρεῖς δ' ἔρωτος προςαποδώσεις ὕστερον κ. τ. λ. Quocum conferendus *Plaut. Pers.* V, i, 19. *Age, puer, A summo septenis cyathis committe hos ludos.* Socrates cicutae potionem τὴν ἐξ Ἀθηναίων φιλοτησίαν (non πόσιν, sed κύλικα) vocasse narratur ab *Aelian. V. H.* I, 16, itemque Phocion XII, 49. φιλοτησίας διὰ προπόσεων πρὸς ἀλλήλους ποιεῖσθαι. *Athen.* X p. 432 D.

318. (490). Πισίδαι δειπνοῦντες ἀπάρχονται τοῖς γονεῦσιν, ὡς ἡμεῖς τοῖς θεοῖς παρασπονδίοις. *Nicol. de morib. gent.* ap. *Stob.* 42 p. 292. Hi dii qui fuerint, ex *Aeschylo* maxime discimus ap. *Schol. Pind.* I. VI, 10 (fragm. 46), ubi plura a Stanlejo collata sunt. Ad priscum trium libationum morem *Panyasis* ap. *Athen.* II p. 36 symposii partitionem conformat, cujus primam partem Gratiis, Horis et Baccho, id est hilaritati honestae, alteram Veneri ac iterum Baccho, tertiam Ὕβρει καὶ Ἄτῃ dicari solere ait; quod imitatus est Eubulus *ibid.* Simile est etiam Anacharsidis dictum, vitem uvas ferre tres, primam voluptatis, secundam ebrietatis, tertiam ἀηδίας. *Diog. L.* I, 103. Athenienses praeterea Bono Genio libabant. *Aristoph. Equ.* 105. ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ. Ἴθι νυν, ἄκρατον ἐγκάναξόν μοι πολύν. ΝΙΚΙΑΣ. Σπονδὴν λαβὲ δὴ καὶ σπεῖσον Ἀγαθοῦ Δαίμονος, idque primum, remota mensa, poculum fuisse vult *Schol.* ad 85 et *Suid.* Ἀγ. Δ.

319. (491). *ἀρνεῖσθαι*, si quis propinaret et pluribus cyathis aut majore poculo bibere provocaret. *Callim.* fr. 109 Bentl. (Eleg. fr. 11) *Καὶ γὰρ ὁ Θρηϊκίην μὲν ἀνήνατο χανδὸν ἄμυστιν Ζωροποτεῖν*, ubi multus est de verbo *ἀναίνομαι* Valckenaerius. *Plaut. Pers.* I. I. 22. *Hoc mea manus poculum tuae donat ut amantem amanti decet. Athen.* V p. 193 A de veteribus *προέπινον δ' ἀλλήλοις, οὐχ ὥςπερ ἡμεῖς, τοῦτο γὰρ προεκπιεῖν ἐστίν· ἀλλὰ μεστὸν τὸν σκύφον. Clearch.* ap. *Athen.* X p. 426 A. *Τήνδ' ἐγὼ Μεστὴν ἅπασαν ἐπονομάσας προπίομαι Συγγενέσι πίστωμα φιλίας. Callim.* ep. 38 *ἡ δὶς ἐφεξῆς Ἀκρήτου προποθεῖσα — κύλιξ. Critias* in Elegiis ap. *Athen.* p. 432:

> *Καὶ τόδ' ἔθος Σπάρτῃ μελέτημά τε κείμενόν ἐστι*
> *πίνειν τὴν αὐτὴν οἰνοφόρον κύλικα,*
> *μὴ δ' ἀποδωρεῖσθαι προπόσεις ὀνομαστὶ λέγοντα,*
> *μηδ' ἐπὶ δεξιτερὰν χεῖρα κυκλοῦν θίασον. — —*
> *καὶ προπόσεις ὀρέγειν ἐπιδέξια, καὶ προκαλεῖσθαι*
> *ἐξονομακλήδην ᾧ προπιεῖν ἐθέλει.*

Cf. *Xenoph.* de *Rep. Laced.* c. V, 4. *Περιστείχοντος ἀλείσου τὸ τρίτον, Callim.* l. l. *κύλικος ἑρπούσης κύκλῳ, Eurip.* in Cressis cf. *Valck.* ad Callim. p. 258 s.

321. (971) *Ἠγάλλοντο δὲ οἱ πάλαι Ἕλληνες οὐχ ἧττον τῷ νικᾶν ἐν τῷ πίνειν καὶ σπᾶν οἶνον πολύν, ἤπερ οἱ νυνὶ Τεύτονες καὶ τὰ ἐπέκεινα προςάρκτεια ἔθνη, οὐ μόνον τὸν ἀμπελινὸν Διόνυσον, ἀλλὰ καὶ κριθινὸν καὶ πυρινὸν καὶ μελίτινον ἐκθειάζοντες.* CAMER. De hac Teutonum tum temporis insania v. *Taubm.* ad *Plaut. Pers.* V, 1, 20. De potandi certamine v. *Athen.* X p. 436 — 438, et quod ad Xenocratem attinet, Congiorum victorem, cf. *Van den Wynpersse de Xenocrate philosopho* p. 16 ss. Corinthi *πολυποσίας* certamen a sapiente Periandro in Anacharsidis honorem celebratum esse, Athenis in Congiorum festo ex Orestis inde et Demophontis aut Pandionis regis temporibus hic ludus constitutus esse ferebatur (cf. *Schol. Aristoph. Equ.* 95. *Ach.* 960), eoque spectare mihi videtur *Critias* ap. *Athen.* X p. 433 B. Spartanorum morem laudans: *Οὐκ ἔςτ' ἀπόταπτος Ἡμέρα οἰνῶσαι σῶμ' ἀμέτροισι πότοις. Plat. Sympos.* c. 4. *πῶς ἔχει πρὸς τὸ ἐῤῥῶσθαι πίνειν Ἀγάθων*, item *οἱ δυνατώτατοι πίνειν.*

323. (113) Aug. etiam *μήποτε τὸν κακόν.* 455. *ὅ τοι κ' ἐπὶ τὸν νόον ἔλθῃ.*

330. (106) *σπείρειν πόντον*, scilicet *ἀτρύγετον.*

332. (108) Aug. *ἀντιλάβῃς. ἄν τι* emendabat *Schaefer.* ad *Longum* p. 341. Pleonasmus est, ut ap. *Aelian. H. A.* II, 6 *μάλα ὑπέρ-*

σεμνος. Cf. *Lobeck* ad *Phrynich*. p. 753 s. et quae congessi ad *Anthol. Pal.* in Add. p. LXXII ad nr. 558, 1. IACOBS.

335. (111) τὸ μέγιστον ἐπαυρίσκουσι παθόντες. Boni plurimum fruuntur beneficio accepto. Ita Schoettgen ad *Lamb. Bos.* p. 761. Fruuntur ita, ut grato animo recolant.

338. (956) Libri χηρώσει πολλῶν. Veram lectionem reduxi ex Cod. Flor. J. Damasc.

341. (957). Post ἐμεῦ insere γ'. IACOBS.

351. (73) ὅμως tueri conati sumus pro ὁμῶς in Append. ad *Porsoni Advers.* p. 294. Sed ὅλως est in Aug. nec fortasse loco movendum. Vid. Not. cr. ad *Anthol. Pal.* p. 463. IACOBS. Retinui antiquam omnium codicum lectionem ὅλως, quam in ὁμῶς et ὅμως mutant editores unus et alter. Est tmesis pro μηδόλως. Cf. Not. ad *Nicetam.* pro 110. BOISSON.

354. (76) ἀνήκεστον. *Hesiod. Op.* 281 νήκεστον ἀάσθη. *Archil.* fr. 48, 5 ἀνηκέστοισι κακοῖσιν. *Soph. Antig.* 4 οὐδὲν γὰρ οὔτ' ἀλγεινὸν οὔτ' ἄκης ἄτερ, οὔτ' αἰσχρὸν οὔτ' ἄτιμον, quam Astii emendationem, ab ipso postea rejectam, unice veram esse existimo.

357. (411) κακίων pro κακίας in quibusdam Codd. jam Vinet. invenerat.

359. (963) Stob. Gesn. ἐπαινέσσῃς. ἀνδρὸς ἀφανέως. Trinc. ἄνδρας ἀφανέως. Cod. Gaisf. A. ἄνδρα σαφανέως.

360. (964) ὀργὴν καὶ θυμόν. In ed. Schowii p. 77 ὄντιν' ἔχει. Cod. Gaisf. A. ὄντιν' ἔχουσι. — 'Ρυθμόν. *Archil.* fr. 32, 7 γίνωσκε δ' οἷος ῥυσμὸς (Ionice) ἀνθρώπους ἔχει.

362. (966) Cod. Gaisf. B. κρύπτουσιν θέμενοι.

363. (967) Schow. πάντων.

365 s. (969) Distichon hoc a Stobaeo omissum, quo ab aliena manu affixo gnoma in epigramma mutata esse videtur.

366. (970) *Καὶ νῦν διέχω ἤγουν ἀποστατῶ, ὥσπερ ναῦς φυλαττόμενος μή πως συγκρούσαιμί σοι ἐγκύρσας.* CAMER. Imo naves eo distant longe, quod cursus earum celerrimus est. *Καὶ ἀγάνορος ἵππου θᾶσσον καὶ ναὸς ὑποπτέρου. Pind. Ol.* IX, 35.

368. (118) V. *Schaef.* ad *Lamb. B.* p. 736. Atque ita jam Camer. οὐδὲ περὶ πλείονος ἐστὶν οὐδὲν ἢ εὐλαβεῖσθαι καὶ φροντίζειν τῶν προὔργου.

369. (119) Si per aurum adulterinum fraudatus fueris, levior jactura.

372. (122) Ms. Clementis ap. Gaisf. ψυχρός. Ed. Sylb. ψεδνός. Cod. Aug. ψυδνός. De formis κυδνός et κυδρός. v. *Wolf.* ad. *Hesiod. Theogon.* 328.

374. (124). Clem. ἀνιηρότερον.

377. (127) τὰ ὤνια τῇ αἰσθήσει κρίνεται κατὰ τὸ φαινόμενον κ.τ.λ. CAMER. ὤνιον, nisi fallor, emendatio est Camer. quam *Turn.* (345) quoque habet in calce. Edd. et quantum sciam Mss. ὥριον. GAISFORD. ὤνιον probarunt Schneiderus in Lex. Gr. et V. D. in Diario Halensi 1816 N 202. ὥριον ap. Hesych. et Suid. ὥριον, ὡρεῖον in inscriptione Cretensi ὡῤῥειον, *horreum* Cod. Aug. ἐσρι. (α ον superscr.)

379 s. (571). In Codd. Pal. et in Cod. Salmant. hoc distichon legitur post (1100). Ad sensum cf. 667.

381. (641) οὔτε τὸν ἐχθρόν Cod. Harlej. et Turneb. v. l.

400. (980) ἀμφότερα ut 821 *Plutarch. Pelop.* 1. Λακεδαιμονίοις δὲ καὶ ζῆν ἡδέως καὶ θνήσκειν, ἀμφότερα ἀρετὴ παρεῖχεν. *Iliad.* IV, 60 ἀμφότερον, γενεῇ τε καὶ οὕνεκα σὴ παράκοιτις cf. IV, 145. VII, 418. XIII, 166. *Odyss.* XIV, 505. *Theocr.* XXV, 69.

406. (90). Aug. ἀειρόμενος.

407. (91) cf. *Ilgen. Scol.* p. 267.

408. (92) δεινός non muto cum Brunckio. Habet id etiam Cod. Pal. 129. Amicum duplicem δεινόν esse, innuit etiam 369 cf. 813. Distichon 93 s. Br. Οὕτω χρὴ τὸν γ' ἐσθλόν neque in Cod. Aug. hoc l. legitur.

409. (93) ἦν scripsi pro ἄν, ut 4. 155. 333.

410. (94). Vat. ἄλλην cf. *Schaef.* ad L. Bos. p. 334. Γλῶσσα, sermo, ut ap. *Pind. Ol.* I, 168 ἀψευδεῖ πρὸς ἄκμονι χάλκευε γλῶσσαν. *Ol.* IX, 64 γλῶσσαν φέροις ἄστει Πρωτογενείας et saepius.

413. (97). Hoc tetrastichon, quod etiam Cod. Salmant. infra habet post 1164 Bekk. ab antecedentibus sejungendum esse, facile concedetur. 413. Aug. ἐμοὶ φίλος. de ἐμός v. *Seidl.* ad. *Eurip. El.* 668. *Schaefer* ad *Apollon. Schol.* p. 169.

414 (98). Recte Schaef. videtur jungere γιγνώσκων ὀργὴν καὶ βαρὺν ὄντα, quod tamen non sic ut Sylb. accipiam, sed γιγνώσκων τὴν αὐτοῦ ὀργὴν (indolem impotentem sui) καὶ γιγνώσκων βαρὺν ὄντα. IACOBS.

417 (213). *Es ist niemand so gut, Er hat wohl zweyerley Muth. Lehmanni* Florileg.

418. (214) cf. 272. Aug. ηντιν' ἕκαστος ἔχει.

419. (215). Athen. πολυπλόκου Plutarch. πολύφρονος et bis πολυχρόου. De forma πόλυπος v. *Passov.* über *Wörterbücher* p. 95.

420. (216). Athenaei edd. ante Schweigh. cum Ms. A. et Plutarch. binis locis ὁμιλήσῃ. Tertio autem ὁμιλήσει, atque ita etiam Epitomes Athen. Ms. Aug. προςομιλίσει.

422. (218). Aug. χραιπνόν. κρεῖσσον τοι σ. jam ante Br. Th. Wopkens. in Lectt. Tullian. p. 72.

Polypodem *colorem mutare ad similitudinem loci et maxime in metu*, et *Plinius* IX, 49 refert, et *Aristot. H. A.* IX, 37, et ex Theophrasto *Athen.* VII p. 317, a quibus abire *Plutarchum Qu. nat.* 19 p. 916 C. Casaubonus falso opinatus est. Plures alias similitudines ex hac bestiola sumserunt poetae. Ad mutabilitatem ex locis ab Athenaeo p. 316 aliisque servatis spectant verba *Aristophanis* in Daedalo τὸν πουλύπουν ἐμοὶ ἔθηκε (ita cum Jacobsio lego); Amipsiae δεῖ μὲν, ὡς ἔοικε, πολλῶν πουλύπων ἐς τοὺς τρόπους. De praecepti ratione melius Plutarcho Camer. judicat: Παράγγελμά ἐστι πολυτροπίας, εὐχρήστου οὔσης διὰ τὴν τῶν πολλῶν πονηρίαν· ἄλλως τε καὶ ὅταν παρεπιδημεῖν τοῖς ἀλλοτρίοις ἀνάγκη τινὰ καταλάβῃ. διὰ τοῦτο καὶ ἐπαινέσας Ὅμηρος τὸν σοφώτατον Ὀδυσσέα πολύτροπον ὠνόμασε.

430. (852). *Soph. Antig.* 756 μὴ κώτιλλέ με, ubi Erfurdtius: „Quando transitivum est, plerumque *adulari* significat. Hic nihil aliud esse potest quam *garriendo molestum* esse." Cf. Noster 273. 316.

439. (323). Camerario teste scriptum invenitur etiam ἀπολέσσῃ. Ἀπολέσσαι, si hoc praeferimus, non proprie debet intelligi, sed de impetu irae adeo feroci, quasi perditum aliquis eat amicum.

440. (324) διαβολίῃ, secunda longa, ut ap. Pind. V. *Boeckh.* Not. critt. ad *Pyth.* II, 76 et *über die kritische Behandl. des Pindar* p. 79.

443. (327). *Ruhnkenius* ad *Rutil.* p. 115, a Gaisfordo laudatus, proponit ἀνθρώποισι πέλονται. Idem ex hoc loco derivat sententiam in nobilissimo epigr. ap. *Demosth. de Cor.* (p. 322 R.) expressam, Μηδὲν ἁμαρτεῖν ἐστι θεῶν καὶ πάντα κατορθοῦν, qua et ante illum Lysias ap. Rutil. usus sit. Sed quantum ad illud epigramma, verissima videtur *F. Graefii* emendatio in Actis Academ. Petropol. Vol. 8 1822 p. 662:

ἐπεὶ θνητοῖς ἐκ Διὸς ἥδε κρίσις·
μηδὲν ἁμαρτεῖν ἐστὶ θεῶν καὶ πάντα κατορθοῦν
ἐν βιοτῇ· Μοῖραν δ' οὔτι φυγεῖν, μερόπων.

ut *Iliad.* VII, 288 Μοῖραν δ' οὔτινά φημι πεφυγμένον ἔμμεναι ἀνδρῶν *). Qua admissa, et hujus loci et totius carminis conformatio postulare

*) V. 3. hujus ep. quod in *Jacobsii Append.* est nr. 266, idem Vir. cl. emendat μαρνάμενοι ἀρετῇς κατὰ δεῖματος, *sua quisque virtute pugnantes contra communem terrorem*, atque hujusmodi lectionem Melanchthonem etiam et Grotium in animo habuisse suspicatur.

mihi videtur, ut *ἁμαρτεῖν* et *κατορθοῦν* non sensu morali, sed de fortuna accipiantur.

444. (328) Cum vi omissa est sententia adversativa; deos quidem, ait, non ferre hominum peccata, sed punire; nos autem ferre debere, quum vindices eorum non simus constituti.

445. (1083) Vir bonus consilium et animum mutans, curam tamen gerit, ut erga amicos eundem semper gerat. IACOBS.

454. (632) *Τὸ πεντάμετρον ἀδιόρθωτον καὶ ἐν ἐνίοις ἐλλειπῶς ἐκκείμενον μετὰ τὴν ἀρχὴν Κύρνε, ἐνταῦθ' ἄρα ἐμβαλεῖ τις, ὅτι ἂν ἁρμόζειν ὑπολήψεται. εἴη δ' ἂν οὕτω γράψαντα Κύρνε τε καὶ οὐ πάντως ἁμαρτεῖν τῆς διορθώσεως.* CAMER. *Κύρνε τε* conjecit Vinet.

457. (329) Fort. *βραδὺς ὢν εὔβουλος εἷλεν.* IACOBS. Hinc *σπεῦδε βραχέως.* V. *Philostr. Imagg.* ed. Jacobs. p. 700. *Saepe videas claudum gradus altissimos adscendentem. Schultens. Sentent. Arab.* p. 45.

458. (330) Quidam *ἰθείη. Camer.*

464. (636) Quidam *οἳ νῦν ἐν πολλοῖς. Camer.* Ita etiam Stob.

467 (1165) Stob. *ἀνδρός*, et v. sequ. *στηθέων εὐξύνετος*, quod e Ms. A. dederunt Grot. et Gaisf.

473. (1173) *Naekius Choeril.* p. 106 mavult *ἅ 'μάκαρ* ut 803.

478. (694) *Ἐνιαχοῦ παῦρα* (pro *μέτρον.*) Cam. Turneb. in V. L.

479. (605) cf. 109. Ap. Stob. hoc distichon excipiunt 281 s. et 291 s.

480. (606) Stob. *πλεῦν' ἐθέλουσιν.*

481. (637) *κίνδυνος* pro metu. *Camer.*

483. (639) *παρ' ὅρκον καὶ παρὰ ἐλπίδα. Pind. Ol.* XIII, 116.

484. (640) Stob. *οὐκ ἔπεσιν τὸ τέλος.*

486. (660) *γράφεται δ' ἐν ἐνίοις· θεοὶ γάρ τοι νεμεσῶσι.* CAMER. qui quidem servavit *θεοὶ καὶ γάρ.* Sylb. mutat in *θεοὶ γὰρ καί.* Schaef. cum Friedemanno *θεοὶ γάρ τοι*, et in fine versus *οἶσιν ἐπ' ἔστι* pro *ἔπεστι*, i. e. ad quos pertinet finem dare rebus, ut Camer. explicat, *ἐπὶ τῷ θείῳ τοῦ τέλους ἁπάντων ὄντος.* Homericum est *γάρ τε*, quod Bekk. dat ex Mut. et Vat. *Odyss.* III, 147 *οὐ γάρ τ' αἶψα.* Simile est *ἀτάρ τε* infra 1065. *αἶψά τε Iliad.* XIX, 221. *Odyss.* I, 392. *ἐπ' ἔστι* praetulit etiam Boisson.

487. (1075) cf. infra Solon 1169.

491. (583). Sententia non parce illustrata fuit ad *Aristaen.* I, 6. Similia adducit *Eldickius Suspic.* c. 1, ubi et Theognidea non feliciter tentat, me judice quidem: nam aliter sentit vir doctiss. cui plurimum tribuo. Add. *Simon.* fr. 19 *τὸ γὰρ γεγενημένον οὐκ ἔτ' ἄρεκτον ἔσται* BOISSON.

492. (584) ἀργός hic intellectu passivo, ut fortasse etiam ἀτηρός 456. Ita *Soph. Oed. Col.* 1605 κοὐκ ἦν ἔτ' ἀργὸν οὐδὲν ὧν ἐφίετο, *infectum*, ubi nostri loci Schaeferus memor est, Eldickii probans emendationem. *Jacobs.* conjicit Ἀλλὰ τὰ μὲν προβέβηκεν, ἀμήχανόν ἐστι γενέσθαι Ἄλλα.

496. (686) ἐν ἐνίοις· εἴργει τοὺς μὲν δή. CAMER. Nisi ex Stobaeo hoc excerpsit. Eadem lectio exstat ap. Turn. V. L. Χρήματα, ut 112 χρημοσύνη, ἡ τῶν χρημάτων ἀπουσία, νόος, scilicet deficiens. *Heyn.* ad *Iliad.* X, 98. *Plura in prisco sermone occurrunt, in quibus pro defectu et absentia rei ipsa res ponitur: cujus generis multa in Lyricis et Tragicis animadverti possunt.* Utitur his *Schaef.* ad *Soph. Aj.* 674, ubi cf. etiam *Erfurdt.* p. 573.

497. (865) cf. infra 1151 Tyrt. et 1033 ad Timagoram.

498 s. (866). Stob. οὐδὲ — οὐδέ.

501 — 4. (699 — 702). His versibus Stob. annectit dist. 529 s. excludit igitur digressionem mythologicam et dist. 519, quod quidem pagina sequente exhibet. Digressio similis est in *Tyrtaei* Eleg. 3, quae *Franckio Callin.* p. 189 non ferenda videbatur, mihi in illo multo etiam minus quam in Theognide suspecta est.

501. (699) γράφεται δ' ἐν ἐνίοις (Stob.) πᾶσιν δ' ἀνθρώποις. CAMER.

502. (700) ἦν cum ἄρα junctum pro ἔστι, *Heind.* ad *Plat. Phaedon.* p. 54, ubi et hoc nostro loco utitur. Ita Posidippus ad 544 citatus ἦν ἄρα τοῖνδε δυοῖν ἑνὸς αἵρεσις.

503. (701). Stob. μὲν ἔχοι et εἰδείη. Grot. et Gesn. marg. τις pro μέν. Gaisf. non item. Τις subauditur. V. ad 164.

507. (705). Vulgo βλάπτουσα νόημα, ut *Pind. P.* IX, 167 βλάπτων λόγον. Theognis autem 657 νόου βεβλαμμένος. *Hesiod. Theogon.* 89. λαοῖς βλαπτομένοις, τὸν νοῦν, ut Heynius in Wolfii edit. explicat, *inconsulto agentibus, exasperatis.*

509. (707). Schaef. ἀμφικαλύψαι.

515. (713). Ex *Odyss.* XIX, 202. *Hesiod. Theog.* 27.

519. (717). Stob. ἀλλὰ χρὴ ταύτην γνώμην πάντας. Cod. Gaisf. B. πάντως.

521. (267). Aug. δειντή. Quod *Gerhard Lectt. Apollon.* p. 161 volebat, καὶ ἅμ' ἀλλοτρίη, non idoneum est. *Friedemann. de med. syll. pentam* p. 358. Non intellexit Camer. ἡ πενία μισητὴ οὖσα πάντοθι ὅμως παρεῖναι εἴωθεν. Sensus est: paupertas, quanquam non expertus, quisque tamen, quam gravis sit, facile sentire potest,

si observet, pauperes in forum non prodire, judiciis non admitti cet. De Athenarum civitate Theseus ap. *Eurip. Suppl.* 423 jactat:

Δῆμος δ' ἀνάσσει διαδοχαῖσιν ἐν μέρει
ἐνιαυσίαισιν, οὐχὶ τῷ πλούτῳ διδοὺς
τὸ πλεῖστον, ἀλλὰ χὠ πένης ἔχων ἴσον.

526. (1118) *γίγνομαι*, quod Codd. reliqui omnes praebent, non visum est ex Mut. mutandum in tertiam personam.

527. (523). Stob. *θεῶν* pro *βροτοί.* Gesn. marg. *θεοί*, atque ita etiam Gaisf. Cod. A. B. Voss. Grotius autem e Theognide dedit *βροτοί.*

528. (524). Stob. *σὺ* Gesn. marg. et Grot. e Theognide *ἤ.*

529. (525). Stob. Gesn. a. 1549 *καὶ γὰρ Ζεὺς — ἔδωκεν* et mox *σοφῷ σύμφορον.* Grot. et Trincav. *καὶ γάρ τοι — ἔδωκεν.* Ita etiam Cod. Gaisf. A.

531. (173) *μάλιστα* pro *μᾶλλον*, v. *Schaef.* ad *Dionys. de compos.* 20 p. 283 *Goell.* ad eund. l. p. 299.

532. (174). Hanc paupertatis cum incubo comparationem, in qua magna inest vis, laudat *Coraes* ad *Hippocr. de aere et aquis* p. 36.

533. (175). Plutarch. cum aliis *Χρὴ πενίην φ:* extra contextum legit. Tractat h. l. *H. Steph.* in *Thes.* T. III p. 712. De voce *βαθυκήτης*, *μεγακήτης* docta est Hemsterhusii annotatio ad *Lucian. Tim.* 26 cum qua cf. si tanti, explicatio nostra *Trilogie Prometheus* p. 383.

535. (177). Aristot. Stob. Artemid. *πᾶς γὰρ ἀνήρ.* Ad marg. *καί.* Cod. Pal. 129 *οὔτε τι εἰπεῖν οὔτ' ἔρξαι.* Artemid. *πεπεδημένος.*

537. (179). Stob. *χρὴ δ' αἰεὶ κατὰ γῆν.* Ad marg. (ex Theogn.) *χρὴ γὰρ ὁμῶς ἐπὶ γ.* Aug. *γὰρ ὅμως.* Alludit ad h. v. *Horatius: Epist.* I, 1, 46. *Per mare pauperiem fugiens, per saxa, per ignes.*

539 s. (729). Omittunt hoc dist. Cam. Neand. Seb. Camerarius autem illud in uno quodam Cod. hoc loco inveniri dicit. Invenitur etiam in Mss. Pal. Curae hominum non solum celeres sunt et graves, verum variae quoque. Alarum epitheton in ipsas transfer. *Maitt.* de *dial.* p. 454 *τεθνᾶναι.*

543. (425) *γράφεται ἐν ἐνίοις· ἀρχὴν μέν, τουτέστιν πάντως.* CAMER. Ita Stob. Sext. Emp. Sch. Soph. Procopius (*ἀρχῆθεν*) et Homeri et Hes. Certamen. Sed *πάντων* habent Theogn. Codd. Clemens et Theodorus.

544. (426). Clemens *ἐσορᾶν.* In Homeri et Hesiodi Certamine hac sententia, binis ibi hexametris absoluta, Homerus ad primam quaestionem ab Hesiodo propositam respondet. In quo Grammaticus

imitatus esse videtur mythum ab Aristotele relatum ap. *Plutarch. Consol.* ad *Apollon.* p. 115 cf. *Cic. Tusc.* I, 48 de Sileno a Mida ligato, qui quid optimum sit humano generi respondere coactus, hanc ipsam sententiam expromit. Theognidem praeter Bacchylidem et Sophoclem, expresserunt *Eurip. Belleroph.* 16, fr. inc. 31 aliique tragici ap. Clementem, *Alexis* ap. *Athen.* III p. 124 B. *Posidipp. Anth. Pal.* p. 416 n. 359, 9. *Cic.* ap. *Lactant.* III p. 304. *Non nasci longe optimum, nec in hos scopulos incidere vitae: proximum autem, si natus sis, quamprimum tanquam ex incendio effugere.* Quorum plerique laudati sunt a *Kustero* ad *Suid.* T. I p. 344. Alia afferunt *Creuzerus Stud.* II, 312 et *Boeckhius* ad *Pind.* Fragm. p. 622. Arabum poeta, *Elnawabig* p. 79 Schultens. *Nulla in hoc mundo felicitas, quamdiu oriuntur sidera.*

551. (557). *Iliad.* X, 173. *Simon.* ep. 40 Ἀκμᾶς ἑσταχυῖαν ἐπὶ ξυροῦ Ἑλλάδα πᾶσαν. *Herod.* VI, II, ubi cf. Valcken. *Theocr.* XXII, 6 cf. Wart. *Soph. Antig.* 996 ἐπὶ ξυροῦ τύχης.

553 s. (559). En iterum molestam ejus, qui haec concinnavit, manum. Praecedens dist. de periculo, hoc de mediocritate agit. Quare avulsimus.

555. In fabula Cornuvalliensi in Annotationibus ad fabellarum popularium collectionem a fratribus *Grimm* edita T. III p. 392 e tribus, quae proponuntur, sententiis prima est haec: *Hüte dich den alten Weg zu verlassen, um den neuen zu wählen.*

557. (333). Male interpretatur Camer. Φυγή est vel exsilium ab judicibus irrogatum, vel emigratio non voluntaria, praesertim ob dissensus civiles. Exsilium Aeschylus *Suppl.* 609 φυγὴν δημήλατον vocat; inscriptio ap. *Walpol. Travels in the east* p. 510: ἔδοξεν τῷ δήμῳ Φίλωνα καὶ Στρατοκλέα φεύγειν Ἀμφίπολιν πολιτῶν (fort. per marmorarii errorem pro πόλιν Ἀμφιπολιτῶν) ἀειφυγίαν. Amphipolis Athenarum colonia, ubi eadem formula in usu erat. *Plat. Leg.* IX p. 871 Serr. (c. 11) φυγὼν δὲ καὶ μὴ θελήσας κρίσιν ὑποσχεῖν, φευγέτω ἀειφυγίαν. *Ibid.* p. 877 (c. 14) γυνὴ δὲ ἄνδρα ἑαυτῆς ἐξ ἐπιβουλῆς τοῦ ἀποκτεῖναι τρώσασα ἢ ἀνὴρ τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα φευγέτω ἀειφυγίαν. cf. p. 881 (c. 17). Marmor Sandvic. extr. Fugam et recessum sensu latiore intellige in *Marmore Par.* ep. 37 Σαπφὼ ἐγ Μιτυλήνης εἰς Σικελίαν ἔπλευσε φυγοῦσα, et de Alcaeo ap. *Horat. Od.* II, 13, 28 *dura fugae mala*, quae non recte explicavit Ianius. Jam φεύγειν ἐπ' ἐλπίδι de iis dicitur, qui, factionum rixis implicati, patria excedentes continuo de reditu cogitabant, haud aliter quam qui proelio victi infra praesidia se recipere cogun-

tur non ideo de superando postremum hoste desperant. Comparandus est *Aeschyli Agam.* 1690 οἶδ' ἐγὼ φεύγοντας ἄνδρας ἐλπίδας σιτουμένους, seu potius proverbium, ad quod ille respicit, et quo *Euripides* etiam utitur *Phoen.* 407 αἱ δ' ἐλπίδες βόσκουσι φυγάδας, ὡς λόγος.

559. (209) Clemens οὐκ ἔστιν φεύγοντι.

561. (319) cf. infra 1181 Solon.

562. (320) Vulgatam revocavimus, quam etiam Stob. repraesentat. Non magis in bonis quam in malis.

563. (321) Stob. ὀπάσσῃ, et v. sequ. βίοτον οὐ δ. κ.

569. (397) Jacobs. conjecerat αὐτ'.

570. (398) τά τε καὶ τά, tam mala quam bona, ut ap. *Pind.* I. III, 51. IV, 58, Boeckh. quamquam is aliis locis hac formula etiam de solis bonis utitur (*Boeckh.* Expl. p. 128. 306.). *Soph.* ap. *Schol. Pind. P.* IV, 213 καὶ τὰ κὰι τὰ τυγχάνων, Antig. alibique.

572. (442). Cod. Salmant. τολμᾷ ἔχειν. τολμᾷ, sustinet, perfert, obdurat, ut *H. Steph.* in Thes. hunc l. interpretatur. Ita fere 562.

574. (444). Camer. et θυμὸν ἔχων μίμνειν habet, et θυμὸν ὁμῶς μίμνειν, sine annotatione. Tria enim haec disticha in edit. ejus, ut in codicibus Salmant. etiam, post (1162) Οὐδένα θησαυρόν κ. τ. λ. iterum leguntur.

577. (695) θυμέ. 601. τόλμα, θυμέ. 995. φίλε θυμέ.

581. (687) θεομαχεῖν *Eurip. Iphig.* A. 1409 aliique; cf. *Schleusn. Lex. N. T.* Κρείσσω δαιμόνων εἶναι θέλειν. *Eurip. Hippol.* 475. Etiam δίκην εἰπεῖν v. sequ. ad deos immortales pertinet.

586. (304). Ald. Turn. ἐξ ὀρθὰ λάβῃς.

597. (359) cf. 572. Pallad. *Anthol. Pal.* p. 547, 304 ὁ λογισμὸν ἔχων τῷ πλησίον οὐκ ἀναφαίνει, Ἔνδον ἀποκρύπτων τῇ συνέσει τὸ πάθος.

598. (360) cf. 387.

601. (1029). Stob. ὁμῶς.

602. (1030) iterum legitur 206. Sensus est: malorum enim vel potius plebejorum acerbior esse solet animus; meliorum non debet esse. Camerario ὀξυτέρα erat εὑρητικωτέρα καὶ ἀγχινουστέρα.

603. (1031) ἄπρηκτος, δύςπρακτος, δυςεργής, v. *Ruhnk. Ep. crit.* alt. p. 281 ad *Apollon.* I, 246.

604. (1032) Stob. αὔχει, μηδ' αἴσχεα. In marg. lectio nostra, quam Grot. et Gaisf. receperunt, sicuti 606 οὐκ ἂν pro ἃ οὐ.

607. (1035). Ἐν ἐνίοις γράφεται καδδύς. CAMER.

613. (1129). Stob. *οὔτε γε μὴν πενίης — μελεδαίνω.* Atque hic Sylburgio fuerit, ut alias toties *quidam*, pro *variis libris οὔ τι γε μήν* habentibus; Vinetus enim Gnomologos citaverat. Codicum Theognideorum lectio *εἰ πίομαι*, prima correpta, ut in *Anthol. Pal.* p. 510, 25, aut Mut. *ἐμπίομαι* inde orta, quod sententia in poculis adhiberetur.

619. (1069). *Plat. Rep.* I p. 329 A. *Πολλάκις γὰρ συνερχόμεθα τινὲς εἰς ταὐτὸ παραπλησίαν ἡλικίαν ἔχοντες, διασώζοντες τὴν παλαιὰν παροιμίαν. οἱ οὖν πλεῖστοι ἡμῶν ὀλοφύρονται ξυνιόντες τὰς ἐν τῇ νεότητι ἡδονὰς ποθοῦντες καὶ ἀναμιμνησκόμενοι κ. τ. λ.*

621. (1007) *ὑποθήσομαι*, formula dicendi sententiis propria; v. 59. 69, unde *ὑποθῆκαι* dictae sunt. *ἥβης ἄνθος*, *Iliad.* XIII, 484. *ὄφρ' ἄρα τίς χ' ἥβης ἄνθος ἔχῃ Tyrt.* I, 28 cf. Klotz.

623. (1009) *ἀνηβᾷν*, pubescere, non, repubescere. *Ernest.* ad *Callim. in Jov.* 56.

625. (1011) *χαλεπὸν γῆρας Iliad.* VIII, 103. XXIII, 623. *Odyss.* XI, 195. 469.

634. (402) *ἀρετή*, opes, dignitas. Jacobsius pro eo conjiciebat *ἀπάτην*.

643. (421). Stob. *ἀνθρώπων, θύρα οὐκ ἐπίκειται ἁρμοδίῃ. Soph. Philoct.* 188 *ἀθυρόστομος*, ubi Gedickius confert *ἀθυρόγλωττος* ap. *Eurip. Or.* 901 et *ἀπύλωτον στόμα Aristoph. Ran.* 838 c. *Schol.* et *Suid.*

644. (422). Stob. *καί σφιν πολλ' ἀλάλητα πέλει.* Trinc. Cod. Gaisf. B. m. p. *ἀλάληλα* Camer. *ἐν ἐνίοις δὲ πολλ' ἀλάλητα.* Stobaeum voluit. *Ἁρμόδιος*, quod 271 *καρτερός*.

645. (423). Stob. *ἔνδοθεν ἦλθεν.*

646. (424). Stob. *ἐξελθεῖν.* Structura ut ap. *Pind. Ol.* IX, 156 *ἄνευθε θεοῦ σεσιγαμένον οὐ σκαιότερον χρῆμ' ἕκαστον.*

648. (440). *Jacobsius* in Not. crit. ad *Anthol.* p. 557 emendat *τῶν δ' αὐτοῦ ἰδίων*, ob vulgarem verbi rectionem, *suas res ipse non advertit.* Ita et cum *Friedemanno de pentam.* p. 355 Boissonadius, et hi quidem in metri gratiam, quamvis in hoc ipso libro 926. 1254 media pentametri syllaba brevis in incisione producitur. Minus bene nuper propositum est *τῶν δ' αὐτ' οἰκιδίων.* Quantum ad intellectum vulgata praeferenda; constructionem autem tuetur locus *Eurip. Ion.* 350. *ΙΩΝ. Ἦν δὲ σταλαγμὸς ἐν στίβῳ τις αἵματος; ΚΡΕΟΥΣΑ. Οὔ φησι· καίτοι πόλλ' ἐπεστράφη πέδον.*

651. (815). *Aeschyl. Agam.* 36. *Τὰ δ' ἄλλα σιγῶ, βοῦς ἐπὶ γλώττης μέγας Βέβηκεν. Eras. Prov.* v. *Bos in lingua.* Hujus pro-

verbii, quo Philostratus etiam utitur locis a Stanlejo ad Aesch. indicatis, obscura est origo. Nam quae ab *Aesch. Schol. Hesych. Zenob.* II, 70 *J. Poll.* VIII, 6 *Suid.* et *Etym. M.* p. 320, 54 proferuntur, non primariam ejus potestatem aperiunt; nec magis satisfacit, quod Blomfieldio in mentem venit.

655. (221). Aug. *δοκέοι*. Stob. *ἔμμεναι*, quod vitiosum esse Vinetus censet. Schowius ex Cod. A et B dat *ἴδμεναι*. Gaisf. habet *ἔμμεναι*. — *Soph. Antig.* 707.

Ὅςτις γὰρ αὐτὸς ἢ φρονεῖν μόνος δοκεῖ
ἢ γλῶσσαν, ἣν οὐκ ἄλλος, ἢ ψυχὴν ἔχειν,
οὗτοι διαπτυχθέντες ὤφθησαν κενοί.

660. (226). Stob. *μᾶλλον ἔτ' εἰσι φίλαι*, unde hanc lectionem enotavit Camer. (*ἐν δέ τισιν*).

661. (897). Vineti Codd. omnes *Κύρνε, μὴ πάντ' ἄνδρεσσι.* Hinc conjecit ille *Κύρνε, μὴ ἀνδράσι πάντα.*

662. (898). Sensum Vinetus ita exponit: Cyrne, viris mortalibus ne per omnia succenseas, cognoscens, quod mentem *habes* (eandem), qualem unusquisque, ipse (quoque) in pectoribus et opera (eadem); justo vero et injusto magnum malum (inter mortales) inest, adest. Sequitur hunc Neander, quamvis in textu retinens ex Camer. ed. *ἔχει* (quod habet etiam Ald. et Br. cum reliquis Mss. Cod. Harlej. et coll. Dorvill. citati a Gaisfordo), et probavit etiam Seberus, ponens *ἔχεις οἷον ἕκαστος*, i. e. animum errori obnoxium, *καὶ ἔργματα*, nempe bona mixta malis. *Hermanni* construendi ratio mirum in modum contorta est; nec sensus his fidiculis extorquetur idoneus. Mentem ipsum habere eandem, quam omnes et singuli, et opera tam justorum quam injustorum, grave hominibus damnum foret: quid hoc ad cohortationem *μὴ πάντ' ἄνδρασι, Κύρνε, κατὰ θνητοῖς χαλεπαίνειν*, et ad epexegesin, nemo nostrum vitiis caret, quam ipsam rationem, pro illa sententia, praemissam exspectabas? Prius *νοῦν, οἷος ἕκαστος* (*ἔφυ*), *αὐτὸν ἔχειν* scabrum est, neque comparandum versui 424, *συμμίσγειν ὀργὴν, οἷος ἕκαστος ἔφυ*, pro cujusque natura et indole ingenium et mores ei accommoda; neque magis alterum, opera malorum et bonorum habere sive sua facere, Theognideam elegantiam sapit. Ego acutae Vineti emendationi *ἔχεις* adstipularer, nisi, quae sequuntur, *τῷ τε δικαίῳ τῷ τ' ἀδίκῳ*, omni particulae alicujus vinculo destituta, pro apodosi potius habenda viderentur. Tunc autem, ut sensus existat sanus et commodus, sumendum est, *οἷον* nunc positum esse pro *οἷον οὖν*, *οἷον δή ποτε*, quod non caret exemplo vel apud prosaicos scriptores. Ita Pausanias *ὅτῳ τρόπῳ*,

ὅντινα τρόπον, Nicetas ξυνενεχθέντα ὁπόθεν, locis a *Lobeck.* ad *Phryn.* p. 374 allatis. Haec igitur erit sententia: *Hominibus fragilibus ne quamvis rem succenseas, probe noscens, qualemcunque quivis mentem habeat et opera, tam justum quam injustum grave damnum facile posse attingere.* Ratio, qua mitius de hominum actionibus sentire et judicare moveamur, primum tectius indicatur epitheto καταθνητοῖς, quum mortales sint, tum magis explicite subjungitur.

668. (666) Stob. ἅπτετο, in marg. ἕσπετο.

677. (887) κῆρυξ hic fort. non proprie intelligendum, sed ut in oraculo Soloni dato: εὔδαιμον πτολίεθρον ἑνὸς κήρυκος ἀκούειν ap. *Plutarch. Sept. Sap. Conv.* p. 152 C. c. 7, quod mire Wyttenbachius interpretatur: *significat urbem paucorum civium.* Significat potius id, quod Spartanis eundem deum praecepisse Tyrtaeus canit: Ἄρχειν μὲν βουλῆς θεοτιμήτους βασιλῆας.

678. (888) Proverbialis videtur esse dictio.

681. (331) Ἥσυχος deest ap. Stob. V. sq. Schow. δίδου. — Ἠρεμίᾳ χρῆσθαι Chilo ap. *Diog. L.* I, 70.

685. (1203) Camer. κεκλῆσεται, qui male locum expedit: Sed ulcus latet.

688. (1206). Nil mutandum. JACOBS. in *Act. Monac.* I, 137.

689. (539) Vulg. οὔ τις non est spernenda. Librarius Cod. Mut. etiam 1296. pro οὔ τις vitiose videtur exarasse οὗτος.

690. (540) cf. 648.

694. (948) τρέψας. Sic etiam Camer. et in Schol. ὥστε μήτε τῷ δήμῳ ἐπιτρέψαι ἑαυτόν. Quod verum. *Müllerus Doriens.* II, 72 verbum ad πόλιν trahit, quam et populari imperio sive τῷ δήμῳ, et injustis viris (708), *dem tyrannischen Mann* (quod ipsum alieni quid infert) opponi putat. Stob. qui est Sylburgii (et Camerarii) *quidam*, non τέρψας, ut ille scribit, sed πρέψας, quod Grot. habet et Gaisf. Sed in Schol. Camer. ἐπιτρέψαι.

695. (233) Callin. 20. ὥςπερ γάρ μιν πύργον ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶσιν. Alcaeus: Ἄνδρες γὰρ πόλις καὶ οὐ τείχη, ἄνδρες πόληος πύργοι Ἀρήϊοι.

697. (235) ἅτ' ἀνδράσι σωζομένοισι. Cf. 894 ὡς ἄνδρες μηκέτι σωζόμενοι. Seb. in ind. Theognidi ἄμμιν et ὔμμιν reddendum esse statuit (ut 836) cf. *Dorvill. Vann. crit.* p. 92.

698. (236) Camer. cum Vineto λύειν, ὡς πόλεως τείχη, ἁλωσομένης, quae Neander ita vertit: *Neque vero nos decet, ut viros saniores, solvere muros, ut urbis capiendae.* Ceterum Camer. ex codd. proponit Ἀλύειν πόλεως ὥς ποθ' ἁλωσομένης, id quod Turneb. posuit in calce, aut Πύρν' ἀλύειν. Cod. Aug. ἀλύειν, Πύρν', ὡς πόλ' ἑαλωσομένη. Omnia incerta sunt. Retinui lectionem Cod. Mut. quam librarii haud indocti emendationem esse puto.

699—702. (39—42) Hoc tetrast. Pal. uterque habet post 1079. *Οὐδένα τῶν ἐχθρῶν*. Sed v. 40 legunt *ὑβριστὴν χαλεπῆς ἡγεμόνα στάσιος* et v. sequ. *ἐᾶσι* pro *ἔθ' οἵδε* SEBER. Sic etiam Cod. Salmant. in quo hoc tetrast. excipitur ab eo, quod est 403—6 (87—90).

700. (40) Aug. *ὑμετέρας*. Verum *ὑμετέρης*. JACOBS. Ita Seb. et Ed. Paris. a. 1627.

708. (44) *Ἀντὶ δὲ τοῦ κακοῖσι δοκεῖ ἄλλοθί που γράφεται κακοῖσιν ἅδοι*. CAMER. Pal. 1 *ἀδῇ*.

709. (45) Seb. praeter necessitatem ab hoc v. novum exorditur fragmentum, conjunctivi ratione non habita. *δίκας τ' ἀδίκοισι διδῶσιν*, Vinet. *judicia injustis dederint*, Neander *justa injustis tribuunt*. Rem illustrat *Hesiod. Op.* 27 *εἰ μείζω γε δίκην ἀδικώτερος ἕξει*. Ita *ἀπονέμειν τὸ προςῆκον* de judicibus.

716. (52) Voce *μούναρχος* post Solonem et Theognidem usus est *Pindarus*. Cf. *Herod.* V, 61. 92, 2. Ex interpretatione vulgari: monarcha vero huic urbi utinam nunquam placeat, hic versus non cohaeret cum antecedentibus. Hoc vult poeta: vereor, ne ex his turbis multorumque imperio tyrannus exoriatur, qui huic urbi non placeat (cf. 700), non mitis, fortis ac sapiens, qualem olim habuerunt (735). Quem ad locum si spectes, possis etiam sic accipere: vereor, ut haec urbs unquam principi cuidam se submittat; ita, ut quam perniciosum tyrannum, tam restituendae post discordias tranquillitati salutarem fore dictatorem existimaverit. Alterum tamen magis placet.

717. (847) *Λὰξ ἐπίβα*. Elegans est et Archilocho aut Hipponacte dignus tetrameter ap. *Plutarch. de cohib. ira* p. 457. c. 9, quem in iambos dissecavit Wyttenbachius:

Βαῖνε λὰξ ἐπὶ τραχῆλον, βαῖνε καὶ πέλα χθονί.

Meleag. ep. 28. *κεῖμαι. Λὰξ ἐπίβαινε κατ' αὐχένος, ἄγριε Δαῖμον. Silentiarius* ep. 49. *ἐξότε γάρ μοι Λὰξ ἐπιβάς, στέρνοις πικρὸν ἔπηξε πόδα. Propert.* I, 1, 4. *Et caput impositis pressit Amor pedibus*, ubi multi de hac imagine sunt Broukh. et Burm. Ceterum imperativus non proprie intelligendus; sensus est, digni sunt, qui jugo subdantur.

721. (603) Br. huic disticho anteposuit illud, quod 699 et 703 legitur. Magnetes ad Maeandrum, *διὰ τὸ πλέον ἀνεθῆναι*, ab Ephesiis eversi sunt. *Athen.* XII p. 525 C. *Archil.* fr. 86 *τὰ Μαγνήτων κακά.*

723. (1103) V. Camer. *Cic. de L. Agrar.* I, 7 *superbia nata esse ex Campanorum fastidio videtur. Stob. S.* XLI, 79, p. 248 *Πυθαγόρας εἶπεν, εἰςιέναι εἰς τὰς πόλεις πρῶτον τρυφήν, ἔπειτα κόρον, εἶτα ὕβριν, μετὰ δὲ ταῦτα ὄλεθρον.*

724. (1104) Fort. leg. *ἄμμ' ἀπολεῖ*, ut in Locrensi carmine ap. *Athen.* XV p. 697 *μὴ προδῷς ἄμμ', ἱκετεύω.*

727. (11) Brunckii errorem *θηροφόνε* edentis exagitavit *Porsonus* praef. ad *Hec. p.* IX. *Med.* 822. GAISFORD. Add. *Friedemann. de med. syll. pentam. Gr.* p. 289. SCHAEF. et *Passow über Griech. Wörterb.* p. 104. cf. 89. Choerobosc. MS. ap. *Göttling.* ad *Theodos.* p. 247. — Dianam quod Agamemnon Trojam navigaturus, quasi *νηοσσόον λιμένεσσιν ἐπισκοπόν* (*Callim.* in *Dian.* 39) sive *λιμενητίδα* (*Meurs. Lacon.* I, 2 p. 6) fertur dedicasse, hoc inde derivandum videtur, quod vetustissimus illius deae cultus in ora Aulidensi fuerit, quo facile fieri posset, ut memoria ejus varie intertexeretur fabulis Trojanis. Ex Cypriis tradit Proclus, deam iratam excitata tempestate a navigatione Graecos retinuisse. Apud *Callim.* in *Dian.* 228 Agamemnon, cum adversis ventis detineretur, gubernaculum navis in ejus aede sacrat, quo felicem impetret cursum; apud *Strabonem* sacris peractis templum ornat. Sanctissimi ad portum Aulidensem Dianae templi auctorem celebrant Agamemnonem etiam *Dicaearch.* *Ἀναγρ.* 88, *Liv.* XLV, 27 aliique. *Plin.* XVI, 79. *Super omnia memoratur aedes in Aulide ejusdem deae, seculis aliquot ante Trojanum bellum exaedificata.* Megaris etiam Dianam ut marinam deam sive *Λιμενητίδα* antiquitus cultam esse, hinc fit probabile, quod templum ejus ab Agamemnone, nimirum Iphigenia illic, ut ipsi contendebant, sacrificata *), conditum ferebatur, *Pausan.* I, 43, 1, quod nostro loco insigniter firmaretur, si a Theognide profectum esse constaret. *Ὀρθωσίαν* Megarensium, quam ex inscriptione memorat *Muellerus Doriens.* I, 383, ab hac dea non diversam fuisse, dubio caret. Spectat ad eam lunula in numis Megarensium; v. ad 755. Cod. Aug. *εἴσατο.* *A. Matthiae in Obss. in quosd. poet. Gr. loc.* c. 12, *εἴσατο*, *cognovit, expertus est* (illud etiam in Cod. Mut. suprascriptum), quod ita absolute positum nec clarum foret **), nec si hactenus ferri possit, verum et antiquum, quia tanquam gravem et iracundam, qualem Agamemnon expertus erat, nemo eam superstitiosorum veterum invocavisset. Illud vero, quam *dedicavit*, ad sanctitatem deae praedicandam apprime aptum: nam vetusta habere templa, ab antiquis regibus heroibusque condita, summa laus est deorum. *Pind. P.* IV, 164 *ἕσσαντο τέμενος.* *Hesych.* *Ἥσατο· ἔκτισεν, ἱδρύσατο*, ut *Herod.* V, 67

*) Agamemnonis filium Hyperionem apud ipsos regnum tenuisse, fama ferebant Megarenses. *Pausan.* I, 43, 2.

**) Diversum est *δούλειον ἦμαρ εἶδες*, *Eurip. Hec.* 56.

de Melanippo καί μιν ἵδρυσε. Eodem sensu *Homerus Il.* II, 549: ον ποτ' Ἀθήνη θρέψε — κὰδ δ' ἐν Ἀθήνης εἷσεν ἑῷ ἐνὶ πίονι νηῷ. Athenienses quippe Erechthei statuam posuerant in templo Minervae. Cum nostro loco convenit *Callimacho* fr. 76, de Diana Colaenide: Τὴν ὠγαμέμνων, ὡς ὁ μῦθος, εἵσατο. Quo sensu ἣν εἵσατο legitur etiam *H. in Del.* 309.

730. (14) *Horat. Sat.* II, 3, 283. *Unum me surpite morti, Dis etenim facile est, orabat.*

731. (15) Rei publicae cum navi comparatione *Plato* utitur *Rep.* VI et Cicero. V. *Mitscherl. Horat.* T. I p. 151.

735. (675) cf. 705. Vulgata εὕδουσι non movenda, optime ea quadrans ad ἀντλεῖν δ' οὐκ ἐθέλουσι, quibus quae adjecta sunt nihil aliud exprimunt, quam instante quantumvis periculo. Contra ἔρδουσι, si modo unquam absolute ponitur, verbis ἀντλεῖν δ' οὐκ ἐ. non potest ea vi esse oppositum, ut significet *male agunt*, ἁρπάζουσι βίῃ. Utrumque autem in eosdem dictum homines, nec distinguendum est cum Camerario: καὶ γίνεται ἀργῶς καὶ ὀλιγώρως ἅπαντα, ἄλλων μὲν εὑδόντων, ἄλλων δὲ τὸν ἐντεχνότατον κυβερνήτην παυόντων τῆς ἀρχῆς (quod diu ante factum esse potest), ἁρπαγμοὶ δὲ ἀκόσμως γίνονται.

736. (676) ὅςτις, *Iliad.* III, 279.

738. (678) ἴσως, ἐπ' ἴσον. Schaef. Theognideum esse monet ἴσος. *Thierschius* in *Act. philol. Monac.* II, 269 δασμὸς δ' οὐκ ἴσως.

741 (681) *Ταῦτα μοί φησιν ἐν αἰνίγμασι εἰρήσθω πρὸς τοὺς ἀγαθούς, κεκρυμμένως ἤγουν ἀσαφέστερον τῇ φράσει.* CAMER. (in sequentibus falsus.) Schaef. legere vult ᾐνίχθω οὐ κεκρ. nec sine probabilitate quidem: attamen vulgata non male habere videtur, quum ᾐνίχθω ταῦτα κεκρυμμένα idem esse possit ac ᾐνίχθω τ. κρυφίως. BOISSON. Sensum perverterat comma a Brunckio post ᾐνίχθω positum.

743. (549) *Aeschyl. Suppl.* 179 ὁρῶ κόνιν ἄναυδον ἄγγελον στρατοῦ. *Sept. c. Th.* 81 αἰθερία κόνις με πείθει φανεῖσ', Ἄναυδος, σαφής, ἔτυμος ἄγγελος. De signis per faces datis cogitaverat Camerarius. Ceterum non proprie haec sumenda, ut ex 747 patet; instans quam maxime bellum pingitur.

747. (553) Quaedam exemplaria in praesenti διαπρήσσουσι. VINET. *Weberus* in *Philolog. Beitraeg.* interpunctionem deleri jubet, ut διαπρήξουσι sit participium. Sed fateor, huic loco abruptum dicendi genus magis mihi videri conveniens.

749—54. (825—30) Nos convivia agitamus commissationesque, quamvis non diu est, quod bello eo sumus redacti, ut amissa pulcherrima terra (754) ex foro agri nostri, qualis nunc est, fines con-

spici possint, illius vero agri, qui convivantes in ilapinis alere deberet, nisi ἥτε τρέφει cum affectione quadam erga terram natalem dictum est, ut in juramento ephebορum Atheniensium ὑπερμαχεῖν ἄχρι θανάτου τῆς θρεψαμένης. Quin lugetis potius, capite raso, ἀποσκυθίσατε? Rasisse veteres in luctu comam, vel ex Homero et Euripide notum. *Lysias* in funebri oratione p. 116 R. διότι ἄξιον ἦν, ἐπὶ τῷ τάφῳ τότε κείρασθαι τὴν Ἑλλάδα καὶ πενθῆσαι τοὺς ἐνθάδε κειμένους, ὡς συγκαταθαπτομένης τῆς αὐτῶν ἐλευθερίας τῇ τούτων ἀρετῇ. Sed propius locus noster respicit morem antiquum, ut victi bello capillum tonderent, lege condita, ut ne quis civium denuo eum aleret, quam recuperata ea agri parte, quae in hostium manus devenisset, quod fecerunt Argivi Thyrea a Spartanis capta. *Herod.* I, 82. *Plat. Phaedone* p. 89 C (c. 41). Cf. *Tacit. Hist.* IV, 61 ibique Lips. Aliter Camerarius ad 753 (829) Τὰ λοιπὰ ἐπιτίμησίς ἐστι τῶν ἀκαίρων ἡδονῶν· ἐξήνεκται δὲ κατὰ παροιμιώδη ἀποστροφήν.

755. (773) Numi Megarensium habent Apollinis caput cum lyra, quos non erat quod coloniae Siciliensi attribueret *Clarkius Travels* II, 2, 768. Ad metropolin eos adduxit *Mionnetus*, et in Catalogo principali et in *Supplem.* T. III p. 586; *Dodwellus* etiam *A Tour trough Greece* II, 180. The brass coins of Megara are common, and the most usual types, which they exhibit, are the head of Apollo, the lyre, the ship and dolphins. The silver coins of this city are scarce. Three crescents are some times represented on them, allusive to the worship of Diana.

756. (774) De Alcathoo, Pelopis filio, ad citharae Apollineae cantum Megarensem arcem condente, v. *Pind. Isth.* VIII, 149. *Paus.* I, 41, 5. 42, 1. 43, 4. *Anthol. Planud.* ad calc. *Anthol. Pal.* T. II p. 710. cf. *Eurip. Heracl.* 279. *Ovid. Metam.* VIII, 14. In quo animadvertenda est similitudo cum Thebana illa de Amphione Lydia sive Pelopea et ipso cithara sonante. Vid. libellus meus, cui titulus *Ueber eine Kretische Kolonie in Theben* p. 88.

757. (775) Τέως ἦν τοῖσι Ἕλλησι καὶ τοὔνομα τῶν Μήδων φόβος ἀκοῦσαι. *Herod.* VI, 112 Πηλίκος ἦσθ' ὅθ' ὁ Μῆδος ἀφίκετο; *Xenophan.* ap. *Athen.* II p. 54 E. Noster 950 Πίνωμεν — μηδὲν τὸν Μήδων δειδιότες πόλεμον.

760. (778) Schaef. conjicit καὶ τ' ἐρατῇ θαλίῃ. *Naekio Choeril.* p. 234 non nimis dura pro Theognide visa est vulgaris.

767. (785) Recte hoc l. utitur *Corsinius F. A.* III, 110.

776. (1128) *Wassenberghius de nomin. hominum et locor. propriis oblit. ac vitiatis* p. 11, quia diversi casus γῆς et μυχοὺς ab

eodem verbo non possint pendere, ponit *μυχοῦ*. Tum, memor loci *Odyss.* XXIII, 41 *μυχὸν θαλάμων εὐπήκτων*, adjectivum mutat in *δαιδαλέου*; denique versus initium corrigit *Ὄφρ' Ἰθάκης*, ut in Odysseae libri 13. inscriptione: *Νῦ, Ἰθάκης ἐπέβη Φαιήκων πομπῇ Ὀδυσσεύς*. Censor a Bekkero laudatus vulgatam defendit. *Μυχοί* a multis manuque fortibus procis occupati advenienti terrorem injicere poterant.

777. (341) *Pind. Ol.* II, 22. *Ἀλλ', ὦ Κρόνιε παῖ Ῥέας*. *Xenoph. Cyrop.* V, 4, 14 — *ἐπεύξατο· ἀλλ' ὦ Ζεῦ*.

783. (347) *Παροιμιωδῶς, μόλις φησὶ τὸν χειμάῤῥουν διενηξάμην ὥςπερ κύων, πάντ' ἀποβαλὼν ἅπερ εἶχον.* CAMER. In eo potius est simile, quod poeta suis omnibus adeo nudatus erat, ut cani, qui torrentem pernataverit, plus non inhaereat, quam ipse suorum retinuerit.

785. (349) Servatum volui *ἐπάροιτο*.

796. (870) Mut. lectionem *χαμαιγενέων* non magis intelligo, quam veterem *παλαιγενέων*. Nam quod de Celtis narrat *Arrianus Anab.* I, 4, vereor, ut serio ab eis responsum sit. Tum hic de Graecorum antiquitate cogitandum, non de barbaris. Ceterum uti hic *δεῖμα*, ita Xenophanes ad 305 ad marginem exscriptus *μάχας Τιτήνων, πλάσματα τῶν προτέρων*.

805. (1015) *ὑπερβῆναι*, absolute dictum.

807. (283) *πιστὸς ἐὼν* vulgo. Active ut *Soph. Oed. Col.* 1031. Cf. *Pors.* ad *Hec.* 1125. *Schaef.* ad *Soph.* T. II p. 321. Vulgatam *ἐθέλοι παρέχειν* non damno. JACOBS.

811. (831) Leg. *ὄλεσσα χρήματ'*. JACOBS.

815. (1219) Haec sententia eo capienda est, quod amici ab hostibus, quos amicos putant, non caveant, inimici autem aperti aperte sese muniant. Et scite enarrat hanc similitudinem a scopulis in aqua latentibus Lucillius (*Anthol. Pal.* XI, 390). Deduxit ex alio loco Theognidis eundem sensum. C. BARTH. Advers. IX, 16.

816. (1220) *Facis, quod est facillimum, amico injuriam.* Plautus.

817. (619) Hoc distichon in Mss. Pal. habetur infra post 1000, et pentameter ad hanc faciem: *ἀρχὴν γὰρ πενίης*. SEB.

819. (621) Etym. M. *πᾶς δ' ὄλβιον ἄνδρα*.

821. (649) Stob. *ἆ δειλή*. *Simonid.* ep. 101. *Αἲ αἲ νοῦσε βαρεῖα, τί δὴ ψυχαῖσι μεγαίρεις* cet.

823. (651) Stob. *κακὰ πολλὰ διδάσκεις*, et v. sequ. *μετ' ἀνθρώπων*.

829. (337) *Ὥςπερ δὲ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις ὠφελεῖν τοὺς φίλους, οὕτω καὶ τοὺς ἐχθροὺς ἀμύνεσθαι πρὸς ἀγαθῶν ἀνδρῶν εἶναι νενόμισται.* CAMER. Fort. *θείη*, pro *δοίη*, ut sit *καὶ θείη μ' ἐχθρῶν μεί-*

ζον δυνησόμενον. JACOBS. *Μεῖζον δύνασθαι*, Aristophanes, *μεῖζον ἰσχύειν*, Demosthenes. Schaef. proposuit *δυνησομένῳ*, *δοίη τίσιν* simul ad hostes etiam relato. *Guilm. ab Humboldt* in *Schlegelii* nostri *Bibliothecae Indicae* Vol. altero, ubi philosopha ratione et summo, quo pollet, acumine gerundii naturam explicat, p. 91: *Wenn die Lesart richtig ist, so kann man δυνησόμενον nur als den in das Neutrum part. fut. umgestellten Infinitiv ansehen. Stellen dieser Art sind aber, wenn es noch andere ganz gleiche giebt, zu selten, als dass man in ihnen den Ursprung der lateinischen Form suchen könnte, die vielmehr den Sanskritischen nahe verwandt ist.* Equidem olim conjeci *τῶν τ' ἐχθρῶν, μεῖζον*, id quod majus etiam et optabilius est (ut Cicero *μεῖζον* vertit non solum *praestantius*, sed etiam *optabilius*, v. *H. Steph. Thes.* II, 857), *ὀδυνησαμένων*, ut hoc participium respondeat verbis *οἵ με φιλεῦσιν*. Forma media satis congrua. Sic ap. *Hesiod. Theog.* 97. *φιλεῦνται* pro *φιλοῦσι*. Sed oratio haud minus quam ex Schaeferi ratione impedita est. Boissonadius posuit *τῶν τ' ἐχθρῶν, μεῖζον, Κύρνε, δυνησομένων*. Sed languet futurum.

835. (417) *Μόλιβδος* hic pro auro adulterino, *μόλιβδον* habente, ut ap. *Aristoph. Nub.* 906. Aurum juxta aurum ad lapidem Lydium fricatur, *παρατρίβεται* alii metallo *ἐν βασάνῳ*. Ita ante metallurgum Parisinum ap. Schaef. *Schneiderus* in *Lex.* v. *παρατρίβω* interpretatus erat, Simonidis etiam loco usus *παρὰ χρυσὸν ἑφθόν, ἀκήρατον οὐδὲ μόλιβδον ἔχων*. Comparatio multis frequentata. *Pind. P.* X, 105 *πειρῶντι δὲ καὶ χρυσὸς ἐν βασάνῳ πρέπει καὶ νόος ὀρθός*. *Bacchyl.* fr. 10 *Λυδία μὲν γὰρ λίθος μανύει χρυσόν, ἀνδρῶν δ' ἀρετὰν σοφία τε παγκρατής τ' ἐλέγχει ἀλάθεια*. Incertus ap. *Stob.* S. 28. n. 18. p. 197. *Χρυσὸν μὲν ἄνθρωποι βανναύσῳ τέχνῃ προςθάλψαντες ἔγνωσαν τὸ κρήγυον· ἄνδρα δὲ οὐκ ἔστι δεξιὸν γνώμῃ σταθμησάμενον ἀθρῆσαι*.

836. (418) *λόγος ὑπερτερίης*, per periphrasin, pro *ἡ ὑπερτερίη, ἡμῖν ἔνεστι*, nemo nos aequat. Male Camer. *νοῦς ὑπέρτερος ἤγουν βελτίων*, quasi esset *ὑπερτερίῃ λόγου*.

837. (1087) Dioscuros testatur de amicitia loquens, cujus illi vindices sunt ob fraternum, quo insignes sunt, amorem. *Plutarch. de frat. am.* 1, cf. 11. Compellabatur is fere deus, ad cujus fabulam sive naturam imperiumque pertineret res quaeque enuntiata. Cf. ad *Philostr. Imag.* p. 10, 24.

843. (535) Stob. *ἰθεῖα*. De animo loquitur poeta, non de corpore, quod visum est Camerario, qui hunc locum etiam admovit *Aristotelis polit.* I, 2, 14. Neander *Senecam de benef.* III, 20 et *Gellium* II, 18 de servis altiore animi indole praeditis memorat.

849. (449) De *ἀπέφθῳ χρυσῷ* cf. Interpretes ad *Aristaen.* I, 4. BOISSON.

855. (369) *Diogenianus* in Adagiis: *μωμήσεταί τις ῥᾷδιον ἢ μιμήσεται.* Quae verba Apollodori pictoris operibus fuerunt inscripta. Idem verbi utriusque lusus in versu comico apud *Varronem de Encomiis.* BOISSON.

858. (288) Fort. *σῶσαί τοι πολλόν,* JACOBS. Versus manifesta corruptione laborat, cui frustra remedium quaero. Mutinensis habet *ὥσδετοσωσαιεὶ,* in quibus *αἰεὶ* verum esse videtur. Forsan *ἐς δὲ τὸ σῶσ' αἰεὶ πολλὸν ἄνολβ.* Sed facilius etiam est emendationem tentare, quam versionem. BOISSON. Non prorsus displicet Camerarii explicatio, qua clanculum utitur Sylb. et dandum est, vocem *ἄνολβος,* aeque ac *δύστηνος, μέλεος, σχέτλιος,* stultitiae, tarditatis, imperitiae significationem habere posse. Cf. *Doederl. Spec. Sophocl.* p, 67. *Non placere* autem et *servare* parum apte opponuntur, in quam tamen sententiam Weberus ex sententia Passovii vulgatam vertit: *Und sich zu bergen ist schon viel zu versunken das Volk;* neque in optimatibus et plebe antithesis est; dicendum enim saltem fuisset *οὐδείς* pro *οὐδέν.* Non magis accurate locum nostrum examinarunt, qui eum retulerunt ad Euripideum illud *τὸν εὐτυχοῦντα καὶ φρονεῖν νομίζομεν.* Me quidem nondum poenitet sententiae ex Cod. Mut. lectione olim procusae *ὥστε οἱ σῶες ἀεί,* qui semper illaesi ac integri fuerunt. Nomin. plur. *σῶες* invenitur in Cod. Arriani, v. *Matth. Gramm. Gr.* p. 151, et utraque forma valet in *δμωοί* et *δμῶες.* *Eustath.* ad *Iliad* I p. 114. *Πολλαὶ τῶν εἰς ōς ληγουσῶν γενικῶν ἀναδρομὴν πάσχουσιν εἰς εὐθεῖαν οἷον Τρώς Τρωός, ὁ Τρωός ἤγουν Τρωϊκός — δμώς, δμωός δοῦλος, ἀφ' οὗ καὶ δμωαὶ αἱ δουλίδες.* Ita *λαγώς* et *λαγωός.* *Sturz. Dial. Alexandr.* p. 177. Sententia autem ipsa adest etiam 211 seq. Ex Hermanni emendatione *ὡς δέ τις (ἀνδάνει), ὡς αἰεὶ πολλὸν ἀνολβότερος, ut quisque placet, ita stolidior multo audit ceteris civibus,* sententia ab hujusmodi poeseos simplicitate nimis abest et aenigma sapit. Quid enim, ut sensus plenus et sanus existat, supplebimus? hodie et mox, uni civium factioni et apud alteram, in hac re et in illa?

859—64. (19—24) Hos versus in fine Eclogarum positos fuisse suspiceris. JACOBS. Ita et mihi semper visum est.

860. (20) Aug. *ἔπεσι λλήσει* (pro *ἔπεσιν*).

861. (21) Aug. *τοῦ ἀθλοῦ* i. e. *τοῦ ἐσθλοῦ.* Liber a Dorvillio coll. *ἐκλέξει.*

862. (22) *πᾶς τις Boisson.* ad *Eunap.* p. 12 s. *Bast.* ad *Gregor.* p. 8. Formam *Θεύγενις* habet *Theocr.* XXVIII, 13, nec est, quod Ionismus rejiciatur, ut Brunckio placuit ad *Apollon.* IV, 1192. *Θεόγνιδος* quidem post Aldum habent Junt. et Turn. in calce.

Ὁ νους: τὰ μὲν ἔπη ταῦτα τῇ ἐμῇ σοφίᾳ ὥςπερ σφραγῖδι κατασημανθέντα εὔγνωστά τε καὶ διάδηλα ἔσται πᾶσι. καλῶν δὲ καὶ ἀγαθῶν ἐν τοῖς πρώτοις ὑπαρχόντων, οὐδείς, ὡς οἶμαι, προτιμήσει τούτων ἄλλα κακίω τινά. CAMER. quem expresserunt Kallius et Koeppen *Lyrische Blumenlese* p. 68. Sed longe aliud dicit poeta. Nomen meum, inquit, appono, quo tanquam sigillo hisce versibus sententiarum mearum (σοφιζομένῳ ἐμοί) impresso, vindicentur illae ab imitatoribus aliena usurpantibus. Quos eo magis sua attrectare, iisque retractandis et denuo in elegos fundendis auctoritatem conditori debitam suo ipsorum nomini arrogare vetat, quo minus sperandum sit, emendatiora ea ab istis exhibitum iri. Tropus desumtus a ταμιείοις. *Xen. de Rep. Laced.* c. VI, 4. Cf. *Arist. Pol.* II, 2, 5. Schneid. *Plut. Lac. Inst.* p. 252 Hutt. — *Plato Epist.* VII p. 341 D. Καί τοι τόσονδέ γε οἶδα, ὅτι γραφέντα ἢ λεχθέντα ὑπ' ἐμοῦ βέλτιστ' ἂν λεχθείη· καὶ μὴν ὅτι γεγραμμένα κακῶς οὐχ' ἥκιστ' ἂν ἐμὲ λυποῖ. Quod si igitur Phocylides et Hipparchus singulis gnomis suis nomen in fronte appingebant, καὶ τόδε Φωκυλίδεω, Μνῆμα τόδ' Ἱππάρχου, Noster in fine libelli auctorem se profitetur. Quod secutus exemplum Eratosthenes carmen de cubi duplicatione hoc disticho finit:

Καὶ τὰ μὲν ὡς τελέοιτο, λέγοι δέ τις ἄνθεμα λεύσσων
τοῦ Κυρηναίου τοῦτ' Ἐρατοσθένεος.

Ita et medii aevi poetarum plurimi quidem nomen suum in operis introitu intexere versibus soliti sunt, quidam tamen in fine apposuerunt. Ceterum *Valckenaerius* ad *Theocr.* I, 65 cum his Theognidis verbis, tanquam libri initio, comparavit Pythagoricum ἱερὸν λόγον his verbis exorsum: Ὅδε περὶ θεῶν Πυθαγόρα τοῦ Μνασάρχω, et Hecataeum in fronte operis scribentem Ἑκαταῖος Μιλήσιος ὧδε μυθέεται (*Demetr.* 2).

863. (23) Lectio Codd. duorum ὀνομαστός suspicionem movit Bekkero, versum 864 pertinere ad proximum distichon, quod equidem ab hoc loco omnino ablegandum duxi, vulgatam ὀνομαστοῦ sanissimam ratus.

864. (24) *Eurip. Her. fur.* 185. Οὐ γάρ ἐσθ' ὅπου Ἐσθλόν τι δράσας μάρτυρ' ἂν λάβοις πάτραν. Cf. *Eupol.* ap. *Stob.* 4. p. 53. SEBER. Μεγαρεῖς δὲ φεῦγε πάντας· εἰσὶ γὰρ πικροί. *Anthol. Palat.* p. 568. τὸ σκῶμμ' ἀσελγὲς καὶ Μεγαρικὸν [εὖ] σφόδρα *Eupolis* ap. *Schol. Aristoph. Vesp.* 57. De risu Megarico v. quos citat *Müllerus* in *Doribus* II, 349.

865. (237) *Tibull.* I, 4, 65:

Quem referent Musae, vivet dum robora tellus,
Dum caelum stellas, dum vehet amnis aquas.

869. (241) *Aug.* λιγύφθογγοι.

870. (242) Blackwallus male corrigit ἐν κώμῳ.

871. (243) Turneb. in calce κεύμασι. Aug. κεύθμασι.

877. (249) Aug. γε pro σε.

878. (250) ἰοστέφανος proprium Veneris epitheton. Cf. 1346. *Ruhnk. Epist. crit.* I ad Hymn. in Ven. 177.

880. (252) ὁμῶς, una cum, v. Schaef.

GNOMAE AD POLYPAEDAM.

881. (25) Eadem sententia 215—18; diversa autem, quam Valckenaerius ex Theognide fluxisse putabat, *Theocr.* IV, 43.

882. (26) Vocalem in Dativo Plurali non elidunt Scenici poetae. Alii tamen poetae saepe elidunt, ut Theognis versu noto οὔθ' ὕων πάντεσσ' ἁνδάνει. Ita enim legendum. PORSON. a *Schaefero* citatus, qui addit *Friedem.* de med. syll. pentam. p. 288. 355. Cf. *Schaef.* ad *L. Bos* p. 168. Cod. Aug. πάντεσσ'. Ald. Sylb. Ed. Londin. a. 1741 aliaeque πάντας. Ita ἀρέσκειν τινά, *Eurip. Hippol.* 106. 184. Cf. *Pierson.* ad *Moer.* p. 175. Sed v. *Elmsl.* ad *Eurip. Med.* 12.

883—86. (57—60). Eadem fere leguntur ad Cyrnum 13—18.

885. Pro καί Schaef. vellet οἷ, atque ita intellexit, qui suturam fecit; nunc vero iidem (19—22) nobiles sunt; non, nunc etiam dantur nobiles.

887. ss. (61) Idem consilium datur Cyrno 553.

887. (61) Vulgo ποιεῦ, Πολυπαίδη, ἀστῶν (ita etiam Cod. Aug.), ut 895 (et 897), qui ejusdem plane moduli sunt. Quare nihil mutandum, cf. *Herm.* ad *Orph.* p. 729, qui quam saepe Πολυπαίδη hiatum faciat, attendisse non videtur. JACOBS. Cf. idem ad *Anthol. Pal.* T. III p. XXIV. Mirum est Polypaedae nomen toties ac semper in hiatu positum. Elmslejus nomen hoc pentasyllabon esse putavit, persuasitque Gaisfordo in Corrigendis, editori Poetarum min. Lipsiensi et Boissonadio.

891. (65) ὀϊζυρός, detestabilis, ut δύστηνος, v. p. 7 not.

892. (66) Ald. Junt. Pal. 1 recentiores edd. ἔτ', cum Ms. quem contulit Dorvillius GAISFORD. ἔργοισιν JAC. οὐδεμία Aug.

895. (191) cf. 1—8 ad Cyrnum.

897 s. (541) cf. 721 s.

898. (542) ὄλεσεν videtur genuina scriptura. Compares *Eurip.* fragm. Inus, ubi eadem ellipsi; Μηδ' ὡς κακὸς ναύκληρος, εὖ πράξας

ποτέ, Ζητῶν τὰ πλεῖον' εἶτα πάντ' ἀπώλεσεν. v. *Pors.* ad *Eurip. Or.* 1035. SCHAEF.

899 s. (79) eadem sententia 387 s.

900. (80) Themist. γινόμενος.

903—6. (83—86) Separandum hoc tetrastichon existimavi ab antecedente, quia hoc, nunc fere omnes, exuto pudore, lucro ad turpissima quaeque duci queritur, illud hominum genus exhibet amicis in adversa fortuna male fidum. Quae qua ratione consociata esse possint, in Prolegomenis conjectavi. Tunc intrusa fuerit in fronte post τοὺς adversativa, quam Mut. et Vat. libri auctoritate ejeci; omittunt eam iidem etiam 329 et 367. Aptissimus his versibus locus foret post 27—32. Aug. omittit dist. 901 s. et 905 s. et 904 habet ἄγει.

904. (83) οὓς ναῦς μὴ μία πάντας ἄγοι. ὁ νοῦς· ὀλίγοι μέν εἰσιν οἱ πιστοὶ ἐν τοῖς δεινοῖς — ἅπαντες ἂν οὗτοι ἑνὸς πλοίου φόρτος γένοιντο. CAMER. τοὺς οὓς μή dictum est pro τόσους, ὅσους sive ὥστε μή. In hanc rationem verissime Jacobsius meus vertit *Wahrlich ein einziges Schiff wäre für alle genug.* *Cic. ad Div.* XII, 25. *Una navis est jam bonorum omnium, quam quidem nos damus operam, ut rectam teneamus.* De multitudine contra falso illud intelligit *D. Erasmus Adag.* v. *Non una vehit navis*, in quo fortasse secutus est Sebastianum Brant, de quo dixi in Prolegomenis. Proverbio in contrariam hanc Theognidi potestatem accepto auctoritas ex Homero petenda erat *Iliad.* XX, 246.

Ἔστι γὰρ ἀμφοτέροισιν ὀνείδεα μυθήσασθαι
πολλὰ μάλ', οὐδ' ἂν νηῦς ἑκατόζυγος ἄχθος ἄροιτο.

907 s. (129) cf. 131 s.

911. s. (1197) cf. 781 ss.

913. (1199) κραδίην μέλαιναν, moestam, dolore affectam, ut *Iliad.* I, 103. *Odyss.* IV, 661 ἀχνύμενος· μένεος δὲ μέγα φρένες ἀμφιμέλαιναι Πίμπλαντο. *Il.* XVII, 83 ἄχος πύκασε φρένας ἀμφιμελαίνας. cf. XVIII, 22. *Aesch. Agam.* 547. ὡς πόλλ' ἀμαυρᾶς ἐκ φρενός μ' ἀναστένειν. Paulo aliter *Iliad.* XVII, 599 ἀλκῆς καὶ σθένεος πλῆτο φρένας ἀμφιμελαίνας; de terrore, *Aeschyl. Suppl.* 782 μελανόχρως δὲ πάλλεταί μου καρδία, ubi Stanlejus affert *Quint. Sm.* VI, 461 μέλαν δέ οἱ ἔζεεν αἷμα Λάβρον ὑπὸ κραδίῃ et *Aesch. Choeph.* 411 σπλάγχνα δέ μου κελαίνονται; de ferreis praecordiis *Pind. Scol.* in Theox. ὃς μὴ πόθῳ κυμαίνεται ἐξ ἀδάμαντος ἠὲ σιδάρου κεχάλκευται μέλαιναν καρδίαν ψυχρᾷ φλογί; de improbitate *Solon.* fr. 26 ed. Bachii γλῶσσα δέ οἱ διχόμυθος ἐκ μελανῆς φρενὸς γεγωνῇ. Cf. *Menag.* ad *Diogen. L.* I, 61.

916. (1202) *Διὰ τὴν ἐπιπόθητον καὶ ἐγγυηθεῖσαν ταῖς ἐλπίσι πραγματείαν, ἢ οὐκ οἶδ' ὅ τι γε καὶ ἄλλο, τῆς γραφῆς ὑπόπτου οὔσης.* CAMER. Ob infelicem istam peregrinationem, quia poeta absente bona ejus direpta fuerant. Pro *ἄλλης μνηστῆς* de conjectura posui *αἰειμνήστης*, *semper memorabilis*, *non obliviscendae*, *κατὰ μείωσιν*, *tristissimae*. Formam *αἰείμνηστος* praebent *Aeschylus Pers*. 759 (cf. Lang. et Pinzger. ad 148; ut *αἰείζων* leg. *Suppl*. 988, *αἰειγενέτης* ap. Hom.) et decretum Ionicum congregationis scenicae lin. 37 ap. *Osann*. *Inscr*. p. 233 cf. 242, tum epigrammata *Append*. *Jacobs*. n. 244, 6. 290, 10. Vulgarem *ἀείμνηστος* habent inscriptiones plures, *Soph*. *Aj*. 1166, *Anthol. Pal.* V, 202. Boissonadius facile conjectu esse ait *ἄλλοις;* sed interpretationem, ut in fragmento lacero, non facilem. Idem conjecit Orellius, et explicavit, quae aliis exoptata accidit, quod jejunius. Alius vir doctus *ἄλλης* pleonasmum esse putabat, qualis ap. *Plutarchum* in *Bruto* (*πρὸ τῆς ἄλλης μεγάλης*) nuper defensus fuerit, coll. *Act. Monac.* II, 60, add. *Creuzer. Melet.* I, 87. Sed *ἄλλης* hic omnino cassum foret, de quo v. *Hermann*. ad Elmslej. Medeae edit. v. 291.

CARMINA CONVIVALIA.

917. (997) Athenaeus cum in edd. tum in vetere Cod. A. *τῆμος*. Schweighaeuserus monet, aliis etiam nonnullis absolutis vocibus interdum pro relativis uti Iones; et falsus est qui in *Ephemerid*. *Lips*. 1819 p. 1980 *τῆμος* proprie, non pro *ἦμος*, sumendum statuit.

919. (999) *Ὅσον* pro *ὅπου* jure optimo ex Athenaeo recepi, ubi in editis *ληγοιμένος*, *ὅν*, in Ms. A. *λήγοι μένου οὐ*, in Cod. Venet. *μένος ὑ τίνα ἀνώγοι*.

Ibid. Verbum *λήγοιμεν*, quod haud fere minus perspicue Athenaei libri dant, quam vulgatae Theognidis editiones, quanam notione, quave sententia hic locum tueri suum possit, non minus (magis) mihi quam Brunckio exputare licuit. SCHWEIGH. Quare *λήχοιμεν* aut *λάχοιμεν* conjicit, cum Camer. voluisset *θίγοιμεν*, Brunckius emendasset *μνησαίμεθα*. *Jacobsius Anim. in Athen*. p. 178 *κηδοίμεθ'*. Propositum etiam vidi *δεῖπνον δὴτ' ἀλέγοιμεν*. Sed *λήγοιμεν* quo minus violenter exstirpemus, ipsa repugnantiam tollendi facilitas, quae veteres Grammaticos fugere non potuisset, videtur clamare. Censor Lips. *λήγοιμεν ist mit χαρίζομενοι zu verbinden* (*pro χαρισάμενοι* igitur); *denn das Folgende zeigt deutlich*, *dass der Sinn sey: dann wollen wir aufhören zu essen und uns an das Trinken machen*. Recte quidem hoc; in Xenophontis Symposio mensis repositis Syra-

cusanus quidam cum tibicine et saltatrice introit. Plutarch. Sympos. II, 2, 1 ὡς οὖν ἀφῃρέθησαν αἱ τράπεζαι κ. τ. λ. *Virg. Aen.* I, 733.

Postquam prima quies epulis mensaeque remotae

Crateras magnos statuunt et vina coronant cet.

Conf. *Hesiod.* fragm. p. 55 allatum. Nec tamem sic locus expeditus est. Non credo enim moris fuisse Graeci statim post δεῖπνον potare; quod Alcaeus canit πίνωμεν· τί τὰ λύχν' ἀμμένομεν; δάκτυλος ἀμέρα, ad coenam spectat. Multo magis mirum, quod initium carminis ita est comparatum, ut in dies singulos valere videatur, quod per se ita quidem absonum est, ut serio poetam loqui vix credibile sit. Denique quod Brunckius recte monet, meridiem horam incipiendi, non finiendi prandium fuisse, id tale est, ut novam interpretandi viam ingrediendam duxerim, quod in Prolegomenis de parodia agens indicavi. Nimirum Theognis victus rationem designasse videtur et vetus institutum commendasse, quod ad Palamedem *Aeschylus* auctorem refert (in Palam.):

Σῖτον δ' εἰδέναι διώρισα

ἄριστα, δεῖπνα, δόρπα θ' αἱρεῖσθαι τρίτα.

Scripserat igitur δεῖπνον δὴ μνησαίμεθα, quibus ὅσον τινὰ θυμὸς ἀνώγοι et χαριζόμενοι conveniunt, ad λήγοιμεν minus apta; et in sequentibus, prandio finito laborem denuo capessendum vel aliud quidquid agendum monuerat. Quod praeceptum cum Bioni aut ejusdem farinae homini valde jejunum visum esset, in contrarium convertit, μνησαίμεθα mutato in λήγοιμεν, et adjuncto in hanc sententiam disticho ex carmine convivali.

921. (1001) Ald. et Vineti Codd. corruptissime χερνίβα δ' αἶψα θύραζε φέριστε. Φανώμεθα δή σοι. Vinctus emendat ex Athenaeo. Corollas, quas Brunckius ad prandium trahebat, quo emendationem μνησαίμεθα fulciret, ad commissationem pertinere ex ipso, quod opponitur, χέρνιβα θύραζε φέρbι, patet.

922. (1002) *Λάκαινα κόρη.* Müllerus *Dorum* II, 265 ad h. l. affert *Polyb.* XII, 5, 7, Dores Siciliae pueri loco puellam φιαληφόρον adhibuisse narrantem. Et adhibent etiam dii in Iliade (IV, 1). Pervulgatum est Apollinis oraculum ap. *Steph. B. Schol. Theocr.* XIV, 48 et in *Anthol. Pal.* XIV, 73; cf. *Meurs. Misc. Lac.* II, 3, p. 106.

Γαίης μὲν πάσης τὸ Πελασγικὸν Ἄργος ἄμεινον,

ἵπποι Θεσσαλικαὶ Λακεδαιμόνιαι τε γυναῖκες.

Σπάρτην καλλιγύναικα praedicat etiam *Odyss.* XIII, 412. Heraclides Lembus ap. *Athen.* XIII p. 566 A. ὅτι κατὰ τὴν Σπάρτην θαυμάζεται μᾶλλον ὁ κάλλιστος, καὶ γυνὴ ἡ καλλίστη, καλλίστας γεννώσης τῆς

Σπάρτης τὰς γυναῖκας. Cf. *Aristoph. Lys.* 79—84. Laudem illam Sparta ad sera usque tempora obtinuit. *Musaeus de H. et L.* 74. *Καὶ Σπάρτης ἐπέβην, Λακεδαίμονος ἔδρακον ἄστυ, Ἦχι μόθον καὶ ἄεθλον ἀκούομεν ἀγλαϊάων. Claud. B. Goth.* 629. *Scilicet Argolicas Ephyreiadasque puellas Coeperat et pulchras jam fastidire Lacaenas.* Id. in *Eutrop.* II, 201 *famulae Lacaenae.* Nota vero est etiam Spartanarum mulierum licentia (*ἄνεσις*) ex *Platone Leg.* I p. 637 B. et *Aristot. Polit.* II, 6 (7), 5, 8. *ζῶσι γὰρ ἀκολάστως πρὸς ἅπασαν ἀκολασίαν καὶ τρυφῶσι.*

923. (943) *Ἄλλο συμποτικὸν ἀστεϊσμα.* Ita recte Camer. hoc dist. a 1023—26 (939—42) disjungit. Incertus *Anthol. Pal.* p. 101 n. 99 *ὦ κιθαρῳδέ, παραστὰς ὡς κιθαρίζεις.*

926. (2) *ἀρχόμενος.* Cf. *Friedem. de med. syll. pentam.* Gr. p. 288. *ἀναπαυόμενος.* Al. *ἀποπαυόμενος*, quod praefero. SCHAEF. *ἀποπ.* etiam Aug.

928. (4) *Ἀείσω.* Infra *ἀείσομαι* et *ᾄσονται*, quae forma multo magis frequentatur. Cf. *Dawes. Misc. Crit.* p. III et 285. Oxon. — *δ' ἐμεῦ.* Immo *δέ μευ.* Brunckius videtur prorsus ignorasse, quae loca poscant plenas formas pronominum, quae encliticas. SCHAEF. Cod. Aug. *δέ μεο.* Idem 778 (342) *δέ μοι.* 371 (1129) *δέ με.* 99 (415) *σὺ δέ μοι.* 100. *ποτέ μου.* Friedem. l. l. p. 359 *οὐδ' ἐμέ* pro *οὐδέ με.*

930. (6) *Ἔθος ἐστὶ ταῖς κυούσαις τῶν παρακειμένων λαμβάνεσθαι καὶ ἀποκουφίζειν ἑαυτὰς τῶν ἀλγηδόνων. Schol. Apollon.* 1, 1131. V. *Kretische Kolonie in Theben* p. 12. De palma Deliaca sacra v. *Callim.* in *Del.* 210. *Cic. Leg.* I, 1. *Ovid. Met.* VI, 336. *Strab.* XIV, p. 440. Palmae, ad certamina spectanti, quam „solam veterem agnoscere traditionem" monuit *Zoega de Obel.* p. 233, addita est oliva (*Munck.* ad *Hyg.* fab. 140. p. 248), sub Atheniensium fortasse imperio, qui iidem, Lemnum dum ditione tenebant, in locum agni casti in Cabirorum mysteriis sacrati Atticam olivam in poesi substituerunt. V. *Trilogie Prometheus* p. 50.

931. (7) Aug. *τροχοειδέα λίμνην.* Illud epitheton urbi tribuit auctor ep. in *Anthol. Pal.* XIV, 92 n. 2. JACOBS. De lacu Deliaco *Seidl.* ad *Eur. Iph. T.* 1074 add. *Cic. Verr.* II, 2, 17, et de periegetarum recentiorum circa illius situm opinionibus *Hall.* p. 8.

933. (9) *Brunck.* ad *Apollon.* IV, 1171 confert. *Hymn.* in *Cer.* 13.

Κηώδει δ' ὀδμῇ πᾶς τ' οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθεν
γαῖά τε πᾶσ' ἐγέλασσε καὶ ἁλμυρὸν οἶδμα θαλάσσης.

Ambrosii odores apud Nostrum propius pertinent ad orientem solem, quia mane suavibus odoribus omnia fragrant.

935. (15) *Plat. Lys.* p. 216 C. Καὶ κινδυνεύει κατὰ τὴν ἀρχαίαν παροιμίαν τὸ καλὸν φίλον εἶναι. *Eurip. Bacch.* 879. Ὅ, τι καλὸν φιλὸν αἰεί. Atque hoc dicto, tam liquide illo Graecorum animorum indolem declarante, vates vetere in epithalamio Cadmi a Musis decantato usos esse, ex hoc loco intelligimus. Alios ad id respicientes citat *Heyn.* ad *Apollod.* p. 226. Τὸ δ' οὐ καλὸν οὐ φίλον ἐστίν, exprimit *Eurip. Phoeniss.* 821 οὐ γὰρ ὃ μὴ καλόν, οὔ ποτ' ἔφυ καλόν. Quam diversum Anglorum *handsome is that handsome does!*

939. (255) Stob. ῥᾷστον θ' ὑγιαίνειν, aut δ'.

940. (256) Cod. Pal. 129 οὗ τις ἐρᾷ τὸ τυχεῖν. Aug. ἐρᾶτο. Aristot. Eth. Nic. I, 9. ἥδιστον δὲ πέφυχ' οὗ τις ἐρᾷ τὸ τυχεῖν. De Aristotelica hujus sententiae explicatione v. Camer. De votis bonorum apud *Plat. Legg.* I. II et in Gorgia aliosque v. Neand.

941. (885) cf. 991. 1019. De commissatione v. ad *Philostr. Imag.* I, 2. ed. Jacobs.

947. (761) φόρμιγγ' ᾳὗ φθέγγοισθε. De eliso ῑ in Dat. Sing. v. ad 882. *Boeckh.* Not. crit. ad *Pind. Ol.* VIII, 48. XII, 2. *Jacobs.* Not. ad *Anthol. Pal. p.* 64. *Pinzg. et Lang.* ad *Aeschyl. Pers.* 805. Add. *Thiersch. Griech. Gramm.* p. 208 de Homero. Simonid. *Anthol.* VII, 77 ζῶντ' ἀπέδωκε χάριν. Philisci ep. in Lysiam τῷ λαβόνθ' ἕτερον.

950. (764) Vix haec ab eo profecta, qui pepigit 755 ss. sed ob Medos memoratos ei attributa esse videntur. Scripta autem esse possunt et diu post Persarum invasionem.

951—54. (765—68) His versibus alius quis τῶν ἀμφιπεριχτιόνων (978) excepisse videtur eum, qui priores quatuor occinisset. 954. Subaudi εὐχόμεθα. *Lamb. B. Ell.* p. 620 Schaef.

955. (567) παίζω, hic ad *myrtum cano*, cui oppositum est ὥστε λίθος ἄφθογγος. *Pind. Ol.* I, 21. Ἀγλαΐζεται δὲ καὶ μουσικᾶς ἐν ἀώτῳ, οἷα π α ί ζ ο μ ε ν φίλαν ἄνδρες ἀμφὶ θάμα τράπεζαν. cf. Ion ad marg. exscriptus. Inscriptio Atheniensis ap. *Jacobs. Append.* p. 853 n. 303. Πολλὰ μεθ' ἡλικίας ὁμοήλικος ἡδέα παίσας.

961. (985) *Odyss.* VII, 36 ὡσεὶ πτερὸν ἠδὲ νόημα. Thales ap. *Diog. L.* I, 35 τάχιστον νοῦς· διὰ παντὸς γὰρ τρέχει.

966. (790) Ald. et Vat. ἀρετῆς σοφίης. Vinetus, quia ob omissam particulam ἀρετῆς non intelligeret, de conjectura posuit ἐρατῆς.

969. (531) Ἰαίνεται. Sic Veneti etiam quaedam exemplaria et Cod. Harlej. (ἵνεται.) — Ἄρης — ἰαίνει καρδίαν κώματι, *Pind. Pyth.* I, 20.

971. (533) Αἴδων ὑπ' αὐλητῆρος. *Archil.* fr. 106. cf. supra 749 et mox 991. *Alcm.* fr. 75 ἀμὶν δ' ὑπαυλήσει μέλος. Cf. *Fisch.* ad *Anacr.* Od. 6. not. 4.

978. (1058) ἀμφικεριχτίονες, qua voce Callinus v. 2 utitur, hic puta in convivio ad myrtum canentes. Ἀμφικτύονες et ἀμφικτίονες idem verbum. *Facius* ad *Paus*. X, 8, 2. cf. *Trilogie Prometheus* p. 479.

979. (1039) Ἄφρονες ἄνθρωποι καὶ νήπιοι 619.

980. (1040) Pro vulgato ἀρχομένου, quod Bekkerus quoque habet, in quibusdam codd. docente Camerario invenitur ἐρχομένου, quod pro ἀνατέλλεσθαι usurpari docet *Goeller*. ad *Dionys. de compos.* 149. Insolentiorem locutionem praetuli.

985. (1119) ἥβης μέτρον ἵκετο, ἱκάνει *Iliad.* XI, 225. *Odys.* XI, 316. XVIII, 216. XIX, 332. *Hesiod.* Ἔργ. 134 et 440 ἥβης μ. ἔχοντε; μέτρ' ἥβης τελέειν, Noster 1340. μέτρον σοφίης. Id. 298 et *Solon* V, 51. *Pind.* etiam epigr. in Hesiod. *Jacobs. Append.* n. 62 et aliud in Tab. Iliaca, γνωμοσύνης *Solon* VIII Br.

989. (1063) ὁμῆλιξ *Diotim.* ep. 6. ἀδέσπ. ep. 749 et ep. ad 955 adscr. συνῆλιξ, *Callim.* fr. 127, συνομῆλιξ *Simmias* ep. 4. *Theocr.* XVIII, 22, cf. *Odyss.* VI, 23.

993. (1067) *Philostr. Im.* I, 2 in comi luculenta imagine: συνεξαίρεται δὲ καὶ πολὺς λεώς, καὶ γύναια μετ' ἀνδρῶν ἵεται, cf. p. 209 s. ed. Jacobs. ubi quod p. 204 de nostro hoc loco dixi, ratione sufficiente caret.

995. (877) Μετὰ ταῦτα (post 873—76 Bekk.) ἔκκεινται ἐν ἐνίοις τῶν ἀντιγράφων δύο στίχοι οὗτοι· Ἠβώοις· φίλε θυμέ κ. τ. λ. CAMER. (qui in ordinem ipse non recepit). Ἠβώοις unice probandum; hac enim forma epici utuntur. Ita etiam Gaisf. SCHAEF.

997. (973) Turneb. καλύψῃ, quem sequi debebat Br. Advertendum autem idioma Graecae syntaxis in accus. pronominis relativi ὄν. Nam locus sic intelligendus est: οὐδεὶς ἀνθρώπων (ἔστιν), ὅς, ἐπεί ποτε γαῖα καλύψῃ (αὐτόν) — τέρπεται. V. Porsoni meamque notam ad *Eurip. Med.* p. 453; item *Jacobs.* ad *Anthol. Pal.* p. 294. SCHAEF.

1000. (976) Requiro praesens ἐςαειρόμενος h. e. προςφερόμενος, bibens. Usus hic est longe rarissimus. SCHAEF.

1001. (977) ὄφρα τε compares cum ἔςτε, ne γ' corrigas. SCHAEF

1005. (1193) γε posuit et Blackw. et quidem de suo. *Wernick.* ad *Tryphiod.* p. 175 ἀσπάλαθοι δὲ τάπησιν ὁμοῖοι. Boissonadius ἀσπάλαθοι δὲ τάπησιν ὁμοῖον· (quod ita per se dictum verum profecto non est) στρῶμα θανόντι τὸ ξύλον κ. τ. λ. Pentameter idem fere dicit, quod hexameter; lignum, in quo mortuus positus est, durum sit an molle, nihil ejus interest.

1007. (313) *Μαίνεσθαι* de ebrietate, ut *μανίη* in Eueni elegia ad 305 laudata, in ep. incerto *Anthol. Pal.* 586: *Ἄκρητον μανίην ἔπιον*, in alio ibid. p. 427, 406 et saepius.

1008. (314) *δικαιότατος*, ut apud *Solon.* XVIII, 4: *Ἐξ ἀνέμων δὲ θάλασσα ταράσσεται· ἢν δέ τις αὐτὴν μὴ κινῇ, πάντων ἐστὶ δικαιοτάτη.* Sic nos *fromm* de tranquillitate.

1009. (413) *θωρήσσεσθαι* de vino, 280. 1054. 1136. 1200, *θωραχθείς*, ebrius, *Pind.* fr. 44 Boeckh. *Aristoph. Ach.* 1134. *ΛΑΜΑΧΟΣ. Ἐν τῷδε πρὸς τοὺς πολεμίους θωρήξομαι. ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΣ. Ἐν τῷδε πρὸς τοὺς ξυμπότας θωρήξομαι.* Cf. *Vesp.* 1193 ss. *Hippocrates: λιμὸν θώρηξις λύει. Hesych. θόριξις* (l. *θώρηξις*) *οἰνοποσία*; ex Hippocrate, ut patet ex *Schol. Nicandr. Alex.* 32, unde *ἀκροθώρηκες* ap. Lucian. et Hesych. Tropus a vi et effectu vini sumtus similis est, diversa licet potestate, nostro *in Harnisch setzen*, quod probat etiam Nicander l. l. *ποτῷ φρένα θωρηχθέντες*. Inepta est derivatio Grammaticorum, *Etymol. Schol. ad Aristoph. Ach.* 1132 et *Zonarae* a thorace i. e. loco, qui alimentum accipit, *διὰ τὸ θερμαίνειν τὸ στῆθος, διὰ τὸ τὸν θώρακα πληροῦσθαι.*

1010. (414) *ἐξάγει*, Vinet. *exagitabit*. *ἐξάγεσθαι τῇ ὀργῇ* est ira abripi; ut *ὡς ἐξήχθη διώκειν*, motus est.

1011. (493) *Phalaec.* ep. 2 *ἔν τε λέσχᾳ, ἔν τ' οἴνῳ* (*ἐν οἴνῳ* v. *Valck.* ad *Callim. Eleg.* p. 262.).

1015. (843) Subaud. *τις* v. ad 164. Add. *Pind. Isthm.* I, 41 Boeckh. *εἰ δ' ἀρετᾷ κατάκειται πᾶσαν ὀργάν.* Epkema conjicit *ἔον*.

1017. (939) cf. 991. — *Ἀστεϊσμά τι συμποτικὸν τοῦτο.* CAMER. Obscurius est carmen; sed hic, nisi egregie fallimur, sensus. Hodie quod canere nequeo, non tibicinem accuso, quasi cum cantu meo minus conspiret; sed tristitia in caussa est. Deest enim, hei mihi, ad quem heri comum egi (cf. 1023), amicus amabilis, per ironiam quandam, *σοφίης οὐκ ἐπιδευόμενος.* Simile est epigramma 1085 s.

1023. (1207) *Πρόςφθεγκται φίλῳ τινὶ τῶν σκυθρωποτέρων τοὺς τρόπους, καὶ ἔχει πῶς ἀσαφέστερον τὸ εἰρημένον ὡς οἶμαι τοῦτο, οὔτε κωλύω σ' οὔτε καλέω κωμάσαι πρὸς ἐμέ, ὥστε παρεὼν ἀργαλέος καὶ ἀπὼν φίλος, ἤτοι σὺ ἢ ἐγώ. τὸ εὖτ' ἂν χρονικὸν, ἤγουν ὅτε. ἐνίοθι δὲ γράφεται τὸ πεντάμετρον· Ἀργαλέος γὰρ ἐὼν καὶ φίλος εὖγ' ἂν ἀπῇς. καὶ εἴη οὕτως ἡ ἀναφορὰ πρὸς τὸ ἕτερον μόνον τῶν κώλων, οὐ καλοῦμαί σε, διότι φίλος ἀργαλέος ὑπάρχεις, καὶ εὖ ἂν ἔχοι ἀπεῖναί σε.* CAMER. Neand. ex Camer. *παρεών*. Bekk. ex Mut. *ἀπερύκομεν* et *καλοῦμεν*, et cum Br. *γὰρ ἐών*. Quantum nunc video, inter epi-

grammata erotica ponere debueram. Non compotores enim alloqui videntur aliquem minus ipsis gratum si secum comissabundus vagari vellet, sed puer amantem, quem, si comum ad ipsum ageret (cf. ad *Philostr. Imag.* p. 205, ubi hanc jam innui explicationem), parum sibi acceptum fore ait. Hoc modo quum *ἔστη* subaudiendum sit, *ἐών* non potest ferri, sed *παρεών* ponendum est. Conferas cum hac amasii amatoris confessionem 1241 ss.

1025. (1045) *Ἄλλο τι παρεμπέπλεκται κωμαστικὸν ἐνταῦθα δίστιχον.* CAMER.

Epigrammata.

1028. (892) *Ληλάντιον πέδιον* in Euboea *Hom. H.* in *Ap.* 220, *Callim.* in *Del.* 289, ubi cf. Spanh. de quo Chalcidenses et Eretrienses bello certarunt. *Herod.* V, 99. *Thuc.* I, 15. *Strab.* X p. 448. 465. cf. Seber.

1030. (894) *Ἐπήνεγκε δὲ ἀρὰν παροιμιώδη, κατὰ τῶν τυραννικῶς καὶ ὠμῶς προστατούντων, ἢ καὶ πανούργως ἐνεδρευόντων τῇ τῶν πολιτῶν ἐλευθερίᾳ, μιμούμενοι τὰς Κυψέλου τοῦ Ἠετίωνος καὶ Περιάνδρου τοῦ Κυψέλου ἀνοσιουργίας, ὧν καὶ τοὐπίγραμμα κατεύχεται ὄλεθρον τὸ ἐν Ὀλυμπίᾳ·*

Αὐτὸς ἐγὼ χρυσοῦς σφυρήλατός εἰμι κολοσσός,
ἐξώλης εἴη Κυψελιδῶν γενεά.

(*Jacobs. Append.* ad Anthol. T. II p. 802) *ἔχω δ' ἐν τῷ παρόντι οὐδὲν εἰπεῖν ἄλλο, οὔτε περὶ τοῦ ποιήσαντος ταῦτα, οὔτε περὶ τῶν ἐμπεριειλημμένων ἱστοριῶν. τὸ κυψελίζον, ὡς φιλιππίζον, μηδίζον, τὰ τοῦ Κυψέλου φρονοῦν ἢ ἐπαινοῦν ἢ μιμούμενον γένος.* CAMER. Fabricius ad *Scalig. ad fragm. Gr.* p. 84 ablegat. *Corsinius F. A.* III, 40 Megarenses Cypselidarum partes fovisse deque eo Theognidem conqueri opinabatur. *C. O. Müller. Dor.* I, 169. *Theogn.* 894 *kann wohl nicht auf eine factio Cypselidarum gehen, besonders wenn das vorige, den Persischen Krieg betreffende dazu gehört; sondern κυψελίζειν heisst verstopft, taub seyn.* Probabilis explicatio adhuc desideratur.

1033 s. (1061) Sententia Theognidi a Stobaeo adscripta loco fortasse non suo annexa est. Certe epigrammatarius non apte illa (ut Theognis ipse 209 Mimnermi aliqua, incertus 1155—60 Tyrtaei quibusdam) usus foret; quum *κακότης* et *ἀρετή* ad genus et conditionem pertineant, *ὀργή* autem animum significet.

1035. (1085) *Δῆμον δα πολλὰ φέρειν. Τοῦ μὲν διστίχου ἡ ἀρχὴ ἐλλειπῶς τε καὶ ἀδιορθῶς ἔχουσα, οὐχ' ἧττονα πόνον ἤπερ τι τῶν ἄλλων*

ἡμῖν παρέσχεν, οὐδὲν δυναμένοις τεκμήρασθαι περὶ τῆς γραφῆς κ. τ. λ. CAMER. Ex lectione Ald. δῆμον δ' ἄξιοι, et Mut. Δήμων ἄξιοί δὲ nomen, quo etiam aliud epigramma incipit in *Anthol. Pal.* p. 551 n. 321, olim formavi ad *Alcman.* p. 85, non reprobante, ut videtur, *Jacobsio* l. l. T. 3. p. XXIV. Eandem suam sibi, ut ait, nuper fecit lectionem doctissimus Boissonadius. Fraudem librario fecerit depravata prius ita scriptura δημοναξ. Nomen proprium corruptum est etiam 1031; apud *Pind. N.* X, 59 γνωτὰ Θεαίνῳ transiit in γνώτ' ἀείδω θεῷ. Cf. etiam *Brunck.* ad *Apollon. Rhod.* II, 102. *Jacobs. Anim. in Athen.* p. 136. *Graevius* in *Bentlej. Epist.* p. 20 *Ovidio Amor.* III, 9, 23 felicissime restituit *Patareidis* pro *pater edidit.* Frequentius librarios propria nomina in appellativa mutare solitos, quam contra, *Ruhnkenius* monet *Epist. Crit.* I p. 155 ed. noviss. Apud Nostrum 78 Εὐτράπελος in Cod. Mutin. a librario creatus videtur. Mirum est in ep. vitium *Callim.* ἔθηκε τῇ Κεραστοῖ, a Bentlejo *Epistol.* p. 10 et Brunckio correctum τῇ, κέρας τοι.

1037. (511) ἀνύσσας, ὁδόν. De hac ellipsi docta est nota *Passovii* ad *Tac. Germ.* c. 42. *Soph. Tr.* 657 ἀνύειν πρὸς πόλιν. Ita etiam ad καταλύειν vulgo omitittur τὴν ὁδοιπορίαν, quod ponit Sallustius in *Argum. Oed. Col.*

1039. (513) Ἐγὼ δ' ὅμως κατὰ τὰ τῆς νεὼς ἴκρια καὶ τῶν ἐρετῶν ζυγὰ ἦγουν τὰς καθέδρας ξένια παραθήσομαι. CAMER. Num ὑποτιθέναι τὰ ζυγά parabolice dicitur de quocunque, hic igitur de epularum apparatu? In sequentibus, ἢν δέ τις ἔλθῃ — ἔχεις, homo noster in memoriam sibi revocare videtur praeceptum pervulgatum; omissum est fere, valet enim, aut quod praecipi vulgo solet.

1042. (516) In ed. Bekkeri pro ὡς typothetae errore legitur ἀς. Ad κατάκεισο cet. Camer. subaudit: *dic ei.*

1045. (519) *Horat. Ep.* I, 8, 3. *Si quaeret quid agam, dic*, ad Musam. Fortasse ultimi quatuor versus 1045—48 separandi erant. Vereor enim ne formulae ἢν δέ τις ἔλθῃ et ἢν δέ τις εἰρωτᾷ, et res utrobique par (ξενίῃ, ξεῖνος) moverit Grammaticum, ut hoc fragmentum huc attexeret. Vid. Prolegom.

1046. (520) Sic ὡς ἐλεύθεροι ὑβριστικῶς, ὡς δοῦλοι δὲ καὶ ἡττηθέντες μετρίως. Ὡς enim hic non valet *quod.*

1047. (521) Ἀπολείπειν sc. τὸν ἐμοῦ βίον, sive ἐμέ, ut sit relinquere incoenatum, non excipere.

1049. (879) Mss. Pal. Neand. Turneb. κορυφῆς ἀπὸ *T.* Turn. κορυφῆς *T.* Ad coenam poeta invitare videtur amicum, ut Philodemus *Anthol. Pal.* p. 513. *Lucian.* ibid. p. 563: Πολλάκις οἶνον ἔπεμψας

ἐμοί κ. τι λ. Vinum Laconicum *Alcm.* fr. 15 (ap. *Athen.* I p. 31 C.) *Λάκαιναι κύλικες* in Aristoph. *Δαιταλεῦσι.*

1052. (882) Platanistuntem promontorium memorat *Paus.* III, 23, 1. *Πλατανιστῶνος πηγήν* IV, 34, 2.

1057. (993) Schweigh. *εἴτ' εἴη σ' Ἀκάδημε.* Antea *εἴτ' εἴησα καλὴν μὲν ἐφίμερον,* uti et in Ms. A. exaratum est. Ceterum cf. in Prolegom. de parodia.

1063. (595) *Ἄνθρωπ'.* 1077 *Ὤνθρωπε.* Ita *Alcaeus* fr. 25. *Ὤνθρωφ' οὗτος ὁ μαινόμενος κ. τ. λ. ὤνθρωπε, Anthol. Pal.* VII, 79. 109. III prooem. IV, 4, 2 198. *ὦ ἄνθρωπε Plutarch. Sympos.* I, 1, 5. Ad sensum lepidi hujus poematis recte capiendum non conducit vel quod Camerarius adnotavit, vel quod Bekkerus confert: *Τηλοῦ φίλοι ναίοντες οὐκ εἰσὶν φίλοι.* Siquidem poeta revera abdicat amicum ambiguum, sed lenitate usus non prorsus se amicitiae vinculum abrumpere ait, interiorem tantum illius familiaritatem fugere: quod ille ne miretur, cum ita ferat hominis natura, ut variatio delectet, igitur quasi sua id culpa fiat non illius. Ita fere, sed sine ironia, monet *Elnawabig* ex ed. Schultensii p. 87: *Ubi te deceperit amicus, nomen amicitiae servato, sed e longinquo.*

1064 (596) cf. 65. Vetustissimi codd. teste Camerario praebent *πλούτου*, cui quomodo *τούτου* praeferre potuerit, exputare nequeo. Infra 1175 Solon: *Πλούτου δ' οὐδὲν τέρμα πεφασμένον ἀνθρώποισιν. Mosch.* III, 71. *Καὶ εὐφροσύνης κόρος ἐστί.* Homerus: *Πάντων μὲν κόρος ἐστί, καὶ ὕπνου καὶ φιλότητος.*

1070. (600) *Ἠλάστρεις* imperf. est ab *ἐλαστρέω.* Exempla ex Eurip. et Lycophr. dederunt viri docti ad *Hesych.* I, 1620. Non monuissem nisi de vocis integritate scrupulum immerito injecisset Epkema. GAISFORD.

1072. (602) Codicum veterumque editionum lectio *ψυχρὸν, ποικίλον ὄφιν* praestat doctis conjecturis. Ita et Boissonadium video statuere, qui plura monet etiam de perpetuo illo serpentis epitheto; *τὸν ψυχρὸν ὄφιν Theocr.* XV, 58.

1077. (453) V. in Proleg. de Bione Borysthenita.

1081. (257) De puella loquitur poeta. Amasios cum equis comparatos v. 1265. 1281. *Hesych. Πῶλος· ἑταίρα.* Inepte Neander: *Quaerela allegorica de amico improbo et ingrato cui nulla fidelis amici placent officia.* Quam, ab hoc lusu capto initio, elegiam ex variis epigrammatibus et sententiis longe elegantissimam coagmentasse Wassenberghium putat Epkema, est haec compositio monstruosa et longe ineptissima.

1085—1090. (261—66) *Ἐρωτικόν τι παρέμβλημα, οὐκ εὐδιανόητον. λέγει δ' οὖν, ὅτι ὥςπερ εἰς λιμένα τινά, οὕτω παρὰ τὴν ἐρωμένην κατέσχεν ἄλλος τις ἐραστὴς ἑαυτοῦ χακίων. αὐτὸς δὲ τῇ ὑδροφορούσῃ παιδίσκῃ συχνῶς ἐντυχὼν ἐνηγκαλίσατό τε καὶ ἐφίλησεν αὐτήν. ἐκείνη δὲ φέρουσα τὸ ὕδωρ ἅμα ἔφερε τοῦ ἐραστοῦ τὸν ἀσπασμὸν καὶ περιπτυγμόν.* CAMER. His quantumvis insufficientibus non novi qui meliora protulerit de tribus his distichis vel mutilis, vel aenigmaticis, vel temere conflatis (ob similitudinem, quae nulla est, in verbis *οὔ μοι πίνεται οἶνος* et *ψυχρόν μοι — πίνουσι*, de quo videsis Prolegomena nostra). Primum quidem per se sanum atque integrum est, modo constaret, eo num reliqua possint carere. Quod *Hermannus* ex his versibus continuis concinnavit poemation, pluribus premitur difficultatibus. Primo statim versu *Οὔ μοι πίνεται οἶνος, ἐπεὶ οὐ παρὰ παιδὶ τερείνῃ*, ex ipsius mente, quia puella eo caret et aquam bibit cum parentibus, constructio claudicat; si quidem legitima horum verborum interpretatio est, quia apud puellam bibere nequeo, *ἐπεὶ οὔ μοι πίνεται.* Tum *παρὰ παιδί*, licet avellas, tamen iterum ad *κατέχει* intelligendum est: *κατέχει*, absolute dictum, regnat, *schaltet*, ut vertit Passovius. Verba autem *παρὰ παιδί* premo; inest enim, ab ipsa praeferri novum amatorem. Altera itaque duo disticha, quibus puella inter amatoris amplexus dulce loquitur, a versu 1086, parenthetice secundum H. posito, qui eam abreptam poetae sistit, dissentanea sunt, nec profecto aliud quicquam continent, quo haec tam subito facta mutatio declaretur. In secundo enim poeta narrat, puellae parentes frigidam aquam bibere, ita ut (*ὥστε*) illa aquatum eat, *simul*que ipsum *foveat* (*θέρει*) *Θέρειν* de amore quin bene dici possit, dubito. (Nestor *Iliad.* I, 261 *καὶ οὔποτε μ' οἵγ' ἀθέριζον*). Tum huic sensui dativus commodi *πίνουσί μοι* non convenit. Sed quod majus est, friget nimium illud *ὥσθ' ἅμα θ' ὑδρεύει*, hoc loco positum, et hoc modo cum *γοῶσα θέρει* junctum. Ceterum Aug. etiam habet *ὡς θάμα θ' ὑδρεύει. Goeller* ad *Dionys.* de *Compos.* p. 150 pro *φέρει* conjicit *φλέγει. Passovius* num explicationem olim tentatam in *J. H. Bremii et L. Doederlini Philol. Beyträgen* I, 160, excerptam eam in *Ephem. Lips.* 1819, p. 1980 adhuc tueatur, nescio. Equidem ex his amatorium carmen integrum et elegantia aliqua et simplicitate praeditum exsculpi posse despero. Ut concedamus, poetam dicere voluisse, quod verbis quidem non inest, invitae puellae alium obtrusum fuisse amatorem a parentibus, cum priore autem eam clam, dum aquam peteret, convenisse, quod argumentum epigrammatis foret haud ingratum, immisceri omnino non poterat illud, parentes puellae aquam fri-

gidam bibere, quasi qui vinum bibunt e plebe non aquatum irent, aut quasi tantum illi biberent, ut ob hoc frequentius filiae in publicum prodeundum esset. *Aquam ferre mulierculas, mos in Graecia* erat. *Cicer.* Tusc. V, 36.

1089. (265) *βαλὼν* scripsi pro *λαβών* cum Hermanno.

1091. (579) Haesitavi, an hoc dist. inter parodias potius quam inter aenigmata ponerem cum 233 s. ut loqueretur *γυνὴ περίδρομος*, maritum, *κακὸν ἄνδρα*, derelinquens furtimque adulterum invisens.

1092. (579) cf. 1247.

1093. (861) *Ἑταιρικὸν ἐπίγραμμα, ὡς ἀπὸ γυναικός.* CAMER. Aenigma esse non vidit vir eximius; quare non satisfaciunt, quas proponit, explicationes. Idem initium est 813. Ad 1095 cf. 238. Fortasse hoc et antecedens aenigma significant res toto coelo diversas a meretrice, cujus fallax praetenta est species, ut in eo, quod flumen ripis egressum designans nuper editum est in *Meinertsii* Cantilenis popularibus T. I p. 285. *Du krumme, du lange, wo bist heint Nacht rumgange?*

1097. (949) *Γρῖφος ἐστὶ καὶ αἴνιγμα τὸ λεγόμενον. δοκεῖ δὲ ἀλληγορεῖσθαι τὸ ἀδύνατον ἢ καὶ ἀπίθανον καὶ ψευδὲς προδήλως. οἴοιτο δ' ἄν τις ὅμοιον εἶναι τούτῳ τὸν ὑπ' Ἀθηναίου* (X p. 457) *ἐκτεθέντα γρῖφον τόνδε·*

> *Πέντ' ἄνδρες δέκα ναυσὶ κατέδραμον εἰς ἕνα χῶρον,*
> *ἐν δὲ λίθοις ἐμάχοντο, λίθους δ' οὐκ ἦν ἀνελέσθαι,*
> *δίψῃ δ' ἐξόλλυντο, ὕδωρ δ' ὑπερεῖχε γενείου.*

CAMER. In utroque aenigmate solvendo errat Camerarius. Athenaeus quidem in suo nomina propria latere disertis ait verbis, in *πέντ' ἄνδρες* puta, *δέκα ναυσί, ἕνα χῶρον, λίθοις* et *δίψῃ* aut in horum certe plurimis, ex quibus, si quis id agere velit, solutio petenda est. A recto tramite aberrant etiam, quos Casaubonus exscripsit. Hoc igitur aenigma ad eam pertinet classem, ex qua est *Γῆς (αἶας) ἔθανε κατὰ δεσμόν, ὅτ' ἀγγείων ἀφάμαρτεν*, Ajas Telamonius, *Ἐν φανερᾷ γενόμαν* (*Jacobs. Append.* 175), in Delo insula, *Ὠμὸν ἰχθὺν ὀκτὼ εἶναι*, Assus urbs, et griphus in Smyrnam, *Anthol.* XIV, 31. Quomodo in nominibus *Eurytionis* et *Eurotae* lusum sit v. ap. *Jacobs.* in *Athen.* p. 135 s. Nostri aenigmatis sensum aperit Rhiani comparatio pueri cum hinnuleo, amatoris cum venatore *Anthol. Pal.* p. 591, 146 ubi Jacobsius colorem fortasse ex Nostro ductum censet:

> *Ἀγρεύσας τὸν νεβρὸν ἀπώλεσα, χὠ μὲν ἀνατλὰς*
> *μυρία, καὶ στήσας δίκτυα καὶ στάλικας,*

σὺν κεναῖς χείρεσσιν ἀπέρχομαι· οἱ δ' ἀμογητὶ
τἀμὰ φέρουσιν, Ἔρως, οἷς σὺ γένοιο βαρύς.

Cf. Callim. *Anthol.* XII, 102. Verba *αἵματος οὐκ ἔπιον* 1098 explicat ep. *Anthol. Pal.* XII, 123, 3, *πρήξας* 1101 aliud ib. n. 240, *ὄρχεις ἄπρηκτοι. Boschius* ad *Anthol.* IV, 10, 1 *πράσσειν* de re Venerea (ut *facere* etiam) illustrat loco *Theocr.* II, 143. Hinc Venus *Πρᾶξις*, *Trilogie Prometheus* p. 241.

1103. (1209) *Τίνα ἂν δέξοιτό τις τοῦτον τὸν Αἴθωνα καὶ πῶς οἴοιτ' ἂν εἰρῆσθαι, οὐκ οἶδα. ὅτι μὲν ταῦτα Θεόγνιδος ἔπη οὐκ ἂν νομισθείη τῷ ἀκριβεῖ λόγῳ, δῆλον κἂν τυφλῷ ψηλαφῶντι, φασίν. Αἴθωνα δ' οὐκ ἀγνοοῦντες ὅσα σημαίνει παρ' Ὁμήρῳ τε καὶ τοῖς ἄλλοις, οὐκ ἴσμεν τὸν ἐπιφανῆ διὰ τοῦ ὀνόματος συμφραζόμενον. εἰ δ' ἄρα ἐθνικόν ἐστιν, ἤτοι ἐμφαῖνον τὸν Αἴθικα δῆμον Θεσσαλικὸν παροικοῦντά ποτε τῷ Πίνδῳ ὄρει, ἢ ἄλλον τινά, τήν γε Θήβην κατὰ ταὔτ' ἂν νοοῖμεν ἴσως τὴν Φθιωτίδα· πολλῶν γὰρ πόλεων ἐγένετο τοὔνομα. ἀλλ' οὐδὲν γὰρ δυνατὸν διϊσχυρίσασθαι ἡμᾶς περὶ τοῦ πράγματος, ἁπλῶς τὸν νοῦν ἐκδεχώμεθα τόνδε· Ἀλλόφυλος μὲν καὶ ἑτεροεθνὴς ἐγενόμην παροικῶν ἐνθάδε τῆς πατρώας γῆς ἀπελαθείς.* CAMER. *Πόλις εὐτείχης*, nihil aliud quam *τείχεα ὑψηλά* 1099, *Αἴθων* vim apellativi habet.

1105. (1211) *Ὡς δ' αὔτως καὶ τὰ ἐφεξῆς ἄλλου ἂν ὅτου οὖν μᾶλλον εἴη ἢ Θεόγνιδος.* CAMER. qui verba quidem bene exponit, sed ad litteram ea accipiens de cive aliquo cogitat urbis Macedonicae Letes (ita enim scribit), in cujus vicinia esset Latonae templum. Quod Brunckius Neandro tribuit, *δέννάζε*, Vinet. et Camer. habent, altera ne memorata quidem lectione; de quo verbo v. idem Br. ad *Soph. Ant.* 755. Heynius campum dictum vult Lethaeum a Lethaeo fluvio prope Ephesum in Maeandrum sese effundente. *Nicand.* ap. Athen. XV p. 683 C. *Anacr.* Od. 60. Et sic jam Vinetus, cui Thebe 1103 urbs Ioniae est ad hoc flumen sita, Argyris autem Theognidis uxor. Equidem et hic sirpum video, eoque significari puto *Theognidem poetam.* Quadrant in eum et parentes nobiles, quorum dignitatem Argyris minoris quam par esset aestimat, et exilium, et quod servile nihil ei inesse dicitur, ut ipse ait: 842 *οὔτ' ἐν ἐμῇ ψυχῇ δούλιον οὐδὲν ἔνι.* Sub Argyri latent divites e plebe, quos servilem animum nondum exuisse plus semel innuit. Denique *Ληθαῖον πέδιον* ad oblivionem spectat, doloris remedium, quo sese consolatur.

1111. (1229) Griphi hujus solutio petenda ex *Hesych.* v. *Κόχλος. Τοῖς θαλαττίοις (κόχλοις) ἐχρῶντο πρὸ τῆς τῶν σαλπίγγων εὑρήσεως.* Aliud in cochleam aenigma exhibet *Athen.* X p. 455 E. Cf. *Pacuv.* ap. *Cicer.* de *Divin.* II, 64. Cochlea marina pro tuba utun-

tur Tritones. *Στρόμβοις τινὲς τῶν βαρβάρων βουκινίζουσι. Sext. Empir. adv. Mathem.* VI, 24, cf. *Schol. Nicandr. Alex.* 393.

Parodiae.

1113. (1161) *Ἀπόσπασμά τι, οὐκ εὖ οἶδα τίνος. εἴρηται δὲ πρότερον·* (89 s.) *Οὐδένα θησαυρὸν κ. τ. λ. εἴη δ' ἂν ἴσως ἐνταῦθα νοεῖσθαι ὀφειλόμενον τὸ θησαυριστέον τοῖς παισὶν τὰς εἰς ἄλλους εὐεργεσίας. μένουσι γὰρ αὐταὶ καὶ οὐκ ἀναλίσκονται ταῖς δαπαναῖς, ὥςπερ τὰ χρήματα.* CAMER. Nobiles non solent stipem cogere (*αἰτεῖν*), neque tanta serio imponi poterat Cyrno liberalitas erga miseros, qua liberos suos negligere cogeretur. In *αἰδοῦς* et *αἰτοῦσιν* ludit hominis ingeniolum, et ex Stratonis Musa hae munditiae illustrandae. *Anthol. Pal.* XII, 214, *Δός μοι, καὶ λάβε χάλκον.* n. 204. *Δὸς λάβε παίζει Σωσιάδας, ὁ καλός, καὶ Διοκλῆς, ὁ δασύς.* Priapus ap. *Philipp.* ep. 56. *Ἔστι νόμος που Δός λάβε.* Cf. *Antiphil.* ep. 44 ed. Lips. (ap. Brunck. Lect. p. 172). *Da mihi, da mihi, Hyg.* fab. 189. Hoc sensu verbum *αἰτεῖν* in amore frequentatum videmus infra 1344; hic de pueris meritoriis accipiendum. Cf. ad 1271. *Jam tener assuevit munera velle puer — vendit amorem. Tibull.* I, 4, 58. 67.

1115. (1353) *Ἀρπαλέος. Mimn.* I, 4. Br. *Ἄνθεα τῆς ἥβης γίγνεται ἀρπαλέα.*

1117. (1335) *τελέσῃ*, cf. 1370. Omissum est *τις*, ut 473.

1119. (1235) *ἀπειθής*, cui non inest *Πειθώ*, persuadendi vis, quam vocis potestatem lexica non norunt. Non ultimus tantum versus, sed singula fere hujus tetrastichi verba ex seria poesi decerpta ad ludibrium deflexa sunt.

1121. (1237) *ἀλλὰ τλῆθι νόῳ συνιδεῖν ἔπος*, ironice, ne dedigneris, tecum reputare, quod est in proverbio.

1123. (1365) Parodia, ut videtur, omnium nequissima. Infra 1335 *τῶν δ' ἐπακοῦσον ἐπῶν.*

1125. (253) De hac clausula v. Prolegom. Aug. *σεῦ γ' οὐ.*

1127. (1105) *χρυσός.* Alii hic legunt *καλὸς ἅπασιν ἔσῃ.* (Ita et Camer.) Nos Erasmi lectionem, undecunque illam habeat, amplexi sumus, qui in proverbio *aurum igni probatum* hanc sententiam expressit. VINET. Puerum intellige.

1129 s. (371) de hoc etiam et seq. epigrammate diximus in Prolegomenis.

1131—36. (503—8) Gnoma integra huic lusui subjecta non superest, sed singula quaedam occurrunt, quibus ille aptatus sit, ut 313

μή σε βιάσθω γαστήρ, 307 *οὐκέτι κεῖνος τῆς αὐτοῦ γνώμης καρτερὸς οὐδὲ νόου*, 230 *ὄφρα μὴ — αἰσχρὸν ὄνειδος ἔχω*, *Hesiod.* ad 291 citatus *σὺν δὲ πόδας χεῖράς τε δέει γλῶσσαν τε νόον τε Δεσμοῖς ἀφράστοισι.* Etiam haec *νόον ἐν στήθεσσι* et *μάταιον τι ἔργειν θωρηχθέντα* ex gnomis decerpta.

1133. (505) *ἀλλ' ἄγε* v. *Heind.* ad *Plat.* I, p. 138 et *Koen.* ad *Gregor.* p. 88. Schaef.

1134. (506) Stob. *πειρήσω* et *ἔχῃ*.

1135. (507) Fort. *ὡς νόον.* SCHAEF.

1141. (1349) *Οὕτω μὴ θαύμαζε Σιμωνίδη.* Ita 895 *οὕτω μὴ θαύμαζε γένος, Πολυπαίδη.* 881. *οὐδὲν θαυμαστόν, Πολυπαίδη.*

1142. (1350) Pro *ἐξεδάμην* *J. C. Orelli Philol. Beytr. aus der Schweiz* I, 165 proponit *ἐξεμάνην. ἐρωτὶ δαμείς* ut *παιδί* 1358.

1147. (1041) *Τὸ γὰρ ἐν πενθοῦσι παίζειν, κατὰ τὴν παροιμίαν, τὸ τὰ τοιαῦτα ἐν τοῖς πάθεσι κακοτεχνεῖν ἐστι. Demetr.* 28.

Tyrtaei. 1151. (1003) *τό τ'* pro *τόδ'* *J. V. Franckius Callin.* p. 190.

1155—60. (933—38) Habes ap. Theognidem seriam Tyrtaei seu potius rhapsodi illius versuum parodiam. *Franck.* l. l. p. 167.

1155. *Κάλλος.* *Scol.* 7. *Ὑγιαίνειν μὲν ἄριστον ἀνδρὶ θνατῷ, Δεύτερον δὲ καλὸν φυὰν γενέσθαι.* Cf. *Pind. Ol.* XIV, 9. Epkema vellet *κῦδος* pro *κάλλος*. At haec sunt fere unum *ἀρετὴ καὶ κῦδος*, ut ap. *Hesiod.* *Ἔργ.* 315 *πλούτῳ δ' ἀρετὴ καὶ κῦδος ὀπηδεῖ.* *Iliad.* XVII, 251 *ἐκ δὲ Διὸς τιμὴ καὶ κῦδος;* hic autem diversa sint necesse est duo, quae junguntur. Tertium dist. in nonnullis Codd. adjectum esse monet Camer. nec ipse tamen nec Seberus receperunt.

1158. (936) Vinet. Erasmi secutus translationem posuerat *οἰκοῦσιν.* Falso.

Solonis. 1170. (586) Stob. *ἢ μέλλει σχήσειν, χρήματος.* — *σχήσειν, τὴν πορείαν, τὴν ὁρμήν,* quo appulsurus sit, ut vult Camerarius, *Aristophanis* usus *Ran.* 188 *ποῦ σχήσειν δοκεῖς;* nisi metaphora a curribus ducta, de quo cogitavit Heynius.

Solonis. 1171. (587) Stob. *εὖ ἔρδειν.* Gesn. *εὐδοκιμεῖν*, fort. ex Theognide. Illud tamen antiquum et sincerum est. Concinit Solon cum Phocylidis dicto p. 3 citato: *Πόλλ' ἀπατηθῆναι διζήμενον ἔμμεναι ἐσθλόν.* Qui rem bene gerere (sua vi et virtute) studet, nec opinato (ante quam quod voluerat exsecutus sive nactus est) calamitate affligitur; si quis vero bene (reapse) agit (et conatus ad effectum adducit), numini id debetur, humana imbecillitate ipsum liberanti,

consilia ejus adjuvanti, ita omnia disponenti, ut ab ejus vel consilio vel imprudentia nihil pendeat. Ita haec bene cohaerent cum dist. antecedentibus:

> *Μοῖρα δέ τοι θνητοῖσι κακὸν φέρει ἠδὲ καὶ ἐσθλόν,*
> *δῶρα δ' ἄφυκτα θεῶν γίγνεται ἀθανάτων.*
> *Πᾶσι δέ τοι κίνδυνος κ. τ. λ.*

Sed cum sensus paulo reconditior esset, ap. Nostrum emendatum est *εὐδοκιμεῖν*, et ap. Stob. dist. sequ. in duobus Schowii Codd. *κακῶς ἔρδοντι*, quo pro antithesi vera, sed abscondita, alia nova existeret. Ac id ipsum *κακῶς* Gesnerus proponit in marg., Camerarius in Scholiis, Schaeferus in nota, Grotius autem in textum etiam recepit, in eundem vertens sensum, quem Gesn. expresserat: *Alii male ac temere agenti deus ubique indulget prosperum eventum, quo insipientiae malum solvitur.* In Theognidis tamen contextum quam unice veram censeo lectionem, *εὖ ἔρδειν*, sequente *καλῶς ἔρδοντι*, postliminio reducere nolui.

1173. (589) *Γράφεται δὲ ἐν ἐνίοις* (Stob.) *ἀντὶ τοῦ προνοήσας, π ρ ο ο ρ ή σ α ς* (Gaisf. illud praetulit), *καὶ ἀντὶ τοῦ ποιεῦντι, ἔ ρ δ ο ν τ ι, καὶ ἀντὶ τοῦ τίθησι, δ ί δ ω σ ι. φέρεται δὲ καὶ ταῦτα ἐν τοῖς Σολωνείοις, καὶ γράφεται ἐν ἐνίοις·* (horum edd.) *Τῷ δὲ καλὸν ποιοῦντι θεὸς καλὰ πάντα τίθησι.* CAMER. Stobaei margo *περὶ πάντα τίθησι* fort. ex Theognide.

1175—80. (227—32) leguntur etiam in Aug. post 226. 1176 *βίον.* 1179 *ὁπότε Ζεὺς πέμψει.*

1175. (227) *Ἐν τισιν* (Plutarch.) *ἀντὶ τοῦ ἀνδράσι κεῖται, γράφεται ἀ ν θ ρ ώ π ο ι σ ι.* CAMER. *ἀνδράσι κεῖται* (*positum est*) habent Aristot. Stob. et Basil. Stob. 1177 *διπλασίως. Πεφασμένον* ut *φαινόμενον κακόν*, manifestum. *Archil.* fr. 65. In Solonis legibus *πεφασμένως* pro *φανερῶς*, fr. 65. *Lysias c. Theomn.* p. 117 (363) de Solonis lege *τὸ μὲν πεφασμένως ἐστὶ φανερῶς.* Solon nullum ait hominibus finem esse divitias *appetendi.* Grotius: *Divitiis nullus modus est nec finis habendi.* Aristoteles vero primum versum per se et extra nexum suum ad verbum intelligit de divitiis ipsis. *Καὶ ἔοικεν ὅ γ' ἀληθινὸς πλοῦτος ἐκ τούτων εἶναι· ἡ γὰρ τῆς τοιαύτης κτήσεως αὐτάρκεια πρὸς ἀγαθὴν ζωὴν οὐκ ἄπειρός ἐστιν, ὥςπερ Σόλων φησὶ ποιήσας· Πλούτου δ' οὐδὲν τέρμα πεφασμένον ἀνδράσι κεῖται· κεῖται γὰρ* (*τέρμα*) *ὥςπερ καὶ ταῖς ἄλλαις τέχναις· οὐδὲν γὰρ ὄργανον ἄπειρον οὐδεμιᾶς ἐστι τέχνης οὔτε πλήθει οὔτε μεγέθει· ὁ δὲ πλοῦτος ὀργάνων πλῆθός ἐστιν οἰκονομικῶν καὶ πολιτικῶν.* Similiter Plutarchus, qui addit: *Ἐπεὶ τοῖς γε νοῦν ἔχουσιν ὁ τῆς φύσεως πλοῦτος ὥρισται*

καὶ τὸ τέρμα πάρεστι τῆς χρείας καθάπερ κέντρῳ καὶ διαστήματι περιγραφόμενον.

1178. (230) Genuina Solonis lectio ap. Stob. est *Κέρδεά τοι θνητοῖς ὤπασαν ἀθάνατοι, Ἄτη δ' ἐξ αὐτῶν ἀναφαίνεται*, quae bene vertit Grotius: *Humano generi commoda dant Superi, Commoda sed Noxam pariunt.* Et ita intellexit etiam qui vel explanandi studio, vel memoriter litteris consignans quaedam immutavit.

1180. (232) *τειρομένοις*, per anticipationem, qui his malis atterantur. Stob. *τισομένην*, et in uno Schow. Ms. *ἄλλοτ' ἄν*, unde recepit Gaisf.

1181. (315) Stob. *μὲν* pro *τοι.* Plutarchus *γὰρ πλουτεῦσι* et v. sq. *αὐτοῖς*. Stob., Gesn. et Schow. *τούτων*, subaudito *ἕνεκα*, ut Schow. et Gaisf. declarant. In Stob. tamen Gaisf. *τούτοις* pro vulgato *τούτων* posuit. Grot. *αὐτῶν*. 1183. Plut. *ἔστι* pro *αἰεί.*

1185. (729) Stob. *πλουτοῦσιν, ὅσοις.* *Fortlage Fragm. Solon.* p. 83 ss.

1187. (721) *τὰ δέοντα*, minus poetice. Stob. *τάδε πάντα.* Plutarch. *μόνα ταῦτα.*

1188. (722) Sylburgius *πλευραῖς* et *ποσί* de concubitu et saltatione cepit; ego de decubitu et soleis. Boisson. cujus sententiam non intelligo.

1189 s. (723) *παῖδες τ' ἠδὲ γυναῖκες.* Omnino ita legi sensus postulat. Vulgo et apud Theognidem *παιδός τ' ἠδὲ γυναικός.* GROTIUS. Stob. *ὅταν δέ κε τῶνδ'.* Plutarch. *ἐπὴν καὶ ταῦτ' ἀφίκηται.* Cum Jacobsio et Hermanno scripsi *ὅταν κεν*, mutata simul interpunctione. — *Γράφεται δὲ ἁρμοδία ἐν ἐνίοις, οὐχ ἁρμόδιος* (quod etiam Stob. habet) CAMER. Vulgatam servavit Gaisf. Ald. *παιδός τ' ἠδὲ γυναικός*, quae ad solas *πλευράς*, quamquam interposita saltatione (*ποσίν*), referri universa loci ratio flagitare videtur. *Theogn.* 623 *τῶν αὐτοῦ κτεάνων εὖ πασχέμεν.* *Pind. Nem.* I, 46 *ἐόντων, εὖ τε παθεῖν καὶ ἀκοῦσαι.* Boissonadius hunc esse putat sensum: *συγγίνεται δὲ ἁρμόδιος* (vel *ἁρμόδια* adverbialiter) *ἥβη παιδός τ' ἠδὲ γυναικός, ὅταν δέ γε τῶν* aut fortasse *τῶνδ' ὥρη ἀφίκηται.* Igitur horum tempus quando advenerit, juvenum aetati aptum erit; quorum haud fere magis intellectus, quam constructio plurimis vereor ne satisfaciat. *σὺν δὲ* pro *καὶ ἅμα* h. l. positum esse animadvertit jam *Hoogeveehus* ad *Viger.* c. IV, 15. Positum autem est simplicis copulae loco; non diversa enim sunt, *ὅταν τῶν ἀφίκηται ὥρη* et *ἥβη γίγνεται ἁρμοδία*, nec dura aut ingrata est constructionis in his inversio. Ita *Pind. Ol.* VII, 4

φιάλαν ὡς εἴ τις — δωρήσεται (δωρήσηται) — ἐν δὲ φίλων παρεόντων θῆκέ μιν ζαλωτόν. Expressit Solonem *Horat. Epist.* I, 12, 5:

Si ventri bene, si lateri est pedibusque tuis, nil
Divitiae poterunt regales addere majus.

1197. (467) Primum dist. non debere avelli a sequentibus, quibus compellatur Simonides, probat Chironis, carminis didascalici, locus, quo convivatoris sordidi mores pinguntur, gnoma nostra facete intexta, apud *Athen.* VIII p. 364, ex quo simul discimus unde illa expressa sit. Ait enim Athenaeus, sui temporis homines, ubi ad sacrificium convocaverint amicos suos, non meminisse eorum, quae Chironis auctor incertus moneat:

Μὴ δὲ σύ γ' ἄνδρα φίλον καλέσας ἐπὶ δαῖτα θάλειαν
ἀχθοῦ ὁρῶν παρεόντα· κακὸς γὰρ ἀνὴρ τόδε ῥέζει.
ἀλλὰ μάλ' εὔκηλος τέρπου φρένα, τέρπε τ' ἐκεῖνον.

At memoria eos tenere, quae ibidem proxime sequantur, quae *omnia* ad Magnarum Eoarum, Hesiódo auctori tributarum, et ad Operum ac Dierum ejusdem conversionem expressa sint (*παρῴδηται*).

Ἡμῶν δ' ἤν τινά τις καλέσῃ θύων ἐπὶ δεῖπνον,
ἀχθόμεθ' ἢν ἔλθῃ καὶ ὑποβλέπομεν παρεόντα,
χ' ὅττι τάχιστα θύρας ἐξελθεῖν βουλόμεθ' αὐτόν.
εἶτα γνούς πως τοῦθ', ὑποδεῖται. κᾆτά τις εἶπε
τῶν ξυμπινόντων· Ἤδη σύ; τί οὐχ' ὑποπίνεις;
οὐχ ὑπολύσεις αὐτόν; — Ὁ δ' ἄχθεται αὐτὸς ὁ θύων
τῷ κατακωλύοντι, καὶ εὐθὺς ἔλεξ' ἐλεγεῖα·
Μηδένα μήτ' ἀέκοντα μένειν κατέρυκε παρ' ἡμῖν,
μηθ' εὕδοντ' ἐπέγειρε, Σιμωνίδη. Οὐ γὰρ ἐπ' οἴνοις
τοιαυτὶ λέγομεν, δειπνίζοντες φίλον ἄνδρα.

Tum etiam haec opponi (ex *Operib. et D.* 724):

Μηδὲ πολυξείνου δαιτὸς δυςπέμφελον εἶναι
ἐκ κοινοῦ· πλείστη τε χάρις, δαπάνη τ' ὀλιγίστη.

Manifestum est, Athenaeum Chironis hujus novelli verba, quibus ad hos versus decurrebat oratio, brevitatis caussa suppressisse. Prima autem utitur persona, *προςτίθεμεν*, quia statim ab initio narrationem poetae ad suam ipsius aetatem traduxerat: *Οἱ δὲ νῦν προςποιούμενοι τοῖς θεοῖς θύειν κ. τ. λ.* Jam cum posterior ecloga sit ex Operibus, elegos ad Simonidem in altero carmine, unde quaedam in suum usum detorsisse dixerat Chironem, in Eoeis igitur, vel ad verbum exstitisse, vel inde certe expressos fuisse liquet, adjunctis pentametris. Atque ex eadem poesi excerpti sunt versus sententiosi de vino p. 17 ad v. 291 appositi. Chironis monito, hilari vultu excipiendos esse convivas,

haec duo opponuntur, neminem invitum retinendum vel ad potum invitandum, et conviviis communibus institutis utendum esse, *ἅπερ πάντα* (utraque) *παρῴδηται*, non mutatis quidem verbis, sed sola loci, quo ex transverso adhibentur, ratione. Quare sequentes quoque versus ad Simonidem ex eadem poesi decerptos esse existimo. Ad hanc autem quod attinet, Athenaeum aut alucinatum esse patet, aut negligentius, quam in rem nostram conducat, locutum. Factum esse potest, ut Eoarum Magnarum codici alia poemata Hesiodea annexa essent, et quidem Chironis gnomae, ad quas Deipnosophista respiceret. Tum porro sumendum est, praeceptis his Hesiodi nomen ferentibus aliena quaedam ob argumenti communionem, fortasse sine lemmate, subjecta fuisse, ab illis vel Simonidis compellatione pro Achillis nomine, in Chironicis obvio, facile quidem dignoscenda, sed vulgo tamen cum eis confusa. Cujus modi codicem *Pausanias* IX, 31, 3 memorat: *Παραινέσεις τε Χείρωνος ἐπὶ διδασκαλίᾳ δὲ* (*δὴ*) *τῇ Ἀχιλλέως καὶ ὅσα ἐπὶ Ἔργοις τε καὶ Ἡμέραις*. Elegi isti autem ad Simonidem eo facilius in Athenaei codice Hesiodeis accenseri poterant, quod ex eis argumentum mutuati essent. *Μηδένα τῶνδ' ἀέκοντα μένειν κατέρυκε*. *Lycon* ap. *Rutil. Lup*. II, 7, ubi Theophrastea arte depingit ebrietatem: *Alium turbas vitantem ac domum reverti cupientem retinet janitor, pulsat, exire prohibet, domini interdictum demonstrans.*

1202. (472) *Παρὰ φύσιν γὰρ ἡ βία. διὸ αἱ ἀνάγκαι λυπηρόν· καὶ ὀρθῶς εἴρηται· Πᾶν γὰρ ἀναγκαῖον πρᾶγμ' ἀνιαρὸν ἔφυ*. *Aristot. Rhet*. I, 11, qui quod alibi hunc versum Eueno tribuit, Camerarius totum epigramma huic dandum putavit. Sed *δημοτικόν τί ἐστιν ἡ παροιμία καὶ κοινόν*, ut ait *Demetr*. 232. Ald. et Turneb. *ἀνιαρόν*.

1203. (473) *οἰνοχοείτω*, astando *quis* misceat. VINET. *ὁ οἰνοχόος*. CAMER. Ita et Br. et Meinekius, qui Machonem comparat ap. *Athen*. p. 583 B. *Ἀλλ' ἐγχεέτω μοι τέτταρας κοτύλας ἔπειτ' Εἰς τὴν μεγάλην*. V. ad 164. Diotim. *Anthol. Pal*. VII, 261 *μὴ τέκοι, εἰ μέλλει παιδὸς ὁρᾶν θάνατον*.

1207. (669) Hoc dist. ex Theognide 649 annexum est, ubi legitur *Πολλά με καὶ συνιέντα παρέρχεται*. Sed qui hic illud agglutinavit, quo junctura fieret arctior et justa existeret oppositio, de suo intulit *νῦν δέ*; unde dum subjectum, quod dicimus, verbo deest, hiulca evasit oratio.

1209—36. (903) *Διὰ πολλῶν ἐπαινεῖ ὁ ποιήσας ταῦτα τὴν τῶν ἀναλωμάτων μετριότητα, ἥ τις εἴη ἂν δαπάνη ἐλευθέριος, οὕτως ἐπαρκοῦντός τινος ἑτέροις, ὥστε μὴ ἐνδεῆ γενέσθαι αὐτὸν τῶν ἀναγκαίων. προςπεφώνηται δὲ Δημοκλεῖ τινι, καὶ συμφωνεῖ τούτοις τὸ ὡς Λουκια-*

νὸν ἀναφερόμενον τόδε. (*Anthol. Pal.* p. 494, 26). CAMER. Solummodo propter epiphonema ad Damoclem vir ingeniosissimus Theognidem taediosa hac chria exonerasse videtur; jejuni alicuius Grammatici exercitatio ea fuerit, quem etiam verbum φροντίζω 1218 prodit. Neque argumentum satis exacte definivit Camerarius. Non convenit enim nostro cum Pindarico illo Chromio *Nem.* I, 45:

Οὐκ ἔραμαι πολὺν ἐν μεγάρῳ πλοῦτον κατακρύψαις ἔχειν,
ἀλλ' ἐόντων, εὖ τε παθεῖν καὶ ἀκοῦσαι, φίλοις ἐξαρκέων.

Haud magis comparandus est cum iis, qui praecipiunt (supra 623) τῶν αὐτοῦ κτεάνων εὖ πασχέμεν. Sed quomodo plurimis ipse tuto frui possit, anxie computat, sordidus simul et luxuriosus. Parum deest, quin, quod apud illum seria est deliberatio, liberalius sentientibus speciem habeat malignae parodiae in Biantis dictum: τὸν βίον οὕτω δεῖν μετρεῖν, ὡς καὶ πόλυν καὶ ὀλίγον χρόνον βιωσομένους. Ceterum quod Bekkerus 1229—36 a superioribus dissociavit, paucis probabitur. Camerarius sequens etiam dist. apud nos 241 huc traxerat, cujus argumentum multum dissidet ab hac disputatione, uti verius dixeris quam carmen.

1209. (903) Malim sic interpungere τηρεῖ κατὰ χρήματα, θηρῶν Κυδίστην. SCHAEF. Insolens quidem incisio (*Hermann. Elem. metr.* p. 340), sed quam tamen habet versus ex Titanomachia p. 5. citatus: εἴς τε δικαιοσύνην θνητῶν γένος ἤγαγε, δείξας. Ego Camerarii emendationem τηρῶν pro θηρῶν in textum recipere non dubitavi. De hoc participii usu v. quos Bekkerus citavit ad 285 p. 84.

1211. (905) Leg. εἰ γὰρ ἔην κ. β. τέλος, ἢ ὁπόσον τις. JACOBS.

1217. (911) ἐν τριόδῳ δ' ἕστηκα, v. *Valcken.* in *Schol. in N. T.* ed. Wassenb. I, 352. — *Wernick.* ad *Tryphiod.* p. 175 ἐν τ. δ' ἕστηκα· δύω τὸ πρόσθεν ὁδοί μοι.

1225. (919) ᾧ pro ὡς ut ponatur, non opus. Ut et intempestive laboraret, neque bona sua relinqueret hominibus, qualibus aliquis sua post mortem relinquere optet.

1236. (930) l. κοὐκέθ'. JACOBS.

Musa puerilis.

1237. (959) *Αὐτός* solus, v. *Buttmann. Gramm. Gr.* §. 114. *Passov.* ad *Tac. Germ.* p. 60. *Odyss.* I, 60 ἔχει δέ τε κίονας αὐτός.

1241—44. (1091—94) Br. et Bekk. duobus his dist. adhaerere putaverunt tertium, quod mihi quidem magis ad sequens epigramma accommodatum esse videbatur.

1245 s. (1095) s. *Οὐ γὰρ εἶναι αὐτῷ ἀνάγκην, ἤγουν οὐκέτι δοκεῖν ὑπηρετῆσαι ἐκείνῳ, ἐφ' οἷς πρότερον χάριν οἶδε.* CAMER. De amicitia ne cogites. Fallitur etiam Seberus: *Mihi quidem nulla necessitas est hoc facere: superiorum mihi gratiam repone.* Assume *σὲ τοὔθ' ἔρδειν. Χάριν τιθέναι* valet *φέρειν τινὶ χάριν, ποιῆσαί τι ἐν χάριτι,* tum sensu arctiori *χαρίζεσθαι. Schol. Pind. Pyth.* II, 75. *Χαρίζεσθαι κυρίως τὸ συνουσιάζειν λέγεται, ὥςπερ Θεόπομπος ἐν Μήδῳ εἰςάγει τὸν Λυκάβηττον λέγοντα· Παρ' ἐμοὶ τὰ λίαν μειράκια χαρίζεται τοῖς ἡλικιώταις, καὶ Σαπφώ·*

Μικρά μοι παῖς ἔμμεναι λιθόχαρις.

Leg. *λιτόχαρις*, i. e. *ἁπλῶς χαριζομένη, παρέχουσα χύδην*, vel *ἡλιτόχαρις*, quorum utrumque, quippe nove dictum nec intellectum librariis, facillime corrumpi poterat. Parodia igitur potius haec esse videtur acerbissima versus Sapphici *Σμικρά μοι παῖς ἔτι φαίνεο κἀχαρίεσσα;* vel istius *Ἔστι μοι καλὰ παῖς κ. τ. λ.* ob quam in disputatione de Sapphone p. 89 veteris comoediae poetis nobilissimam poetriam traducentibus Theopompum adjungere debueram: supplendum enim *ἐν Σαπφοῖ (Θεόπομπος εἰςάγει Σαπφώ) λέγουσαν.* Monuerunt de hac vi verbi *χαρίζεσθαι Canter. Nov. lect.* VI, 19. *Barth. Adv.* VI, 16. *Volgerus* ad *Sapph.* fragm. p. 96. Hinc explicandae sunt Gratiae cum rosa, astragalo et myrti ramusculo in manibus, adposita in eadem basi Amoris statua. *Pausan.* VI, 24, 5. cf. etiam *Strat.* in *Anthol. Pal.* p. 569, 2, 5. 601, 214 et infra 1317 *ἐμοὶ δὲ δίδου χάριν.* 1345 *διδοὺς χάριν.* cf. 1354.

1248. (1098) *Λίμνη* aucupum mihi videtur esse vocabulum incognitum. Elegans est Graefii conjectura in *Epist. Crit. in Bucol. Gr.* p. 81, a Schaefero laudata, *ἐκ λινέης νεφέλης.*

1249. (1099) *ἀποῤῥήξας βρόγχον ἤγουν τὸν τράχηλον ἐξελκύσας.* CAMER. Non est versus *ἀκέφαλος*, quales nusquam ocurrunt. Brevis vocalis productionem alii repetunt ab arseos aut accentus vi: mihi probabilior videtur ratio Scaligeri, cujus exquisitam, adnotationem ex Eusebianis (p. 119) citavit *Gaisfordus* in Append. ad Vol. I. Poetar. Min. Graec. p. XXIX. (»Neque solum $\overline{\varphi}$ continet suam tenuem *π*, sed etiam $\overline{\chi}$ suam $\overline{\kappa}$, ut ap. Theognim *βρόχον ἀποῤῥήξας.* Scribitur *βρόχον*, legitur *βρόκχον*, neque dubium, quin veteres *Βάχος*, non *Βάκχος* prius scripserint. Durum illud quidem apud eundem Theognim, *πειθόμενος χαλεπῇ, Κύρνε, διαβολίῃ*, quod legendum *διαββολίῃ*«). Eadem est causa productionis in similibus, v. c. in *Ζεφυρίῃ, ὄφις, σκύφος*, quae pronuntiabantur ac si scripta essent *Ζεπφυρίῃ, ὄπφις, σκύπφος.*" SCHAEF. Ita *σκύπφους Panyas.* fr. 3 Br. *σικχαίνω*

Callim. ad 1237 in margine. *Hermann. Elem. metr.* p. 60 *βρόχον* ob arseos vim et accentum excusat.

1250. (1100) *Ἀλλὰ σὺ στερηθεὶς τῆς ἡμετέρας φιλίας ὄψε ποτὲ γνώσῃ, ὡς ἐχέφρων καὶ ἀρτιόφρων καὶ εὐγνώμων ἦμην.* CAMER. Cf. 1259. 1319 ss.

1251. (1101) *Ἀτελὲς τὸ ἐλεγεῖον. μέμψασθαι δὲ δοκεῖ τινα αἴτιον γεγονότα τῆς διαλύσεως τῆς τοῦ δεῖνα πρὸς τὸν ποιητὴν φιλίας. οὐκ εὖ συνεβούλευεν, ἢ ὤλοιτο, φησίν, ὁ συμβουλεύσας σοι ἀπολιπόντα ἐμὲ φοιτᾶν σε πρὸς ἄλλον.* CAMER. Ceterum cf. 1257. 1276.

1253. (1231) *Μανίαι,* littera majuscula scripsi, ut *Φροντίδες* 539. *ἐρώτων ὀξύτεραι μανίαι Pind. Nem.* XI extr.

1254. (1232) *Friedemann. de pentam.* p. 255 volebat *μήν.* Sed v. *Hermann. ad Vig.* p. 827. Legerim *μέν γ'.* PASSOV.

1264. (1248) *ἁμαρτωλῇ* cf. 1295.

1265. (1249) Distinguendum *Παῖ, σὺ μὲν αὔτως, ἵππος ἐπεὶ κριθῶν ἐκορέσθης.* Eadem structura 1361. (Bekk.) PASS.

1269. (1255) Imitatio Solonis supra 1195.

1271. (1257) Scripsi *φίλην* pro *φιλεῖν.* In *κινδύνοισι* haereo. BOISSON. Pro *κινδύνοισι* de conjectura posui *ἰκτίνοισι,* ex 1275. 1316. Rationem hujus imaginis aperit *Automedon* in *Anthol. Pal.* p. 550 n. 32. *Οὗτος ἔχει γὰρ Ἅρπαγος ἰκτίνου χεῖρα κραταιοτέρην·* cf. ad 1113. Epitheton etiam comparationi apprime accommodatum est. Hiatus in pausa, quem novies post apostrophen *Πολυπαίδη* sibi indulsit Theognis.

1272. (1258) *ἰκτίνοισιν ὁμοῖος φιλεῖν* (*παιδοφιλεῖν*), ut *Iliad.* X, 437 *θείειν ἀνέμοισιν ὁμοῖοι.* Sed obstat dativus, nec facilis est medela. Nam *φίλην* comparationi, quae certa videtur, contrarium est.

1276. (1262) Ex gnomicis 438 furatus est hunc versum impurus poeta.

1277. (1263) *Εὖ ἔρδειν,* ut 1331.

1280. (1266) *Αἰδοῦς,* ut 1345. *Αἰδέο μ' ὦ παῖ καλέ, διδοὺς χάριν.*

1288. (1274) Pro *ἐπειγόμενος* l. *νυκτὸς ἐπειγομένης, ingruente nocte,* quod quadrat ad *ἧκα* et firmatur v. 1376. PASS.

1293. (1279) Palinodia haec esse videtur distichi 1247 (ap. nos 1263). Hinc legam in ultimo tetrastichi versu (pro *οὕτοσετουτ' ἀδικων*) *οὐ τίσις, ἀντ' ἀδίκων.* Verbum *κάθημαι* sensu judiciali, *Wolf.* ad *Leptin.* p. 387. *Ueber nicht geringe Sünden hätte ich den Stab zu brechen. Aber gegen Knaben, welche schön sind, giebts keine Strafe, auch wenn sie gottlos sind nicht.* Hermannus idem voluisse videtur (*οὔ τις ὁ τοῦτ' ἀδικῶν*). Sed ejus *τοῦτο* non habet, quo

referatur. PASS. *Boissonadius* conjicit οὐ τίσις οὐδ' ἀδίκων. Equidem quod expressi, majore veritatis specie dici poterat, quam οὐ τίσις; nec minus levis est mutatio. Ἀδικῶν ut v. sq. et in Stratonis Musa *Anthol. Palat.* p. 585, 103. 597, 188. Ceterum poeta imitari videtur gnomica, cf. 439—444; in quo observare licet, quantum imitatio argumento mutato dissideat a parodia.

1297 (1283) Verba ἔτι σοι καταθύμιος εἶναι βούλομαι pro parenthesi habenda. PASS.

1302 (1288) De Atalanta cf. *Heinrich.* ad. *Mus. Her. et L.* 153. *Kuinoel.* ad *Prop.* I, 1, 9.

1310 (1296) Fort. δώματι aut δώμασι. PASS.

1311 (1297) οἴχηται προφέρουσα, Homerica locutio. *Iliad.* VI, 345 ὥς μ' ὄφελ' — οἴχεσθαι προφέρουσα κακὴ ἀνέμοιο θύελλα. BOISSON.

1313 (1299) Leg. Ὦ καί, μέχρι τίνος με προφεύξεαι, ὅς σε διώκων Δίζημ'; PASS.

1319 ss. (1305) Cf. *Theocr.* XXIX, 26 ss. et Anthol. passim.

1321 (1307) V. *Mitscherl.* ad *Hor.* III, 10, 10. PASS.

1324 (1310) παιδαΐδη. Ita Codex. Fort. παιδοφίλη, ut *Orph. H.* XXXIX, 13, cum nova forma παιδιακή dubio non careret. PASS. Num παιδαΐδης ut Πλαταΐδης, *Theodorid.* ep. 8? Boissonadius edidit παιδίον, ἡ κακότης.

1325 (1311) Pro corrupto δίωμαι nondum vidi, quod satisfaceret.

1333 (1319) Leg. ἔχει σοι. PASS.

1337 (1323) Sub lectione Κυπρογένη latet fortasse insolentior forma Κυπρογόνη, ut Ἰφιγόνη, Ἠριγόνη, Ἀντιγόνη et Ἰφιγένεια, Ἠριγένεια, Ἀντιγένεια. PASS. De forma vitiosa Ἰφιγένη, Ἀντιγένη, Καλλιγένη v. *Meinek.* ad *Euphor.* p. 64.

1341 (1327) σαίνων, cum ironia dictum, sanissimum est.

1345 (1331) Lacuna quidem apte expletur ὦ καὶ καλέ; sed tutius ponas αἰδέο μ', ὦ καί, ἐμοὶ δὲ δίδου χάριν, ex 1303 (Bekk.) PASS. ὦ καλὲ παῖ 1294. εἴ ποτε, cogita, te quoque olim esse amaturum. cf. 1321 s. Pentametri verba iterum leguntur 1382. In dist. sequ. quod Bekkerus avulsit, ut pro fragmento esset, καί per hyperbaton locum mutavit.

1347 (1333) Χρηΐζων. Ad gnomam veterem 343 s. poeta alludere videtur. Cum ipso convenit *Philostr. Epist.* 19 ad puerum: Ταχέως σε θεασαίμην γενειῶντα καὶ παρὰ ἀλλοτρίαις θύραις κείμενον.

1351 (1335) Ὄλβιος, ὅς τις ut 1195. 1375.

1356 (1342) Ἐκφαίνει, ut in *Meleagri* ep. ad Bacchum, *Anthol. Pal.* p. 587, 119, 5 (57 Br.):

Ἢ προδότας κἄκιστος ἔφυς, τεὰ δ' ὄργια κρύπτειν·
αὐδῶν, ἐκφαίνειν ταμὰ σὺ νῦν ἐθέλεις.

1357 (1343) Bekkerus edidit ἀέκουσι. Quod posui jam olim in *Alcmane* p. 86, a Boissonadio etiam in ordinem receptum, ἀεκούσια. conspirat cum κοὐκ ἐθέλοντος ἐμοῦ. Sensus est: Quod hucusque me invito factum est, τὸ ἐκφαίνειν, patienter jam feram, nec amplius occultabo, me illum amare, quia adeo pulcher est, ut amor ejus dedecori mihi esse nequeat. Illustrat hanc poetae mentem locus poetae nostratis: *Ich muos ir neigen, si mag mich wol zeigen den lüten für eigen. Winli Samml. der Minnesinger* II, 21. Passovius comprobans quidem hanc interpretationem scribi jubet ἀεκοντί, ultima longa, *Draco* p. 37, 6.

1358 (1344) Junguntur ἀεικελίῳ et δαμείς, ut in *Odyss.* VIII, 231 λίην γὰρ ἀεικελίως ἐδαμάσθην. BOISSON.

1363 (1361) φιλότητος ἁμαρτών 1379.

1365 (1363) Bekkerus edidit Οὐδαμὰ σοῦ δ' ἀπέων δηλήσομαι. Orellius conjecit οὐδαμὰ σοῦ δ' ἀπέων ἐπιλήσομαι, Censor Lipsiensis 1819 p. 1981 οὐδαμὰ σ' οὐδ' ἀπεὼν σέο λήσομαι. Quod dedimus Weberus olim conjecit, et Boissonadius etiam dedit, δὴ λήσομαι daturus, nisi verborum ordo existeret scaber. Ad δηλήσομαι cf. 1293. Sed admisso illo, facile intelligitur, hoc dist. ab antecedente dirimendum esse, ut utriusque stet ratio. Posteriori oppositum exprimit sensum 1263 s. et ab utroque dissentit, qui scripsit 1241 ss.

1382. Exciderunt quaedam, quod plurium verborum repetitione factum esse potest. Acute diremit Bekkerus, quae nullo modo in unam coeant sententiam. Δῶρον Κυπρογενοῦς sensu accipiendum est impurae huic Musae congruo.

1386. Malim Κυπρογένεια Κύθειρα, quia forma Κύθειρα, quam praebet Mut. rarior est, v. *Ueber Zweck, Anlage und Ergänzung Griechischer Wörterbücher* p. 91 *Jacobs. Anthol. Pal.* p. 606. PASS.

INDEX

SCRIPTORUM VEL EMENDATORUM VEL ILLUSTRATORUM.

INDEX

RERUM ET VERBORUM.

ADDENDA.

Pag. XXXI. Nobilibus se scribere poeta profitetur v. 741.
— XXXIII. *Κύρνος* ex *κυρινός*, ut *κύρνος* pro *κύρινος* (*ἄρτος*) ap. Homerum.
— XXXIV. *κόρος*, appellatio honorifica; cf. *Trilogie Prometheus* p. 608, de vocabulo *κοῦροι*. *Pind. Ol.* IX, 84 *κοῦροι κορᾶν καὶ φερτάτων Κρονιδᾶν*, de gentibus Opuntiorum nobilibus.
— XLIII. Hanc ipsam Phocylidis gnomam excepisse potest illud, quod divitibus eum praecepisse narrat Plato *Rep.* III p. 407 A, quem locum nuper restituit Groen van Prinsterer *Prosopographia Plat.* p. 15, *δεῖν ὅτάν τῳ ἤδη βίος ᾖ, ἀρετὴν ἀσκεῖν. Πλούσιοι* enim sive *ἔκπαλαι πλούσιοι* appellati sunt nobiles v. p. LIX.
— 58 v. 1087 *ψυχρὸν πίνουσι*, aquam bibunt. *ψυχροπότης*, *Plutarch. Sympos.* VI, 4, 1.
— 78 post 1185 inser. 1097 ss. Chironis auctor inc. ap. Athen. VIII p. 364.
— 121 Propertius etiam nomen suum posuit in fine libri secundi.
— 135 v. 1103. In urbis etiam nomine Grammaticum argutum aeque atque impurum originationem spectasse, non videtur dubium; de qua v. *Dawes. Miscell.* p. 419 (352 ed. Lips. 1800), *Varro RR.* III, 1.

ERRATA.

Pag. X l. 7 leg. post piaculum Cylonium Megarenses.
— XXVIII not. 31, l. 1. *Hanc* pro *Hunc*. lin. 9 leg. 182 pro 128.
— XXX l. 4 inf. *et* pro *at*.
— XXXIII l. 2 leg. 85 pro 65. l. 12 *ut* Hesychius.
— XXXVI l. 2 *Κλαρωτής*.
— XXXIX l. 14 post *responderunt* excidit *illi*.
— XLII l. 20. add. a plebejis.
— XLVI l. 4 diffus*am*.
— XLVII not. 65 l. 12 vit*am*.
— LXXXVI l. 14 censura Bionis.
— 5 l. 8 inf. *Ἱππάρχου*.
— 17 v. 288 ad marg. excidit 500; it. ad v. 297 pon. 510.
— 18 l. 8 inf. *μέτρον* pro *μέτρων*.
— 23 v. 409 *ὀρῴη*.
— 43 v. 785 *ἄροιτο*.
— 46 v. 856 *δ' οὐδείς*.
— 50 v. 923 *αὐλητῆρος*. v. 925 ad marg. add. 1.
— 64 v. 1175—80 non dirimendi erant ab antecedentibus.
— 65 v. 1206 *ἀνιῴμην*.
— 116 v. 736 *ὅτις*.
— 117 v. 756 l. 5 illa *fabula*.
— 131 l. 15 vitium in ep.
— 132 l. 10 III *prooem.* IV, 4, 2 pon. post *Sympos.* I, 1, 5.